

*Załącznik nr 2
do Uchwały nr LV/1125/2015
Zarządu Województwa Lubelskiego
z dnia 16 września 2015 r.*

**Szczegółowy Opis Osi Priorytetowych
Regionalnego Programu Operacyjnego
Województwa Lubelskiego
na lata 2014 – 2020**

Lublin, dnia 16 września 2015 r.

Spis treści

Spis treści	2
I.Ogólny opis RPO WL 2014-2020 oraz głównych warunków realizacji	5
I.1. Status RPO WL 2014-2020	5
I.2 Opis RPO WL 2014-2020	6
I.3 Zarys finansowania RPO WL 2014-2020	9
I.4 Opis systemu wyboru projektów	10
II.Opis poszczególnych osi priorytetowych RPO WL 2014-2020 oraz poszczególnych działań/ poddziałań	14
II.1. Oś Priorytetowa 1 <i>Badania i innowacje</i>	14
OPIS DZIAŁANIA 1.1 Regionalna infrastruktura badawczo – rozwojowa	14
OPIS DZIAŁANIA 1.2 Badania celowe	18
OPIS DZIAŁANIA 1.3 Infrastruktura badawczo-rozwojowa w przedsiębiorstwach	23
OPIS DZIAŁANIA 1.4 Transfer technologii i komercjalizacja badań	27
OPIS DZIAŁANIA 1.5 Bon na patent	32
II.2 Oś priorytetowa 2 <i>Cyfrowe Lubelskie</i>	36
OPIS DZIAŁANIA 2.1 Cyfrowe Lubelskie	36
OPIS DZIAŁANIA 2.2 Cyfryzacja Lubelskiego Obszaru Funkcjonalnego w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych	42
II.3 Oś priorytetowa 3 <i>Konkurencyjność przedsiębiorstw</i>	50
OPIS DZIAŁANIA 3.1 Tereny inwestycyjne	50
OPIS DZIAŁANIA 3.2 Instrumenty kapitałowe	55
OPIS DZIAŁANIA 3.3 Przedsiębiorstwa odpryskowe	59
OPIS DZIAŁANIA 3.4 Dostosowanie oferty IOB do potrzeb rynku	63
OPIS DZIAŁANIA 3.5 Bon na doradztwo	68
OPIS DZIAŁANIA 3.6 Marketing gospodarczy	72
OPIS DZIAŁANIA 3.7 Wzrost konkurencyjności MŚP	76
OPIS DZIAŁANIA 3.8 Tereny inwestycyjne w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Lubelskiego Obszaru Funkcjonalnego	81
II.4 Oś priorytetowa 4 <i>Energia przyjazna środowisku</i>	88
OPIS DZIAŁANIA 4.1 Wsparcie wykorzystania OZE	88
OPIS DZIAŁANIA 4.2 Produkcja energii z OZE w przedsiębiorstwach	94
II.5 Oś priorytetowa 5 <i>Efektywność energetyczna i gospodarka niskoemisyjna</i>	100
OPIS DZIAŁANIA 5.1 Poprawa efektywności energetycznej przedsiębiorstw	100
OPIS DZIAŁANIA 5.2 Efektywność energetyczna sektora publicznego	105
OPIS DZIAŁANIA 5.3 Efektywność energetyczna sektora mieszkaniowego	112
OPIS DZIAŁANIA 5.4 Transport niskoemisyjny	119
OPIS DZIAŁANIA 5.5 Promocja niskoemisyjności	125
OPIS DZIAŁANIA 5.6 Efektywność energetyczna i gospodarka niskoemisyjna dla Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Lubelskiego Obszaru Funkcjonalnego	130
II.6 Oś priorytetowa 6 <i>Ochrona środowiska i efektywne wykorzystanie zasobów</i>	137
OPIS DZIAŁANIA 6.1 Bezpieczeństwo ekologiczne	137
OPIS DZIAŁANIA 6.2 Mała retencja	140
OPIS DZIAŁANIA 6.3 Gospodarka odpadami	145
OPIS DZIAŁANIA 6.4 Gospodarka wodno-ściekowa	149
II.7 Oś priorytetowa 7 <i>Ochrona dziedzictwa kulturowego i naturalnego</i>	155
OPIS DZIAŁANIA 7.1 Dziedzictwo kulturowe	155

OPIS DZIAŁANIA 7.2 Dziedzictwo naturalne	161
OPIS DZIAŁANIA 7.3 Ochrona różnorodności przyrodniczej.....	166
OPIS DZIAŁANIA 7.4 Turystyka przyrodnicza	171
OPIS DZIAŁANIA 7.5 Ochrona bioróżnorodności dla Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Lubelskiego Obszaru Funkcjonalnego	175
II.8 Oś priorytetowa 8 Mobilność regionalna i ekologiczny transport.....	182
OPIS DZIAŁANIA 8.1 Regionalny układ transportowy.....	182
OPIS DZIAŁANIA 8.2 Lokalny układ transportowy	186
OPIS DZIAŁANIA 8.3 Transport kolejowy	190
OPIS DZIAŁANIA 8.4 Transport w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Lubelskiego Obszaru Funkcjonalnego	195
II.9 Oś priorytetowa 9 Rynek pracy.....	201
OPIS DZIAŁANIA 9.1 Aktywizacja zawodowa	201
OPIS DZIAŁANIA 9.2 Aktywizacja zawodowa - projekty PUP.....	208
OPIS DZIAŁANIA 9.3 Rozwój przedsiębiorczości	213
OPIS DZIAŁANIA 9.4 Godzenie życia zawodowego i prywatnego.....	219
II.10 Oś priorytetowa 10 Adaptacyjność przedsiębiorstw i pracowników do zmian	224
OPIS DZIAŁANIA 10.1 Usługi rozwojowe dla MŚP	224
OPIS DZIAŁANIA 10.2 Programy typu outplacement.....	229
OPIS DZIAŁANIA 10.3 Programy polityki zdrowotnej	234
II.11 Oś priorytetowa 11 Włączenie społeczne	240
OPIS DZIAŁANIA 11.1 Aktywne włączenie	240
OPIS DZIAŁANIA 11.2 Usługi społeczne i zdrowotne	246
OPIS DZIAŁANIA 11.3 Ekonomia społeczna	253
II.12 Oś priorytetowa 12 Edukacja, kwalifikacje i kompetencje	260
OPIS DZIAŁANIA 12.1 Edukacja przedszkolna.....	260
OPIS DZIAŁANIA 12.2 Kształcenie ogólne	265
OPIS DZIAŁANIA 12.3 Kształcenie ustawiczne w zakresie ICT i języków obcych	271
OPIS DZIAŁANIA 12.4 Kształcenie zawodowe.....	275
II.13 Oś priorytetowa 13 Infrastruktura społeczna.....	282
OPIS DZIAŁANIA 13.1 Infrastruktura ochrony zdrowia.....	282
OPIS DZIAŁANIA 13.2 Infrastruktura usług społecznych.....	288
OPIS DZIAŁANIA 13.3 Rewitalizacja obszarów miejskich.....	294
OPIS DZIAŁANIA 13.4 Rewitalizacja obszarów wiejskich	302
OPIS DZIAŁANIA 13.5 Infrastruktura przedszkolna.....	310
OPIS DZIAŁANIA 13.6 Infrastruktura kształcenia zawodowego i ustawicznego	315
OPIS DZIAŁANIA 13.7 Infrastruktura szkolna	320
OPIS DZIAŁANIA 13.8 Rewitalizacja Lubelskiego Obszaru Funkcjonalnego w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych.....	324
II.14 Oś priorytetowa 14 Pomoc techniczna	334
OPIS DZIAŁANIA 14.1 Pomoc techniczna.....	334
III. Indykatywny plan finansowy (wydatki kwalifikowalne w EUR)	339
IV. Wymiar terytorialny prowadzonej interwencji	344
A. Wymiar terytorialny - formy obligatoryjne	344
B. Wymiar terytorialny - formy fakultatywne	347
V. Wykaz najważniejszych dokumentów służących realizacji PO	349
VI. Spis skrótów.....	354

VII. Załączniki	355
Załącznik 1 – Tabela transpozycji PI na działania/ poddziałania w poszczególnych osiach priorytetowych	356
Załącznik 2 – Tabela wskaźników rezultatu bezpośredniego i produktu dla działań i poddziałań	363
Załącznik 3 – Kryteria wyboru projektów dla poszczególnych osi priorytetowych, działań i poddziałań .	396
Załącznik 3a - Kryteria wyboru projektów dla wszystkich Działań współfinansowanych z EFS w ramach RPO WL 2014-2020	396
Załącznik 3b - Kryteria wyboru Rocznych Planów Działań Pomocy Technicznej w ramach 14 Osi RPO WL 2014 – 2020 – Pomoc Techniczna	411
Załącznik 3c - Kryteria oceny strategicznej zgodności ze Strategią Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Lubelskiego Obszaru Funkcjonalnego (projekty pozakonkursowe dla wszystkich Działań Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014 – 2020 współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego realizowane w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Lubelskiego Obszaru Funkcjonalnego)	414
Załącznik 3d - Kryteria formalne oraz kryteria merytoryczne wyboru projektów dla Działań współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego wdrażanych przez DW EFRR	419
Załącznik 4 – Ramowe Plany Działań w części dotyczącej kryteriów wyboru projektów	461
Załącznik 4a – Ramowy Plan Działań w części dotyczącej kryteriów wyboru projektów dla Osi Priorytetowej 9 <i>Rynek pracy</i>	461
Załącznik 4b – Ramowy Plan Działań w części dotyczącej kryteriów wyboru projektów dla Osi Priorytetowej 10 <i>Adaptacyjność pracowników i przedsiębiorstw do zmian</i>	474
Załącznik 4c – Ramowy Plan Działań w części dotyczącej kryteriów wyboru projektów dla Osi Priorytetowej 11 <i>Włączenie społeczne</i>	481
Załącznik 4d – Ramowy Plan Działań w części dotyczącej kryteriów wyboru projektów dla Osi Priorytetowej 12 <i>Edukacja, kwalifikacje i kompetencje</i>	493
Załącznik 5 – Wykaz projektów zidentyfikowanych przez właściwą instytucję w ramach trybu pozakonkursowego wraz z informacją o projekcie i podmiocie, który będzie wnioskodawcą	499
Załącznik 6 – Zakres interwencji realizowany w poszczególnych Działaniach RPO WL 2014-2020	500

I. Ogólny opis RPO WL 2014-2020 oraz głównych warunków realizacji

I.1. Status RPO WL 2014-2020

Regionalny Program Operacyjny Województwa Lubelskiego na lata 2014 - 2020 (RPO WL 2014-2020) jest jednym z 16 regionalnych programów operacyjnych, które służyć mają realizacji Umowy Partnerstwa (UP) w zakresie polityki spójności. UP określa strategię Polski, priorytety i warunki efektywnego i skutecznego korzystania z Europejskich Funduszy Strukturalnych i Inwestycyjnych w latach 2014-2020 w celu realizacji unijnej strategii na rzecz inteligentnego, zrównoważonego wzrostu sprzyjającego włączeniu społecznemu.

RPO WL 2014-2020 został zaakceptowany przez Komisję Europejską (KE) decyzją nr C(2015) 887 z dnia 12 lutego 2015 r.¹ oraz przyjęty przez Zarząd Województwa Lubelskiego w dniu 10 marca 2015 r.²

Z uwagi na ramowy charakter RPO WL 2014-2020, IZ RPO została zobowiązana na mocy art. 2 pkt 25 i art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020 (Dz. U. z 2014 r., poz. 1146) do przygotowania dodatkowego dokumentu uszczegóławiającego jego zapisy. Dokumentem takim jest niniejszy Szczegółowy Opis Osi Priorytetowych RPO WL 2014-2020 (SZOOP), zwany również Uszczegółowieniem. Stanowi on kompendium wiedzy dla potencjalnych beneficjentów Programu na temat typów i możliwości realizacji projektów w jego ramach. Zawarte w nim informacje dotyczące m.in. typów projektów możliwych do dofinansowania, kryteriów oraz zasad ich wyborów, a także listy potencjalnych beneficjentów, umożliwią prawidłowe przygotowanie projektu i wniosku o jego dofinansowanie.

SZOOP został opracowany zgodnie z Wytycznymi Ministra Infrastruktury i Rozwoju z 30 stycznia 2015 r. w zakresie szczegółowego opisu osi priorytetowych krajowych i regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020, które powstały w celu zapewnienia jednolitych warunków przygotowania i przyjmowania SZOOP.

Dokument składa się z części ogólnej, która zawiera informacje z zakresu interwencji oraz podstawowych zasad realizacji Programu przedstawionych w formie opisowej oraz części szczegółowej, zawierającej informacje nt. poszczególnych Osi Priorytetowych i Działań przedstawionych w formie tabelarycznej. SZOOP zawiera w szczególności informacje o rezultatach planowanej interwencji wyrażonych wskaźnikami, typach projektów i beneficjentów, planie finansowym i formach wsparcia oraz poziomach dofinansowania, a także kwestiach dotyczących pomocy publicznej.

---

¹Decyzja Wykonawcza Komisji nr C(2015) 887 z dnia 12 lutego 2015 r. przyjmująca niektóre elementy programu operacyjnego "Regionalny Program Operacyjny Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020" do wsparcia z Europejskiego Funduszu Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach celu „Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia” dla regionu lubelskiego w Polsce.

²Uchwała nr XXI/355/2015 Zarządu Województwa Lubelskiego z dnia 10 marca 2015 r. w sprawie przyjęcia „Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020”.

Zgodnie z art. 2 pkt. 25 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020 (Dz. U. 2014, poz. 1146) za przygotowanie i przyjęcie SZOOP odpowiada Instytucja Zarządzająca programem operacyjnym, tj. w przypadku RPO WL 2014-2020 Zarząd Województwa Lubelskiego. W zakresie kryteriów wyboru projektów, które zawarte są w załączniku do SZOOP, dokument ten zatwierdzany jest przez Komitet Monitorujący, o którym mowa w art. 47 rozporządzenia ramowego³. Projekt SZOOP lub jego zmian jest przekazywany przez IZ do zaopiniowania przez IK UP pod kątem zgodności z UP i wytycznymi horyzontalnymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego, obowiązującymi w okresie realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020.

Treść SZOOP lub jego zmiany są podawane do publicznej wiadomości wraz z datą, od której SZOOP lub jego zmiany są stosowane, w szczególności na stronie internetowej IZ (www.rpo.lubelskie.pl) oraz portalu⁴ (www.funduszeuropejskie.gov.pl), natomiast komunikat w tym zakresie ogłaszany jest w Dzienniku Urzędowym Województwa Lubelskiego.

1.2 Opis RPO WL 2014-2020

Celem RPO WL 2014-2020 jest podniesienie konkurencyjności regionu w oparciu o wewnętrzne potencjały, sprzyjające zwiększeniu spójności społecznej i terytorialnej. Cel Programu jest spójny ze strategicznymi celami rozwoju regionu lubelskiego, określonymi w *Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020* (z perspektywą do 2030 r.)⁵. Ponadto, dokumentem kierującym interwencję RPO WL 2014-2020 w zakresie badań i innowacji jest *Regionalna Strategia Innowacji Województwa Lubelskiego do 2020 roku*⁶, wyznaczająca m.in. inteligentne specjalizacje regionalne priorytety polityki innowacyjnej.

Planowana interwencja RPO WL 2014-2020 wpisuje się w główne cele określone w Umowie Partnerstwa, Strategii Rozwoju Kraju 2020. Aktywne społeczeństwo, konkurencyjna gospodarka, sprawne państwo (SRK 2020), Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2010-2020: Regiony, Miasta, Obszary wiejskie, Długookresowej Strategii Rozwoju Kraju Polska 2030. Trzecia Fala nowoczesności (DSRK), Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030, Strategii rozwoju społeczno - gospodarczego Polski Wschodniej do roku 2020 i pozostałych 8 zintegrowanych strategiach. Zakłada ona likwidację najważniejszych luk warunkujących rozwój województwa, występujących w zakresie infrastruktury (w szczególności transportowej oraz wykorzystania OZE), wspierając jednocześnie innowacyjność i konkurencyjność gospodarki oraz wzmacniając aktywność zawodową społeczeństwa. Działania podjęte w ramach RPO WL 2014-2020 przyczynią się także do dalszego wdrażania Strategii Unii Europejskiej dla Regionu Morza Bałtyckiego (SUE RMB).

³ **Rozporządzenie ramowe** tj. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylającym rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006.

⁴ Tj. portal internetowy, o którym mowa w art. 115 ust. 1 lit. b rozporządzenia ogólnego - www.funduszeuropejskie.gov.pl.

⁵ Strategia Rozwoju Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020 (z perspektywą do 2030 r.) przyjęta uchwałą nr XXXIV/559/2013 Sejmiku Województwa Lubelskiego z dnia 24 czerwca 2013 r. w sprawie przyjęcia „Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020 (z perspektywą do 2030 r.)”.

⁶ Regionalna Strategia Innowacji Województwa Lubelskiego do 2020 roku przyjęta uchwałą nr XLIX/794/2014 Sejmiku Województwa Lubelskiego z dnia 31 października 2014 r. w sprawie przyjęcia Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Lubelskiego do 2020 roku.

Zakres wsparcia w ramach RPO WL 2014 - 2020 wpisuje się w 10 celów tematycznych (CT) i w wybrane priorytety inwestycyjne (PI) polityki spójności, wyznaczone na poziomie całej UE w pakiecie rozporządzeń dotyczących perspektywy 2014-2020. Transpozycja priorytetów inwestycyjnych na działania RPO WL 2014-2020 została przedstawiona w Załączniku do SZOOP.

Realizacja Programu będzie przebiegała poprzez wdrażanie 14 osi priorytetowych: 9 współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) oraz 5 (w tym oś dotycząca pomocy technicznej) z Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS). Wsparcie w ramach poszczególnych Osi Priorytetowych zostało zaplanowane w następujący sposób.

W ramach Osi 1 *Badania i innowacje* (CT 1) interwencja (zgodna z Regionalną Strategią Innowacji Województwa Lubelskiego do 2020 roku) będzie skierowana na pobudzenie aktywności innowacyjnej przedsiębiorstw poprzez inwestycje w infrastrukturę niezbędną do prowadzenia prac badawczo-rozwojowych oraz wdrażanie instrumentów zachęcających do współpracy przedsiębiorstw i jednostek badawczo-rozwojowych.

Wsparcie finansowe w ramach Osi 2 *Cyfrowe Lubelskie* (CT 2) kierowane będzie na działania zwiększające dostęp do informacji w postaci cyfrowej oraz powszechność e-usług publicznych z wykorzystaniem nowoczesnych technologii informacyjno-komunikacyjnych (np. systemy informacji przestrzennej, digitalizacja zbiorów, inteligentne systemy zarządzania).

W Osi 3 *Konkurencyjność przedsiębiorstw* (CT 3) przewiduje się wsparcie dla przedsiębiorstw tworzących nowe produkty i usługi (w tym oparte na TIK), rozszerzających działalność poza rynek lokalny oraz nawiązujących współpracę (w tym w ramach klastrów) w celu zwiększenia swojej pozycji konkurencyjnej. Interwencja skierowana będzie również na tworzenie odpowiedniego klimatu dla rozwijania działalności gospodarczej, w tym: tworzenia terenów inwestycyjnych, zwiększenia dostępu do profesjonalnych usług i fachowej wiedzy oraz promocji gospodarczej na rynkach krajowych i międzynarodowych. Ze względu na przyjęte założenia strategiczne ważnym aspektem kierowanego wsparcia będą regionalne inteligentne specjalizacje.

W Osi 4 *Energia przyjazna środowisku* (CT4) wsparcie ukierunkowane zostało na rozwój energetyki wykorzystującej OZE w wielu wymiarach (produkcja energii i efektywna jej dystrybucja, wsparcie przedsiębiorstw działających w sferze obsługi sektora OZE, zwiększenie stopnia wykorzystania energii pierwotnej, wykorzystanie OZE w celu zmniejszania zużycia paliw konwencjonalnych i ograniczenia tzw. niskiej emisji).

W ramach Osi 5 *Efektywność energetyczna i gospodarka niskoemisyjna* (CT 4) zaplanowano wsparcie dla inwestycji związanych z wdrażaniem strategii niskoemisyjnych. Będą to inwestycje, mające na celu ograniczenie zużycia zasobów i energii w sektorze produkcyjnym, a także poprawę efektywności energetycznej budynków. Ponadto wspierane będą działania przyczyniające się do rozwoju przyjaznych dla środowiska i niskoemisyjnych zintegrowanych systemów transportu miejskiego.

Interwencja w ramach Osi 6 *Ochrona środowiska i efektywne wykorzystanie zasobów* (CT 5 i 6) będzie dotyczyła gospodarowania zasobami wód, w szczególności rozbudowy systemu zbiorników małej retencji oraz zapewnienia skutecznej ochrony w sytuacji wystąpienia klęsk żywiołowych, a także zapewnienia odpowiedniego sprzętu dla właściwych służb. Wsparcie finansowe kierowane będzie również na porządkowanie gospodarki wodno-ściekowej (zgodnie z tzw. dyrektywą ściekową)⁷. W odniesieniu

⁷ Dyrektywa Rady z dnia 21 maja 1991 r. dotycząca oczyszczania ścieków komunalnych (91/271/EWG).

do gospodarki odpadami wsparcie zostanie skierowane na dokończenie tworzenia sprawnego systemu zagospodarowania odpadów w oparciu o instalacje regionalne, wdrażanie technologii odzysku, a także likwidację zagrożeń wynikających ze składowania odpadów oraz rekultywacji wysypisk.

Działania realizowane w ramach Osi 7 *Ochrona dziedzictwa kulturowego i naturalnego* (CT 6) będą służyły podnoszeniu świadomości ekologicznej oraz ochronie i przywróceniu właściwego stanu siedlisk przyrodniczych i gatunków. Równolegle do przedsięwzięć ochrony przyrody wsparcie kierowane będzie na zachowanie zasobów kulturowych regionu i ich wykorzystanie w procesach rozwojowych. Interwencja obejmie ochronę zabytków oraz rozwój instytucji kultury.

Interwencja podejmowana w ramach Osi 8 *Mobilność regionalna i ekologiczny transport* (CT 7) skierowana zostanie na modernizację dróg tak, by zapewnić integrację regionalnego układu transportowego z krajowym systemem transportowym. Ważnym aspektem będzie uzupełnianie dotychczas realizowanych inwestycji na najważniejszych szlakach. Szczególna uwaga zostanie zwrócona na zapewnienie dostępu do najważniejszych ośrodków gospodarczych oraz inwestycje w niskoemisyjny transport publiczny zwiększający mobilność mieszkańców. Inwestycje w transport kolejowy są zadaniem państwa, jednak dostrzegając wagę tej formy transportu część alokacji zostanie przekazana na modernizację regionalnych linii kolejowych oraz zakup niskoemisyjnego taboru kolejowego.

Wsparcie w ramach Osi 9 **Rynek pracy** (CT 8) skierowane będzie do osób bezrobotnych, poszukujących pracy i nieaktywnych zawodowo (w szczególności do osób, które znajdują się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy) poprzez działania aktywizacji zawodowej, rozwój przedsiębiorczości, wsparcie usług w zakresie opieki nad dzieckiem do lat 3.

Wsparcie finansowe Osi 10 **Adaptacyjność przedsiębiorstw i pracowników do zmian** (CT 8) kierowane będzie na poprawę kondycji przedsiębiorstw sektora MŚP oraz przystosowanie pracodawców i pracowników do koniecznych zmian związanych z globalnymi trendami.

Ze względu na rozległość problemów związanych z ubóstwem wynikających głównie z problemów rynku pracy, wsparcie RPO WL w ramach Osi 11 *Włączenie społeczne* (CT 9) kierowane będzie na zwiększenie integracji społecznej oraz poprawę dostępu do rynku pracy osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym, m.in. poprzez aktywizację społeczno-zawodową. Ponadto realizowane będą działania mające na celu zwiększenie dostępności wysokiej jakości usług społecznych użyteczności publicznej i usług zdrowotnych jak również działania nakierowane na rozwój i upowszechnianie ekonomii społecznej w tym wzrost zatrudnialności w sektorze ekonomii społecznej.

Planowana w ramach Osi 12 *Edukacja, kwalifikacje i kompetencje* (CT 10) interwencja kierowana będzie na wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci w wieku przedszkolnym. Ponadto planowane działania mają oddziaływać na poprawę jakości kształcenia i lepszy dostęp do wysokiej jakości usług edukacyjnych, w tym w systemie kształcenia ustawicznego i zawodowego, co w konsekwencji stwarza realne szanse na płynne przejście z systemu edukacji na rynek pracy.

Interwencja RPO WL w ramach Osi 13 *Infrastruktura społeczna* (CT 9 i 10) będzie się skupiała na wybranych częściach infrastruktury zdrowia, usług społecznych, edukacji. Istotnym elementem interwencji będzie kompleksowa rewitalizacja zdegradowanych obszarów (miejskich oraz wiejskich), podporządkowana celom społecznym, w ramach której przewiduje się także wsparcie przedsiębiorstw społecznych.

Ponadto do właściwej realizacji RPO WL 2014 – 2020 przyczyni się interwencja w ramach Osi 14 *Pomoc Techniczna*, która zapewni efektywne oraz zgodne z prawem i politykami wspólnotowymi wdrażanie RPO WL poprzez wsparcie instytucji uczestniczących w zarządzaniu i wdrażaniu.

W ramach RPO WL 2014 – 2020 realizowany będzie nowy instrument terytorialny tj. Zintegrowane Inwestycje Terytorialne (ZIT). ZIT w województwie lubelskim realizowany będzie na obszarze miasta Lublin i jego obszarze funkcjonalnym (w oparciu o art. 7 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1301/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r.) oraz w czterech miastach subregionalnych (Biała Podlaska, Chełm, Puławy, Zamość) jako Strategiczne Inwestycje Terytorialne (w oparciu o art. 36 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013).

Działania podejmowane w ramach RPO WL 2014 – 2020 będą komplementarne w stosunku do przedsięwzięć realizowanych w ramach innych programów krajowych: PO Inteligentny Rozwój, PO Wiedza Edukacja Rozwój, PO Infrastruktura i Środowisko, PO Polska Wschodnia, PO Polska Cyfrowa, Programów Europejskiej Współpracy Terytorialnej oraz Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich. Z uwagi na ograniczone środki finansowe w stosunku do potrzeb regionu, w ramach RPO WL nie będą mogły zostać dofinansowane wszystkie inwestycje przyczyniające się do rozwoju województwa, lecz jedynie te, które będą najbardziej zgodne z założeniami Programu. Ponadto, zgodnie z zasadą dodatkowości wsparcie z funduszy polityki spójności na inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia nie zastępuje publicznych lub równoważnych wydatków strukturalnych państwa członkowskiego. Dlatego RPO WL nie należy traktować jako jedyne, ale jako jedno z wielu narzędzi, przyczyniających się do podniesienia konkurencyjności regionu, wzrostu gospodarczego oraz zwiększenia zatrudnienia.

IZ RPO zapewni przestrzeganie horyzontalnej zasady równości szans i zapobiegania dyskryminacji ze względu na płeć, rasę lub pochodzenie etniczne, religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną, adekwatnie do unijnych wymogów polityki spójności, a także zasady równości szans płci, adekwatnie do unijnych wymogów polityki spójności, tym samym przyczyni się do wyrównywania szans kobiet i mężczyzn oraz zapobiegania dyskryminacji ze względu na płeć.

Co do zasady wydatki kwalifikują się do otrzymania wkładu z RPO WL 2014 - 2020, jeżeli zostały poniesione przez beneficjenta i zapłacone między dniem 1 stycznia 2014 r. a dniem 31 grudnia 2023 r. Obszarem realizacji programu jest województwo lubelskie, które jest zaliczone do regionów słabiej rozwiniętych.

1.3 Zarys finansowania RPO WL 2014-2020

Na realizację RPO WL 2014-2020 przeznaczono łączną kwotę środków UE oraz odpowiadającego im wkładu krajowego w wysokości 2 624,66 mln EUR.

Wkład środków UE w finansowanie Programu wynosi 2 230,96 mln EUR, co stanowi 85 % ogółu środków zaangażowanych w finansowanie Programu. Wkład środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego wynosi 1 603,40 mln EUR, zaś 627,56 mln EUR pochodzi ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

Szacunkowy poziom wkładu krajowego wyniesie 393,70 mln EUR. Wielkość krajowego wkładu publicznego dla RPO WL wyniesie 236,48 mln EUR, co stanowi 9 % ogółu środków zaangażowanych w

finansowanie Programu. Wielkość środków prywatnych zaangażowanych we współfinansowanie Programu została wstępnie oszacowana na poziomie 157,22 mln EUR, co stanowi 6 % ogółu środków zaangażowanych w finansowanie Programu.

Podział środków EFRR oraz EFS na poszczególne Osi Priorytetowe, jak również odpowiadający im wkład krajowy zawarty jest w Rozdziale III *Indykatorywny plan finansowy (wydatki kwalifikowalne w EUR)*.

Podział środków w ramach Programu uwzględnia wymagane w regulacjach UE dla polityki spójności poziomy koncentracji tematycznej (tzw. ring-fencing):

na wsparcie innowacji, prac B+R, wzmocnienie przedsiębiorstw, e-usługi, jak też działania z zakresu zwiększenia efektywności energetycznej i wykorzystania OZE (tj. CT 1, 2, 3, 4) przeznaczonych będzie 54,52 % środków EFRR z Programu,

na działania z zakresu zwiększenia efektywności energetycznej i wykorzystania OZE (tj. CT 4) skierowanych będzie 25,56% środków EFRR z Programu,

na promowanie włączenia społecznego i walkę z ubóstwem (CT 9) – 28,76% środków EFS z Programu,

61,46% środków EFS z Programu będzie przeznaczony na pięć priorytetów inwestycyjnych w ramach CT 8, 9, 10 (PI 8i, 8iii, 9i, 9iv, 10iv).

Podstawę certyfikacji środków w ramach Programu stanowią całkowite wydatki kwalifikowalne. W związku z powyższym wkład UE w finansowaniu projektu wyliczany jest w odniesieniu do kwalifikowalnego wkładu krajowego (krajowe środki publiczne + krajowe środki prywatne).

W ramach RPO WL przewidziane jest zarówno bezzwrotne finansowanie projektów w formie zaliczki/refundacji, jak również finansowanie zwrotne za pośrednictwem instrumentów finansowych.

Zasada cross-finansingu, będzie miała zastosowanie w przypadku Osi Priorytetowej 2 *Cyfrowe Lubelskie*, Osi Priorytetowej 9 *Rynek Pracy*, Osi Priorytetowej 10 *Adaptacyjność przedsiębiorstw i pracowników do zmian*, Osi Priorytetowej 11 *Włączenie społeczne*, Osi Priorytetowej 12 *Edukacja, kwalifikacje i kompetencje* oraz Osi Priorytetowej 13 *Infrastruktura społeczna*. Oznacza to, że część wydatków kwalifikujących się do wsparcia w ramach środków jednego Funduszu finansowana będzie przy wykorzystaniu środków drugiego Funduszu.

1.4 Opis systemu wyboru projektów

Procedury wyboru i zatwierdzenia projektów w ramach RPO WL 2014-2020 opracowywane są zgodnie z zapisami rozporządzenia ramowego oraz ustawą z dnia 11 lipca 2014 r. o *zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020* (Dz.U. 2014 poz. 1146), zwanej w tym podrozdziale *ustawą*, a także *Wytycznymi Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie trybów wyboru projektów na lata 2014-2020*.

Zgodnie z art. 37 ust. 1 ustawy właściwa instytucja⁸ przeprowadza wybór projektów do dofinansowania w sposób przejrzysty, rzetelny i bezstronny oraz zapewnia wnioskodawcom równy dostęp do informacji o warunkach i sposobie wyboru projektów do dofinansowania.

Złożone projekty podlegają ocenie pod względem spełnienia kryteriów wyboru projektów, zatwierdzonych przez Komitet Monitorujący, zgodnych z warunkami określonymi w art. 125 ust. 3 lit. a rozporządzenia ramowego. Kryteria wyboru projektów w ramach RPO WL zamieszczone są w załączniku do SZOOP.

Zgodnie z art. 38 ust. 1 ustawy wybór projektów odbywa się w trybie konkursowym albo pozakonkursowym. Podstawowym trybem wyboru projektów jest tryb konkursowy. Odstępstwo od pełnego trybu konkursowego może mieć miejsce tylko w uzasadnionych przypadkach, które czynią tryb konkursowy nieefektywnym (w tym kosztowo) lub niemożliwym do zastosowania. Niecelowe lub nieefektywne zastosowanie trybu konkursowego ma miejsce w sytuacji, gdy zachodzą przesłanki, o których mowa w art. 38 ust. 2 i 3 ustawy, dotyczące charakteru projektu oraz wnioskodawcy, który jest z góry znany.

W trybie konkursowym wnioski o dofinansowanie projektu jest składany w ramach konkursu organizowanego i przeprowadzanego przez właściwą instytucję (IZ, IP). Konkurs jest postępowaniem służącym wybraniu do dofinansowania projektów, które spełniły kryteria wyboru projektów albo spełniły kryteria wyboru projektów i:

- 1) uzyskały wymaganą liczbę punktów albo
- 2) uzyskały kolejno największą liczbę punktów, w przypadku gdy kwota przeznaczona na dofinansowanie projektów w konkursie nie wystarcza na objęcie dofinansowaniem wszystkich projektów, o których mowa w pkt 1.

Właściwa instytucja podaje do publicznej wiadomości, w szczególności na swojej stronie internetowej oraz na portalu, ogłoszenie o konkursie, co najmniej 30 dni przed planowanym rozpoczęciem naboru wniosków o dofinansowanie projektu. Właściwa instytucja przeprowadza konkurs na podstawie określonego przez siebie regulaminu. Termin składania wniosków o dofinansowanie projektu nie może być krótszy niż 7 dni, licząc od dnia rozpoczęcia naboru wniosków o dofinansowanie projektu.

Oceny spełnienia kryteriów wyboru projektów przez projekty uczestniczące w konkursie dokonuje Komisja Oceny Projektów (KOP), powoływana przez właściwą instytucję.

Projekt podlega ocenie pod względem spełnienia kryteriów wyboru projektów, zatwierdzonych przez komitet monitorujący, zgodnych z warunkami określonymi w art. 125 ust. 3 lit. a rozporządzenia ramowego. KOP przygotowuje listę ocenionych projektów, zawierającą przyznane oceny, wskazując projekty, o których mowa w art. 39 ust. 2. Właściwa instytucja, zgodnie z art. 46 ust. 1 ustawy rozstrzyga konkurs, zatwierdzając ww. listę projektów. Po rozstrzygnięciu konkursu właściwa instytucja zamieszcza na swojej stronie internetowej oraz na portalu listę projektów wybranych do dofinansowania wyłącznie na podstawie spełnienia kryteriów wyboru projektów albo listę projektów, które uzyskały wymaganą liczbę punktów, z wyróżnieniem projektów wybranych do dofinansowania.

⁸ Część zadań związanych z wyborem projektów w ramach RPO WL, zgodnie z art. 10 ust. 1 ustawy została powierzona Instytucjom Pośredniczącym (Lubelskiej Agencji Wspierania Przedsiębiorczości w Lublinie oraz Wojewódzkiemu Urzędowi Pracy w Lublinie). Przez właściwą instytucję należy rozumieć – w zależności od Działania RPO WL 2014-2020 - IZ (tj. Departament Wdrażania EFRR lub Departament Wdrażania EFS UMWL) lub IP (Lubelska Agencja Wspierania Przedsiębiorczości w Lublinie lub Wojewódzki Urząd Pracy w Lublinie). Przy każdym Działaniu RPO WL 2014 – 2020 każdorazowo wskazano podmiot odpowiedzialny za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów.

Właściwa instytucja przekazuje niezwłocznie wnioskodawcy pisemną informację o zakończeniu oceny jego projektu i jej wyniku wraz z uzasadnieniem oceny i podaniem liczby punktów otrzymanych przez projekt lub informacji o spełnieniu albo niespełnieniu kryteriów wyboru projektów.

Zastosowanie pozakonkursowego trybu wyboru projektów może mieć miejsce tylko przy zaistnieniu łącznie dwóch okoliczności, o których mowa w art. 38 ust. 2 i 3 ustawy:

wnioskodawcą danego projektu, ze względu na jego charakter lub cel, może być wyłącznie podmiot jednoznacznie określony przed złożeniem wniosku o dofinansowanie;

dany projekt ma strategiczne znaczenie dla społeczno-gospodarczego rozwoju kraju lub regionu, lub obszaru objętego realizacją ZIT, lub dotyczy realizacji zadań publicznych.

Tryb pozakonkursowy będzie jedynym trybem wyboru projektów w ramach pomocy technicznej, ze względu na fakt, że wnioskodawcami tych projektów będą jednoznacznie określone podmioty realizujące zadania publiczne, polegające na wypełnianiu obowiązków wynikających z ustawy.

Tryb pozakonkursowy będzie także jednym z trybów wyboru dla projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego, ze względu na jednoznacznie określony podmiot oraz zakres realizacji zadań publicznych opisanych w RPO WL 2014 – 2020, tj.:

- projekty realizowane przez powiatowe urzędy pracy dotyczące wsparcia osób bezrobotnych - Działanie 9.2 (tryb pozakonkursowy zastosowany zostanie w przypadku objęcia wszystkich powiatowych urzędów pracy, w przypadku braku takiej możliwości stosowany będzie tryb konkursowy),
- projekty realizowane przez jednostki pomocy społecznej dot. kompleksowego działania aktywizacji i integracji społecznej i zawodowej bezrobotnych klientów ośrodków pomocy społecznej (Program Aktywizacja i Integracja – PAI) – w ramach Działania 11.1 (tryb pozakonkursowy zastosowany zostanie w przypadku objęcia wszystkich jednostek pomocy społecznej danego typu, w przypadku braku takiej możliwości stosowany będzie tryb konkursowy),
- projekty dotyczące koordynacji obszaru ekonomii społecznej w regionie (w ramach Działania 11.3),
- projekty w zakresie programów pomocy stypendialnej dla uczniów zdolnych (w ramach Działania 12.2),
- projekty w zakresie programów pomocy stypendialnej dla uczniów szczególnie uzdolnionych w zakresie przedmiotów zawodowych (w ramach Działania 12.4).

W trybie pozakonkursowym będzie ponadto realizowana część projektów zidentyfikowanych w dokumencie pn. „Przedsięwzięcia o priorytetowym znaczeniu dla realizacji celów Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020 (z perspektywą do 2030r.)” oraz projekty zidentyfikowane w Strategii ZIT Lubelskiego Obszaru Funkcjonalnego, współfinansowane ze środków EFRR. Jedynie projekty umieszczone w tych dokumentach po przejściu tzw. procedury negocjacyjno-uzgodnieniowej prowadzonej przez IZ RPO będą mogły uzyskać status tzw. projektu strategicznego, który w zależności od wyników ww. procedury będzie mógł być realizowany w trybie pozakonkursowym. IZ RPO nie przewiduje organizacji bezpośredniego naboru na projekty strategiczne realizowane w trybie pozakonkursowym.

Instytucja zarządzająca zamieszcza w załącznikach do SZOOP informację o projekcie oraz o podmiocie, który będzie jego wnioskodawcą. Właściwa instytucja wybiera do dofinansowania projekt, który spełnił kryteria wyboru projektów albo spełnił kryteria wyboru projektów i uzyskał wymaganą liczbę punktów. Właściwa

instytucja zamieszcza na swojej stronie internetowej oraz na portalu informację o projekcie wybranym do dofinansowania.

II. Opis poszczególnych osi priorytetowych RPO WL 2014-2020 oraz poszczególnych działań/ poddziałań

II.1. Oś Priorytetowa 1 *Badania i innowacje*

1. Numer i nazwa osi priorytetowej

Oś Priorytetowa 1 *Badania i innowacje*

2. Cele szczegółowe osi priorytetowej

Cel szczegółowy 1: Zwiększone urynkowanie działalności badawczo-rozwojowej
 Cel szczegółowy 2: Zwiększona aktywność badawczo-rozwojowa przedsiębiorstw

3. Charakter Osi	Nie dotyczy	
4. Fundusz (nazwa i kwota w EUR)	Nazwa Funduszu	Ogółem
	EFRR	100 416 755
5. Instytucja zarządzająca	Zarząd Województwa Lubelskiego	

OPIS DZIAŁANIA 1.1 Regionalna infrastruktura badawczo – rozwojowa

OPIS DZIAŁANIA 1.1 <i>Regionalna infrastruktura badawczo – rozwojowa</i>	
6. Nazwa działania/ poddziałania	<i>Regionalna infrastruktura badawczo – rozwojowa</i>
7. Cel/e szczegóły/ działania/ poddziałania	<p>Celem szczegółowym Działania jest wzrost aktywności sektora B+R w strategicznych dla regionu dziedzinach gospodarki, stworzenie wysokiej jakości infrastruktury naukowo - badawczej oraz zwiększenie powiązań pomiędzy sektorem nauki a przedsiębiorstwami, co konsekwentnie przełoży się na wzrost nakładów na B+R w relacji do PKB.</p> <p>Interwencje w ramach Działania mają za zadanie realizację celów zaprojektowanych w Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Lubelskiego do roku 2020, a w szczególności odnoszą się do zwiększenia efektywności wykorzystania infrastruktury naukowo-badawczej do prowadzenia i komercjalizacji badań w dziedzinach związanych z inteligentnymi specjalizacjami regionu.</p>
8. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	<ol style="list-style-type: none"> Liczba naukowców pracujących w ulepszonych obiektach infrastruktury badawczej (CI25). Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne w projekty w zakresie innowacji lub badań i rozwoju (CI27). Liczba przedsiębiorstw korzystających ze wspartej infrastruktury badawczej. Liczba nowych naukowców we wspieranych jednostkach (CI24). Liczba projektów B+R realizowanych przy wykorzystaniu wspartej infrastruktury badawczej.

9. Lista wskaźników produktu	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba jednostek naukowych ponoszących nakłady inwestycyjne na działalność B+R. 2. Nakłady inwestycyjne na zakup aparatury naukowo – badawczej. 3. Liczba przedsiębiorstw współpracujących z ośrodkami badawczymi (CI26). 4. Liczba wspartych laboratoriów badawczych.
10. Typy projektów	<p>Wsparcie rozwoju infrastruktury badawczo-rozwojowej jednostek naukowych prowadzących działalność gospodarczą, w tym zakup środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych niezbędnych do świadczenia usług badawczo-rozwojowych na rzecz przedsiębiorstw. Możliwość współfinansowania infrastruktury B+R musi być powiązana z mechanizmem skutecznej komercjalizacji. Dodatkowo dofinansowany projekt musi być realizowany na terenie województwa lubelskiego. Zakresem wsparcia nie będą objęte konkretne badania celowe.</p>
11. Typ beneficjenta	<p>– Jednostki naukowe⁹ Dopuszcza się możliwość współpracy jednostek naukowych z przedsiębiorcami, innymi jednostkami naukowymi, szkołami wyższymi.</p>
12. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Przedsiębiorstwa
13. Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy
14. Instytucja wdrażająca (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy
15. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	Region Słabiej Rozwinięty 10 041 676
16. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO (jeśli dotyczy)	<p><i>Mechanizmy zapewniające koordynację udzielanego wsparcia z innymi działaniami i osiami priorytetowymi RPO WL 2014-2020:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – KM RPO WL 2014-2020, – Kryteria wyboru projektów, – Mapa projektów, – Wspólne działania informacyjno-promocyjne. <p><i>Mechanizmy zapewniające koordynację udzielanego wsparcia z innymi Programami Operacyjnymi:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Komitet ds. Umowy Partnerstwa, – Mapa projektów, – Kontrakt Terytorialny dla Województwa Lubelskiego, – Polska Mapa Drogowa Infrastruktury Badawczo-Rozwojowej,

⁹ W rozumieniu ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o zasadach finansowania nauki (Dz. U. z 2014 r., poz. 1620 z późn. zm.) prowadzące działalność gospodarczą na terenie województwa lubelskiego.

	<ul style="list-style-type: none"> – Wytyczne horyzontalne ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego, – Wspólna Lista Wskaźników Kluczowych, – Monitoring i ewaluacja komplementarności przedsięwzięć wspartych z EWT, – Linia demarkacyjna określająca podział interwencji pomiędzy poziomem krajowym i regionalnym.
17. Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy
18. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	<p>Tryb konkursowy</p> <p>Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego, Departament Wdrażania Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego</p>
19. Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Szczegółowe zasady kwalifikowalności wydatków określone zostaną w Wytycznych programowych w ramach RPO WL na lata 2014 – 2020. 2. W ramach Działania 1.1 możliwe będzie wsparcie przedsięwzięć z zakresu infrastruktury B+R, spełniających następujące warunki: <ul style="list-style-type: none"> – zgodność przedsięwzięcia z Regionalną Strategią Innowacji Województwa Lubelskiego do 2020 r., – uwzględnienie przedsięwzięcia w Kontrakcie Terytorialnym/Polskiej Mapie Infrastruktury Badawczej, – wsparcie stworzenia/doposażenia infrastruktury B+R w jednostkach naukowych możliwe jest wyłącznie w przypadku, gdy infrastruktura ta stanowi element dopełniający istniejące zasoby, w tym powstałe w ramach wsparcia udzielonego w ramach perspektywy 2007-2013, – powstała w wyniku przedsięwzięcia infrastruktura B+R będzie dostępna dla podmiotów/osób spoza jednostki otrzymującej wsparcie, – finansowanie infrastruktury TIK w jednostkach naukowych jest możliwe tylko wówczas, gdy infrastruktura ta jest niezbędna do realizacji projektu badawczo-rozwojowego, – przedsięwzięcie w zakresie infrastruktury B+R służy realizacji wskazanych w projekcie badań (konieczne jest przedstawienie opisu prac B+R, których realizacji będzie służyła dofinansowywana infrastruktura oraz opisu ich zastosowania w gospodarce), – konieczność określenia wskaźnika odnoszącego się do osiągnięcia wzrostu przychodów ze źródeł prywatnych, którego wartość powinna zostać osiągnięta na koniec okresu kwalifikowalności lub trwałości projektu. W przypadku braku osiągnięcia wskaźnika na projekt zostaną nałożone konsekwencje finansowe. 3. Preferowane będą projekty realizowane w kooperacji i uzupełniające istniejące zasoby oraz projekty współfinansowane ze źródeł prywatnych. 4. Wsparcie w ramach Działania nie może być udzielone w zakresie w jakim jest wykluczone w art. 1 ust. 2 - 5 Rozporządzenia Komisji (UE) NR 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającym niektóre rodzaje pomocy za zgodne z

	rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu.
20. Warunki i planowany zakres stosowania cross-financingu (%) (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy
21. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	Nie dotyczy
22. Warunki uwzględnienia dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)	Luka w finansowaniu (na podstawie art. 61 ust. 3 lit. b oraz ust. 8 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r.)
23. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	Nie dotyczy
24. Pomoc publiczna i pomoc de minimis (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	W przypadku wystąpienia pomocy publicznej zastosowanie ma program pomocowy przygotowany przez ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego w zakresie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę badawczą w ramach regionalnych programów operacyjnych (na podstawie art. 26 <i>Pomoc inwestycyjna na infrastrukturę badawczą</i> Rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu)
25. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)	50% Projekty generujące dochód: zgodnie z luką w finansowaniu
26. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję) (jeśli dotyczy)	50% Projekty generujące dochód: zgodnie z luką w finansowaniu

27. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	50% Projekty generujące dochód: zgodnie z luką w finansowaniu
28. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Minimalna wartość projektu: 400 000,00 PLN Maksymalna wartość projektu: brak ograniczeń kwotowych
29. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Minimalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu: 400 000,00 PLN Maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu: brak ograniczeń kwotowych
30. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR) (jeśli dotyczy)	Ewentualne zastosowanie instrumentów finansowych w ramach Działania, w tym zakres i forma wsparcia, zostaną określone na podstawie analizy ex-ante.
31. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych w przypadku ich zastosowania w ramach Działania, zostanie określony na podstawie analizy ex-ante.
32. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych w przypadku ich zastosowania w ramach Działania, zostanie określony na podstawie analizy ex-ante.
33. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych w przypadku ich zastosowania w ramach Działania, zostanie określony na podstawie analizy ex-ante.

OPIS DZIAŁANIA 1.2 Badania celowe

OPIS DZIAŁANIA 1.2 <i>Badania celowe</i>	
6. Nazwa działania/poddziałania	<i>Badania celowe</i>
7. Cel/e szczegóły/e działania/poddziałania	Celem Działania jest zwiększenie udziału sektora przedsiębiorstw w ogólnej wartości nakładów na działalność badawczo-rozwojową w regionie oraz zwiększenie skali wdrażanych innowacji przez przedsiębiorstwa z sektora MŚP prowadzące działalność gospodarczą na terenie województwa lubelskiego. Do najważniejszych barier wpływających na niską aktywność B+R przedsiębiorstw w regionie należy zaliczyć wysokie koszty innowacji, brak wykwalifikowanego personelu oraz ryzyko braku osiągnięcia założonego celu, które wynika ze specyfiki prowadzenia prac B+R. Istnieje zidentyfikowana potrzeba uruchomienia kompleksowego systemu wsparcia inwestycji ukierunkowanych na opracowanie nowych

	<p>produktów/usług, procesów lub też wprowadzenie znaczących ulepszeń do istniejących produktów/usług, procesów. Oczekiwanym rezultatem tego typu przedsięwzięć jest wzrost innowacji wytwarzanych i wdrażanych w regionie przez przedsiębiorstwa. Interwencje w ramach Działania mają za zadanie realizację celów zaprojektowanych w Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Lubelskiego do roku 2020.</p>
8. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba dokonanych zgłoszeń patentowych. 2. Przychody ze sprzedaży nowych lub udoskonalonych produktów/procesów.
9. Lista wskaźników produktu	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie (CI1). 2. Liczba przedsiębiorstw otrzymujących dotacje (CI2). 3. Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne dla przedsiębiorstw (dotacje) (CI6). 4. Liczba przedsiębiorstw współpracujących z ośrodkami badawczymi (CI26). 5. Liczba przedsiębiorstw ponoszących nakłady inwestycyjne na działalność B+R. 6. Liczba realizowanych projektów B+R. 7. Nakłady inwestycyjne na zakup aparatury naukowo-badawczej. 8. Liczba przedsiębiorstw wspartych w zakresie prowadzenia prac B+R.
10. Typy projektów	<p>Projekty polegające na opracowaniu nowych produktów/usług, procesów lub też wprowadzeniu znaczących ulepszeń do istniejących produktów/usług, procesów. Wsparciem zostaną objęte koszty przeprowadzenia badań przemysłowych oraz eksperymentalnych prac rozwojowych¹⁰, w tym m.in. koszty: aparatury, sprzętu, budynków i gruntów (w zakresie i przez okres, w jakim są one wykorzystywane na potrzeby projektu); koszty personelu zaangażowanego w projekt; koszty badań; wartości niematerialnych i prawnych, ekspertyz, analiz¹¹.</p> <p>Przewidziana pomoc będzie miała charakter kompleksowy, obejmując interwencją również finansowanie linii pilotażowych oraz działania w zakresie wczesnej walidacji produktów, zaawansowanych zdolności produkcyjnych i pierwszej produkcji. Uruchomienie pierwszej produkcji oznacza pierwsze przemysłowe zastosowanie urządzeń/instalacji o charakterze pilotażowym i prototypowym lub pierwsze inwestycje niepieniężne w sprzęt/urządzenia i instalacje, z uwzględnieniem kolejnych etapów, czyli fazę testowania, walidacji itp., ale nie obejmują już masowej produkcji czy komercyjnej sprzedaży.</p> <p>Przedsiębiorstwa muszą realizować dofinansowany projekt na terenie województwa lubelskiego.</p>

¹⁰ Definicja badań przemysłowych i eksperymentalnych prac rozwojowych zawarta jest w art. 2 Rozporządzenia Komisji (UE) NR 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu.

¹¹ Zgodnie z art. 25 ust. 3 w art. 2 Rozporządzenia Komisji (UE) NR 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu.

11. Typ beneficjenta	<p>– Przedsiębiorstwa¹²</p> <p>Dopuszcza się możliwość współpracy przedsiębiorstw z innymi przedsiębiorstwami, organizacjami pozarządowymi (prowadzącymi działalność w zakresie zbieżnym z projektem), jednostkami naukowymi, szkołami wyższymi.</p> <p>W przypadku projektów obejmujących wyłącznie inwestycje, dla których nie jest możliwe określenie lokalizacji projektu Beneficjenci pomocy zobowiązani są do posiadania siedziby, zakładu lub oddziału na terenie województwa lubelskiego najpóźniej w dniu wypłaty pomocy, oraz utrzymania go przynajmniej w okresie trwałości projektu.</p>
12. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Przedsiębiorstwa z sektora MŚP
13. Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)	Lubelska Agencja Wspierania Przedsiębiorczości w Lublinie
14. Instytucja wdrażająca (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy
15. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	Region Słabiej Rozwinięty 39 732 176
16. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO (jeśli dotyczy)	<p><i>Mechanizmy zapewniające koordynację udzielanego wsparcia z innymi działaniami i osiami priorytetowymi RPO WL 2014-2020,</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Harmonogram naborów wniosków, – KM RPO WL 2014-2020, – Mapa projektów, – Kryteria wyboru projektów, – Wspólne działania informacyjno – promocyjne. <p><i>Mechanizmy zapewniające koordynację udzielanego wsparcia z innymi Programami Operacyjnymi.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Komitet ds. Umowy Partnerstwa, – Wytyczne horyzontalne ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego, – Wspólna Lista Wskaźników Kluczowych, – Monitoring i ewaluacja komplementarności przedsięwzięć wspartych z EWT, – Mapa projektów, – Linia demarkacyjna określająca podział interwencji pomiędzy poziomem krajowym i regionalnym.

¹² Mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa (zgodnie z definicją zawartą w Rozporządzeniu Komisji (UE) NR 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu), duże przedsiębiorstwa.

17. Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy
18. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Tryb konkursowy Lubelska Agencja Wspierania Przedsiębiorczości w Lublinie
19. Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Szczegółowe zasady kwalifikowalności wydatków określone zostaną w Wytocznych programowych w ramach RPO WL na lata 2014 – 2020. 2. Projekty muszą być zgodne z Regionalną Strategią Innowacji Województwa Lubelskiego do 2020. 3. Wsparcie w ramach Działania nie obejmuje wdrożenia wyników badań do masowej produkcji czy komercyjnej sprzedaży. Możliwe jest natomiast uruchomienie pierwszej produkcji, co oznacza pierwsze przemysłowe zastosowanie urządzeń/instalacji o charakterze pilotażowym i prototypowym lub pierwsze inwestycje niepieniężne w sprzęt/urządzenia i instalacje, z uwzględnieniem kolejnych etapów, czyli fazę testowania, walidacji itp. 4. Wsparcie dużych przedsiębiorstw możliwe jest wyłącznie pod warunkiem zapewnienia konkretnych efektów dyfuzji działalności B+R w regionie oraz zagwarantowania współpracy z MŚP i jednostkami naukowymi. Ponadto wsparcie finansowe z funduszy udzielone dużemu przedsiębiorcy nie może spowodować znacznej utraty miejsc pracy w istniejących lokalizacjach na terytorium Unii Europejskiej. 5. Wsparcie w ramach Działania nie może być udzielone w zakresie w jakim jest wykluczone w art. 1 ust. 2 - 5 Rozporządzenia Komisji (UE) NR 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającym niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu.
20. Warunki i planowany zakres stosowania cross-financingu (%) (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy
21. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	Nie dotyczy
22. Warunki uwzględnienia dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)	Luka w finansowaniu (na podstawie art. 61 ust. 3 lit. b oraz ust. 8 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r.)

<p>23. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek</p>	<p>Nie dotyczy</p>
<p>24. Pomoc publiczna i pomoc de minimis (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)</p>	<p>W przypadku wystąpienia pomocy publicznej zastosowanie ma program pomocowy przygotowany przez ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego w zakresie udzielania pomocy na projekty w zakresie badań i rozwoju w ramach regionalnych programów operacyjnych (na podstawie art. 25 <i>Pomoc na projekty badawczo-rozwojowe</i> Rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu)</p>
<p>25. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)</p>	<p>Badania przemysłowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Mikro-, małe przedsiębiorstwa: 80 % – Średnie przedsiębiorstwa: 75 % – Duże przedsiębiorstwa: 65 % <p>Eksperymentalne prace rozwojowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Mikro-, małe przedsiębiorstwa: 60% – Średnie przedsiębiorstwa: 50% – Duże przedsiębiorstwa: 40 % <p>Projekty generujące dochód: zgodnie z luką w finansowaniu</p>
<p>26. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję) (jeśli dotyczy)</p>	<p>Badania przemysłowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Mikro-, małe przedsiębiorstwa: 80 % – Średnie przedsiębiorstwa: 75 % – Duże przedsiębiorstwa: 65 % <p>Eksperymentalne prace rozwojowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Mikro-, małe przedsiębiorstwa: 60% – Średnie przedsiębiorstwa: 50% <p>Duże przedsiębiorstwa: 40 %</p> <p>Projekty generujące dochód: zgodnie z luką w finansowaniu</p>
<p>27. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych</p>	<p>Badania przemysłowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Mikro-, małe przedsiębiorstwa: 20 % – Średnie przedsiębiorstwa: 25 % – Duże przedsiębiorstwa: 35 % <p>Eksperymentalne prace rozwojowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Mikro-, małe przedsiębiorstwa: 40 % – Średnie przedsiębiorstwa: 50 %

	<p>– Duże przedsiębiorstwa: 60 %</p> <p>Projekty generujące dochód: zgodnie z luką w finansowaniu</p>
28. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	<p>Minimalna wartość projektu: 80 000,00 PLN</p> <p>Maksymalna wartość projektu: 5 000 000,00 PLN</p>
29. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	<p>Minimalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu: 80 000,00 PLN</p> <p>Maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu: 5 000 000,00 PLN</p> <p>Minimalna kwota wsparcia: 20 000,00 PLN</p> <p>Maksymalna kwota wsparcia: 3 000 000,00 PLN</p>
30. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR) (jeśli dotyczy)	Ewentualne zastosowanie instrumentów finansowych w ramach Działania, w tym zakres i forma wsparcia, zostaną określone na podstawie analizy ex-ante.
31. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych w przypadku ich zastosowania w ramach Działania, zostaną określone na podstawie analizy ex-ante.
32. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych w przypadku ich zastosowania w ramach Działania zostaną określone na podstawie analizy ex-ante.
33. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych w przypadku ich zastosowania w ramach Działania, zostanie określony na podstawie analizy ex-ante.

OPIS DZIAŁANIA 1.3 Infrastruktura badawczo-rozwojowa w przedsiębiorstwach

OPIS DZIAŁANIA 1.3 <i>Infrastruktura badawczo-rozwojowa w przedsiębiorstwach</i>	
6. Nazwa działania/poddziałania	<i>Infrastruktura badawczo-rozwojowa w przedsiębiorstwach</i>

7. Cel/e szczególony/e działania/ poddziałania	<p>Celem szczegółowym Działania jest zwiększenie udziału sektora przedsiębiorstw w ogólnej wartości nakładów na infrastrukturę badawczo-rozwojową w regionie.</p> <p>Wsparcie udzielone w ramach Działania będzie koncentrować się na pobudzeniu sektora prywatnych przedsiębiorstw do świadczenia usług badawczo-rozwojowych na rzecz innych podmiotów. Uzasadnieniem dla realizacji interwencji jest potrzeba zwiększenia prorynkowej aktywności badawczej przedsiębiorstw.</p> <p>Interwencje w ramach Działania mają za zadanie realizację celów zaprojektowanych w Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Lubelskiego do roku 2020.</p>
8. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	1. Liczba przedsiębiorstw korzystających ze wspartej infrastruktury badawczej.
9. Lista wskaźników produktu	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie (CI1). 2. Liczba przedsiębiorstw otrzymujących dotacje (CI2). 3. Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne dla przedsiębiorstw (dotacje) (CI6). 4. Liczba przedsiębiorstw współpracujących z ośrodkami badawczymi (CI26). 5. Liczba przedsiębiorstw ponoszących nakłady inwestycyjne na działalność B+R. 6. Nakłady inwestycyjne na zakup aparatury naukowo-badawczej.
10. Typy projektów	<p>Wsparciem objęte zostaną przedsięwzięcia realizowane na terenie województwa lubelskiego i polegające na stworzeniu lub rozwoju istniejącego zaplecza badawczo-rozwojowego, w szczególności:</p> <p>- zakup środków trwałych: aparatury i urządzeń laboratoryjnych oraz wartości niematerialnych i prawnych, na bazie których planowane jest prowadzenie działalności B+R.</p>
11. Typ beneficjenta	<p>– Przedsiębiorstwa¹³</p> <p>Dopuszcza się możliwość współpracy przedsiębiorstw z innymi przedsiębiorstwami, organizacjami pozarządowymi (prowadzącymi działalność w zakresie zbieżnym z projektem), jednostkami naukowymi, szkołami wyższymi.</p> <p>W przypadku projektów obejmujących wyłącznie inwestycje, dla których nie jest możliwe określenie lokalizacji projektu Beneficjenci pomocy zobowiązani są do posiadania siedziby, zakładu lub oddziału na terenie województwa lubelskiego najpóźniej w dniu wypłaty pomocy, oraz utrzymania go przynajmniej w okresie trwałości projektu.</p>
12. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Przedsiębiorstwa z sektora MŚP
13. Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)	Lubelska Agencja Wspierania Przedsiębiorczości w Lublinie

¹³ Mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa (zgodnie z definicją zawartą w Rozporządzeniu Komisji (UE) NR 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu), duże przedsiębiorstwa.

14. Instytucja wdrażająca (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy
15. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	Region Słabiej Rozwinięty 37 732 177
16. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO (jeśli dotyczy)	<p><i>Mechanizmy zapewniające koordynację udzielanego wsparcia z innymi działaniami i osiami priorytetowymi RPO WL 2014-2020,</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Harmonogram naborów wniosków, – KM RPO WL 2014-2020, – Mapa projektów, – Kryteria wyboru projektów – Wspólne działania informacyjno – promocyjne. <p><i>Mechanizmy zapewniające koordynację udzielanego wsparcia z innymi Programami Operacyjnymi.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Komitet ds. Umowy Partnerstwa; – Wytyczne horyzontalne ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego, – Wspólna Lista Wskaźników Kluczowych, – Monitoring i ewaluacja komplementarności przedsięwzięć wspartych z EWT, – Mapa projektów, – Linia demarkacyjna określająca podział interwencji pomiędzy poziomem krajowym i regionalnym.
17. Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy
18. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Tryb konkursowy Lubelska Agencja Wspierania Przedsiębiorczości w Lublinie
19. Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Szczegółowe zasady kwalifikowalności wydatków określone zostaną w Wytycznych programowych w ramach RPO WL na lata 2014 – 2020. 2. Projekty muszą być zgodne z Regionalną Strategią Innowacji Województwa Lubelskiego do 2020 r. 3. Wsparcie dużych przedsiębiorstw możliwe jest wyłącznie pod warunkiem zapewnienia konkretnych efektów dyfuzji działalności B+R w regionie oraz zagwarantowania współpracy z MŚP i jednostkami naukowymi. Ponadto wsparcie finansowe z funduszy udzielone dużemu przedsiębiorcy nie może spowodować znacznej utraty miejsc pracy w istniejących lokalizacjach na terytorium Unii Europejskiej.

	<p>4. Warunkiem wsparcia inwestycji w ramach Działania 1.3 będzie przedstawienie przez przedsiębiorstwo planów dotyczących prac B+R, których realizacji będzie służyła dofinansowywana infrastruktura oraz opisu ich zastosowania w gospodarce.</p> <p>5. Wsparcie w ramach Działania nie może być udzielone w zakresie w jakim jest wykluczone w art. 1 ust. 2 - 5 Rozporządzenia Komisji (UE) NR 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającym niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu.</p>
20. Warunki i planowany zakres stosowania cross-financingu (%) (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy
21. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	Nie dotyczy
22. Warunki uwzględnienia dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)	Luka w finansowaniu (na podstawie art. 61 ust. 3 lit. b oraz ust. 8 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r.)
23. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	Nie dotyczy
24. Pomoc publiczna i pomoc de minimis (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	W przypadku wystąpienia pomocy publicznej zastosowanie ma program pomocowy przygotowany przez ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego w zakresie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach regionalnych programów operacyjnych (na podstawie art. 14 <i>Regionalna pomoc inwestycyjna</i> Rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu)
25. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)	<ul style="list-style-type: none"> – Mikroprzedsiębiorstwa i małe przedsiębiorstwa: 70% – Średnie przedsiębiorstwa: 60% – Duże przedsiębiorstwa: 50% <p>Projekty generujące dochód: zgodnie z luką w finansowaniu</p>
26. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z bu-	<ul style="list-style-type: none"> – Mikroprzedsiębiorstwa i małe przedsiębiorstwa: 70% – Średnie przedsiębiorstwa: 60% – Duże przedsiębiorstwa: 50% <p>Projekty generujące dochód: zgodnie z luką w finansowaniu</p>

dżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję) (jeśli dotyczy)	
27. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	<ul style="list-style-type: none"> – Mikroprzedsiębiorstwa i małe przedsiębiorstwa: 30% – Średnie przedsiębiorstwa: 40% – Duże przedsiębiorstwa: 50% <p>Projekty generujące dochód: zgodnie z luką w finansowaniu</p>
28. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	<p>Minimalna wartość projektu wynosi: 100 000,00 PLN</p> <p>Maksymalna wartość projektu wynosi: 10 000 000,00 PLN</p>
29. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	<p>Minimalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu: 100 000,00 PLN</p> <p>Maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu: 10 000 000,00 PLN</p> <p>Minimalna kwota wsparcia: 50 000,00 PLN</p> <p>Maksymalna kwota wsparcia: 3 000 000,00 PLN</p>
30. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR) (jeśli dotyczy)	Ewentualne zastosowanie instrumentów finansowych w ramach Działania, w tym zakres i forma wsparcia, zostaną określone na podstawie analizy ex-ante.
31. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych w przypadku ich zastosowania w ramach Działania, zostanie określony na podstawie analizy ex-ante.
32. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych w przypadku ich zastosowania w ramach Działania, zostanie określony na podstawie analizy ex-ante.
33. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych w przypadku ich zastosowania w ramach Działania, zostanie określony na podstawie analizy ex-ante.

OPIS DZIAŁANIA 1.4 Transfer technologii i komercjalizacja badań

OPIS DZIAŁANIA 1.4 Transfer technologii i komercjalizacja badań	
6. Nazwa działania/poddziałania	<i>Transfer technologii i komercjalizacja badań</i>

7. Cel/e szczegóły/e działania/ poddziałania	<p>Głównym celem Działania jest stworzenie platformy współpracy pomiędzy sferą nauki i biznesu w oparciu o efektywny i skutecznie funkcjonujący model brokerów innowacji. Brokerzy innowacji jako „łącznik” nauki i biznesu będą zobowiązani m. in. do zapewnienia przepływu informacji pomiędzy środowiskami nauki i biznesu; identyfikacji potrzeb przedsiębiorców i potencjału rynku; dysponowania wiedzą o ofercie uczelni oraz o przyjętej strategii rozwoju województwa lubelskiego.</p> <p>Dzięki współpracy środowiska nauki i biznesu nastąpi wzmocnienie procesu transferu technologii we wdrażaniu i rozwijaniu innowacji w przedsiębiorstwach, a w konsekwencji dokonanie komercjalizacji badań opracowanych przez szkoły wyższe/jednostki naukowe.</p> <p>Realizacja Działania wpłynie na zwiększenie dostępu przedsiębiorstw z woj. lubelskiego do wiedzy naukowej poprzez nawiązanie współpracy ze szkołami wyższymi/jednostkami naukowymi w zakresie wypracowania konkretnych efektów wdrożeniowych. Nastąpi podniesienie jakości komunikacji pomiędzy przedsiębiorstwami i szkołami wyższymi/jednostkami naukowymi prowadzącej do zintensyfikowania współpracy sfery nauki i biznesu.</p> <p>Ponadto poprawi się dostęp do informacji o wzajemnych potrzebach i ofertach instytucji naukowych i przedsiębiorstw oraz wzrost świadomości i poziomu wiedzy przedstawicieli nauki i biznesu w zakresie korzyści płynących ze wzajemnej współpracy.</p> <p>Interwencje w ramach Działania mają za zadanie realizację celów zaprojektowanych w Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Lubelskiego do roku 2020.</p>
8. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba przedsiębiorstw, które podjęły współpracę z jednostkami naukowymi. 2. Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie niefinansowe (CI4).
9. Lista wskaźników produktu	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba wspartych podmiotów oferujących usługi w obszarze komercjalizacji wiedzy.
10. Typy projektów	<p>Wspierane będą projekty doradcze w zakresie innowacji i usługi wsparcia innowacji oraz działania dotyczące finansowania usług związanych z pobudzaniem transferu technologii i komercjalizacją badań wyłącznie w obszarze inteligentnych specjalizacji regionu.</p> <p>W szczególności wspierane będą następujące przedsięwzięcia:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Nawiązywanie kontaktów i organizacja spotkań z przedstawicielami środowiska naukowego i gospodarczego służących inicjowaniu procesów komercjalizacji wyników badań naukowych; 2. Budowanie i utrzymywanie sieci powiązań między środowiskiem naukowym a otoczeniem gospodarczym; 3. Pomoc w zakładaniu przedsiębiorstw odpryskowych (przez naukowców we współpracy z uczelnią); 4. Doradztwo w zakresie zawierania umów np. : licencyjnych, sprzedaży praw własności do wynalazku objętego zgłoszeniem patentowym, o powiązaniu kooperacyjnym, o wykonanie usług badawczych, o współpracę badawczo-rozwojową, o przeniesienie autorskich praw majątkowych itp.

11. Typ beneficjenta	<p>Instytucje otoczenia biznesu (IOB) - podmiot, bez względu na formę prawną, który co do zasady nie działa dla zysku lub przeznaczają zysk na cele statutowe, a prowadzona przez niego działalność służy tworzeniu korzystnych warunków dla rozwoju przedsiębiorczości i innowacyjności.</p> <p>Beneficjenci pomocy zobowiązani są do posiadania siedziby, zakładu lub oddziału na terenie województwa lubelskiego najpóźniej w dniu wypłaty pomocy, oraz utrzymania go przynajmniej w okresie trwałości projektu.</p> <p>Możliwe są m.in. następujące formy prawne działalności instytucji otoczenia biznesu:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) agencje rozwoju regionalnego i lokalnego, 2) izby i stowarzyszenia zrzeszające przedsiębiorców, np. izby gospodarcze, przemysłowe i handlowe, 3) instytucje wspierające przedsiębiorczość, m.in. inkubatory i akceleratory przedsiębiorczości, podmioty wspierające firmy typu <i>spin-off</i> i <i>spin-out</i>, parki przemysłowe, technologiczne, naukowo-technologiczne, centra doskonałości, centra zaawansowanych technologii (działające jako instytucje wspierające zaplecze badawczo – rozwojowe), ośrodki innowacyjności, 4) jednostki organizacyjne administracji publicznej nastawione na wspieranie rozwoju gospodarki regionalnej/lokalnej.
12. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Przedsiębiorstwa z sektora MŚP prowadzące działalność gospodarczą na terenie województwa lubelskiego.
13. Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)	Lubelska Agencja Wspierania Przedsiębiorczości w Lublinie
14. Instytucja wdrażająca (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy
15. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	Region Słabiej Rozwinięty 6 910 726
16. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO (jeśli dotyczy)	<p><i>Mechanizmy zapewniające koordynację udzielanego wsparcia z innymi działaniami i osiami priorytetowymi RPO WL 2014-2020,</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Harmonogram naborów wniosków, – KM RPO WL 2014-2020, – Mapa projektów, – Kryteria wyboru projektów, – Wspólne działania informacyjno – promocyjne. <p><i>Mechanizmy zapewniające koordynację udzielanego wsparcia z innymi Programami Operacyjnymi.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Komitet ds. Umowy Partnerstwa, – Wytyczne horyzontalne ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego,

	<ul style="list-style-type: none"> – Wspólna Lista Wskaźników Kluczowych, – Monitoring i ewaluacja komplementarności przedsięwzięć wspartych z EWT, – Mapa projektów, – Linia demarkacyjna określająca podział interwencji pomiędzy poziomem krajowym i regionalnym.
17. Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy
18. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	<p>Tryb konkursowy</p> <p>Lubelska Agencja Wspierania Przedsiębiorczości w Lublinie</p>
19. Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Szczegółowe zasady kwalifikowalności wydatków określone zostaną w Wytocznych programowych w ramach RPO WL na lata 2014 – 2020. 2. Beneficjent musi zagwarantować, że wszystkie projekty realizowane przez przedsiębiorstwa z sektora MŚP na tzw. drugim poziomie będą wpisywać się w inteligentne specjalizacje zapisane/zawarte w „Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Lubelskiego do 2020 r.”. 3. Wsparcie w ramach Działania nie może być udzielone w zakresie w jakim jest wykluczone w art. 1 ust. 2 - 5 Rozporządzenia Komisji (UE) NR 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającym niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu.
20. Warunki i planowany zakres stosowania cross-finansingu (%) (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy
21. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	Nie dotyczy
22. Warunki uwzględnienia dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy
23. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres sys-	Nie dotyczy

temu zaliczek	
24. Pomoc publiczna i pomoc de minimis (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	<p>W przypadku wystąpienia pomocy publicznej zastosowanie mają:</p> <ul style="list-style-type: none"> – program pomocowy przygotowany przez ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego w zakresie udzielania pomocy dla MŚP na wspieranie innowacyjności (na podstawie art. 28 Pomoc dla MŚP na wspieranie innowacyjności Rozporządzenia Komisji (UE) Nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu) – Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020
25. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)	<ul style="list-style-type: none"> – Projekty nieobjęte pomocą publiczną: 85% – Projekty objęte pomocą publiczną: zgodnie z programami pomocy publicznej
26. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję) (jeśli dotyczy)	<ul style="list-style-type: none"> – Projekty nieobjęte pomocą publiczną: 95% – Projekty objęte pomocą publiczną: zgodnie z programami pomocy publicznej
27. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	<ul style="list-style-type: none"> – Projekty nieobjęte pomocą publiczną: 5% – Projekty objęte pomocą publiczną: zgodnie z programami pomocy publicznej
28. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	<p>Minimalna wartość projektu: 500 000,00 PLN</p> <p>Maksymalna wartość projektu: brak ograniczeń kwotowych</p>

29. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Minimalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu: 500 000,00 PLN Maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu: brak ograniczeń kwotowych
30. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR) (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy
31. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	Nie dotyczy
32. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	Nie dotyczy
33. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	Nie dotyczy

OPIS DZIAŁANIA 1.5 Bon na patent

OPIS DZIAŁANIA 1.5 <i>Bon na patent</i>	
6. Nazwa działania/poddziałania	<i>Bon na patent</i>
7. Cel/e szczegółowe/działania/poddziałania	Głównym celem Działania jest wsparcie przedsiębiorców w procesie ubiegania się o ochronę patentową dla uzyskanych przez nich wyników badań naukowych lub prac rozwojowych. Powyższe przyczyni się do wzrostu liczby zgłoszeń patentowych z zakresu inteligentnych specjalizacji regionu zawartych w Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Lubelskiego do 2020 r. dokonywanych przez przedsiębiorców działających na terenie województwa lubelskiego. Oczekiwanym rezultatem tego typu przedsięwzięć jest wzrost innowacji wytwarzanych i wdrażanych w regionie przez przedsiębiorstwa.
8. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	1. Liczba dokonanych zgłoszeń patentowych.
9. Lista wskaźników produktu	1. Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie (CI1).
10. Typy projektów	Wsparcie na pokrycie kosztów związanych z przygotowaniem i dokonaniem zgłoszenia patentowego wynalazku z zakresu inteligentnych specjalizacji regionu (biogospodarka, medycyna i zdrowie, energetyka niskoemisyjna, informatyka i automatyka).

11. Typ beneficjenta	<p>– Mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa (zgodnie z definicją zawartą w rozporządzeniu Komisji (UE) NR 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu).</p> <p>Beneficjenci pomocy zobowiązani są do posiadania siedziby, zakładu lub oddziału na terenie województwa lubelskiego najpóźniej w dniu wypłaty pomocy, oraz utrzymania go przynajmniej w okresie trwałości projektu.</p>
12. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Przedsiębiorstwa z sektora MŚP
13. Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)	Lubelska Agencja Wspierania Przedsiębiorczości w Lublinie
14. Instytucja wdrażająca (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy
15. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	Region Słabiej Rozwinięty 6 000 000
16. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO (jeśli dotyczy)	<p><i>Mechanizmy zapewniające koordynację udzielanego wsparcia z innymi działaniami i osiami priorytetowymi RPO WL 2014-2020,</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Harmonogram naborów wniosków, – KM RPO WL 2014-2020, – Mapa projektów, – Kryteria wyboru projektów, – Wspólne działania informacyjno – promocyjne. <p><i>Mechanizmy zapewniające koordynację udzielanego wsparcia z innymi Programami Operacyjnymi.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Komitet ds. Umowy Partnerstwa, – Wytyczne horyzontalne ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego, – Wspólna Lista Wskaźników Kluczowych, – Monitoring i ewaluacja komplementarności przedsięwzięć wspartych z EWT, – Mapa projektów, – Linia demarkacyjna określająca podział interwencji pomiędzy poziomem krajowym i regionalnym.
17. Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy

<p>18. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów</p>	<p>Tryb konkursowy</p> <p>Lubelska Agencja Wspierania Przedsiębiorczości w Lublinie</p>
<p>19. Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Szczegółowe zasady kwalifikowalności wydatków określone zostaną w Wytocznych programowych w ramach RPO WL na lata 2014 – 2020. 2. Projekty muszą być zgodne z Regionalną Strategią Innowacji Województwa Lubelskiego do 2020 r. 3. Wsparcie w ramach Działania nie może być udzielone w zakresie w jakim jest wykluczone w art. 1 ust. 2 - 5 Rozporządzenia Komisji (UE) NR 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającym niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu.
<p>20. Warunki i planowany zakres stosowania cross-finansingu (%) (jeśli dotyczy)</p>	<p>Nie dotyczy</p>
<p>21. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych</p>	<p>Nie dotyczy</p>
<p>22. Warunki uwzględnienia dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)</p>	<p>Nie dotyczy</p>
<p>23. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek</p>	<p>Nie dotyczy</p>
<p>24. Pomoc publiczna i pomoc de minimis (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)</p>	<p>W przypadku wystąpienia pomocy publicznej zastosowanie ma Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020</p>
<p>25. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)</p>	<p>80%</p>

<p>26. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję) (jeśli dotyczy)</p>	80%
<p>27. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych</p>	20%
<p>28. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) (jeśli dotyczy)</p>	Minimalna wartość projektu: 10 000,00 PLN Maksymalna wartość projektu: 80 000,00 PLN
<p>29. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)</p>	Minimalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu: 10 000,00 PLN Maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu: 60 000,00 PLN
<p>30. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR) (jeśli dotyczy)</p>	Nie dotyczy
<p>31. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych</p>	Nie dotyczy
<p>32. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania</p>	Nie dotyczy
<p>33. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych</p>	Nie dotyczy

II.2 Oś priorytetowa 2 Cyfrowe Lubelskie

1. Numer i nazwa osi priorytetowej

Oś Priorytetowa 2 Cyfrowe Lubelskie

2. Cele szczegółowe osi priorytetowej

Cel szczegółowy 1: Zwiększony poziom wykorzystania technologii informacyjno-komunikacyjnych w administracji publicznej

3. Charakter osi	Nie dotyczy	
4. Fundusz (nazwa i kwota w EUR)	Nazwa Funduszu	Ogółem
	EFRR	72 255 674
5. Instytucja zarządzająca	Zarząd Województwa Lubelskiego	

OPIS DZIAŁANIA 2.1 Cyfrowe Lubelskie

OPIS DZIAŁANIA 2.1 <i>Cyfrowe Lubelskie</i>	
6. Nazwa działania/ poddziałania	<i>Cyfrowe Lubelskie</i>
7. Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania	Celem działania jest zwiększony poziom wykorzystania technologii informacyjno-komunikacyjnych w administracji publicznej poprzez działania ukierunkowane na zwiększenie zakresu informacji i zasobów sektora publicznego udostępnionych w postaci cyfrowej, wzmocnienie stopnia cyfryzacji administracji oraz rozwój elektronicznych usług publicznych w zakresie tworzenia i cyfryzacji nowych, poprawy funkcjonalności i e-dojrzałości istniejących usług, integracji oraz zwiększenia stopnia dostępności dla obywateli.
8. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	<ol style="list-style-type: none"> 1. Powierzchnia obszaru województwa objęta cyfrową ewidencją gruntów i budynków. 2. Liczba pobrań/odtworzeń dokumentów zawierających informacje sektora publicznego. 3. Liczba pobrań/uruchomień aplikacji opartych na ponownym wykorzystaniu informacji sektora publicznego i e-usług publicznych.
9. Lista wskaźników produktu	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba usług publicznych udostępnionych on-line o stopniu dojrzałości 3-dwustronna interakcja. 2. Liczba podmiotów, które udostępniły on-line informacje sektora publicznego. 3. Liczba aplikacji opartych na ponownym wykorzystaniu informacji sektora publicznego i e-usług publicznych. 4. Liczba udostępnionych usług wewnątrzadministracyjnych (A2A). 5. Przestrzeń dyskowa serwerowni.

	<p>6. Liczba usług publicznych udostępnionych on-line o stopniu dojrzałości co najmniej 4-transakcja.</p> <p>7. Liczba zdigitalizowanych dokumentów zawierających informacje sektora publicznego.</p> <p>8. Liczba udostępnionych on-line dokumentów zawierających informacje sektora publicznego.</p> <p>9. Liczba uruchomionych systemów teleinformatycznych w podmiotach wykonujących zadania publiczne.</p> <p>10. Liczba urzędów, które wdrożyły katalog rekomendacji dotyczących awansu cyfrowego.</p> <p>11. Liczba utworzonych API.</p> <p>12. Liczba baz danych udostępnionych on-line poprzez API.</p> <p>13. Liczba podmiotów udostępniających usługi wewnątrzadministracyjne (A2A).</p> <p>14. Liczba udostępnionych on-line rejestrów i baz danych przestrzennych.</p>
10. Typy projektów	<p>1. <u>Projekty dotyczące rozwoju elektronicznej administracji.</u></p> <p>Budowa, rozbudowa lub zakup infrastruktury informatycznej służącej zwiększeniu stopnia cyfryzacji administracji w tym aplikacji i systemów bazodanowych zapewniających poprawę efektywności zarządzania oraz upowszechnienia komunikacji elektronicznej w instytucjach publicznych. W tym m.in.</p> <ul style="list-style-type: none"> – uruchomienie systemów elektronicznego zarządzania dokumentacją, elektronicznej archiwizacji dokumentów, rejestrów publicznych, – zapewnienie bezpieczeństwa teleinformatycznego, – zapewnienie interoperacyjności i integracji systemów, – informatyzacja procedur wewnętrznych, – zakup lub wykorzystanie podpisu elektronicznego. <p>2. <u>Projekty dotyczące rozwoju elektronicznych usług publicznych</u></p> <p>Budowa, rozbudowa lub zakup systemów teleinformatycznych zapewniających dostępność, integrację oraz cyfryzację nowych usług i poprawę funkcjonalności istniejących usług publicznych świadczonych drogą elektroniczną w zakresie m.in. e-administracji, e-zdrowia (z wyłączeniem projektów telemedycyny), e-kultury. W tym m.in.</p> <ul style="list-style-type: none"> – budowa, rozbudowa lub modernizacja systemów teleinformatycznych rozumianych jako zespół współpracujących ze sobą urządzeń informatycznych i oprogramowania zapewniających przetwarzanie, przechowywanie, a także wysyłanie i odbieranie danych przez sieci komputerowe, – zapewnienie interoperacyjności, integracji i bezpieczeństwa systemów, – zapewnienie elektronicznej dostępności usług publicznych z uwzględnieniem dostępności dla osób niepełnosprawnych zgodnie ze standardami WCAG 2.0¹⁴ <p>Projekty dotyczące rozwoju elektronicznej administracji i rozwoju elektronicznych usług publicznych stanowić muszą jedno przedsięwzięcie inwestycyjne tzn. muszą być realizowane w ramach jednego projektu.</p>

¹⁴ Web Content Accessibility Guidelines 2.0 (WCAG 2.0) - wytyczne dotyczące dostępności treści internetowych stworzone przez organizację World Wide Web Consortium (W3C).

	<p>3. Projekty dotyczące zwiększenia dostępności informacji sektora publicznego.</p> <p>Wsparcie dotyczyć będzie projektów z zakresu:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ digitalizacji zasobów kulturowych, naukowych (w tym bibliotecznych), obejmujących co najmniej: <ul style="list-style-type: none"> – budowę, rozbudowę systemów teleinformatycznych służących digitalizacji zasobów, – prowadzenie prac digitalizacyjnych, – tworzenie i rozwijanie repozytoriów cyfrowych z zapewnieniem warunków bezpiecznego przechowywania danych cyfrowych oraz – tworzenie i rozwijanie platform służących udostępnianiu zasobów cyfrowych w sposób otwarty i zapewniających możliwość ponownego wykorzystania w celu umożliwienia tworzenia na ich podstawie nowych usług cyfrowych. ➤ tworzenia, modernizacji, integracji baz danych i geodezyjnych zasobów cyfrowych tworzących infrastrukturę informacji przestrzennej, ich udostępnienia w celu umożliwienia tworzenia na ich podstawie nowych usług cyfrowych. <p>Przez informację sektora publicznego rozumie się:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Informacje publiczną w rozumieniu ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej, – informację sektora publicznego w rozumieniu dyrektywy 2003/98/WE dnia 17 listopada 2003 r. w sprawie ponownego wykorzystywania informacji sektora publicznego (w brzmieniu zmienionym przez dyrektywę 2013/37/UE zmieniającą dyrektywę 2003/98/WE dnia 17 listopada 2003 r. w sprawie ponownego wykorzystywania informacji sektora publicznego, – zasoby audiowizualne, pod warunkiem ich udostępniania do ponownego wykorzystywania, – zasoby archiwalne, pod warunkiem ich udostępnienia do ponownego wykorzystania, – zasoby kultury, pod warunkiem ich udostępnienia do ponownego wykorzystania, – zasoby nauki, pod warunkiem ich udostępniania do ponownego wykorzystywania
<p>11. Typ beneficjenta</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia – Jednostki organizacyjne jednostek samorządu terytorialnego posiadające osobowość prawną – Szkoły wyższe – Jednostki naukowe – Organizacje pozarządowe – Kościoły i związki wyznaniowe oraz osoby prawne kościołów i związków wyznaniowych – Publiczne podmioty lecznicze działające w publicznym systemie ochrony zdrowia¹⁵

¹⁵ W rozumieniu Ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. 2011 nr 112 poz. 654).

	– Administracja rządowa zespolona i niezespolona
12. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Mieszkańcy województwa lubelskiego, osoby, instytucje i przedsiębiorstwa korzystające z rezultatów projektu
13. Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy
14. Instytucja wdrażająca (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy
15. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	Region Słabiej Rozwinięty 71 394 674
16. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO (jeśli dotyczy)	<p><i>Mechanizmy zapewniające koordynację udzielanego wsparcia z innymi działaniami i osiami priorytetowymi RPO WL 2014-2020:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – KM RPO WL 2014-2020, – Kryteria wyboru projektów, – Finansowanie krzyżowe, – Mapa projektów, – Instrumenty terytorialne ułatwiające komplementarność w sensie geograficznym. <p><i>Mechanizmy zapewniające koordynację udzielanego wsparcia z innymi Programami Operacyjnymi:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Komitet ds. Umowy Partnerstwa, – Kontrakt Terytorialny dla Województwa Lubelskiego, – Wytyczne horyzontalne ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego, – Wspólna Lista Wskaźników Kluczowych, – Mapa projektów, – Linia demarkacyjna określająca podział interwencji pomiędzy poziom krajowy i regionalny, – Zespół ds. koordynacji powołany przez MAiC w ramach POPC, – Projekty w obszarze e-zdrowia polegające na dostosowaniu systemów informatycznych świadczeniodawców do wymiany z Systemem Informacji Medycznej będą weryfikowane pod kątem komplementarności oraz nie dublowania funkcjonalności przewidzianych w krajowych platformach (P1 i P2).
17. Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)	<i>Do ustalenia zakres wsparcia w ramach przedsięwzięć z zakresu zrównoważonego rozwoju obszarów miejskich innych niż obszar funkcjonalny miasta wojewódzkiego poprzez realizację projektów zintegrowanych na obszarach strategicznej interwencji (miasta subregionalne) wyznaczonych w Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego.</i>
18. Tryb(y) wyboru projektów	Tryb pozakonkursowy Tryb konkursowy

oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie, Departament Wdrażania Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego
19. Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Szczegółowe zasady kwalifikowalności wydatków określone zostaną w Wytocznych programowych w ramach RPO WL na lata 2014 – 2020. 2. Warunkiem uzyskania wsparcia na digitalizację będzie udostępnianie jej efektów do ponownego wykorzystywania. 3. Inwestowanie w twardą infrastrukturę (dostosowanie techniczne niezbędne do prawidłowego działania instalacji informatycznej) możliwe będzie jedynie, o ile warunkuje to realizacja celów projektu, zaś przeprowadzona analiza wykazuje niedostępność zasobów w ramach administracji publicznej. 4. Zakup sprzętu informatycznego jest dopuszczalny wyłącznie jako element uzupełniający, niezbędny do budowy, rozbudowy lub modernizacji systemu informatycznego. 5. Priorytetowo traktowane będą inwestycje wykazujące komplementarność z inwestycjami realizowanymi w perspektywie 2007-2013. 6. Projekty zarządzane przez jednostkę administracji rządowej zespolej i niezespolej będą mogły uzyskać wsparcie w RPO wyłącznie w sytuacji, w której projekt nie będzie miał zasięgu krajowego. 7. W ramach interwencji w obszarze informacji przestrzennej mogą być kwalifikowane wydatki związane z pomiarami terenowymi (maksymalnie do 15% kosztów kwalifikowalnych). 8. Inwestycje dotyczące zwiększenia dostępności informacji sektora publicznego muszą zagwarantować dostosowanie informacji do formatów umożliwiających odczyt maszynowy. 9. Wsparcie w ramach Działania nie może być udzielone w zakresie w jakim jest wykluczone w art. 1 ust. 2 - 5 Rozporządzenia Komisji (UE) NR 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającym niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu.
20. Warunki i planowany zakres stosowania cross-financingu (%) (jeśli dotyczy)	<p>10 % współfinansowania unijnego</p> <p>W ramach Działania przewiduje się wykorzystanie możliwości finansowania krzyżowego. Możliwość ta dotyczy działań z obszaru interwencji EFS i jest ograniczona do zadań, które są niezbędne dla pomyślnej realizacji projektu oraz bezpośrednio powiązane z projektem (działania ukierunkowane na rozwój potencjału ludzkiego w zakresie podnoszenia kwalifikacji i kompetencji, niezbędnych do prawidłowej realizacji projektu i osiągnięcia jego celów, jak np. szkolenia w zakresie wdrażania aplikacji i usług, wykorzystania narzędzi ICT, rozwoju platform e-usług i baz danych). Realizacja powyższych działań umożliwi beneficjentom właściwą i kompleksową realizację projektów z uwzględnieniem odpowiedniego przygotowania kadr zarządzających i pracowników.</p>
21. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	Nie dotyczy

22. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)	Luka w finansowaniu (na podstawie art. 61 ust. 3 lit. b oraz ust. 8 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r.)
23. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	Dofinansowanie przekazywane jest jako refundacja poniesionych i udokumentowanych wydatków kwalifikowalnych lub jako zaliczka na poczet przyszłych wydatków kwalifikowalnych. Możliwość udzielenia dofinansowania w formie zaliczki oraz zasad w zakresie uproszczonych form rozliczania wydatków będą rozpatrywane przez IZ. Przy określaniu zasad udzielania zaliczki oraz zasad w zakresie uproszczonych form rozliczania wydatków IZ będzie kierowała się zapisami obowiązujących aktów prawnych i obowiązujących wytycznych.
24. Pomoc publiczna i pomoc de minimis (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	W przypadku wystąpienia pomocy publicznej zastosowanie ma program pomocowy przygotowany przez ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego w zakresie udzielania pomocy na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego (Art. 53 <i>Pomoc na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego</i> Rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu)
25. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)	<ul style="list-style-type: none"> – Projekty nieobjęte pomocą publiczną: 85% – Projekty objęte pomocą publiczną: zgodnie z programami pomocy publicznej – Projekty generujące dochód: zgodnie z luką w finansowaniu
26. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję) (jeśli dotyczy)	<ul style="list-style-type: none"> – Projekty nieobjęte pomocą publiczną: 95% – Projekty objęte pomocą publiczną: zgodnie z programami pomocy publicznej <p>Zgodnie z uchwałą Nr XIV/244/2015 Zarządu Województwa Lubelskiego z dnia 3 lutego 2015 r. w sprawie przyjęcia „Stanowiska negocjacyjnego Samorządu Województwa Lubelskiego dotyczącego zmian do Kontraktu Terytorialnego” projekt „e-Geodezja –cyfrowy zasób geodezyjny Województwa Lubelskiego” (projekt nieobjęty pomocą publiczną i nie generujący dochodu): 95%</p> <p>Projekty generujące dochód: zgodnie z luką w finansowaniu</p>
27. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	<p>Projekty nieobjęte pomocą publiczną: 5%</p> <p>Projekty objęte pomocą publiczną: zgodnie z programami pomocy publicznej</p> <p>Zgodnie z uchwałą Nr XIV/244/2015 Zarządu Województwa Lubelskiego z dnia 3 lutego 2015 r. w sprawie przyjęcia „Stanowiska negocjacyjnego Samorządu Województwa Lubelskiego dotyczącego zmian do Kontraktu Terytorialnego” projekt „e-Geodezja –cyfrowy zasób geodezyjny Województwa Lubelskiego” (projekt nieobjęty pomocą publiczną i nie generujący dochodu): 5%</p> <p>Projekty generujące dochód: zgodnie z luką w finansowaniu</p>
28. Minimalna i maksymalna wartość	Brak ograniczeń kwotowych

projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	
29. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Brak ograniczeń kwotowych
30. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR) (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy
31. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	Nie dotyczy
32. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	Nie dotyczy
33. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	Nie dotyczy

OPIS DZIAŁANIA 2.2 Cyfryzacja Lubelskiego Obszaru Funkcjonalnego w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych

OPIS DZIAŁANIA 2.2 <i>Cyfryzacja Lubelskiego Obszaru Funkcjonalnego w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych</i>	
6. Nazwa działania/ poddziałania	<i>Cyfryzacja Lubelskiego Obszaru Funkcjonalnego w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych</i>
7. Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania	<p>Celem działania jest zwiększony poziom wykorzystania technologii informacyjno-komunikacyjnych przez organy administracji publicznej.</p> <p>Powyższe uzyskane zostanie poprzez działania ukierunkowane na:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zwiększenie zakresu informacji i zasobów sektora publicznego udostępnionych w postaci cyfrowej, – wzmocnienie stopnia cyfryzacji administracji, – rozwój elektronicznych usług publicznych w zakresie tworzenia i cyfryzacji nowych, – poprawę funkcjonalności istniejących usług, – zwiększenie stopnia dostępności dla obywateli.
8. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	1. Powierzchnia obszaru województwa objęta cyfrową ewidencją gruntów i budynków.

	<ol style="list-style-type: none"> 2. Liczba pobrań/odtworzeń dokumentów zawierających informacje sektora publicznego. 3. Liczba pobrań/uruchomień aplikacji opartych na ponownym wykorzystaniu informacji sektora publicznego i e-usług publicznych.
<p>9. Lista wskaźników produktu</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba usług publicznych udostępnionych on-line o stopniu dojrzałości 3-dwustronna interakcja. 2. Liczba podmiotów, które udostępniły on-line informacje sektora publicznego. 3. Liczba aplikacji opartych na ponownym wykorzystaniu informacji sektora publicznego i e-usług publicznych. 4. Liczba udostępnionych usług wewnątrzadministracyjnych (A2A). 5. Przestrzeń dyskowa serwerowni. 6. Liczba usług publicznych udostępnionych on-line o stopniu dojrzałości co najmniej 4-transakcja. 7. Liczba zdigitalizowanych dokumentów zawierających informacje sektora publicznego. 8. Liczba udostępnionych on-line dokumentów zawierających informacje sektora publicznego. 9. Liczba uruchomionych systemów teleinformatycznych w podmiotach wykonujących zadania publiczne 10. Liczba urzędów, które wdrożyły katalog rekomendacji dotyczących awansu cyfrowego. 11. Liczba utworzonych API. 12. Liczba baz danych udostępnionych on-line poprzez API. 13. Liczba podmiotów udostępniających usługi wewnątrzadministracyjne (A2A) 14. Liczba udostępnionych on-line rejestrów i baz danych przestrzennych
<p>10. Typy projektów</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. <u>Projekty dotyczące rozwoju elektronicznej administracji.</u> Budowa, rozbudowa lub zakup infrastruktury informatycznej służącej zwiększeniu stopnia cyfryzacji administracji LOF w tym aplikacji i systemów bazodanowych zapewniających poprawę efektywności zarządzania oraz upowszechnienia komunikacji elektronicznej w instytucjach publicznych. W tym m. in.: <ul style="list-style-type: none"> –uruchomienie systemów elektronicznego zarządzania dokumentacją, elektronicznej archiwizacji dokumentów, rejestrów publicznych, –zapewnienie bezpieczeństwa teleinformatycznego, –zapewnienie interoperacyjności i integracji systemów, –informatyzacja procedur wewnętrznych, –zakup lub wykorzystanie podpisu elektronicznego. 2. <u>Projekty dotyczące rozwoju elektronicznych usług publicznych</u> Budowa, rozbudowa lub zakup systemów teleinformatycznych zapewniających dostępność, integrację oraz cyfryzację nowych usług i popra-

wę funkcjonalności istniejących usług publicznych świadczonych drogą elektroniczną w zakresie m.in. e-administracji, e-zdrowia (z wyłączeniem projektów telemedycyny), e-kultury.

W tym m.in.:

- budowa, rozbudowa lub modernizacja systemów teleinformatycznych rozumianych jako zespół współpracujących ze sobą urządzeń informatycznych i oprogramowania zapewniających przetwarzanie, przechowywanie, a także wysyłanie i odbieranie danych przez sieci komputerowe,
- zapewnienie interoperacyjności, integracji i bezpieczeństwa systemów,
- zapewnienie elektronicznej dostępności usług publicznych z uwzględnieniem dostępności dla osób niepełnosprawnych zgodnie z WCAG 2.0¹⁶,
- stworzenie systemu powiadamiania mieszkańców, w tym SMS-owego, mailowego itp.,
- stworzenie systemu elektronicznych tablic informacyjnych na terenie LOF,
- tworzenie portali turystycznych promujących walory turystyczne LOF.

Projekty dotyczące rozwoju elektronicznej administracji i rozwoju elektronicznych usług publicznych stanowić muszą jedno przedsięwzięcie inwestycyjne tzn. muszą być realizowane w ramach jednego projektu.

3. **Projekty dotyczące zwiększenia dostępności informacji sektora publicznego.**

Wsparcie dotyczyć będzie projektów z zakresu:

- digitalizacji zasobów kulturowych, naukowych (w tym bibliotecznych), obejmujących co najmniej:
  - budowę, rozbudowę systemów teleinformatycznych służących digitalizacji zasobów,
  - prowadzenie prac digitalizacyjnych,
  - tworzenie i rozwijanie repozytoriów cyfrowych z zapewnieniem warunków bezpiecznego przechowywania danych cyfrowych oraz
  - tworzenie i rozwijanie platform służących udostępnianiu zasobów cyfrowych w sposób otwarty i zapewniających możliwość ponownego wykorzystania w celu umożliwienia tworzenia na ich podstawie nowych usług cyfrowych,
- tworzenia, modernizacji, integracji baz danych i geodezyjnych zasobów cyfrowych tworzących infrastrukturę informacji przestrzennej, ich udostępnienia w celu umożliwienia tworzenia na ich podstawie nowych usług cyfrowych.

¹⁶ Web Content Accessibility Guidelines 2.0 (WCAG 2.0) - wytyczne dotyczące dostępności treści internetowych stworzone przez organizację World Wide Web Consortium (W3C).

	<p>Przez informację sektora publicznego rozumie się:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Informacje publiczną w rozumieniu ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej, – informację sektora publicznego w rozumieniu dyrektywy 2003/98/WE dnia 17 listopada 2003 r. w sprawie ponownego wykorzystywania informacji sektora publicznego (w brzmieniu zmienionym przez dyrektywę 2013/37/UE zmieniającą dyrektywę 2003/98/WE dnia 17 listopada 2003 r. w sprawie ponownego wykorzystywania informacji sektora publicznego, – zasoby audiowizualne, pod warunkiem ich udostępniania do ponownego wykorzystywania, – zasoby archiwalne, pod warunkiem ich udostępnienia do ponownego wykorzystania, – zasoby kultury, pod warunkiem ich udostępnienia do ponownego wykorzystania, – zasoby nauki, pod warunkiem ich udostępniania do ponownego wykorzystywania. <p>4. Projekty dotyczące zarządzania bezpieczeństwem w LOF. Wsparcie będzie dotyczyć projektów z zakresu:</p> <ul style="list-style-type: none"> – implementacji systemów geodezyjno-kartograficznych informacji przestrzennej (GIS) do tworzonego systemu zarządzania bezpieczeństwem, – utworzenia systemu monitoringu środowiska.
11. Typ beneficjenta	Jednostki samorządu terytorialnego z obszaru Lubelskiego Obszaru Funkcjonalnego będące stroną Porozumienia Gmin LOF o współpracy w zakresie realizacji Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych w perspektywie finansowej UE 2014-2020 zawartego dnia 30 marca 2015 r.
12. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Mieszkańcy Lubelskiego Obszaru Funkcjonalnego, osoby, instytucje i przedsiębiorstwa korzystające z rezultatów projektu.
13. Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)	Miasto Lublin
14. Instytucja wdrażająca (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy
15. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	Region Słabiej Rozwinięty 861 000
16. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ pod-	<i>Mechanizmy zapewniające koordynację udzielanego wsparcia z innymi działaniami i osiami priorytetowymi RPO WL 2014-2020:</i> <ul style="list-style-type: none"> – KM RPO WL 2014-2020,

działaniami w ramach PO lub z innymi PO (jeśli dotyczy)	<ul style="list-style-type: none"> – Kryteria wyboru projektów, – Finansowanie krzyżowe, – Mapa projektów, – Instrumenty terytorialne ułatwiające komplementarność w sensie geograficznym. <p><i>Mechanizmy zapewniające koordynację udzielanego wsparcia z innymi Programami Operacyjnymi:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Komitet ds. Umowy Partnerstwa, – Kontrakt Terytorialny dla Województwa Lubelskiego, – Wytyczne horyzontalne ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego, – Wspólna Lista Wskaźników Kluczowych, – Mapa projektów, – Linia demarkacyjna określająca podział interwencji pomiędzy poziom krajowy i regionalny, – Zespół ds. koordynacji powołany przez MAiC w ramach POPC, – Projekty w obszarze e-zdrowia polegające na dostosowaniu systemów informatycznych świadczeniodawców do wymiany z Systemem Informacji Medycznej będą weryfikowane pod kątem komplementarności oraz nie dublowania funkcjonalności przewidzianych w krajowych platformach (P1 i P2).
17. Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)	Zintegrowane Inwestycje Terytorialne
18. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Tryb pozakonkursowy Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie, Departament Wdrażania Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego
19. Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Szczegółowe zasady kwalifikowalności wydatków określone zostaną w Wytycznych programowych w ramach RPO WL na lata 2014 – 2020. 2. Wnioskodawcą w ramach niniejszego działania może być wyłącznie jednostka samorządu terytorialnego należąca do Lubelskiego Obszaru Funkcjonalnego, która podpisała porozumienie międzygminne z dnia 30 marca 2015 r. 3. Do wsparcia kwalifikują się projekty znajdujące się na terenie miast lub obszarów powiązanych z nimi funkcjonalnie ujętych w Strategii ZIT LOF. 4. Warunkiem uzyskania wsparcia na digitalizację będzie udostępnianie

	<p>jej efektów do ponownego wykorzystywania.</p> <ol style="list-style-type: none"> 5. Inwestowanie w twardą infrastrukturę (dostosowanie techniczne niezbędne do prawidłowego działania instalacji informatycznej) możliwe będzie jedynie, o ile warunkuje to realizacja celów projektu, zaś przeprowadzona analiza wykazuje niedostępność zasobów w ramach administracji publicznej. 6. Zakup sprzętu informatycznego jest dopuszczalny wyłącznie jako element uzupełniający, niezbędny do budowy, rozbudowy lub modernizacji systemu informatycznego. 7. W ramach interwencji w obszarze informacji przestrzennej mogą być kwalifikowane wydatki związane z pomiarami terenowymi (maksymalnie do 15% kosztów kwalifikowalnych). 8. Inwestycje dotyczące zwiększenia dostępności informacji sektora publicznego muszą zagwarantować dostosowanie informacji do formatów umożliwiających odczyt maszynowy. 9. Projekty powinny wykazywać komplementarność z projektami realizowanymi w perspektywie 2007-2013. 10. Wsparcie w ramach Działania nie może być udzielone w zakresie w jakim jest wykluczone w art. 1 ust. 2 - 5 Rozporządzenia Komisji (UE) NR 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającym niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu.
<p>20. Warunki i planowany zakres stosowania cross-financingu (%) (jeśli dotyczy)</p>	<p>10% współfinansowania unijnego</p> <p>W ramach Działania przewiduje się wykorzystanie możliwości finansowania krzyżowego. Możliwość ta dotyczy działań z obszaru interwencji EFS i jest ograniczona do zadań, które są niezbędne dla pomyślnej realizacji projektu oraz bezpośrednio powiązane z projektem (działania ukierunkowane na rozwój potencjału ludzkiego w zakresie podnoszenia kwalifikacji i kompetencji, niezbędnych do prawidłowej realizacji projektu i osiągnięcia jego celów, jak np. szkolenia w zakresie wdrażania aplikacji i usług, wykorzystania narzędzi ICT, rozwoju platform e-usług i baz danych). Realizacja powyższych działań umożliwi beneficjentom właściwą i kompleksową realizację projektów z uwzględnieniem odpowiedniego przygotowania kadr zarządzających i pracowników.</p>
<p>21. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych</p>	<p>Nie dotyczy</p>
<p>22. Warunki uwzględnienia dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)</p>	<p>Luka w finansowaniu (na podstawie art. 61 ust. 3 lit. b oraz ust. 8 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r.)</p>

<p>23. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek</p>	<p>Dofinansowanie przekazywane jest jako refundacja poniesionych i udokumentowanych wydatków kwalifikowalnych lub jako zaliczka na poczet przyszłych wydatków kwalifikowalnych. Możliwość udzielenia dofinansowania w formie zaliczki oraz zasad w zakresie uproszczonych form rozliczania wydatków będą rozpatrywane przez IZ. Przy określaniu zasad udzielania zaliczki oraz zasad w zakresie uproszczonych form rozliczania wydatków IZ będzie kierowała się zapisami obowiązujących aktów prawnych i obowiązujących wytycznych.</p>
<p>24. Pomoc publiczna i pomoc de minimis (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)</p>	<p>W przypadku wystąpienia pomocy publicznej zastosowanie ma program pomocowy przygotowany przez ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego w zakresie udzielania pomocy na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego (Art. 53 <i>Pomoc na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego</i> Rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu)</p>
<p>25. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)</p>	<p>Projekty nieobjęte pomocą publiczną: 85% Projekty objęte pomocą publiczną: zgodnie z programami pomocy publicznej Projekty generujące dochód: zgodnie z luką w finansowaniu</p>
<p>26. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję) (jeśli dotyczy)</p>	<p>Projekty nieobjęte pomocą publiczną: 95% Projekty objęte pomocą publiczną: zgodnie z programami pomocy publicznej Projekty generujące dochód: zgodnie z luką w finansowaniu</p>
<p>27. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych</p>	<p>Projekty nieobjęte pomocą publiczną: 5% Projekty objęte pomocą publiczną: zgodnie z programami pomocy publicznej Projekty generujące dochód: zgodnie z luką w finansowaniu</p>
<p>28. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) (jeśli dotyczy)</p>	<p>Brak ograniczeń kwotowych</p>

29. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Brak ograniczeń kwotowych
30. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR) (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy
31. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	Nie dotyczy
32. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	Nie dotyczy
33. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	Nie dotyczy

II.3 Oś priorytetowa 3 Konkurencyjność przedsiębiorstw

1. Numer i nazwa osi priorytetowej

Oś Priorytetowa 3 Konkurencyjność przedsiębiorstw

2. Cele szczegółowe osi priorytetowej

Cel szczegółowy 1: Lepsze warunki do rozwoju MŚP

Cel szczegółowy 2: Zwiększony poziom handlu zagranicznego sektora MŚP

Cel szczegółowy 3: Zwiększone zastosowanie innowacji w MŚP

3. Charakter osi	Nie dotyczy	
4. Fundusz (nazwa i kwota w EUR)	Nazwa Funduszu	Ogółem
	EFRR	291 639 451
5. Instytucja zarządzająca	Zarząd Województwa Lubelskiego	

OPIS DZIAŁANIA 3.1 Tereny inwestycyjne

OPIS DZIAŁANIA 3.1 Tereny inwestycyjne	
6. Nazwa działania/ poddziałania	<i>Tereny inwestycyjne</i>
7. Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania	Celem Działania jest zwiększony potencjał inwestycyjny województwa lubelskiego. Cel ten zostanie osiągnięty poprzez wsparcie przedsięwzięć w zakresie organizacji terenów inwestycyjnych m. in. na obszarach powojсковych, przemysłowych, pokolejowych i popegeerowskich oraz ich kompleksowego zagospodarowania. Dzięki wspieranym w ramach Działania przedsięwzięciom zwiększy się wyposażenie regionu w infrastrukturę sprzyjającą rozwijaniu działalności gospodarczej oraz lokowaniu inwestycji. Kompleksowo wyposażone tereny inwestycyjne stworzą dogodne warunki do rozwoju przedsiębiorczości, w tym do rozwoju MŚP w regionie, czyniąc go atrakcyjnym dla potencjalnych inwestorów.
8. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	<ol style="list-style-type: none"> Liczba inwestycji zlokalizowanych na przygotowanych terenach inwestycyjnych. Poziom wykorzystania wspartych terenów inwestycyjnych.
9. Lista wskaźników produktu	<ol style="list-style-type: none"> Powierzchnia przygotowanych terenów inwestycyjnych.

10. Typy projektów	<p>Projekty dotyczące organizacji terenów inwestycyjnych¹⁷ m. in. na obszarach powojaskowych, poprzemysłowych, pokolejowych i popegeerowskich oraz ich kompleksowego zagospodarowania¹⁸ (tereny typu „greenfield”¹⁹ oraz „brown-field”²⁰) obejmujące w szczególności:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Prace studyjno-koncepcyjne – wyłącznie jako element projektu infrastrukturalnego. 2. Kompleksowe wyposażenie/doposażenie terenu inwestycyjnego w media, tj.: <ul style="list-style-type: none"> – Budowa / modernizacja²¹ sieci zaopatrzenia w wodę, – Budowa / modernizacja sieci kanalizacyjnej, – Budowa / modernizacja sieci gazowej, – Budowa / modernizacja sieci energetycznej, – Budowa / modernizacja sieci ciepłowniczej, – Budowa / modernizacja lokalnej sieci teleinformatycznej. 3. Budowa lub modernizacja wewnętrznego układu komunikacyjnego²² terenu inwestycyjnego – wyłącznie jako uzupełniający element projektu. 4. Modernizacja i adaptacja budynków na cele gospodarcze. 5. Zagospodarowanie otoczenia, wyłącznie jako uzupełniający element kompleksowego projektu (m.in. parkingi, zieleń).
11. Typ beneficjenta	– Jednostki samorządu terytorialnego
12. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Przedsiębiorstwa z sektora MŚP
13. Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy
14. Instytucja wdrażająca	Nie dotyczy

¹⁷**Teren inwestycyjny** – teren przygotowany pod działalność gospodarczą, zarówno produkcyjną jak i usługową, z wyłączeniem terenu przeznaczonego pod zabudowę mieszkaniową, tereny sportu i rekreacji oraz tereny zabudowy zagrodowej w gospodarstwach rolnych, hodowlanych i ogrodnictwa. Teren, którego dotyczy projekt musi być przeznaczony w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego (lub innym równoważnym dokumencie, o którym mowa w art. 4 pkt 2 Ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. 2015 poz. 199) pod inwestycje, z wyłączeniem inwestycji mieszkaniowych i inwestycji w sport i rekreację.

¹⁸**Organizacja terenów inwestycyjnych oraz ich kompleksowe zagospodarowanie** – ogół czynności, których celem jest doprowadzenie przeznaczonego obszaru pod cele inwestycyjne do stanu umożliwiającego ulokowanie się tam przedsiębiorstw. Za organizację terenów inwestycyjnych oraz ich kompleksowe zagospodarowanie należy uznać działania na obszarze, na którym nie istnieją żadne elementy infrastruktury technicznej niezbędne do podjęcia działalności gospodarczej, jak również działania polegające na dobrojeniu danego terenu.

¹⁹**Teren typu "greenfield"** - teren nieużywany dotychczas przez przemysł lub usługi, posiadający, co najwyżej, podstawową infrastrukturę. W ramach RPO WL zagospodarowaniem takiego terenu będzie uzbrojenie takiego obszaru w podstawową infrastrukturę lub modernizacja infrastruktury już istniejącej, np. drogi wewnętrzne, kanalizacja, sieć teleinformatyczna. Dodatkowo możliwe jest też zagospodarowanie otoczenia.

²⁰**Teren typu "brownfield"** - teren zabudowany, na którym znajdują się ruiny, często zdegradowane, budynki i infrastruktura poprzemysłowa. W RPO WL dofinansowaniem może być objęte zagospodarowanie terenów "brownfield" związane z budową brakujących elementów infrastruktury (ew. modernizację istniejących), a także modernizacją i adaptacją budynków na cele planowanej działalności gospodarczej.

²¹**Modernizacja** – na potrzeby działania 3.1 poprzez modernizację rozumie się trwałe ulepszenie istniejącego obiektu budowlanego prowadzące do zwiększenia jego wartości użytkowej.

²²**Wewnętrzny układ komunikacyjny** – zgodnie z ustawą o drogach publicznych z dnia 21 marca 1985 r. (Dz. U. 2015 poz. 460) to tzw. drogi, drogi rowerowe, parkingi oraz place przeznaczone do ruchu pojazdów, niezaliczone do żadnej z kategorii dróg publicznych i niezlokalizowane w pasie drogowym tych dróg. Do dróg wewnętrznych zalicza się np. drogi dojazdowe do obiektów użytkowanych przez przedsiębiorców, niezaliczone do żadnej z kategorii dróg publicznych i niezlokalizowane w pasie drogowym tych dróg. Przedmiotowe drogi muszą być zlokalizowane w granicach terenu inwestycyjnego.

(jeśli dotyczy)	
15. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	Region Słabiej Rozwinięty 49 484 594
16. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO (jeśli dotyczy)	<p><i>Mechanizmy zapewniające koordynację udzielanego wsparcia z innymi działaniami i osiami priorytetowymi RPO WL 2014-2020:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – KM RPO WL 2014-2020, – Kryteria wyboru projektów, – Mapa projektów, – Instrumenty terytorialne ułatwiające komplementarność w sensie geograficznym. <p><i>Mechanizmy zapewniające koordynację udzielanego wsparcia z innymi Programami Operacyjnymi:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Komitet ds. Umowy Partnerstwa, – Kontrakt Terytorialny dla Województwa Lubelskiego, – Wytyczne horyzontalne ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego, – Wspólna Lista Wskaźników Kluczowych, – Mapa projektów.
17. Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)	<i>Do ustalenia zakres wsparcia w ramach przedsięwzięć z zakresu zrównoważonego rozwoju obszarów miejskich innych niż obszar funkcjonalny miasta wojewódzkiego poprzez realizację projektów zintegrowanych na obszarach strategicznej interwencji (miasta subregionalne) wyznaczonych w Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego.</i>
18. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Tryb konkursowy Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie, Departament Wdrażania Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego
19. Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Szczegółowe zasady kwalifikowalności wydatków określone zostaną w Wytycznych programowych w ramach RPO WL na lata 2014 – 2020. 2. Wnioskodawca zobowiązany będzie do osiągnięcia maksymalnego wykorzystania terenów inwestycyjnych. IZ RPO WL weryfikować będzie poziom wykorzystania wspartych terenów inwestycyjnych, a w przypadku nieosiągnięcia przez beneficjenta zakładanych w umowie o dofinansowanie wskaźników IZ dokona proporcjonalnie obniżenia wysokości wsparcia. Deklarowany poziom wykorzystania terenów inwestycyjnych wspartych w ramach Działania będzie weryfikowany przez IZ na zakończenie trwałości projektu. 3. Przedsięwzięcia w zakresie wsparcia terenów inwestycyjnych mogą zostać sfinansowane pod warunkiem niepowielania dostępnej infrastruktury, chyba że limit dostępnej powierzchni został wyczerpany. W związku z

	<p>powyższym, warunkiem ubiegania się o dofinansowanie realizacji przedsięwzięć związanych z terenami inwestycyjnymi jest dostarczenie wiarygodnych analiz świadczących o wykorzystaniu przez beneficjenta dotychczas dostępnej na jego terenie infrastruktury wspierającej rozwój przedsiębiorstw oraz udokumentowanie zapotrzebowania przedsiębiorców poszukujących lokalizacji dla prowadzenia działalności na danym terenie.</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. W ramach projektów dotyczących kompleksowego przygotowania terenu inwestycyjnego wydatki na wewnętrzną infrastrukturę komunikacyjną należy traktować jako uzupełniający element projektu a tym samym mogą stanowić jedynie mniejszą część budżetu projektu. Wydatki w zakresie budowy lub modernizacji wewnętrznego układu komunikacyjnego terenu inwestycyjnego mogą stanowić maksymalnie 40% kosztów kwalifikowalnych projektu. 5. Wnioskodawca zobowiązany jest, w przypadku wyboru projektu do dofinansowania, do zapewnienia właściwego dostępu komunikacyjnego do terenów inwestycyjnych finansowanego ze środków własnych lub w ramach projektu komplementarnego ze środków EFSI w ramach CT4, CT7 lub CT9. 6. W odniesieniu do lokalizacji dużych firm na wspartych terenach inwestycyjnych IZ obniży dotację z EFRR proporcjonalnie do powierzchni terenów inwestycyjnych przeznaczonych dla dużego przedsiębiorstwa. 7. Teren, którego dotyczy projekt, nie może być przeznaczony wyłącznie pod wielkopowierzchniowe obiekty handlowe. 8. Teren, którego dotyczy projekt nie może być przeznaczony pod inwestycje mieszkaniowe, tereny sportu i rekreacji oraz tereny zabudowy zagrodowej w gospodarstwach rolnych, hodowlanych, i ogrodniczych. 9. Preferencje uzyskują projekty realizowane na nieużytkach²³, terenach zlokalizowanych w pobliżu inwestycji transportowych (autostrady, drogi szybkiego ruchu, linie kolejowe), terenach zdegradowanych, w związku ze zintensyfikowanym i udokumentowanym zapotrzebowaniem firm poszukujących lokalizacji dla prowadzenia działalności. 10. JST realizujące projekty dotyczące wsparcia terenów inwestycyjnych będą zobowiązane do stosowania preferencyjnych warunków dla sektora MŚP (np. ulgi w podatkach i opłatach lokalnych dla MŚP lokalizujących swoją działalność na udostępnionych terenach inwestycyjnych). 11. Preferencje uzyskują projekty realizujące tereny inwestycyjne dla przedsiębiorców, których działalność wpisuje się w inteligentne specjalizacje zapisane/zawarte w „Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Lubelskiego do 2020 r.” (weryfikacja przeznaczenia terenów inwestycyjnych pod działalność przyszłych inwestorów wpisującą się w inteligentne specjalizacje zapisane/zawarte w „Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Lubelskiego do 2020 r.” dokonywana będzie na podstawie deklaracji od potencjalnych inwestorów).
<p>20. Warunki i planowany zakres stosowania</p>	<p>Nie dotyczy</p>

²³**Nieużytek** – obszar gruntu, który z powodu naturalnych warunków siedliskowych lub na skutek działalności rolniczej, przemysłowej, leśnej lub innej nie posiada lub utracił wartość użytkową. Do nieużytków zaliczane są bagna, wydmy, tereny o niekorzystnym ukształtowaniu powierzchni, składowiska odpadów oraz grunty zdegradowane przez przemysł.

<i>cross-financingu</i> (%) (jeśli dotyczy)	
21. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	Nie dotyczy
22. Warunki uwzględnienia dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)	Luka w finansowaniu (na podstawie art. 61 ust. 3 lit. b oraz ust. 8 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r.)
23. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	Dofinansowanie przekazywane jest jako refundacja poniesionych i udokumentowanych wydatków kwalifikowalnych lub jako zaliczka na poczet przyszłych wydatków kwalifikowalnych. Możliwość udzielenia dofinansowania w formie zaliczki oraz zasady w zakresie uproszczonych form rozliczania wydatków będą rozpatrywane przez IZ. Przy określaniu zasad udzielania zaliczki oraz zasad w zakresie uproszczonych form rozliczania wydatków IZ będzie kierowała się zapisami obowiązujących aktów prawnych i obowiązujących wytycznych.
24. Pomoc publiczna i pomoc <i>de minimis</i> (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	Nie dotyczy
25. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)	85% Projekty generujące dochód: zgodnie z luką w finansowaniu
26. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję) (jeśli dotyczy)	95% Zgodnie z uchwałą Nr XIV/244/2015 Zarządu Województwa Lubelskiego z dnia 3 lutego 2015 r. w sprawie przyjęcia „Stanowiska negocjacyjnego Samorządu Województwa Lubelskiego dotyczącego zmian do Kontraktu Terytorialnego” tereny inwestycyjne na terenach rewitalizowanych: 95% Projekty generujące dochód: zgodnie z luką w finansowaniu
27. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	5% Zgodnie z uchwałą Nr XIV/244/2015 Zarządu Województwa Lubelskiego z dnia 3 lutego 2015 r. w sprawie przyjęcia „Stanowiska negocjacyjnego Samorządu Wo-

	<i>jewództwa Lubelskiego dotyczącego zmian do Kontraktu Terytorialnego” tereny inwestycyjne na terenach rewitalizowanych: 5%</i>
	Projekty generujące dochód: zgodnie z luką w finansowaniu
28. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Brak ograniczeń kwotowych
29. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Brak ograniczeń kwotowych
30. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR) (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy
31. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	Nie dotyczy
32. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	Nie dotyczy
33. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	Nie dotyczy

OPIS DZIAŁANIA 3.2 Instrumenty kapitałowe

OPIS DZIAŁANIA 3.2 Instrumenty kapitałowe	
6. Nazwa działania/poddziałania	<i>Instrumenty kapitałowe</i>
7. Cel/e szczegółowy/e działania/poddziałania	Celem Działania jest ułatwienie komercyjnego wykorzystania nowych pomysłów przedsiębiorstw przy wykorzystaniu kapitałowych mechanizmów wsparcia. Jednym z najważniejszych czynników warunkujących przedsiębiorstwom wejście na rynek z nowym produktem są zasoby finansowe umożliwiające zrealizowanie odpowiednich inwestycji. Bariera ta dotyczy w szczególności przedsiębiorstw znajdujących się we wczesnej fazie rozwoju, które ze względu na nieugruntowaną pozycję na rynku oraz ograniczoną płynność finansową napotykać na istotne problemy z uzyskaniem kapitału niezbędnego do uruchomienia produkcji lub usług na bazie innowacyjnych pomysłów. Wsparcie ma na celu umożliwienie wejścia na rynek przedsiębiorstwom o wysokim potencjale gospodarczym, które ze względu na utrudniony dostęp do zewnętrznych źródeł finansowania nie są w

	<p>stanie same skomercjalizować własnych innowacyjnych pomysłów. Działanie skierowane jest do podmiotów spełniających kryteria wymienione w rozporządzeniu delegowanym nr 480/2014 z przeznaczeniem na wsparcie przedsiębiorstw z sektora MSP w formie wejść kapitałowych. Zadania tych podmiotów obejmują, m.in. poszukiwanie i selekcję innowacyjnych pomysłów, pomoc w utworzeniu na bazie wybranych pomysłów nowego przedsiębiorstwa, a następnie inwestycję kapitałową w nowopowstałe przedsiębiorstwo poprzez objęcie w nim określonej wielkości udziałów.</p>
8. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach (CI8). 2. Liczba przedsiębiorstw dokapitalizowanych na etapie inkubacji.
9. Lista wskaźników produktu	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie (CI1). 2. Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie finansowe inne niż dotacje (CI3).
10. Typy projektów	<p>Dokapitalizowanie podmiotów spełniających kryteria wymienione w Rozporządzeniu delegowanym Komisji (UE) nr 480/2014 w celu inwestowania w MŚP, w tym w szczególności w MŚP znajdujących się na początkowych etapach rozwoju, ze szczególnym uwzględnieniem przedsiębiorstw innowacyjnych.</p>
11. Typ beneficjenta	<p>Instytucje wspierające powstawanie innowacyjnych przedsiębiorstw spełniające kryteria wymienione w Rozporządzeniu delegowanym Komisji (UE) nr 480/2014 z dnia 3 marca 2014 r. uzupełniającym rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego, np.</p> <ul style="list-style-type: none"> – inkubatory, w tym inkubatory przedsiębiorczości akademickiej, – centra transferu technologii i innowacji, – akceleratory technologii, – parki naukowo-technologiczne <p>Beneficjenci pomocy zobowiązani są do posiadania siedziby, zakładu lub oddziału na terenie województwa lubelskiego najpóźniej w dniu wypłaty pomocy, oraz utrzymania go przynajmniej w okresie trwałości projektu.</p>
12. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	<p>Przedsiębiorstwa z sektora MŚP prowadzące działalność gospodarczą na terenie województwa lubelskiego.</p>
13. Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)	<p>Lubelska Agencja Wspierania Przedsiębiorczości w Lublinie</p>
14. Instytucja wdrażająca (jeśli dotyczy)	<p>Nie dotyczy</p>

<p>15. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)</p>	<p>Region Słabiej Rozwinięty 11 500 000</p>
<p>16. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO (jeśli dotyczy)</p>	<p><i>Mechanizmy zapewniające koordynację udzielanego wsparcia z innymi działaniami i osiami priorytetowymi RPO WL 2014-2020,</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Harmonogram naborów wniosków, – KM RPO WL 2014-2020, – Mapa projektów, – Kryteria wyboru projektów, – Wspólne działania informacyjno – promocyjne. <p><i>Mechanizmy zapewniające koordynację udzielanego wsparcia z innymi Programami Operacyjnymi.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Komitet ds. Umowy Partnerstwa, – Grupa Sterująca ds. Polski Wschodniej, – Wytyczne horyzontalne ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego, – Wspólna Lista Wskaźników Kluczowych, – Monitoring i ewaluacja komplementarności przedsięwzięć wspartych z EWT, – Mapa projektów, – Linia demarkacyjna określająca podział interwencji pomiędzy poziomem krajowym i regionalnym.
<p>17. Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)</p>	<p><i>Do ustalenia zakres wsparcia w ramach przedsięwzięć z zakresu zrównoważonego rozwoju obszarów miejskich innych niż obszar funkcjonalny miasta wojewódzkiego poprzez realizację projektów zintegrowanych na obszarach strategicznej interwencji (miasta subregionalne) wyznaczonych w Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego.</i></p>
<p>18. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów</p>	<p>Tryb konkursowy</p> <p>Lubelska Agencja Wspieranie Przedsiębiorczości w Lublinie</p>
<p>19. Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Szczegółowe zasady kwalifikowalności wydatków określone zostaną w Wytycznych programowych w ramach RPO WL na lata 2014 – 2020. 2. Beneficjent zobligowany jest do stworzenia preferencji dla projektów wpisujących się w inteligentne specjalizacje zapisane/zawarte w „Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Lubelskiego do 2020 r.” 3. Wsparcie w ramach Działania nie może być udzielone w zakresie w jakim jest wykluczone w art. 1 ust. 2 - 5 Rozporządzenia Komisji (UE) NR 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającym niektóre rodzaje pomocy za

	zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu.
20. Warunki i planowany zakres stosowania cross-finansingu (%) (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy
21. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	Nie dotyczy
22. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy
23. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	Nie dotyczy
24. Pomoc publiczna i pomoc de minimis (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	W przypadku wystąpienia pomocy publicznej zastosowanie ma program pomocowy przygotowany przez ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego w zakresie udzielania pomocy na finansowanie ryzyka w ramach regionalnych programów operacyjnych (na podstawie art. 21 <i>Pomoc na finansowanie ryzyka</i> Rozporządzenia Komisji (UE) Nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu)
25. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)	<ul style="list-style-type: none"> – Projekty nieobjęte pomocą publiczną: 85% – Projekty objęte pomocą publiczną: zgodnie z programami pomocy publicznej
26. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję) (jeśli dotyczy)	<ul style="list-style-type: none"> – Projekty nieobjęte pomocą publiczną: 95% – Projekty objęte pomocą publiczną: zgodnie z programami pomocy publicznej

27. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	<ul style="list-style-type: none"> – Projekty nieobjęte pomocą publiczną: 5% – Projekty objęte pomocą publiczną: zgodnie z programami pomocy publicznej
28. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	<ul style="list-style-type: none"> – Minimalna wartość projektu: 5 000 000,00 PLN – Maksymalna wartość projektu: brak ograniczeń kwotowych
29. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Minimalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu: 5 000 000,00 PLN Maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu: brak ograniczeń kwotowych
30. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR) (jeśli dotyczy)	11 500 000
31. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	Pośrednik finansowy. Zastosowanie tego instrumentu będzie uzależnione od ostatecznych wyników oceny ex-ante w zakresie instrumentów finansowych.
32. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	Wejście kapitałowe. Projekty związane z poszukiwaniem i oceną innowacyjnych pomysłów przedsiębiorców. Zastosowanie tego instrumentu będzie uzależnione od ostatecznych wyników oceny ex-ante w zakresie instrumentów finansowych.
33. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	Przedsiębiorstwa z sektora MŚP prowadzące działalność gospodarczą na terenie województwa lubelskiego.

OPIS DZIAŁANIA 3.3 Przedsiębiorstwa odpryskowe

OPIS DZIAŁANIA 3.3 <i>Przedsiębiorstwa odpryskowe</i>	
6. Nazwa działania/poddziałania	<i>Przedsiębiorstwa odpryskowe</i>
7. Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania	Celem szczegółowym Działania jest stymulowanie rozwoju przedsiębiorczości, zwłaszcza przedsiębiorczości technologicznej opartej na badaniach i kapitale intelektualnym z przeznaczeniem na tworzenie innowacji, wzrost zatrudnienia, rozwój gospodarki oraz przekształcenie wyników badań w towary i usługi. Interwencje w ramach Działania mają na celu ułatwienie procesu komercjalizacji innowacyjnych pomysłów (wiedzy) lub technologii opartych na wynikach badań naukowych i rozwojowych poprzez tworzenie firm spin-off i spin-out.

8. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	1. Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach (CI8).
9. Lista wskaźników produktu	1. Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie (CI1). 2. Liczba przedsiębiorstw otrzymujących dotacje (CI2). 3. Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne dla przedsiębiorstw (dotacje) (CI6). 4. Liczba wspieranych nowych przedsiębiorstw (CI5).
10. Typy projektów	Stworzenie infrastruktury przedsiębiorstw odpryskowych poprzez zakup niezbędnych środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych w celu komercjalizacji innowacyjnych pomysłów (wiedzy) lub technologii opartych na wynikach badań naukowych i rozwojowych. Dofinansowany projekt musi być realizowany na terenie województwa lubelskiego.
11. Typ beneficjenta	Spółki typu spin-off i spin-out, powstałe przy uczelniach i jednostkach naukowych Spin-off to przedsiębiorstwo, które zostało założone przez co najmniej jednego pracownika instytucji naukowej lub badawczej w celu komercjalizacji innowacyjnych pomysłów (wiedzy) lub technologii, zależne w pewien sposób (organizacyjnie, formalno-prawnie, finansowo itp.) od organizacji macierzystej (np. uczelni). Spin-out to przedsiębiorstwo, które zostało założone przez co najmniej jednego pracownika instytucji naukowej lub badawczej w celu komercjalizacji innowacyjnych pomysłów (wiedzy) lub technologii, niezależne pod względem organizacyjnym od jednostki macierzystej (np. uczelni) oraz posiadające niezależne źródła finansowania. UWAGA: W terminologii funkcjonującej w Polsce pojęcia spin-off i spin-out używane są zamiennie (w zależności od publikacji/autora). W przypadku projektów obejmujących wyłącznie inwestycje, dla których nie jest możliwe określenie lokalizacji projektu Beneficjenci pomocy zobowiązani są do posiadania siedziby, zakładu lub oddziału na terenie województwa lubelskiego najpóźniej w dniu wypłaty pomocy, oraz utrzymania go przynajmniej w okresie trwałości projektu.
12. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Przedsiębiorstwa
13. Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)	Lubelska Agencja Wspierania Przedsiębiorczości w Lublinie
14. Instytucja wdrażająca (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy

<p>15. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)</p>	<p>Region Słabiej Rozwinięty 5 000 000</p>
<p>16. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO (jeśli dotyczy)</p>	<p><i>Mechanizmy zapewniające koordynację udzielanego wsparcia z innymi działaniami i osiami priorytetowymi RPO WL 2014-2020,</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Harmonogram naborów wniosków, – KM RPO WL 2014-2020, – Mapa projektów, – Kryteria wyboru projektów, – Wspólne działania informacyjno – promocyjne. <p><i>Mechanizmy zapewniające koordynację udzielanego wsparcia z innymi Programami Operacyjnymi.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Komitet ds. Umowy Partnerstwa, – Wytyczne horyzontalne ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego, – Wspólna Lista Wskaźników Kluczowych, – Monitoring i ewaluacja komplementarności przedsięwzięć wspartych z EWT, – Mapa projektów, – Linia demarkacyjna określająca podział interwencji pomiędzy poziomem krajowym i regionalnym.
<p>17. Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)</p>	<p><i>Do ustalenia zakres wsparcia w ramach przedsięwzięć z zakresu zrównoważonego rozwoju obszarów miejskich innych niż obszar funkcjonalny miasta wojewódzkiego poprzez realizację projektów zintegrowanych na obszarach strategicznej interwencji (miasta subregionalne) wyznaczonych w Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego.</i></p>
<p>18. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów</p>	<p>Tryb konkursowy</p> <p>Lubelska Agencja Wspierania Przedsiębiorczości w Lublinie.</p>
<p>19. Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Szczegółowe zasady kwalifikowalności wydatków określone zostaną w Wytycznych programowych w ramach RPO WL na lata 2014 – 2020. 2. Preferencje uzyskają projekty wpisujące się w inteligentne specjalizacje zapisane/zawarte w „Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Lubelskiego do 2020 r.” 3. Wsparcie w ramach Działania nie może być udzielone w zakresie w jakim jest wykluczone w art. 1 ust. 2 - 5 Rozporządzenia Komisji (UE) NR 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającym niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu.

<p>20. Warunki i planowany zakres stosowania <i>cross-financingu</i> (%) (jeśli dotyczy)</p>	Nie dotyczy
<p>21. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych</p>	Nie dotyczy
<p>22. Warunki uwzględnienia dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)</p>	Nie dotyczy
<p>23. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek</p>	Nie dotyczy
<p>24. Pomoc publiczna i pomoc <i>de minimis</i> (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)</p>	<p>W przypadku wystąpienia pomocy publicznej zastosowanie ma program pomocowy przygotowany przez ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego w zakresie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach regionalnych programów operacyjnych (na podstawie art. 14 <i>Regionalna pomoc inwestycyjna</i> Rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu)</p>
<p>25. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Mikroprzedsiębiorstwa i małe przedsiębiorstwa: 70% – Średnie przedsiębiorstwa: 60%
<p>26. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję) (jeśli dotyczy)</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Mikroprzedsiębiorstwa i małe przedsiębiorstwa: 70% – Średnie przedsiębiorstwa: 60%

27. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	<ul style="list-style-type: none"> – Mikroprzedsiębiorstwa i małe przedsiębiorstwa: 30% – Średnie przedsiębiorstwa: 40%
28. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	<p>Minimalna wartość projektu: 100 000,00 PLN</p> <p>Maksymalna wartość projektu: 13 000 000,00 PLN</p>
29. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	<p>Minimalna wartość wydatków kwalifikowalnych: 100 000,00 PLN</p> <p>Maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych: 10 000 000,00 PLN</p> <p>Minimalna kwota wsparcia: 60 000,00 PLN</p> <p>Maksymalna kwota wsparcia: 2 000 000,00 PLN</p>
30. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR) (jeśli dotyczy)	Ewentualne zastosowanie instrumentów finansowych w ramach Działania, w tym zakres i forma wsparcia, zostaną określone na podstawie analizy ex-ante.
31. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych w przypadku ich zastosowania w ramach Działania, zostanie określony na podstawie analizy ex-ante.
32. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych w przypadku ich zastosowania w ramach Działania, zostanie określony na podstawie analizy ex-ante
33. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych w przypadku ich zastosowania w ramach Działania, zostanie określony na podstawie analizy ex-ante.

OPIS DZIAŁANIA 3.4 Dostosowanie oferty IOB do potrzeb rynku

OPIS DZIAŁANIA 3.4 Dostosowanie oferty IOB do potrzeb rynku	
6. Nazwa działania/poddziałania	<i>Dostosowanie oferty IOB do potrzeb rynku</i>
7. Cel/e szczegółowy/e działania/poddziałania	Celem Działania jest ułatwienie dostępu przedsiębiorstwom z sektora MŚP prowadzących działalność gospodarczą na terenie województwa lubelskiego do wysokospecjalistycznych usług świadczonych przez instytucje otoczenia biznesu (IOB). Wsparcie ze środków RPO WL 2007-2013 pozwoliło na stworzenie odpowiedniej infrastruktury IOB działających na terenie województwa lubelskiego. Okres programowania 2007-2013 stanowi fundament do rozwoju usług około biznesowych w okresie programowania 2014-2020. Istnieje zidentyfikowana

	potrzeba dodatkowego pobudzenia współpracy pomiędzy IOB a MŚP oraz efektywnego wykorzystania istniejącej infrastruktury IOB w nowej perspektywie finansowej. Wsparcie instytucji otoczenia biznesu zostanie w szczególności ukierunkowane na dostosowanie świadczonych usług do potrzeb przedsiębiorców, a także na zmianę podejścia IOB i przeniesienia wsparcia na stronę popytową, tak aby usługa oferowana przez IOB była ściśle powiązana z zainteresowaniem odbiorców oraz skoncentrowana na osiągniętych wynikach.
8. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba przedsiębiorstw korzystających z zaawansowanych usług (nowych i/lub ulepszonych) świadczonych przez instytucje otoczenia biznesu. 2. Liczba przedsiębiorstw wspartych w zakresie doradztwa specjalistycznego.
9. Lista wskaźników produktu	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie (CI1). 2. Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie niefinansowe (CI4). 3. Liczba instytucji otoczenia biznesu wspartych w zakresie profesjonalizacji usług. 4. Liczba zaawansowanych usług (nowych lub ulepszonych) świadczonych przez instytucje otoczenia biznesu.
10. Typy projektów	<p>Wsparcie w ramach Działania obejmuje następujące rodzaje inwestycji:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Profesjonalizację usług doradczych instytucji otoczenia biznesu. Wsparcie obejmuje koszty podniesienia jakości tych usług do określonych standardów międzynarodowych. – Wsparcie doradcze udzielane przedsiębiorstwom przez IOB na tzw. drugim poziomie. – Dostosowanie infrastruktury IOB do potrzeb przedsiębiorstw, w tym zakup środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych.
11. Typ beneficjenta	<p>Instytucje otoczenia biznesu (IOB) - podmiot, bez względu na formę prawną, który co do zasady nie działa dla zysku lub przeznacza zysk na cele statutowe, a prowadzona przez niego działalność służy tworzeniu korzystnych warunków dla rozwoju przedsiębiorczości i innowacyjności.</p> <p>Beneficjenci pomocy zobowiązani są do posiadania siedziby, zakładu lub oddziału na terenie województwa lubelskiego najpóźniej w dniu wypłaty pomocy, oraz utrzymania go przynajmniej w okresie trwałości projektu.</p> <p>Możliwe są m.in. następujące formy prawne działalności instytucji otoczenia biznesu:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) agencje rozwoju regionalnego i lokalnego, 2) izby i stowarzyszenia zrzeszające przedsiębiorców, np. izby gospodarcze, przemysłowe i handlowe, 3) instytucje wspierające przedsiębiorczość, m.in. inkubatory i akceleratory przedsiębiorczości, podmioty wspierające firmy typu <i>spin-off</i> i <i>spin-out</i>, parki przemysłowe, technologiczne, naukowo-technologiczne, centra doskonałości, centra zaawansowanych technologii (działające jako instytucje wspierające zaplecze badawczo – rozwojowe), ośrodki innowacyjności, 4) jednostki organizacyjne administracji publicznej nastawione na wspieranie rozwoju gospodarki regionalnej/lokalnej.
12. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Przedsiębiorstwa z sektora MŚP prowadzące działalność gospodarczą na terenie województwa lubelskiego.

13. Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)	Lubelska Agencja Wspierania Przedsiębiorczości w Lublinie
14. Instytucja wdrażająca (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy
15. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	Region Słabiej Rozwinięty 13 500 000
16. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO (jeśli dotyczy)	<p><i>Mechanizmy zapewniające koordynację udzielanego wsparcia z innymi działaniami i osiami priorytetowymi RPO WL 2014-2020,</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Harmonogram naborów wniosków, – KM RPO WL 2014-2020, – Mapa projektów, – Kryteria wyboru projektów, – Wspólne działania informacyjno – promocyjne. <p><i>Mechanizmy zapewniające koordynację udzielanego wsparcia z innymi Programami Operacyjnymi.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Komitet ds. Umowy Partnerstwa, – Grupa Sterująca ds. Polski Wschodniej, – Wytyczne horyzontalne ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego, – Wspólna Lista Wskaźników Kluczowych, – Monitoring i ewaluacja komplementarności przedsięwzięć wspartych z EWT, – Mapa projektów, – Linia demarkacyjna określająca podział interwencji pomiędzy poziomem krajowym i regionalnym.
17. Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)	<i>Do ustalenia zakres wsparcia w ramach przedsięwzięć z zakresu zrównoważonego rozwoju obszarów miejskich innych niż obszar funkcjonalny miasta wojewódzkiego poprzez realizację projektów zintegrowanych na obszarach strategicznej interwencji (miasta subregionalne) wyznaczonych w Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego.</i>
18. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Tryb konkursowy Lubelska Agencja Wspieranie Przedsiębiorczości w Lublinie
19. Limity i ograniczenia w realizacji projektów	<ol style="list-style-type: none"> 1. Szczegółowe zasady kwalifikowalności wydatków określone zostaną w Wytycznych programowych w ramach RPO WL na lata 2014 – 2020. 2. Warunki wsparcia IOB:

(jeśli dotyczy)	<ul style="list-style-type: none"> – Posiadanie strategii biznesowej, która wyraźnie wskazuje różne źródła jej przychodów i potwierdza jej zdolność do działania w warunkach rynkowych i samodzielność finansową w zakresie prowadzenia działalności (lub zdolność do stopniowego uzyskania owej samodzielności do końca okresu kwalifikowalności); – Posiadanie planu działalności zawierającego: indykatywną listę projektów / usług, które planuje udzielić/dostarczyć, dostępne zasoby, niezbędne szkolenia, wymagany budżet oraz źródła finansowania. – Zobowiązanie do stosowania <u>istniejących standardów w zakresie dostarczania usług</u> opracowane na poziomie krajowym / europejskim / międzynarodowym; – Ukierunkowanie projektu na świadczenie specjalistycznych usług przez IOB; – Zapewnienie podejścia popytowego w zakresie świadczonych usług. – Zapewnienie monitorowania poziomu <u>świadczenia różnych usług</u> i przeprowadzanie badań satysfakcji klientów w celu oceny swoich wyników oraz przygotowania lepszych opartych o dane statystyczne prognoz ich skuteczności (badania zadowolenia klientów, liczba świadczonych usług, follow-up itp.); <p>3. Przedsięwzięcia w zakresie infrastruktury IOB wspierane będą w bardzo ograniczonym zakresie i przy spełnieniu dodatkowych warunków:</p> <ul style="list-style-type: none"> – IOB dysponuje strategią/planem wykorzystania infrastruktury planowanej do sfinansowania w ramach przedsięwzięcia; – Przedsięwzięcie jest współfinansowane ze źródeł prywatnych; – Przedsięwzięcie nie powiela dostępnej infrastruktury IOB o podobnym profilu zlokalizowanej w danym lub sąsiadującym regionie, chyba, że limit dostępnej oferty został wyczerpany. <p>4. Preferencje uzyskują projekty wpisujące się w inteligentne specjalizacje zapisane/zawarte w „Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Lubelskiego do 2020 r.”</p> <p>5. Wsparcie w ramach Działania nie może być udzielone w zakresie w jakim jest wykluczone w art. 1 ust. 2 - 5 Rozporządzenia Komisji (UE) NR 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającym niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu.</p>
20. Warunki i planowany zakres stosowania <i>cross-financingu</i> (%) (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy
21. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	Nie dotyczy
22. Warunki uwzględnienia dochodu w projekcie	Nie dotyczy

(jeśli dotyczy)	
23. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	Nie dotyczy
24. Pomoc publiczna i pomoc <i>de minimis</i> (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	<p>W przypadku wystąpienia pomocy publicznej zastosowanie ma program pomocowy przygotowany przez ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego w zakresie udzielania pomocy na infrastrukturę lokalną w ramach regionalnych programów operacyjnych (na podstawie <i>art. 56 Pomoc inwestycyjna na infrastrukturę lokalną</i> Rozporządzenia Komisji (UE) Nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu)</p> <p>Wsparcie profesjonalizacji IOB oraz doradztwa na rzecz MŚP (na drugim poziomie) stanowi pomoc <i>de minimis</i> na podstawie Rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy <i>de minimis</i> w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020.</p>
25. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)	70%
26. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję) (jeśli dotyczy)	70%
27. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	30%

28. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Minimalna wartość projektu: 250 000 PLN Maksymalna wartość projektu: brak ograniczeń kwotowych
29. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Minimalna wartość projektu wydatków kwalifikowalnych: 200 000 PLN Maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych: 3 000 000 PLN
30. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR) (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy
31. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	Nie dotyczy
32. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	Nie dotyczy
33. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	Nie dotyczy

OPIS DZIAŁANIA 3.5 Bon na doradztwo

OPIS DZIAŁANIA 3.5 <i>Bon na doradztwo</i>	
6. Nazwa działania/poddziałania	<i>Bon na doradztwo</i>
7. Cel/e szczegółowy/e działania/poddziałania	Celem Działania jest wzrost konkurencyjności oraz podniesienie jakości i efektywności zarządzania przedsiębiorstwami z sektora MŚP poprzez ułatwienie dostępu do wysokiej jakości zewnętrznych usług doradczych.
8. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	Wskaźniki rezultatu bezpośredniego będą określone na dalszym etapie prac nad SZOP RPO WL 2014-2020.
9. Lista wskaźników produktu	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie (CI1). 2. Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie niefinansowe (CI4). 3. Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne dla przedsiębiorstw (inne niż dotacje) (CI7). 4. Liczba przedsiębiorstw wspartych w zakresie doradztwa specjalistycznego.

10. Typy projektów	<p>Udzielane wsparcie będzie polegało na przyznaniu przedsiębiorcom bezgotówkowej pomocy w postaci bonów, które przedsiębiorca wykorzysta do uzyskania wybranego przez siebie doradztwa specjalistycznego. Usługa doradcza będzie związana z charakterem prowadzonej przez przedsiębiorcę działalności gospodarczej.</p> <p>Wsparcie projektów w ramach specjalistycznego doradztwa, polegającego na zakupie usług od podmiotów zewnętrznych w zakresie m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> – prawa własności intelektualnej – zarządzania wzornictwem przemysłowym – prawa zamówień publicznych – optymalizacji kosztów prowadzenia działalności gospodarczej – procesów przekształceniowych spółek – jakość. <p>Podmioty uprawnione do świadczenia usług doradczych oraz szczegółowy zakres doradztwa specjalistycznego możliwego do dofinansowania zostaną określone w regulaminie konkursu.</p>
11. Typ beneficjenta	Mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa (zgodnie z definicją zawartą w Rozporządzeniu Komisji (UE) Nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu). Beneficjenci pomocy zobowiązani są do posiadania siedziby, zakładu lub oddziału na terenie województwa lubelskiego najpóźniej w dniu wypłaty pomocy, oraz utrzymania go przynajmniej w okresie trwałości projektu.
12. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Przedsiębiorstwa z sektora MŚP
13. Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)	Lubelska Agencja Wspierania Przedsiębiorczości w Lublinie
14. Instytucja wdrażająca (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy
15. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	Region Słabiej Rozwinięty 6 072 608
16. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO (jeśli dotyczy)	<p><i>Mechanizmy zapewniające koordynację udzielanego wsparcia z innymi działaniami i osiami priorytetowymi RPO WL 2014-2020,</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Harmonogram naborów wniosków, – KM RPO WL 2014-2020, – Mapa projektów, – Kryteria wyboru projektów, – Wspólne działania informacyjno – promocyjne. <p><i>Mechanizmy zapewniające koordynację udzielanego wsparcia z innymi</i></p>

	<p><i>Programami Operacyjnymi.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Komitet ds. Umowy Partnerstwa, – Grupa Sterująca ds. Polski Wschodniej, – Wytyczne horyzontalne ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego, – Wspólna Lista Wskaźników Kluczowych, – Monitoring i ewaluacja komplementarności przedsięwzięć wspartych z EWT, – Mapa projektów, – Linia demarkacyjna określająca podział interwencji pomiędzy poziomem krajowym i regionalnym.
17. Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)	<i>Do ustalenia zakres wsparcia w ramach przedsięwzięć z zakresu zrównoważonego rozwoju obszarów miejskich innych niż obszar funkcjonalny miasta wojewódzkiego poprzez realizację projektów zintegrowanych na obszarach strategicznej interwencji (miasta subregionalne) wyznaczonych w Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego.</i>
18. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	<p>Tryb konkursowy</p> <p>Lubelska Agencja Wspierania Przedsiębiorczości w Lublinie</p>
19. Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Szczegółowe zasady kwalifikowalności wydatków określone zostaną w Wytycznych programowych w ramach RPO WL na lata 2014 – 2020. 2. Preferencje uzyskają projekty wpisujące się w inteligentne specjalizacje zapisane/zawarte w „Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Lubelskiego do 2020 r.” 3. Wsparcie w ramach Działania nie może być udzielone w zakresie w jakim jest wykluczone w art. 1 ust. 2 - 5 Rozporządzenia Komisji (UE) NR 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającym niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu.
20. Warunki i planowany zakres stosowania <i>cross-financingu</i> (%) (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy
21. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	Nie dotyczy
22. Warunki uwzględnienia dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy

<p>23. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek</p>	Nie dotyczy
<p>24. Pomoc publiczna i pomoc <i>de minimis</i> (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)</p>	<p>W przypadku wystąpienia pomocy publicznej zastosowanie ma program pomocowy przygotowany przez ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego w zakresie udzielenia pomocy na usługi doradcze na rzecz MŚP w ramach regionalnych programów operacyjnych (na podstawie art. 18 <i>Pomoc na usługi doradcze na rzecz MŚP</i> Rozporządzenia Komisji (UE) Nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu)</p>
<p>25. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)</p>	50%
<p>26. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję) (jeśli dotyczy)</p>	50%
<p>27. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych</p>	50%
<p>28. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) (jeśli dotyczy)</p>	<p>Minimalna wartość projektu: 10 000,00 PLN Maksymalna wartość projektu: 80 000,00 PLN</p>
<p>29. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)</p>	<p>Minimalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu: 10 000,00 PLN Maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu: 60 000,00 PLN</p>
<p>30. Kwota alokacji UE na instrumenty finan-</p>	Nie dotyczy

sowe (EUR) (jeśli dotyczy)	
31. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	Nie dotyczy
32. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	Nie dotyczy
33. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	Nie dotyczy

OPIS DZIAŁANIA 3.6 Marketing gospodarczy

OPIS DZIAŁANIA 3.6 Marketing gospodarczy	
6. Nazwa działania/ poddziałania	Marketing gospodarczy
7. Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania	<p>W ramach Działania zaplanowano wsparcie związane z promocją przedsiębiorstw na rynkach krajowych i międzynarodowych mające na celu podniesienie konkurencyjności przedsiębiorstw z sektora MŚP oraz stopnia ich ekspansywności na inne rynki.</p> <p>W Działaniu 3.6 przewidziane zostało również wsparcie działań marketingowych, mających na celu kreowanie dobrego wizerunku regionu pod kątem potencjalnych inwestorów i kontrahentów, w tym tworzenie sieci centrów obsługi inwestorów.</p>
8. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba przedsiębiorstw, które weszły na nowe zagraniczne rynki w wyniku otrzymanego wsparcia. 2. Liczba kontraktów handlowych zagranicznych podpisanych przez przedsiębiorstwa wsparte w zakresie internacjonalizacji. 3. Przychody ze sprzedaży produktów na eksport.
9. Lista wskaźników produktu	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie (CI1). 2. Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie niefinansowe (CI4). 3. Liczba przedsiębiorstw, które wprowadziły zmiany organizacyjno-procesowe. 4. Liczba wspartych przedsięwzięć informacyjno-promocyjnych o charakterze międzynarodowym. 5. Liczba wspartych przedsięwzięć informacyjno-promocyjnych o charakterze krajowym. 6. Liczba przedsiębiorstw wspartych w zakresie internacjonalizacji działalności. 7. Liczba projektów międzynarodowych.

10. Typy projektów	<p>W szczególności wspierane będą następujące rodzaje projektów:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Udział przedsiębiorstw z sektora MŚP w targach, wystawach, misjach gospodarczych (w tym zagranicznych) wynikających ze strategii/planów rozwoju danego podmiotu. 2. Promocja gospodarcza regionu oraz działania związane z tworzeniem przyjaznych warunków do inwestowania
11. Typ beneficjenta	<ul style="list-style-type: none"> – Mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa (zgodnie z definicją zawartą w Rozporządzeniu Komisji (UE) Nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu). Beneficjenci pomocy zobowiązani są do posiadania siedziby, zakładu lub oddziału na terenie województwa lubelskiego najpóźniej w dniu wypłaty pomocy, oraz utrzymania go przynajmniej w okresie trwałości projektu. – samorząd województwa lubelskiego. – Instytucje otoczenia biznesu (IOB) - podmiot, bez względu na formę prawną, który co do zasady nie działa dla zysku lub przeznacza zysk na cele statutowe, a prowadzona przez niego działalność służy tworzeniu korzystnych warunków dla rozwoju przedsiębiorczości i innowacyjności. IOB musi prowadzić działalność na terenie województwa lubelskiego. <p>Możliwe są m.in. następujące formy prawne działalności instytucji otoczenia biznesu:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) agencje rozwoju regionalnego i lokalnego, 2) izby i stowarzyszenia zrzeszające przedsiębiorców, np. izby gospodarcze, przemysłowe i handlowe, 3) instytucje wspierające przedsiębiorczość, m.in. inkubatory i akceleratory przedsiębiorczości, podmioty wspierające firmy typu <i>spin-off</i> i <i>spin-out</i>, parki przemysłowe, technologiczne, naukowo-technologiczne, centra doskonałości, centra zaawansowanych technologii (działające jako instytucje wspierające zaplecze badawczo – rozwojowe), ośrodki innowacyjności, 4) jednostki organizacyjne administracji publicznej nastawione na wspieranie rozwoju gospodarki regionalnej/lokalnej. <p>Wsparcie kierowane jest zarówno do przedsiębiorstw z sektora MŚP, samorządu województwa lubelskiego oraz IOB, przy czym możliwe jest organizowanie naborów dedykowanych wyłącznie jednej z ww. grup.</p>
12. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Przedsiębiorstwa z sektora MŚP
13. Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy
14. Instytucja wdrażająca (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy

15. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	Region Słabiej Rozwinięty 20 000 000
16. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO (jeśli dotyczy)	<i>Mechanizmy zapewniające koordynację udzielanego wsparcia z innymi działaniami i osiami priorytetowymi RPO WL 2014-2020,</i> <ul style="list-style-type: none"> – Harmonogram naborów wniosków, – KM RPO WL 2014-2020, – Mapa projektów, – Kryteria wyboru projektów, – Wspólne działania informacyjno – promocyjne. <i>Mechanizmy zapewniające koordynację udzielanego wsparcia z innymi Programami Operacyjnymi.</i> <ul style="list-style-type: none"> – Komitet ds. Umowy Partnerstwa, – Grupa Sterująca ds. Polski Wschodniej, – Wytyczne horyzontalne ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego, – Wspólna Lista Wskaźników Kluczowych, – Monitoring i ewaluacja komplementarności przedsięwzięć wspartych z EWT, – Mapa projektów, – Linia demarkacyjna określająca podział interwencji pomiędzy poziomem
17. Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy
18. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Tryb konkursowy Tryb pozakonkursowy Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie, Departament Wdrażania Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego
19. Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Szczegółowe zasady kwalifikowalności wydatków określone zostaną w Wytycznych programowych w ramach RPO WL na lata 2014 – 2020. 2. Działania prowadzone w ramach projektu realizowanego przez Samorząd Województwa Lubelskiego muszą być zgodne z polityką inwestycyjną regionu, która wskazuje cele i narzędzia właściwej realizacji marketingu gospodarczego. 3. Udział przedsiębiorstw z sektora MŚP w targach, wystawach i misjach gospodarczych musi wynikać ze strategii/planów rozwoju danego podmiotu. 4. Preferencje uzyskają projekty wpisujące się w inteligentne specjalizacje zapisane/zawarte w „Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Lubelskiego do 2020 r.” 5. Wsparcie w ramach Działania nie może być udzielone w zakresie w jakim

	jest wykluczone w art. 1 ust. 2 - 5 Rozporządzenia Komisji (UE) NR 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającym niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu.
20. Warunki i planowany zakres stosowania cross-financingu (%) (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy
21. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	Nie dotyczy
22. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy
23. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	Nie dotyczy
24. Pomoc publiczna i pomoc de minimis (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	W przypadku wystąpienia pomocy publicznej zastosowanie ma Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020.
25. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)	<ul style="list-style-type: none"> – Przedsiębiorstwa z sektora MŚP: 80 % – Instytucje otoczenia biznesu: 80 % – Samorząd województwa lubelskiego: 85 %
26. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję) (jeśli dotyczy)	<ul style="list-style-type: none"> – Przedsiębiorstwa z sektora MŚP: 80 % – Instytucje otoczenia biznesu: 80 % – Samorząd województwa lubelskiego: 85 %

27. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	1) Przedsiębiorstwa z sektora MŚP: 20 % 2) Instytucje otoczenia biznesu: 20 % 3) Samorząd województwa lubelskiego: 15 %
28. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Tryb pozakonkursowy: brak ograniczeń kwotowych Tryb konkursowy: Minimalna wartość projektu: 20 000,00 PLN Maksymalna wartość projektu: 100 000,00 PLN
29. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Tryb pozakonkursowy: brak ograniczeń kwotowych Tryb konkursowy: Minimalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu: 20 000,00 PLN Maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu: 100 000,00 PLN
30. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR) (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy
31. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	Nie dotyczy
32. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	Nie dotyczy
33. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	Nie dotyczy

OPIS DZIAŁANIA 3.7 Wzrost konkurencyjności MŚP

OPIS DZIAŁANIA 3.7 Wzrost konkurencyjności MŚP	
6. Nazwa działania/poddziałania	Wzrost konkurencyjności MŚP
7. Cel/e szczegółowy/e działania/poddziałania	Wsparcie zaplanowane w ramach Działania ma na celu przełamanie barier związanych z dostępem do finansowania, know – how, a także pobudzenie działań tworzących wspólny łańcuch wartości przedsiębiorstwa. Analiza sektora MŚP działającego na terenie województwa lubelskiego wskazuje na niską konkurencyjność przedsiębiorstw, wynikającą przede wszystkim z małej ekspansywności sektora MŚP na inne rynki oraz niskiej skali wdrażanych

	<p>innowacji.</p> <p>Dzięki wsparciu inwestycyjnemu nastąpi zwiększenie konkurencyjności, podniesienie produktywności, wydajności pracy oraz skali prowadzenia działalności gospodarczej przedsiębiorstw z województwa lubelskiego przede wszystkim dzięki wprowadzaniu innowacyjnych rozwiązań. Wzrost innowacji zostanie zapewniony m.in. poprzez wsparcie inwestycyjne przeznaczone na realizację wyników prac badawczych.</p>
8. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach (CI8). 2. Liczba wprowadzonych innowacji produktowych. 3. Liczba wprowadzonych innowacji procesowych. 4. Liczba wprowadzonych innowacji nie technologicznych. 5. Przychody ze sprzedaży nowych lub udoskonalonych produktów/procesów. 6. Liczba przedsiębiorstw wspartych w zakresie wdrożenia wyników prac B+R. 7. Liczba wdrożonych wyników prac B+R.
9. Lista wskaźników produktu	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba przedsiębiorstw objętych wsparciem w celu wprowadzenia produktów nowych dla firmy (CI29). 2. Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie (CI1). 3. Liczba przedsiębiorstw otrzymujących dotacje (CI2). 4. Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie finansowe inne niż dotacje (CI3). 5. Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne dla przedsiębiorstw (dotacje) (CI6). 6. Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne dla przedsiębiorstw (inne niż dotacje)(CI7). 7. Liczba przedsiębiorstw objętych wsparciem w celu wprowadzenia produktów nowych dla rynku(C28). 8. Liczba przedsiębiorstw wspartych w zakresie inwestycji.
10. Typy projektów	<p>W szczególności wspierane będą następujące rodzaje projektów:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Inwestycje w rzeczowe aktywa trwałe oraz wartości niematerialne i prawne związane z założeniem nowego przedsiębiorstwa lub zwiększeniem zdolności produkcyjnej/usługowej istniejącego przedsiębiorstwa; 2. Dywersyfikacja działalności przedsiębiorstwa poprzez wprowadzenie produktów/usług uprzednio nieoferowanych; 3. Stworzenie/doposażenie infrastruktury przedsiębiorstw w celu wprowadzenia zasadniczej zmiany procesu produkcyjnego oraz nowych lub ulepszonych produktów/usług; 4. Zastosowanie nowoczesnych technologii - rozwój produktów i usług opartych na TIK (np. optymalizacja procesów zarządzania przedsiębiorstwem, współpraca pomiędzy przedsiębiorcami poprzez nowe rozwiązania informatyczne); 5. Wsparcie działań inwestycyjnych, związanych z rozszerzeniem działalności eksportowej np. zakup linii produkcyjnych dostosowanych do potrzeb nowego rynku zbytu; 6. Wdrażanie w przedsiębiorstwach wyników badań naukowych i rozwojowych oraz innowacyjnych rozwiązań poprzez wsparcie działań związanych z

	<p>nabyciem praw do własności intelektualnej oraz wsparcie działań mających na celu stymulowanie dostosowania istniejących aktywów firmy do potrzeb wdrożenia nowego procesu, produktu, bądź usługi, a także pobudzanie innowacji marketingowej i organizacyjnej.</p> <p>W ramach Działania przewiduje się również możliwość zastosowania instrumentów finansowych mających zapewnić finansowanie zewnętrzne związane z rozwojem prowadzonej przez przedsiębiorców działalności gospodarczej.</p> <p>Dofinansowany projekt musi być realizowany na terenie województwa lubelskiego.</p>
11. Typ beneficjenta	<ul style="list-style-type: none"> – Mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa (zgodnie z definicją zawartą w Rozporządzeniu Komisji (UE) Nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu). – Podmioty wdrażające instrument finansowy, które spełniają kryteria wymienione w Rozporządzeniu delegowanym Komisji (UE) nr 480/2014 z dnia 3 marca 2014 r. uzupełniającym rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego. <p>Wsparcie kierowane jest zarówno do mikro, małych i średnich przedsiębiorstw, przy czym możliwe jest organizowanie naborów dedykowanych wyłącznie jednej z ww. grup.</p> <p>W przypadku projektów obejmujących wyłącznie inwestycje, dla których nie jest możliwe określenie lokalizacji projektu Beneficjenci pomocy zobowiązani są do posiadania siedziby, zakładu lub oddziału na terenie województwa lubelskiego najpóźniej w dniu wypłaty pomocy, oraz utrzymania go przynajmniej w okresie trwałości projektu.</p>
12. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Przedsiębiorstwa z sektora MŚP
13. Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)	Lubelska Agencja Wspierania Przedsiębiorczości w Lublinie
14. Instytucja wdrażająca (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy

<p>15. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)</p>	<p>Region Słabiej Rozwinięty 186 082 249</p>
<p>16. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO (jeśli dotyczy)</p>	<p><i>Mechanizmy zapewniające koordynację udzielanego wsparcia z innymi działaniami i osiami priorytetowymi RPO WL 2014-2020,</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Harmonogram naborów wniosków, – KM RPO WL 2014-2020, – Mapa projektów, – Kryteria wyboru projektów, – Wspólne działania informacyjno – promocyjne. <p><i>Mechanizmy zapewniające koordynację udzielanego wsparcia z innymi Programami Operacyjnymi.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Komitet ds. Umowy Partnerstwa, – Grupa Sterująca ds. Polski Wschodniej, – Wytyczne horyzontalne ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego, – Wspólna Lista Wskaźników Kluczowych, – Monitoring i ewaluacja komplementarności przedsięwzięć wspartych z EWT, – Mapa projektów, – Linia demarkacyjna określająca podział interwencji pomiędzy poziomem
<p>17. Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)</p>	<p><i>Do ustalenia zakres wsparcia w ramach przedsięwzięć z zakresu zrównoważonego rozwoju obszarów miejskich innych niż obszar funkcjonalny miasta wojewódzkiego poprzez realizację projektów zintegrowanych na obszarach strategicznej interwencji (miasta subregionalne) wyznaczonych w Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego.</i></p>
<p>18. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów</p>	<p>Tryb konkursowy</p> <p>Lubelska Agencja Wspierania Przedsiębiorczości w Lublinie</p>
<p>19. Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Szczegółowe zasady kwalifikowalności wydatków określone zostaną w Wytycznych programowych w ramach RPO WL na lata 2014 – 2020. 2. Preferencją zostaną objęte projekty wpisujące się w inteligentne specjalizacje zapisane/zawarte w „Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Lubelskiego do 2020 r.” oraz polegające na wdrożeniu wyników prac badawczych zrealizowanych w PI 1b. 3. Wsparcie w ramach Działania nie może być udzielone w zakresie w jakim jest wykluczone w art. 1 ust. 2 - 5 Rozporządzenia Komisji (UE) NR 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającym niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu.

20. Warunki i planowany zakres stosowania <i>cross-financingu</i> (%) (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy
21. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	Nie dotyczy
22. Warunki uwzględnienia dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy
23. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	Nie dotyczy
24. Pomoc publiczna i pomoc <i>de minimis</i> (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	W przypadku wystąpienia pomocy publicznej zastosowanie ma program pomocowy przygotowany przez ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego w zakresie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach regionalnych programów operacyjnych (na podstawie art. 14 <i>Regionalna pomoc inwestycyjna</i> Rozporządzenia Komisji (UE) Nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu)
25. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)	<ul style="list-style-type: none"> – Mikroprzedsiębiorstwa i małe przedsiębiorstwa: 70% (zgodnie z mapą pomocy regionalnej). – Średnie przedsiębiorstwa: 60% (zgodnie z mapą pomocy regionalnej). – Podmiot wdrażający instrument finansowy: 85 %.
26. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję) (jeśli dotyczy)	<ul style="list-style-type: none"> – Mikroprzedsiębiorstwa i małe przedsiębiorstwa: 70% (zgodnie z mapą pomocy regionalnej). – Średnie przedsiębiorstwa: 60% (zgodnie z mapą pomocy regionalnej). – Podmiot wdrażający instrument finansowy: 85 %.
27. Minimalny wkład własny beneficjenta jako	<ul style="list-style-type: none"> – Mikroprzedsiębiorstwa i małe przedsiębiorstwa: 30% (zgodnie z mapą pomocy regionalnej)

% wydatków kwalifikowalnych	<ul style="list-style-type: none"> – Średnie przedsiębiorstwa: 40% (zgodnie z mapą pomocy regionalnej) – Podmiot wdrażający instrument finansowy: 15%
28. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	<p>Minimalna wartość projektu: 50 000,00 PLN</p> <p>Maksymalna wartość projektu: 13 000 000,00 PLN</p>
29. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	<p>Minimalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu: 50 000,00 PLN</p> <p>Maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu: 10 000 000,00 PLN</p> <p>Minimalna kwota wsparcia: 30 000,00 PLN</p> <p>Maksymalna kwota wsparcia: 2 000 000,00 PLN</p>
30. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR) (jeśli dotyczy)	Ewentualne zastosowanie instrumentów finansowych w ramach Działania, w tym zakres i forma wsparcia, zostaną określone na podstawie analizy ex-ante.
31. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych w przypadku ich zastosowania w ramach Działania, zostanie określony na podstawie analizy ex-ante.
32. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych w przypadku ich zastosowania w ramach Działania, zostanie określony na podstawie analizy ex-ante. .
33. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych w przypadku ich zastosowania w ramach Działania, zostanie określony na podstawie analizy ex-ante.

OPIS DZIAŁANIA 3.8 Tereny inwestycyjne w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Lubelskiego Obszaru Funkcjonalnego

OPIS DZIAŁANIA 3.8 <i>Tereny inwestycyjne w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Lubelskiego Obszaru Funkcjonalnego</i>	
6. Nazwa działania/poddziałania	<i>Tereny inwestycyjne w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Lubelskiego Obszaru Funkcjonalnego</i>
7. Cel/e szczegółowy/e działania/poddziałania	Celem Działania jest zwiększony potencjał inwestycyjny województwa lubelskiego. Cel ten zostanie osiągnięty poprzez wsparcie przedsięwzięć w zakresie organizacji terenów inwestycyjnych m. in. na obszarach powojaskowych, przemysłowych, pokolejowych i popegeerowskich oraz ich kompleksowego zagospodarowania. Dzięki wspieranym w ramach Działania

	nia przedsięwzięciom zwiększy się wyposażenie regionu w infrastrukturę sprzyjającą rozwijaniu działalności gospodarczej oraz lokowaniu inwestycji. Kompleksowo wyposażone tereny inwestycyjne stworzą dogodne warunki do rozwoju przedsiębiorczości, w tym do rozwoju MŚP w regionie, czyniąc go atrakcyjnym dla potencjalnych inwestorów.
8. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba inwestycji zlokalizowanych na przygotowanych terenach inwestycyjnych. 2. Poziom wykorzystania wspartych terenów inwestycyjnych.
9. Lista wskaźników produktu	<ol style="list-style-type: none"> 1. Powierzchnia przygotowanych terenów inwestycyjnych.
10. Typy projektów	<p>Projekty dotyczące organizacji terenów inwestycyjnych²⁴ m. in. na obszarach powojkowych, przemysłowych, pokolejowych i popegeerowskich oraz ich kompleksowego zagospodarowania²⁵ (tereny typu „greenfield”²⁶ oraz „brownfield”²⁷) obejmujące w szczególności:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Prace studyjno-koncepcyjne – wyłącznie jako element projektu infrastrukturalnego. 2. Kompleksowe wyposażenie/doposażenie terenu inwestycyjnego w media, tj.: <ul style="list-style-type: none"> – Budowa / modernizacja²⁸ sieci zaopatrzenia w wodę, – Budowa / modernizacja sieci kanalizacyjnej, – Budowa / modernizacja sieci gazowej, – Budowa / modernizacja sieci energetycznej, – Budowa / modernizacja sieci ciepłowniczej, – Budowa / modernizacja lokalnej sieci teleinformatycznej. 3. Budowa lub modernizacja wewnętrznego układu komunikacyjnego²⁹

²⁴ **Teren inwestycyjny** – teren przygotowany pod działalność gospodarczą, zarówno produkcyjną jak i usługową, z wyłączeniem terenu przeznaczonego pod zabudowę mieszkaniową, tereny sportu i rekreacji oraz tereny zabudowy zagrodowej w gospodarstwach rolnych, hodowlanych i ogrodniczych.. Teren, którego dotyczy projekt musi być przeznaczony w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego (lub innym równoważnym dokumencie, o którym mowa w art. 4 pkt 2 Ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. 2015 poz. 199) pod inwestycje, z wyłączeniem inwestycji mieszkaniowych i inwestycji w sport i rekreację.

²⁵ **Organizacja terenów inwestycyjnych oraz ich kompleksowe zagospodarowanie** – ogół czynności, których celem jest doprowadzenie przeznaczonego obszaru pod cele inwestycyjne do stanu umożliwiającego ulokowanie się tam przedsiębiorstw. Za organizację terenów inwestycyjnych oraz ich kompleksowe zagospodarowanie należy uznać działania na obszarze, na którym nie istnieją żadne elementy infrastruktury technicznej niezbędne do podjęcia działalności gospodarczej, jak również działania polegające na dozbudowaniu danego terenu.

²⁶ **Teren typu "greenfield"** - teren nieużywany dotychczas przez przemysł lub usługi, posiadający, co najwyżej, podstawową infrastrukturę. W ramach RPO WL zagospodarowaniem takiego terenu będzie uzbrojenie takiego obszaru w podstawową infrastrukturę lub modernizacja infrastruktury już istniejącej, np. drogi wewnętrzne, kanalizacja, sieć teleinformatyczna. Dodatkowo możliwe jest też zagospodarowanie otoczenia.

²⁷ **Teren typu "brownfield"** - teren zabudowany, na którym znajdują się już, często zdegradowane, budynki i infrastruktura przemysłowa. W RPO WL dofinansowaniem może być objęte zagospodarowanie terenów "brownfield" związane z budową brakujących elementów infrastruktury (ew. modernizację istniejących), a także modernizacją i adaptacją budynków na cele planowanej działalności gospodarczej.

²⁸ **Modernizacja** – na potrzeby działania poprzez modernizację rozumie się trwałe ulepszenie istniejącego obiektu budowlanego prowadzące do zwiększenia jego wartości użytkowej.

²⁹ **Wewnętrzny układ komunikacyjny** – zgodnie z ustawą o drogach publicznych z dnia 21 marca 1985 r. (Dz. U. 2015 poz. 460) to tzw. drogi, drogi rowerowe, parkingi oraz place przeznaczone do ruchu pojazdów, niezaliczone do żadnej z kategorii dróg publicznych i niezlokalizowane w pasie drogowym tych dróg. Do dróg wewnętrznych zalicza się np. drogi dojazdowe do obiektów użytkowanych przez przedsiębiorców, niezaliczone do żadnej z kategorii dróg publicznych i niezlokalizowane w pasie drogowym tych dróg. Przedmiotowe drogi muszą być zlokalizowane w granicach terenu inwestycyjnego.

	terenu inwestycyjnego – wyłącznie jako uzupełniający element projektu. 4. Modernizacja i adaptacja budynków na cele gospodarcze. 5. Zagospodarowanie otoczenia, wyłącznie jako uzupełniający element kompleksowego projektu (m.in. parkingi, zieleń).
11. Typ beneficjenta	Jednostki samorządu terytorialnego z obszaru Lubelskiego Obszaru Funkcjonalnego będące stroną Porozumienia Gmin LOF o współpracy w zakresie realizacji Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych w perspektywie finansowej UE 2014-2020 zawartego dnia 30 marca 2015 r.
12. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Przedsiębiorstwa z sektora MŚP działających na terenie Lubelskiego Obszaru Funkcjonalnego
13. Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)	Miasto Lublin
14. Instytucja wdrażająca (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy
15. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	Region Słabiej Rozwinięty 0
16. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO (jeśli dotyczy)	<p><i>Mechanizmy zapewniające koordynację udzielanego wsparcia z innymi działaniami i osiami priorytetowymi RPO WL 2014-2020:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – KM RPO WL 2014-2020, – Kryteria wyboru projektów, – Mapa projektów, – Instrumenty terytorialne ułatwiające komplementarność w sensie geograficznym. <p><i>Mechanizmy zapewniające koordynację udzielanego wsparcia z innymi Programami Operacyjnymi:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Komitet ds. Umowy Partnerstwa, – Kontrakt Terytorialny dla Województwa Lubelskiego, – Wytyczne horyzontalne ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego, – Wspólna Lista Wskaźników Kluczowych, – Mapa projektów.
17. Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)	Zintegrowane Inwestycje Terytorialne
18. Tryb(y) wyboru pro-	Tryb pozakonkursowy

<p>projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów</p>	<p>Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie, Departament Wdrażania Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego</p>
<p>19. Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Szczegółowe zasady kwalifikowalności wydatków określone zostaną w Wytycznych programowych w ramach RPO WL na lata 2014 – 2020. 2. Wnioskodawcą w ramach niniejszego działania może być wyłącznie jednostka samorządu terytorialnego należąca do Lubelskiego Obszaru Funkcjonalnego, która podpisała porozumienie międzygminne z dnia 30 marca 2015 r. 3. Do wsparcia kwalifikują się projekty znajdujące się na terenie miast lub obszarów powiązanych z nimi funkcjonalnie ujętych w Strategii ZIT LOF. 4. Wnioskodawca zobowiązany będzie do osiągnięcia maksymalnego wykorzystania terenów inwestycyjnych. IZ RPO WL weryfikować będzie poziom wykorzystania wspartych terenów inwestycyjnych, a w przypadku nieosiągnięcia przez beneficjenta zakładanych w umowie o dofinansowanie wskaźników IZ dokona proporcjonalnie obniżenia wysokości wsparcia. Deklarowany poziom wykorzystania terenów inwestycyjnych wspartych w ramach Działania będzie weryfikowany przez IZ na zakończenie trwałości projektu. 5. Przedsięwzięcia w zakresie wsparcia terenów inwestycyjnych mogą zostać sfinansowane pod warunkiem niepowielania dostępnej infrastruktury, chyba że limit dostępnej powierzchni został wyczerpany. W związku z powyższym, warunkiem ubiegania się o dofinansowanie realizacji przedsięwzięć związanych z terenami inwestycyjnymi jest dostarczenie wiarygodnych analiz świadczących o wykorzystaniu przez beneficjenta dotychczas dostępnej na jego terenie infrastruktury wspierającej rozwój przedsiębiorstw oraz udokumentowanie zapotrzebowania przedsiębiorców poszukujących lokalizacji dla prowadzenia działalności na danym terenie. 6. W ramach projektów dotyczących kompleksowego przygotowania terenu inwestycyjnego wydatki na wewnętrzną infrastrukturę komunikacyjną należy traktować jako uzupełniający element projektu a tym samym mogą stanowić jedynie mniejszą część budżetu projektu. Wydatki w zakresie budowy lub modernizacji wewnętrznego układu komunikacyjnego terenu inwestycyjnego mogą stanowić maksymalnie 40% kosztów kwalifikowalnych projektu. 7. Wnioskodawca zobowiązany jest, w przypadku wyboru projektu do dofinansowania, do zapewnienia właściwego dostępu komunikacyjnego do terenów inwestycyjnych finansowanego ze

	<p>środków własnych lub w ramach projektu komplementarnego ze środków EFSI w ramach CT4, CT7 lub CT9.</p> <p>8. W odniesieniu do lokalizacji dużych firm na wspartych terenach inwestycyjnych IZ obniży dotację z EFRR proporcjonalnie do powierzchni terenów inwestycyjnych przeznaczonej dla dużego przedsiębiorstwa.</p> <p>9. Teren, którego dotyczy projekt, nie może być przeznaczony wyłącznie pod wielkopowierzchniowe obiekty handlowe.</p> <p>10. Teren, którego dotyczy projekt nie może być przeznaczony pod inwestycje mieszkaniowe, tereny sportu i rekreacji oraz tereny zabudowy zagrodowej w gospodarstwach rolnych, hodowlanych, i ogrodniczych.</p> <p>11. Preferencje uzyskają projekty realizowane na nieużytkach³⁰, terenach zlokalizowanych w pobliżu inwestycji transportowych (autostrady, drogi szybkiego ruchu, linie kolejowe), terenach zdegradowanych, w związku ze zintensyfikowanym i udokumentowanym zapotrzebowaniem firm poszukujących lokalizacji dla prowadzenia działalności.</p> <p>12. JST realizujące projekty dotyczące wsparcia terenów inwestycyjnych będą zobowiązane do stosowania preferencyjnych warunków dla sektora MŚP (np. ulgi w podatkach i opłatach lokalnych dla MŚP lokalizujących swoją działalność na udostępnionych terenach inwestycyjnych).</p> <p>13. Preferencje uzyskają projekty realizujące tereny inwestycyjne dla przedsiębiorców, których działalność wpisuje się w inteligentne specjalizacje zapisane/zawarte w „Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Lubelskiego do 2020 r.” (weryfikacja przeznaczenia terenów inwestycyjnych pod działalność przyszłych inwestorów wpisującą się w inteligentne specjalizacje zapisane/zawarte w „Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Lubelskiego do 2020 r.” dokonywana będzie na podstawie deklaracji od potencjalnych inwestorów).</p>
<p>20. Warunki i planowany zakres stosowania <i>cross-financingu</i> (%) (jeśli dotyczy)</p>	<p>Nie dotyczy</p>
<p>21. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwa-</p>	<p>Nie dotyczy</p>

30

Nieużytek – obszar gruntu, który z powodu naturalnych warunków siedliskowych lub na skutek działalności rolniczej, przemysłowej, leśnej lub innej nie posiada lub utracił wartość użytkową. Do nieużytków zaliczane są bagna, wydmy, tereny o niekorzystnym ukształtowaniu powierzchni, składowiska odpadów oraz grunty zdegradowane przez przemysł.

lifikowalnych	
22. Warunki uwzględnienia dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)	Luka w finansowaniu (na podstawie art. 61 ust. 3 lit. b oraz ust. 8 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r.)
23. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	Dofinansowanie przekazywane jest jako refundacja poniesionych i udokumentowanych wydatków kwalifikowalnych lub jako zaliczka na poczet przyszłych wydatków kwalifikowalnych. Możliwość udzielenia dofinansowania w formie zaliczki oraz zasady w zakresie uproszczonych form rozliczania wydatków będą rozpatrywane przez IZ. Przy określaniu zasad udzielania zaliczki oraz zasad w zakresie uproszczonych form rozliczania wydatków IZ będzie kierowała się zapisami obowiązujących aktów prawnych i obowiązujących wytycznych.
24. Pomoc publiczna i pomoc <i>de minimis</i> (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	Nie dotyczy
25. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)	85% Projekty generujące dochód: zgodnie z luką w finansowaniu
26. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję) (jeśli dotyczy)	95% Zgodnie z uchwałą Nr XIV/244/2015 Zarządu Województwa Lubelskiego z dnia 3 lutego 2015 r. w sprawie przyjęcia „Stanowiska negocjacyjnego Samorządu Województwa Lubelskiego dotyczącego zmian do Kontraktu Terytorialnego” tereny inwestycyjne na terenach rewitalizowanych: 95% Projekty generujące dochód: zgodnie z luką w finansowaniu
27. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	5% Zgodnie z uchwałą Nr XIV/244/2015 Zarządu Województwa Lubelskiego z dnia 3 lutego 2015 r. w sprawie przyjęcia „Stanowiska negocjacyjnego

	<p><i>Samorządu Województwa Lubelskiego dotyczącego zmian do Kontraktu Terytorialnego” tereny inwestycyjne na terenach rewitalizowanych: 5%</i></p> <p>Projekty generujące dochód: zgodnie z luką w finansowaniu</p>
<p>28. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) (jeśli dotyczy)</p>	Brak ograniczeń kwotowych
<p>29. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)</p>	Brak ograniczeń kwotowych
<p>30. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR) (jeśli dotyczy)</p>	Nie dotyczy
<p>31. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych</p>	Nie dotyczy
<p>32. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania</p>	Nie dotyczy
<p>33. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych</p>	Nie dotyczy

II.4 Oś priorytetowa 4 Energia przyjazna środowisku

1. Numer i nazwa osi priorytetowej

Oś Priorytetowa 4 Energia przyjazna środowisku

2. Cele szczegółowe osi priorytetowej

Cel szczegółowy 1: Zwiększenie poziomu produkcji energii ze źródeł odnawialnych

3. Charakter osi	Nie dotyczy	
4. Fundusz (nazwa i kwota w EUR)	Nazwa Funduszu	Ogółem
	EFRR	150 866 891
5. Instytucja zarządzająca	Zarząd Województwa Lubelskiego	

OPIS DZIAŁANIA 4.1 Wsparcie wykorzystania OZE

OPIS DZIAŁANIA 4.1 Wsparcie wykorzystania OZE		
6. Nazwa działania/ poddziałania	Wsparcie wykorzystania OZE	
7. Cel/e szczegółowe/ działania/ poddziałania	Celem Działania jest realizacja zadań przyczyniających się do wypełnienia zobowiązań wynikających z tzw. pakietu energetyczno-klimatycznego Unii Europejskiej oraz Strategii Europa 2020. Działanie ukierunkowane jest na stworzenie konkurencyjnego rynku energii odnawialnej, który stać się ma jednym z elementów zrównoważonego rozwoju regionu oraz zaspokojenia rosnących potrzeb energetycznych lokalnej gospodarki. Wspierane działania mają zapewnić dywersyfikację dostaw energii, oraz zwiększyć bezpieczeństwo energetyczne regionu, przy wykorzystaniu jego naturalnych uwarunkowań i potencjałów, zgodnie z programem wojewódzkim dot. wsparcia OZE, realizującym założenia Strategii Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko.	
8. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dodatkowa zdolność wytwarzania energii odnawialnej (CI30). 2. Szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych (CI34). 3. Produkcja energii elektrycznej z nowo wybudowanych/nowych mocy wytwórczych instalacji wykorzystujących OZE. 4. Produkcja energii cieplnej z nowo wybudowanych/nowych mocy wytwórczych instalacji wykorzystujących OZE. 5. Dodatkowa zdolność wytwarzania energii elektrycznej w warunkach wysokosprawnej kogeneracji. 6. Dodatkowa zdolność wytwarzania energii cieplnej w warunkach wysokosprawnej kogeneracji. 	

9. Lista wskaźników produktu	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej z OZE. 2. Liczba przebudowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej z OZE. 3. Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii cieplnej z OZE. 4. Liczba przebudowanych jednostek wytwarzania energii cieplnej z OZE. 5. Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii cieplnej i elektrycznej z OZE w ramach kogeneracji. 6. Liczba przebudowanych jednostek wytwarzania energii cieplnej i elektrycznej z OZE w ramach kogeneracji. 7. Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej i cieplnej w ramach kogeneracji. 8. Liczba przebudowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej i cieplnej w ramach kogeneracji. 9. Długość nowo wybudowanych lub zmodernizowanych sieci elektroenergetycznych dla odnawialnych źródeł energii.
10. Typy projektów	<ol style="list-style-type: none"> 1. Budowa i przebudowa infrastruktury służącej do produkcji energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych³¹, 2. Budowa lub modernizacja jednostek wytwarzania energii elektrycznej i cieplnej, wykorzystujących w pierwszej kolejności energię słoneczną i biomasę, ale także biogaz, energię wiatru oraz wody, 3. Budowa i modernizacji dystrybucyjnych sieci elektroenergetycznych w pełni dedykowanych przyłączeniu nowych jednostek wytwórczych energii z OZE, 4. Budowa lokalnych, małych źródeł energii produkujących zarówno energię elektryczną, jak i ciepło na potrzeby lokalne, niewymagająca przesyłania jej na duże odległości, 5. Poprawa sprawności wytwarzania ciepła poprzez zmianę źródeł ciepła na jednostki wysokosprawnej kogeneracji (kogeneracja rozproszona oparta na zidentyfikowanych lokalnych zasobach), 6. Przyłącza jednostek wytwarzania do najbliższej istniejącej sieci (w ramach budowy i modernizacji sieci).
11. Typ beneficjenta	<ul style="list-style-type: none"> – Jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia – Jednostki organizacyjne jednostek samorządu terytorialnego posiadające osobowość prawną – Jednostki sektora finansów publicznych posiadające osobowość prawną – Kościoły i związki wyznaniowe oraz osoby prawne kościołów i związków wyznaniowych
12. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Mieszkańcy województwa lubelskiego, osoby, instytucje i przedsiębiorstwa korzystające z rezultatów projektu.
13. Instytucja pośredni-	Nie dotyczy

³¹ Zgodnie z art. 2, ust. 22 Ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii.

cząca (jeśli dotyczy)	
14. Instytucja wdrażająca (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy
15. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	Region Słabiej Rozwinięty 100 000 000
16. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO (jeśli dotyczy)	<p><i>Mechanizmy zapewniające koordynację udzielanego wsparcia z innymi działaniami i osiami priorytetowymi RPO WL 2014-2020:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Kryteria wyboru projektów, – KM RPO WL 2014-2020, – Mapa projektów, – wspólne działania informacyjno – promocyjne, – Instrumenty terytorialne ułatwiające komplementarność w sensie geograficznym. <p><i>Mechanizmy zapewniające koordynację udzielanego wsparcia z innymi Programami Operacyjnymi:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Komitet ds. Umowy Partnerstwa, – Ukierunkowanie interwencji na realizację celów Strategii Europa 2020, – Linia demarkacyjna określająca podział interwencji pomiędzy poziomem krajowym i regionalnym, – Wytyczne horyzontalne ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego, – Wspólna Lista Wskaźników Kluczowych, – Mapa projektów.
17. Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)	<p><i>Do ustalenia zakres wsparcia w ramach przedsięwzięć z zakresu zrównoważonego rozwoju obszarów miejskich innych niż obszar funkcjonalny miasta wojewódzkiego poprzez realizację projektów zintegrowanych na obszarach strategicznej interwencji (miasta subregionalne) wyznaczonych w Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego.</i></p> <p>W ramach Działania przewiduje się terytorializację poprzez konkursy dedykowane dla powyższych inwestycji z podziałem środków finansowych na tereny wiejskie i miejskie.</p>
18. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	<p>Tryb konkursowy</p> <p>Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie, Departament Wdrażania Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego</p>
19. Limity i ograniczenia w realizacji projektów	1. Szczegółowe zasady kwalifikowalności wydatków określone zostaną w Wytycznych programowych w ramach RPO WL na lata 2014 – 2020.

(jeśli dotyczy)	<ol style="list-style-type: none"> 2. Potencjalne inwestycje powinny być zgodne z opracowanymi programami dotyczącymi ochrony powietrza, aby zapewnić zgodność z wymogami Dyrektywy 2008/50/EC w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych zmieniającej i w następstwie uchylającej dyrektywy 2001/77/WE oraz 2003/30/WE. 3. Inwestycje w OZE muszą uwzględniać wymogi wynikające z planowania przestrzennego oraz niezbędna będzie analiza, zgodnie z prawem krajowym, potencjalnego oddziaływania na środowisko. Podczas procesu inwestycyjnego należy uwzględniać ograniczenia występujące dla rozwoju energii opartej o źródła odnawialne, takie jak: występowanie na danym obszarze form ochrony przyrody, w tym obszarów Natura 2000, występowanie obszarów cennych przyrodniczo, w tym miejsc cennych dla ptaków w okresie lęgowym i podczas wędrówki, występowanie korytarzy migracji zwierząt, warunki hydrologiczne, wymogi ochrony zabytków i krajobrazu, ograniczenia związane z ochroną bioróżnorodności oraz ochronę akustyczną. 4. Projekty dotyczące wsparcia wykorzystania energii wodnej będą dotyczyły wyłącznie modernizacji małych elektrowni wodnych. W tym przypadku, zastosowanie będą miały warunki dotyczące projektów, mogących mieć wpływ na stan wód zgodnie z Działaniem 6.2.³² 5. Kluczowe w ramach oceny projektów będzie kryterium efektywności kosztowej w powiązaniu z osiąganymi efektami ekologicznymi w stosunku do planowanych nakładów finansowych. Poza tym o wsparciu takich projektów decydować będą także inne osiągnięte rezultaty w stosunku do planowanych nakładów finansowych (np. wielkość redukcji CO₂). Wzmocnieniu efektów realizowanych projektów służyć będzie wdrożenie inteligentnych systemów zarządzania energią w oparciu o technologie TIK. 6. Wsparcie otrzyma budowa, uzasadnionych pod względem ekonomicznym, nowych instalacji wysokosprawnej kogeneracji o jak najmniejszej z możliwych emisji CO₂ oraz innych zanieczyszczeń powietrza, a w szczególności PM 10. W przypadku nowych instalacji powinno zostać osiągnięte co najmniej 10% uzysku efektywności energetycznej w porównaniu do rozdzielonej produkcji energii cieplnej i elektrycznej przy zastosowaniu najlepszych dostępnych technologii. Ponadto wszelka przebudowa istniejących instalacji na wysokosprawną kogenerację musi skutkować redukcją CO₂ o co najmniej 30% w porównaniu do istniejących instalacji. 7. Projekty powinny w stosownych przypadkach przeciwdziałać ubóstwu energetycznemu. 8. Projekty powinny być uwarunkowane wykonaniem inwestycji zwiększających efektywność energetyczną i ograniczających zapotrzebowanie na energię w budynkach, do których doprowadzona jest energia ze wspieranych instalacji zapewniając, że inwestycje są oparte na zapotrzebowaniu na ciepło użytkowe. 9. Do wsparcia kwalifikują się inwestycje w jednostki, których moc mieści się w zakresie:
-----------------	--

³² Wszystkie projekty będą musiały wykazać zgodność z Dyrektywą Powodziową 2007/60/WE, RDW, Dyrektywą Siedliskową oraz być komplementarne do planów zarządzania ryzykiem powodziowym.

	<ul style="list-style-type: none"> – energia wodna (do 5 MWe), – energia wiatru (do 5 MWe), – energia słoneczna (do 2 MWe/MWth), – energia geotermalna (do 2 MWth), – energia biogazu (do 1 MWe), – energia biomasy (do 5 MWth/MWe). <p>10. Wsparcie w ramach Działania nie może być udzielone w zakresie w jakim jest wykluczone w art. 1 ust. 2 - 5 Rozporządzenia Komisji (UE) NR 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającym niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu.</p>
20. Warunki i planowany zakres stosowania cross-finansingu (%) (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy
21. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	Nie dotyczy
22. Warunki uwzględnienia dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy
23. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	Dofinansowanie przekazywane jest jako refundacja poniesionych i udokumentowanych wydatków kwalifikowalnych lub jako zaliczka na poczet przyszłych wydatków kwalifikowalnych. Możliwość udzielenia dofinansowania w formie zaliczki oraz zasady w zakresie uproszczonych form rozliczania wydatków będą rozpatrywane przez IZ. Przy określaniu zasad udzielania zaliczki oraz zasad w zakresie uproszczonych form rozliczania wydatków IZ będzie kierowała się zapisami obowiązujących aktów prawnych i obowiązujących wytycznych.
24. Pomoc publiczna i pomoc de minimis (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	W przypadku wystąpienia pomocy publicznej zastosowanie ma program pomocowy przygotowany przez ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego w zakresie udzielania pomocy inwestycyjnej w zakresie odnawialnych źródeł energii wysokosprawnej kogeneracji oraz infrastruktury energetycznej w ramach regionalnych programów operacyjnych (na podstawie art. 40 <i>Pomoc na inwestycje w układy wysokosprawnej kogeneracji</i> , art. 48 <i>Pomoc inwestycyjna na infrastrukturę energetyczną</i> Rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu)
25. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)	Projekty nieobjęte pomocą publiczną: 85% Projekty objęte pomocą publiczną: zgodnie z programami pomocy publicznej.

<p>26. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję) (jeśli dotyczy)</p>	<p>Projekty nieobjęte pomocą publiczną: 95% Projekty objęte pomocą publiczną: zgodnie z programami pomocy publicznej.</p>
<p>27. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych</p>	<p>Projekty nieobjęte pomocą publiczną: 5% Projekty objęte pomocą publiczną: zgodnie z programami pomocy publicznej</p>
<p>28. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) (jeśli dotyczy)</p>	<p>Brak ograniczeń kwotowych</p>
<p>29. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)</p>	<p>Brak ograniczeń kwotowych</p>
<p>30. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR) (jeśli dotyczy)</p>	<p>Ewentualne zastosowanie instrumentów finansowych w ramach Działania, w tym zakres i forma wsparcia, zostaną określone na podstawie analizy ex-ante.</p>
<p>31. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych</p>	<p>Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych w przypadku ich zastosowania w ramach Działania, zostanie określony na podstawie analizy ex-ante.</p>
<p>32. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania</p>	<p>Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych w przypadku ich zastosowania w ramach Działania, zostanie określony na podstawie analizy ex-ante</p>
<p>33. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych</p>	<p>Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych w przypadku ich zastosowania w ramach Działania, zostanie określony na podstawie analizy ex-ante.</p>

OPIS DZIAŁANIA 4.2 Produkcja energii z OZE w przedsiębiorstwach

OPIS DZIAŁANIA 4.2 Produkcja energii z OZE w przedsiębiorstwach	
6. Nazwa działania/ poddziałania	Produkcja energii z OZE w przedsiębiorstwach
7. Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania	Celem Działania jest realizacja zadań przyczyniających się do wypełnienia zobowiązań wynikających z tzw. pakietu energetyczno-klimatycznego Unii Europejskiej oraz Strategii Europa 2020. Działanie ukierunkowane jest na stworzenie konkurencyjnego rynku energii odnawialnej, który stać się ma jednym z elementów zrównoważonego rozwoju regionu oraz zaspokojenia rosnących potrzeb energetycznych lokalnej gospodarki. Wspierane działania zapewniają dywersyfikację dostaw energii, oraz zwiększają bezpieczeństwo energetyczne regionu, przy wykorzystaniu jego naturalnych uwarunkowań i potencjałów, zgodnie z programem wojewódzkim dot. wsparcia OZE, realizującym założenia Strategii Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko.
8. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dodatkowa zdolność wytwarzania energii odnawialnej (CI30). 2. Szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych (CI34). 3. Produkcja energii elektrycznej z nowo wybudowanych/nowych mocy wytwórczych instalacji wykorzystujących OZE. 4. Produkcja energii cieplnej z nowo wybudowanych/nowych mocy wytwórczych instalacji wykorzystujących OZE. 5. Dodatkowa zdolność wytwarzania energii elektrycznej w warunkach wysokosprawnej kogeneracji. 6. Dodatkowa zdolność wytwarzania energii cieplnej w warunkach wysokosprawnej kogeneracji. 7. Objętość wyprodukowanych biokomponentów II i III generacji. 8. Objętość wyprodukowanych biopaliw II i III generacji.
9. Lista wskaźników produktu	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej z OZE. 2. Liczba przebudowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej z OZE. 3. Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii cieplnej z OZE. 4. Liczba przebudowanych jednostek wytwarzania energii cieplnej z OZE. 5. Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii cieplnej i elektrycznej z OZE w ramach kogeneracji. 6. Liczba przebudowanych jednostek wytwarzania energii cieplnej i elektrycznej z OZE w ramach kogeneracji. 7. Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej i cieplnej w ramach kogeneracji. 8. Liczba przebudowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej i cieplnej w ramach kogeneracji. 9. Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie (CI1). 10. Liczba wybudowanych instalacji do produkcji biokomponentów.

	11. Liczba wybudowanych instalacji do produkcji biopaliw.
10. Typy projektów	<ol style="list-style-type: none"> 1. Budowa i przebudowa infrastruktury służącej do produkcji energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych³³, 2. Budowa instalacji do produkcji biokomponentów i biopaliw 2 i 3 generacji, 3. Budowa lub modernizacja jednostek wytwarzania energii elektrycznej, ciepłej, wykorzystujących w pierwszej kolejności energię słoneczną i biomasę, ale także biogaz, energię wiatru oraz wody, wraz z budową i modernizacją dystrybucyjnych sieci elektroenergetycznych w pełni dedykowanych przyłączeniu nowych jednostek wytwórczych energii z OZE, 4. Budowa lokalnych, małych źródeł energii produkujących zarówno energię elektryczną, jak i ciepło na potrzeby lokalne, niewymagająca przesyłania jej na duże odległości oraz poprawa sprawności wytwarzania ciepła poprzez zmianę źródeł ciepła na jednostki wysokosprawnej kogeneracji (kogeneracja rozproszona oparta na zidentyfikowanych lokalnych zasobach), 5. Przyłącza jednostek wytwarzania do najbliższej istniejącej sieci (w ramach budowy i modernizacji sieci). <p>Dofinansowany projekt musi być realizowany na terenie województwa lubelskiego.</p>
11. Typ beneficjenta	<ul style="list-style-type: none"> – Spółki prawa handlowego, w których większość udziałów lub akcji posiadają jednostki samorządu terytorialnego lub ich związki – Mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa (zgodnie z definicją zawartą w Rozporządzeniu Komisji (UE) Nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu). <p>W przypadku projektów obejmujących wyłącznie inwestycje, dla których nie jest możliwe określenie lokalizacji projektu Beneficjenci pomocy zobowiązani są do posiadania siedziby, zakładu lub oddziału na terenie województwa lubelskiego najpóźniej w dniu wypłaty pomocy, oraz utrzymania go przynajmniej w okresie trwałości projektu.</p>
12. Grupa docelowa/ostateczni odbiorcy wsparcia	Mieszkańcy województwa lubelskiego, osoby, instytucje i przedsiębiorstwa korzystające z rezultatów projektu.
13. Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)	Lubelska Agencja Wspierania Przedsiębiorczości w Lublinie
14. Instytucja wdrażająca (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy
15. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	Region Słabiej Rozwinięty 50 866 891
16. Mechanizmy po-	<i>Mechanizmy zapewniające koordynację udzielanego wsparcia z innymi działaniami</i>

³³ Zgodnie z art. 2, ust. 22 Ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii.

<p>wiązania interwencji z innymi działaniami/poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO (jeśli dotyczy)</p>	<p><i>niami i osiami priorytetowymi RPO WL 2014-2020:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Kryteria wyboru projektów, – KM RPO WL 2014-2020, – Mapa projektów, – Wspólne działania informacyjno – promocyjne, – Instrumenty terytorialne ułatwiające komplementarność w sensie geograficznym. <p><i>Mechanizmy zapewniające koordynację udzielanego wsparcia z innymi Programami Operacyjnymi:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Komitet ds. Umowy Partnerstwa, – Ukierunkowanie interwencji na realizację celów Strategii Europa 2020, – Linia demarkacyjna określająca podział interwencji pomiędzy poziomem krajowym i regionalnym, – Wytyczne horyzontalne ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego, – Wspólna Lista Wskaźników Kluczowych.
<p>17. Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)</p>	<p><i>Do ustalenia zakres wsparcia w ramach przedsięwzięć z zakresu zrównoważonego rozwoju obszarów miejskich innych niż obszar funkcjonalny miasta wojewódzkiego poprzez realizację projektów zintegrowanych na obszarach strategicznej interwencji (miasta subregionalne) wyznaczonych w Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego.</i></p> <p>W ramach Działania przewiduje się terytorializację poprzez konkursy dedykowane dla powyższych inwestycji z podziałem środków finansowych na tereny wiejskie i miejskie.</p>
<p>18. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów</p>	<p>Tryb konkursowy</p> <p>Lubelska Agencja Wspierania Przedsiębiorczości w Lublinie</p>
<p>19. Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Szczegółowe zasady kwalifikowalności wydatków określone zostaną w Wytycznych programowych w ramach RPO WL na lata 2014 – 2020. 2. Potencjalne inwestycje powinny być zgodne z opracowanymi programami dotyczącymi ochrony powietrza, aby zapewnić zgodność z wymogami Dyrektywy 2008/50/EC w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych zmieniającej i w następstwie uchylającej dyrektywy 2001/77/WE oraz 2003/30/WE. 3. Inwestycje w OZE muszą uwzględniać wymogi wynikające z planowania przestrzennego oraz niezbędna będzie analiza, zgodnie z prawem krajowym, potencjalnego oddziaływania na środowisko. Podczas procesu inwestycyjnego należy uwzględniać ograniczenia występujące dla rozwoju energii opartej o źródła odnawialne, takie jak: występowanie na danym obszarze form ochrony przyrody, w tym obszarów Natura 2000, występowanie obszarów cennych przyrodniczo, w tym miejsc cennych dla ptaków w okresie lęgowym i podczas wędrówki, występowanie korytarzy migracji

	<p>zwierząt, warunki hydrologiczne, wymogi ochrony zabytków i krajobrazu, ograniczenia związane z ochroną bioróżnorodności oraz ochronę akustyczną.</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. Projekty dotyczące wsparcia wykorzystania energii wodnej będą dotyczyły wyłącznie modernizacji małych elektrowni wodnych. W tym przypadku, zastosowanie będą miały warunki dotyczące projektów, mogących mieć wpływ na stan wód zgodnie z Działaniem 6.2³⁴ 5. Kluczowe w ramach oceny projektów będzie kryterium efektywności kosztowej w powiązaniu z osiąganymi efektami ekologicznymi w stosunku do planowanych nakładów finansowych. Poza tym o wsparciu takich projektów decydować będą także inne osiągnięte rezultaty w stosunku do planowanych nakładów finansowych (np. wielkość redukcji CO₂). Wzmocnieniu efektów realizowanych projektów służyć będzie wdrożenie inteligentnych systemów zarządzania energią w oparciu o technologie TIK. 6. Wsparcie otrzyma budowa, uzasadnionych pod względem ekonomicznym, nowych instalacji wysokosprawnej kogeneracji o jak najmniejszej z możliwych emisji CO₂ oraz innych zanieczyszczeń powietrza, a w szczególności PM 10. W przypadku nowych instalacji powinno zostać osiągnięte co najmniej 10% uzysku efektywności energetycznej w porównaniu do rozdzielnej produkcji energii cieplnej i elektrycznej przy zastosowaniu najlepszych dostępnych technologii. Ponadto wszelka przebudowa istniejących instalacji na wysokosprawną kogenerację musi skutkować redukcją CO₂ o co najmniej 30% w porównaniu do istniejących instalacji. 7. Projekty powinny w stosownych przypadkach przeciwdziałać ubóstwu energetycznemu. 8. Projekty powinny być uwarunkowane wykonaniem inwestycji zwiększających efektywność energetyczną i ograniczających zapotrzebowanie na energię w budynkach, do których doprowadzona jest energia ze wspieranych instalacji zapewniając, że inwestycje są oparte na zapotrzebowaniu na ciepło użytkowe. 9. W przypadku pomocy udzielonej z EFSI dużemu przedsiębiorcy Instytucja Pośrednicząca uzyska zapewnienie od tego przedsiębiorcy, że wkład finansowy z funduszy nie spowoduje znacznej utraty miejsc pracy w zakresie takiej samej lub podobnej działalności w istniejących lokalizacjach tego przedsiębiorcy na terytorium Unii Europejskiej w związku z realizacją dofinansowanego projektu. 10. Wsparcie w ramach Działania nie może być udzielone w zakresie w jakim jest wykluczone w art. 1 ust. 2 - 5 Rozporządzenia Komisji (UE) NR 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającym niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu. 11. Do wsparcia kwalifikują się inwestycje w jednostki, których moc mieści się w zakresie: <ul style="list-style-type: none"> - energia wodna (do 5 MWe), - energia wiatru (do 5 MWe), - energia słoneczna (do 2 MWe/MWth),
--	--

³⁴ Wszystkie projekty będą musiały wykazać zgodność z Dyrektywą Powodziową 2007/60/WE, RDW, Dyrektywą Siedliskową oraz być komplementarne do planów zarządzania ryzykiem powodziowym.

	<ul style="list-style-type: none"> - energia geotermalna (do 2 MWth), - energia biogazu (do 1 MWe), - energia biomasy (do 5 MWth/MWe).
20. Warunki i planowany zakres stosowania <i>cross-financingu</i> (%) (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy
21. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	Nie dotyczy
22. Warunki uwzględnienia dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)	Luka w finansowaniu (na podstawie art. 61 ust. 3 lit. b oraz ust. 8 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r.)
23. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	Nie dotyczy
24. Pomoc publiczna i pomoc <i>de minimis</i> (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	<p>W przypadku wystąpienia pomocy publicznej zastosowanie ma program pomocowy przygotowany przez ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego w zakresie udzielania pomocy inwestycyjnej w zakresie odnawialnych źródeł energii wysokosprawnej kogeneracji oraz infrastruktury energetycznej w ramach regionalnych programów operacyjnych</p> <p>(na podstawie <i>art. 40 Pomoc na inwestycje w układy wysokosprawnej kogeneracji</i>, <i>art. 41 Pomoc inwestycyjna na propagowanie energii ze źródeł odnawialnych</i>, <i>art. 48 Pomoc inwestycyjna na infrastrukturę energetyczną</i> Rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu)</p>
25. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)	<p>Projekty nieobjęte pomocą publiczną: 85%</p> <p>Projekty objęte pomocą publiczną: zgodnie z programami pomocy publicznej</p> <p>Projekty generujące dochód: zgodnie z luką w finansowaniu</p>
26. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z	<p>Projekty nieobjęte pomocą publiczną: 95%</p> <p>Projekty objęte pomocą publiczną: zgodnie z programami pomocy publicznej</p> <p>Projekty generujące dochód: zgodnie z luką w finansowaniu</p>

budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję (jeśli dotyczy)	
27. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	Projekty nieobjęte pomocą publiczną: 5% Projekty objęte pomocą publiczną: zgodnie z programami pomocy publicznej Projekty generujące dochód: zgodnie z luką w finansowaniu
28. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Brak ograniczeń kwotowych
29. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Brak ograniczeń kwotowych
30. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR) (jeśli dotyczy)	Ewentualne zastosowanie instrumentów finansowych w ramach Działania, w tym zakres i forma wsparcia, zostaną określone na podstawie analizy ex-ante.
31. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych w przypadku ich zastosowania w ramach Działania, zostanie określony na podstawie analizy ex-ante.
32. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych w przypadku ich zastosowania w ramach Działania, zostanie określony na podstawie analizy ex-ante
33. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych w przypadku ich zastosowania w ramach Działania, zostanie określony na podstawie analizy ex-ante.

II.5 Oś priorytetowa 5 *Efektywność energetyczna i gospodarka niskoemisyjna*

1. Numer i nazwa osi priorytetowej

Oś Priorytetowa 5 *Efektywność energetyczna i gospodarka niskoemisyjna*

2. Cele szczegółowe osi priorytetowej

Cel szczegółowy 1: Zwiększenie efektywności energetycznej w przedsiębiorstwach

Cel szczegółowy 2: Zwiększenie efektywności energetycznej w sektorze publicznym i mieszkaniowym

Cel szczegółowy 3: Poprawiona jakość powietrza

3. Charakter osi	Nie dotyczy	
4. Fundusz (nazwa i kwota w EUR)	Nazwa Funduszu	Ogółem
	EFRR	258 939 368
5. Instytucja zarządzająca	Zarząd Województwa Lubelskiego	

OPIS DZIAŁANIA 5.1 *Poprawa efektywności energetycznej przedsiębiorstw*

OPIS DZIAŁANIA 5.1 <i>Poprawa efektywności energetycznej przedsiębiorstw</i>	
6. Nazwa działania/ poddziałania	<i>Poprawa efektywności energetycznej przedsiębiorstw</i>
7. Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania	Celem Działania jest osiągnięcie wysokiej efektywności energetycznej przedsiębiorstw poprzez realizację wielokierunkowych i kompleksowych zadań w różnych dziedzinach, tj. ogrzewaniu, wentylacji, chłodzeniu, przygotowaniu ciepłej wody i oświetleniu pomieszczeń; jak również szersze wykorzystanie energii ze źródeł odnawialnych i niekonwencjonalnych. Inwestycje służą pokryciu zapotrzebowania na ciepło lub na ciepło i energię elektryczną w przedsiębiorstwach. Celem jest stworzenie we wspartych przedsiębiorstwach systemu produkcji, uwzględniającego zasady zrównoważonego wykorzystywania zasobów, a poprawa efektywności energetycznej wpłynie na bardziej efektywny system produkcji, a w konsekwencji na wzrost konkurencyjności gospodarki. Identyfikacja zestawu działań zwiększających efektywność energetyczną w danym przedsiębiorstwie dokonywana jest na podstawie audytu energetycznego (stanowiącego obligatoryjny element projektu). Integralną częścią każdego projektu powinno być wprowadzenie inteligentnych systemów zarządzania energią w przedsiębiorstwie.
8. Lista wskaźników	1. Ilość zaoszczędzonej energii elektrycznej.

rezultatu bezpośredniego	<ol style="list-style-type: none"> 2. Dodatkowa zdolność wytwarzania energii odnawialnej (CI30). 3. Szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych (CI34). 4. Produkcja energii elektrycznej z nowo wybudowanych/nowych mocy wytwórczych instalacji wykorzystujących OZE. 5. Produkcja energii cieplnej z nowo wybudowanych/nowych mocy wytwórczych instalacji wykorzystujących OZE. 6. Ilość zaoszczędzonej energii cieplnej. 7. Zmniejszenie zużycia energii końcowej w wyniku realizacji projektów.
9. Lista wskaźników produktu	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie (CI1). 2. Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej z OZE. 3. Liczba przebudowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej z OZE. 4. Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii cieplnej z OZE. 5. Liczba przebudowanych jednostek wytwarzania energii cieplnej z OZE. 6. Liczba przedsiębiorstw, które w wyniku wsparcia poprawiły swoją efektywność energetyczną. 7. Liczba zmodernizowanych energetycznie budynków. 8. Powierzchnia użytkowa budynków poddanych termomodernizacji.
10. Typy projektów	<ol style="list-style-type: none"> 1. Głęboka termomodernizacja³⁵ obiektów w przedsiębiorstwach,³⁶ 2. Technologie odzysku energii wraz z systemem wykorzystania energii ciepła odpadowego w ramach przedsiębiorstwa, 3. Systemy zarządzania energią (jako element projektu), 4. Projekty dotyczące redukcji ilości strat energii, ciepła, wody, w tym pozwalająca na odzysk i ponowne wykorzystanie ciepła odpadowego, 5. Projekty dotyczące zastosowania energooszczędnych (energia elektrycz-

³⁵ Głęboka kompleksowa modernizacja energetyczna budynku, rozumiana jako kompleksowa termomodernizacja, zgodnie z art. 2 pkt 2 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów (Dz. U z 2014 r., poz. 712), oznacza przedsięwzięcie wpływające na poprawę efektywności energetycznej budynku, którego przedmiotem jest: a) ulepszenie w wyniku, którego następuje zmniejszenie zapotrzebowania na energię końcową dostarczaną do budynku na potrzeby ogrzewania i przygotowania ciepłej wody użytkowej, b) ulepszenie w wyniku, którego następuje zmniejszenie strat energii pierwotnej w lokalnych sieciach ciepłowniczych oraz zasilających je lokalnych źródłach ciepła, jeżeli budynki do których dostarczana jest z tych sieci energia, spełniają wymagania w zakresie oszczędności energii i izolacyjności cieplnej, określone w przepisach techniczno-budowlanych, lub zostały podjęte działania mające na celu zmniejszenie zużycia energii dostarczanej do tych budynków, c) wykonanie przyłącza technicznego do scentralizowanego źródła ciepła, w związku z likwidacją lokalnego źródła ciepła, w wyniku czego następuje zmniejszenie kosztów pozyskania ciepła dostarczanego do budynku, d) całkowita lub częściowa zamiana źródeł energii na źródła odnawialne lub zastosowanie wysokosprawnej kogeneracji. W przypadku ulepszenia polegającego na poprawie izolacyjności cieplnej przegród, powinny być spełnione minimalne wymagania dotyczące oszczędności energii i izolacyjności cieplnej określone w przepisach techniczno-budowlanych. Przez przepisy techniczno-budowlane rozumie się rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. Nr 75, poz. 690, z późn. zm.).

W przypadku tzw. Głębokiej kompleksowej modernizacji energetycznej budynku przedsiębiorstwa obligatoryjnym elementem projektu jest założenie licznika ciepła, chłodu, ciepłej wody użytkowej. Stanowi to koszt kwalifikowany, a także termostatów i zaworów podpiwnicznych, które również stanowią koszt kwalifikowany.

³⁶ Wsparcie projektów inwestycyjnych dotyczących głębokiej kompleksowej modernizacji budynków obejmuje takie elementy jak: ocieplenie obiektu, wymiana okien, drzwi zewnętrznych; energooszczędne oświetlenia; przebudowa systemów grzewczych (wraz z wymianą i przyłączeniem źródła ciepła na bardziej efektywne energetycznie i ekologiczne); instalacja systemów chłodzących, w tym również z zastosowaniem OZE; przebudowa systemów wentylacji i klimatyzacji; zastosowanie automatyki pogodowej; zastosowanie systemów zarządzania budynkiem; budowa lub przebudowa wewnętrznych instalacji odbiorczych oraz likwidację dotychczasowych źródeł ciepła; instalacja mikrokogeneracji lub mikrotrigeneracji na potrzeby własne; instalacja OZE w modernizowanych energetycznie budynkach, lub jeśli to wynika z przeprowadzonego audytu energetycznego, w budynkach spełniających normy określone w nowelizacji rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r., w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki oraz ich usytuowanie (Dz.U. Nr 75, poz.690, z późn.zm.); opracowanie projektów modernizacji energetycznej stanowiących element projektu inwestycyjnego; instalacja indywidualnych liczników ciepła, chłodu oraz ciepłej wody użytkowej; instalacja zaworów podpiwnicznych i termostatów, tworzenie zielonych dachów i „żyjących, zielonych ścian”.

	<p>na, ciepło, chłód, woda) technologii produkcji i użytkowania energii;</p> <p>6. Budowa i przebudowa instalacji OZE (o ile wynika to z przeprowadzonego audytu energetycznego),</p> <p>7. Przebudowa linii produkcyjnych na bardziej efektywne energetycznie.</p> <p>Jako element powyższych typów projektów możliwa będzie realizacja działań zakładających ograniczenie wytwarzania odpadów w celu ich ponownego wykorzystania w procesie produkcyjnym.</p> <p>Dofinansowany projekt musi być realizowany na terenie województwa lubelskiego.</p>
11. Typ beneficjenta	<ul style="list-style-type: none"> – Spółki prawa handlowego, w których większość udziałów lub akcji posiadają jednostki samorządu terytorialnego lub ich związki – Mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa (zgodnie z definicją zawartą w Rozporządzeniu Komisji (UE) Nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu). – Podmioty wdrażające instrument finansowy, które spełniają kryteria wymienione w rozporządzeniu delegowanym nr 480/2014
12. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Mieszkańcy województwa lubelskiego, osoby, instytucje i przedsiębiorstwa korzystające z rezultatów projektu.
13. Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)	Lubelska Agencja Wspierania Przedsiębiorczości w Lublinie
14. Instytucja wdrażająca (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy
15. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	Region Słabiej Rozwinięty 45 787 659
16. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO (jeśli dotyczy)	<p><i>Mechanizmy zapewniające koordynację udzielanego wsparcia z innymi działaniami i osiami priorytetowymi RPO WL 2014-2020:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Kryteria wyboru projektów, – KM RPO WL 2014-2020, – Mapa projektów, – Wspólne działania informacyjno – promocyjne. <p><i>Mechanizmy zapewniające koordynację udzielanego wsparcia z innymi Programami Operacyjnymi:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Komitet ds. Umowy Partnerstwa, – Ukierunkowanie interwencji na realizację celów Strategii Europa 2020 – Linia demarkacyjna określająca podział interwencji pomiędzy poziomem krajowym i regionalnym,

	<ul style="list-style-type: none"> – Wytyczne horyzontalne ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego, – Wspólna Lista Wskaźników Kluczowych.
17. Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy
18. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	<p>Tryb konkursowy</p> <p>Lubelska Agencja Wspierania Przedsiębiorczości w Lublinie</p>
19. Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Szczegółowe zasady kwalifikowalności wydatków określone zostaną w Wytycznych programowych w ramach RPO WL na lata 2014 – 2020. 2. Wszystkie projekty wspierane w ramach Działania będą musiały wykazać wyraźny pozytywny wpływ na środowisko, przedstawiony w formie oszczędności energii, obniżonej emisji CO₂ i pyłu PM 10, zgodnie z zapisami Dyrektywy 2008/50/EC, do atmosfery lub wzrostu wykorzystania odnawialnych źródeł energii, 3. Wszystkie projekty uzyskujące wsparcie, będą musiały wykazać efektywność kosztową. Preferowane będą projekty zwiększające efektywność energetyczną powyżej 60%, natomiast projekty z zakresu głębokiej, kompleksowej modernizacji energetycznej zwiększające efektywność energetyczną poniżej 25% nie będą kwalifikowały się do dofinansowania, 4. W przypadku pomocy udzielonej z EFSI dużemu przedsiębiorcy Instytucja Pośrednicząca uzyska zapewnienie od tego przedsiębiorcy, że wkład finansowy z funduszy nie spowoduje znacznej utraty miejsc pracy w zakresie takiej samej lub podobnej działalności w istniejących lokalizacjach tego przedsiębiorcy na terytorium Unii Europejskiej w związku z realizacją dofinansowywanego projektu. 5. Powyższy zakres inwestycji musi wynikać z przeprowadzonego audytu energetycznego. Integralną częścią każdego projektu powinno być wprowadzenie inteligentnych systemów zarządzania energią w przedsiębiorstwie (o ile beneficjent nie posiada już takiego systemu dotyczącego zarządzania danym komponentem gospodarki energetycznej przedsiębiorstwa i o ile jest to uzasadnione ekonomicznie). 6. Wsparcie w ramach Działania nie może być udzielone w zakresie w jakim jest wykluczone w art. 1 ust. 2 - 5 Rozporządzenia Komisji (UE) NR 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającym niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu.
20. Warunki i planowany zakres stosowania <i>cross-financingu</i> (%) (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy

<p>21. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych</p>	<p>Nie dotyczy</p>
<p>22. Warunki uwzględnienia dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)</p>	<p>Luka w finansowaniu (na podstawie art. 61 ust. 3 lit. b oraz ust. 8 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r.)</p>
<p>23. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek</p>	<p>Nie dotyczy</p>
<p>24. Pomoc publiczna i pomoc <i>de minimis</i> (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)</p>	<p>W przypadku wystąpienia pomocy publicznej zastosowanie mają:</p> <ul style="list-style-type: none"> – program pomocowy przygotowany przez ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego w zakresie udzielania pomocy inwestycyjnej w zakresie efektywności energetycznej w ramach regionalnych programów operacyjnych (na podstawie art. 38 Pomoc inwestycyjna na środki wspierające efektywność energetyczną, art. 39 Pomoc inwestycyjna na projekty wspierające efektywność energetyczną, art. 49 Pomoc na badania środowiska Rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu) – Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy <i>de minimis</i> w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020
<p>25. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)</p>	<p>Projekty nieobjęte pomocą publiczną: 85% Projekty objęte pomocą publiczną: zgodnie z programami pomocy publicznej. Projekty generujące dochód: zgodnie z luką w finansowaniu</p>
<p>26. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję) (jeśli dotyczy)</p>	<p>Projekty nieobjęte pomocą publiczną: 95% Projekty objęte pomocą publiczną: zgodnie z programami pomocy publicznej. Projekty generujące dochód: zgodnie z luką w finansowaniu</p>
<p>27. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych</p>	<p>Projekty nieobjęte pomocą publiczną: 5% Projekty objęte pomocą publiczną: zgodnie z programami pomocy publicznej</p>

nach	Projekty generujące dochód: zgodnie z luką w finansowaniu
28. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Minimalna wartość projektów: brak ograniczeń kwotowych Maksymalna wartość projektów realizowanych przez duże przedsiębiorstwa, w których większość udziałów lub akcji posiada jednostka samorządu terytorialnego: 2 mln euro ³⁷
29. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Brak ograniczeń kwotowych
30. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR) (jeśli dotyczy)	Ewentualne zastosowanie instrumentów finansowych w ramach Działania, w tym zakres i forma wsparcia, zostaną określone na podstawie analizy ex-ante.
31. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych w przypadku ich zastosowania w ramach Działania, zostanie określony na podstawie analizy ex-ante.
32. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych w przypadku ich zastosowania w ramach Działania, zostanie określony na podstawie analizy ex-ante
33. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych w przypadku ich zastosowania w ramach Działania, zostanie określony na podstawie analizy ex-ante.

OPIS DZIAŁANIA 5.2 Efektywność energetyczna sektora publicznego

OPIS DZIAŁANIA 5.2 <i>Efektywność energetyczna sektora publicznego</i>	
6. Nazwa działania/ poddziałania	<i>Efektywność energetyczna sektora publicznego</i>
7. Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania	<p>Celem Działania jest poprawa efektywności wykorzystania energii w sektorze budownictwa, w budynkach użyteczności publicznej poprzez realizację wielokierunkowych i kompleksowych zadań w różnych dziedzinach, tj. ogrzewaniu, wentylacji, chłodzeniu, przygotowaniu ciepłej wody i oświetleniu pomieszczeń; jak również szersze wykorzystanie energii ze źródeł odnawialnych i niekonwencjonalnych.</p> <p>W związku z powyższym działania związane z modernizacją energetyczną budynków (użyteczności publicznej, w tym będących w zasobie JST) będą promowały jej kompleksowy wymiar (tzw. głęboka kompleksowa modernizacja oparta o system monitorowania i zarządzania energią). Identyfikacja optymalnego zestawu działań zwiększających efektywność energetyczną w danym budynku</p>

³⁷ Kwota w PLN przeliczona będzie wg kursu kurs EBC z przedostatniego dnia miesiąca poprzedzającego miesiąc, w którym został ogłoszony nabór projektów w trybie konkursowym lub w którym nastąpiło złożenie wniosku w trybie pozakonkursowym.

	dokonywana na podstawie audytu energetycznego (stanowiącego kluczowy element projektu).
8. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ilość zaoszczędzonej energii cieplnej. 2. Dodatkowa zdolność wytwarzania energii odnawialnej (CI30). 3. Zmniejszenie rocznego zużycia energii pierwotnej w budynkach publicznych (CI32). 4. Szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych(CI34). 5. Produkcja energii elektrycznej z nowo wybudowanych/nowych mocy wytwórczych instalacji wykorzystujących OZE. 6. Produkcja energii cieplnej z nowo wybudowanych/nowych mocy wytwórczych instalacji wykorzystujących OZE. 7. Ilość zaoszczędzonej energii elektrycznej. 8. Dodatkowa zdolność wytwarzania energii elektrycznej w warunkach wysokosprawnej kogeneracji. 9. Dodatkowa zdolność wytwarzania energii cieplnej w warunkach wysokosprawnej kogeneracji.
9. Lista wskaźników produktu	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba zmodernizowanych energetycznie budynków. 2. Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej i cieplnej w ramach kogeneracji. 3. Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej z OZE. 4. Liczba przebudowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej z OZE. 5. Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii cieplnej z OZE. 6. Liczba przebudowanych jednostek wytwarzania energii cieplnej z OZE. 7. Powierzchnia użytkowa budynków poddanych termomodernizacji. 8. Liczba przebudowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej i cieplnej w ramach kogeneracji.
10. Typy projektów	<ol style="list-style-type: none"> 1. Głęboka termomodernizacja³⁸ obiektów użyteczności publicznej³⁹, w tym będących w zasobie JST (m.in. szpitali, szkół).

³⁸ Głęboka kompleksowa modernizacja energetyczna budynku, rozumiana jako kompleksowa termomodernizacja, zgodnie z art. 2 pkt 2 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów (Dz. U z 2014 r., poz. 712), oznacza przedsięwzięcie wpływające na poprawę efektywności energetycznej budynku, którego przedmiotem jest: a) ulepszenie w wyniku, którego następuje zmniejszenie zapotrzebowania na energię końcową dostarczaną do budynku na potrzeby ogrzewania i przygotowania ciepłej wody użytkowej, b) ulepszenie w wyniku, którego następuje zmniejszenie strat energii pierwotnej w lokalnych sieciach ciepłowniczych oraz zasilających je lokalnych źródłach ciepła, jeżeli budynki do których dostarczana jest z tych sieci energia, spełniają wymagania w zakresie oszczędności energii i izolacyjności cieplnej, określone w przepisach techniczno-budowlanych, lub zostały podjęte działania mające na celu zmniejszenie zużycia energii dostarczanej do tych budynków, c) wykonanie przyłącza technicznego do scentralizowanego źródła ciepła, w związku z likwidacją lokalnego źródła ciepła, w wyniku czego następuje zmniejszenie kosztów pozyskania ciepła dostarczanego do budynku, d) całkowita lub częściowa zamiana źródeł energii na źródła odnawialne lub zastosowanie wysokosprawnej kogeneracji. W przypadku ulepszenia polegającego na poprawie izolacyjności cieplnej przegród, powinny być spełnione minimalne wymagania dotyczące oszczędności energii i izolacyjności cieplnej określone w przepisach techniczno-budowlanych. Przez przepisy techniczno-budowlane rozumie się rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. Nr 75, poz. 690, z późn. zm.).

W przypadku tzw. głębokiej kompleksowej modernizacji energetycznej budynku przedsiębiorstwa obligatoryjnym elementem projektu jest założenie licznika ciepła, chłodu, ciepłej wody użytkowej. Stanowi to koszt kwalifikowalny, a także termostatów i zaworów podpiwnowych, które również stanowią koszt kwalifikowalny.

³⁹ Wsparcie projektów inwestycyjnych dotyczących głębokiej kompleksowej modernizacji budynków obejmuje takie elementy jak: ocieplenie obiektu, wymiana okien, drzwi zewnętrznych; energooszczędne oświetlenia; przebudowa systemów grzewczych (wraz z wymianą i przyłączeniem źródła ciepła na bardziej efektywne energetycznie i ekologiczne); instalacja systemów chłodzących, w tym również z zastosowaniem OZE; przebudowa systemów wentylacji i klimatyzacji, zastosowanie automatyki pogodowej; zastosowanie systemów zarządzania budynkiem; budowa lub przebudowa wewnętrznych instalacji odbiorczych oraz likwidacją dotychczasowych źródeł ciepła; instalacja mikrokogeneracji lub mikrotrigeneracji

	<p>2. Zmiana wyposażania ww. obiektów w urządzenia o najwyższej, uzasadnionej ekonomicznie, klasie efektywności energetycznej (np. ocieplenie obiektów, wymiana drzwi i okien, modernizacja systemów grzewczych wraz z wymianą źródła ciepła na zasilane OZE (z wyłączeniem indywidualnych źródeł ciepła), modernizacja systemów wentylacji, klimatyzacji), włącznie z systemami zarządzania energią.</p> <p>3. Generacja rozproszona, poprawiająca sprawność wytwarzania ciepła przez zmianę źródeł ciepła m.in. na jednostki wysokosprawnej kogeneracji (w ramach kompleksowej głębokiej termomodernizacji budynków).</p>
11. Typ beneficjenta	<ul style="list-style-type: none"> – Jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia – Jednostki organizacyjne jednostek samorządu terytorialnego posiadające osobowość prawną – Jednostki naukowe – Szkoły wyższe – Organizacje pozarządowe – Jednostki sektora finansów publicznych posiadające osobowość prawną – Służby ratownicze i bezpieczeństwa publicznego – Podmioty wdrażające instrument finansowy, które spełniają kryteria wymienione w rozporządzeniu delegowanym nr 480/2014
12. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Mieszkańcy województwa lubelskiego, osoby, instytucje i przedsiębiorstwa korzystające z rezultatów projektu.
13. Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy
14. Instytucja wdrażająca (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy
15. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	Region Słabiej Rozwinięty 97 970 663
16. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO (jeśli dotyczy)	<p><i>Mechanizmy zapewniające koordynację udzielanego wsparcia z innymi działaniami i osiami priorytetowymi RPO WL 2014-2020:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Kryteria wyboru projektów, – Komitet Monitorujący RPO WL 2014-2020, – Mapa projektów, – Wspólne działania informacyjno – promocyjne. <p><i>Mechanizmy zapewniające koordynację udzielanego wsparcia z innymi Progra-</i></p>

na potrzeby własne; instalacja OZE w modernizowanych energetycznie budynkach, lub jeśli to wynika z przeprowadzonego audytu energetycznego, w budynkach spełniających normy określone w nowelizacji rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r., w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki oraz ich usytuowanie (Dz.U. Nr 75, poz.690, z późn.zm.); opracowanie projektów modernizacji energetycznej stanowiących element projektu inwestycyjnego; instalacja indywidualnych liczników ciepła, chłodu oraz ciepłej wody użytkowej; instalacja zaworów podpionowych i termostatów, tworzenie zielonych dachów i „żyjących, zielonych ścian”.

	<p><i>mami Operacyjnymi:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Komitet ds. Umowy Partnerstwa, – Kontrakt Terytorialny dla Województwa Lubelskiego, – Ukierunkowanie interwencji na realizację celów Strategii Europa 2020, – Wytyczne horyzontalne ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego, – Wspólna Lista Wskaźników Kluczowych, – Komitet Sterujący ds. koordynacji interwencji EFSI w sektorze zdrowia. Komitet na bieżąco analizuje kwestie związane z ochroną zdrowia, w szczególności pod kątem zapewnienia skuteczności i efektywności podejmowanych interwencji ze środków UE, osiągania oczekiwanych rezultatów oraz wpływu realizacji Planu działań na cele Policy Paper w zakresie ochrony zdrowia (dokument stanowi krajowe ramy strategiczne dla wszystkich przedsięwzięć realizowanych w obszarze zdrowia w perspektywie 2014-2020) oraz cele Umowy Partnerstwa i Programów Operacyjnych.
17. Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy
18. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	<p>Tryb konkursowy</p> <p>Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie, Departament Wdrażania Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego</p>
19. Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Szczegółowe zasady kwalifikowalności wydatków określone zostaną w Wytycznych programowych w ramach RPO WL na lata 2014 – 2020. 2. Wszystkie projekty wspierane w ramach Działania będą musiały wykazać wyraźny pozytywny wpływ na środowisko, przedst. w formie oszczędności energii, obniżonej emisji CO₂ i pyłu PM 10 (w zakresie energetycznego wykorzystania biomasy), zgodnie z zapisami Dyrektywy 2008/50/EC, do atmosfery lub wzrostu wykorzystania odnawialnych źródeł energii z preferencją dla tych źródeł. 3. Wsparcie skierowane będzie na tzw. głęboką kompleksową modernizację energetyczną budynków użyteczności publicznej⁴⁰. 4. Identyfikacja optymalnego zestawu działań zwiększających efektywność energetyczną w danym budynku dokonywana będzie na podstawie audytu energetycznego (stanowiącego kluczowy element projektu). 5. Wszystkie projekty uzyskujące wsparcie będą musiały wykazać efektywność kosztową. Działania będą musiały wynikać z audytów energetycznych oraz być zgodne z zaleceniami KE z „Przewodnika technicznego finansowania modernizacji energetycznej budynków finansowanych w ramach Polityki Spójności”.

⁴⁰ Przez budynek użyteczności publicznej należy rozumieć budynek przeznaczony na potrzeby administracji publicznej, wymiaru sprawiedliwości, kultury, kultu religijnego, oświaty, szkolnictwa wyższego, nauki, opieki zdrowotnej, opieki społecznej i socjalnej, turystyki i sportu. Definicja powinna być analogiczna jak w Rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. Nr 75, poz. 690, z późn. zm.).

6. Dofinansowanie działań mających na celu poprawę efektywności energetycznej będzie opierało się o założenia wynikające z dokumentu rządowego pt. „Wspieranie Inwestycji w modernizację budynków”, czyli „długoterminowej strategii wspierania inwestycji w renowację krajowych zasobów budynków mieszkaniowych i użytkowych, zarówno publicznych, jak i prywatnych” w związku z art. 4 dyrektywy 2012/27/UE w sprawie efektywności energetycznej oraz Krajowego Planu Działań mającego na celu zwiększenie liczby budynków o niskim zużyciu energii, w związku z art. 9 dyrektywy 2010/31/UE.
7. Projekty dotyczące modernizacji energetycznej budynków muszą być zgodne z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r., w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki oraz ich usytuowanie, którego nowelizacja, przewidująca zwiększenie wymagań w zakresie efektywności energetycznej, weszła w życie 1 stycznia 2014 r. oraz rozporządzeniem
8. Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 27 lutego 2015 r. w sprawie metodologii wyznaczania charakterystyki energetycznej budynku części budynku oraz świadectw charakterystyki energetycznej.
9. W przypadku realizacji projektów z zakresu głębokiej termomodernizacji konieczne będzie spełnienie warunków ex-ante z dyrektywy 2006/32 / EC w szczególności odnoszących się do instalacji indywidualnych liczników ciepła w budynkach podłączonych do ogrzewania sieciowego i poddawanych renowacji oraz nową dyrektywą Energy Efficiency 2012/27/EU, w której kontynuowane są wymogi dyrektywy 2006/32/EC w sprawie indywidualnego pomiaru ciepła. Dopuszcza się zastosowanie podzielników kosztów ogrzewania zamontowanych na każdym grzejniku w przypadkach wymienionych w dyrektywie 2012/27/EU. Wprowadzenie indywidualnego pomiaru ciepła powinno mieć miejsce zawsze w połączeniu z wprowadzeniem zaworów termostatycznych w budynkach, w których nie zostały one jeszcze zamontowane. Preferowane będą projekty z zakresu głębokiej, kompleksowej modernizacji energetycznej zwiększające efektywność energetyczną powyżej 60%, natomiast projekty zwiększające efektywność energetyczną poniżej 25% nie będą kwalifikowały się do dofinansowania.
10. W obszarze ochrony zdrowia projekty z zakresu termomodernizacji mogą dotyczyć tylko obiektów, których funkcjonowanie będzie uzasadnione w kontekście map potrzeb zdrowotnych opracowanych przez Ministerstwo Zdrowia.
11. W zakresie kogeneracji w ramach Programu wsparte mogą zostać jedynie projekty dotyczące budowy, uzasadnionych pod względem ekonomicznym, nowych instalacji wysokosprawnej kogeneracji (poniżej 20 MW) oraz innych małych obiektów i urządzeń energetycznych spalania (tj. lokalne kotłownie) o jak najmniejszej z możliwych emisji CO₂ oraz innych zanieczyszczeń powietrza a w szczególności PM 10. Dodatkowo wszelka przebudowa istniejących instalacji na wysokosprawną kogenerację oraz innych małych obiektów i urządzeń energetycznych spalania musi skutkować redukcją CO₂ o co najmniej 30% w porównaniu do istniejących instalacji oraz zwiększeniem efektywności energetycznej.
12. Projekty powinny przeciwdziałać ubóstwu energetycznemu.

	<p>13. Priorytetowo powinny być wspierane projekty kogeneracyjne wykorzystujące odnawialne źródła energii, natomiast wymiana/modernizacja innych małych obiektów i urządzeń energetycznego spalania będzie ograniczona do wsparcia instalacji do spalania paliw OZE.</p> <p>14. W przypadku wsparcia indywidualnych urządzeń do ogrzewania wspierane urządzenia do ogrzewania powinny od początku okresu programowania charakteryzować obowiązującym od końca 2020r. minimalnym poziomem efektywności energetycznej i normami emisji zanieczyszczeń, które zostały określone w środkach wykonawczych do dyrektywy 2009/125/WE z dnia 21 października 2009 r. ustanawiającej ogólne zasady ustalania wymogów dotyczących ekoprojektu dla produktów związanych z energią.</p> <p>15. Preferowane będzie wsparcie udzielane przez przedsiębiorstwa usług energetycznych (ESCO).⁴¹</p> <p>16. W budynkach mogą być stosowane instalacje OZE (o ile konieczność ich zastosowania wynika z uprzednio przygotowanego audytu energetycznego), które będą zapewniały przynajmniej częściowe pokrycie zapotrzebowania na energię w tych budynkach. W ramach realizowanych projektów instalacja OZE budowana na/przy budynkach musi być w pełni dedykowana potrzebom energetycznym obiektu, a jedynie niewykorzystana część energii elektrycznej może być oddawana do sieci dystrybucyjnej.</p> <p>17. Wymiana źródła ciepła będzie niekwalifikowalna, jeżeli budynek jest podłączony do efektywnej sieci ciepłowniczej/chłodniczej w rozumieniu dyrektywy 2012/27/UE w sprawie efektywności energetycznej lub możliwe i racjonalne pod względem ekonomicznym jest jego podłączenie do ww. efektywnej sieci.</p> <p>18. Wsparcie w ramach Działania nie może być udzielone w zakresie w jakim jest wykluczone w art. 1 ust. 2 - 5 Rozporządzenia Komisji (UE) NR 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającym niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu.</p>
<p>20. Warunki i planowany zakres stosowania <i>cross-financingu</i> (%) (jeśli dotyczy)</p>	<p>Nie dotyczy</p>
<p>21. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych</p>	<p>Nie dotyczy</p>
<p>22. Warunki uwzględnienia dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)</p>	<p>Luka w finansowaniu (na podstawie art. 61 ust. 3 lit. b oraz ust. 8 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r.)</p>
<p>23. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków</p>	<p>Dofinansowanie przekazywane jest jako refundacja poniesionych i udokumentowanych wydatków kwalifikowalnych lub jako zaliczka na poczet przyszłych wydatków kwalifikowalnych. Możliwość udzielenia dofinansowania w formie</p>

⁴¹ W rozumieniu Dyrektywy PE i Rady 2012/27/UE z dnia 25 października 2012 r.

i planowany zakres systemu zaliczek	zaliczki oraz zasady w zakresie uproszczonych form rozliczania wydatków będą rozpatrywane przez IZ. Przy określaniu zasad udzielania zaliczki oraz zasad w zakresie uproszczonych form rozliczania wydatków IZ będzie kierowała się zapisami obowiązujących aktów prawnych i obowiązujących wytycznych.
24. Pomoc publiczna i pomoc <i>de minimis</i> (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	W przypadku wystąpienia pomocy publicznej zastosowanie mają: <ul style="list-style-type: none"> – program pomocowy przygotowany przez ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego w zakresie udzielania pomocy inwestycyjnej w zakresie efektywności energetycznej w ramach regionalnych programów operacyjnych (na podstawie <i>art. 39 Pomoc inwestycyjna na projekty wspierające efektywność energetyczną</i> Rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu) – Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy <i>de minimis</i> w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020
25. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)	Projekty nieobjęte pomocą publiczną: 85% Projekty objęte pomocą publiczną: zgodnie z programami pomocy publicznej. Projekty generujące dochód: zgodnie z luką w finansowaniu
26. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję) (jeśli dotyczy)	Projekty nieobjęte pomocą publiczną: 95% Projekty objęte pomocą publiczną: zgodnie z programami pomocy publicznej. Projekty generujące dochód: zgodnie z luką w finansowaniu Zgodnie z uchwałą Nr XIV/244/2015 Zarządu Województwa Lubelskiego z dnia 3 lutego 2015 r. w sprawie przyjęcia „Stanowiska negocjacyjnego Samorządu Województwa Lubelskiego dotyczącego zmian do Kontraktu Terytorialnego” projekty z zakresu efektywności energetycznej sektora publicznego na obszarach rewitalizowanych, nieobjęte pomocą publiczną i nie generujące dochodu: 95%
27. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	Projekty nieobjęte pomocą publiczną: 5% Projekty objęte pomocą publiczną: zgodnie z programami pomocy publicznej Projekty generujące dochód: zgodnie z luką w finansowaniu Zgodnie z uchwałą Nr XIV/244/2015 Zarządu Województwa Lubelskiego z dnia 3 lutego 2015 r. w sprawie przyjęcia „Stanowiska negocjacyjnego Samorządu Województwa Lubelskiego dotyczącego zmian do Kontraktu Terytorialnego” projekty z zakresu efektywności energetycznej sektora publicznego na obszarach rewitalizowanych, nieobjęte pomocą publiczną i nie generujące dochodu: 5%
28. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Brak ograniczeń kwotowych

29. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Brak ograniczeń kwotowych
30. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR) (jeśli dotyczy)	Ewentualne zastosowanie instrumentów finansowych w ramach Działania, w tym zakres i forma wsparcia, zostaną określone na podstawie analizy ex-ante.
31. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych w przypadku ich zastosowania w ramach Działania, zostanie określony na podstawie analizy ex-ante.
32. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych w przypadku ich zastosowania w ramach Działania, zostanie określony na podstawie analizy ex-ante
33. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych w przypadku ich zastosowania w ramach Działania, zostanie określony na podstawie analizy ex-ante.

OPIS DZIAŁANIA 5.3 Efektywność energetyczna sektora mieszkaniowego

OPIS DZIAŁANIA 5.3 <i>Efektywność energetyczna sektora mieszkaniowego</i>	
6. Nazwa działania/poddziałania	<i>Efektywność energetyczna sektora mieszkaniowego</i>
7. Cel/e szczegółowy/e działania/poddziałania	<p>Celem Działania jest poprawa efektywności wykorzystania energii w sektorze budownictwa, w wielorodzinnych budynkach mieszkaniowych poprzez realizację wielokierunkowych i kompleksowych zadań w różnych dziedzinach, tj. ogrzewaniu, wentylacji, chłodzeniu, przygotowaniu ciepłej wody i oświetleniu pomieszczeń; jak również szersze wykorzystanie energii ze źródeł odnawialnych i niekonwencjonalnych.</p> <p>W związku z powyższym działania związane z modernizacją energetyczną budynków (wielorodzinnych budynków mieszkalnych, w tym także będących w zasobie JST) będą promowały jej kompleksowy wymiar (tzw. głęboka kompleksowa modernizacja oparta o system monitorowania i zarządzania energią). Identyfikacja optymalnego zestawu działań zwiększających efektywność energetyczną w danym budynku dokonywana na podstawie audytu energetycznego (stanowiącego kluczowy element projektu).</p>

<p>8. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ilość zaoszczędzonej energii cieplnej. 2. Dodatkowa zdolność wytwarzania energii odnawialnej (CI30). 3. Szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych (CI34). 4. Produkcja energii elektrycznej z nowo wybudowanych/nowych mocy wytwórczych instalacji wykorzystujących OZE. 5. Produkcja energii cieplnej z nowo wybudowanych/nowych mocy wytwórczych instalacji wykorzystujących OZE. 6. Ilość zaoszczędzonej energii elektrycznej. 7. Dodatkowa zdolność wytwarzania energii elektrycznej w warunkach wysokosprawnej kogeneracji. 8. Dodatkowa zdolność wytwarzania energii cieplnej w warunkach wysokosprawnej kogeneracji.
<p>9. Lista wskaźników produktu</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba zmodernizowanych energetycznie budynków. 2. Liczba gospodarstw domowych z lepszą klasą zużycia energii (CI31). 3. Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej i cieplnej w ramach kogeneracji. 4. Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej z OZE. 5. Liczba przebudowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej z OZE. 6. Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii cieplnej z OZE. 7. Liczba przebudowanych jednostek wytwarzania energii cieplnej z OZE. 8. Powierzchnia użytkowa budynków poddanych termomodernizacji. 9. Liczba przebudowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej i cieplnej w ramach kogeneracji.
<p>10. Typy projektów</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Głęboka termomodernizacja⁴² wielorodzinnych budynków mieszkalnych,⁴³ 2. Zmiana wyposażania ww. obiektów w urządzenia o najwyższej, uzasadnionej ekonomicznie, klasie efektywności energetycznej (np. ocieplenie obiektów, wymiana drzwi i okien, modernizacja systemów grzewczych wraz z wymianą źródła ciepła na zasilane OZE⁴⁴

⁴² Głęboka kompleksowa modernizacja energetyczna budynku, rozumiana jako kompleksowa termomodernizacja, zgodnie z art. 2 pkt 2 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów (Dz. U z 2014 r., poz. 712), oznacza przedsięwzięcie wpływające na poprawę efektywności energetycznej budynku, którego przedmiotem jest: a) ulepszenie w wyniku, którego następuje zmniejszenie zapotrzebowania na energię końcową dostarczaną do budynku na potrzeby ogrzewania i przygotowania ciepłej wody użytkowej, b) ulepszenie w wyniku, którego następuje zmniejszenie strat energii pierwotnej w lokalnych sieciach ciepłowniczych oraz zasilających je lokalnych źródłach ciepła, jeżeli budynki do których dostarczana jest z tych sieci energia, spełniają wymagania w zakresie oszczędności energii i izolacyjności cieplnej, określone w przepisach techniczno-budowlanych, lub zostały podjęte działania mające na celu zmniejszenie zużycia energii dostarczanej do tych budynków, c) wykonanie przyłącza technicznego do scentralizowanego źródła ciepła, w związku z likwidacją lokalnego źródła ciepła, w wyniku czego następuje zmniejszenie kosztów pozyskania ciepła dostarczanego do budynku, d) całkowita lub częściowa zamiana źródeł energii na źródła odnawialne lub zastosowanie wysokosprawnej kogeneracji. W przypadku ulepszenia polegającego na poprawie izolacyjności cieplnej przegród, powinny być spełnione minimalne wymagania dotyczące oszczędności energii i izolacyjności cieplnej określone w przepisach techniczno-budowlanych. Przez przepisy techniczno-budowlane rozumie się rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. Nr 75, poz. 690, z późn. zm.).

W przypadku tzw. Głębokiej kompleksowej modernizacji energetycznej budynku przedsiębiorstwa obligatoryjnym elementem projektu jest założenie licznika ciepła, chłodu, ciepłej wody użytkowej. Stanowi to koszt kwalifikowany, a także termostatów i zaworów podpijonowych, które również stanowią koszt kwalifikowany.

⁴³ Przez budynek mieszkalny należy rozumieć budynek przeznaczony na cele mieszkalne zajęty przez lokale mieszkalne.

⁴⁴ Inwestycje w muszą przyczyniać się do zmniejszenia emisji CO₂ i innych zanieczyszczeń powietrza oraz do znacznego zwiększenia oszczędności energii. Inwestycje dotyczące innych małych obiektów i urządzeń energetycznego spalania mogą zostać wsparte jedynie w przypadku, gdy podłączenie do sieci ciepłowniczej na danym obszarze nie jest uzasadnione ekonomicznie.

	(z wyłączeniem indywidualnych źródeł ciepła), modernizacja systemów wentylacji, klimatyzacji), ⁴⁵ włącznie z systemami zarządzania energią. 3. Generacja rozproszona, poprawiająca sprawność wytwarzania ciepła przez zmianę źródeł ciepła m.in. na jednostki wysokosprawnej kogeneracji ⁴⁶ (w ramach kompleksowej głębokiej termomodernizacji budynków).
11. Typ beneficjenta	<ul style="list-style-type: none"> – Jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia – Jednostki organizacyjne jednostek samorządu terytorialnego posiadające osobowość prawną – Jednostki sektora finansów publicznych posiadające osobowość prawną – Spółki prawa handlowego, w których większość udziałów lub akcji posiadają jednostki, samorządu terytorialnego lub ich związki – Spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe (z wyłączeniem zlokalizowanych na obszarze ZIT LOF) – Towarzystwa Budownictwa Społecznego
12. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Mieszkańcy województwa lubelskiego, osoby, instytucje i przedsiębiorstwa korzystające z rezultatów projektu.
13. Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy
14. Instytucja wdrażająca (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy
15. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	Region Słabiej Rozwinięty 25 444 737
16. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO	<p><i>Mechanizmy zapewniające koordynację udzielanego wsparcia z innymi działaniami i osiami priorytetowymi RPO WL 2014-2020:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Kryteria wyboru projektów, – Komitet Monitorujący RPO WL 2014-2020, – Mapa projektów,

⁴⁵ Wsparcie projektów inwestycyjnych dotyczących głębokiej kompleksowej modernizacji budynków obejmuje takie elementy jak: ocieplenie obiektu, wymiana okien, drzwi zewnętrznych; energooszczędne oświetlenia; przebudowa systemów grzewczych (wraz z wymianą i przyłączeniem źródła ciepła na bardziej efektywne energetycznie i ekologiczne); instalacja systemów chłodzących, w tym również z zastosowaniem OZE; przebudowa systemów wentylacji i klimatyzacji, zastosowanie automatyki pogodowej; zastosowanie systemów zarządzania budynkiem; budowa lub przebudowa wewnętrznych instalacji odbiorczych oraz likwidacją dotychczasowych źródeł ciepła; instalacja mikrokogeneracji lub mikrotrigeneracji na potrzeby własne; instalacja OZE w modernizowanych energetycznie budynkach, lub jeśli to wynika z przeprowadzonego audytu energetycznego, w budynkach spełniających normy określone w nowelizacji rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r., w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki oraz ich usytuowanie (Dz.U. Nr 75, poz.690, z późn.zm.); opracowanie projektów modernizacji energetycznej stanowiących element projektu inwestycyjnego; instalacja indywidualnych liczników ciepła, chłodu oraz ciepłej wody użytkowej; instalacja zaworów podpionowych i termostatów, tworzenie zielonych dachów i „żyjących, zielonych ścian”.

⁴⁶ Wsparcie otrzyma budowa, uzasadnionych pod względem ekonomicznym, nowych instalacji wysokosprawnej kogeneracji opartej na OZE o jak najmniejszej z możliwych emisji CO₂ oraz innych zanieczyszczeń powietrza. W przypadku nowych instalacji powinno zostać osiągnięte co najmniej 10% uzysku efektywności energetycznej w porównaniu do rozdzielonej produkcji energii cieplnej i elektrycznej przy zastosowaniu najlepszych dostępnych technologii. Ponadto wszelka przebudowa istniejących instalacji na wysokosprawną kogenerację musi skutkować redukcją CO₂ o co najmniej 30% w porównaniu do istniejących instalacji. Dopuszczona jest pomoc inwestycyjna dla wysokosprawnych instalacji spalających paliwa kopalne pod warunkiem, że instalacje te nie zastępują urządzeń o niskiej emisji CO₂, a inne alternatywne rozwiązania byłyby mniej efektywne i bardziej emisyjne.

(jeśli dotyczy)	<ul style="list-style-type: none"> – wspólne działania informacyjno – promocyjne. <p><i>Mechanizmy zapewniające koordynację udzielanego wsparcia z innymi Programami Operacyjnymi:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Komitet ds. Umowy Partnerstwa, – Kontrakt Terytorialny dla Województwa Lubelskiego, – Ukierunkowanie interwencji na realizację celów Strategii Europa 2020, – Linia demarkacyjna określająca podział interwencji pomiędzy poziomem krajowym i regionalnym, – Wytyczne horyzontalne ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego, – Wspólna Lista Wskaźników Kluczowych.
17. Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy
18. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	<p>Tryb konkursowy</p> <p>Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie, Departament Wdrażania Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego</p>
19. Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Szczegółowe zasady kwalifikowalności wydatków określone zostaną w Wytycznych programowych w ramach RPO WL na lata 2014 – 2020. 2. Wszystkie projekty będą musiały wykazać wyraźny pozytywny wpływ na środowisko, przedst. w formie oszczędności energii, obniżonej emisji CO₂ i pyłu PM 10 (w zakresie energetycznego wykorzystania biomasy), zgodnie z zapisami Dyrektywy 2008/50/EC, do atmosfery lub wzrostu wykorzystania odnawialnych źródeł energii z preferencją dla tych źródeł. 3. Wsparcie skierowane będzie na tzw. głęboką kompleksową modernizację energetyczną budynków wielorodzinnych budynków mieszkalnych . 4. Identyfikacja optymalnego zestawu działań zwiększających efektywność energetyczną w danym budynku dokonywana będzie na podstawie audytu energetycznego (stanowiącego kluczowy element projektu). Działania będą musiały być zgodne z zaleceniami KE z „Przewodnika technicznego finansowania modernizacji energetycznej budynków finansowanych w ramach Polityki Spójności”. 5. Dofinansowanie działań mających na celu poprawę efektywności energetycznej będzie opierało się o założenia wynikające z dokumentu rządowego pt. „Wspieranie Inwestycji w modernizację budynków”, czyli „długoterminowej strategii wspierania inwestycji w renowację krajowych zasobów budynków mieszkaniowych i użytkowych, zarówno publicznych, jak i prywatnych” w związku z art. 4 dyrektywy 2012/27/UE w sprawie efektywności energetycznej oraz Krajowego Planu Działań mającego na celu zwiększenie liczby budynków o niskim zużyciu energii, w związku z art. 9 dyrektywy 2010/31/UE. 6. W przypadku realizacji projektów z zakresu głębokiej termomodernizacji

	<p>konieczne będzie spełnienie warunków ex-ante z dyrektywy 2006/32 / EC, w szczególności odnoszących się do instalacji indywidualnych liczników ciepła w budynkach wielorodzinnych, podłączonych do ogrzewania sieciowego i poddawanych renowacji oraz nową dyrektywą Energy Efficiency 2012/27/EU, w której kontynuowane są wymogi dyrektywy 2006/32/EC w sprawie indywidualnego pomiaru ciepła. Dopuszcza się zastosowanie podzielników kosztów ogrzewania zamontowanych na każdym grzejniku w przypadkach wymienionych w dyrektywie 2012/27/EU. Wprowadzenie indywidualnego pomiaru ciepła powinno mieć miejsce zawsze w połączeniu z wprowadzeniem zaworów termostatycznych w budynkach, w których nie zostały one jeszcze zamontowane. Preferowane będą projekty z zakresu głębokiej, kompleksowej modernizacji energetycznej zwiększające efektywność energetyczną powyżej 60%, natomiast projekty zwiększające efektywność energetyczną poniżej 25% nie będą kwalifikowały się do dofinansowania.</p> <ol style="list-style-type: none"> 7. W zakresie kogeneracji w ramach Programu wsparte mogą zostać jedynie projekty dotyczące budowy, uzasadnionych pod względem ekonomicznym, nowych instalacji wysokosprawnej kogeneracji (poniżej 20 MW) oraz innych małych obiektów i urządzeń energetycznej spalania (tj. lokalne kotłownie) o jak najmniejszej z możliwych emisji CO₂ oraz innych zanieczyszczeń powietrza a w szczególności PM 10. Dodatkowo wszelka przebudowa istniejących instalacji na wysokosprawną kogenerację oraz innych małych obiektów i urządzeń energetycznej spalania musi skutkować redukcją CO₂ o co najmniej 30% w porównaniu do istniejących instalacji oraz zwiększeniem efektywności energetycznej. 8. Projekty powinny przeciwdziałać ubóstwu energetycznemu. 9. Priorytetowo powinny być wspierane projekty kogeneracyjne wykorzystujące odnawialne źródła energii, natomiast wymiana/modernizacja innych małych obiektów i urządzeń energetycznego spalania będzie ograniczona do wsparcia instalacji do spalania paliw OZE. 10. W przypadku wsparcia indywidualnych urządzeń do ogrzewania wspierane urządzenia do ogrzewania powinny od początku okresu programowania charakteryzować obowiązującym od końca 2020r. minimalnym poziomem efektywności energetycznej i normami emisji zanieczyszczeń, które zostały określone w środkach wykonawczych do dyrektywy 2009/125/WE z dnia 21 października 2009 r. ustanawiającej ogólne zasady ustalania wymogów dotyczących ekoprojektu dla produktów związanych z energią. 11. W budynkach mogą być stosowane instalacje OZE (o ile konieczność ich zastosowania wynika z uprzednio przygotowanego audytu energetycznego), które będą zapewniały przynajmniej częściowe pokrycie zapotrzebowania na energię w tych budynkach. W ramach realizowanych projektów instalacja OZE budowana na/przy budynkach musi być w pełni dedykowana potrzebom energetycznym obiektu, a jedynie niewykorzystana część energii elektrycznej może być oddawana do sieci dystrybucyjnej. 12. Wymiana źródła ciepła będzie niekwalifikowalna, jeżeli budynek jest podłączony do efektywnej sieci ciepłowniczej/chłodniczej w rozumieniu dyrektywy 2012/27/UE w sprawie efektywności energetycznej lub możliwe i racjonalne pod względem ekonomicznym jest jego podłączenie do ww. efektyw-
--	---

	nej sieci. 13. Wsparcie w ramach Działania nie może być udzielone w zakresie w jakim jest wykluczone w art. 1 ust. 2 - 5 Rozporządzenia Komisji (UE) NR 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającym niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu.
20. Warunki i planowany zakres stosowania <i>cross-financingu</i> (%) (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy
21. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	Nie dotyczy
22. Warunki uwzględnienia dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)	Luka w finansowaniu (na podstawie art. 61 ust. 3 lit. b oraz ust. 8 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r.)
23. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	Dofinansowanie przekazywane jest jako refundacja poniesionych i udokumentowanych wydatków kwalifikowalnych lub jako zaliczka na poczet przyszłych wydatków kwalifikowalnych. Możliwość udzielenia dofinansowania w formie zaliczki oraz zasad w zakresie uproszczonych form rozliczania wydatków będą rozpatrywane przez IZ. Przy określaniu zasad udzielania zaliczki oraz zasad w zakresie uproszczonych form rozliczania wydatków IZ będzie kierowała się zapisami obowiązujących aktów prawnych i obowiązujących wytycznych.
24. Pomoc publiczna i pomoc <i>de minimis</i> (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	W przypadku wystąpienia pomocy publicznej zastosowanie mają: – program pomocowy przygotowany przez ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego w zakresie udzielania pomocy inwestycyjnej w zakresie efektywności energetycznej w ramach regionalnych programów operacyjnych (na podstawie <i>art. 39 Pomoc inwestycyjna na projekty wspierające efektywność energetyczną</i> Rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu) – program pomocowy przygotowany przez ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego w zakresie udzielania pomocy inwestycyjnej na wcześniejsze dostosowanie do przyszłych norm unijnych, na zastosowanie norm surowszych niż normy unijne w zakresie ochrony środowiska lub podniesienie poziomu ochrony środowiska w przypadku braku norm unijnych w ramach regionalnych programów operacyjnych (na podstawie <i>art. 36 Pomoc inwestycyjna umożliwiająca przedsiębiorstwom zastosowanie norm surowszych niż normy unijne w zakresie ochrony środowiska lub podniesienie poziomu ochrony środowiska w przypadku braku norm unijnych, art. 37 Pomoc inwestycyjna na wcześniejsze dostosowanie do przyszłych norm unijnych</i> Rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre

	<p>rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu)</p> <p>– Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020</p>
<p>25. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)</p>	<p>Projekty nieobjęte pomocą publiczną: 85%</p> <p>Projekty objęte pomocą publiczną: zgodnie z programami pomocy publicznej.</p> <p>Projekty generujące dochód: zgodnie z luką w finansowaniu</p>
<p>26. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję) (jeśli dotyczy)</p>	<p>Projekty nieobjęte pomocą publiczną: 95%</p> <p>Projekty objęte pomocą publiczną: zgodnie z programami pomocy publicznej.</p> <p>Projekty generujące dochód: zgodnie z luką w finansowaniu</p> <p>Zgodnie z uchwałą Nr XIV/244/2015 Zarządu Województwa Lubelskiego z dnia 3 lutego 2015 r. w sprawie przyjęcia „Stanowiska negocjacyjnego Samorządu Województwa Lubelskiego dotyczącego zmian do Kontraktu Terytorialnego” projekty z zakresu efektywności energetycznej sektora mieszkaniowego na obszarach rewitalizowanych, nieobjęte pomocą publiczną i nie generujące dochodu: 95%</p>
<p>27. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych</p>	<p>Projekty nieobjęte pomocą publiczną: 5%</p> <p>Projekty objęte pomocą publiczną: zgodnie z programami pomocy publicznej</p> <p>Projekty generujące dochód: zgodnie z luką w finansowaniu</p> <p>Zgodnie z uchwałą Nr XIV/244/2015 Zarządu Województwa Lubelskiego z dnia 3 lutego 2015 r. w sprawie przyjęcia „Stanowiska negocjacyjnego Samorządu Województwa Lubelskiego dotyczącego zmian do Kontraktu Terytorialnego” projekty z zakresu efektywności energetycznej sektora mieszkaniowego na obszarach rewitalizowanych, nieobjęte pomocą publiczną i nie generujące dochodu: 5%</p>
<p>28. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) (jeśli dotyczy)</p>	<p>Brak ograniczeń kwotowych</p>
<p>29. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)</p>	<p>Brak ograniczeń kwotowych</p>
<p>30. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR)</p>	<p>Ewentualne zastosowanie instrumentów finansowych w ramach Działania, w tym zakres i forma wsparcia, zostaną określone na podstawie analizy ex-ante.</p>

(jeśli dotyczy)	
31. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych w przypadku ich zastosowania w ramach Działania, zostanie określony na podstawie analizy ex-ante.
32. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych w przypadku ich zastosowania w ramach Działania, zostanie określony na podstawie analizy ex-ante
33. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych w przypadku ich zastosowania w ramach Działania, zostanie określony na podstawie analizy ex-ante.

OPIS DZIAŁANIA 5.4 Transport niskoemisyjny

OPIS DZIAŁANIA 5.4 Transport niskoemisyjny	
6. Nazwa działania / poddziałania	<i>Transport niskoemisyjny</i>
7. Cel szczegółowy działania	Celem Działania jest osiągnięcie niskoemisyjnej i zrównoważonej mobilności w miastach prowadzące do ograniczenia emisji gazów cieplarnianych i innych substancji, wynikające z planów gospodarki niskoemisyjnych. Cel ten będzie osiągnięty poprzez wspieranie działań, dążących do stworzenia efektywnych systemów zrównoważonej mobilności miejskiej.
8. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	<ol style="list-style-type: none"> 1. Szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych (CI34). 2. Liczba przewozów komunikacją miejską na przebudowanych i nowych liniach komunikacji miejskiej. 3. Liczba samochodów korzystających z miejsc postojowych w wybudowanych obiektach "parkuj i jedź".
9. Lista wskaźników produktu	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba zakupionych jednostek taboru pasażerskiego w publicznym transporcie zbiorowym komunikacji miejskiej. 2. Pojemność taboru pasażerskiego w publicznym transporcie zbiorowym komunikacji miejskiej. 3. Liczba wybudowanych zintegrowanych węzłów przesiadkowych. 4. Liczba zainstalowanych inteligentnych systemów transportowych. 5. Długość wybudowanych lub przebudowanych linii trolejbusowych. 6. Liczba zmodernizowanych jednostek taboru pasażerskiego w publicznym transporcie zbiorowym komunikacji miejskiej. 7. Pojemność zakupionego taboru pasażerskiego w publicznym transporcie zbiorowym komunikacji miejskiej. 8. Pojemność zmodernizowanego taboru pasażerskiego w publicznym transporcie zbiorowym komunikacji miejskiej. 9. Całkowita długość nowych lub przebudowanych linii komunikacji miejskiej. 10. Liczba wybudowanych obiektów "parkuj i jedź". 11. Liczba miejsc postojowych w wybudowanych obiektach "parkuj i jedź".

	<p>12. Liczba miejsc postojowych dla osób niepełnosprawnych w wybudowanych obiektach "parkuj i jedź".</p> <p>13. Liczba wybudowanych obiektów "Bike&Ride".</p> <p>14. Liczba stanowisk postojowych w wybudowanych obiektach "Bike&Ride".</p> <p>15. Długość dróg, na których zainstalowano inteligentne systemy transportowe.</p> <p>16. Długość wybudowanych ścieżek rowerowych dróg dla rowerów.</p> <p>17. Długość przebudowanych ścieżek rowerowych dróg dla rowerów.</p> <p>18. Długość wyznaczonych ścieżek rowerowych dróg dla rowerów.</p>
<p>10. Typy projektów</p>	<p>W ramach działania będą realizowane następujące typy projektów <i>wynikające z planów zrównoważonej mobilności miejskiej, planów gospodarki niskoemisyjnej</i>⁴⁷:</p> <p>1. Roboty budowlane i modernizacja⁴⁸ sieci trolejbusowych i autobusowych (w tym zakup sprzętu) w ramach:</p> <p>a) tworzenia nowej sieci systemu / linii transportu publicznego,</p> <p>b) przedłużenia istniejącej sieci systemu / linii transportu publicznego,</p> <p>c) modernizacja istniejącej sieci systemu / linii transportu publicznego, w tym m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> – roboty budowlane i modernizacja dróg i ulic w zakresie infrastruktury służącej obsłudze transportu publicznego (np. zatoczki, zjazdy, podjazdy, bocznice pętle, wydzielenia pasów ruchu dla autobusów i/lub trolejbusów) oraz pasażerów (np. przystanki, wysepki) – roboty budowlane i modernizacja zajezdni autobusowych i/lub trolejbusowych – tj. obiektów zawierających wszystkie niezbędne dla zajezdni funkcje, wraz z infrastrukturą i zagospodarowaniem terenu, służących prowadzeniu działalności podstawowej (z wyłączeniem działalności usługowo - gospodarczej otwartej na inne podmioty) – roboty budowlane i modernizacja sieci energetycznej i podstacji trakcyjnych trolejbusowych – wyposażenie dróg i ulic w obiekty inżynierskie i niezbędne urządzenia drogowe służące bezpieczeństwu ruchu pojazdów transportu publicznego – budowa kanalizacji teletechnicznej <p>Zakup środków transportu zbiorowego o napędzie przyjaznym dla środowiska (prąd, gaz, biopaliwa, pojazdy spełniające normę emisji spalin co najmniej EURO VI lub inną, wyższą normę obowiązującą w danym czasie, itd.), tj. taboru autobusowego i/lub taboru trolejbusowego⁴⁹. Zakup rowerów w ramach tworzenia lub rozbudowy systemu roweru miejskiego, jako elementu uzupełniającego miejski system transportowy.</p> <p>2. Roboty budowlane i modernizacja dworców intermodalnych, przystanków, stacji i węzłów przesiadkowych – zintegrowanych z różnymi rodzajami systemów transportu, w tym systemy parkingów dla samochodów „Parkuj i Jedź” („Park & Ride”) oraz dla rowerów („Bike & Park”) wraz z towarzyszącą infrastrukturą służącą obsłudze pasażerów i zagospodarowaniem terenu.</p>

⁴⁷ W przypadku, gdy w planie gospodarki niskoemisyjnej zawarte zostały elementy zw. z rozwojem transportu niskoemisyjnego nie ma konieczności tworzenia odrębnego dokumentu w postaci planu zrównoważonej mobilności miejskiej.

⁴⁸ Modernizacja trwałe ulepszenie istniejącego obiektu budowlanego prowadzące do zwiększenia jego wartości użytkowej.

⁴⁹ Zakup pojazdów o normie co najmniej EURO VI lub innej, wyższej normie obowiązującej w danym czasie dozwolony jest jeżeli z planów lub dokumentów strategicznych albo z analizy kosztów i korzyści odnoszących się do zrównoważonej mobilności miejskiej wynika potrzeba zakupu autobusów.

	<p>Budowa lub montaż nowych punktów wypożyczania rowerów w ramach systemu roweru miejskiego.</p> <p>3. Zakup oraz montaż urządzeń z zakresu telematyki w tym m. in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> – systemy centralnego sterowania sygnalizacją, – systemy sygnalizacji akustycznej, – systemy sygnalizacji świetlnej wzbudzanej przez autobusy i trolejbusy (sygnalizacja akomodacyjna), – systemy monitorowania ruchu na kluczowych trasach, w tunelach, w newralgicznych punktach miasta wraz z informowaniem o aktualnej sytuacji ruchowej, – systemy dystrybucji i identyfikacji biletów, – system nawigacji satelitarnej dla usprawnienia ruchu i podniesienia bezpieczeństwa transportu publicznego, – system informacji dla podróżnych – elektroniczne tablice informacyjne, w tym systemy on-line, – systemy monitorowania bezpieczeństwa montowane na przystankach, węzłach przesiadkowych, parkingach oraz w taborze, <p>4. system obsługi roweru miejskiego</p> <p>Projekty z obszaru transportu miejskiego</p> <ul style="list-style-type: none"> – projekty realizowane w granicach administracyjnych miast wraz z obszarami podmiejskimi i miejskimi obszarami funkcjonalnymi. – zakup taboru – tylko w przypadku wymiany starego na nowy tj. taki który będzie spełniać standardy techniczne i ekologiczne (pojazdy spełniające normę emisji spalin co najmniej EURO VI lub inną, wyższą normę obowiązującą w danym czasie)⁵⁰ – zakup taboru zgodnie z procedurą opisaną w Wytycznych ministra właściwego d.s. rozwoju regionalnego w zakresie zasad dofinansowania z programów operacyjnych podmiotów realizujących obowiązek świadczenia usług publicznych w lokalnym transporcie zbiorowym.
<p>11. Typ beneficjenta</p>	<p>Miasta o liczbie mieszkańców powyżej 30 tys. oraz obszary powiązane z nimi funkcjonalnie i działające na ich obszarze:</p> <ul style="list-style-type: none"> – jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia, – jednostki organizacyjne jednostek samorządu terytorialnego posiadające osobowość prawną, – jednostki sektora finansów publicznych posiadające osobowość prawną, – podmioty świadczące usługi transportu publicznego na zlecenie jednostek samorządu terytorialnego i ich związków na terenie miast objętych działaniem wyłonione do świadczenia tych usług zgodnie z Prawem zamówień publicznych <p>w zakresie projektów dotyczących rozwoju zbiorowego transportu miejskiego.</p>
<p>12. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia</p>	<p>Osoby, instytucje i przedsiębiorstwa korzystające z rezultatów projektu, mieszkańcy rynku ponadregionalnego i międzynarodowego, potencjalni turyści i inwestorzy.</p>

⁵⁰ Zakup pojazdów o normie co najmniej EURO VI lub innej, wyższej normie obowiązującej w danym czasie dozwolony jest jeżeli z planów lub dokumentów strategicznych albo z analizy kosztów i korzyści odnoszących się do zrównoważonej mobilności miejskiej wynika potrzeba zakupu autobusów.

13. Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy
14. Instytucja wdrażająca (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy
15. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	Region Słabiej Rozwinięty 12 216 678
16. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO (jeśli dotyczy)	<p><i>Mechanizmy zapewniające koordynację udzielanego wsparcia z innymi działaniami i osiami priorytetowymi RPO WL 2014-2020:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – KM RPO WL 2014-2020, – Kryteria wyboru projektów, – Mapa projektów, – Wspólne działania informacyjno-promocyjne, – Instrumenty terytorialne ułatwiające komplementarność w sensie geograficznym. <p><i>Mechanizmy zapewniające koordynację udzielanego wsparcia z innymi Programami Operacyjnymi:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Komitet ds. Umowy Partnerstwa, – Grupa Sterująca ds. Polski Wschodniej, – Wytyczne horyzontalne ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego, – Wspólna Lista Wskaźników Kluczowych, – Linia demarkacyjna określająca podział interwencji pomiędzy poziomem krajowym i regionalnym.
17. Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)	<i>Do ustalenia zakres wsparcia w ramach przedsięwzięć z zakresu zrównoważonego rozwoju obszarów miejskich innych niż obszar funkcjonalny miasta wojewódzkiego poprzez realizację projektów zintegrowanych na obszarach strategicznej interwencji (miasta subregionalne) wyznaczonych w Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego.</i>
18. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Tryb konkursowy Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie, Departament Wdrażania Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego
19. Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Szczegółowe zasady kwalifikowalności wydatków określone zostaną w Wytycznych programowych w ramach RPO WL na lata 2014 – 2020. 2. Do wsparcia kwalifikują się projekty znajdujące się na terenie miast lub miast i obszarów powiązanych z nimi funkcjonalnie nieujętych w Strategii ZIT LOF.

	<p>3. Warunkiem ubiegania się o wsparcie jest posiadanie planów gospodarki niskoemisyjnej/ planów mobilności miejskiej.</p> <p>4. Projekty będą musiały wykazać wyraźny pozytywny wpływ na środowisko, przedstawiony w formie oszczędności energii, obniżonej emisji CO₂ i pyłu PM 10 zgodnie z zapisami Dyrektywy 2008/50/EC, do atmosfery lub wzrostu wykorzystania odnawialnych źródeł energii.</p> <p>5. Projekty uzyskujące wsparcie, będą musiały wykazać efektywność kosztową.</p> <p>6. Projekty będą musiały wykazać się wzrostem udziału transportu publicznego oraz uwzględniać potrzeby osób z niepełnosprawnościami.</p> <p>7. Inwestycje powinny ponadto spełniać poniższe warunki:</p> <ul style="list-style-type: none"> – inwestycje z RPO będą komplementarne z inwestycjami realizowanymi w ramach właściwych krajowych programów operacyjnych. – inwestycje w drogi lokalne lub regionalne mogą być finansowane jedynie, jako niezbędny i uzupełniający element projektu dotyczącego systemu zrównoważonej mobilności miejskiej. Samodzielne projekty dotyczące wyłącznie infrastruktury drogowej nie będą akceptowane w ramach Działania. Wydatki w ww. zakresie mogą stanowić maksymalnie 30% kosztów kwalifikowalnych projektu. <p>8. Priorytetowo będzie traktowany zakup pojazdów o alternatywnych systemach napędowych (elektrycznych, hybrydowych, biopaliwa, napędzanych wodorem, itp). Zakupowi niskoemisyjnego taboru powinny towarzyszyć inwestycje w niezbędną dla właściwego funkcjonowania zrównoważonej mobilności infrastrukturę.</p>
<p>20. Warunki i planowany zakres stosowania <i>cross-financingu</i> (%) (jeśli dotyczy)</p>	<p>Nie dotyczy</p>
<p>21. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych</p>	<p>Nie dotyczy</p>
<p>22. Warunki uwzględnienia dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)</p>	<p>Stawki ryczałtowe (na podstawie art. 61 ust. 3 lit. a rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r.) Zakłada się zastosowanie stawki ryczałtowej 20%</p>
<p>23. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek</p>	<p>Dofinansowanie przekazywane jest jako refundacja poniesionych i udokumentowanych wydatków kwalifikowalnych lub jako zaliczka na poczet przyszłych wydatków kwalifikowalnych. Możliwość udzielenia dofinansowania w formie zaliczki oraz zasady w zakresie uproszczonych form rozliczania wydatków będą rozpatrywane przez IZ. Przy określaniu zasad udzielania zaliczki oraz zasad w zakresie uproszczonych form rozliczania wydatków IZ będzie kierowała się zapisami obowiązujących aktów prawnych i obowiązujących wytycznych.</p>

<p>24. Pomoc publiczna i pomoc <i>de minimis</i> (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)</p>	<p><i>Wytyczne ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego w zakresie zasad dofinansowania z programów operacyjnych podmiotów realizujących obowiązek świadczenia usług publicznych w lokalnym transporcie zbiorowym.</i></p>
<p>25. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)</p>	<p>85 %</p> <p>Projekty generujące dochód: poziom dofinansowania pomniejszony zgodnie z zastosowaną stawką ryczałtową.</p>
<p>26. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję) (jeśli dotyczy)</p>	<p>85 %</p> <p>Projekty generujące dochód: poziom dofinansowania pomniejszony zgodnie z zastosowaną stawką ryczałtową.</p>
<p>27. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych</p>	<p>15 %</p> <p>Projekty generujące dochód: wkład własny powiększony zgodnie z zastosowaną stawką ryczałtową.</p>
<p>28. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) (jeśli dotyczy)</p>	<p>Brak ograniczeń kwotowych</p>
<p>29. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)</p>	<p>Brak ograniczeń kwotowych</p>
<p>30. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR) (jeśli dotyczy)</p>	<p>Nie dotyczy</p>
<p>31. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych</p>	<p>Nie dotyczy</p>

32. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	Nie dotyczy
33. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	Nie dotyczy

OPIS DZIAŁANIA 5.5 Promocja niskoemisyjności

OPIS DZIAŁANIA 5.5 Promocja niskoemisyjności	
6. Nazwa działania/poddziałania	<i>Promocja niskoemisyjności</i>
7. Cel szczegółowy działania	Celem Działania jest promowanie strategii niskoemisyjnych dla wszystkich rodzajów terytoriów, w szczególności dla obszarów miejskich. Wsparcie skierowane jest do obszarów posiadających uprzednio przygotowane plany gospodarki niskoemisyjnej. Nadrzędnym celem podjętych interwencji ma być poprawa jakości powietrza poprzez ograniczenie emisji zanieczyszczeń szczególnie szkodliwych dla jakości życia ludzi czyli zmniejszenie tzw. „niskiej emisji” na obszarach, gdzie występują ponadnormatywne poziomy stężenia PM10. Inwestycje mają przyczynić się do zmniejszenia zużycia nieodnawialnej energii pierwotnej, zmniejszenia emisji CO2 i zmniejszenia emisji pyłu do atmosfery.
8. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	<ol style="list-style-type: none"> 1. Szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych (CI34). 2. Ilość zaoszczędzonej energii cieplnej.
9. Lista wskaźników produktu	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba zmodernizowanych źródeł ciepła. 2. Liczba wybudowanych budynków z uwzględnieniem standardów budownictwa pasywnego. 3. Liczba przebudowanych budynków z uwzględnieniem standardów budownictwa pasywnego.
10. Typy projektów	<ol style="list-style-type: none"> 1. Budowa lub modernizacja jednostek wytwarzania energii cieplnej.⁵¹ 2. Budowa lub modernizacja instalacji energooszczędnego oświetlenia, w tym oświetlenia ulicznego (budowa lub modernizacja oświetlenia ulicznego finansowanego przez JST zgodnie z art. 18 ust. 1 pkt. 3 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. prawo energetyczne (Dz. U. z 2012 r. poz. 1059 z późn. zm.) będzie możliwa do realizacji bez względu kto jest jego właścicielem). 3. Działania promocyjno-informacyjne jako uzupełnienie projektów wymienionych w pkt 1 i 2. 4. Tworzenie systemów pomiaru zanieczyszczeń w miastach oraz systemów informowania mieszkańców o poziomie zanieczyszczeń.

⁵¹ Wsparcie może zostać udzielone na inwestycje w kotły spalające biomasę lub ewentualnie paliwa gazowe, ale jedynie w szczególnie uzasadnionych przypadkach, gdy osiągnięte zostanie znaczne zwiększenie efektywności energetycznej oraz gdy istnieją szczególnie pilne potrzeby.

	5. Budowa, rozbudowa lub modernizacja budynków użyteczności publicznej z uwzględnieniem standardów budownictwa pasywnego
11. Typ beneficjenta	<p>W ramach projektów wynikających z planów gospodarki niskoemisyjnej dla poszczególnych typów obszarów, do głównych grup beneficjentów należą:</p> <ul style="list-style-type: none"> – jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia – jednostki organizacyjne jednostek samorządu terytorialnego posiadające osobowość prawną – jednostki sektora finansów publicznych posiadające osobowość prawną – spółki prawa handlowego, w których większość udziałów lub akcji posiadają jednostki samorządu terytorialnego lub ich związki – MŚP (przedsiębiorstwa muszą prowadzić działalność na terenie województwa lubelskiego) – służby ratownicze i bezpieczeństwa publicznego
12. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Osoby, instytucje i przedsiębiorstwa korzystające z rezultatów projektu, mieszkańcy rynku ponadregionalnego i międzynarodowego, potencjalni turyści i inwestorzy.
13. Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy
14. Instytucja wdrażająca (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy
15. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	Region Słabiej Rozwinięty 13 770 238
16. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO (jeśli dotyczy)	<p><i>Mechanizmy zapewniające koordynację udzielanego wsparcia z innymi działaniami i osiami priorytetowymi RPO WL 2014-2020:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – KM RPO WL 2014-2020, – Kryteria wyboru projektów, – Mapa projektów, – Wspólne działania informacyjno-promocyjne, – Instrumenty terytorialne ułatwiające komplementarność w sensie geograficznym. <p><i>Mechanizmy zapewniające koordynację udzielanego wsparcia z innymi Programami Operacyjnymi:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Komitet ds. Umowy Partnerstwa, – Grupa Sterująca ds. Polski Wschodniej, – Ukierunkowanie interwencji na realizację celów Strategii Europa 2020 – Wytyczne horyzontalne ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego, – Wspólna Lista Wskaźników Kluczowych, – Mapa projektów.

<p>17. Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)</p>	<p><i>Do ustalenia zakres wsparcia w ramach przedsięwzięć z zakresu zrównoważonego rozwoju obszarów miejskich innych niż obszar funkcjonalny miasta wojewódzkiego poprzez realizację projektów zintegrowanych na obszarach strategicznej interwencji (miasta subregionalne) wyznaczonych w Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego.</i></p>
<p>18. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów</p>	<p>Tryb konkursowy</p> <p>Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie, Departament Wdrażania Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego</p>
<p>19. Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Szczegółowe zasady kwalifikowalności wydatków określone zostaną w Wytocznych programowych w ramach RPO WL na lata 2014 – 2020. 2. Projekty mogą zostać wsparte jedynie w przypadku, gdy podłączenie do sieci ciepłowniczej na danym obszarze nie jest uzasadnione ekonomicznie. Preferowane powinno być wsparcie udzielane poprzez przedsiębiorstwa usług energetycznych (ESCO)⁵² oraz instrumenty finansowe. Możliwość użycia instrumentów finansowych na tego typu projekty będzie przedmiotem oceny ex-ante zgodnie z wymaganiami artykułu 37 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1303/2013. 3. Zakres interwencji musi wynikać z planów gospodarki niskoemisyjnej. 4. Projekty powinny przeciwdziałać ubóstwu energetycznemu. 5. Wsparte projekty muszą skutkować znaczną redukcją CO₂ o co najmniej 30% w odniesieniu do istniejących instalacji. 6. Wspierane urządzenia do ogrzewania powinny od początku okresu programowania charakteryzować się obowiązującym od końca 2020 r. minimalnym poziomem efektywności energetycznej i normami emisji zanieczyszczeń, które zostały określone w środkach wykonawczych do dyrektywy 2009/125/WE z dnia 21 października 2009 r. ustanawiającej ogólne zasady ustalania wymogów dotyczących ekoprojektu dla produktów związanych z energią. 7. Priorytetowo p wspierane będą projekty wykorzystujące odnawialne źródła energii. 8. W przypadku indywidualnych urządzeń do ogrzewania wykorzystujących paliwa stałe, Program może wspierać jedynie inwestycje w urządzenia grzewcze spełniające wymagania klasy 5 według normy EN 303-5:2012⁵³. 9. Zmniejszenie zużycia energii końcowej w wyniku realizacji projektów [GJ/rok], ilość zaoszczędzonej energii cieplnej, ilość zaoszczędzonej energii elektrycznej będą monitorowane na etapie wdrażania i udostępniane jako informacja dodatkowa w rocznym sprawozdaniu monitoringowym. 10. Wsparcie w ramach Działania nie może być udzielone w zakresie w jakim jest wykluczone w art. 1 ust. 2 - 5 Rozporządzenia Komisji (UE) NR 651/2014

⁵² W rozumieniu Dyrektywy PE i Rady 2012/227/UE z dnia 25 października 2012 r.

⁵³ Norma PN EN 303-5:2012 Kotły grzewcze. Część 5: Kotły grzewcze na paliwa stałe z ręcznym i automatycznym zasypem paliwa o mocy nominalnej do 300 kW - Terminologia, wymagania, badania i oznakowanie.

	z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającym niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu.
20. Warunki i planowany zakres stosowania <i>cross-financingu</i> (%) (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy
21. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	Nie dotyczy
22. Warunki uwzględnienia dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy
23. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	Dofinansowanie przekazywane jest jako refundacja poniesionych i udokumentowanych wydatków kwalifikowalnych lub jako zaliczka na poczet przyszłych wydatków kwalifikowalnych. Możliwość udzielenia dofinansowania w formie zaliczki oraz zasad w zakresie uproszczonych form rozliczania wydatków będą rozpatrywane przez IZ. Przy określaniu zasad udzielania zaliczki oraz zasad w zakresie uproszczonych form rozliczania wydatków IZ będzie kierowała się zapisami obowiązujących aktów prawnych i obowiązujących wytycznych.
24. Pomoc publiczna i pomoc <i>de minimis</i> (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	W przypadku wystąpienia pomocy publicznej zastosowanie mają: <ul style="list-style-type: none"> – program pomocowy przygotowany przez ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego w zakresie udzielania pomocy inwestycyjnej na efektywny energetycznie system ciepłowniczy, chłodniczy w ramach regionalnych programów operacyjnych (na podstawie art. 46 <i>Pomoc inwestycyjna na efektywny energetycznie system ciepłowniczy i chłodniczy</i> Rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu) – Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy <i>de minimis</i> w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020
25. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)	Projekty nieobjęte pomocą publiczną: 85% Projekty objęte pomocą publiczną: zgodnie z programami pomocy publicznej.

<p>26. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję) (jeśli dotyczy)</p>	<p>Projekty nieobjęte pomocą publiczną: 95% Projekty objęte pomocą publiczną: zgodnie z programami pomocy publicznej.</p> <p>Zgodnie z uchwałą Nr XIV/244/2015 Zarządu Województwa Lubelskiego z dnia 3 lutego 2015 r. w sprawie przyjęcia „Stanowiska negocjacyjnego Samorządu Województwa Lubelskiego dotyczącego zmian do Kontraktu Terytorialnego” projekty z zakresu promocji niskoemisyjności na obszarach rewitalizowanych, nieobjęte pomocą publiczną i nie generujące dochodu: 95%</p>
<p>27. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych</p>	<p>Projekty nieobjęte pomocą publiczną: 5% Projekty objęte pomocą publiczną: zgodnie z programami pomocy publicznej</p> <p>Zgodnie z uchwałą Nr XIV/244/2015 Zarządu Województwa Lubelskiego z dnia 3 lutego 2015 r. w sprawie przyjęcia „Stanowiska negocjacyjnego Samorządu Województwa Lubelskiego dotyczącego zmian do Kontraktu Terytorialnego” projekty z zakresu promocji niskoemisyjności na obszarach rewitalizowanych, nieobjęte pomocą publiczną i nie generujące dochodu: 5%</p>
<p>28. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) (jeśli dotyczy)</p>	<p>Brak ograniczeń kwotowych</p>
<p>29. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)</p>	<p>Brak ograniczeń kwotowych</p>
<p>30. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR) (jeśli dotyczy)</p>	<p>Ewentualne zastosowanie instrumentów finansowych w ramach Działania, w tym zakres i forma wsparcia zostaną określone na podstawie analizy ex-ante.</p>
<p>31. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych</p>	<p>Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych w przypadku ich zastosowania w ramach Działania zostanie określony na podstawie analizy ex-ante.</p>
<p>32. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania</p>	<p>Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych w przypadku ich zastosowania w ramach Działania zostanie określony na podstawie analizy ex-ante.</p>

33. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych w przypadku ich zastosowania w ramach Działania, zostanie określony na podstawie analizy ex-ante.
--	---

OPIS DZIAŁANIA 5.6 Efektywność energetyczna i gospodarka niskoemisyjna dla Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Lubelskiego Obszaru Funkcjonalnego

OPIS DZIAŁANIA 5.6 <i>Efektywność energetyczna i gospodarka niskoemisyjna dla Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Lubelskiego Obszaru Funkcjonalnego</i>	
6. Nazwa działania/poddziałania	<i>Efektywność energetyczna i gospodarka niskoemisyjna dla Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Lubelskiego Obszaru Funkcjonalnego</i>
7. Cel szczegółowy działania	<p>Celem Działania jest:</p> <ul style="list-style-type: none"> - osiągnięcie niskoemisyjnej i zrównoważonej mobilności w miastach prowadzące do ograniczenia emisji gazów cieplarnianych i innych substancji, wynikające z planów gospodarki niskoemisyjnych - promowanie strategii niskoemisyjnych poprzez wpieranie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej oraz budowę inteligentnych systemów transportowych. Nadrzędnym celem podjętych interwencji ma być poprawa jakości powietrza poprzez ograniczenie emisji zanieczyszczeń szczególnie szkodliwych dla jakości życia ludzi czyli zmniejszenie tzw. „niskiej emisji” na obszarach, gdzie występują ponadnormatywne poziomy stężenia PM10. Inwestycje mają przyczynić się do zmniejszenia zużycia nieodnawialnej energii pierwotnej, zmniejszenia emisji CO2 i zmniejszenia emisji pyłu do atmosfery. Cel ten będzie osiągnięty poprzez wspieranie działań, dążących do stworzenia efektywnych systemów zrównoważonej mobilności miejskiej.
8. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	<ol style="list-style-type: none"> 1. Szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych (CI34). 2. Liczba przewozów komunikacją miejską na przebudowanych i nowych liniach komunikacji miejskiej. 3. Liczba samochodów korzystających z miejsc postojowych w wybudowanych obiektach "parkuj i jedź". 4. Liczba rowerzystów korzystających z miejsc postojowych w wybudowanych obiektach „Bike&Ride”.
9. Lista wskaźników produktu	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba zakupionych jednostek taboru pasażerskiego w publicznym transporcie zbiorowym komunikacji miejskiej. 2. Pojemność taboru pasażerskiego w publicznym transporcie zbiorowym komunikacji miejskiej. 3. Liczba wybudowanych zintegrowanych węzłów przesiadkowych. 4. Liczba zainstalowanych inteligentnych systemów transportowych. 5. Długość wybudowanych lub przebudowanych linii trolejbusowych. 6. Liczba zmodernizowanych jednostek taboru pasażerskiego w publicznym transporcie zbiorowym komunikacji miejskiej.

	<ol style="list-style-type: none"> 7. Pojemność zakupionego taboru pasażerskiego w publicznym transporcie zbiorowym komunikacji miejskiej. 8. Pojemność zmodernizowanego taboru pasażerskiego w publicznym transporcie zbiorowym komunikacji miejskiej. 9. Liczba wybudowanych obiektów "parkuj i jedź". 10. Liczba miejsc postojowych w wybudowanych obiektach "parkuj i jedź". 11. Liczba miejsc postojowych dla osób niepełnosprawnych w wybudowanych obiektach "parkuj i jedź". 12. Liczba wybudowanych obiektów "Bike&Ride". 13. Liczba stanowisk postojowych w wybudowanych obiektach "Bike&Ride". 14. Długość dróg, na których zainstalowano inteligentne systemy transportowe. 15. Długość wybudowanych dróg dla rowerów. 16. Długość przebudowanych dróg dla rowerów. 17. Długość wyznaczonych dróg dla rowerów. 18. Całkowita długość nowych lub przebudowanych linii komunikacji miejskiej.
<p>10. Typy projektów</p>	<p>W ramach działania będą realizowane następujące typy projektów <i>wynikające z planów zrównoważonej mobilności miejskiej, planów gospodarki niskoemisyjnej</i>⁵⁴:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Roboty budowlane i modernizacja⁵⁵ sieci trolejbusowych oraz autobusowych (w tym zakup sprzętu) w ramach: <ol style="list-style-type: none"> a) tworzenia nowej sieci systemu / linii transportu publicznego, b) przedłużenia istniejącej sieci systemu / linii transportu publicznego, c) modernizacja istniejącej lub utworzenie nowej sieci systemu / linii transportu zbiorowego, w tym m.in.: <ul style="list-style-type: none"> – roboty budowlane i modernizacja dróg i ulic w zakresie infrastruktury służącej obsłudze transportu publicznego (np. zatoczki, zjazdy, podjazdy, bocznicę pętle, ciągi piesze oraz wydzielenia pasów ruchu dla autobusów i/lub trolejbusów oraz pasażerów (np. przystanki, wysepki), – roboty budowlane i modernizacja zajezdni autobusowych i/lub trolejbusowych – tj. obiektów zawierających wszystkie niezbędne dla zajezdni funkcje, wraz z infrastrukturą i zagospodarowaniem terenu, służących prowadzeniu działalności podstawowej (z wyłączeniem działalności usługowo - gospodarczej otwartej na inne podmioty), – roboty budowlane i modernizacja sieci energetycznej i podstacji trakcyjnych trolejbusowych - wyposażenie dróg i ulic w obiekty inżynierskie i niezbędne urządzenia drogowe służące bezpieczeństwu ruchu pojazdów transportu publicznego, – budowa, montaż stacji do ładowania pojazdów elektrycznych, – budowa kanalizacji teletechnicznej, – zakup środków transportu zbiorowego,

⁵⁴ W przypadku, gdy w planie gospodarki niskoemisyjnej zawarte zostały elementy zw. z rozwojem transportu niskoemisyjnego nie ma konieczności tworzenia odrębnego dokumentu w postaci planu zrównoważonej mobilności miejskiej.

⁵⁵ Modernizacja trwale ulepszenie istniejącego obiektu budowlanego prowadzące do zwiększenia jego wartości użytkowej.

	<ul style="list-style-type: none"> – zakup rowerów, – zakup pojazdów elektrycznych typu melex, rowerów elektrycznych i skuterów elektrycznych. <p>Zakup środków transportu zbiorowego o napędzie przyjaznym dla środowiska (prąd, gaz, biopaliwa, pojazdy spełniające normę emisji spalin co najmniej EURO VI lub inną, wyższą normę obowiązującą w danym czasie, itd.), tj. taboru autobusowego i/lub taboru trolejbusowego⁵⁶. Zakup rowerów w ramach tworzenia lub rozbudowy systemu roweru miejskiego/gminnego, jako elementu uzupełniającego system transportowy.</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Budowa, rozbudowa, przebudowa i modernizacja: dworców intermodalnych, przystanków, stacji, poczekalni i węzłów przesiadkowych – zintegrowanych z różnymi rodzajami systemów transportu, w tym systemów parkingów dla samochodów „Parkuj i Jedź” („Park&Ride”) oraz dla rowerów („Bike&Ride) wraz z towarzyszącą infrastrukturą służącą obsłudze pasażerów (w tym m. in. niezbędna budowa/przebudowa dróg, ścieżek rowerowych/dróg dla rowerów, chodników, ciągów pieszo-rowerowych, energooszczędnego oświetlenia ulicznego, wiat przystankowych)” oraz zagospodarowaniem terenu. Budowa lub montaż nowych punktów wypożyczania rowerów w ramach systemu roweru miejskiego/gminnego. 3. Budowa, modernizacja centrów komunikacyjnych integrujących różne rodzaje transportu zbiorowego wraz z infrastrukturą towarzyszącą. 4. Zakup oraz montaż urządzeń z zakresu telematyki w tym m. in.: <ul style="list-style-type: none"> – systemy centralnego sterowania sygnalizacją, – systemy sygnalizacji akustycznej, – systemy sygnalizacji świetlnej wzbudzonej przez autobusy i trolejbusy (sygnalizacja akomodacyjna), – systemy monitorowania ruchu na kluczowych trasach, w tunelach, w newralgicznych punktach miasta wraz z informowaniem o aktualnej sytuacji ruchowej, – systemy dystrybucji i identyfikacji biletów, – system biletu elektronicznego (np. zakup, wymiana kart biletu elektronicznego), – doposażenie pojazdów w urządzenia niezbędne do systemu informacji pasażerskiej, – system nawigacji satelitarnej dla usprawnienia ruchu i podniesienia bezpieczeństwa transportu publicznego, – system informacji dla podróżnych – elektroniczne tablice informacyjne, w tym systemy on-line, – systemy monitorowania bezpieczeństwa montowane na przystankach, węzłach przesiadkowych, parkingach oraz w taborze. 5. Projekty z obszaru transportu miejskiego <ul style="list-style-type: none"> – projekty realizowane w granicach administracyjnych miast wraz z obszarami podmiejskimi, – zakup taboru – tylko w przypadku wymiany starego na nowy tj. taki który będzie spełniać standardy techniczne i ekologiczne (pojazdy spełniające
--	---

⁵⁶ Zakup pojazdów o normie co najmniej EURO VI lub innej, wyższej normie obowiązującej w danym czasie dozwolony jest jeżeli z planów lub dokumentów strategicznych albo z analizy kosztów i korzyści odnoszących się do zrównoważonej mobilności miejskiej wynika potrzeba zakupu autobusów.

	<p>normę emisji spalin co najmniej EURO VI lub inną, wyższą normę obowiązującą w danym czasie)</p> <ul style="list-style-type: none"> – zakup taboru zgodnie z procedurą opisaną w Wytycznych ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego w zakresie zasad dofinansowania z programów operacyjnych podmiotów realizujących obowiązek świadczenia usług publicznych w lokalnym transporcie zbiorowym. <p>6. Budowa lub modernizacja instalacji energooszczędnej oświetlenia, w tym oświetlenia ulicznego (budowa lub modernizacja oświetlenia ulicznego finansowanego przez JST zgodnie z art. 18 ust. 1 pkt. 3 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. prawo energetyczne (Dz. U. z 2012 r. poz. 1059 z późn. zm.) będzie możliwa do realizacji bez względu kto jest jego właścicielem).</p> <p>7. Tworzenie systemów pomiaru zanieczyszczeń w miastach oraz systemów informowania mieszkańców o poziomie zanieczyszczeń.</p>
11. Typ beneficjenta	Jednostki samorządu terytorialnego z obszaru Lubelskiego Obszaru Funkcjonalnego będące stroną Porozumienia Gmin LOF o współpracy w zakresie realizacji Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych w perspektywie finansowej UE 2014-2020 zawartego dnia 30 marca 2015 r.
12. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Mieszkańcy Lubelskiego Obszaru Funkcjonalnego, osoby, instytucje i przedsiębiorstwa korzystające z rezultatów projektu, mieszkańcy rynku ponadregionalnego i międzynarodowego, potencjalni turyści i inwestorzy.
13. Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)	Miasto Lublin
14. Instytucja wdrażająca (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy
15. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	Region Słabiej Rozwinięty 63 749 393
16. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO (jeśli dotyczy)	<p><i>Mechanizmy zapewniające koordynację udzielanego wsparcia z innymi działaniami i osiami priorytetowymi RPO WL 2014-2020:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – KM RPO WL 2014-2020, – Kryteria wyboru projektów, – Mapa projektów, – Wspólne działania informacyjno-promocyjne, – Instrumenty terytorialne ułatwiające komplementarność w sensie geograficznym. <p><i>Mechanizmy zapewniające koordynację udzielanego wsparcia z innymi Programami Operacyjnymi:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Komitet ds. Umowy Partnerstwa, – Grupa Sterująca ds. Polski Wschodniej, – Ukierunkowanie interwencji na realizację celów Strategii Europa 2020 – Wytyczne horyzontalne ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego,

	<ul style="list-style-type: none"> – Wspólna Lista Wskaźników Kluczowych, – Mapa projektów.
17. Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)	Zintegrowane Inwestycje Terytorialne
18. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	<p>Tryb pozakonkursowy</p> <p>Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie, Departament Wdrażania Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego</p>
19. Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Szczegółowe zasady kwalifikowalności wydatków określone zostaną w Wytocznych programowych w ramach RPO WL na lata 2014 – 2020. 2. Wnioskodawcą w ramach niniejszego działania może być wyłącznie jednostka samorządu terytorialnego należąca do Lubelskiego Obszaru Funkcjonalnego, która podpisała porozumienie międzygminne z dnia 30 marca 2015 r. 3. Do wsparcia kwalifikują się projekty znajdujące się na terenie miast lub obszarów powiązanych z nimi funkcjonalnie ujętych w Strategii ZIT LOF. 4. Warunkiem ubiegania się o wsparcie jest posiadanie planów gospodarki niskoemisyjnej/ planów mobilności miejskiej. Zakres interwencji musi wynikać z planów gospodarki niskoemisyjnej. 5. Projekty będą musiały wykazać wyraźny pozytywny wpływ na środowisko, przedstawiony w formie oszczędności energii, obniżonej emisji CO₂ i pyłu PM 10 zgodnie z zapisami Dyrektywy 2008/50/EC, do atmosfery lub wzrostu wykorzystania odnawialnych źródeł energii. 6. Projekty uzyskujące wsparcie, będą musiały wykazać efektywność kosztową. 7. Projekty będą musiały wykazać się wzrostem udziału transportu publicznego oraz uwzględniać potrzeby osób z niepełnosprawnościami. 8. Inwestycje powinny ponadto spełniać poniższe warunki: <ul style="list-style-type: none"> – inwestycje z RPO będą komplementarne z inwestycjami realizowanymi w ramach właściwych krajowych programów operacyjnych. – inwestycje w drogi lokalne lub regionalne mogą być finansowane jedynie, jako niezbędny i uzupełniający element projektu dotyczącego systemu zrównoważonej mobilności miejskiej. Samodzielne projekty dotyczące wyłącznie infrastruktury drogowej nie będą akceptowane w ramach Działania. Wydatki w ww. zakresie mogą stanowić maksymalnie 30% kosztów kwalifikowalnych projektu. 9. Zakup pojazdów w ramach projektu powinien dotyczyć pojazdów o alternatywnych systemach napędowych (elektrycznych, hybrydowych, biopaliwa, napędzanych wodorem, itp). Zakupowi niskoemisyjnego taboru powinny towarzyszyć inwestycje w niezbędną dla właściwego funkcjonowania zrównoważonej mobilności infrastrukturę.

20. Warunki i planowany zakres stosowania <i>cross-financingu</i> (%) (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy
21. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	Nie dotyczy
22. Warunki uwzględnienia dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)	Stawki ryczałtowe (na podstawie art. 61 ust. 3 lit. a rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r.) Zakłada się zastosowanie stawki ryczałtowej 20%.
23. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	Dofinansowanie przekazywane jest jako refundacja poniesionych i udokumentowanych wydatków kwalifikowalnych lub jako zaliczka na poczet przyszłych wydatków kwalifikowalnych. Możliwość udzielenia dofinansowania w formie zaliczki oraz zasady w zakresie uproszczonych form rozliczania wydatków będą rozpatrywane przez IZ. Przy określaniu zasad udzielania zaliczki oraz zasad w zakresie uproszczonych form rozliczania wydatków IZ będzie kierowała się zapisami obowiązujących aktów prawnych i obowiązujących wytycznych.
24. Pomoc publiczna i pomoc <i>de minimis</i> (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	<i>Wytyczne ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego w zakresie zasad dofinansowania z programów operacyjnych podmiotów realizujących obowiązki świadczenia usług publicznych w lokalnym transporcie zbiorowym.</i>
25. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)	Projekty nieobjęte pomocą publiczną: 85% Projekty objęte pomocą publiczną: zgodnie z programami pomocy publicznej. Projekty generujące dochód: poziom dofinansowania pomniejszony zgodnie z zastosowaną stawką ryczałtową.
26. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez	Projekty nieobjęte pomocą publiczną: 95% Zgodnie z uchwałą Nr XIV/244/2015 Zarządu Województwa Lubelskiego z dnia 3 lutego 2015 r. w sprawie przyjęcia „Stanowiska negocjacyjnego Samorządu Województwa Lubelskiego dotyczącego zmian do Kontraktu Terytorialnego” projekty z zakresu promocji niskoemisyjności na obszarach rewitalizowanych, nieobjęte pomocą publiczną i nie generujące dochodu: 95% Projekty objęte pomocą publiczną: zgodnie z programami pomocy publicznej. Projekty generujące dochód: poziom dofinansowania pomniejszony zgodnie z zastosowaną stawką ryczałtową.

właściwą instytucję) (jeśli dotyczy)	
27. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	Projekty nieobjęte pomocą publiczną: 5% Projekty objęte pomocą publiczną: zgodnie z programami pomocy publicznej. Zgodnie z uchwałą Nr XIV/244/2015 Zarządu Województwa Lubelskiego z dnia 3 lutego 2015 r. w sprawie przyjęcia „Stanowiska negocjacyjnego Samorządu Województwa Lubelskiego dotyczącego zmian do Kontraktu Terytorialnego” projekty z zakresu promocji niskoemisyjności na obszarach rewitalizowanych, nieobjęte pomocą publiczną i nie generujące dochodu: 5% Projekty generujące dochód: wkład własny powiększony zgodnie z zastosowaną stawką ryczałtową
28. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Brak ograniczeń kwotowych
29. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Brak ograniczeń kwotowych
30. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR) (jeśli dotyczy)	Ewentualne zastosowanie instrumentów finansowych w ramach Działania, w tym zakres i forma wsparcia zostaną określone na podstawie analizy ex-ante.
31. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych w przypadku ich zastosowania w ramach Działania zostanie określony na podstawie analizy ex-ante.
32. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych w przypadku ich zastosowania w ramach Działania zostanie określony na podstawie analizy ex-ante.
33. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych w przypadku ich zastosowania w ramach Działania, zostanie określony na podstawie analizy ex-ante.

II.6 Oś priorytetowa 6 Ochrona środowiska i efektywne wykorzystanie zasobów

1. Numer i nazwa osi priorytetowej

Oś Priorytetowa 6 Ochrona środowiska i efektywne wykorzystanie zasobów

2. Cele szczegółowe osi priorytetowej

Cel szczegółowy 1: Zwiększenie bezpieczeństwa powodziowego w regionie

Cel szczegółowy 2: Sprawny system selektywnej zbiórki odpadów w oparciu o instalacje regionalne

Cel szczegółowy 3: Realizacja zobowiązań akcesyjnych w zakresie gospodarki ściekowej w aglomeracjach 2 – 10 tys. RLM

3. Charakter osi	Nie dotyczy	
4. Fundusz (nazwa i kwota w EUR)	Nazwa Funduszu	Ogółem
	EFRR	154 615 611
5. Instytucja zarządzająca	Zarząd Województwa Lubelskiego	

OPIS DZIAŁANIA 6.1 Bezpieczeństwo ekologiczne

OPIS DZIAŁANIA 6.1 Bezpieczeństwo ekologiczne	
6. Nazwa działania/ poddziałania	Bezpieczeństwo ekologiczne
7. Cel/e szczegó- wy/e działania/ poddziałania	Celem Działania jest ochrona zdrowia i bezpieczeństwa ludzi, w tym ochrona dóbr materialnych na obszarach zabudowanych poprzez wyposażenie służb ratowniczych w sprzęt do prowadzenia akcji.
8. Lista wskaźników rezultatu bezpośrednie- go	1. Liczba ludności odnoszących korzyści z środków ochrony przed pożarami lasów (CI21).
9. Lista wskaźników produktu	1. Liczba jednostek służb ratowniczych wyposażonych w sprzęt do prowadzenia akcji ratowniczych i usuwania skutków katastrof. 2. Liczba zakupionych wozów pożarniczych wyposażonych w sprzęt do prowadzenia akcji ratowniczych i usuwania skutków katastrof.
10. Typy projektów	Zakupy specjalistycznego sprzętu i wyposażenia obiektów dla OSP, niezbędnego do skutecznego prowadzenia akcji ratowniczych oraz usuwania skutków zagrożeń naturalnych i poważnych awarii w tym zakup samochodów ratownictwa chemicznego, ratownictwa ekologicznego, samochodów ratowniczo-gaśniczych, pomp, łodzi, sprzętu zaplecza socjalnego dla ewakuowanych, nośników kontenerów z innym sprzętem specjalistycznym z wyłączeniem samochodów ratownictwa medycznego.

11. Typ beneficjenta	<ul style="list-style-type: none"> – Jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia – Jednostki organizacyjne jednostek samorządu terytorialnego posiadające osobowość prawną – Jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej
12. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Mieszkańcy województwa lubelskiego, osoby, instytucje i przedsiębiorstwa korzystające z rezultatów projektu.
13. Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy
14. Instytucja wdrażająca (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy
15. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	Region Słabiej Rozwinięty 4 427 784
16. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO (jeśli dotyczy)	<p><i>Mechanizmy zapewniające koordynację udzielanego wsparcia z innymi działaniami i osiami priorytetowymi RPO WL 2014-2020:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Kryteria wyboru projektów, – Komitet Monitorujący RPO WL 2014-2020, – Mapa projektów, – Wspólne działania informacyjno – promocyjne, – Instrumenty terytorialne ułatwiające komplementarność w sensie geograficznym. <p><i>Mechanizmy zapewniające koordynację udzielanego wsparcia z innymi Programami Operacyjnymi:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Komitet ds. Umowy Partnerstwa, – Wytyczne horyzontalne ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego, – Wspólna Lista Wskaźników Kluczowych, – Mapa projektów.
17. Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)	<i>Do ustalenia zakres wsparcia w ramach przedsięwzięć z zakresu zrównoważonego rozwoju obszarów miejskich innych niż obszar funkcjonalny miasta wojewódzkiego poprzez realizację projektów zintegrowanych na obszarach strategicznej interwencji (miasta subregionalne) wyznaczonych w Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego.</i>
18. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	<p>Tryb pozakonkursowy</p> <p>Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie, Departament Wdrażania Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego</p>

<p>19. Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)</p>	<p>1. Szczegółowe zasady kwalifikowalności wydatków określone zostaną w Wytocznych programowych w ramach RPO WL na lata 2014 – 2020. 2. Alokacja przeznaczona na wyposażenie dla OSP nie przekroczy 10% alokacji na priorytet inwestycyjny 5b.</p>
<p>20. Warunki i planowany zakres stosowania cross-financingu (%) (jeśli dotyczy)</p>	<p>Nie dotyczy</p>
<p>21. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych</p>	<p>Nie dotyczy</p>
<p>22. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)</p>	<p>Nie dotyczy</p>
<p>23. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek</p>	<p>Dofinansowanie przekazywane jest jako refundacja poniesionych i udokumentowanych wydatków kwalifikowalnych lub jako zaliczka na poczet przyszłych wydatków kwalifikowalnych. Możliwość udzielenia dofinansowania w formie zaliczki oraz zasad w zakresie uproszczonych form rozliczania wydatków będą rozpatrywane przez IZ. Przy określaniu zasad udzielania zaliczki IZ oraz zasad w zakresie uproszczonych form rozliczania wydatków będzie kierowała się zapisami obowiązujących aktów prawnych i obowiązujących wytycznych.</p>
<p>24. Pomoc publiczna i pomoc de minimis (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)</p>	<p>Nie dotyczy</p>
<p>25. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)</p>	<p>85%</p>
<p>26. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez</p>	<p>95%</p>

właściwą instytucję) (jeśli dotyczy)	
27. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	5%
28. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Brak ograniczeń kwotowych
29. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Brak ograniczeń kwotowych
30. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR) (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy
31. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	Nie dotyczy
32. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	Nie dotyczy
33. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	Nie dotyczy

OPIS DZIAŁANIA 6.2 *Mała retencja*

OPIS DZIAŁANIA 6.2 <i>Mała retencja</i>	
6. Nazwa działania/ poddziałania	<i>Mała retencja</i>
7. Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania	Celem działania jest zwiększenie bezpieczeństwa powodziowego w regionie poprzez zastosowanie odpowiedniej infrastruktury małej retencji służącej do zwiększenia ilości retencionowanej wody oraz infrastruktury przeciwpowodzowej

8. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba ludności odnoszących korzyści ze środków ochrony przeciwpowodziowej (CI20). 2. Objętość retencjonowanej wody.
9. Lista wskaźników produktu	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pojemność obiektów małej retencji. 2. Liczba wprowadzonych do użycia systemów monitorowania zagrożeń i systemów wczesnego ostrzegania. 3. Liczba wybudowanych urządzeń dla celów ochrony przeciwpowodziowej. 4. Liczba przebudowanych urządzeń dla celów ochrony przeciwpowodziowej. 5. Liczba wyremontowanych urządzeń dla celów ochrony przeciwpowodziowej. 6. Liczba wybudowanych urządzeń dla celów ochrony przed pożarami lasów. 7. Liczba przebudowanych urządzeń dla celów ochrony przed pożarami lasów. 8. Liczba wyremontowanych urządzeń dla celów ochrony przed pożarami lasów. 9. Liczba nowych stanowisk pomiarowych na potrzeby monitoringu stanu środowiska. 10. Liczba zmodernizowanych stanowisk pomiarowych na potrzeby monitoringu stanu środowiska.
10. Typy projektów	<ol style="list-style-type: none"> 1. Projekty w zakresie małej retencji⁵⁷, wpisujące się w kompleksową realizację zadań dotyczących danej zlewni, z uwzględnieniem zapisów Ramowej Dyrektywy Wodnej⁵⁸ i Dyrektywy Siedliskowej⁵⁹, zgodnych z dokumentami dotyczącymi zagospodarowania przestrzennego(studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubelskiego), w tym m.in.: <ul style="list-style-type: none"> – roboty budowlane, modernizacja⁶⁰ i poprawa stanu technicznego urządzeń przeciwpowodziowych (m.in.: wały przeciwpowodziowe, przepompownie, poldery, suche zbiorniki) wraz z niezbędnymi drogami dojazdowymi, przy uwzględnieniu powyższych wymogów, – renaturyzacja cieków wodnych w ramach systemów małej retencji i określenie terenów kompensacyjnych⁶¹ – roboty budowlane i modernizacja zbiorników retencyjnych w ramach systemów małej retencji, 2. Rozwój systemów zarządzania ryzykiem powodziowym z uwzględnieniem istniejących uwarunkowań (jako uzupełniający element wsparcia), w tym m.in.: <ul style="list-style-type: none"> – tworzenie systemów informacji przeciwpowodziowej, – rozwój systemów wczesnego ostrzegania i prognozowania zagro-

⁵⁷ Pod pojęciem **małej retencji** rozumie się wszelkie działania techniczne i nietechniczne zmierzające do poprawy struktury bilansu wodnego zlewni poprzez zwiększenie ich zdolności retencyjnych. Realizowane będą działania wykorzystujące kompleksowe zabiegi łączące przyjazne środowisku metody przyrodnicze i techniczne oraz inne najlepsze praktyki przedstawione w Wytycznych do realizacji obiektów małej retencji w Nadleśnictwach.

⁵⁸ Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej.

⁵⁹ Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory

⁶⁰ Modernizacja trwałe ulepszenie istniejącego obiektu budowlanego prowadzące do zwiększenia jego wartości użytkowej.

⁶¹ Art.35 Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U.2013.0.627).

	zeń.
11. Typ beneficjenta	<ul style="list-style-type: none"> – Jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia – Jednostki organizacyjne jednostek samorządu terytorialnego posiadające osobowość prawną – PGL Lasy Państwowe i jego jednostki organizacyjne
12. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Mieszkańcy województwa lubelskiego, osoby, instytucje i przedsiębiorstwa korzystające z rezultatów projektu.
13. Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy
14. Instytucja wdrażająca (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy
15. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	Region Słabiej Rozwinięty 39 850 053
16. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO (jeśli dotyczy)	<p><i>Mechanizmy zapewniające koordynację udzielanego wsparcia z innymi działaniami i osiami priorytetowymi RPO WL 2014-2020:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Kryteria wyboru projektów, – KM RPO WL 2014-2020, – Mapa projektów, – Wspólne działania informacyjno – promocyjne, – Instrumenty terytorialne ułatwiające komplementarność w sensie geograficznym. <p><i>Mechanizmy zapewniające koordynację udzielanego wsparcia z innymi Programami Operacyjnymi:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Komitet ds. Umowy Partnerstwa, – Wytyczne horyzontalne ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego, – Wspólna Lista Wskaźników Kluczowych, – Mapa projektów.
17. Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)	<i>Do ustalenia zakres wsparcia w ramach przedsięwzięć z zakresu zrównoważonego rozwoju obszarów miejskich innych niż obszar funkcjonalny miasta wojewódzkiego poprzez realizację projektów zintegrowanych na obszarach strategicznej interwencji (miasta subregionalne) wyznaczonych w Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego.</i>
18. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	<p>Tryb konkursowy</p> <p>Tryb pozakonkursowy</p> <p>Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie, Departament Wdrażania Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego</p>

<p>19. Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Szczegółowe zasady kwalifikowalności wydatków określone zostaną w Wytocznych programowych w ramach RPO WL na lata 2014 – 2020. 2. Wszystkie projekty będą musiały wykazać wyraźny pozytywny wpływ na redukcję kosztów społeczno-ekonomicznych, związanych z ekstremalnymi zjawiskami klimatycznymi i pogodowymi zgodnie ze <i>Strategicznym planem adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030</i>. 3. Realizowane przedsięwzięcia będą miały na celu minimalizowanie ryzyka powodziowego na obszarach o wyższym niż średnie ryzyko powodziowe (zgodnie z mapami ryzyka powodziowego). 4. Wsparcie zostanie skierowane na realizację kompleksowych projektów z zakresu budowy regionalnego systemu małej retencji (projekty realizowane tylko na terenie województwa lubelskiego). 5. Projekty będą musiały wykazać zgodność z Dyrektywą Powodziową 2007/60/WE, RDW, Dyrektywą Siedliskową oraz być komplementarne do planów zarządzania ryzykiem powodziowym. 6. Współfinansowane będą tylko projekty niemające negatywnego wpływu na stan lub potencjał jednolitych części wód, które znajdują się na liście nr 1, będącej załącznikiem do Masterplanu dla dorzecza Wisły. (ograniczenie dotyczy projektów infrastrukturalnych). 7. Współfinansowanie projektów, które mają znaczący wpływ na stan lub potencjał jednolitych części wód i które mogą być zrealizowane tylko po spełnieniu warunków określonych w artykule 4.7 RDW, znajdujących się na liście nr 2 będącej załącznikiem do Masterplanu dla dorzecza Wisły, nie będzie dozwolone do czasu przedstawienia wystarczających dowodów na spełnienie warunków określonych w artykule 4.7 RDW w drugim cyklu Planów Gospodarowania Wodami w Dorzeczach. Wypełnienie warunku będzie uzależnione od potwierdzenia zgodności z Ramową Dyrektywą Wodną drugiego cyklu Planów Gospodarowania Wodami w Dorzeczach przez Komisję Europejską (ograniczenie dotyczy projektów infrastrukturalnych). 8. Ponadto, projekty związane z małą retencją będą także musiały być zgodne z dokumentami związanymi z zagospodarowaniem przestrzennym z uwzględnieniem istniejących uwarunkowań.
<p>20. Warunki i planowany zakres stosowania cross-financingu (%) (jeśli dotyczy)</p>	<p>Nie dotyczy</p>
<p>21. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych</p>	<p>Nie dotyczy</p>
<p>22. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)</p>	<p>Nie dotyczy</p>
<p>23. Warunki stosowania uproszczonych form rozli-</p>	<p>Dofinansowanie przekazywane jest jako refundacja poniesionych i udokumentowanych wydatków kwalifikowalnych lub jako zaliczka na poczet przyszłych</p>

czania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	wydatków kwalifikowalnych. Możliwość udzielenia dofinansowania w formie zaliczki oraz zasady w zakresie uproszczonych form rozliczania wydatków będą rozpatrywane przez IZ. Przy określaniu zasad udzielania zaliczki oraz zasad w zakresie uproszczonych form rozliczania wydatków IZ będzie kierowała się zapisami obowiązujących aktów prawnych i obowiązujących wytycznych.
24. Pomoc publiczna i pomoc de minimis (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	Nie dotyczy
25. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)	85%
26. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję) (jeśli dotyczy)	95%
27. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	5%
28. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Brak ograniczeń kwotowych
29. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Brak ograniczeń kwotowych
30. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR) (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy
31. Mechanizm wdrażania	Nie dotyczy

instrumentów finansowych	
32. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	Nie dotyczy
33. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	Nie dotyczy

OPIS DZIAŁANIA 6.3 Gospodarka odpadami

OPIS DZIAŁANIA 6.3 Gospodarka odpadami	
6. Nazwa działania/ poddziałania	<i>Gospodarka odpadami</i>
7. Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania	Celem Działania jest zwiększenie udziału odzysku, w szczególności recyklingu w odniesieniu do szkła, metali, tworzyw sztucznych oraz papieru i tektury, jak również odzysku energii z odpadów, zgodnego z wymogami ochrony środowiska. W ramach Działania wspierane będą również działania informacyjno-promocyjne związane z gospodarką odpadami i promocją segregacji. Podjęte działania przełożą się na objęcie wszystkich mieszkańców województwa zorganizowanym i selektywnym systemem zbiórki odpadów. Interwencja przyczyni się także do zwiększenia ilości zbieranych selektywnie odpadów niebezpiecznych, występujących w strumieniu odpadów komunalnych, wyeliminuje praktyki nielegalnego składowania odpadów i pozwoli na osiągnięcie zakładanych wskaźników ponownego użycia i recyklingu. Docelowo cały system gospodarowania odpadami na terenie województwa lubelskiego będzie oparty i prowadzony z wykorzystaniem instalacji regionalnych.
8. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dodatkowe możliwości przerobowe w zakresie recyklingu odpadów (CI17). 2. Liczba osób objętych selektywnym zbieraniem odpadów. 3. Moc przerobowa zakładu zagospodarowania odpadów. 4. Liczba osób objętych systemem zagospodarowania odpadów.
9. Lista wskaźników produktu	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba wspartych zakładów zagospodarowania odpadów. 2. Liczba wybudowanych zakładów zagospodarowania odpadów. 3. Liczba przebudowanych zakładów zagospodarowania odpadów. 4. Pojemność wybudowanych składowisk odpadów niebezpiecznych. 5. Dodatkowa pojemność przebudowanych składowisk odpadów niebezpiecznych. 6. Masa unieszkodliwionych odpadów niebezpiecznych. 7. Masa wycofanych z użytkowania i unieszkodliwionych wyrobów zawierających azbest. 8. Masa odpadów zebranych z likwidowanych dzikich wysypisk. 9. Liczba przebudowanych składowisk odpadów.

	<p>10. Liczba zamkniętych lub zrehabilitowanych składowisk odpadów.</p> <p>11. Liczba wspartych Punktów Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych.</p> <p>12. Spadek ilości odpadów wytwarzanych przez wsparte przedsiębiorstwa.</p> <p>13. Liczba kampanii informacyjno-edukacyjnych związanych z gospodarką odpadami.</p>
10. Typy projektów	<p>Kompleksowe projekty, obejmujące infrastrukturę niezbędną do zapewnienia kompleksowej gospodarki odpadami w regionie, zaplanowanej zgodnie z hierarchią postępowania z odpadami, m.in.:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Infrastruktura do selektywnej zbiórki i przetwarzania odpadów komunalnych (w tym papieru, metalu, plastiku, szkła oraz odpadów biodegradowalnych). 2. Infrastruktura do odzysku i recyklingu odpadów (w tym kompostownie dla odpadów organicznych). 3. Instalacje do odzysku energii z biogazu składowiskowego lub mechaniczno-biologiczne instalacje do utylizacji dla pozostałych odpadów z wyłączeniem termicznej utylizacji odpadów. 4. Likwidacja nielegalnych wysypisk składowisk odpadów oraz rekultywacja zamkniętych składowisk odpadów 5. Gospodarowanie odpadami niebezpiecznymi, w szczególności w zakresie unieszkodliwiania azbestu poprzez zorganizowanie i wdrożenie kompleksowego systemu unieszkodliwiania azbestu z nieruchomości należących do osób fizycznych, budowę, rozbudowę i dostosowanie istniejących składowisk odpadów niebezpiecznych, w tym budowę kwater przy istniejących składowiskach .Kampanie informacyjne, dotyczące segregacji odpadów, selektywnej zbiórki oraz negatywnego wpływu na środowisko i zdrowie mieszkańców dzikich składowisk i nielegalnych wysypisk odpadów (jako uzupełnienie kompleksowych projektów infrastrukturalnych).
11. Typ beneficjenta	<ul style="list-style-type: none"> – Jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia – Jednostki organizacyjne jednostek samorządu terytorialnego posiadające osobowość prawną – Spółki prawa handlowego, w których większość udziałów lub akcji posiadają jednostki samorządu terytorialnego lub ich związki – Podmioty działające w oparciu o partnerstwo publiczno-prywatne – Jednostki sektora finansów publicznych posiadające osobowość prawną działające w sferze ochrony środowiska – Podmioty wdrażające instrument finansowy, które spełniają kryteria wymienione w rozporządzeniu delegowanym nr 480/2014
12. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Mieszkańcy województwa lubelskiego, osoby, instytucje i przedsiębiorstwa korzystające z rezultatów projektu.
13. Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy
14. Instytucja wdrażająca	Nie dotyczy

(jeśli dotyczy)	
15. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	Region Słabiej Rozwinięty 34 365 345
16. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO (jeśli dotyczy)	<p><i>Mechanizmy zapewniające koordynację udzielanego wsparcia z innymi działaniami i osiami priorytetowymi RPO WL 2014-2020:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Kryteria wyboru projektów, – KM RPO WL 2014-2020, – Regionalne Obserwatorium Terytorialne, – Mapa projektów, – wspólne działania informacyjno – promocyjne. <p><i>Mechanizmy zapewniające koordynację udzielanego wsparcia z innymi Programami Operacyjnymi:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Komitet ds. Umowy Partnerstwa, – Wytyczne horyzontalne ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego, – Wspólna Lista Wskaźników Kluczowych, – Mapa projektów.
17. Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy
18. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	<p>Tryb pozakonkursowy Tryb konkursowy</p> <p>Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie, Departament Wdrażania Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego</p>
19. Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Szczegółowe zasady kwalifikowalności wydatków określone zostaną w Wytycznych programowych w ramach RPO WL na lata 2014 – 2020. 2. Wyłącznym warunkiem wsparcia inwestycji infrastrukturalnych będzie ich ujęcie w planie inwestycyjnym dotyczącym gospodarowania odpadami komunalnymi opracowanym przez samorząd województwa lubelskiego, który będzie stanowił załącznik do planu gospodarki odpadami dla województwa lubelskiego. 3. Projekty będą zaplanowane w oparciu o selektywną zbiórkę odpadów u źródła w wyznaczonych na terenie województwa lubelskiego regionach. 4. Brak możliwości wsparcia dla projektów związanych z termicznym przetwarzaniem odpadów. 5. Wsparcie działań nieinwestycyjnych musi być zgodne z zaktualizowanym Planem Gospodarki Odpadami dla Województwa Lubelskiego. 6. System wyboru projektów:

	<ul style="list-style-type: none"> – będzie koncentrował się na zapewnieniu efektywności procesu selekcji, przejrzystości, bezstronności, równego dostępu oraz sprawności proceduralnej, – będzie premiował projekty realizowane w partnerstwie, obszarowo rozwiązujące problem odpadów, będzie gwarantował wybór projektów wysokiej jakości, zgodnych z celami priorytetu inwestycyjnego 6a oraz z horyzontalnymi politykami Wspólnoty, w tym w zakresie osiągnięcia celów ujętych w Dyrektywie 2008/98/WE i sposobów postępowania z odpadami.
20. Warunki i planowany zakres stosowania cross-financingu (%) (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy
21. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	Nie dotyczy
22. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)	Stawki ryczałtowe (na podstawie art. 61 ust. 3 lit. a rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r.) Zakłada się zastosowanie stawki ryczałtowej 20%
23. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	Dofinansowanie przekazywane jest jako refundacja poniesionych i udokumentowanych wydatków kwalifikowalnych lub jako zaliczka na poczet przyszłych wydatków kwalifikowalnych. Możliwość udzielenia dofinansowania w formie zaliczki oraz zasady w zakresie uproszczonych form rozliczania wydatków będą rozpatrywane przez IZ. Przy określaniu zasad udzielania zaliczki oraz zasad w zakresie uproszczonych form rozliczania wydatków IZ będzie kierowała się zapisami obowiązujących aktów prawnych i obowiązujących wytycznych.
24. Pomoc publiczna i pomoc de minimis (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	<i>Wytyczne ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego w zakresie zasad dofinansowania z programów operacyjnych podmiotów realizujących obowiązek świadczenia usług publicznych w gospodarce odpadami.</i>
25. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)	85% Projekty generujące dochód: poziom dofinansowania pomniejszony zgodnie z zastosowaną stawką ryczałtową.
26. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne)	85% Projekty generujące dochód: poziom dofinansowania pomniejszony zgodnie z zastosowaną stawką ryczałtową.

współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję (jeśli dotyczy)	
27. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	15% Projekty generujące dochód: wkład własny powiększony zgodnie z zastosowaną stawką ryczałtową.
28. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Brak ograniczeń kwotowych
29. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Brak ograniczeń kwotowych
30. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR) (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy
31. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	Nie dotyczy
32. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	Nie dotyczy
33. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	Nie dotyczy

OPIS DZIAŁANIA 6.4 Gospodarka wodno-ściekowa

OPIS DZIAŁANIA 6.4 <i>Gospodarka wodno-ściekowa</i>	
6. Nazwa działania/ poddziałania	<i>Gospodarka wodno-ściekowa</i>
7. Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania	Celem Działania jest realizacja zobowiązań akcesyjnych w zakresie gospodarki ściekowej w aglomeracjach 2 – 10 tys. RLM wpływająca na poprawę jakości wód na terenie województwa poprzez inwestycje prowadzące do rozwoju infrastruktury związanej z gospodarowaniem ściekami bytowymi zmierzającymi do zwiększenia udziału osób objętych zbiorczymi systemami ze szczegól-

	nym uwzględnieniem obszarów wiejskich i terenów atrakcyjnych.
8. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba dodatkowych osób korzystających z ulepszanego oczyszczania ścieków (CI19). 2. Przewidywanaliczba dodatkowych osób korzystających z ulepszanego oczyszczania ścieków. 3. Przewidywanaliczba dodatkowych osób korzystających z ulepszanego zaopatrzenia w wodę. 4. Liczba dodatkowych osób korzystających z ulepszanego zaopatrzenia w wodę (CI18). 5. Wydajność dobową wybudowanych ujęć wody. 6. Wielkość ładunku ścieków poddanych ulepszonemu oczyszczaniu.
9. Lista wskaźników produktu	<ol style="list-style-type: none"> 1. Długość wybudowanej kanalizacji sanitarnej. 2. Długość wybudowanej sieci wodociągowej. 3. Liczba wybudowanych oczyszczalni ścieków komunalnych. 4. Liczba przebudowanych oczyszczalni ścieków komunalnych. 5. Liczba wyremontowanych oczyszczalni ścieków komunalnych. 6. Długość przebudowanej kanalizacji sanitarnej. 7. Długość wyremontowanej kanalizacji sanitarnej. 8. Liczba nowych przydomowych oczyszczalni ścieków. 9. Długość przebudowanej sieci wodociągowej. 10. Długość wyremontowanej sieci wodociągowej. 11. Liczba wybudowanych ujęć wody. 12. Liczba wspartych stacji uzdatniania wody. 13. Długość wybudowanej sieci kanalizacji deszczowej. 14. Długość przebudowanej sieci kanalizacji deszczowej.
10. Typy projektów	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kompleksowa budowa i modernizacja komunalnych sieci kanalizacyjnych oraz budowa i modernizacja oczyszczalni ścieków komunalnych w aglomeracjach od 2 do 10 tys. RLM wraz z zagospodarowaniem osadów ściekowych z oczyszczalni ścieków, z możliwością lokalizowania oczyszczalni dla wyznaczonej aglomeracji poza jej granicami, w przypadku braku odpowiednich terenów pod inwestycję, pod warunkiem, że przedmiotowa oczyszczalnia ścieków będzie służyła wyłącznie wyznaczonej aglomeracji. 2. Projekty w zakresie gospodarki ściekowej na obszarach osadnictwa rozproszonego (przydomowe oczyszczalnie ścieków) w aglomeracjach od 2 do 10 tys. RLM wraz z zagospodarowaniem osadów ściekowych z oczyszczalni ścieków, 3. Budowa i modernizacja systemów zaopatrzenia w wodę, w tym również wyposażenia w systemy zmniejszające straty w dostawach i zmniejszające ryzyko wystąpienia awarii: <ul style="list-style-type: none"> – jako element kompleksowych projektów regulujących gospodarkę ściekową lub, – gdy na danym terenie jest zapewniona sieć kanalizacyjna lub, – kiedy projekt jest realizowany na obszarach osadnictwa rozproszonego, na terenach wiejskich, obszarach atrakcyjnych turystycznie, obszarach chronionych i w bliskim sąsiedztwie obszarów chronionych

	<p>pod warunkiem zapewnienia ekonomicznie uzasadnionych i trwałych finansowo rozwiązań (np. przydomowych oczyszczalni ścieków) gwarantujących prawidłowe zagospodarowanie powstałych nieczystości,</p> <p>4. Wyposażenie w odpowiedni sprzęt służb, zajmujących się monitoringiem jakości oczyszczonych ścieków i wody przeznaczonej do celów konsumpcyjnych,</p> <p>5. Dodatkowo jako element projektu mogą być także realizowane projekty dotyczące kanalizacji deszczowej.</p>
11. Typ beneficjenta	<ul style="list-style-type: none"> – Jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia – Jednostki organizacyjne jednostek samorządu terytorialnego posiadające osobowość prawną – Spółki prawa handlowego, w których większość udziałów lub akcji posiadają jednostki samorządu terytorialnego lub ich związki – Podmioty działające w oparciu o partnerstwo publiczno-privatne – Spółki wodne – Jednostki sektora finansów publicznych posiadające osobowość prawną działające w sferze ochrony środowiska
12. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Mieszkańcy województwa lubelskiego, osoby, instytucje i przedsiębiorstwa korzystające z rezultatów projektu.
13. Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy
14. Instytucja wdrażająca (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy
15. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	Region Słabiej Rozwinięty 75 972 429
16. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO (jeśli dotyczy)	<p><i>Mechanizmy zapewniające koordynację udzielanego wsparcia z innymi działaniami i osiami priorytetowymi RPO WL 2014-2020:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Kryteria wyboru projektów, – KM RPO WL 2014-2020, – Regionalne Obserwatorium Terytorialne, – Mapa projektów, – Wspólne działania informacyjno – promocyjne. <p><i>Mechanizmy zapewniające koordynację udzielanego wsparcia z innymi Programami Operacyjnymi:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Komitet ds. Umowy Partnerstwa, – Wytyczne horyzontalne ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego, – Wspólna Lista Wskaźników Kluczowych,

	<ul style="list-style-type: none"> – Linia demarkacyjna określająca podział interwencji pomiędzy poziomem krajowym i regionalnym. – Mapa projektów.
17. Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy
18. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	<p>Tryb konkursowy</p> <p>Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie, Departament Wdrażania Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego</p>
19. Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Szczegółowe zasady kwalifikowalności wydatków określone zostaną w Wytycznych programowych w ramach RPO WL na lata 2014 – 2020. 2. Dokumentem stanowiącym podstawę do wyboru projektów będzie Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych (KPOŚK) wraz z opracowanym w toku aktualizacji KPOŚK Masterplanem dla wdrażania dyrektywy 91/271/EWG, zawierającym listę potrzeb inwestycyjnych w poszczególnych aglomeracjach. 3. Wsparcie będą mogły uzyskać projekty zapewniające, w jak największym stopniu, realizację zobowiązań wynikających z dyrektywy 91/271/EWG, w tym również w zakresie zagospodarowania komunalnych osadów ściekowych (w odniesieniu do nowo budowanych bądź modernizowanych oczyszczalni ścieków) z uwzględnieniem hierarchii postępowania z osadami ściekowymi. 4. Wsparcie projektów w zakresie oczyszczania ścieków w ramach przedsięwzięć wskazanych w Krajowym Programie Oczyszczania Ścieków Komunalnych oraz zaopatrzenia w wodę będzie realizowane z preferowaniem zadań z zakresu gospodarki ściekowej na terenach wiejskich, obszarach atrakcyjnych turystycznie, obszarach chronionych i w bliskim sąsiedztwie obszarów chronionych. 5. Realizacja projektów związanych ze wsparciem systemów zaopatrzenia w wodę, będzie możliwa tylko w ramach kompleksowych projektów regulujących gospodarkę ściekową lub gdy na danym terenie jest zapewniona sieć kanalizacyjna lub jest realizowana na obszarach osadnictwa rozproszonego, na terenach wiejskich, obszarach atrakcyjnych turystycznie, obszarach chronionych i w bliskim sąsiedztwie obszarów chronionych, pod warunkiem zapewnienia ekonomicznie uzasadnionych i trwałych finansowo rozwiązań (np. przydomowych oczyszczalni ścieków) gwarantujących prawidłowe zagospodarowanie powstałych nieczystości. 6. Premiowane będą projekty, które w znacznym stopniu przyczyniają się do realizacji zapisów SUE RMB z uwagi na położenie województwa w zlewni rzeki Wisły.
20. Warunki i planowany zakres stosowania cross-financingu (%)	Nie dotyczy

(jeśli dotyczy)	
21. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	Nie dotyczy
22. Warunki uwzględnienia dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)	Stawki ryczałtowe (na podstawie art. 61 ust. 3 lit. a rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r.) Zakłada się zastosowanie stawki ryczałtowej 25%
23. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	Dofinansowanie przekazywane jest jako refundacja poniesionych i udokumentowanych wydatków kwalifikowalnych lub jako zaliczka na poczet przyszłych wydatków kwalifikowalnych. Możliwość udzielenia dofinansowania w formie zaliczki oraz zasady w zakresie uproszczonych form rozliczania wydatków będą rozpatrywane przez IZ. Przy określaniu zasad udzielania zaliczki oraz zasad w zakresie uproszczonych form rozliczania wydatków IZ będzie kierowała się zapisami obowiązujących aktów prawnych i obowiązujących wytycznych.
24. Pomoc publiczna i pomoc de minimis (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	Nie dotyczy
25. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)	85% Projekty generujące dochód: poziom dofinansowania pomniejszony zgodnie z zastosowaną stawką ryczałtową.
26. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję) (jeśli dotyczy)	85% Projekty generujące dochód: poziom dofinansowania pomniejszony zgodnie z zastosowaną stawką ryczałtową.
27. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	15% Projekty generujące dochód: wkład własny powiększony zgodnie z zastosowaną stawką ryczałtową.
28. Minimalna i maksymalna wartość pro-	Brak ograniczeń kwotowych

jektu (PLN) (jeśli dotyczy)	
29. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Brak ograniczeń kwotowych
30. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR) (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy
31. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	Nie dotyczy
32. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	Nie dotyczy
33. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	Nie dotyczy

II.7 Oś priorytetowa 7 Ochrona dziedzictwa kulturowego i naturalnego

1. Numer i nazwa osi priorytetowej

Oś Priorytetowa 7 Ochrona dziedzictwa kulturowego i naturalnego

2. Cele szczegółowe osi priorytetowej

Cel szczegółowy 1: Zwiększona dostępność zasobów dziedzictwa kulturowego i naturalnego regionu

Cel szczegółowy 2: Wzmocnione mechanizmy ochrony różnorodności biologicznej i krajobrazowej w regionie

3. Charakter osi	Nie dotyczy	
4. Fundusz (nazwa i kwota w EUR)	Nazwa Funduszu	Ogółem
	EFRR	70 707 126
5. Instytucja zarządzająca	Zarząd Województwa Lubelskiego	

OPIS DZIAŁANIA 7.1 Dziedzictwo kulturowe

OPIS DZIAŁANIA 7.1 Dziedzictwo kulturowe	
6. Nazwa działania/ poddziałania	<i>Dziedzictwo kulturowe</i>
7. Cele szczegółowe działania/poddziałania	<p>Celem działania jest ochrona i wykorzystanie zasobów dziedzictwa kulturowego, zarówno materialnego, jak i niematerialnego. Realizowane inwestycje będą miały na celu efektywne wykorzystanie potencjału dziedzictwa kulturowego w osiąganiu korzyści społecznych i gospodarczych, zarówno w wymiarze regionalnym jak i lokalnym. Dziedzictwo kulturowe oraz zasoby kultury są ważnym czynnikiem tworzenia postaw kreatywnych w społeczeństwie, wpływają na wspieranie działań innowacyjnych, a tym samym pozytywnie oddziałują na rozwój gospodarczy. Jednocześnie wywierając istotny wpływ m.in. na zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej regionu, determinując rozwój turystyki, tworzą rynek pracy, wpływają na rozwój przemysłów kultury i kreatywnych. Co więcej, dziedzictwo kulturowe i zasoby kultury mają wpływ na rozwój społeczny przyczyniając się do rozwoju kompetencji społecznych i wzrostu integracji społecznej. Dziedzictwo kulturowe i zasoby kultury należy więc widzieć w szerokim kontekście czynników wspierających rozwój zrównoważony: gospodarczy, społeczny i środowiskowy, tak z uwagi na konieczność zachowania i rozwoju jego tkanki materialnej, komplementarnej wobec dziedzictwa naturalnego i przyrodniczego, jak również w kontekście związków kultury z celami rozwoju ekonomicznego i społecznego, do których wnosi znaczący wkład.</p>

8. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wzrost oczekiwanej liczby odwiedzin w objętych wsparciem miejscach należących do dziedzictwa kulturalnego i naturalnego oraz stanowiących atrakcje turystyczne (CI9). 2. Liczba osób korzystających z obiektów zasobów kultury objętych wsparciem.
9. Lista wskaźników produktu	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba obiektów zasobów kultury objętych wsparciem. 2. Liczba instytucji kultury objętych wsparciem. 3. Liczba zabytków nieruchomości objętych wsparciem. 4. Liczba zabytków ruchomych objętych wsparciem. 5. Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.
10. Typy projektów	<ol style="list-style-type: none"> 1. Prace konserwatorskie, prace restauratorskie, modernizacja i roboty budowlane (z wyłączeniem rozbiórki) dotyczące zabytków i zespołów tych zabytków wraz z otoczeniem i/lub przystosowanie ich na cele kulturalne. 2. Ochrona zabytków ruchomych jako element projektu. 3. Roboty budowlane i modernizacja infrastruktury kultury (w szczególności ośrodki kultury, biblioteki publiczne itp.) przyczyniającej się do aktywnego udziału społeczeństwa w kulturze. 4. Projekty z zakresu ochrony dziedzictwa niematerialnego. 5. Monitoring i zabezpieczenie obiektów infrastruktury kultury i dziedzictwa kulturowego na wypadek zagrożeń. 6. Zakup i modernizacja wyposażenia do prowadzenia działalności kulturalnej w obiektach będących celem projektu (wyłącznie jako jeden z elementów projektu), roboty budowlane i modernizacja infrastruktury technicznej i sanitarnej (w tym z zakresu przystosowania obiektów do potrzeb osób niepełnosprawnych) – wyłącznie jako jeden z elementów realizacji projektów wymienionych w pkt 1 i 3. 7. Zagospodarowanie terenu wokół obiektów (m.in. budowa miejsc parkingowych) wyłącznie jako jeden z elementów realizacji projektów wymienionych w pkt 1 i 3.
11. Typ beneficjenta	<ul style="list-style-type: none"> – Jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia – Jednostki organizacyjne jednostek samorządu terytorialnego posiadające osobowość prawną – Parki narodowe i krajobrazowe – PGL Lasy Państwowe i jego jednostki organizacyjne – Organizacje pozarządowe – Spółki prawa handlowego, w których większość udziałów lub akcji posiadają jednostki samorządu terytorialnego lub ich związki – Podmioty działające w oparciu o partnerstwo publiczno-prywatne – Kościoły i związki wyznaniowe oraz osoby prawne kościołów i związków wyznaniowych – Jednostki sektora finansów publicznych posiadające osobowość prawną działające w sferze ochrony środowiska, kultury, turystyki – W przypadku jednostek współprowadzonych z ministrem właściwym ds. kultury i ochrony dziedzictwa narodowego dofinansowanie projektów będzie możliwe w ramach PO IŚ.

12. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Mieszkańcy województwa lubelskiego, osoby, instytucje i przedsiębiorstwa korzystające z rezultatów projektu, turyści.
13. Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy
14. Instytucja wdrażająca (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy
15. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	Region Słabiej Rozwinięty 39 527 977
16. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO (jeśli dotyczy)	<p><i>Mechanizmy zapewniające koordynację udzielanego wsparcia z innymi działaniami i osiami priorytetowymi RPO WL 2014-2020:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – KM RPO WL 2014-2020, – Kryteria wyboru projektów, – Mapa projektów, – Instrumenty terytorialne ułatwiające komplementarność w sensie geograficznym. <p><i>Mechanizmy zapewniające koordynację udzielanego wsparcia z innymi Programami Operacyjnymi:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Komitet ds. Umowy Partnerstwa, – Kontrakt Terytorialny dla Województwa Lubelskiego, – Wytyczne horyzontalne ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego, – Mapa projektów, – Wspólna Lista Wskaźników Kluczowych.
17. Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)	<p>W ramach Działania przewiduje się terytorializację poprzez dedykowane wsparcie dla powyższych inwestycji z podziałem środków finansowych na projekty o charakterze lokalnym i regionalnym.</p> <p>Preferowane będą projekty realizowane na obszarach wiejskich, na które będzie przeznaczona 50% alokacji w ramach działania.</p> <p><i>Do ustalenia zakres wsparcia w ramach przedsięwzięć z zakresu zrównoważonego rozwoju obszarów miejskich innych niż obszar funkcjonalny miasta wojewódzkiego poprzez realizację projektów zintegrowanych na obszarach strategicznej interwencji (miasta subregionalne) wyznaczonych w Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego.</i></p>

<p>18. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów</p>	<p>Tryb konkursowy Tryb pozakonkursowy</p> <p>Departament Wdrażania Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego</p>
<p>19. Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Szczegółowe zasady kwalifikowalności wydatków określone zostaną w Wytocznych programowych w ramach RPO WL na lata 2014 – 2020. 2. W ramach Działania wspierane będą wyłącznie projekty do 5 mln euro kosztów całkowitych projektu. 3. W ramach działania brak wsparcia dla budowy nowych obiektów. 4. Finansowanie przewidziane w ramach Działania nie będzie obejmować samodzielnych projektów, mających na celu organizowanie imprez kulturalnych, takich jak wystawy i festiwale oraz kampanii promocyjnych, które nie mają wpływu na realizację jego celów w dłuższej perspektywie. 5. Promowane będą projekty, których jednym z elementów są zmiany techniczne istniejącej infrastruktury, poprawiające dostępność dla osób niepełnosprawnych. 6. Przedmiotem projektów realizowanych w ramach wsparcia sektora kultury i turystyki będą obiekty związane wyłącznie z funkcją kulturalną lub turystyczną. 7. Kompleksowe projekty związane z digitalizacją zasobów kultury będą realizowane w ramach Działania 2.1. Natomiast w ramach projektów finansowanych w ramach przedmiotowego Działania będą mogły być realizowane elementy związane z wykorzystaniem ICT np. multimedia, instalacje multimedialne, wystawy interaktywne itp. 8. Koszty budowy, modernizacji, nabycia konserwacji lub poprawy infrastruktury kwalifikują się do wsparcia, jeżeli w skali roku przynajmniej 80% czasu lub powierzchni tej infrastruktury jest wykorzystywane do celów związanych z kulturą. 9. Przy wyborze projektów do dofinansowania, obok elementów takich jak analiza ekonomiczna, analiza finansowa czy analiza ryzyka, odzwierciedlenie w kryteriach wyboru projektów znajdą m.in. następujące aspekty: <ul style="list-style-type: none"> ➤ analiza popytu - wykazanie zapotrzebowania na dany projekt, w tym szacowanej liczby odwiedzających; ➤ realizacja priorytetów rozwoju kultury: <ul style="list-style-type: none"> – poprawa dostępności do kultury - tj. w wymiarze fizycznym udostępnienie nowych powierzchni do prowadzenia działalności kulturalnej, jak również budowanie świadomości i edukacja kulturalna; – zachowanie dziedzictwa kulturowego (materialnego i niematerialnego) dla przyszłych pokoleń; – umożliwienie nowych form uczestnictwa w kulturze - tworzenie warunków do rozwoju oferty kulturalnej odpowiadającej na nowe potrzeby w obszarze działalności kulturalnej wynikające z rozwoju technicznego oraz przemian społecznych we współczesnej gospodarce; – podniesienie atrakcyjności turystycznej kraju lub regionu.

	<p>➤ zapewnienie trwałości efektów, w tym generowane efekty mnożnikowe - promowane będą rozwiązania wpływające na poprawę efektywności funkcjonowania obiektów/instytucji w długim okresie, w tym rozwiązania pozwalające na:</p> <ul style="list-style-type: none"> – obniżenie kosztów utrzymania na rzecz wydatków inwestycyjnych oraz na działalność kulturalną; – zastosowanie innowacyjnych rozwiązań energooszczędnych - zmniejszenie zapotrzebowania i zużycia energii, a przez to zmniejszenie ogólnych kosztów eksploatacji budynków; – dywersyfikację źródeł finansowania działalności - pozyskiwanie zewnętrznych źródeł finansowania; – dodatnie efekty ekonomiczne - oddziaływanie na bezpośrednie otoczenie inwestycji; – tworzenie nowych miejsc pracy. <p>10. Wyłączeniu ze wsparcia w ramach Działania podlegają projekty:</p> <ul style="list-style-type: none"> – dotyczące obiektów wpisanych na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO lub uznanych przez Prezydenta RP za Pomnik Historii lub zlokalizowane na obszarach objętych wpisem na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO lub położone na obszarach uznanych za Pomniki Prezydenta RP, – dotyczące konserwacji, restauracji, rewaloryzacji zabytków drewnianych (ruchomych i nieruchomych), – dotyczące rozwoju czytelnictwa w miastach wojewódzkich, – dotyczące rozwoju sztuki współczesnej w miastach wojewódzkich, – dotyczące konserwacji, restauracji, rewaloryzacji i adaptacji na cele kulturalne oraz zabezpieczenia zabytków techniki, wynikające z Kontraktów Terytorialnych. <p>11. Wsparcie w ramach Działania nie może być udzielone w zakresie w jakim jest wykluczone w art. 1 ust. 2 - 5 Rozporządzenia Komisji (UE) NR 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającym niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu.</p>
<p>20. Warunki i planowany zakres stosowania cross-financingu (%) (jeśli dotyczy)</p>	<p>Nie dotyczy</p>
<p>21. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych</p>	<p>Nie dotyczy</p>
<p>22. Warunki uwzględnienia dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)</p>	<p>Nie dotyczy</p>
<p>23. Warunki stosowania uproszczonych form</p>	<p>Dofinansowanie przekazywane jest jako refundacja poniesionych i udokumentowanych wydatków kwalifikowalnych lub jako zaliczka na poczet przyszłych</p>

rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	wydatków kwalifikowalnych. Możliwość udzielenia dofinansowania w formie zaliczki oraz zasady w zakresie uproszczonych form rozliczania wydatków będą rozpatrywane przez IZ. Przy określaniu zasad udzielania zaliczki oraz zasad w zakresie uproszczonych form rozliczania wydatków IZ będzie kierowała się zapisami obowiązujących aktów prawnych i obowiązujących wytycznych.
24. Pomoc publiczna i pomoc de minimis (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	W przypadku wystąpienia pomocy publicznej zastosowanie ma program pomocy przygotowany przez ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego w zakresie udzielania pomocy na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego (na podstawie art. 53 <i>Pomoc na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego</i> Rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu)
25. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)	Projekty nieobjęte pomocą publiczną: 85% Projekty objęte pomocą publiczną: zgodnie z programami pomocy publicznej
26. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję) (jeśli dotyczy)	Projekty nieobjęte pomocą publiczną: 95% Projekty objęte pomocą publiczną: zgodnie z programami pomocy publicznej Zgodnie z uchwałą Nr XIV/244/2015 Zarządu Województwa Lubelskiego z dnia 3 lutego 2015 r. w sprawie przyjęcia „Stanowiska negocjacyjnego Samorządu Województwa Lubelskiego dotyczącego zmian do Kontraktu Terytorialnego” projekty z zakresu wsparcia dziedzictwa kulturowego na obszarach rewitalizowanych, nieobjęte pomocą publiczną i nie generujące dochodu: 95%
27. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	Projekty nieobjęte pomocą publiczną: 5% Projekty objęte pomocą publiczną: zgodnie z programami pomocy publicznej Zgodnie z uchwałą Nr XIV/244/2015 Zarządu Województwa Lubelskiego z dnia 3 lutego 2015 r. w sprawie przyjęcia „Stanowiska negocjacyjnego Samorządu Województwa Lubelskiego dotyczącego zmian do Kontraktu Terytorialnego” projekty z zakresu wsparcia dziedzictwa kulturowego na obszarach rewitalizowanych, nieobjęte pomocą publiczną i nie generujące dochodu: 5%
28. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Minimalna wartość projektu o zasięgu regionalnym: 4 mln PLN całkowitych kosztów projektu. Maksymalna wartość projektu o zasięgu lokalnym: poniżej 4 mln PLN całkowitych kosztów projektu.

	Maksymalna wartość projektu w ramach działania: 5 mln euro kosztów całkowitych ⁶²
29. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Brak ograniczeń kwotowych
30. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR) (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy
31. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	Nie dotyczy
32. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	Nie dotyczy
33. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	Nie dotyczy

OPIS DZIAŁANIA 7.2 Dziedzictwo naturalne

OPIS DZIAŁANIA 7.2 Dziedzictwo naturalne	
6. Nazwa działania/poddziałania	<i>Dziedzictwo naturalne</i>
7. Cele szczegółowe działania/poddziałania	Celem działania jest zrównoważone wykorzystanie i zachowanie dziedzictwa naturalnego ⁶³ . Zachowanie dziedzictwa naturalnego i zrównoważone jego wykorzystanie wywiera istotny wpływ m.in. na zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej regionu, determinuje rozwój turystyki i tworzy rynek pracy. Realizowane inwestycje będą miały na celu efektywne wykorzystanie potencjału dziedzictwa naturalnego w osiąganiu korzyści społecznych i gospodarczych, przy powstrzymaniu procesu degradacji.
8. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wzrost oczekiwanej liczby odwiedzin w objętych wsparciem miejscach należących do dziedzictwa kulturalnego i naturalnego oraz stanowiących atrakcje turystyczne (CI9). 2. Liczba osób korzystających z obiektów zasobów kultury objętych wspar-

⁶² Przeliczając kwoty PLN na EURO należy zastosować kurs EBC z przed ostatniego dnia miesiąca poprzedzającego miesiąc, w którym został ogłoszony nabór projektów w trybie konkursowym lub w którym nastąpiło złożenie wniosku w trybie pozakonkursowym.

⁶³ Zgodnie z zapisami art. 2 Konwencji w sprawie ochrony światowego dziedzictwa kulturalnego i naturalnego z dnia 16 listopada 1972 r.

	ciem.
9. Lista wskaźników produktu	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba wspartych obiektów w miejscach dziedzictwa naturalnego. 2. Liczba wspartych instytucji paramuzealnych. 3. Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. 4. Łączna powierzchnia zrehabilitowanych gruntów (CI22).
10. Typy projektów	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ochrona i zachowanie zabytkowych ogrodów i parków, 2. Projekty dotyczące zwiększenia zieleni w miastach (w tym parków, zieleńców i terenów zieleni osiedlowej) w ramach rekultywacji terenów zdegradowanych działalnością człowieka, 3. Roboty budowlane, modernizacja i wyposażenie infrastruktury ułatwiającej dostęp do miejsc i obszarów atrakcyjnych turystycznie, infrastruktura zlokalizowana wokół istniejących zbiorników wodnych (kąpieliska, plaże, pomosty, mola, przystanie wodne, bulwary, promenady), itp. 4. Tworzenie i poprawa funkcjonowania istniejących geoparków, parków krajobrazowych, centrów ochrony bioróżnorodności⁶⁴ parków botanicznych, arboretów, ostoi zwierząt, mini zoo, wolier i innych form prezentacji przyrody także na terenach miejskich i wiejskich, 5. Roboty budowlane i modernizacja infrastruktury technicznej i sanitarnej (w tym z zakresu przystosowania obiektów do potrzeb osób niepełnosprawnych) – jako element realizacji powyższych typów projektów, 6. Zagospodarowanie terenu wokół obiektów (m.in. budowa miejsc parkingowych) wyłącznie jako jeden z elementów realizacji powyższych typów projektów.
11. Typ beneficjenta	<ul style="list-style-type: none"> – Jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia, – Jednostki organizacyjne jednostek samorządu terytorialnego posiadające osobowość prawną, – Parki narodowe i krajobrazowe, – PGL Lasy Państwowe i jego jednostki organizacyjne, – Organizacje pozarządowe, – Spółki prawa handlowego, w których większość udziałów lub akcji posiadają jednostki samorządu terytorialnego lub ich związki, – Podmioty działające w oparciu o partnerstwo publiczno-prywatne, – Kościoły i związki wyznaniowe oraz osoby prawne kościołów i związków wyznaniowych, – Jednostki sektora finansów publicznych posiadające osobowość prawną działające w sferze ochrony środowiska, kultury, turystyki.
12. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Mieszkańcy województwa lubelskiego, osoby, instytucje i przedsiębiorstwa korzystające z rezultatów projektu, turyści
13. Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy
14. Instytucja wdrażająca	Nie dotyczy

⁶⁴ Centrum ochrony bioróżnorodności rozumiane jako urządzone i zagospodarowany teren wraz z infrastrukturą techniczną i budynkami funkcjonalnie z nim związanymi, będący miejscem ochrony ex situ i/lub in situ.

jąca (jeśli dotyczy)	
15. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	Region Słabiej Rozwinięty 10 740 231
16. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO (jeśli dotyczy)	<p><i>Mechanizmy zapewniające koordynację udzielanego wsparcia z innymi działaniami i osiami priorytetowymi RPO WL 2014-2020:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – KM RPO WL 2014-2020, – Kryteria wyboru projektów, – Mapa projektów, – Instrumenty terytorialne ułatwiające komplementarność w sensie geograficznym. <p><i>Mechanizmy zapewniające koordynację udzielanego wsparcia z innymi Programami Operacyjnymi:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Komitet ds. Umowy Partnerstwa, – Wytyczne horyzontalne ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego, – Wspólna Lista Wskaźników Kluczowych, – Mapa projektów.
17. Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)	<p>W ramach Działania przewiduje się terytorializację poprzez dedykowane wsparcie dla powyższych inwestycji z podziałem środków finansowych na projekty o charakterze lokalnym i regionalnym.</p> <p>Preferowane będą projekty realizowane na obszarach wiejskich, na które będzie przeznaczona 50% alokacji w ramach działania.</p> <p><i>Do ustalenia zakres wsparcia w ramach przedsięwzięć z zakresu zrównoważonego rozwoju obszarów miejskich innych niż obszar funkcjonalny miasta wojewódzkiego poprzez realizację projektów zintegrowanych na obszarach strategicznej interwencji (miasta subregionalne) wyznaczonych w Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego.</i></p>
18. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	<p>Tryb konkursowy Tryb pozakonkursowy</p> <p>Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie, Departament Wdrażania Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego</p>
19. Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Szczegółowe zasady kwalifikowalności wydatków określone zostaną w Wytycznych programowych w ramach RPO WL na lata 2014 – 2020. 2. W ramach Działania wspierane będą wyłącznie projekty do 5 mln euro kosztów całkowitych projektu. 3. W ramach działania brak wsparcia dla budowy nowych obiektów kubaturowych - budynków. Promowane będą projekty, których jednym z elementów są zmiany techniczne istniejącej infrastruktury, poprawiające dostęp-

	<p>ność dla osób niepełnosprawnych.</p> <p>4. Przedmiotem projektów realizowanych w ramach wsparcia sektora kultury i turystyki będą obiekty związane wyłącznie z funkcją kulturalną lub turystyczną.</p> <p>5. Przy wyborze projektów do dofinansowania, obok elementów takich jak analiza ekonomiczna, analiza finansowa czy analiza ryzyka, odzwierciedlenie w kryteriach wyboru projektów znajdują m.in. następujące aspekty:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ analiza popytu - wykazanie zapotrzebowania na dany projekt, w tym szacowanej liczby odwiedzających; ➤ zapewnienie trwałości efektów, w tym generowane efekty mnożnikowe - promowane będą rozwiązania wpływające na poprawę efektywności funkcjonowania obiektów/instytucji w długim okresie, w tym rozwiązania pozwalające na: <ul style="list-style-type: none"> – obniżenie kosztów utrzymania na rzecz wydatków inwestycyjnych – zastosowanie innowacyjnych rozwiązań energooszczędnych - zmniejszenie zapotrzebowania i zużycia energii, a przez to zmniejszenie ogólnych kosztów eksploatacji budynków; – dywersyfikację źródeł finansowania działalności - pozyskiwanie zewnętrznych źródeł finansowania; – dodatnie efekty ekonomiczne - oddziaływanie na bezpośrednie otoczenie inwestycji; – tworzenie nowych miejsc pracy. <p>6. Wsparcie w ramach Działania nie może być udzielone w zakresie w jakim jest wykluczone w art. 1 ust. 2 - 5 Rozporządzenia Komisji (UE) NR 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającym niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu.</p>
<p>20. Warunki i planowany zakres stosowania <i>cross-financingu</i> (%) (jeśli dotyczy)</p>	<p>Nie dotyczy</p>
<p>21. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych</p>	<p>Nie dotyczy</p>
<p>22. Warunki uwzględnienia dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)</p>	<p>Nie dotyczy</p>
<p>23. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek</p>	<p>Dofinansowanie przekazywane jest jako refundacja poniesionych i udokumentowanych wydatków kwalifikowalnych lub jako zaliczka na poczet przyszłych wydatków kwalifikowalnych. Możliwość udzielenia dofinansowania w formie zaliczki oraz zasady w zakresie uproszczonych form rozliczania wydatków będą rozpatrywane przez IZ. Przy określaniu zasad udzielania zaliczki oraz zasad w zakresie uproszczonych form rozliczania wydatków IZ będzie kierowała się zapisami obowiązujących aktów prawnych i obowiązujących wytycznych.</p>

<p>24. Pomoc publiczna i pomoc <i>de minimis</i> (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)</p>	<p>W przypadku wystąpienia pomocy publicznej zastosowanie ma program pomocowy przygotowany przez ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego w zakresie udzielania pomocy na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego oraz program pomocowy przygotowany przez ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego w zakresie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę lokalną (na podstawie art. 53 <i>Pomoc na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego</i> i art. 56 <i>Pomoc inwestycyjna na infrastrukturę lokalną</i> Rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu)</p>
<p>25. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)</p>	<p>Projekty nieobjęte pomocą publiczną: 85% Projekty objęte pomocą publiczną: zgodnie z programami pomocy publicznej</p>
<p>26. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję) (jeśli dotyczy)</p>	<p>Projekty nieobjęte pomocą publiczną: 95% Projekty objęte pomocą publiczną: zgodnie z programami pomocy publicznej</p>
<p>27. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych</p>	<p>Projekty nieobjęte pomocą publiczną: 5% Projekty objęte pomocą publiczną: zgodnie z programami pomocy publicznej</p>
<p>28. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) (jeśli dotyczy)</p>	<p>Minimalna wartość projektu o zasięgu regionalnym 2 mln PLN całkowitych kosztów projektu. Maksymalna wartość projektu o zasięgu lokalnym: 2 mln PLN całkowitych kosztów projektu. Maksymalna wartość projektu: 5 mln euro kosztów całkowitych⁶⁵</p>
<p>29. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)</p>	<p>Brak ograniczeń kwotowych</p>
<p>30. Kwota alokacji UE na instrumenty finan-</p>	<p>Nie dotyczy</p>

⁶⁵ Przeliczając kwoty PLN na EURO należy zastosować kurs EBC z przed ostatniego dnia miesiąca poprzedzającego miesiąc, w którym został ogłoszony nabór projektów w trybie konkursowym lub w którym nastąpiło złożenie wniosku w trybie pozakonkursowym.

sowe (EUR) (jeśli dotyczy)	
31. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	Nie dotyczy
32. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	Nie dotyczy
33. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	Nie dotyczy

OPIS DZIAŁANIA 7.3 Ochrona różnorodności przyrodniczej

OPIS DZIAŁANIA 7.3 Ochrona różnorodności przyrodniczej	
6. Nazwa działania/poddziałania	<i>Ochrona różnorodności przyrodniczej</i>
7. Cele szczegółowe działania/poddziałania	Celem działania jest wzmocnienie mechanizmów ochrony przyrody. Realizowane inwestycje będą miały na celu efektywną ochronę różnorodności biologicznej. Działania te skupią się na przeciwdziałaniu czynnikom powodującym spadek powierzchni obszarów cennych przyrodniczo, odpowiednie zarządzanie tymi obszarami oraz ograniczenie presji na te obszary.
8. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	1. Powierzchnia siedlisk wspartych w celu uzyskania lepszego statusu ochrony (CI23).
9. Lista wskaźników produktu	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba wspartych obiektów związanych z ochroną przyrody. 2. Liczba wspartych form ochrony przyrody. 3. Łączna powierzchnia zrekultywowanych gruntów (CI22). 4. Liczba opracowanych dokumentów planistycznych z zakresu ochrony przyrody. 5. Liczba ośrodków prowadzących działalność w zakresie edukacji ekologicznej objętych wsparciem. 6. Liczba przeprowadzonych kampanii informacyjno - edukacyjnych związanych z edukacją ekologiczną. 7. Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. 8. Liczba siedlisk/zbiorowisk roślinnych objętych projektem.

<p>10. Typy projektów</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zachowanie zagrożonych wyginięciem gatunków i siedlisk przyrodniczych⁶⁶, aby umożliwić prawidłowe funkcjonowanie sieci NATURA 2000, 2. Odbudowa zdegradowanych siedlisk, przywracanie właściwych stosunków wodnych siedlisk wodno-błotnych, 3. Ochrona in situ i ex situ zagrożonych gatunków i siedlisk przyrodniczych w ramach kompleksowych projektów o zasięgu regionalnym na obszarach parków krajobrazowych, rezerwatów przyrody (w tym na obszarach Natura 2000 będących częścią parków krajobrazowych i rezerwatów przyrody) i ogrodów botanicznych, 4. Przygotowanie dokumentacji technicznej oraz przyrodniczej (w tym m.in. opracowanie planów ochrony gatunków i siedlisk, inwentaryzacji przyrodniczej, opisu stanu istniejącego wraz z analizą potrzeb oraz analizą opcji), opracowanie planów ochrony, 5. Projekty związane z ochroną bioróżnorodności w miastach i na obszarach wiejskich (parki, ogrody niebędące zabytkami). 6. Kampanie informacyjne i promocyjne dotyczące promocji różnorodności biologicznej w ramach edukacji ekologicznej jako element projektu związanego z ochroną różnorodności biologicznej. 7. Wyposażenie, rozbudowa i modernizacja centrów edukacji ekologicznej wraz z komplementarnymi do krajowych kampaniami promocyjnymi i edukacyjnymi dotyczącymi bioróżnorodności oraz szeroko rozumianą edukacją ekologiczną jak element powyższego typu projektu. 8. Budowa, rozbudowa, modernizacja obiektów dla zwierząt i roślin w ogrodach zoologicznych lub w ogrodach botanicznych.
<p>11. Typ beneficjenta</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia – Jednostki organizacyjne jednostek samorządu terytorialnego posiadające osobowość prawną – Parki narodowe i krajobrazowe – Podmioty sprawujące nadzór lub zarządzające obszarami chronionymi – Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska – PGL Lasy Państwowe i jego jednostki organizacyjne – Jednostki naukowe – Szkoły wyższe – Organizacje pozarządowe – Instytucje oświatowe – Ośrodki edukacji ekologicznej – Jednostki sektora finansów publicznych posiadające osobowość prawną działające w sferze ochrony środowiska
<p>12. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia</p>	<p>Mieszkańcy województwa lubelskiego, osoby, instytucje i przedsiębiorstwa korzystające z rezultatów projektu, turyści</p>
<p>13. Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)</p>	<p>Nie dotyczy</p>

⁶⁶ Obszar lądowy lub wodny, naturalny, półnaturalny lub antropogeniczny, wyodrębniony w oparciu o cechy geograficzne, abiotyczne i biotyczne zgodnie z art. 5 pkt 15 Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. 2004 Nr 92 poz. 880).

14. Instytucja wdrażająca (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy
15. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	Region Słabiej Rozwinięty 4 975 567
16. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO (jeśli dotyczy)	<p><i>Mechanizmy zapewniające koordynację udzielanego wsparcia z innymi działaniami i osiami priorytetowymi RPO WL 2014-2020:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – KM RPO WL 2014-2020, – Kryteria wyboru projektów, – Mapa projektów, – Instrumenty terytorialne ułatwiające komplementarność w sensie geograficznym. <p><i>Mechanizmy zapewniające koordynację udzielanego wsparcia z innymi Programami Operacyjnymi:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Komitet ds. Umowy Partnerstwa, – Wytyczne horyzontalne ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego, – Wspólna Lista Wskaźników Kluczowych, – Mapa projektów.
17. Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)	<i>Do ustalenia zakres wsparcia w ramach przedsięwzięć z zakresu zrównoważonego rozwoju obszarów miejskich innych niż obszar funkcjonalny miasta wojewódzkiego poprzez realizację projektów zintegrowanych na obszarach strategicznej interwencji (miasta subregionalne) wyznaczonych w Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego.</i>
18. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	<p>Tryb konkursowy Tryb pozakonkursowy</p> <p>Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie, Departament Wdrażania Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego</p>
19. Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Szczegółowe zasady kwalifikowalności wydatków określone zostaną w Wytycznych programowych w ramach RPO WL na lata 2014 – 2020. 2. Preferowane będą projekty realizowane w partnerstwie, sprzyjające kształtowaniu postaw proekologicznych i warunkujące wysoką aktywność mieszkańców, redukujące negatywne oddziaływanie działalności ludzkiej i maksymalizujące działania, zmierzające do poprawy stanu środowiska, kompleksowe np. łączące różne formy ochrony z ukierunkowaniem ruchu turystycznego i elementami edukacyjnymi. W zakresie działań podejmowanych na obszarze sieci Natura 2000 działania te będą zgodne z „Priorytetowymi Ramami Działań dla sieci Natura 2000 na Wieloletni Program Finansowania UE w latach 2014-2020”. 3. Ze wsparcia na poziomie regionalnym wyłączone są obszary Natura 2000,

	nie znajdujące się na obszarze parków narodowych, krajobrazowych i rezerwatów przyrody. Obszary takie będą mogły uzyskać wsparcie w ramach PO IŚ.
20. Warunki i planowany zakres stosowania <i>cross-financingu</i> (%) (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy
21. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	Nie dotyczy
22. Warunki uwzględnienia dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)	Luka w finansowaniu (na podstawie art. 61 ust. 3 lit. b oraz ust. 8 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r.)
23. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	Dofinansowanie przekazywane jest jako refundacja poniesionych i udokumentowanych wydatków kwalifikowalnych lub jako zaliczka na poczet przyszłych wydatków kwalifikowalnych. Możliwość udzielenia dofinansowania w formie zaliczki oraz zasady w zakresie uproszczonych form rozliczania wydatków będą rozpatrywane przez IZ. Przy określaniu zasad udzielania zaliczki oraz zasad w zakresie uproszczonych form rozliczania wydatków IZ będzie kierowała się zapisami obowiązujących aktów prawnych i obowiązujących wytycznych.
24. Pomoc publiczna i pomoc <i>de minimis</i> (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	Nie dotyczy
25. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)	85% Projekty generujące dochód: zgodnie z luką w finansowaniu
26. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez	95% Projekty generujące dochód: zgodnie z luką w finansowaniu

właściwą instytucję) (jeśli dotyczy)	
27. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	5% Projekty generujące dochód: zgodnie z luką w finansowaniu
28. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Brak ograniczeń kwotowych
29. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Brak ograniczeń kwotowych
30. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR) (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy
31. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	Nie dotyczy
32. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	Nie dotyczy
33. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	Nie dotyczy

OPIS DZIAŁANIA 7.4 Turystyka przyrodnicza

OPIS DZIAŁANIA 7.4 Turystyka przyrodnicza	
6. Nazwa działania/ poddziałania	Turystyka przyrodnicza
7. Cele szczegółowe działania/poddziałania	Celem działania jest racjonalne udostępnianie zasobów środowiska przy zachowaniu mechanizmów służących ochronie przyrody. Realizowane projekty będą wzmacniać wykorzystanie potencjału walorów środowiska przyrodniczego a tym samym będą przyczyniały się do kreowania rozwoju gospodarczego w oparciu o nowe formy aktywności gospodarczej. Zostanie to osiągnięte m.in. poprzez zwiększenie liczby osób odwiedzających obszary stanowiące miejsca atrakcyjnie turystycznie. Zwiększenie liczby odwiedzających przełoży się na kreowanie nowych źródeł dochodów mieszkańców regionu.
8. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	1. Wzrost oczekiwanej liczby odwiedzin w objętych wsparciem miejscach należących do dziedzictwa kulturalnego i naturalnego oraz stanowiących atrakcje turystyczne (CI9).
9. Lista wskaźników produktu	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba wybudowanych obiektów turystycznych i rekreacyjnych. 2. Liczba przebudowanych obiektów turystycznych i rekreacyjnych. 3. Długość utworzonych szlaków turystycznych. 4. Długość odnowionych szlaków turystycznych. 5. Liczba utworzonych punktów informacji turystycznej i infokiosków zapewniających obsługę w min. 2 językach obcych. 6. Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.
10. Typy projektów	<ol style="list-style-type: none"> 1. Roboty budowlane, modernizacja i wyposażenie infrastruktury służącej rozwojowi aktywnych form turystyki oraz ułatwiającej dostęp do miejsc i obszarów atrakcyjnych turystycznie, w tym obiektów służących zabezpieczeniu obszarów chronionych przed nadmierną i niekontrolowaną presją turystów w tym m.in: budowa lub modernizacja ścieżek dydaktycznych, ścieżek rowerowych, szlaków, parkingów, punktów widokowych, wież widokowych, zadarszeń). 2. Roboty budowlane i modernizacja zintegrowanych szlaków turystycznych i wyposażenie ich w niezbędną infrastrukturę. 3. Monitoring i zabezpieczenie obiektów infrastruktury turystycznej na wypadek zagrożeń jako element projektu. 4. Zakup i modernizacja wyposażenia do prowadzenia działalności turystycznej w obiektach będących przedmiotem projektu (wyłącznie jako jeden z elementów projektu). 5. Roboty budowlane i modernizacja infrastruktury technicznej i sanitarnej (w tym z zakresu przystosowania obiektów do potrzeb osób niepełnosprawnych) – jako element realizacji powyższych typów projektów. 6. Zagospodarowanie terenu wokół obiektów (m.in. budowa miejsc parkingowych) wyłącznie jako jeden z elementów realizacji powyższych typów projektów. 7. Roboty budowlane, modernizacja i zakup wyposażenia w obiektach pełniących funkcję ośrodków informacji turystycznej. <p>W zakres projektów nie mogą wchodzić elementy infrastruktury sportowej.</p>

11. Typ beneficjenta	<ul style="list-style-type: none"> – Jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia – Jednostki organizacyjne jednostek samorządu terytorialnego posiadające osobowość prawną – Parki narodowe i krajobrazowe – Podmioty sprawujące nadzór lub zarządzające obszarami chronionymi – Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska – PGL Lasy Państwowe i jego jednostki organizacyjne – Jednostki naukowe – Szkoły wyższe – Organizacje pozarządowe – Instytucje oświatowe – Ośrodki edukacji ekologicznej – Jednostki sektora finansów publicznych posiadające osobowość prawną działające w sferze ochrony środowiska
12. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Mieszkańcy województwa lubelskiego, osoby, instytucje i przedsiębiorstwa korzystające z rezultatów projektu, turyści
13. Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy
14. Instytucja wdrażająca (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy
15. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	Region Słabiej Rozwinięty 7 463 351
16. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO (jeśli dotyczy)	<p><i>Mechanizmy zapewniające koordynację udzielanego wsparcia z innymi działaniami i osiami priorytetowymi RPO WL 2014-2020:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – KM RPO WL 2014-2020, – Kryteria wyboru projektów, – Mapa projektów, – Instrumenty terytorialne ułatwiające komplementarność w sensie geograficznym. <p><i>Mechanizmy zapewniające koordynację udzielanego wsparcia z innymi Programami Operacyjnymi:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Komitet ds. Umowy Partnerstwa, – Wytyczne horyzontalne ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego, – Wspólna Lista Wskaźników Kluczowych, – Mapa projektów.

<p>17. Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)</p>	<p><i>Do ustalenia zakres wsparcia w ramach przedsięwzięć z zakresu zrównoważonego rozwoju obszarów miejskich innych niż obszar funkcjonalny miasta wojewódzkiego poprzez realizację projektów zintegrowanych na obszarach strategicznej interwencji (miasta subregionalne) wyznaczonych w Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego.</i></p>
<p>18. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów</p>	<p>Tryb konkursowy Tryb pozakonkursowy</p> <p>Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie, Departament Wdrażania Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego</p>
<p>19. Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Szczegółowe zasady kwalifikowalności wydatków określone zostaną w Wytocznych programowych w ramach RPO WL na lata 2014 – 2020. 2. Preferowane będą projekty realizowane w partnerstwie, sprzyjające kształtowaniu postaw proekologicznych i warunkujące wysoką aktywność mieszkańców, redukujące negatywne oddziaływanie działalności ludzkiej i maksymalizujące działania, zmierzające do poprawy stanu środowiska, kompleksowe np. łączące różne formy ochrony z ukierunkowaniem ruchu turystycznego i elementami edukacyjnymi. W zakresie działań podejmowanych na obszarze sieci Natura 2000 działania te będą zgodne z „Priorytetowymi Ramami Działań dla sieci Natura 2000 na Wieloletni Program Finansowania UE w latach 2014-2020”. 3. Warunkiem koniecznym otrzymania dofinansowania w ramach działania będzie stworzenie nowych produktów oferty turystycznej w wyniku realizacji projektu.
<p>20. Warunki i planowany zakres stosowania <i>cross-financingu</i> (%) (jeśli dotyczy)</p>	<p>Nie dotyczy</p>
<p>21. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych</p>	<p>Nie dotyczy</p>
<p>22. Warunki uwzględnienia dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)</p>	<p>Luka w finansowaniu (na podstawie art. 61 ust. 3 lit. b oraz ust. 8 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r.)</p>
<p>23. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek</p>	<p>Dofinansowanie przekazywane jest jako refundacja poniesionych i udokumentowanych wydatków kwalifikowalnych lub jako zaliczka na poczet przyszłych wydatków kwalifikowalnych. Możliwość udzielenia dofinansowania w formie zaliczki oraz zasady w zakresie uproszczonych form rozliczania wydatków będą rozpatrywane przez IZ. Przy określaniu zasad udzielania zaliczki oraz zasad w</p>

	zakresie uproszczonych form rozliczania wydatków IZ będzie kierowała się zapisami obowiązujących aktów prawnych i obowiązujących wytycznych.
24. Pomoc publiczna i pomoc <i>de minimis</i> (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	Nie dotyczy
25. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)	85% Projekty generujące dochód: zgodnie z luką w finansowaniu
26. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję) (jeśli dotyczy)	95% Projekty generujące dochód: zgodnie z luką w finansowaniu
27. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	5% Projekty generujące dochód: zgodnie z luką w finansowaniu
28. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Brak ograniczeń kwotowych
29. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Brak ograniczeń kwotowych

30. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR) (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy
31. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	Nie dotyczy
32. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	Nie dotyczy
33. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	Nie dotyczy

OPIS DZIAŁANIA 7.5 Ochrona bioróżnorodności dla Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Lubelskiego Obszaru Funkcjonalnego

OPIS DZIAŁANIA 7.5 <i>Ochrona bioróżnorodności dla Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Lubelskiego Obszaru Funkcjonalnego</i>	
6. Nazwa działania/poddziałania	<i>Ochrona bioróżnorodności dla Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Lubelskiego Obszaru Funkcjonalnego</i>
7. Cele szczegółowe działania/poddziałania	Celem działania jest wzmocnienie mechanizmów ochrony bioróżnorodności przyrody w Lubelskim Obszarze Funkcjonalnym. Realizowane inwestycje będą miały na celu efektywną ochronę różnorodności biologicznej. Działania te skupią się na przeciwdziałaniu czynnikom powodującym spadek powierzchni obszarów cennych przyrodniczo, odpowiednie zarządzanie tymi obszarami oraz ograniczenie presji na te obszary.
8. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	<ol style="list-style-type: none"> 1. Powierzchnia siedlisk wspartych w celu uzyskania lepszego statusu ochrony (CI23). 2. Wzrost oczekiwanej liczby odwiedzin w objętych wsparciem miejscach należących do dziedzictwa kulturalnego i naturalnego oraz stanowiących atrakcje turystyczne (CI 9).

<p>9. Lista wskaźników produktu</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba wspartych obiektów związanych z ochroną przyrody. 2. Liczba wspartych form ochrony przyrody. 3. Łączna powierzchnia zrehabilitowanych gruntów (CI22). 4. Liczba opracowanych dokumentów planistycznych z zakresu ochrony przyrody. 5. Liczba ośrodków prowadzących działalność w zakresie edukacji ekologicznej objętych wsparciem. 6. Liczba przeprowadzonych kampanii informacyjno - edukacyjnych związanych z edukacją ekologiczną. 7. Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. 8. Liczba siedlisk/zbiorowisk roślinnych objętych projektem. 9. Liczba wybudowanych obiektów turystycznych i rekreacyjnych. 10. Liczba przebudowanych obiektów turystycznych i rekreacyjnych. 11. Liczba utworzonych punktów informacji turystycznej i infokiosków zapewniających obsługę min. w 2 językach. 12. Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. 13. Długość utworzonych szlaków turystycznych. 14. Długość odnowionych szlaków turystycznych.
<p>10. Typy projektów</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ochrona i regeneracja obszarów NATURA 2000. 2. Ochrona siedlisk i gatunków w parkach krajobrazowych i jego otulinach. 3. Projekty związane z ochroną bioróżnorodności w miastach i na obszarach wiejskich (parki, ogrody niebędące zabytkami). 4. Kampanie informacyjne i promocyjne dotyczące promocji różnorodności biologicznej w ramach edukacji ekologicznej jako element projektu związanego z ochroną różnorodności biologicznej. 5. Wyposażenie, rozbudowa i modernizacja centrów edukacji ekologicznej wraz z komplementarnymi do krajowych kampaniami promocyjnymi i edukacyjnymi dotyczącymi bioróżnorodności oraz szeroko rozumianą edukację ekologiczną jak element powyższego typu projektu. 6. Przygotowanie dokumentacji technicznej oraz przyrodniczej (w tym m.in. Opracowywanie planów ochrony gatunków i siedlisk, inwentaryzacji przyrodniczej, opisu stanu istniejącego wraz z analizą potrzeb oraz analizą opcji), opracowywanie planów ochrony. 7. Ochrona in situ i ex situ zagrożonych gatunków i siedlisk przyrodniczych w ramach kompleksowych projektów na obszarach parków krajobrazowych, rezerwatów przyrody (w tym na obszarach Natura 2000 będących częścią parków krajobrazowych i rezerwatów przyrody), ogrodów botanicznych, stref ochronnych, zespołów przyrodniczo-krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu. 8. Roboty budowlane, modernizacja i wyposażenie infrastruktury służącej rozwojowi aktywnych form turystyki oraz ułatwiającej dostęp do miejsc i obszarów atrakcyjnych turystycznie, w tym obiektów służących zabezpieczeniu obszarów chronionych przed nadmierną i niekontrolowaną

	<p>presja turystów w tym: budowa lub modernizacja ścieżek dydaktycznych, ścieżek rowerowych, szlaków, parkingów, punktów widokowych, wież widokowych, zadaszeń</p> <p>9. Monitoring i zabezpieczenie obiektów infrastruktury turystycznej na wypadek zagrożeń jako element projektu.</p> <p>10. Roboty budowlane i modernizacja infrastruktury technicznej i sanitarnej (w tym z zakresu przystosowania obiektów do potrzeb osób niepełnosprawnych) - jako element realizacji powyższych typów projektów.</p> <p>11. Zagospodarowanie terenu wokół obiektów (m. in. budowa miejsc parkingowych) wyłącznie jako jeden z elementów realizacji powyższych typów projektów</p> <p>12. Roboty budowlane, modernizacja i zakup wyposażenia w obiektach pełniących funkcję ośrodków informacji turystycznej.</p> <p>W zakres projektów nie mogą wchodzić elementy infrastruktury sportowej.</p>
11. Typ beneficjenta	Jednostki samorządu terytorialnego z obszaru Lubelskiego Obszaru Funkcjonalnego będące stroną Porozumienia Gmin LOF o współpracy w zakresie realizacji Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych w perspektywie finansowej UE 2014-2020 zawartego dnia 30 marca 2015 r.
12. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Mieszkańcy Lubelskiego Obszaru Funkcjonalnego, osoby, instytucje i przedsiębiorstwa korzystające z rezultatów projektu, turyści.
13. Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)	Miasto Lublin
14. Instytucja wdrażająca (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy
15. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	Region Słabiej Rozwinięty 8 000 000

<p>16. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO (jeśli dotyczy)</p>	<p><i>Mechanizmy zapewniające koordynację udzielanego wsparcia z innymi działaniami i osiami priorytetowymi RPO WL 2014-2020:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – KM RPO WL 2014-2020, – Kryteria wyboru projektów, – Mapa projektów, – instrumenty terytorialne ułatwiające komplementarność w sensie geograficznym. <p><i>Mechanizmy zapewniające koordynację udzielanego wsparcia z innymi Programami Operacyjnymi:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Komitet ds. Umowy Partnerstwa, – Wytyczne horyzontalne ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego, – Wspólna Lista Wskaźników Kluczowych, – Mapa projektów.
<p>17. Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)</p>	<p>Zintegrowane Inwestycje Terytorialne</p>
<p>18. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów</p>	<p>Tryb pozakonkursowy</p> <p>Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie, Departament Wdrażania Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego</p>
<p>19. Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Szczegółowe zasady kwalifikowalności wydatków określone zostaną w Wytycznych programowych w ramach RPO WL na lata 2014 – 2020. 2. Wnioskodawcą w ramach niniejszego działania może być wyłącznie jednostka samorządu terytorialnego należąca do Lubelskiego Obszaru Funkcjonalnego, która podpisała porozumienie międzygminne z dnia 30 marca 2015 r. 3. Do wsparcia kwalifikują się projekty znajdujące się na terenie miast lub obszarów powiązanych z nimi funkcjonalnie ujętych w Strategii ZIT LOF. 4. Preferowane będą projekty realizowane w partnerstwie, sprzyjające kształtowaniu postaw proekologicznych i warunkujące wysoką aktywność mieszkańców, redukujące negatywne oddziaływanie działalności ludzkiej i maksymalizujące działania, zmierzające do poprawy stanu środowiska, kompleksowe np. łączące różne formy ochrony z ukierunkowaniem ruchu turystycznego i elementami edukacyjnymi. W zakre-

	<p>sie działań podejmowanych na obszarze sieci Natura 2000 działania te będą zgodne z „Priorytetowymi Ramami Działań dla sieci Natura 2000 na Wieloletni Program Finansowania UE w latach 2014-2020”.</p> <p>5. Ze wsparcia na poziomie regionalnym wyłączone są obszary Natura 2000, nie znajdujące się na obszarze parków narodowych, krajobrazowych i rezerwatów przyrody. Obszary takie będą mogły uzyskać wsparcie w ramach PO IŚ.</p>
20. Warunki i planowany zakres stosowania <i>cross-financingu</i> (%) (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy
21. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	Nie dotyczy
22. Warunki uwzględnienia dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)	Luka w finansowaniu (na podstawie art. 61 ust. 3 lit. b oraz ust. 8 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r.)
23. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	Dofinansowanie przekazywane jest jako refundacja poniesionych i udokumentowanych wydatków kwalifikowalnych lub jako zaliczka na poczet przyszłych wydatków kwalifikowalnych. Możliwość udzielenia dofinansowania w formie zaliczki oraz zasady w zakresie uproszczonych form rozliczania wydatków będą rozpatrywane przez IZ. Przy określaniu zasad udzielenia zaliczki oraz zasad w zakresie uproszczonych form rozliczania wydatków IZ będzie kierowała się zapisami obowiązujących aktów prawnych i obowiązujących wytycznych.
24. Pomoc publiczna i pomoc <i>de minimis</i> (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	Nie dotyczy
25. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu	85% Projekty generujące dochód: zgodnie z luką w finansowaniu

(jeśli dotyczy)	
26. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję) (jeśli dotyczy)	95% Projekty generujące dochód: zgodnie z luką w finansowaniu
27. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	5% Projekty generujące dochód: zgodnie z luką w finansowaniu
28. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Brak ograniczeń kwotowych
29. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Brak ograniczeń kwotowych
30. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR) (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy
31. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	Nie dotyczy

32. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	Nie dotyczy
33. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	Nie dotyczy

II.8 Oś priorytetowa 8 Mobilność regionalna i ekologiczny transport

1. Numer i nazwa osi priorytetowej

Oś Priorytetowa 8 Mobilność regionalna i ekologiczny transport

2. Cele szczegółowe osi priorytetowej

Cel szczegółowy 1: Zwiększona dostępność drogowa w regionie

Cel szczegółowy 2: Zwiększona dostępność kolejowa w regionie

3. Charakter osi	Nie dotyczy	
4. Fundusz (nazwa i kwota w EUR)	Nazwa Funduszu	Ogółem
	EFRR	271 031 040
5. Instytucja zarządzająca	Zarząd Województwa Lubelskiego	

OPIS DZIAŁANIA 8.1 Regionalny układ transportowy

OPIS DZIAŁANIA 8.1 Regionalny układ transportowy	
6. Nazwa działania/ poddziałania	<i>Regionalny układ transportowy</i>
7. Cel szczegółowy działania	<p>Celem działania jest tworzenie nowoczesnego regionalnego systemu transportowego, efektywnie zaspokajającego potrzeby rozwoju gospodarczego oraz adekwatnego do potrzeb mobilnego społeczeństwa poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> – łączenie węzłów drugorzędowych i trzeciorzędowych z infrastrukturą TEN-T, w tym z węzłami multimodalnymi, – Rozwój infrastruktury transportowej sprzyjającej konkurencyjności gospodarczej i spójności przestrzennej regionu, przyczyniającej się do ograniczenia negatywnego wpływu na środowisko.
8. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	<i>Lista zostanie określona na dalszym etapie prac.</i>
9. Lista wskaźników produktu	<ol style="list-style-type: none"> 1. Całkowita długość przebudowanych lub zmodernizowanych dróg (CI14). 2. Liczba wybudowanych/zmodernizowanych urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego. 3. Całkowita długość nowych dróg (CI13). 4. Długość wybudowanych dróg wojewódzkich. 5. Długość przebudowanych dróg wojewódzkich. 6. Liczba przejazdów kolejowych, na których poprawiono bezpieczeństwo. 7. Liczba zakupionego sprzętu/systemów służących poprawie bezpieczeństwa/ochrony uczestników ruchu drogowego.

	<p>8. Liczba wybudowanych obwodnic.</p> <p>9. Długość wybudowanych dróg dla rowerów.</p> <p>10. Długość przebudowanych dróg dla rowerów.</p>
10. Typy projektów	<p>Budowa⁶⁷/przebudowa/rozbudowa dróg wojewódzkich (w tym mostów, wiaduktów, tuneli, obwodnic i innych obiektów inżynierskich w ciągach tych dróg) wraz z infrastrukturą towarzyszącą, polegająca głównie na przebudowie dróg istniejących, prowadząca do wzrostu ich nośności, poprawiająca dostępność do dróg znajdujących się w sieci TEN-T.</p> <p>Infrastruktura towarzysząca w połączeniu z ww. typem projektów, w zakresie:</p> <ul style="list-style-type: none"> – poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego m.in.: chodniki, przejścia dla pieszych, oświetlenie, osłony przeciwoślśniowe, bariery ochronne, nawierzchnie antypoślizgowe, zatoki dla autobusów, – ochrony środowiska: ogrodzenia, ekrany akustyczne, pasy zieleni, przejścia dla zwierząt, urządzenia odwadniające, kanalizacja deszczowa, zbiorniki odparowujące, separatory dla wód opadowych, – turystyki: ciągi pieszo-rowerowe, parkingi dla podróżnych – infrastruktury społeczeństwa informacyjnego: kanalizacja teletechniczna.
11. Typ beneficjenta	<ul style="list-style-type: none"> – Jednostki samorządu terytorialnego – Związki, porozumienia i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego
12. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Mieszkańcy województwa lubelskiego, osoby, instytucje i przedsiębiorstwa korzystające z rezultatów projektu.
13. Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy
14. Instytucja wdrażająca (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy
15. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	Region Słabiej Rozwinięty 191 772 142
16. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO (jeśli dotyczy)	<p><i>Mechanizmy zapewniające koordynację udzielanego wsparcia z innymi działaniami i osiami priorytetowymi RPO WL 2014-2020:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – KM RPO WL 2014-2020, – Kryteria wyboru projektów, – Mapa projektów, – Wspólne działania informacyjno-promocyjne. <p><i>Mechanizmy zapewniające koordynację udzielanego wsparcia z innymi Progra-</i></p>

⁶⁷ Budowa nowych dróg będzie możliwa wyłącznie w uzasadnionych przypadkach.

	<p><i>mami Operacyjnymi:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Komitet ds. Umowy Partnerstwa, – Grupa Sterująca ds. Polski Wschodniej, – Kontrakt Terytorialny dla Województwa Lubelskiego, – Wspólna Lista Wskaźników Kluczowych, – Wytyczne horyzontalne ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego, – Mapa projektów, – Linia demarkacyjna określająca podział interwencji pomiędzy poziomem krajowym i regionalnym.
17. Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy
18. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	<p>Tryb pozakonkursowy</p> <p>Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie, Departament Wdrażania Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego</p>
19. Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Szczegółowe zasady kwalifikowalności wydatków określone zostaną w Wytycznych programowych w ramach RPO WL na lata 2014 – 2020. 2. Projekty: <ol style="list-style-type: none"> 1. powinny być realizowane zgodnie z dokumentem (Regionalny Plan Transportowy), przedstawiającym rozwój sieci drogowej zgodnie z celami Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020 z perspektywą do 2030 r. 2. muszą wykazać się pozytywnym wpływem na zmniejszenie zatorów i usunięcie wąskich gardeł oraz uwzględniać elementy bezpieczeństwa ruchu drogowego (przejścia dla pieszych, azyle dla pieszych, separatory, bariery ochronne, itp.). 3. Preferowane do wsparcia będą projekty charakteryzujące się wysokim stopniem przygotowania przekładającym się na gotowość do ich realizacji.
20. Warunki i planowany zakres stosowania cross-financingu (%) (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy
21. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	Nie dotyczy
22. Warunki uwzględnienia dochodu w projekcie	Nie dotyczy

(jeśli dotyczy)	
23. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	Dofinansowanie przekazywane jest jako refundacja poniesionych i udokumentowanych wydatków kwalifikowalnych lub jako zaliczka na poczet przyszłych wydatków kwalifikowalnych. Możliwość udzielenia dofinansowania w formie zaliczki oraz zasady w zakresie uproszczonych form rozliczania wydatków będą rozpatrywane przez IZ. Przy określaniu zasad udzielania zaliczki oraz zasad w zakresie uproszczonych form rozliczania wydatków IZ będzie kierowała się zapisami obowiązujących aktów prawnych i obowiązujących wytycznych.
24. Pomoc publiczna i pomoc de minimis (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	Nie dotyczy
25. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)	85 %
26. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję) (jeśli dotyczy)	95% Zgodnie z uchwałą Nr XIV/244/2015 Zarządu Województwa Lubelskiego z dnia 3 lutego 2015 r. w sprawie przyjęcia „Stanowiska negocjacyjnego Samorządu Województwa Lubelskiego dotyczącego zmian do Kontraktu Terytorialnego” projekty „Rozbudowa drogi wojewódzkiej Nr 835 Lublin - Wysokie - Biłgoraj - Sieniawa - Przeworsk - Kańczuga - Dynów - Grabownica Starzeńska na odcinku od km 26+000 do km 43+162 (Piotrków - Wysokie) o dł.17,162 km” oraz „Rozbudowa Nadwiślańskiego układu drogowego – rozbudowa drogi wojewódzkiej Nr 801 Warszawa – Karczew – Wilga – Maciejowice – Dęblin – Puławy”: 95%
27. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	5 % (Zgodnie z uchwałą Nr XIV/244/2015 Zarządu Województwa Lubelskiego z dnia 3 lutego 2015 r. w sprawie przyjęcia „Stanowiska negocjacyjnego Samorządu Województwa Lubelskiego dotyczącego zmian do Kontraktu Terytorialnego” projekty „Rozbudowa drogi wojewódzkiej Nr 835 Lublin - Wysokie - Biłgoraj - Sieniawa - Przeworsk - Kańczuga - Dynów - Grabownica Starzeńska na odcinku od km 26+000 do km 43+162 (Piotrków - Wysokie) o dł.17,162 km” oraz „Rozbudowa Nadwiślańskiego układu drogowego – rozbudowa drogi wojewódzkiej Nr 801 Warszawa – Karczew – Wilga – Maciejowice – Dęblin – Puławy”: 5%)
28. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Brak ograniczeń kwotowych

29. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Brak ograniczeń kwotowych
30. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR) (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy
31. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	Nie dotyczy
32. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	Nie dotyczy
33. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	Nie dotyczy

OPIS DZIAŁANIA 8.2 Lokalny układ transportowy

OPIS DZIAŁANIA 8.2 <i>Lokalny układ transportowy</i>	
6. Nazwa działania / poddziałania	<i>Lokalny układ transportowy</i>
7. Cel szczegółowy działania/ poddziałania	<p>Celem działania jest tworzenie nowoczesnego lokalnego systemu transportowego, efektywnie zaspokajającego potrzeby rozwoju gospodarczego oraz adekwatnego do potrzeb mobilnego społeczeństwa poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> – łączenie węzłów drugorzędowych i trzeciorzędowych z infrastrukturą TEN-T, w tym z węzłami multimodalnymi, – Rozwój infrastruktury transportowej sprzyjającej konkurencyjności gospodarczej i spójności przestrzennej regionu, przyczyniającej się do ograniczenia negatywnego wpływu na środowisko.
8. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	<i>Lista zostanie określona na dalszym etapie prac.</i>

9. Lista wskaźników produktu	<ol style="list-style-type: none"> 1. Całkowita długość przebudowanych lub zmodernizowanych dróg (CI14). 2. Liczba wybudowanych/zmodernizowanych urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego. 3. Całkowita długość nowych dróg (CI13). 4. Długość wybudowanych dróg powiatowych. 5. Długość przebudowanych dróg powiatowych. 6. Liczba przejazdów kolejowych, na których poprawiono bezpieczeństwo. 7. Liczba zakupionego sprzętu/systemów służących poprawie bezpieczeństwa/ochrony uczestników ruchu drogowego. 8. Liczba wybudowanych obwodnic. 9. Długość wybudowanych dróg dla rowerów. 10. Długość przebudowanych dróg dla rowerów.
10. Typy projektów	<p>W ramach działania finansowane będą następujące typy projektów:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Budowa⁶⁸/przebudowa/rozbudowa dróg powiatowych, w tym mostów, wiaduktów, tuneli, obwodnic i innych obiektów inżynierskich w ciągach dróg powiatowych (z wyłączeniem dróg wewnętrznych), prowadząca do wzrostu ich nośności, w szczególności poprawiająca dostępność do dróg znajdujących się w sieci TEN-T. 2. Infrastruktura towarzysząca w połączeniu z pkt 1, w zakresie: <ul style="list-style-type: none"> – poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego m.in.: chodniki, przejścia dla pieszych, oświetlenie, osłony przeciwoślśniowe, bariery ochronne, nawierzchnie antypoślizgowe, zatoki dla autobusów, – ochrony środowiska: ogrodzenia, ekrany akustyczne, pasy zieleni, przejścia dla zwierząt, urządzenia odwadniające, kanalizacja deszczowa, zbiorniki odparowujące, separatory dla wód opadowych, – turystyki: ciągi pieszo-rowerowe, parkingi dla podróżnych – infrastruktury społeczeństwa informacyjnego: kanalizacja teletechniczna.
11. Typ beneficjenta	<ul style="list-style-type: none"> – Jednostki samorządu terytorialnego – Związki, porozumienia i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego (z wyłączeniem samorządu województwa)
12. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Mieszkańcy województwa lubelskiego, osoby, instytucje i przedsiębiorstwa korzystające z rezultatów projektu.
13. Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy
14. Instytucja wdrażająca (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy
15. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	Region Słabiej Rozwinięty 29 842 143

⁶⁸ Budowa nowych dróg będzie możliwa wyłącznie w uzasadnionych przypadkach.

<p>16. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO (jeśli dotyczy)</p>	<p><i>Mechanizmy zapewniające koordynację udzielanego wsparcia z innymi działaniami i osiami priorytetowymi RPO WL 2014-2020:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – KM RPO WL 2014-2020, – Kryteria wyboru projektów, – Mapa projektów, – Wspólne działania informacyjno-promocyjne. <p><i>Mechanizmy zapewniające koordynację udzielanego wsparcia z innymi Programami Operacyjnymi:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Komitet ds. Umowy Partnerstwa, – Grupa Sterująca ds. Polski Wschodniej, – Wspólna Lista Wskaźników Kluczowych, – Wytyczne horyzontalne ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego, – Mapa projektów, – Linia demarkacyjna określająca podział interwencji pomiędzy poziomem krajowym i regionalnym.
<p>17. Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)</p>	<p>Nie dotyczy</p>
<p>18. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów</p>	<p>Tryb pozakonkursowy</p> <p>Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie, Departament Wdrażania Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego</p>
<p>19. Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Szczegółowe zasady kwalifikowalności wydatków określone zostaną w Wytycznych programowych w ramach RPO WL na lata 2014 – 2020. 2. Zgodnie z zapisami Umowy Partnerstwa, inwestycje w drogi lokalne (jedynie drogi powiatowe) w ramach Osi Priorytetowej 8 nie mogą stanowić więcej niż 15% alokacji Programu przeznaczonej na transport drogowy. 3. W ramach Działania możliwa jest realizacja projektów dotyczących jedynie dróg powiatowych. 4. Projekty: <ul style="list-style-type: none"> – powinny być realizowane zgodnie z dokumentem (Regionalny Plan Transportowy), przedstawiającym rozwój sieci drogowej zgodnie z celami Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020 z perspektywą do 2030 r. – muszą wykazać się pozytywnym wpływem na zmniejszenie zatorów i usunięcie wąskich gardeł oraz uwzględniać elementy bezpieczeństwa ruchu drogowego (przejścia dla pieszych, azyle dla pieszych, separatory, bariery ochronne, itp.). 5. Preferowane do wsparcia będą projekty charakteryzujące się wysokim stopniem przygotowania przekładającym się na gotowość do ich realizacji.

<p>20. Warunki i planowany zakres stosowania <i>cross-financingu</i> (%) (jeśli dotyczy)</p>	Nie dotyczy
<p>21. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych</p>	Nie dotyczy
<p>22. Warunki uwzględnienia dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)</p>	Nie dotyczy
<p>23. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek</p>	Dofinansowanie przekazywane jest jako refundacja poniesionych i udokumentowanych wydatków kwalifikowalnych lub jako zaliczka na poczet przyszłych wydatków kwalifikowalnych. Możliwość udzielenia dofinansowania w formie zaliczki oraz zasady w zakresie uproszczonych form rozliczania wydatków będą rozpatrywane przez IZ. Przy określaniu zasad udzielania zaliczki oraz zasad w zakresie uproszczonych form rozliczania wydatków IZ będzie kierowała się zapisami obowiązujących aktów prawnych i obowiązujących wytycznych.
<p>24. Pomoc publiczna i pomoc <i>de minimis</i> (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)</p>	Nie dotyczy
<p>25. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)</p>	85 %
<p>26. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję) (jeśli dotyczy)</p>	95%

27. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	5%
28. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Brak ograniczeń kwotowych
29. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Brak ograniczeń kwotowych
30. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR) (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy
31. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	Nie dotyczy
32. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	Nie dotyczy
33. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	Nie dotyczy

OPIS DZIAŁANIA 8.3 Transport kolejowy

OPIS DZIAŁANIA 8.3 <i>Transport kolejowy</i>	
6. Nazwa działania / poddziałania	<i>Transport kolejowy</i>
7. Cel szczegółowy działania/ poddziałania	Celem Działania jest zwiększona dostępność kolejowa w regionie poprzez realizację inwestycji w zakresie modernizacji istniejących odcinków sieci kolejowej, jak również zakup nowoczesnych i niskoemisyjnych środków transportu kolejowego. Powyższe wpłynie pozytywnie na zwiększenie konkurencyjności tego rodzaju transportu. Działania te pozwolą na poprawę sprawności i efektywności systemu transportu kolejowego, zwiększenie bezpieczeństwa podróżowania, przystosowanie infrastruktury kolejowej do potrzeb osób o ograniczonej możliwości poruszania się oraz poprawę wewnętrznej spójności regionu. Sprawnie działający system transportu kolejowego stanowić będzie konkurencję dla transportu indywidualnego oraz spowoduje wzrost mobilności mieszkańców województwa.
8. Lista wskaźników	1. Liczba przewozów pasażerskich na przebudowanych lub zmodernizowanych

rezultatu bezpośredniego	liniach kolejowych.
9. Lista wskaźników produktu	<ol style="list-style-type: none"> 1. Całkowita długość przebudowanych lub zmodernizowanych linii kolejowych (CI12). 2. Liczba zakupionych pojazdów kolejowych. 3. Liczba przebudowanych/odnowionych dworców kolejowych. 4. Liczba zmodernizowanych pojazdów kolejowych. 5. Pojemność zakupionych wagonów osobowych. 6. Pojemność zmodernizowanych wagonów osobowych. 7. Długość linii kolejowych wyposażonych w system ERTMS. 8. Liczba przejść kolejowych przystosowanych do potrzeb osób o ograniczonej możliwości poruszania się. 9. Długość zrehabilitowanych linii kolejowych. 10. Liczba przejazdów kolejowych, na których poprawiono bezpieczeństwo.
10. Typy projektów	<ol style="list-style-type: none"> 1. Modernizacja, rewitalizacja⁶⁹ oraz rehabilitacja⁷⁰ sieci kolejowej stanowiącej połączenie regionalnej sieci transportowej z siecią TEN-T zarówno na potrzeby transportu towarowego oraz pasażerskiego, w tym: <ul style="list-style-type: none"> – roboty budowlane i modernizacja nawierzchni kolejowej (tory, rozjazdy, podsypka) wraz z układami stacyjnymi, – roboty budowlane i modernizacja podtorza kolejowego (rowy odwadniające, ławy, skarpy), – roboty budowlane i modernizacja obiektów inżynierskich, budynków i budowli wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną, – roboty budowlane i modernizacja punktów przeładunkowych wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną, – roboty budowlane i modernizacja przejazdów kolejowych z ewentualną budową skrzyżowań bezkolizyjnych lub zmianą bądź likwidacją kategorii przejazdu kolejowego, – roboty budowlane i modernizacja urządzeń sterowania ruchem kolejowym (SRK), a w szczególności: budowie, przebudowie blokady liniowej, zabudowie nowoczesnych urządzeń komputerowych na stacjach i posterunkach wraz ze zdalnym sterowaniem ruchu kolejowego oraz dostosowaniu urządzeń zabezpieczenia ruchu kolejowego na przejazdach do zwiększonej prędkości z likwidacją bądź zmianą kategorii przejazdów kolejowych, – roboty budowlane i modernizacja urządzeń telekomunikacji kolejowej, – roboty budowlane i modernizacja urządzeń elektroenergetycznych (zasilanie, trasy kablowe, sieć trakcyjna z podstacjami, kabinami sekcyjnymi), – roboty budowlane i modernizacja urządzeń towarzyszących i likwidacji barier dla przemieszczania się zwierząt (np. przejść dla zwierząt nad i pod li-

⁶⁹ W ramach rewitalizacji sieci kolejowej i infrastruktury dworcowej o znaczeniu regionalnym będą realizowane działania kompleksowe, skutkujące długotrwałą poprawą stanu technicznego oraz dostosowujące infrastrukturę do potrzeb rynku przewoźników (np. wzrost dopuszczalnych nacisków na oś, modernizacja peronów) oraz pasażerów (dostosowanie do potrzeb osób niepełnosprawnych).

⁷⁰ Rehabilitację należy pojmować, zgodnie z definicją zawartą w rozporządzeniu 1315/2013, jako proces prowadzący do osiągnięcia przez istniejącą infrastrukturę transportową pierwotnych parametrów konstrukcyjnych połączony z długoterminową poprawą jakości tej infrastruktury w porównaniu ze stanem obecnym zgodnie z wymogami i przepisami ustanowionymi niniejszym rozporządzeniem.

	<p>niami kolejowymi) w przypadku lokalizacji projektu na obszarach chronionych lub w systemie korytarzy ekologicznych,</p> <ul style="list-style-type: none"> – modernizacja kolejowych obiektów dworcowych (w tym przystosowanie obiektów do potrzeb osób niepełnosprawnych) – jako element realizacji powyższych typów projektów, <p>2. Zakup i modernizacja pojazdów szynowych do obsługi ruchu regionalnego, pasażerskiego w zakresie wymiany taboru na niskoemisyjny oraz dostosowany do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.</p>
11. Typ beneficjenta	<ul style="list-style-type: none"> – Jednostki samorządu terytorialnego – Związki, porozumienia i stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego – Zarządcy infrastruktury kolejowej <p>Obowiązek świadczenia usług publicznych (PSO) regulować będą umowy zawierane przez jednostki samorządu lokalnego z przedsiębiorstwami publicznymi lub prywatnymi eksploatującymi urządzenia do publicznego transportu pasażerskiego ("operatorami") o świadczenie usług w zakresie transportu publicznego (PSC). Umowy te stanowią będą ramy finansowania i korzystania z ulepszonej infrastruktury i taboru w celu zapewnienia wyższego poziomu świadczenia usług w zakresie transportu publicznego. Umowy przewidywać będą wypłacenie operatorowi rekompensaty z tytułu świadczenia usług publicznych, gdy uzyskiwane przez wpływy ze sprzedaży biletów nie wystarczają do pokrycia kosztów świadczenia usługi o poziomie jakości wymaganym przez wspomniane umowy.</p>
12. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Mieszkańcy województwa lubelskiego, osoby, instytucje i przedsiębiorstwa korzystające z rezultatów projektu.
13. Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy
14. Instytucja wdrażająca (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy
15. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	Region Słabiej Rozwinięty 45 416 755 ⁷¹
16. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO (jeśli dotyczy)	<p><i>Mechanizmy zapewniające koordynację udzielanego wsparcia z innymi działaniami i osiami priorytetowymi RPO WL 2014-2020:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – KM RPO WL 2014-2020, – Mapa projektów, – Kryteria wyboru projektów, – Wspólne działania informacyjno-promocyjne. <p><i>Mechanizmy zapewniające koordynację udzielanego wsparcia z innymi Progra-</i></p>

⁷¹ Zgodnie z zapisami RPO WL 2014-2020 alokacja na Działanie 8.3 nie może być niższa niż 45 mln euro.

	<p><i>mami Operacyjnymi:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Komitet ds. Umowy Partnerstwa, – Grupa Sterująca ds. Polski Wschodniej, – Wytyczne horyzontalne ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego, – Wspólna Lista Wskaźników Kluczowych, – Mapa projektów, – Linia demarkacyjna określająca podział interwencji pomiędzy poziomem krajowym i regionalnym.
17. Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy
18. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	<p>Tryb pozakonkursowy</p> <p>Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie, Departament Wdrażania Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego</p>
19. Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Szczegółowe zasady kwalifikowalności wydatków określone zostaną w Wytycznych programowych w ramach RPO WL na lata 2014 – 2020. 2. Inwestycje w zakresie zakupu taboru kolejowego muszą spełniać kryterium energooszczędności i ograniczonej emisji CO₂. Planowane przedsięwzięcia powinny, charakteryzować się efektywnością środowiskową oraz bezpieczeństwem sieci kolejowej. Ponadto inwestycje te powinny przyczyniać się do usuwania „wąskich gardeł”, a także prowadzić do zwiększenia dostępności do terenów przemysłowych oraz innych ośrodków gospodarczych i przyczyniać się do promowania integracji systemu transportu. 3. Wszystkie projekty uzyskujące wsparcie będą musiały wykazać efektywność kosztową.
20. Warunki i planowany zakres stosowania <i>cross-financingu</i> (%) (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy
21. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	Nie dotyczy
22. Warunki uwzględnienia dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)	<p>Stawki ryczałtowe (na podstawie art. 61 ust. 3 lit. a rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r.)</p> <p>Zakłada się zastosowanie stawki ryczałtowej 20%</p>
23. Warunki stosowania uproszczonych form	Dofinansowanie przekazywane jest jako refundacja poniesionych i udokumentowanych wydatków kwalifikowalnych lub jako zaliczka na poczet przyszłych wydat-

rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	ków kwalifikowalnych. Możliwość udzielenia dofinansowania w formie zaliczki oraz zasady w zakresie uproszczonych form rozliczania wydatków będą rozpatrywane przez IZ. Przy określaniu zasad udzielania zaliczki oraz zasad w zakresie uproszczonych form rozliczania wydatków IZ będzie kierowała się zapisami obowiązujących aktów prawnych i obowiązujących wytycznych.
24. Pomoc publiczna i pomoc <i>de minimis</i> (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	Nie dotyczy
25. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)	85 % Projekty generujące dochód: poziom dofinansowania pomniejszony zgodnie z zastosowaną stawką ryczałtową.
26. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję) (jeśli dotyczy)	85 % Projekty generujące dochód: poziom dofinansowania pomniejszony zgodnie z zastosowaną stawką ryczałtową.
27. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	15 % Projekty generujące dochód: wkład własny powiększony zgodnie z zastosowaną stawką ryczałtową.
28. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Brak ograniczeń kwotowych
29. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Brak ograniczeń kwotowych

30. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR) (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy
31. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	Nie dotyczy
32. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	Nie dotyczy
33. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	Nie dotyczy

OPIS DZIAŁANIA 8.4 Transport w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Lubelskiego Obszaru Funkcjonalnego

OPIS DZIAŁANIA 8.4 <i>Transport w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Lubelskiego Obszaru Funkcjonalnego</i>	
6. Nazwa działania / poddziałania	<i>Transport w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Lubelskiego Obszaru Funkcjonalnego</i>
7. Cel szczegółowy działania/ poddziałania	Celem działania jest tworzenie nowoczesnego lokalnego systemu transportowego, efektywnie zaspokajającego potrzeby rozwoju gospodarczego oraz adekwatnego do potrzeb mobilnego społeczeństwa poprzez: <ul style="list-style-type: none"> – łączenie węzłów drugorzędowych i trzeciorzędowych z infrastrukturą TEN-T, w tym z węzłami multimodalnymi, – Rozwój infrastruktury transportowej sprzyjającej konkurencyjności gospodarczej i spójności przestrzennej regionu, przyczyniającej się do ograniczenia negatywnego wpływu na środowisko.
8. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	<i>Lista zostanie określona na dalszym etapie prac.</i>
9. Lista wskaźników produktu	<ol style="list-style-type: none"> 1. Całkowita długość przebudowanych/zmodernizowanych dróg (CI14). 2. Liczba wybudowanych/zmodernizowanych urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego. 3. Całkowita długość nowych dróg (CI13). 4. Długość wybudowanych dróg powiatowych.

	<p>5. Długość przebudowanych dróg powiatowych.</p> <p>6. Liczba przejazdów kolejowych, na których poprawiono bezpieczeństwo.</p> <p>7. Liczba zakupionego sprzętu/systemów służących poprawie bezpieczeństwa/ochrony uczestników ruchu drogowego.</p> <p>8. Liczba wybudowanych obwodnic.</p> <p>9. Długość wybudowanych dróg dla rowerów.</p> <p>10. Długość przebudowanych dróg dla rowerów.</p> <p>11. Długość wybudowanych dróg wojewódzkich.</p> <p>12. Długość przebudowanych dróg wojewódzkich.</p>
10. Typy projektów	<p>W ramach działania finansowane będą następujące typy projektów:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Budowa⁷²/przebudowa/rozbudowa dróg powiatowych/wojewódzkich, w tym mostów, wiaduktów, tuneli, obwodnic i innych obiektów inżynierskich w ciągach dróg powiatowych/wojewódzkich (z wyłączeniem dróg wewnętrznych), prowadząca do wzrostu ich nośności, w szczególności poprawiająca dostępność do dróg znajdujących się w sieci TEN-T. 2. Infrastruktura towarzysząca w połączeniu z typami projektów wymienionych w pkt. 1, w zakresie: <ul style="list-style-type: none"> – poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego m.in.: chodniki, przejścia dla pieszych, oświetlenie, osłony przeciwolśnieniowe, bariery ochronne, nawierzchnie antypoślizgowe, zatoki dla autobusów, – ochrony środowiska: ogrodzenia, ekrany akustyczne, pasy zieleni, przejścia dla zwierząt, urządzenia odwadniające, kanalizacja deszczowa, zbiorniki odparowujące, separatory dla wód opadowych, – turystyki: ciągi pieszo-rowerowe, parkingi dla podróżnych, – infrastruktury społeczeństwa informacyjnego: kanalizacja teletechniczna.
11. Typ beneficjenta	Jednostki samorządu terytorialnego z obszaru Lubelskiego Obszaru Funkcjonalnego będące stroną Porozumienia Gmin LOF o współpracy w zakresie realizacji Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych w perspektywie finansowej UE 2014-2020 zawartego dnia 30 marca 2015 r.
12. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Mieszkańcy Lubelskiego Obszaru Funkcjonalnego, osoby, instytucje i przedsiębiorstwa korzystające z rezultatów projektu.
13. Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)	Miasto Lublin
14. Instytucja wdrażająca (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy
15. Kategoria(e) regio-	Region Słabiej Rozwinięty

⁷² Budowa nowych dróg będzie możliwa wyłącznie w uzasadnionych przypadkach.

nu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	4 000 000
<p>16. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO (jeśli dotyczy)</p>	<p><i>Mechanizmy zapewniające koordynację udzielanego wsparcia z innymi działaniami i osiami priorytetowymi RPO WL 2014-2020:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – KM RPO WL 2014-2020, – Kryteria wyboru projektów, – Mapa projektów, – Wspólne działania informacyjno-promocyjne. <p><i>Mechanizmy zapewniające koordynację udzielanego wsparcia z innymi Programami Operacyjnymi:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Komitet ds. Umowy Partnerstwa, – Grupa Sterująca ds. Polski Wschodniej, – Wspólna Lista Wskaźników Kluczowych, – Wytyczne horyzontalne ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego, – Mapa projektów, – Linia demarkacyjna określająca podział interwencji pomiędzy poziomem krajowym i regionalnym.
<p>17. Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)</p>	Zintegrowane Inwestycje Terytorialne
<p>18. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów</p>	<p>Tryb pozakonkursowy</p> <p>Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie, Departament Wdrażania Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego</p>
<p>19. Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Szczegółowe zasady kwalifikowalności wydatków określone zostaną w Wytycznych programowych w ramach RPO WL na lata 2014 – 2020. 2. Wnioskodawcą w ramach niniejszego działania może być wyłącznie jednostka samorządu terytorialnego należąca do Lubelskiego Obszaru Funkcjonalnego, która podpisała porozumienie międzygminne z dnia 30 marca 2015 r. 3. Do wsparcia kwalifikują się projekty znajdujące się na terenie miast lub obszarów powiązanych z nimi funkcjonalnie ujętych w Strategii ZIT LOF. 4. Projekty:

	<ul style="list-style-type: none"> – powinny być realizowane zgodnie z dokumentem (Regionalny Plan Transportowy), przedstawiającym rozwój sieci drogowej zgodnie z celami Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020 z perspektywą do 2030 r. – muszą wykazać się pozytywnym wpływem na zmniejszenie zatorów i usunięcie wąskich gardeł oraz uwzględniać elementy bezpieczeństwa ruchu drogowego (przejścia dla pieszych, azyle dla pieszych, separatory, bariery ochronne, itp.). <p>5. Preferowane do wsparcia będą projekty charakteryzujące się wysokim stopniem przygotowania przekładającym się na gotowość do ich realizacji.</p>
20. Warunki i planowany zakres stosowania <i>cross-financingu</i> (%) (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy
21. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	Nie dotyczy
22. Warunki uwzględnienia dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy
23. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	Dofinansowanie przekazywane jest jako refundacja poniesionych i udokumentowanych wydatków kwalifikowalnych lub jako zaliczka na poczet przyszłych wydatków kwalifikowalnych. Możliwość udzielenia dofinansowania w formie zaliczki oraz zasady w zakresie uproszczonych form rozliczania wydatków będą rozpatrywane przez IZ. Przy określaniu zasad udzielania zaliczki oraz zasad w zakresie uproszczonych form rozliczania wydatków IZ będzie kierowała się zapisami obowiązujących aktów prawnych i obowiązujących wytycznych.
24. Pomoc publiczna i pomoc <i>de minimis</i> (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	Nie dotyczy
25. Maksymalny % poziom dofinan-	85 %

sowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)	
26. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję) (jeśli dotyczy)	95%
27. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	5 %
28. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Brak ograniczeń kwotowych
29. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Brak ograniczeń kwotowych
30. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR) (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy
31. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	Nie dotyczy
32. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych	Nie dotyczy

oraz najważniejsze warunki przyznawania	
33. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	Nie dotyczy

II.9 Oś priorytetowa 9 Rynek pracy

1. Numer i nazwa osi priorytetowej

Oś Priorytetowa 9 Rynek pracy

2. Cele szczegółowe osi priorytetowej

Cel szczegółowy 1: Zwiększenie zatrudnienia osób znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy (w tym osób starszych po 50 roku życia, kobiet, osób niepełnosprawnych, osób długotrwale bezrobotnych oraz niskowyzkwalifikowanych)

Cel szczegółowy 2: Poprawa szans na zatrudnienie osób odchodzących z rolnictwa

Cel szczegółowy 3: Zwiększenie liczby nowych i trwałych miejsc pracy w regionie

Cel szczegółowy 4: Zwiększenie poziomu zatrudnienia osób opiekujących się dziećmi do 3 lat

3. Charakter osi	Nie dotyczy	
4. Fundusz (nazwa i kwota w EUR)	Nazwa Funduszu	Ogółem
	EFS	197 944 462
5. Instytucja zarządzająca	Zarząd Województwa Lubelskiego	

OPIS DZIAŁANIA 9.1 Aktywizacja zawodowa

OPIS DZIAŁANIA 9.1 Aktywizacja zawodowa	
6. Nazwa działania/ poddziałania	Aktywizacja zawodowa
7. Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania	<p>Cele szczegółowe Priorytetu Inwestycyjnego 8i:</p> <ol style="list-style-type: none"> Zwiększenie zatrudnienia osób znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy (w tym osób starszych po 50 roku życia, kobiet, osób niepełnosprawnych, osób długotrwale bezrobotnych oraz niskowyzkwalifikowanych). Poprawa szans na zatrudnienie osób odchodzących z rolnictwa. <p>Działanie ma na celu wsparcie poprzez skuteczną aktywizację zawodową osób bezrobotnych oraz nieaktywnych zawodowo. Przedsięwzięcia będą się koncentrować na wsparciu grup znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy, tj. osób starszych po 50 roku życia, kobiet, osób niepełnosprawnych, osób długotrwale bezrobotnych oraz niskowyzkwalifiko-</p>

	wanych w celu aktywizacji zawodowej ułatwiającej im wejście lub powrót na rynek pracy. Osoby te wymagają szczególnego wsparcia z uwagi na okres bierności zawodowej, brak lub dezaktualizację posiadanych umiejętności i kwalifikacji zawodowych, brak doświadczenia zawodowego czy też gorszą sytuację zatrudnieniową. Ze względu na wysoki poziom ukrytego bezrobocia, w tym głównie na obszarach wiejskich, w ramach Działania została zaplanowana reorientacja zawodowa osób odchodzących z rolnictwa w celu podejmowania przez nich zatrudnienia poza rolnictwem.
8. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, po opuszczeniu programu. 2. Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu. 3. Liczba osób pracujących w sektorze pozarolniczym po opuszczeniu programu.
9. Lista wskaźników produktu	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba osób bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych, objętych wsparciem w programie. 2. Liczba osób długotrwale bezrobotnych objętych wsparciem w programie. 3. Liczba osób biernych zawodowo objętych wsparciem w programie. 4. Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie. 5. Liczba osób w wieku 50 lat i więcej objętych wsparciem w programie. 6. Liczba osób o niskich kwalifikacjach objętych wsparciem w programie. 7. Liczba osób odchodzących z rolnictwa objętych wsparciem w programie.
10. Typy projektów	<ol style="list-style-type: none"> 1. Programy aktywizacji zawodowej obejmujące jedną lub kilka z następujących form wsparcia: <ol style="list-style-type: none"> a) poradnictwo zawodowe lub/i pośrednictwo pracy, b) staże i/lub praktyki zawodowe, c) szkolenia prowadzące do nabycia, podniesienia, uzupełnienia lub zmiany kwalifikacji zawodowych (w tym organizacja szkoleń połączona z praktyką zawodową u pracodawcy), d) subsydiowane zatrudnienie z możliwością połączenia z refundacją wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy, e) wsparcie adaptacyjne⁷³ pracownika, który uzyskał zatrudnienie w ramach zatrudnienia subsydiowanego, jak również dla osoby odbywającej staż, praktykę zawodową, w zakresie dostosowania kompetencji i kwalifikacji pracownika/ stażysty/praktykanta do potrzeb pracodawcy oraz profilu wykonywanej pracy, f) wspieranie mobilności zawodowej poprzez pokrycie kosztów dojazdu do pracy lub wstępnego zagospodarowania w nowym miejscu zamieszkania, w tym poprzez finansowanie kosztów dojazdu, zapewnienie środków na zasiedlenie; 2. Działania sieci EURES w zakresie realizacji ukierunkowanych schema-

⁷³ Wsparcie adaptacyjne może obejmować doradztwo, szkolenia oraz wsparcie indywidualnego opiekuna, w przypadku osób niepełnosprawnych finansowanie pracy asystenta osoby niepełnosprawnej oraz doposażenie stanowiska pracy do potrzeb osób niepełnosprawnych.

	tów mobilności transnarodowej (USMT) zdiagnozowanych na podstawie analiz społeczno - gospodarczych regionu (<i>Realizacja tego typu operacji ma charakter warunkowy, uzależniony od zdiagnozowania branż, zawodów lub kompetencji, w których sytuacja na rynku pracy wymaga realizacji USMT</i>).
11. Typ beneficjenta	<ul style="list-style-type: none"> – Jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne, w szczególności urzędy pracy. – Osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, w szczególności organizacje pozarządowe, partnerzy społeczno-gospodarczy, niepubliczne agencje zatrudnienia, instytucje szkoleniowe posiadające wpis do Rejestru Instytucji Szkoleniowych prowadzonych przez wojewódzkie urzędy pracy, instytucje dialogu społecznego, instytucje partnerstwa lokalnego. – Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych. – Pracodawcy.
12. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	<ol style="list-style-type: none"> 1. Osoby w wieku 30 lat i więcej bezrobotne oraz bierne zawodowo⁷⁴ z terenu woj. lubelskiego⁷⁵, należące co najmniej do jednej z następujących grup: <ol style="list-style-type: none"> a) osoby w wieku 50 lat i więcej, b) kobiety, c) osoby z niepełnosprawnościami, d) osoby długotrwale bezrobotne, e) osoby o niskich kwalifikacjach⁷⁶; 2. rolnicy i członkowie ich rodzin⁷⁷ w wieku 30 lat i więcej zarejestrowani w PUP/MUP jako osoby bezrobotne z terenu woj. lubelskiego⁷⁸ należące co najmniej do jednej z następujących grup: <ol style="list-style-type: none"> a) osoby w wieku 50 lat i więcej, b) osoby długotrwale bezrobotne, c) kobiety, d) osoby z niepełnosprawnościami, e) osoby o niskich kwalifikacjach prowadzący indywidualne gospodarstwa rolne do wielkości 2 ha przeliczeniowych, zamierzający odejść z rolnictwa.

⁷⁴ Zgodnie ze Wspólną Listą Wskaźników Kluczowych 2014-2020 – EFS, stanowiącą Załącznik nr 2 do Wytocznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020: **osoby bierne zawodowo** należy interpretować zgodnie z definicją wskaźnika liczba osób biernych zawodowo objętych wsparciem w programie, tj. **bierni zawodowo** to osoby, które w danej chwili nie tworzą zasobów siły roboczej (tzn. nie pracują i nie są bezrobotne).

⁷⁵ Projekt jest skierowany do grup docelowych z obszaru województwa lubelskiego (w przypadku osób fizycznych zamieszkują one na obszarze województwa lubelskiego w rozumieniu przepisów Kodeksu Cywilnego).

⁷⁶ Zgodnie ze Wspólną Listą Wskaźników Kluczowych 2014-2020 – EFS, stanowiącą Załącznik nr 2 do Wytocznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020: **osoby o niskich kwalifikacjach** to osoby posiadające wykształcenie na poziomie do ISCED 3 włącznie.

ISCED 3: wykształcenie ponadgimnazjalne: ma na celu uzupełnienie wykształcenia średniego i przygotowanie do podjęcia studiów wyższych lub umożliwienie osobom uczącym się nabycia umiejętności istotnych dla podjęcia zatrudnienia. Uczniowie przystępują do nauki na tym poziomie zwykle pomiędzy 15 a 16 rokiem życia. Programy na poziomie ISCED 3 z reguły kończą się 12 lub 13 lat po rozpoczęciu nauki na poziomie ISCED 1 (lub mniej więcej w wieku 18 lat), przy czym najczęściej jest to okres 12 lat.

⁷⁷ Tj. współmałżonek lub domownik.

⁷⁸ Projekt powinien być skierowany do grup docelowych z obszaru województwa lubelskiego (w przypadku osób fizycznych zamieszkują one na obszarze województwa lubelskiego w rozumieniu przepisów Kodeksu Cywilnego).

13. Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)	Wojewódzki Urząd Pracy w Lublinie
14. Instytucja wdrażająca (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy
15. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	Region Słabiej Rozwinięty 23 309 752
16. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO (jeśli dotyczy)	<p>Mechanizmy zapewniające koordynację udzielanego wsparcia z innymi działaniami i osiami priorytetowymi RPO WL 2014-2020:</p> <ul style="list-style-type: none"> – harmonogram naborów wniosków, – KM RPO WL 2014-2020, – finansowanie krzyżowe, – mapa projektów, – kryteria wyboru projektów – wspólne działania informacyjno-promocyjne, – wspólne rozwiązania informatyczne dla beneficjentów. <p>Mechanizmy zapewniające koordynację udzielanego wsparcia z innymi Programami Operacyjnymi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Komitet ds. Umowy Partnerstwa, – Kontrakt Terytorialny dla Województwa Lubelskiego, – wytyczne horyzontalne ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego, – Wspólna Lista Wskaźników Kluczowych, – mapa projektów, – linia demarkacyjna określająca podział interwencji pomiędzy poziomem krajowym i regionalnym.
17. Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)	<p><i>Do ustalenia zakres wsparcia:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>realizacji zintegrowanych działań w postaci zintegrowanych inwestycji terytorialnych (ZIT) na obszarze strategicznej interwencji (Lubelski Obszar Funkcjonalny)</i> <p><i>oraz</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>w ramach przedsięwzięć z zakresu zrównoważonego rozwoju obszarów miejskich innych niż obszar funkcjonalny miasta wojewódzkiego poprzez realizację projektów zintegrowanych na obszarach strategicznej interwencji (miasta subregionalne) wyznaczonych w Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego.</i>

<p>18. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów</p>	<p>Tryb konkursowy Wojewódzki Urząd Pracy w Lublinie</p>
<p>19. Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zgodnie z: <ul style="list-style-type: none"> – Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w zakresie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020. – Wytycznymi w zakresie zasad realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze rynku pracy na lata 2014-2020. – Wytycznymi w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami i zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020. – Wytycznymi w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020. – Wytycznymi programowymi w ramach RPO WL na lata 2014-2020. – Komunikatem w sprawie zielonej inicjatywy na rzecz zatrudnienia z 2 lipca 2014 r. 2. Przedsięwzięcia realizowane na rzecz odbiorców wsparcia będą zgodne z zasadą efektywności zatrudnieniowej, tj. rezultat interwencji zostanie uzyskany w sytuacji, gdy odpowiedni odsetek uczestników projektów podejmie zatrudnienie po opuszczeniu programu. 3. W przypadku osób bezrobotnych zarejestrowanych w urzędzie pracy - wsparcie skierowane będzie do osób bezrobotnych, które należą do I lub II profilu pomocy (tzw. bezrobotni aktywni) lub (tzw. wymagający wsparcia) w rozumieniu art. 33 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. 4. Nie będą realizowane działania służące rozwojowi przedsiębiorczości i samozatrudnienia. 5. Beneficjent w okresie realizacji projektu prowadzi biuro projektu (lub posiada siedzibę, filię, delegaturę, oddział czy inną prawnie dozwoloną formę organizacyjną działalności podmiotu) na terenie województwa lubelskiego z możliwością udostępnienia pełnej dokumentacji wdrażanego projektu oraz zapewniające uczestnikom projektu możliwość osobistego kontaktu z kadrą projektu. 6. Udzielenie wsparcia musi zostać poprzedzone pogłębioną analizą umiejętności, predyspozycji i problemów zawodowych danego uczestnika projektu, m. in. poprzez opracowanie/aktualizację Indywidualnego Planu Działania, zgodnie ze standardem określonym w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. 7. Wsparcie w ramach Działania nie może być udzielone w zakresie w jakim jest wykluczone w art. 1 ust. 2 - 5 Rozporządzenia Komisji (UE)

	NR 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającym niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu.
20. Warunki i planowany zakres stosowania <i>cross-financingu</i> (%) (jeśli dotyczy)	10% współfinansowania unijnego, o ile inny limit nie został wskazany w załączniku Nr 4 do SZOOP Zgodnie z: <ul style="list-style-type: none"> – Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w zakresie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 – Wytycznymi w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami i zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020 – Wytycznymi programowymi w ramach RPO WL na lata 2014-2020
21. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	Wartość wydatków poniesionych na zakup środków trwałych o wartości jednostkowej równej i wyższej niż 350 PLN netto w ramach kosztów bezpośrednich projektu oraz wydatków w ramach <i>cross-financingu</i> nie może przekroczyć 10% wydatków projektu.
22. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)	Pomniejszenie dochodu (na podstawie art. 65 ust. 8 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r.)
23. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	Płatności dokonywane na rzecz beneficjenta mogą przyjmować formę płatności zaliczkowych bądź zwrotu poniesionych przez beneficjenta wydatków. Przy określaniu zasad udzielania płatności oraz zasad w zakresie uproszczonych form rozliczania wydatków IZ będzie kierowała się zapisami obowiązujących aktów prawnych i obowiązujących wytycznych.
24. Pomoc publiczna i pomoc <i>de minimis</i> (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	W przypadku wystąpienia pomocy publicznej zastosowanie ma program pomocowy przygotowany przez ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego w zakresie udzielania pomocy <i>de minimis</i> oraz pomocy publicznej w ramach programów operacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020 (na podstawie Rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu oraz Rozporządzenia Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy <i>de minimis</i>).

<p>25. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)</p>	<p>85%</p>
<p>26. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję) (jeśli dotyczy)</p>	<p>95%</p>
<p>27. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych</p>	<p>Projekty nieobjęte pomocą publiczną: 5%. Projekty objęte pomocą publiczną: zgodnie z programem pomocowym pomocy publicznej. Projekty objęte pomocą de minimis: 5%.</p>
<p>28. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) (jeśli dotyczy)</p>	<p>Minimalna wartość projektu: 100 000 PLN Maksymalna wartość projektu: brak ograniczeń kwotowych</p>
<p>29. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)</p>	<p>Brak ograniczeń kwotowych</p>
<p>30. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR) (jeśli dotyczy)</p>	<p>Nie dotyczy</p>
<p>31. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych</p>	<p>Nie dotyczy</p>

32. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	Nie dotyczy
33. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	Nie dotyczy

OPIS DZIAŁANIA 9.2 Aktywizacja zawodowa - projekty PUP

OPIS DZIAŁANIA 9.2 Aktywizacja zawodowa - projekty PUP	
6. Nazwa działania/ poddziałania	Aktywizacja zawodowa - projekty PUP
7. Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania	<p>Cele szczegółowe Priorytetu Inwestycyjnego 8i:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zwiększenie zatrudnienia osób znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy (w tym osób starszych po 50 roku życia, kobiet, osób niepełnosprawnych, osób długotrwale bezrobotnych oraz niskowyzkwalifikowanych). 2. Poprawa szans na zatrudnienie osób odchodzących z rolnictwa. <p>Działanie ma na celu wsparcie osób bezrobotnych, tj. ich skuteczną aktywizację zawodową. Przedsięwzięcia będą się koncentrować na wsparciu grup znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy, tj. osób starszych od 50 roku życia, kobiet, osób niepełnosprawnych, osób długotrwale bezrobotnych oraz niskowyzkwalifikowanych w celu aktywizacji zawodowej ułatwiającej im wejście lub powrót na rynek pracy. Osoby te wymagają szczególnego wsparcia z uwagi na okres bierności zawodowej, brak lub dezaktualizację posiadanych umiejętności i kwalifikacji zawodowych, brak doświadczenia zawodowego czy też gorszą sytuację zatrudnieniową. Ze względu na wysoki poziom ukrytego bezrobocia, w tym głównie na obszarach wiejskich, w ramach Działania została zaplanowana reorientacja zawodowa osób odchodzących z rolnictwa w celu podejmowania przez nich zatrudnienia poza rolnictwem.</p>
8. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, po opuszczeniu programu. 2. Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu. 3. Liczba osób pracujących w sektorze pozarolniczym po opuszczeniu programu.
9. Lista wskaźników produktu	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba osób bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych, objętych wsparciem w programie. 2. Liczba osób długotrwale bezrobotnych objętych wsparciem w programie.

	<p>3. Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie.</p> <p>4. Liczba osób w wieku 50 lat i więcej objętych wsparciem w programie.</p> <p>5. Liczba osób o niskich kwalifikacjach objętych wsparciem w programie.</p> <p>6. Liczba osób odchodzących z rolnictwa objętych wsparciem w programie.</p>
10. Typy projektów	Instrumenty i usługi rynku pracy , wymienione w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z wyłączeniem robót publicznych.
11. Typ beneficjenta	Powiatowe Urzędy Pracy/ Miejski Urząd Pracy z terenu województwa lubelskiego
12. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	<p>1. Osoby w wieku 30 lat i więcej zarejestrowane w PUP/MUP jako osoby bezrobotne, dla których został ustalony I (tzw. bezrobotni aktywni) lub II (tzw. wymagający wsparcia) profil pomocy⁷⁹, należące co najmniej do jednej z następujących grup:</p> <p>a) osoby w wieku 50 lat i więcej,</p> <p>b) osoby długotrwale bezrobotne,</p> <p>c) kobiety,</p> <p>d) osoby z niepełnosprawnościami,</p> <p>e) osoby o niskich kwalifikacjach⁸⁰.</p> <p>2. Rolnicy i członkowie ich rodzin⁸¹ w wieku 30 lat i więcej zarejestrowani w PUP/MUP jako osoby bezrobotne dla których został ustalony I (tzw. bezrobotni aktywni) lub II (tzw. wymagający wsparcia) profil pomocy⁸² należące co najmniej do jednej z następujących grup:</p> <p>a) osoby w wieku 50 lat i więcej,</p> <p>b) osoby długotrwale bezrobotne,</p> <p>c) kobiety,</p> <p>d) osoby z niepełnosprawnościami,</p> <p>e) osoby o niskich kwalifikacjach prowadzący indywidualne gospodarstwa rolne do wielkości 2 ha przeliczeniowych, zamierzający odejść z rolnictwa.</p>
13. Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)	Wojewódzki Urząd Pracy w Lublinie
14. Instytucja wdrażająca (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy
15. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem	Region Słabiej Rozwinięty 69 929 257

⁷⁹ W rozumieniu art. 33 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

⁸⁰ Zgodnie ze Wspólną Listą Wskaźników Kluczowych 2014-2020 – EFS, stanowiącą Załącznik nr 2 do Wytycznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020: **osoby o niskich kwalifikacjach** to osoby posiadające wykształcenie na poziomie do ISCED 3 włącznie.

ISCED 3: wykształcenie ponadgimnazjalne: ma na celu uzupełnienie wykształcenia średniego i przygotowanie do podjęcia studiów wyższych lub umożliwienie osobom uczącym się nabycia umiejętności istotnych dla podjęcia zatrudnienia. Uczniowie przystępują do nauki na tym poziomie zwykle pomiędzy 15 a 16 rokiem życia. Programy na poziomie ISCED 3 z reguły kończą się 12 lub 13 lat po rozpoczęciu nauki na poziomie ISCED 1 (lub mniej więcej w wieku 18 lat), przy czym najczęściej jest to okres 12 lat.

⁸¹ Tj. współmałżonek lub domownik

⁸² W rozumieniu art. 33 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

kwot UE (EUR)	
<p>16. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO (jeśli dotyczy)</p>	<p>Mechanizmy zapewniające koordynację udzielanego wsparcia z innymi działaniami i osiami priorytetowymi RPO WL 2014-2020:</p> <ul style="list-style-type: none"> – KM RPO WL 2014-2020, – finansowanie krzyżowe, – mapa projektów, – kryteria wyboru projektów, – wspólne działania informacyjno-promocyjne, – wspólne rozwiązania informatyczne dla beneficjentów. <p>Mechanizmy zapewniające koordynację udzielanego wsparcia z innymi Programami Operacyjnymi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Komitet ds. Umowy Partnerstwa, – Kontrakt Terytorialny dla Województwa Lubelskiego, – wytyczne horyzontalne ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego, – Wspólna Lista Wskaźników Kluczowych, – mapa projektów, – linia demarkacyjna określająca podział interwencji pomiędzy poziomem krajowym i regionalnym.
<p>17. Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)</p>	<p>Nie dotyczy</p>
<p>18. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów</p>	<p>Tryb pozakonkursowy zastosowany zostanie w przypadku objęcia wszystkich powiatowych urzędów pracy, w przypadku braku takiej możliwości stosowany będzie tryb konkursowy.</p> <p>Wojewódzki Urząd Pracy w Lublinie</p>
<p>19. Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)</p>	<p>1) Zgodnie z:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w zakresie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020. – Wytycznymi w zakresie realizacji projektów finansowanych ze środków Funduszu Pracy w ramach programów operacyjnych współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020. – Wytycznymi w zakresie zasad realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze rynku pracy na lata 2014-2020. – Wytycznymi w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami i zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020. – Wytycznymi w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020. – Wytycznymi programowymi w ramach RPO WL na lata 2014-2020.

	<ul style="list-style-type: none"> – Komunikatem w sprawie zielonej inicjatywy na rzecz zatrudnienia z 2 lipca 2014 r. (w przypadku zdiagnozowanych potrzeb w regionie). <ol style="list-style-type: none"> 2) Koszty zarządzania do wysokości 3% kwoty przyznanej ze środków Funduszu Pracy (FP) będących w dyspozycji samorządu województwa na realizację zadań współfinansowanych z EFS i FP. 3) Koszty zarządzania stanowią wyłącznie koszty pośrednie rozliczane ryczałtem. 4) W ramach projektu usługi rynku pracy, tj. pośrednictwo pracy i poradnictwo zawodowe realizowane są obligatoryjnie dla uczestników, natomiast nie są finansowane w ramach projektów ze środków FP. 5) Przedsięwzięcia realizowane na rzecz odbiorców wsparcia będą zgodne z zasadą efektywności zatrudnieniowej, tj. rezultat interwencji zostanie uzyskany w sytuacji, gdy odpowiedni odsetek uczestników projektów podejmie zatrudnienie po opuszczeniu programu. 6) Udzielenie wsparcia musi zostać poprzedzone pogłębioną analizą umiejętności, predyspozycji i problemów zawodowych danego uczestnika projektu, m. in. poprzez opracowanie/aktualizację Indywidualnego Planu Działania, o którym mowa w art. 34a ww. ustawy. 7) Nie będą realizowane działania służące rozwojowi przedsiębiorczości i samozatrudnienia.
<p>20. Warunki i planowany zakres stosowania <i>cross-financingu</i> (%) (jeśli dotyczy)</p>	<p>10% współfinansowania unijnego, o ile inny limit nie został wskazany w załączniku Nr 4 do SZOOP</p> <p>Zgodnie z:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w zakresie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020. – Wytycznymi w zakresie realizacji projektów finansowanych ze środków Funduszu Pracy w ramach programów operacyjnych współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020. – Wytycznymi w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami i zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020. – Wytycznymi programowymi w ramach RPO WL na lata 2014-2020.
<p>21. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych</p>	<p>Wartość wydatków poniesionych na zakup środków trwałych o wartości jednostkowej równej i wyższej niż 350 PLN netto w ramach kosztów bezpośrednich projektu oraz wydatków w ramach <i>cross-financingu</i> nie może przekroczyć 10% wydatków projektu.10%</p>
<p>22. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)</p>	<p>Pomniejszenie dochodu (na podstawie art. 65 ust. 8 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r.)</p>
<p>23. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres sys-</p>	<p>Płatności dokonywane na rzecz beneficjenta mogą przyjmować formę płatności zaliczkowych bądź zwrotu poniesionych przez beneficjenta wydatków. Przy określaniu zasad udzielania płatności oraz zasad w zakresie uproszczonych form rozliczania wydatków IZ będzie kierowała się zapisami obowiązują-</p>

temu zaliczek	jących aktów prawnych i obowiązujących wytycznych.
24. Pomoc publiczna i pomoc <i>de minimis</i> (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	W przypadku wystąpienia pomocy zastosowanie mają: <ul style="list-style-type: none"> – Rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy <i>de minimis</i> (Dz. Urz. UE L 352 z 24.12.2013, str. 1) – Odpowiednie rozporządzenia wykonawcze wydane do ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.
25. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)	85%
26. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję) (jeśli dotyczy)	100% Projekty prefinansowane w całości ze środków Funduszu Pracy przeznaczonych w roku budżetowym na realizację przez samorządy powiatowe programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej.
27. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	Brak możliwości wnoszenia wkładu własnego zgodnie z zapisami Wytycznych Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie realizacji projektów finansowanych ze środków Funduszu Pracy w ramach programów operacyjnych współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020.
28. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Minimalna wartość projektu: brak ograniczeń kwotowych. Maksymalna wartość projektu: brak ograniczeń kwotowych.
29. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Brak ograniczeń kwotowych
30. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR) (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy
31. Mechanizm wdrażania	Nie dotyczy

instrumentów finansowych	
32. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	Nie dotyczy
33. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	Nie dotyczy

OPIS DZIAŁANIA 9.3 Rozwój przedsiębiorczości

OPIS DZIAŁANIA 9.3 <i>Rozwój przedsiębiorczości</i>	
6. Nazwa działania/ poddziałania	<i>Rozwój przedsiębiorczości</i>
7. Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania	<p>Cel szczegółowy Priorytetu Inwestycyjnego 8iii: Zwiększenie liczby nowych i trwałych miejsc pracy w regionie</p> <p>Rozwój przedsiębiorczości stanowi jedną z form skutecznego przeciwdziałania bezrobociu, podnoszenia poziomu aktywności zawodowej mieszkańców, a także stymulowania rozwoju ekonomicznego i społecznego regionu. Wsparcie w ramach Działania zostanie ukierunkowane na rozwój przedsiębiorczości, jak również zwiększenie przeżywalności nowopowstałych przedsiębiorstw. Typy projektów realizowane w ramach Działania mają również na celu optymalne wykorzystanie zasobów ludzkich tkwiących w rolnictwie poprzez reorientację zawodową tych osób w kierunku podejmowania pozarolniczej działalności gospodarczej. Działanie ma również na celu zwiększenie liczby nowych miejsc pracy w nowoutworzonych mikroprzedsiębiorstwach w regionie. Kompleksowe wsparcie dla grup docelowych w zakresie rozpoczynania i prowadzenia własnej działalności gospodarczej przyczyni się do zwiększenia liczby miejsc pracy w regionie, w tym dla osób odchodzących z rolnictwa.</p>
8. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	1. Liczba utworzonych miejsc pracy w ramach udzielonych z EFS środków na podjęcie działalności gospodarczej.
9. Lista wskaźników produktu	1. Liczba osób pozostających bez pracy, które otrzymały bezzwrotne środki na podjęcie działalności gospodarczej w programie. 2. Liczba osób pozostających bez pracy, które skorzystały z instrumentów zwrotnych na podjęcie działalności gospodarczej w programie.
10. Typy projektów	1. Bezzwrotne wsparcie dla osób zamierzających rozpocząć prowadzenie działalności gospodarczej obejmujące: <ul style="list-style-type: none"> a) szkolenia oraz doradztwo (indywidualne i grupowe) umożliwiające uzyskanie wiedzy i umiejętności niezbędnych do podjęcia i prowadzenia działalności gospodarczej,

	<ul style="list-style-type: none"> b) przyznanie środków finansowych w postaci dotacji bezzwrotnych na rozpoczęcie działalności gospodarczej, c) wsparcie pomostowe (niefinansowe oraz finansowe). <p>2. Wsparcie dla osób zamierzających rozpocząć prowadzenie działalności gospodarczej obejmujące:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) szkolenia oraz doradztwo (indywidualne i grupowe) umożliwiające uzyskanie wiedzy i umiejętności niezbędnych do podjęcia i prowadzenia działalności gospodarczej, b) przyznanie środków finansowych na rozpoczęcie działalności gospodarczej w postaci: <ul style="list-style-type: none"> i. instrumentów finansowych, ii. instrumentów finansowych połączonych z dotacją na spłatę odsetek, iii. instrumentów finansowych w połączeniu z dotacjami.
11. Typ beneficjenta	<p>1. W przypadku form wsparcia: dotacji bezzwrotnych, szkoleń/ doradztwa/ mentoringu w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne, w szczególności urzędy pracy, b) osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, w szczególności organizacje pozarządowe, partnerzy społeczno-gospodarczy, c) osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych. <p>2. W przypadku instrumentów finansowych:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) podmioty wdrażające instrument finansowy, które spełniają kryteria wymienione w rozporządzeniu delegowanym nr 480/2014.
12. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	<p>Osoby fizyczne w wieku 30 lat i więcej z terenu woj. lubelskiego⁸³, pozostające bez pracy (w tym zarejestrowane w urzędzie pracy jako bezrobotne), zamierzające rozpocząć prowadzenie działalności gospodarczej, z wyłączeniem osób zarejestrowanych w Krajowym Rejestrze Sądowym, Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej lub prowadzących działalność na podstawie odrębnych przepisów (w tym m.in. działalność adwokacką, komorniczą lub oświatową) w okresie 12 miesięcy poprzedzających dzień przystąpienia do projektu⁸⁴. Ww. osoby należą co najmniej do jednej z następujących grup:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) osoby w wieku powyżej 50 roku życia, b) kobiety, c) osoby z niepełnosprawnościami, d) osoby długotrwale bezrobotne, e) osoby o niskich kwalifikacjach⁸⁵.

⁸³ Projekt jest skierowany do grup docelowych z obszaru województwa lubelskiego (w przypadku osób fizycznych zamieszkują one na obszarze województwa lubelskiego w rozumieniu przepisów Kodeksu Cywilnego).

⁸⁴ Uczestnik projektu ubiegający się o przyznanie środków finansowych na rozwój przedsiębiorczości w ramach Działania 9.3 jest zobowiązany do złożenia oświadczenia o niekorzystaniu równoległe z innymi środkami publicznymi, w tym zwłaszcza ze środków Funduszu Pracy, PFRON na pokrycie tych samych wydatków związanych z podjęciem oraz prowadzeniem działalności gospodarczej bądź też założeniem spółdzielni lub spółdzielni społecznej.

⁸⁵ Zgodnie ze Wspólną Listą Wskaźników Kluczowych 2014-2020 – EFS, stanowiącą Załącznik nr 2 do Wytycznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020: **osoby o niskich kwalifikacjach** to osoby posiadające wykształcenie na poziomie do ISCED 3 włącznie.

	<p>Tylko ww. grupy priorytetowe mogą otrzymać wsparcie w postaci dotacji bezzwrotnych.</p> <p>W przypadku instrumentów finansowych dopuszcza się możliwość przeznaczenia maksymalnie 20% alokacji w ramach Działania 9.3 na wsparcie osób spoza grup priorytetowych, ale należących do grupy wyłącznie bezrobotnych i biernych zawodowo⁸⁶.</p>
13. Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy
14. Instytucja wdrażająca (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy
15. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	Region Słabiej Rozwinięty 55 943 406
16. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO (jeśli dotyczy)	<p>Mechanizmy zapewniające koordynację udzielanego wsparcia z innymi działaniami i osiami priorytetowymi RPO WL 2014-2020,</p> <ul style="list-style-type: none"> – harmonogram naborów wniosków, – KM RPO WL 2014-2020, – finansowanie krzyżowe, – mapa projektów, – kryteria wyboru projektów, – wspólne działania informacyjno-promocyjne, – wspólne rozwiązania informatyczne dla beneficjentów. <p>Mechanizmy zapewniające koordynację udzielanego wsparcia z innymi Programami Operacyjnymi.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Komitet ds. Umowy Partnerstwa, – Kontrakt Terytorialny dla Województwa Lubelskiego, – wytyczne horyzontalne ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego, – Wspólna Lista Wskaźników Kluczowych, – mapa projektów, – linia demarkacyjna określająca podział interwencji pomiędzy poziomem krajowym i regionalnym.
17. Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)	<p><i>Do ustalenia zakres wsparcia:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>realizacji zintegrowanych działań w postaci zintegrowanych inwestycji terytorialnych (ZIT) na obszarze strategicznej interwencji (Lubelski Obszar Funkcjonalny) oraz</i>

ISCED 3: wykształcenie ponadgimnazjalne: ma na celu uzupełnienie wykształcenia średniego i przygotowanie do podjęcia studiów wyższych lub umożliwienie osobom uczącym się nabycia umiejętności istotnych dla podjęcia zatrudnienia. Uczniowie przystępują do nauki na tym poziomie zwykle pomiędzy 15 a 16 rokiem życia. Programy na poziomie ISCED 3 z reguły kończą się 12 lub 13 lat po rozpoczęciu nauki na poziomie ISCED 1 (lub mniej więcej w wieku 18 lat), przy czym najczęściej jest to okres 12 lat.

⁸⁶ Zgodnie ze Wspólną Listą Wskaźników Kluczowych 2014-2020 – EFS, stanowiącą Załącznik nr 2 do Wytocznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020: **osoby biernie zawodowo** należy interpretować zgodnie z definicją wskaźnika liczba osób biernych zawodowo objętych wsparciem w programie, tj. **bierni zawodowo** to osoby, które w danej chwili nie tworzą zasobów siły roboczej (tzn. nie pracują i nie są bezrobotne).

	<ul style="list-style-type: none"> – w ramach przedsięwzięć z zakresu zrównoważonego rozwoju obszarów miejskich innych niż obszar funkcjonalny miasta wojewódzkiego poprzez realizację projektów zintegrowanych na obszarach strategicznej interwencji (miasta subregionalne) wyznaczonych w Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego.
<p>18. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów</p>	<p>Tryb konkursowy</p> <p>Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie, Departament Wdrażania Europejskiego Funduszu Społecznego</p>
<p>19. Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)</p>	<p>1. Zgodnie z:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w zakresie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020. – Wytycznymi w zakresie zasad realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze rynku pracy na lata 2014-2020. – Wytycznymi w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami i zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020. – Wytycznymi w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020. – Wytycznymi programowymi w ramach RPO WL na lata 2014-2020. – Komunikatem w sprawie zielonej inicjatywy na rzecz zatrudnienia z 2 lipca 2014 r. <p>2. Przedsięwzięcia realizowane będą zgodnie z zasadą efektywności zatrudnieniowej, tj. rezultat interwencji zostanie uzyskany w sytuacji, gdy zostanie utworzona odpowiednia liczba miejsc pracy poprzez samozatrudnienia oraz gdy zostanie utworzona odpowiednia liczba miejsc pracy w nowopowstałych mikroprzedsiębiorstwach.</p> <p>3. Beneficjent w okresie realizacji projektu prowadzi biuro projektu (lub posiada siedzibę, filię, delegaturę, oddział czy inną prawnie dozwoloną formę organizacyjną działalności podmiotu) na terenie województwa lubelskiego z możliwością udostępnienia pełnej dokumentacji wdrażanego projektu oraz zapewniające uczestnikom projektu możliwość osobistego kontaktu z kadrą projektu.</p> <p>4. Wsparcie w ramach Działania nie może być udzielone w zakresie w jakim jest wykluczone w art. 1 ust. 2 - 5 Rozporządzenia Komisji (UE) NR 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającym niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu.</p>
<p>20. Warunki i planowany zakres stosowania <i>cross-financingu</i> (%) (jeśli dotyczy)</p>	<p>10% współfinansowania unijnego, o ile inny limit nie został wskazany w załączniku Nr 4 do SZOOP</p> <p>Zgodnie z:</p>

	<ul style="list-style-type: none"> – Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w zakresie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020. – Wytycznymi w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami i zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020. – Wytycznymi programowymi w ramach RPO WL na lata 2014-2020.
21. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	Wartość wydatków poniesionych na zakup środków trwałych o wartości jednostkowej równej i wyższej niż 350 PLN netto w ramach kosztów bezpośrednich projektu oraz wydatków w ramach <i>cross-financingu</i> nie może przekroczyć 10% wydatków projektu.
22. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)	Pomniejszenie dochodu (na podstawie art. 65 ust. 8 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r.)
23. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	Płatności dokonywane na rzecz beneficjenta mogą przyjmować formę płatności zaliczkowych bądź zwrotu poniesionych przez beneficjenta wydatków. Przy określaniu zasad udzielania płatności oraz zasad w zakresie uproszczonych form rozliczania wydatków IZ będzie kierowała się zapisami obowiązujących aktów prawnych i obowiązujących wytycznych.
24. Pomoc publiczna i pomoc <i>de minimis</i> (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	Zastosowanie ma program pomocowy przygotowany przez ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego w zakresie udzielania pomocy <i>de minimis</i> oraz pomocy publicznej w ramach programów operacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020 (na podstawie Rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu oraz Rozporządzenia Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy <i>de minimis</i>).
25. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)	85%
26. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję)	95%

(jeśli dotyczy)	
27. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	Projekty objęte pomocą publiczną: zgodnie z programem pomocowym pomocy publicznej. Projekty objęte pomocą de minimis: 5% wartości projektu pomniejszonej o środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej
28. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Minimalna wartość projektu: 100 000 PLN Maksymalna wartość projektu: brak ograniczeń kwotowych
29. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Brak ograniczeń kwotowych
30. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR) (jeśli dotyczy)	Ewentualne zastosowanie instrumentów finansowych w ramach Działania, w tym zakres i forma wsparcia, zostaną określone na podstawie analizy ex-ante.
31. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych w przypadku ich zastosowania w ramach Działania, zostaną określone na podstawie analizy ex-ante.
32. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych w przypadku ich zastosowania w ramach Działania, zostaną określone na podstawie analizy ex-ante.
33. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	Osoby fizyczne w wieku 30 lat i więcej z terenu woj. lubelskiego ⁸⁷ , pozostające bez pracy (w tym zarejestrowane w urzędzie pracy jako bezrobotne), zamierzające rozpocząć prowadzenie działalności gospodarczej, z wyłączeniem osób zarejestrowanych Krajowym Rejestrze Sądowym, Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej lub prowadzących działalność na podstawie odrębnych przepisów (w tym m.in. działalność adwokacką, komorniczą lub oświatową) w okresie 12 miesięcy poprzedzających dzień przystąpienia do projektu ⁸⁸ . Ww. osoby należą co najmniej do jednej z następujących grup: <ul style="list-style-type: none"> a) osoby w wieku powyżej 50 roku życia, b) kobiety, c) osoby niepełnosprawne, d) osoby długotrwale bezrobotne, e) osoby o niskich kwalifikacjach⁸⁹.

⁸⁷ Projekt jest skierowany do grup docelowych z obszaru województwa lubelskiego (w przypadku osób fizycznych zamieszkują one na obszarze województwa lubelskiego w rozumieniu przepisów Kodeksu Cywilnego).

⁸⁸ Uczestnik projektu ubiegający się o przyznanie środków finansowych na rozwój przedsiębiorczości w ramach Działania 9.3 jest zobowiązany do złożenia oświadczenia o niekorzystaniu równoległe z innymi środkami publicznymi, w tym zwłaszcza ze środków Funduszu Pracy, PFRON na pokrycie tych samych wydatków związanych z podjęciem oraz prowadzeniem działalności gospodarczej bądź też założeniem spółdzielni lub spółdzielni socjalnej.

⁸⁹ Zgodnie ze Wspólną Listą Wskaźników Kluczowych 2014-2020 – EFS, stanowiącą Załącznik nr 2 do Wytycznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020: **osoby o niskich kwalifikacjach** to osoby posiadające wykształcenie na poziomie do ISCED 3 włącznie.

ISCED 3: wykształcenie ponadgimnazjalne: ma na celu uzupełnienie wykształcenia średniego i przygotowanie do podjęcia studiów wyższych lub umożliwienie osobom uczącym się nabycia umiejętności istotnych dla podjęcia zatrudnienia. Uczniowie przystępują do nauki na tym poziomie

	<p>Tylko ww. grupy priorytetowe mogą otrzymać wsparcie w postaci dotacji bezzwrotnych.</p> <p>W przypadku instrumentów finansowych dopuszcza się możliwość przeznaczenia maksymalnie 20% alokacji w ramach Działania 9.3 na wsparcie osób spoza grup priorytetowych, ale należących do grupy wyłącznie bezrobotnych i nieaktywnych zawodowo⁹⁰.</p>
--	---

OPIS DZIAŁANIA 9.4 Godzenie życia zawodowego i prywatnego

OPIS DZIAŁANIA 9.4 Godzenie życia zawodowego i prywatnego	
6. Nazwa działania/ poddziałania	<i>Godzenie życia zawodowego i prywatnego</i>
7. Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania	<p>Cel szczegółowy Priorytetu Inwestycyjnego 8iv: Zwiększenie poziomu zatrudnienia osób opiekujących się dziećmi do 3 lat.</p> <p>W Działaniu przewidziano upowszechnienie usług w zakresie opieki nad dziećmi do lat 3 w zakresie ilościowym, jak i jakościowym. Zwiększenie dostępu do opieki nad dziećmi do lat 3 poprawia szanse na zatrudnienie osób, które pełnią funkcje opiekuńcze. Działanie ma na celu zwiększenie szans na utrzymanie pracy osobom, którym utrudnia to sytuacja rodzinna wynikająca z opieki nad dzieckiem do lat 3. W ramach Działania przewidziana jest również interwencja w zakresie aktywizacji zawodowej, która umożliwi grupom docelowym nabycie lub podwyższenie kwalifikacji zawodowych oraz zdobycie doświadczenia zawodowego, co przyczyni się do zwiększenia ich szans na powrót na rynek pracy. Działanie ma na celu zwiększenie aktywności zawodowej kobiet powracających na rynek pracy w związku z przerwą związaną z macierzyństwem.</p>
8. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba osób, które powróciły na rynek pracy po przerwie związanej z urodzeniem/wychowaniem dziecka, po opuszczeniu programu. 2. Liczba osób pozostających bez pracy, które znalazły pracę lub poszukują pracy po opuszczeniu programu.
9. Lista wskaźników produktu	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba utworzonych miejsc opieki nad dziećmi do lat 3. 2. Liczba osób opiekujących się dziećmi w wieku do lat 3 objętych wsparciem w programie.
10. Typy projektów	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przedsięwzięcia zwiększające dostęp do opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 w formie: <ol style="list-style-type: none"> a) żłobków, b) klubów dziecięcych,

zwykle pomiędzy 15 a 16 rokiem życia. Programy na poziomie ISCED 3 z reguły kończą się 12 lub 13 lat po rozpoczęciu nauki na poziomie ISCED 1 (lub mniej więcej w wieku 18 lat), przy czym najczęściej jest to okres 12 lat.

⁹⁰ Zgodnie ze Wspólną Listą Wskaźników Kluczowych 2014-2020 – EFS, stanowiącą Załącznik nr 2 do Wytucznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020: **osoby nieaktywne zawodowo** należy interpretować zgodnie z definicją wskaźnika *liczba osób biernych zawodowo objętych wsparciem w programie*, tj. **bierni zawodowo** to osoby, które w danej chwili nie tworzą zasobów siły roboczej (tzn. nie pracują i nie są bezrobotne).

	<p>c) usług dziennych opiekunów, d) usług niani.</p> <p>2. Programy aktywizacji zawodowej obejmujące jedną lub kilka z następujących form wsparcia:</p> <p>a) poradnictwo zawodowe lub/i pośrednictwo pracy, b) staże i praktyki zawodowe, c) szkolenia prowadzące do nabycia, podniesienia, uzupełnienia lub zmiany kwalifikacji zawodowych (w tym organizacja szkoleń połączona z praktyką zawodową u pracodawcy), d) subsydiowane zatrudnienie z możliwością połączenia z refundacją wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy, e) wsparcie adaptacyjne⁹¹ pracownika, który uzyskał zatrudnienie w ramach zatrudnienia subsydiowanego, jak również dla osoby odbywającej staż, praktykę zawodową, w zakresie dostosowania kompetencji i kwalifikacji pracownika/ stażysty/praktykanta do potrzeb pracodawcy oraz profilu wykonywanej pracy.</p>
11. Typ beneficjenta	<ul style="list-style-type: none"> – Jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne. – Osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej. – Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych. – Organizacje pozarządowe.
12. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Rodzice i pełnoprawni opiekunowie dzieci do lat 3 z terenu woj. lubelskiego ⁹² .
13. Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy
14. Instytucja wdrażająca (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy
15. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	Region Słabiej Rozwinięty 48 762 047
16. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO (jeśli dotyczy)	<p>Mechanizmy zapewniające koordynację udzielanego wsparcia z innymi działaniami i osiami priorytetowymi RPO WL 2014-2020:</p> <ul style="list-style-type: none"> – harmonogram naborów wniosków, – KM RPO WL 2014-2020, – finansowanie krzyżowe, – mapa projektów, – kryteria wyboru projektów – wspólne działania informacyjno-promocyjne, – wspólne rozwiązania informatyczne dla beneficjentów.

⁹¹ Wsparcie adaptacyjne może obejmować doradztwo, szkolenia oraz wsparcie indywidualnego opiekuna, w przypadku osób niepełnosprawnych finansowanie pracy asystenta osoby niepełnosprawnej oraz doposażenie stanowiska pracy do potrzeb osób niepełnosprawnych.

⁹² Projekt jest skierowany do grup docelowych z obszaru województwa lubelskiego (w przypadku osób fizycznych *pracują lub zamieszkują* one na obszarze województwa lubelskiego w rozumieniu przepisów Kodeksu Cywilnego).

	<p>Mechanizmy zapewniające koordynację udzielanego wsparcia z innymi Programami Operacyjnymi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Komitet ds. Umowy Partnerstwa, – Kontrakt Terytorialny dla Województwa Lubelskiego, – wytyczne horyzontalne ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego, – Wspólna Lista Wskaźników Kluczowych, – mapa projektów, – linia demarkacyjna określająca podział interwencji pomiędzy poziomem krajowym i regionalnym.
17. Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)	<i>Do ustalenia zakres wsparcia realizacji zintegrowanych działań w postaci zintegrowanych inwestycji terytorialnych (ZIT) na obszarze strategicznej interwencji (Lubelski Obszar Funkcjonalny).</i>
18. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	<p>Tryb konkursowy</p> <p>Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie, Departament Wdrażania Europejskiego Funduszu Społecznego</p>
19. Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zgodnie z: <ul style="list-style-type: none"> – Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w zakresie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020. – Wytycznymi w zakresie zasad realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze rynku pracy na lata 2014-2020. – Wytycznymi w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami i zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020. – Wytycznymi w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020. – Wytycznymi programowymi w ramach RPO WL na lata 2014-2020. 2. Przedsięwzięcia w zakresie aktywizacji zawodowej będą uwzględniały efektywność zatrudnieniową. 3. Działania w zakresie aktywizacji zawodowej będą realizowane w odniesieniu do osób bezrobotnych i biernych zawodowo⁹³. 4. Wymagane jest zapewnienie trwałości funkcjonowania nowych miejsc opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 w okresie 2 lat po uzyskaniu dofinansowania ze środków EFS. 5. Beneficjent w okresie realizacji projektu prowadzi biuro projektu (lub posiada siedzibę, filię, delegaturę, oddział czy inną prawnie dozwoloną

⁹³ Zgodnie ze Wspólną Listą Wskaźników Kluczowych 2014-2020 – EFS, stanowiącą Załącznik nr 2 do Wytycznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020: **osoby biernie zawodowo** należy interpretować zgodnie z definicją wskaźnika liczba osób biernych zawodowo objętych wsparciem w programie, tj. bierni zawodowo to osoby, które w danej chwili nie tworzą zasobów siły roboczej (tzn. nie pracują i nie są bezrobotne).

	<p>formę organizacyjną działalności podmiotu) na terenie województwa lubelskiego z możliwością udostępnienia pełnej dokumentacji wdrażanego projektu oraz zapewniające uczestnikom projektu możliwość osobistego kontaktu z kadrą projektu.</p> <p>6. Wsparcie w ramach Działania nie może być udzielone w zakresie w jakim jest wykluczone w art. 1 ust. 2 - 5 Rozporządzenia Komisji (UE) NR 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającym niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu.</p>
<p>20. Warunki i planowany zakres stosowania <i>cross-financingu</i> (%) (jeśli dotyczy)</p>	<p>10% współfinansowania unijnego, o ile inny limit nie został wskazany w załączniku Nr 4 do SZOOP</p> <p>Zgodnie z:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w zakresie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020. – Wytycznymi w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami i zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020. – Wytycznymi programowymi w ramach RPO WL na lata 2014-2020.
<p>21. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych</p>	<p>Wartość wydatków poniesionych na zakup środków trwałych o wartości jednostkowej równej i wyższej niż 350 PLN netto w ramach kosztów bezpośrednich projektu oraz wydatków w ramach <i>cross-financingu</i> nie może przekroczyć 10% wydatków projektu.</p>
<p>22. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)</p>	<p>Pomniejszenie dochodu (na podstawie art. 65 ust. 8 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r.)</p>
<p>23. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek</p>	<p>Płatności dokonywane na rzecz beneficjenta mogą przyjmować formę płatności zaliczkowych bądź zwrotu poniesionych przez beneficjenta wydatków. Przy określaniu zasad udzielania płatności oraz zasad w zakresie uproszczonych form rozliczania wydatków IZ będzie kierowała się zapisami obowiązujących aktów prawnych i obowiązujących wytycznych.</p>
<p>24. Pomoc publiczna i pomoc <i>de minimis</i> (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)</p>	<p>W przypadku wystąpienia pomocy publicznej zastosowanie ma program pomocowy przygotowany przez ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego w zakresie udzielania pomocy <i>de minimis</i> oraz pomocy publicznej w ramach programów operacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020 (na podstawie Rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu oraz Rozporządzenia Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy <i>de minimis</i>).</p>
<p>25. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu</p>	<p>85%</p>

(jeśli dotyczy)	
26. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję) (jeśli dotyczy)	95%
27. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	Projekty nieobjęte pomocą publiczną: 5%. Projekty objęte pomocą publiczną: zgodnie z programem pomocowym pomocy publicznej. Projekty objęte pomocą de minimis: 5%.
28. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Minimalna wartość projektu: 100 000 PLN. Maksymalna wartość projektu: brak ograniczeń kwotowych.
29. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Brak ograniczeń kwotowych
30. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR) (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy
31. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	Nie dotyczy
32. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	Nie dotyczy
33. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	Nie dotyczy

II.10 Oś priorytetowa 10 Adaptacyjność przedsiębiorstw i pracowników do zmian

1. Numer i nazwa osi priorytetowej

Oś Priorytetowa 10 Adaptacyjność przedsiębiorstw i pracowników do zmian

2. Cele szczegółowe osi priorytetowej

Cel szczegółowy 1: Wzrost liczby przedsiębiorstw sektora MŚP, które skorzystały z usług rozwojowych

Cel szczegółowy 2: Zwiększenie dostępu do zatrudnienia lub jego kontynuacji osób objętych działaniami typu outplacement

Cel szczegółowy 3: Zwiększenie liczby realizowanych programów zdrowotnych w zakresie chorób negatywnie wpływających na rynek pracy

3. Charakter osi	Nie dotyczy	
4. Fundusz (nazwa i kwota w EUR)	Nazwa Funduszu	Ogółem
	EFS	55 943 406
5. Instytucja zarządzająca	Zarząd Województwa Lubelskiego	

OPIS DZIAŁANIA 10.1 Usługi rozwojowe dla MŚP

OPIS DZIAŁANIA 10.1 Usługi rozwojowe dla MŚP	
6. Nazwa działania/ poddziałania	Usługi rozwojowe dla MŚP
7. Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania	<p>Cel szczegółowy Priorytetu Inwestycyjnego 8v: Wzrost liczby przedsiębiorstw sektora MŚP, które skorzystały z usług rozwojowych</p> <p>Działanie ma na celu poprawę konkurencyjności przedsiębiorstw sektora MŚP oraz przystosowanie pracodawców i pracowników do koniecznych zmian związanych z globalnymi trendami, np. upowszechnianiem nowoczesnych technologii, starzeniem się społeczeństwa i innymi kwestiami demograficznymi. Trwała zmiana w zakresie poziomu zatrudnienia i rozwoju kompetencji pracowników wymaga działań mających na celu poprawę jakości zarządzania przedsiębiorstwami. Wsparcie w ramach Działania przyczyni się do poprawy adaptacyjności przedsiębiorstw sektora MŚP i ich pracowników.</p>
8. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	<p>1. Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencje po opuszczeniu programu.</p> <p>2. Liczba mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw, które zrealizowały swój cel rozwojowy dzięki udziałowi w programie.</p>
9. Lista wskaźników pro-	1. Liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny

duktu	<p>rachunek, objętych wsparciem w programie. Liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, w wieku 50 lat i więcej objętych wsparciem w programie.</p> <p>2. Liczba osób pracujących o niskich kwalifikacjach objętych wsparciem w programie.</p> <p>3. Liczba mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw objętych usługami rozwojowymi w programie.</p>
10. Typy projektów	<p>Usługi rozwojowe⁹⁴ adekwatne do potrzeb oraz możliwości rozwojowych firm sektora MŚP, w tym:</p> <p>a) analiza potrzeb rozwojowych⁹⁵,</p> <p>b) szkolenia,</p> <p>c) doradztwo.</p>
11. Typ beneficjenta	<ul style="list-style-type: none"> – Jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne. – Osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, w szczególności organizacje pozarządowe, partnerzy społeczno-gospodarczy. – Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych.
12. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	<p>1. Przedsiębiorcy sektora MŚP prowadzący działalność gospodarczą na terenie województwa lubelskiego oraz ich pracownicy/kadra zarządzająca,</p> <p>2. osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na terenie województwa lubelskiego.</p>
13. Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy
14. Instytucja wdrażająca (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy
15. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	Region Słabiej Rozwinięty 20 885 538
16. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO (jeśli dotyczy)	<p>Mechanizmy zapewniające koordynację udzielanego wsparcia z innymi działaniami i osiami priorytetowymi RPO WL 2014-2020:</p> <ul style="list-style-type: none"> – harmonogram naborów wniosków, – KM RPO WL 2014-2020, – finansowanie krzyżowe, – mapa projektów, – kryteria wyboru projektów, – Regionalne Obserwatorium Terytorialne, – wspólne działania informacyjno – promocyjne, – wspólne rozwiązania informatyczne dla beneficjentów.

⁹⁴ Zgodnie z Wytycznymi w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze przystosowania przedsiębiorców i pracowników do zmian na lata 2014-2020 usługą rozwojową to „usługa w zakresie pozaszkolnych form edukacji, usługa wspomagająca edukację lub usługa doradztwa związanego z zarządzaniem zgodnie z przepisami w zakresie klasyfikacji wyrobów i usług, które pozwalają na rozwój przedsiębiorcom i ich pracownikom lub mają na celu nabycie, utrzymanie lub wzrost wiedzy, umiejętności lub kompetencji społecznych pracowników przedsiębiorców (np. pojedyncza usługa doradczą lub szkoleniową).

⁹⁵ Z wyłączeniem wsparcia w zakresie analizy potrzeb rozwojowych przedsiębiorstw, które otrzymały wsparcie w postaci analizy potrzeb rozwojowych lub planów rozwoju w ramach Działania 2.2 PO WER.

	<p>Mechanizmy zapewniające koordynację udzielanego wsparcia z innymi Programami Operacyjnymi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Komitet ds. Umowy Partnerstwa, – Kontrakt Terytorialny dla Województwa Lubelskiego, – wytyczne horyzontalne ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego, – Wspólna Lista Wskaźników Kluczowych, – mapa projektów, – linia demarkacyjna określająca podział interwencji pomiędzy poziomem krajowym i regionalnym.
<p>17. Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)</p>	<p><i>Do ustalenia zakres wsparcia:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – realizacji zintegrowanych działań w postaci zintegrowanych inwestycji terytorialnych (ZIT) na obszarze strategicznej interwencji (Lubelski Obszar Funkcjonalny) <p>oraz</p> <ul style="list-style-type: none"> – w ramach przedsięwzięć z zakresu zrównoważonego rozwoju obszarów miejskich innych niż obszar funkcjonalny miasta wojewódzkiego poprzez realizację projektów zintegrowanych na obszarach strategicznej interwencji (miasta subregionalne) wyznaczonych w Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego.
<p>18. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów</p>	<p>Tryb konkursowy</p> <p>Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie, Departament Wdrażania Europejskiego Funduszu Społecznego</p>
<p>19. Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)</p>	<p>1. Zgodnie z:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w zakresie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020. – Wytycznymi w zakresie zasad realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze przystosowania przedsiębiorców i pracowników do zmian na lata 2014-2020. – Wytycznymi w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami i zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020. – Wytycznymi w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020. – Wytycznymi programowymi w ramach RPO WL na lata 2014-2020. – Komunikatem w sprawie zielonej inicjatywy na rzecz zatrudnienia z 2 lipca 2014 r. <p>2. Regionalny system dystrybucji środków przeznaczonych na usługi rozwojowe w zakresie podnoszenia kompetencji/ kwalifikacji pracowników przedsiębiorstw (tzw. Podmiotowy System Finansowania) oparty będzie na podejściu popytowym zintegrowanym z krajowym Rejestrem Usług</p>

	<p>Rozwojowych oraz docelowo spójnym z opracowana Polską Ramą Kwalifikacji.</p> <p>3. Zostaną wskazane obszary preferencji usług rozwojowych w zakresie poziomu dofinansowania ze środków EFS m.in. w zakresie inteligentnych specjalizacji w kontekście realizacji celów strategicznych regionu.</p> <p>4. Interwencja EFS zostanie skoncentrowana na firmach o najwyższym potencjale do generowania nowych miejsc pracy (tzw. firmach szybkiego wzrostu), jak również pracownikach znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy, w szczególności osobach po 50 roku życia, pracownikach o niskich kwalifikacjach⁹⁶.</p> <p>5. Beneficjent w okresie realizacji projektu prowadzi biuro projektu (lub posiada siedzibę, filię, delegaturę, oddział czy inną prawnie dozwoloną formę organizacyjną działalności podmiotu) na terenie województwa lubelskiego z możliwością udostępnienia pełnej dokumentacji wdrażanego projektu oraz zapewniające uczestnikom projektu możliwość osobistego kontaktu z kadrą projektu.</p> <p>6. Wsparcie w ramach Działania nie może być udzielone w zakresie w jakim jest wykluczone w art. 1 ust. 2 - 5 Rozporządzenia Komisji (UE) NR 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającym niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu.</p>
<p>20. Warunki i planowany zakres stosowania <i>cross-financingu</i> (%) (jeśli dotyczy)</p>	<p>10% współfinansowania unijnego, o ile inny limit nie został wskazany w załączniku Nr 4 do SZOOP</p> <p>Zgodnie z:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w zakresie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020. – Wytycznymi w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami i zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020. – Wytycznymi programowymi w ramach RPO WL na lata 2014-2020.
<p>21. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych</p>	<p>Wartość wydatków poniesionych na zakup środków trwałych o wartości jednostkowej równej i wyższej niż 350 PLN netto w ramach kosztów bezpośrednich projektu oraz wydatków w ramach <i>cross-financingu</i> nie może przekroczyć 10% wydatków projektu.</p>
<p>22. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)</p>	<p>Pomniejszenie dochodu (na podstawie art. 65 ust. 8 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r.)</p>

⁹⁶ Zgodnie ze Wspólną Listą Wskaźników Kluczowych 2014-2020 – EFS, stanowiącą Załącznik nr 2 do Wytycznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020: **osoby o niskich kwalifikacjach** to osoby posiadające wykształcenie na poziomie do ISCED 3 włącznie.

ISCED 3: wykształcenie ponadgimnazjalne: ma na celu uzupełnienie wykształcenia średniego i przygotowanie do podjęcia studiów wyższych lub umożliwienie osobom uczącym się nabycia umiejętności istotnych dla podjęcia zatrudnienia. Uczniowie przystępują do nauki na tym poziomie zwykle pomiędzy 15 a 16 rokiem życia. Programy na poziomie ISCED 3 z reguły kończą się 12 lub 13 lat po rozpoczęciu nauki na poziomie ISCED 1 (lub mniej więcej w wieku 18 lat), przy czym najczęściej jest to okres 12 lat.

23. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	Płatności dokonywane na rzecz beneficjenta mogą przyjmować formę płatności zaliczkowych bądź zwrotu poniesionych przez beneficjenta wydatków. Przy określaniu zasad udzielania płatności oraz zasad w zakresie uproszczonych form rozliczania wydatków IZ będzie kierowała się zapisami obowiązujących aktów prawnych i obowiązujących wytycznych.
24. Pomoc publiczna i pomoc <i>de minimis</i> (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	Zastosowanie ma program pomocowy przygotowany przez ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego w zakresie udzielania pomocy <i>de minimis</i> oraz pomocy publicznej w ramach programów operacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020 (na podstawie Rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu oraz Rozporządzenia Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy <i>de minimis</i>).
25. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)	85%
26. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję) (jeśli dotyczy)	85%
27. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	Projekty objęte pomocą publiczną: zgodnie z programem pomocowym pomocy publicznej. Projekty objęte pomocą <i>de minimis</i> : 15%.
28. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Brak ograniczeń kwotowych
29. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Brak ograniczeń kwotowych
30. Kwota alokacji UE na instrumenty finan-	Nie dotyczy

sowe (EUR) (jeśli dotyczy)	
31. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	Nie dotyczy
32. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	Nie dotyczy
33. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	Nie dotyczy

OPIS DZIAŁANIA 10.2 Programy typu outplacement

OPIS DZIAŁANIA 10.2 Programy typu outplacement	
6. Nazwa działania/ poddziałania	<i>Programy typu outplacement</i>
7. Cel/e szczegółowy /e działania/ poddziałania	<p>Cel szczegółowy Priorytetu Inwestycyjnego 8v: Zwiększenie dostępu do zatrudnienia lub jego kontynuacji osób objętych działaniami typu outplacement.</p> <p>Działanie obejmuje wsparcie usług adresowanych do przedsiębiorstw przechodzących procesy restrukturyzacyjne oraz ich pracowników ukierunkowane na dostosowanie się do zmian gospodarczych. W celu przeciwdziałania wzrostowi bezrobocia wywołanego procesami restrukturyzacyjnymi interwencja EFS zakłada wsparcie zmierzające do opracowania działań zaradczych w przypadku wystąpienia niespodziewanej zmiany gospodarczej. Działanie przyczyni się do kontynuacji zatrudnienia przez osoby zagrożone utratą pracy, jak również zmniejszy ryzyko bezrobocia wśród pracowników przedsiębiorstw restrukturyzowanych.</p>
8. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	1. Liczba osób, które po opuszczeniu programu podjęły pracę lub kontynuowały zatrudnienie.
9. Lista wskaźników produktu	1. Liczba pracowników zagrożonych zwolnieniem z pracy oraz osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy objętych wsparciem w programie.
10. Typy projektów	<p>Programy typu <i>outplacement</i> obejmujące:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) doradztwo zawodowe, b) poradnictwo psychologiczne, c) pośrednictwo pracy, d) szkolenia, kursy, studia podyplomowe, e) staże i/lub praktyki zawodowe, f) subsydiowane zatrudnienie, g) bony na zasiedlenie, dodatek relokacyjny,

	<p>h) wsparcie dla osób zamierzających rozpocząć prowadzenie działalności gospodarczej obejmujące:</p> <ul style="list-style-type: none"> – szkolenia oraz doradztwo (indywidualne i grupowe) umożliwiające uzyskanie wiedzy i umiejętności niezbędnych do podjęcia i prowadzenia działalności gospodarczej, – przyznanie środków finansowych na rozpoczęcie działalności gospodarczej w postaci dotacji bezzwrotnych lub instrumentów finansowych, – wsparcie pomostowe (niefinansowe oraz finansowe).
11. Typ beneficjenta	<p>W przypadku instrumentów finansowych:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. podmioty wdrażające instrument finansowy, które spełniają kryteria wymienione w rozporządzeniu delegowanym nr 480/2014. <p>W pozostałych formach wsparcia: dotacji bezzwrotnych, szkoleń/ doradztwa/mentoringu w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej:</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne, w szczególności urzędy pracy 3. osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, w szczególności organizacje pozarządowe, partnerzy społeczno-gospodarczy, 4. osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych.
12. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pracodawcy i ich pracownicy przechodzący procesy restrukturyzacyjne (pracownicy przewidziani do zwolnienia lub zagrożeni zwolnieniem z pracy z przyczyn dotyczących zakładu pracy oraz osoby, które utraciły pracę z przyczyn dotyczących zakładu pracy w okresie nie dłuższym niż 6 miesięcy przed dniem przystąpienia do projektu) z terenu woj. lubelskiego⁹⁷, 2. Pracownicy dużych przedsiębiorstw przechodzących procesy restrukturyzacyjne z terenu woj. lubelskiego⁹⁸.
13. Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy
14. Instytucja wdrażająca (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy
15. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	Region Słabiej Rozwinięty 16 410 066
16. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub	<p>Mechanizmy zapewniające koordynację udzielanego wsparcia z innymi działaniami i osiami priorytetowymi RPO WL 2014-2020,</p> <ul style="list-style-type: none"> – harmonogram naborów wniosków, – KM RPO WL 2014-2020,

⁹⁷ Projekt powinien być skierowany do grup docelowych z obszaru województwa lubelskiego (w przypadku osób fizycznych pracują lub zamieszkują one na obszarze województwa lubelskiego w rozumieniu przepisów Kodeksu Cywilnego, w przypadku innych podmiotów posiadają one jednostkę organizacyjną na obszarze województwa lubelskiego).

⁹⁸ Projekt jest skierowany do grup docelowych z obszaru województwa lubelskiego (w przypadku osób fizycznych pracują lub zamieszkują one na obszarze województwa lubelskiego w rozumieniu przepisów Kodeksu Cywilnego, w przypadku innych podmiotów posiadają one jednostkę organizacyjną na obszarze województwa lubelskiego).

z innymi PO (jeśli dotyczy)	<ul style="list-style-type: none"> – finansowanie krzyżowe, – mapa projektów, – kryteria wyboru projektów. <p>Mechanizmy zapewniające koordynację udzielanego wsparcia z innymi Programami Operacyjnymi.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Komitet ds. Umowy Partnerstwa; – Kontrakt Terytorialny dla Województwa Lubelskiego, – wytyczne horyzontalne ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego, – Wspólna Lista Wskaźników Kluczowych, – mapa projektów, – linia demarkacyjna określająca podział interwencji pomiędzy poziomem krajowym i regionalnym.
17. Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)	<p><i>Do ustalenia zakres wsparcia:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – realizacji zintegrowanych działań w postaci zintegrowanych inwestycji terytorialnych (ZIT) na obszarze strategicznej interwencji (Lubelski Obszar Funkcjonalny) oraz – w ramach przedsięwzięć z zakresu zrównoważonego rozwoju obszarów miejskich innych niż obszar funkcjonalny miasta wojewódzkiego poprzez realizację projektów zintegrowanych na obszarach strategicznej interwencji (miasta subregionalne) wyznaczonych w Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego.
18. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	<p>Tryb konkursowy</p> <p>Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie, Departament Wdrażania Europejskiego Funduszu Społecznego</p>
19. Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)	<p>1. Zgodnie z:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w zakresie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020. – Wytycznymi w zakresie zasad realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze przystosowania przedsiębiorców i pracowników do zmian na lata 2014-2020. – Wytycznymi w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami i zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020. – Wytycznymi w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020. – Wytycznymi programowymi w ramach RPO WL na lata 2014-2020. – Komunikatem w sprawie zielonej inicjatywy na rzecz zatrudnienia z 2

	<p>lipca 2014 r.</p> <p>2. Przedsięwzięcia realizowane na rzecz odbiorców wsparcia będą zgodne z zasadą efektywności zatrudnieniowej, tj. rezultat interwencji zostanie uzyskany w sytuacji, gdy odpowiedni odsetek uczestników projektów podejmie zatrudnienie po opuszczeniu programu.</p> <p>3. Beneficjent w okresie realizacji projektu prowadzi biuro projektu (lub posiada siedzibę, filię, delegaturę, oddział czy inną prawnie dozwoloną formę organizacyjną działalności podmiotu) na terenie województwa lubelskiego z możliwością udostępnienia pełnej dokumentacji wdrażanego projektu oraz zapewniające uczestnikom projektu możliwość osobistego kontaktu z kadrą projektu.</p> <p>4. Wsparcie w ramach Działania nie może być udzielone w zakresie w jakim jest wykluczone w art. 1 ust. 2 - 5 Rozporządzenia Komisji (UE) NR 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającym niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu.</p>
<p>20. Warunki i planowany zakres stosowania <i>cross-financingu</i> (%) (jeśli dotyczy)</p>	<p>10% współfinansowania unijnego, o ile inny limit nie został wskazany w załączniku Nr 4 do SZOOP</p> <p>Zgodnie z:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w zakresie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020. – Wytycznymi w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami i zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020. – Wytycznymi programowymi w ramach RPO WL na lata 2014-2020.
<p>21. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych</p>	<p>Wartość wydatków poniesionych na zakup środków trwałych o wartości jednostkowej równej i wyższej niż 350 PLN netto w ramach kosztów bezpośrednich projektu oraz wydatków w ramach <i>cross-financingu</i> nie może przekroczyć 10% wydatków projektu.</p>
<p>22. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)</p>	<p>Pomniejszenie dochodu (na podstawie art. 65 ust. 8 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r.)</p>
<p>23. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek</p>	<p>Płatności dokonywane na rzecz beneficjenta mogą przyjmować formę płatności zaliczkowych bądź zwrotu poniesionych przez beneficjenta wydatków. Przy określaniu zasad udzielania płatności oraz zasad w zakresie uproszczonych form rozliczania wydatków IZ będzie kierowała się zapisami obowiązujących aktów prawnych i obowiązujących wytycznych.</p>
<p>24. Pomoc publiczna i pomoc <i>de minimis</i> (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)</p>	<p>W przypadku wystąpienia pomocy publicznej zastosowanie ma program pomocowy przygotowany przez ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego w zakresie udzielania pomocy <i>de minimis</i> oraz pomocy publicznej w ramach programów operacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020 (na podstawie Rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu oraz Rozporządzenia Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w</p>

	sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis).
25. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)	85%
26. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję) (jeśli dotyczy)	95%
27. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	Projekty nieobjęte pomocą publiczną: 5%. Projekty objęte pomocą publiczną: zgodnie z programem pomocowym pomocy publicznej. Projekty objęte pomocą de minimis: 5%.
28. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Minimalna wartość projektu: 100 000 PLN. Maksymalna wartość projektu: brak ograniczeń kwotowych.
29. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Brak ograniczeń kwotowych
30. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR) (jeśli dotyczy)	Ewentualne zastosowanie instrumentów finansowych w ramach Działania, w tym zakres i forma wsparcia, zostaną określone na podstawie analizy ex-ante.
31. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych w przypadku ich zastosowania w ramach Działania, zostaną określone na podstawie analizy ex-ante.
32. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych w przypadku ich zastosowania w ramach Działania, zostaną określone na podstawie analizy ex-ante.

33. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	<p>1) Pracodawcy i ich pracownicy przechodzący procesy restrukturyzacyjne (pracownicy przewidziani do zwolnienia lub zagrożeni zwolnieniem z pracy z przyczyn dotyczących zakładu pracy oraz osoby, które utraciły pracę z przyczyn dotyczących zakładu pracy w okresie nie dłuższym niż 6 miesięcy przed dniem przystąpienia do projektu) z terenu woj. lubelskiego⁹⁹,</p> <p>2) pracownicy dużych przedsiębiorstw przechodzących procesy restrukturyzacyjne z terenu woj. lubelskiego¹⁰⁰.</p>
---	---

OPIS DZIAŁANIA 10.3 Programy polityki zdrowotnej

OPIS DZIAŁANIA 10.3 Programy polityki zdrowotnej	
6. Nazwa działania/ poddziałania	Programy polityki zdrowotnej
7. Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania	<p>Cel szczegółowy Priorytetu Inwestycyjnego 8vi: Zwiększenie liczby realizowanych programów zdrowotnych w zakresie chorób negatywnie wpływających na rynek pracy.</p> <p>Celem Działania jest oddziaływanie na rynek pracy poprzez przeciwdziałanie dezaktywacji zawodowej z przyczyn zdrowotnych. Przedsięwzięcia koncentrować się będą na przeciwdziałaniu bierności zawodowej powodowanej stanem zdrowia poprzez profilaktykę, diagnostykę i rehabilitację. Wzmocnione zostaną działania profilaktyczne pozwalające na wykrycie chorób we wczesnym ich stadium i na rozpoczęcie leczenia. Prowadzona będzie kompleksowa i specjalistyczna diagnostyka, zwłaszcza w odniesieniu do chorób o największym wpływie na przerywanie aktywności zawodowej. Ponadto, Działanie przyczyni się do wzmocnienia profilaktyki zdrowotnej, co bezpośrednio wpłynie także na wydłużenie aktywności zawodowej odbiorców wsparcia. Działanie przyczyni się także do zapewnienia warunków sprzyjających poprawie i utrzymaniu dobrego stanu zdrowia osób pracujących.</p>
8. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba osób, które dzięki interwencji EFS zgłosiły się na badanie profilaktyczne. 2. Liczba osób, które po opuszczeniu programu podjęły pracę lub kontynuowały zatrudnienie.
9. Lista wskaźników produktu	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba osób objętych programem zdrowotnym dzięki EFS. 2. Liczba wdrożonych programów zdrowotnych istotnych z punktu widzenia potrzeb zdrowotnych regionu, w tym pracodawców.
10. Typy projektów	1. Realizacja programów zdrowotnych opracowanych na poziomie krajowym:

⁹⁹ Projekt jest skierowany do grup docelowych z obszaru województwa lubelskiego (w przypadku osób fizycznych pracują lub zamieszkują one na obszarze województwa lubelskiego w rozumieniu przepisów Kodeksu Cywilnego, w przypadku innych podmiotów posiadają one jednostkę organizacyjną na obszarze województwa lubelskiego).

¹⁰⁰ Projekt jest skierowany do grup docelowych z obszaru województwa lubelskiego (w przypadku osób fizycznych pracują lub zamieszkują one na obszarze województwa lubelskiego w rozumieniu przepisów Kodeksu Cywilnego, w przypadku innych podmiotów posiadają one jednostkę organizacyjną na obszarze województwa lubelskiego).

	<p>a) programy profilaktyczne w zakresie nowotworów: rak szyjki macicy, rak piersi i rak jelita grubego oraz dotyczące grup jednostek chorobowych wymienionych w Umowie Partnerstwa¹⁰¹, w tym działania zwiększające zgłaszalność na badania profilaktyczne,</p> <p>b) programy zdrowotne z uwzględnieniem rehabilitacji medycznej, dotyczące grup jednostek chorobowych wymienionych w Umowie Partnerstwa¹⁰².</p> <p>2. Opracowanie i realizacja regionalnych programów zdrowotnych:</p> <p>a) regionalne programy zdrowotne¹⁰³ (w tym tworzone i realizowane we współpracy z pracodawcą) obejmujące także działania zwiększające zgłaszalność na badania profilaktyczne,</p> <p>b) programy zdrowotne ukierunkowane na eliminowanie zdrowotnych czynników ryzyka w miejscu pracy (w tym działania szkoleniowe)¹⁰⁴.</p>
11. Typ beneficjenta	<ul style="list-style-type: none"> – Jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne. – Osoby prawne i jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, w szczególności organizacje pozarządowe, organizacje non-profit, podmioty ekonomii społecznej posiadające doświadczenie w zakresie działań profilaktycznych. – Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych. – Podmioty lecznicze wykonujące działalność leczniczą¹⁰⁵ lub ich podmioty tworzące. – Pracodawcy, w szczególności pracodawcy aktywnie działający w zakresie włączenia społecznego.
12. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	<ol style="list-style-type: none"> 1. Osoby z terenu woj. lubelskiego¹⁰⁶ w wieku aktywności zawodowej kwalifikujące się do programów zdrowotnych. 2. Przedsiębiorcy i pracodawcy prowadzący działalność gospodarczą na terenie województwa lubelskiego.
13. Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy
14. Instytucja wdrażająca (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy
15. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	Region Słabiej Rozwinięty 18 647 802
16. Mechanizmy powiązania	Mechanizmy zapewniające koordynację udzielanego wsparcia z innymi

¹⁰¹ Tj. chorób układu krążenia, chorób nowotworowych, chorób (zaburzeń) psychicznych, chorób układu kostno – stawowego oraz chorób układu oddechowego.

¹⁰² J. w.

¹⁰³ Regionalne programy zdrowotne obejmują działania w zakresie profilaktyki, diagnostyki, jak i rehabilitacji medycznej. Będą one dotyczyć chorób będących istotnym problemem zdrowotnym regionu, tj. chorób układu nerwowego oraz chorób zakaźnych na podstawie Programu Strategicznego Ochrony Zdrowia Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020.

¹⁰⁴ Programy obejmują przekwalifikowania pracowników długotrwale pracujących w warunkach negatywnie wpływających na zdrowie, przygotowujące ich do kontynuowania pracy na innych stanowiskach o mniejszym obciążeniu dla zdrowia.

¹⁰⁵ w rozumieniu ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej.

¹⁰⁶ Projekt jest skierowany do grup docelowych z obszaru województwa lubelskiego (w przypadku osób fizycznych pracują lub zamieszkują one na obszarze województwa lubelskiego w rozumieniu przepisów Kodeksu Cywilnego).

<p>nia interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO (jeśli dotyczy)</p>	<p>działaniami i osiami priorytetowymi RPO WL 2014-2020:</p> <ul style="list-style-type: none"> – harmonogram naborów wniosków, – KM RPO WL 2014-2020, – finansowanie krzyżowe, – mapa projektów, – kryteria wyboru projektów, – wspólne działania informacyjno-promocyjne, – wspólne rozwiązania informatyczne dla beneficjentów. <p>Mechanizmy zapewniające koordynację udzielanego wsparcia z innymi Programami Operacyjnymi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Komitet ds. Umowy Partnerstwa, – Kontrakt Terytorialny dla Województwa Lubelskiego, – wytyczne horyzontalne ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego, – Wspólna Lista Wskaźników Kluczowych, – Komitet Sterujący ds. koordynacji interwencji EFSI w sektorze zdrowia, – Plan działań dotyczący ochrony zdrowia (Plan Działań) uzgodniony przez Komitet Sterujący ds. koordynacji interwencji EFSI w sektorze zdrowia, – mapa projektów, – linia demarkacyjna określająca podział interwencji pomiędzy poziomem krajowym i regionalnym.
<p>17. Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)</p>	<p><i>Do ustalenia zakres wsparcia w ramach przedsięwzięć z zakresu zrównoważonego rozwoju obszarów miejskich innych niż obszar funkcjonalny miasta wojewódzkiego poprzez realizację projektów zintegrowanych na obszarach strategicznej interwencji (miasta subregionalne) wyznaczonych w Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego.</i></p>
<p>18. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów</p>	<p>Tryb konkursowy</p> <p>Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie, Departament Wdrażania Europejskiego Funduszu Społecznego</p>
<p>19. Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)</p>	<p>1. Zgodnie z:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w zakresie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 – Wytycznymi w zakresie zasad realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze zdrowia na lata 2014-2020 – Wytycznymi w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami i zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020. – Wytycznymi w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realiza-

	<p>cji programów operacyjnych na lata 2014-2020.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Wytycznymi programowymi w ramach RPO WL na lata 2014-2020. – Policy Paper dla ochrony zdrowia na lata 2014-2020. – Country Specific Recommendations (CSR) dla Polski. – Programem Strategicznym Ochrony Zdrowia Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020. <p>2. Każdorazowo decyzja o dofinansowaniu realizacji program zdrowotnego będzie poprzedzona analizą epidemiologiczną terytorium I grup docelowych z uwzględnieniem odpowiednich dla danego program elementów:</p> <ul style="list-style-type: none"> – skali zapadalności, – czynników wykluczających z rynku pracy, – wieku, – płci – profilu zawodowego osób planowanych do objęcia programem zdrowotnym. <p>3. Programy zdrowotne powinny być ukierunkowane na grupy docelowe najbardziej narażone na opuszczenie rynku pracy z powodu czynników zdrowotnych lub najbardziej bliskich powrotowi na rynek pracy w wyniku świadczeń rehabilitacyjnych.</p> <p>4. Przedsięwzięcia będą realizowane z zachowaniem podziału, że 85% alokacji na Działanie 10.3 zostanie przeznaczony na programy opracowane na poziomie krajowym, a pozostałe 15% alokacji zostanie przeznaczony na specyficzne programy regionalne, w tym tworzone i realizowane we współpracy z pracodawcą.</p> <p>5. Beneficjent w okresie realizacji projektu prowadzi biuro projektu (lub posiada siedzibę, filię, delegaturę, oddział czy inną prawnie dozwoloną formę organizacyjną działalności podmiotu) na terenie województwa lubelskiego z możliwością udostępnienia pełnej dokumentacji wdrażanego projektu oraz zapewniające uczestnikom projektu możliwość osobistego kontaktu z kadrą projektu.</p> <p>6. Wsparcie w ramach Działania nie może być udzielone w zakresie w jakim jest wykluczone w art. 1 ust. 2 - 5 Rozporządzenia Komisji (UE) NR 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającym niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu.</p>
<p>20. Warunki i planowany zakres stosowania cross-financingu (%) (jeśli dotyczy)</p>	<p>10% współfinansowania unijnego, o ile inny limit nie został wskazany w załączniku Nr 4 do SZOOP</p> <p>Zgodnie z:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w zakresie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020. – Wytycznymi w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami i zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020. – Wytycznymi programowymi w ramach RPO WL na lata 2014-2020.
<p>21. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupio-</p>	<p>Wartość wydatków poniesionych na zakup środków trwałych o wartości jednostkowej równej i wyższej niż 350 PLN netto w ramach kosztów bezpo-</p>

ných środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	średnich projektu oraz wydatków w ramach <i>cross-financingu</i> nie może przekroczyć 10% wydatków projektu.
22. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)	Pomniejszenie dochodu (na podstawie art. 65 ust. 8 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r.)
23. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	Płatności dokonywane na rzecz beneficjenta mogą przyjmować formę płatności zaliczkowych bądź zwrotu poniesionych przez beneficjenta wydatków. Przy określaniu zasad udzielania płatności oraz zasad w zakresie uproszczonych form rozliczania wydatków IZ będzie kierowała się zapisami obowiązujących aktów prawnych i obowiązujących wytycznych.
24. Pomoc publiczna i pomoc <i>de minimis</i> (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	W przypadku wystąpienia pomocy publicznej zastosowanie ma program pomocowy przygotowany przez ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego w zakresie udzielania pomocy <i>de minimis</i> oraz pomocy publicznej w ramach programów operacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020 (na podstawie Rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu oraz Rozporządzenia Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy <i>de minimis</i>).
25. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)	85%
26. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję) (jeśli dotyczy)	95%
27. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	Projekty nieobjęte pomocą publiczną: 5%. Projekty objęte pomocą publiczną: zgodnie z programem pomocowym pomocy publicznej. Projekty objęte pomocą <i>de minimis</i> : 5%.
28. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Minimalna wartość projektu: 100 000 PLN. Maksymalna wartość projektu: brak ograniczeń kwotowych.

29. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Brak ograniczeń kwotowych
30. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR) (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy
31. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	Nie dotyczy
32. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	Nie dotyczy
33. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	Nie dotyczy

II.11 Oś priorytetowa 11 Włączenie społeczne

1. Numer i nazwa osi priorytetowej

Oś Priorytetowa 11 Włączenie społeczne

2. Cele szczegółowe osi priorytetowej

Cel szczegółowy 1: Wzrost integracji społecznej oraz poprawa dostępu do rynku pracy osób wykluczonych lub zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym w regionie poprzez realizację kompleksowych programów aktywizacji oraz usług reintegracji i rehabilitacji społeczno-zawodowej

Cel szczegółowy 2: Wzrost dostępności wysokiej jakości usług społecznych użyteczności publicznej, w szczególności w formach zdeinstytucjonalizowanych, dla osób wykluczonych lub zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym w regionie.

Cel szczegółowy 3: Wzrost dostępności usług zdrowotnych dla osób wykluczonych lub zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym w regionie

Cel szczegółowy 4: Rozwój i upowszechnianie ekonomii społecznej, w tym wzrost zatrudnialności w sektorze ekonomii społecznej w regionie

3. Charakter osi	Nie dotyczy	
4. Fundusz (nazwa i kwota w EUR)	Nazwa Funduszu	Ogółem
	EFS	180 510 722
5. Instytucja zarządzająca	Zarząd Województwa Lubelskiego	

OPIS DZIAŁANIA 11.1 Aktywne włączenie

OPIS DZIAŁANIA 11.1 Aktywne włączenie	
6. Nazwa działania/ poddziałania	Aktywne włączenie
7. Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania	<p>Cel szczegółowy Priorytetu Inwestycyjnego 9i: Wzrost integracji społecznej oraz poprawa dostępu do rynku pracy osób wykluczonych lub zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym w regionie poprzez realizację kompleksowych programów aktywizacji oraz usług reintegracji i rehabilitacji społeczno – zawodowej</p> <p>Celem Działania jest zahamowanie zjawiska uzależnienia od pomocy społecznej, dziedziczenia biedy i niekorzystnych postaw społecznych oraz poprawa dostępu do rynku pracy osób wykluczonych bądź zagrożonych wykluczeniem społecznym w regionie. W ramach Działania będą realizowane przedsięwzięcia na rzecz aktywizacji społecznej i zawodowej oraz integracji społecznej osób i rodzin wykluczonych lub zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym, poprzez realizację kompleksowych programów aktywizacji oraz usług reintegracji i rehabilitacji społeczno – zawodowej. Wdro-</p>

	żenie standardów oraz wykorzystanie nowych rozwiązań w zakresie aktywnej integracji przyczyni się do podniesienia jakości, skuteczności i efektywności działań instytucji pomocy i integracji na rzecz włączenia społecznego.
8. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu. 2. Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym poszukujących pracy po opuszczeniu programu. 3. Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym pracujących po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek).
9. Lista wskaźników produktu	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie. 2. Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie.
10. Typy projektów	<ol style="list-style-type: none"> 1. Programy¹⁰⁷ na rzecz integracji osób i rodzin wykluczonych bądź zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym ukierunkowane na aktywizację oraz reintegrację społeczno-zawodową, w tym: <ol style="list-style-type: none"> a) programy na rzecz społeczności marginalizowanych oraz zagrożonych wykluczeniem społecznym na obszarach objętych działaniami rewitalizacyjnymi, w tym realizacja programów aktywności lokalnej¹⁰⁸, b) programy integracji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych, c) kompleksowe działania aktywizacji i integracji społecznej i zawodowej bezrobotnych klientów ośrodków pomocy społecznej (Program Aktywizacja i Integracja – PAI) oraz uzupełniająco działania aktywizacji i integracji społeczno-zawodowej pozostałych klientów ośrodków pomocy społecznej, d) programy wychodzenia z bezdomności, e) programy aktywizacji społecznej i zawodowej wychowanków, m.in. placówek opiekuńczo – wychowawczych, młodzieżowych ośrodków wychowawczych i socjoterapeutycznych, zakładów poprawczych i schronisk dla nieletnich oraz podopiecznych jednostek o charakterze opiekuńczo - wychowawczym prowadzonych przez Ochotnicze Hufce Pracy, f) programy usamodzielniania wychowanków opuszczających instytucjonalne oraz rodzinne formy pieczy zastępczej, w tym działania profilaktyczne przeciwdziałające wykluczeniu mieszkaniowemu i bezdomności; 2. Kompleksowe programy reintegracji i rehabilitacji społeczno-zawodowej realizowane głównie przez Zakłady Aktywizacji Zawodowej, Warsztaty Terapii Zajęciowej, Centra Integracji Społecznej, Kluby Integracji Społecznej, w tym rozwój i upowszechnianie zatrudnienia wspieranego oraz prac społecz-

¹⁰⁷ Każdy projekt zakłada kompleksowe wsparcie grupy docelowej z wykorzystywaniem zróżnicowanych form i metod aktywizacji społeczno-zawodowej, w tym stosowanie instrumentów aktywizacji edukacyjnej, społecznej i zawodowej, jak również realizację działań z zakresu aktywnych technik poszukiwania pracy oraz nabywania kompetencji kluczowych spośród katalogu określonego w Zaleceniach Parlamentu Europejskiego i Rady (2006/962/WE z dnia 18 grudnia 2006 r.).

Wszystkie działania dostosowane będą do zdiagnozowanych specyficznych potrzeb grup docelowych, w tym m.in. poprzez zastosowanie indywidualnych planów (ścieżek) działania (wsparcia).

¹⁰⁸ realizowane w oparciu o lokalne programy rewitalizacji.

	nie użytecznych.
11. Typ beneficjenta	<p>Typy projektów nr 1 lit. a-b, d-f oraz nr 2:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Instytucje pomocy i integracji społecznej. 2. Instytucje rynku pracy. 3. Instytucje wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej. 4. Podmioty reintegracyjne. 5. Organizacje pozarządowe, działające w obszarze rynku pracy/ pomocy i integracji społecznej. 6. Jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne, w tym jednostki pomocy społecznej. 7. PFRON. 8. Ochotnicze Hufce Pracy. 9. Centra aktywności lokalnej. 10. Podmioty ekonomii społecznej. <p>Typ projektu nr 1 lit. c:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Jednostki pomocy społecznej z terenu województwa lubelskiego we współpracy z powiatowymi urzędami pracy.
12. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	<p>Osoby wykluczone (w tym dotknięte ubóstwem) lub osoby zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym¹⁰⁹ z terenu woj. lubelskiego¹¹⁰, w tym w szczególności:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) osoby pozostające bez zatrudnienia, , b) osoby bezrobotne – wyłącznie osoby należące do trzeciej grupy osób sprofilowanych jako osoby oddalone od rynku pracy w rozumieniu art. 33 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, c) osoby o niskich kwalifikacjach¹¹¹, d) osoby z niepełnosprawnościami (w tym z zaburzeniami psychicznymi), e) dzieci i młodzież wykluczona lub zagrożona wykluczeniem społecznym, f) osoby bezdomne, g) otoczenie osób wykluczonych społecznie (w tym rodziny osób wykluczonych lub zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym).
13. Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)	Wojewódzki Urząd Pracy w Lublinie
14. Instytucja wdrażająca (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy

¹⁰⁹ Katalog osób, które można zaliczyć do grupy osób wykluczonych lub zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym został określony w Wytocznych w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Społecznego i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na lata 2014-2020.

¹¹⁰ Projekt jest skierowany do grup docelowych z obszaru województwa lubelskiego (w przypadku osób fizycznych pracując lub zamieszkując one na obszarze województwa lubelskiego w rozumieniu przepisów Kodeksu Cywilnego).

¹¹¹ Zgodnie ze Wspólną Listą Wskaźników Kluczowych 2014-2020 – EFS, stanowiącą Załącznik nr 2 do Wytocznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020: **osoby o niskich kwalifikacjach** to osoby posiadające wykształcenie na poziomie do ISCED 3 włącznie.

ISCED 3: wykształcenie ponadgimnazjalne: ma na celu uzupełnienie wykształcenia średniego i przygotowanie do podjęcia studiów wyższych lub umożliwienie osobom uczącym się nabycia umiejętności istotnych dla podjęcia zatrudnienia. Uczniowie przystępują do nauki na tym poziomie zwykle pomiędzy 15 a 16 rokiem życia. Programy na poziomie ISCED 3 z reguły kończą się 12 lub 13 lat po rozpoczęciu nauki na poziomie ISCED 1 (lub mniej więcej w wieku 18 lat), przy czym najczęściej jest to okres 12 lat.

15. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	Region Słabiej Rozwinięty 112 135 449
16. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO (jeśli dotyczy)	<p>Mechanizmy zapewniające koordynację udzielanego wsparcia z innymi działaniami i osiami priorytetowymi RPO WL 2014-2020:</p> <ul style="list-style-type: none"> – harmonogram naborów wniosków, – KM RPO WL 2014-2020, – finansowanie krzyżowe, – mapa projektów, – kryteria wyboru projektów, – wspólne działania informacyjno-promocyjne, – wspólne rozwiązania informatyczne dla beneficjentów. <p>Mechanizmy zapewniające koordynację udzielanego wsparcia z innymi Programami Operacyjnymi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Komitet ds. Umowy Partnerstwa, – Kontrakt Terytorialny dla Województwa Lubelskiego, – wytyczne horyzontalne ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego, – Wspólna Lista Wskaźników Kluczowych, – mapa projektów, – linia demarkacyjna określająca podział interwencji pomiędzy poziomem krajowym i regionalnym.
17. Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)	<p><i>Do ustalenia zakres wsparcia:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – realizacji zintegrowanych działań w postaci zintegrowanych inwestycji terytorialnych (ZIT) na obszarze strategicznej interwencji (Lubelski Obszar Funkcjonalny) <p>oraz</p> <ul style="list-style-type: none"> – w ramach przedsięwzięć z zakresu zrównoważonego rozwoju obszarów miejskich innych niż obszar funkcjonalny miasta wojewódzkiego poprzez realizację projektów zintegrowanych na obszarach strategicznej interwencji (miasta subregionalne) wyznaczonych w Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego.
18. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	<p>Tryb konkursowy - typy projektów nr 1 lit. a-b, d-f oraz nr 2</p> <p>Tryb pozakonkursowy - typ projektu nr 1 lit. c: tryb pozakonkursowy zastosowany zostanie w przypadku objęcia wszystkich jednostek pomocy społecznej danego typu, w przypadku braku takiej możliwości stosowany będzie tryb konkursowy.</p> <p>Wojewódzki Urząd Pracy w Lublinie</p>
19. Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)	<p>1. Zgodnie z:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w zakresie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020. – Wytycznymi w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków

	<p>Europejskiego Funduszu Społecznego i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na lata 2014-2020.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Wytycznymi w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami i zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020. – Wytycznymi w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020. – Wytycznymi programowymi w ramach RPO WL <i>na lata 2014-2020</i>. – Krajowym Programem Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu 2020. Nowy wymiar aktywnej integracji¹¹². – Strategią Polityki Społecznej Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020. <p>2. Wsparcie powinno być skoncentrowane na osobach najbardziej oddalonych od rynku pracy, doświadczających złożonych problemów powodujących ubóstwo i wykluczenie społeczne, które w pierwszej kolejności wymagają kompleksowego wsparcia z wykorzystaniem instrumentów aktywizacji społecznej, głównie na osobach pozostających bez zatrudnienia (w tym długotrwale), osobach młodych, osobach o niskich kwalifikacjach oraz osobach bez doświadczenia zawodowego.</p> <p>3. Działania w ramach projektów będą adekwatne do zdiagnozowanych specyficznych potrzeb grup docelowych, m.in. poprzez zastosowanie indywidualnych planów (ścieżek) działania (wsparcia).</p> <p>4. Projekty, w tym w szczególności realizowane przez jednostki organizacyjne pomocy społecznej, będą realizowane zgodnie ze standardami i modelami opracowanymi na poziomie krajowym.</p> <p>5. Wsparcie zostanie zintensyfikowane w gminach znajdujących się w najbardziej niekorzystnym położeniu w kontekście realizacji celu tematycznego 9, w tym w gminach o dużym zagrożeniu ubóstwem.</p> <p>6. Beneficjent w okresie realizacji projektu prowadzi biuro projektu (lub posiada siedzibę, filię, delegaturę, oddział czy inną prawnie dozwoloną formę organizacyjną działalności podmiotu) na terenie województwa lubelskiego z możliwością udostępnienia pełnej dokumentacji wdrażanego projektu oraz zapewniające uczestnikom projektu możliwość osobistego kontaktu z kadrą projektu.</p> <p>7. Wsparcie w ramach Działania nie może być udzielone w zakresie w jakim jest wykluczone w art. 1 ust. 2 - 5 Rozporządzenia Komisji (UE) NR 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającym niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu.</p>
<p>20. Warunki i planowany zakres stosowania cross-financingu (%) (jeśli dotyczy)</p>	<p>10% współfinansowania unijnego, o ile inny limit nie został wskazany w załączniku Nr 4 do SZOOP</p> <p>Zgodnie z:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w zakresie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020.

¹¹² W szczególności z Priorytetem III Aktywna integracja społeczności lokalnej.

	<ul style="list-style-type: none"> – Wytycznymi w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami i zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020. – Wytycznymi programowymi w ramach RPO WL na lata 2014-2020.
21. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	Wartość wydatków poniesionych na zakup środków trwałych o wartości jednostkowej równej i wyższej niż 350 PLN netto w ramach kosztów bezpośrednich projektu oraz wydatków w ramach <i>cross-financingu</i> nie może przekroczyć 10% wydatków projektu.
22. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)	Pomniejszenie dochodu (na podstawie art. 65 ust. 8 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r.)
23. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	Płatności dokonywane na rzecz beneficjenta mogą przyjmować formę płatności zaliczkowych bądź zwrotu poniesionych przez beneficjenta wydatków. Przy określaniu zasad udzielania płatności oraz zasad w zakresie uproszczonych form rozliczania wydatków IZ będzie kierowała się zapisami obowiązujących aktów prawnych i obowiązujących wytycznych.
24. Pomoc publiczna i pomoc de minimis (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	W przypadku wystąpienia pomocy publicznej zastosowanie ma program pomocowy przygotowany przez ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego w zakresie udzielania pomocy de minimis oraz pomocy publicznej w ramach programów operacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020 (na podstawie Rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu oraz Rozporządzenia Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy <i>de minimis</i>).
25. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)	85%
26. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję) (jeśli dotyczy)	<p>Typy projektów nr 1 lit. a-b, d-f oraz nr 2: 95%</p> <p>Typ projektu nr 1 lit. c: 85%</p>
27. Minimalny wkład włą-	Projekty nieobjęte pomocą publiczną:

sny beneficjenta jako % wydatków kwalifiko- walnych	<ul style="list-style-type: none"> – 5% (typy projektów nr 1 lit. a-b, d-f oraz nr 2) – 15% (typ projektu nr 1 lit. c). <p>Projekty objęte pomocą publiczną: zgodnie z programem pomocowym pomocy publicznej.</p> <p>Projekty objęte pomocą de minimis: 5%.</p>
28. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	<p>Tryb konkursowy: Minimalna wartość projektu: 100 000 PLN Maksymalna wartość projektu: brak ograniczeń kwotowych</p> <p>Tryb pozakonkursowy: Minimalna wartość projektu: brak ograniczeń kwotowych Maksymalna wartość projektu: brak ograniczeń kwotowych</p>
29. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Brak ograniczeń kwotowych
30. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR) (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy
31. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	Nie dotyczy
32. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	Nie dotyczy
33. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	Nie dotyczy

OPIS DZIAŁANIA 11.2 Usługi społeczne i zdrowotne

OPIS DZIAŁANIA 11.2 Usługi społeczne i zdrowotne	
6. Nazwa działania/ poddziałania	<i>Usługi społeczne i zdrowotne</i>
7. Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania	<p>Cele szczegółowe Priorytetu Inwestycyjnego 9iv:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wzrost dostępności wysokiej jakości usług społecznych użyteczności publicznej, w szczególności w formach zdeinstytucjonalizowanych, dla osób wykluczonych lub zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym w regionie. 2. Wzrost dostępności usług zdrowotnych dla osób wykluczonych lub za-

	<p>grożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym w regionie.</p> <p>Celem Działania jest wzrost dostępności usług społecznych i zdrowotnych. W ramach Działania przewiduje się wsparcie procesu deinstytucjonalizacji oraz rozwoju zintegrowanych usług społecznych i zdrowotnych dostosowanych do specyficznych potrzeb mieszkańców, w tym usług środowiskowych. Zakłada się realizację kompleksowych działań na rzecz rozwoju systemu wsparcia rodziny oraz deinstytucjonalizacji pieczy zastępczej. Realizacja priorytetu przyczyni się do podniesienia jakości usług społecznych i zdrowotnych oraz ograniczenia jednej z istotnych barier jaką jest wykluczenie z dostępu do podstawowych usług publicznych warunkujących możliwości rozwojowe osobom wykluczonym, bądź zagrożonym ubóstwem i wykluczeniem społecznym, zwłaszcza osobom starszym, niepełnosprawnym i niesamodzielnym.</p>
<p>8. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba wspartych w programie miejsc świadczenia usług społecznych, istniejących po zakończeniu projektu. 2. Liczba wspartych w programie miejsc świadczenia usług zdrowotnych, istniejących po zakończeniu projektu. 3. Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym poszukujących pracy, uczestniczących w kształceniu lub szkoleniu, zdobywających kwalifikacje, pracujących (łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek) po opuszczeniu programu.
<p>9. Lista wskaźników produktu</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych usługami społecznymi świadczonymi w interesie ogólnym w programie. 2. Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych usługami zdrowotnymi w programie. 3. Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie. 4. Liczba osób pochodzących z obszarów wiejskich.
<p>10. Typy projektów</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Realizacja zintegrowanych usług społecznych (socjalnych) o charakterze profilaktycznym, aktywizującym i interwencyjnym. 2. Rozwój środowiskowych form pomocy i samopomocy, w tym rozwój i upowszechnienie form wsparcia środowiskowego w miejscu zamieszkania. 3. Wsparcie dla tworzenia/ funkcjonowania ośrodków wsparcia, w tym m. in.: <ol style="list-style-type: none"> a) środowiskowych instytucji aktywizujących osoby niepełnosprawne, b) dziennych i rodzinnych domów pomocy dla osób starszych. 4. Usługi z zakresu mieszkalnictwa chronionego, wspomaganego i treningowego. 5. Tworzenie warunków do opieki domowej, m. in. funkcjonowanie wypożyczalni sprzętu pielęgnacyjnego, rehabilitacyjnego i wspomagającego. 6. Rozwój zintegrowanych usług uzupełniających i wspierających rolę rodziny, również o charakterze profilaktycznym, w tym: <ol style="list-style-type: none"> a) rozwój środowiskowych form i placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży, w tym świetlic środowiskowych, ognisk wychowawczych, oferujących zajęcia/programy socjoterapeutyczne,

	<ul style="list-style-type: none"> b) rozwój i upowszechnienie profesjonalnego i zintegrowanego poradnictwa rodzinnego oraz specjalistycznego poradnictwa rodzinnego (m.in. wsparcie tworzenia/funkcjonowania międzygminnych punktów konsultacyjno – doradczych, zapewnianie dostępności do bezpłatnego poradnictwa prawnego i obywatelskiego), c) rozwój usług wspierających i interwencyjnych (w tym usług ośrodków wsparcia i usług pomocy całodobowej), d) upowszechnianie działań asystentów rodziny, działań rodzin wspierających, e) rozwój placówek wsparcia dziennego. <p>7. Wsparcie procesu deinstytucjonalizacji pieczy zastępczej, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) wsparcie rozwoju rodzinnych form pieczy zastępczej, b) upowszechnianie działań koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej, c) podnoszenie jakości opieki nad dziećmi w instytucjonalnej pieczy zastępczej poprzez planowaną restrukturyzację tych placówek w celu zmniejszenia liczby dzieci oraz podwyższania wieku dzieci umieszczanych w tych placówkach. <p>8. Realizacja zintegrowanych usług o charakterze opiekuńczym i zdrowotnym, adresowanych w szczególności do osób starszych, osób niepełnosprawnych, osób niesamodzielnych.</p> <p>9. Wsparcie usług ochrony zdrowia psychicznego, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) organizacja i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, w tym usług świadczonych w miejscu zamieszkania, b) tworzenie punktów doradczych/ konsultacyjnych zapewniających wsparcie dla osób z zaburzeniami psychicznymi i ich rodzin, w tym centra zdrowia psychicznego, zespoły leczenia środowiskowego oraz usług interwencji kryzysowej dla osób z zaburzeniami psychicznymi na obszarach deficytowych. <p>10. Realizacja programów wczesnego wykrywania wad rozwojowych i rehabilitacji dzieci zagrożonych niepełnosprawnością i niepełnosprawnych.</p> <p>11. Realizacja działań na rzecz dzieci dotkniętych problemem nadwagi, otyłości, wad postawy oraz zaburzeniami rozwoju układu ruchu.</p> <p>W uzasadnionych przypadkach dopuszcza się również szkolenia i przekwalifikowania osób świadczących usługi w ramach realizowanych projektów (np. opiekunów, wolontariuszy, kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej).</p>
<p>11. Typ beneficjenta</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne. – Podmioty świadczące usługi społeczne użyteczności publicznej, w tym ośrodki wsparcia (w tym specjalistyczne ośrodki wsparcia), instytucje wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, placówki wsparcia dziennego, jednostki specjalistycznego poradnictwa. – Centra Aktywności Lokalnej. – Organizacje pozarządowe. – Podmioty lecznicze wykonujące działalność leczniczą¹¹³ lub ich podmioty tworzące.

¹¹³ W rozumieniu ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej.

	– Podmioty ekonomii społecznej ¹¹⁴ .
12. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	<ol style="list-style-type: none"> 1. Osoby wykluczone lub zagrożone ubóstwem i wykluczeniem społecznym¹¹⁵, w tym m.in. osoby starsze, osoby z niepełnosprawnościami (w tym z zaburzeniami psychicznymi), osoby niesamodzielne. 2. Otoczenie osób wykluczonych społecznie. 3. Rodziny, w tym rodziny dysfunkcyjne. 4. Dzieci i młodzież zagrożona wykluczeniem społecznym oraz dzieci w odniesieniu do działań w zakresie ochrony zdrowia. 5. Podmioty/osoby świadczące usługi społeczne użyteczności publicznej z terenu woj. lubelskiego¹¹⁶.
13. Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy
14. Instytucja wdrażająca (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy
15. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	Region Słabiej Rozwinięty 49 727 472
16. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO (jeśli dotyczy)	<p>Mechanizmy zapewniające koordynację udzielanego wsparcia z innymi działaniami i osiami priorytetowymi RPO WL 2014-2020:</p> <ul style="list-style-type: none"> – harmonogram naborów wniosków, – KM RPO WL 2014-2020, – finansowanie krzyżowe, – mapa projektów, – kryteria wyboru projektów – wspólne działania informacyjno – promocyjne, – wspólne rozwiązania informatyczne dla beneficjentów. <p>Mechanizmy zapewniające koordynację udzielanego wsparcia z innymi Programami Operacyjnymi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Komitet ds. Umowy Partnerstwa, – Kontrakt Terytorialny dla Województwa Lubelskiego, – wytyczne horyzontalne ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego, – Wspólna Lista Wskaźników Kluczowych, – Komitet Sterujący ds. koordynacji interwencji EFSI w sektorze zdrowia, – plan działań dotyczący ochrony zdrowia (Plan Działań) uzgodniony przez Komitet Sterujący ds. koordynacji interwencji EFSI w sektorze zdrowia,

¹¹⁴ Podmioty ekonomii społecznej w rozumieniu Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Społecznego i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na lata 2014-2020.

¹¹⁵ Katalog osób, które można zaliczyć do grupy osób wykluczonych lub zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym został określony w Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Społecznego i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na lata 2014-2020.

¹¹⁶ Projekt jest skierowany do grup docelowych z obszaru województwa lubelskiego (w przypadku osób fizycznych pracują lub zamieszkują one na obszarze województwa lubelskiego w rozumieniu przepisów Kodeksu Cywilnego, w przypadku innych podmiotów posiadają one jednostkę organizacyjną na obszarze województwa lubelskiego).

	<ul style="list-style-type: none"> – mapa projektów, – linia demarkacyjna określająca podział interwencji pomiędzy poziomem krajowym i regionalnym,
17. Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)	<p><i>Do ustalenia zakres wsparcia:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – realizacji zintegrowanych działań w postaci zintegrowanych inwestycji terytorialnych (ZIT) na obszarze strategicznej interwencji (Lubelski Obszar Funkcjonalny) <p>oraz</p> <ul style="list-style-type: none"> – w ramach przedsięwzięć z zakresu zrównoważonego rozwoju obszarów miejskich innych niż obszar funkcjonalny miasta wojewódzkiego poprzez realizację projektów zintegrowanych na obszarach strategicznej interwencji (miasta subregionalne) wyznaczonych w Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego.
18. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	<p>Tryb konkursowy</p> <p>Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie, Departament Wdrażania Europejskiego Funduszu Społecznego</p>
19. Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)	<p>1. Zgodnie z:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w zakresie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020. – Wytycznymi w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Społecznego i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na lata 2014-2020. – Wytycznymi w zakresie zasad realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze zdrowia na lata 2014-2020. – Wytycznymi w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami i zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020. – Wytycznymi w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020. – Wytycznymi programowymi w ramach RPO WL na lata 2014-2020. – Policy Paper dla ochrony zdrowia na lata 2014-2020. – Country Specific Recommendations (CSR) dla Polski. – Krajowym Programem Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu 2020. Nowy wymiar aktywnej integracji¹¹⁷. – Narodowym Programem Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2011-2015. – Strategią Polityki Społecznej Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020.

¹¹⁷ W szczególności z Priorytetem III Aktywna integracja społeczności lokalnej.

	<ul style="list-style-type: none"> – Regionalnym Programem Ochrony Zdrowia Psychicznego dla województwa lubelskiego na lata 2012-2016. – Programem Strategicznym Ochrony Zdrowia Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020. <p>2. Zakłada się wykorzystanie potencjału organizacyjno – technicznego szkół w ramach działań wspierających tworzenie i rozwój środowiskowych form i placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży, w tym np. świetlic środowiskowych, ognisk wychowawczych oferujących zajęcia/programy socjoterapeutyczne.</p> <p>3. Intensywność wsparcia będzie najwyższa na obszarach, na których występują ograniczenia w dostępie do usług społecznych użyteczności publicznej, w tym np. terenach wiejskich, obszarach rewitalizowanych.</p> <p>4. W ramach Działania zakłada się wdrażanie wybranych standardów świadczenia usług wypracowanych na poziomie krajowym.</p> <p>5. Beneficjent w okresie realizacji projektu prowadzi biuro projektu (lub posiada siedzibę, filię, delegaturę, oddział czy inną prawnie dozwoloną formę organizacyjną działalności podmiotu) na terenie województwa lubelskiego z możliwością udostępnienia pełnej dokumentacji wdrażanego projektu oraz zapewniające uczestnikom projektu możliwość osobistego kontaktu z kadrą projektu.</p> <p>6. Wsparcie w ramach Działania nie może być udzielone w zakresie w jakim jest wykluczone w art. 1 ust. 2 - 5 Rozporządzenia Komisji (UE) NR 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającym niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu.</p>
<p>20. Warunki i planowany zakres stosowania <i>cross-financingu</i> (%) (jeśli dotyczy)</p>	<p>10% współfinansowania unijnego, o ile inny limit nie został wskazany w załączniku Nr 4 do SZOOP</p> <p>Zgodnie z:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w zakresie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020. – Wytycznymi w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami i zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020. – Wytycznymi programowymi w ramach RPO WL na lata 2014-2020.
<p>21. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych</p>	<p>Wartość wydatków poniesionych na zakup środków trwałych o wartości jednostkowej równej i wyższej niż 350 PLN netto w ramach kosztów bezpośrednich projektu oraz wydatków w ramach <i>cross-financingu</i> nie może przekroczyć 10% wydatków projektu.</p>
<p>22. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)</p>	<p>Pomniejszenie dochodu (na podstawie art. 65 ust. 8 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r.)</p>
<p>23. Warunki stosowania uproszczonych form</p>	<p>Płatności dokonywane na rzecz beneficjenta mogą przyjmować formę płatności zaliczkowych bądź zwrotu poniesionych przez beneficjenta wydatków.</p>

rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	Przy określaniu zasad udzielania płatności oraz zasad w zakresie uproszczonych form rozliczania wydatków IZ będzie kierowała się zapisami obowiązujących aktów prawnych i obowiązujących wytycznych.
24. Pomoc publiczna i pomoc <i>de minimis</i> (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	W przypadku wystąpienia pomocy publicznej zastosowanie ma program pomocowy przygotowany przez ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego w zakresie udzielania pomocy <i>de minimis</i> oraz pomocy publicznej w ramach programów operacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020 (na podstawie Rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu oraz Rozporządzenia Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej)
25. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)	85%
26. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję) (jeśli dotyczy)	95%
27. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	Projekty nieobjęte pomocą publiczną: 5%. Projekty objęte pomocą publiczną: zgodnie z programem pomocowym pomocy publicznej. Projekty objęte pomocą <i>de minimis</i> : 5%.
28. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Minimalna wartość projektu: 100 000 PLN Maksymalna wartość projektu: brak ograniczeń kwotowych
29. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Brak ograniczeń kwotowych
30. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe	Nie dotyczy

(EUR) (jeśli dotyczy)	
31. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	Nie dotyczy
32. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	Nie dotyczy
33. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	Nie dotyczy

OPIS DZIAŁANIA 11.3 Ekonomia społeczna

OPIS DZIAŁANIA 11.3 <i>Ekonomia społeczna</i>	
6. Nazwa działania/ poddziałania	<i>Ekonomia społeczna</i>
7. Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania	<p>Cel szczegółowy Priorytetu Inwestycyjnego 9v: Rozwój i upowszechnianie ekonomii społecznej, w tym wzrost zatrudnialności w sektorze ekonomii społecznej w regionie.</p> <p>Celem Działania jest rozwój i upowszechnienie ekonomii społecznej w regionie, ze szczególnym ukierunkowaniem na tworzenie miejsc pracy w tym sektorze. Realizowane będą przedsięwzięcia na rzecz budowania systemu wsparcia podmiotów ekonomii społecznej oraz rozwoju partnerstw i współpracy w celu upowszechniania i rozwoju przedsiębiorczości społecznej, w tym powstawania przedsiębiorstw społecznych oraz tworzenia nowych miejsc pracy w tym sektorze, zwłaszcza w przedsiębiorstwach społecznych. Powyższe przyczyni się do wzmocnienia roli ekonomii społecznej, która zgodnie z założeniami <i>Krajowego Programu Rozwoju Ekonomii Społecznej</i>, powinna stanowić ważny czynnik wzrostu zatrudnienia, spójności społecznej oraz rozwoju kapitału społecznego w regionie.</p>
8. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym pracujących po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek). 2. Liczba miejsc pracy utworzonych w przedsiębiorstwach społecznych.
9. Lista wskaźników produktu	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie. 2. Liczba podmiotów ekonomii społecznej objętych wsparciem.
10. Typy projektów	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kompleksowe wsparcie na rzecz tworzenia i funkcjonowania podmiotów ekonomii społecznej, w szczególności przedsiębiorstw społecznych, w tym: <ol style="list-style-type: none"> a) wsparcie na założenie spółdzielni socjalnej (obejmujące m.in.

	<p>wsparcie doradczo – szkoleniowe, przyznanie dotacji, wsparcie pomostowe, mentoring w zakresie prowadzenia działalności),</p> <p>b) bezwrotne wsparcie finansowe na tworzenie nowych podmiotów ekonomii społecznej, w tym podmiotów prowadzących działalność w sferze pożytku publicznego (np. spółdzielni socjalnych)¹¹⁸.</p> <p>2. Wsparcie tworzenia miejsc pracy w sektorze ekonomii społecznej, w szczególności w przedsiębiorstwach społecznych, w tym:</p> <p>a) subsydiowane zatrudnienie,</p> <p>b) refundacja wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy (wyłącznie w połączeniu z subsydiowanym zatrudnieniem),</p> <p>c) zatrudnienie przejściowe dla osób opuszczających podmioty re-integracyjne czy placówki opiekuńczo – wychowawcze,</p> <p>d) dotacja na przystąpienie oraz zatrudnienie w spółdzielni socjalnej.</p> <p>3. Usługi wsparcia ekonomii społecznej i przedsiębiorstw społecznych świadczone przez akredytowane Ośrodki Wsparcia Ekonomii Społecznej (OWES), w tym:</p> <p>a) usługi animacji lokalnej¹¹⁹,</p> <p>b) usługi rozwoju ekonomii społecznej¹²⁰, obejmujące m.in. wsparcie przygotowawcze (w tym usługi doradcze i szkoleniowe), narzędzia inkubacji i preinkubacji,</p> <p>c) usługi wsparcia rozwoju i funkcjonowania istniejących przedsiębiorstw społecznych, w tym głównie poprzez zwiększanie kompetencji menadżerskich i zarządczych, zawodowych i społecznych, np. w formie doradztwa prawnego, finansowego i biznesowego, m.in. z zakresu zarządzania przedsiębiorstwem, planowania strategicznego, marketingu.</p> <p>4. Działania w zakresie podnoszenia kwalifikacji i doświadczenia zawodowego pracowników podmiotów ekonomii społecznej, zwłaszcza przedsiębiorstw społecznych.</p> <p>5. Koordynacja obszaru ekonomii społecznej w regionie¹²¹.</p>
<p>11. Typ beneficjenta</p>	<p>Typy projektów nr 1-3:</p> <p>1. Ośrodki Wsparcia Ekonomii Społecznej (OWES).</p> <p>2. Organizacje pozarządowe.</p> <p>3. Podmioty ekonomii społecznej (zgodnie z definicją Krajowego Programu Rozwoju Ekonomii Społecznej), w tym podmioty o charakterze re-integracyjnym (Zakłady Aktywności Zawodowej, Warsztaty Terapii Zajęciowej, Centra Integracji Społecznej, Kluby Integracji Społecznej).</p> <p>4. Jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne.</p>

¹¹⁸ Możliwe będzie również wsparcie tworzenia podmiotów o charakterze re-integracyjnym, tj. Centrów Integracji Społecznej i Klubów Integracji Społecznej, a także Warsztatów Terapii Zajęciowej w porozumieniu z samorządem powiatu oraz Zakładów Aktywności Zawodowej w porozumieniu z samorządem województwa, o ile konieczność taka będzie wynikała z pogłębionej diagnozy potrzeb przeprowadzonej przez beneficjenta na poziomie lokalnym.

¹¹⁹ Wsparcie animacji lokalnej w celu tworzenia podmiotów obywatelskich, wsparcie dla ich rozwoju, budowy partnerstw publiczno – społecznych na rzecz rozwoju ekonomii społecznej i partycypacji społecznej.

¹²⁰ Tj. inicjowanie tworzenia nowych podmiotów ekonomii społecznej, w tym przedsiębiorstw społecznych.

¹²¹ Zakres działań koordynacyjnych zgodny z Wytzycznymi w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Społecznego i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na lata 2014-2020.

	<p>Typ projektu nr 4:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Instytucje szkoleniowe posiadające wpis do Rejestru Instytucji Szkoleniowych prowadzonych przez wojewódzkie urzędy pracy. <p>Typ projektu nr 5:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Lublinie.
12. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	<ol style="list-style-type: none"> 1. Podmioty ekonomii społecznej (zgodnie z definicją Krajowego Programu Rozwoju Ekonomii Społecznej), w tym w szczególności przedsiębiorstwa społeczne i podmioty o charakterze reintegracyjnym (Zakłady Aktywności Zawodowej, Warsztaty Terapii Zajęciowej, Centra Integracji Społecznej, Kluby Integracji Społecznej). 2. Podmioty prowadzące działalność gospodarczą, deklarujące chęć przekształcenia się w przedsiębiorstwo społeczne. 3. Osoby fizyczne/prawne zamierzające założyć przedsiębiorstwo społeczne. 4. Osoby wykluczone lub zagrożone ubóstwem i wykluczeniem społecznym¹²². 5. Jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne. 6. Przedstawiciele administracji publicznej¹²³. <p>z terenu woj. lubelskiego¹²⁴.</p>
13. Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy
14. Instytucja wdrażająca (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy
15. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	Region Słabiej Rozwinięty 18 647 801
16. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO (jeśli dotyczy)	<p>Mechanizmy zapewniające koordynację udzielanego wsparcia z innymi działaniami i osiami priorytetowymi RPO WL 2014-2020,</p> <ul style="list-style-type: none"> – harmonogram naborów wniosków, – KM RPO WL 2014-2020, – finansowanie krzyżowe, – mapa projektów, – kryteria wyboru projektów – wspólne działania informacyjno – promocyjne, – wspólne rozwiązania informatyczne dla beneficjentów. <p>Mechanizmy zapewniające koordynację udzielanego wsparcia z innymi Programami Operacyjnymi.</p>

¹²² Katalog osób, które można zaliczyć do grupy osób wykluczonych lub zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym został określony w Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Społecznego i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na lata 2014-2020.

¹²³ W ramach typu projektu nr 3 lit. a oraz typu projektu nr 5.

¹²⁴ Projekt jest skierowany do grup docelowych z obszaru województwa lubelskiego (w przypadku osób fizycznych pracują lub zamieszkują one na obszarze województwa lubelskiego w rozumieniu przepisów Kodeksu Cywilnego, w przypadku innych podmiotów posiadają one jednostkę organizacyjną na obszarze województwa lubelskiego).

	<ul style="list-style-type: none"> – Komitet ds. Umowy Partnerstwa, – Kontrakt Terytorialny dla Województwa Lubelskiego, – wytyczne horyzontalne ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego, – Wspólna Lista Wskaźników Kluczowych, – mapa projektów, – linia demarkacyjna określająca podział interwencji pomiędzy poziomem krajowym i regionalnym.
17. Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)	<p><i>Do ustalenia zakres wsparcia:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – realizacji zintegrowanych działań w postaci zintegrowanych inwestycji terytorialnych (ZIT) na obszarze strategicznej interwencji (Lubelski Obszar Funkcjonalny) <p><i>oraz</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – w ramach przedsięwzięć z zakresu zrównoważonego rozwoju obszarów miejskich innych niż obszar funkcjonalny miasta wojewódzkiego poprzez realizację projektów zintegrowanych na obszarach strategicznej interwencji (miasta subregionalne) wyznaczonych w Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego.
18. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	<p>Typ konkursowy - typy projektów nr 1-4. Typ pozakonkursowy - typ projektu nr 5.</p> <p>Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie, Departament Wdrażania Europejskiego Funduszu Społecznego</p>
19. Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)	<p>1. Zgodnie z:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w zakresie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020. – Wytycznymi w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Społecznego i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na lata 2014-2020. – Wytycznymi w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami i zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020. – Wytycznymi w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020. – Wytycznymi programowymi w ramach RPO WL na lata 2014-2020. – Krajowym Programem Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu 2020. Nowy wymiar aktywnej integracji¹²⁵. – Krajowym Programem Rozwoju Ekonomii Społecznej. – Strategią Polityki Społecznej Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020. – Wieloletnim regionalnym planem działań na rzecz promocji i upo-

¹²⁵ W szczególności z Priorytetem III Aktywna integracja społeczności lokalnej.

	<p>wszeczniania ekonomii społecznej oraz rozwoju instytucji sektora ekonomii społecznej i jej otoczenia w województwie lubelskim na lata 2013-2020.</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Docelowo dofinansowania dla realizacji usług OWES zostanie skoncentrowane na akredytowanych OWES (po jednym OWES w każdym z subregionów województwa). 3. Beneficjent w okresie realizacji projektu prowadzi biuro projektu (lub posiada siedzibę, filię, delegaturę, oddział czy inną prawnie dozwoloną formę organizacyjną działalności podmiotu) na terenie województwa lubelskiego z możliwością udostępnienia pełnej dokumentacji wdrażanego projektu oraz zapewniające uczestnikom projektu możliwość osobistego kontaktu z kadrą projektu. 4. Wsparcie w ramach Działania nie może być udzielone w zakresie w jakim jest wykluczone w art. 1 ust. 2 - 5 Rozporządzenia Komisji (UE) NR 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającym niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu.
<p>20. Warunki i planowany zakres stosowania cross-financingu (%) (jeśli dotyczy)</p>	<p>10% współfinansowania unijnego, o ile inny limit nie został wskazany w załączniku Nr 4 do SZOOP</p> <p>Zgodnie z:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w zakresie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020. – Wytycznymi w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami i zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020. – Wytycznymi programowymi w ramach RPO WL na lata 2014-2020.
<p>21. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych</p>	<p>Wartość wydatków poniesionych na zakup środków trwałych o wartości jednostkowej równej i wyższej niż 350 PLN netto w ramach kosztów bezpośrednich projektu oraz wydatków w ramach <i>cross-financingu</i> nie może przekroczyć 10% wydatków projektu.</p>
<p>22. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)</p>	<p>Pomniejszenie dochodu (na podstawie art. 65 ust. 8 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r.)</p>
<p>23. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek</p>	<p>Płatności dokonywane na rzecz beneficjenta mogą przyjmować formę płatności zaliczkowych bądź zwrotu poniesionych przez beneficjenta wydatków. Przy określaniu zasad udzielania płatności oraz zasad w zakresie uproszczonych form rozliczania wydatków IZ będzie kierowała się zapisami obowiązujących aktów prawnych i obowiązujących wytycznych.</p>
<p>24. Pomoc publiczna i pomoc de minimis (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)</p>	<p>W przypadku wystąpienia pomocy publicznej zastosowanie ma program pomocowy przygotowany przez ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego w zakresie udzielania pomocy de minimis oraz pomocy publicznej w ramach programów operacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020 (na podstawie Rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy</p>

	za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu oraz Rozporządzenia Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy <i>de minimis</i>).
25. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)	85%
26. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję) (jeśli dotyczy)	Typy projektów nr 1-4: 95% Typ projektu nr 5: 85%
27. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	Projekty nieobjęte pomocą publiczną: – 5% wartości projektu pomniejszonej o środki przekazywane przez Beneficjentów na tworzenie miejsc pracy w ekonomii społecznej (typy projektów nr 1-2), – 5% (typy projektów nr 3-4), – 15% (typ projektu nr 5). Projekty objęte pomocą publiczną: zgodnie z programem pomocowym pomocy publicznej. Projekty objęte pomocą <i>de minimis</i> : 5% wartości projektu pomniejszonej o środki przekazywane przez Beneficjentów na tworzenie miejsc pracy w ekonomii społecznej (typy projektów 1-4).
28. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Minimalna wartość projektu: 100 000 PLN Maksymalna wartość projektu: brak ograniczeń kwotowych
29. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Brak ograniczeń kwotowych
30. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe	Nie dotyczy

(EUR) (jeśli dotyczy)	
31. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	Nie dotyczy
32. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	Nie dotyczy
33. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	Nie dotyczy

II.12 Oś priorytetowa 12 Edukacja, kwalifikacje i kompetencje

1. Numer i nazwa osi priorytetowej

Oś Priorytetowa 12 Edukacja, kwalifikacje i kompetencje

2. Cele szczegółowe osi priorytetowej

Cel szczegółowy 1: Zwiększenie udziału dzieci w wieku przedszkolnym w wysokiej jakości edukacji przedszkolnej

Cel szczegółowy 2: Podniesienie u uczniów kompetencji kluczowych, właściwych postaw i umiejętności niezbędnych na rynku pracy, oraz rozwój indywidualnego podejścia do ucznia, szczególnie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi

Cel szczegółowy 3: Zwiększenie liczby osób dorosłych, które uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencje adekwatnie do wymagań regionalnego i krajowego rynku pracy

Cel szczegółowy 4: Zwiększenie szans na zatrudnienie uczniów szkół zawodowych poprzez poprawę efektywności kształcenia zawodowego w regionie

Cel szczegółowy 5: Podniesienie kompetencji i kwalifikacji zawodowych osób dorosłych, adekwatnie do wymagań regionalnego i krajowego rynku pracy

3. Charakter osi	Nie dotyczy	
4. Fundusz (nazwa i kwota w EUR)	Nazwa Funduszu	Ogółem
	EFS	123 735 094
5. Instytucja zarządzająca	Zarząd Województwa Lubelskiego	

OPIS DZIAŁANIA 12.1 Edukacja przedszkolna

OPIS DZIAŁANIA 12.1 Edukacja przedszkolna	
6. Nazwa działania/ poddziałania	<i>Edukacja przedszkolna</i>
7. Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania	<p>Cel szczegółowy Priorytetu Inwestycyjnego 10i: Zwiększenie udziału dzieci w wieku przedszkolnym w wysokiej jakości edukacji przedszkolnej.</p> <p>Celem Działania jest wzrost poziomu upowszechniania usług w zakresie edukacji przedszkolnej oraz podniesienie jej jakości. W ramach Działania zakłada się zwiększenie liczby miejsc wychowania przedszkolnego dla dzieci w wieku 3-4 lat, tj. dla dzieci które od 1 września 2017 r. zostaną objęte prawem do korzystania z wychowania przedszkolnego w przedszkolu bądź</p>

	innej formie wychowania przedszkolnego. Wsparcie w ramach Działania ma przygotować organy prowadzące ośrodki wychowania przedszkolnego ¹²⁶ do zapewnienia warunków realizacji tego prawa, a tym samym umożliwi wyrównanie szans edukacyjnych dzieci nieobjętych wychowaniem przedszkolnym.
8. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	Nie dotyczy
9. Lista wskaźników produktu	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba dzieci objętych w ramach programu dodatkowymi zajęciami zwiększającymi ich szanse edukacyjne w edukacji przedszkolnej. 2. Liczba miejsc wychowania przedszkolnego dofinansowanych w programie.
10. Typy projektów	<ol style="list-style-type: none"> 1. Tworzenie nowych miejsc wychowania przedszkolnego dla dzieci w wieku 3 – 4 lata. 2. rozszerzenie oferty o zajęcia realizowane w celu wyrównania stwierdzonych deficytów oraz dodatkowe zajęcia, które pozwolą na zwiększenie kompetencji społecznych¹²⁷.
11. Typ beneficjenta	<ol style="list-style-type: none"> 1. Podmioty uprawnione do prowadzenia edukacji przedszkolnej, tj. publiczne i niepubliczne przedszkola lub inne funkcjonujące formy wychowania przedszkolnego, ich organy prowadzące lub 2. Inne podmioty (z wyłączeniem osób fizycznych <nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych>) we współpracy z ww.
12. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dzieci w wieku przedszkolnym określonym w ustawie o systemie oświaty. 2. Rodzice (lub opiekunowie prawni) dzieci w wieku przedszkolnym określonym w ustawie o systemie oświaty. 3. Nauczyciele i pracownicy pedagogiczni przedszkoli, oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych i innych funkcjonujących formach wychowania przedszkolnego. 4. Przedszkola, oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych i inne funkcjonujące formy wychowania przedszkolnego <p>z terenu woj. lubelskiego¹²⁸.</p>
13. Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy
14. Instytucja wdrażająca	Nie dotyczy

¹²⁶ Ilekroć mowa w niniejszym dokumencie o ośrodkach wychowania przedszkolnego, należy przez to rozumieć: przedszkola, oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych oraz tzw. inne formy wychowania przedszkolnego, tj. punkty przedszkolne i zespoły wychowania przedszkolnego (zgodnie z art. 14 ust. 3 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty).

¹²⁷ W ramach typu projektu nr 1 i 2 możliwy jest zakup **specjalistycznego sprzętu i pomocy dydaktycznych** koniecznych do rozpoznawania potrzeb, wspomagania rozwoju, a także prowadzenia terapii dzieci odbywających edukację przedszkolną. Działania w zakresie wyposażenia/doposażenia podmiotów prowadzących edukację przedszkolną będą uzależnione od **diagnozy** zapotrzebowania odbiorców wsparcia na tego typu działania. Będą one miały **charakter pomocniczy** (wyposażenie placówek realizujących edukację przedszkolną nie stanowi priorytetu w ramach działań ukierunkowanych na ten poziom edukacji). W szczególnie uzasadnionych przypadkach dopuszcza się także możliwość realizacji **szkoleń dla nauczycieli wychowania przedszkolnego**. Będą one miały jednak **charakter uzupełniający** do realizowanych działań (nauczyciele przedszkoli nie stanowią grupy o znaczeniu priorytetowym w ramach działań ukierunkowanych na ten poziom edukacji).

¹²⁸ Projekt jest skierowany do grup docelowych z obszaru województwa lubelskiego (w przypadku osób fizycznych pracują lub zamieszkują one na obszarze województwa lubelskiego w rozumieniu przepisów Kodeksu Cywilnego, w przypadku innych podmiotów posiadają one jednostkę organizacyjną na obszarze województwa lubelskiego).

(jeśli dotyczy)	
15. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	Region Słabiej Rozwinięty 12 848 336
16. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO (jeśli dotyczy)	<p>Mechanizmy zapewniające koordynację udzielanego wsparcia z innymi działaniami i osiami priorytetowymi RPO WL 2014-2020,</p> <ul style="list-style-type: none"> – harmonogram naborów wniosków, – KM RPO WL 2014-2020, – finansowanie krzyżowe, – mapa projektów, – kryteria wyboru projektów – wspólne działania informacyjno-promocyjne – wspólne rozwiązania informatyczne dla beneficjentów. <p>Mechanizmy zapewniające koordynację udzielanego wsparcia z innymi Programami Operacyjnymi.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Komitet ds. Umowy Partnerstwa, – Kontrakt Terytorialny dla Województwa Lubelskiego, – wytyczne horyzontalne ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego, – Wspólna Lista Wskaźników Kluczowych, – mapa projektów, – linia demarkacyjna określająca podział interwencji pomiędzy poziomem krajowym i regionalnym.
17. Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)	<p><i>Do ustalenia zakres wsparcia:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – realizacji zintegrowanych działań w postaci zintegrowanych inwestycji terytorialnych (ZIT) na obszarze strategicznej interwencji (Lubelski Obszar Funkcjonalny) <p><i>oraz</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – w ramach przedsięwzięć z zakresu zrównoważonego rozwoju obszarów miejskich innych niż obszar funkcjonalny miasta wojewódzkiego poprzez realizację projektów zintegrowanych na obszarach strategicznej interwencji (miasta subregionalne) wyznaczonych w Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego.
18. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	<p>Tryb konkursowy</p> <p>Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie, Departament Wdrażania Europejskiego Funduszu Społecznego</p>
19. Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)	<p>1. Zgodnie z:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w zakresie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020. – Wytycznymi w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków

	<p>Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze edukacji na lata 2014-2020.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Wytycznymi w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami i zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020. – Wytycznymi w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020. – Wytycznymi programowymi w ramach RPO WL na lata 2014-2020. <p>2. Dofinansowanie z EFS nie może zastępować obowiązkowego finansowania krajowego przewidzianego w krajowych przepisach prawnych.</p> <p>3. Liczba utworzonych w ramach udzielonego wsparcia nowych miejsc edukacji przedszkolnej będzie odpowiadała faktycznemu i prognozowanemu zapotrzebowaniu na usługi edukacji przedszkolnej w regionie z uwzględnieniem prognoz demograficznych.</p> <p>4. Po zakończeniu finansowania projektowego beneficjenci są zobowiązani do zachowania trwałości utworzonych w ramach RPO miejsc wychowania przedszkolnego przez okres co najmniej 2 lat od dnia zakończenia realizacji projektu.</p> <p>5. Beneficjent w okresie realizacji projektu prowadzi biuro projektu (lub posiada siedzibę, filię, delegaturę, oddział czy inną prawnie dozwoloną formę organizacyjną działalności podmiotu) na terenie województwa lubelskiego z możliwością udostępnienia pełnej dokumentacji wdrażanego projektu oraz zapewniające uczestnikom projektu możliwość osobistego kontaktu z kadrą projektu.</p> <p>6. Wsparcie w ramach Działania nie może być udzielone w zakresie w jakim jest wykluczone w art. 1 ust. 2 - 5 Rozporządzenia Komisji (UE) NR 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającym niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu.</p>
<p>20. Warunki i planowany zakres stosowania <i>cross-financingu</i> (%) (jeśli dotyczy)</p>	<p>10% współfinansowania unijnego, o ile inny limit nie został wskazany w załączniku Nr 4 do SZOOP</p> <p>Zgodnie z:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w zakresie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020. – Wytycznymi w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami i zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020. – Wytycznymi programowymi w ramach RPO WL na lata 2014-2020.
<p>21. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych</p>	<p>30% alokacji na cały PI 10i (włączając <i>cross – financing</i>)</p>
<p>22. Warunki uwzględniania</p>	<p>Pomniejszenie dochodu (na podstawie art. 65 ust. 8 rozporządzenia Parla-</p>

dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)	mentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r.)
23. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	Płatności dokonywane na rzecz beneficjenta mogą przyjmować formę płatności zaliczkowych bądź zwrotu poniesionych przez beneficjenta wydatków. Przy określaniu zasad udzielania płatności oraz zasad w zakresie uproszczonych form rozliczania wydatków IZ będzie kierowała się zapisami obowiązujących aktów prawnych i obowiązujących wytycznych.
24. Pomoc publiczna i pomoc <i>de minimis</i> (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	W przypadku wystąpienia pomocy publicznej zastosowanie ma program pomocowy przygotowany przez ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego w zakresie udzielania pomocy <i>de minimis</i> oraz pomocy publicznej w ramach programów operacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020 (na podstawie Rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu oraz Rozporządzenia Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy <i>de minimis</i>). –
25. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)	85%
26. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję) (jeśli dotyczy)	85%
27. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	Projekty nieobjęte pomocą publiczną: 15%. Projekty objęte pomocą publiczną: zgodnie z programem pomocowym pomocy publicznej. Projekty objęte pomocą <i>de minimis</i> : 15%.
28. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Minimalna wartość projektu: 100 000 PLN Maksymalna wartość projektu: brak ograniczeń kwotowych
29. Minimalna i maksymalna wartość	Brak ograniczeń kwotowych

wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	
30. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR) (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy
31. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	Nie dotyczy
32. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	Nie dotyczy
33. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	Nie dotyczy

OPIS DZIAŁANIA 12.2 Kształcenie ogólne

OPIS DZIAŁANIA 12.2 Kształcenie ogólne	
6. Nazwa działania/ poddziałania	<i>Kształcenie ogólne</i>
7. Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania	<p>Cel szczegółowy Priorytetu Inwestycyjnego 10i: Podniesienie u uczniów kompetencji kluczowych, właściwych postaw i umiejętności niezbędnych na rynku pracy, oraz rozwój indywidualnego podejścia do ucznia, szczególnie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.</p> <p>Celem działania jest zwiększenie dostępu do dobrej jakości kształcenia ogólnego, w szczególności poprzez organizację zajęć przyczyniających się do rozwoju kompetencji kluczowych na rynku pracy oraz właściwych postaw (kreatywność, innowacyjność oraz praca zespołowa), jak również tworzenie w szkołach warunków do nauczania eksperymentalnego i indywidualizację pracy z uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych. Podniesienie jakości usług edukacyjnych związane jest z zapewnieniem dzieciom i młodzieży, w tym w szczególności dzieciom i młodzieży niepełnosprawnym, warunków kształcenia odpowiednio do rozpoznanych indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz ich możliwości psychofizycznych, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.</p>
8. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba uczniów, którzy nabyli kompetencje kluczowe po opuszczeniu programu. 2. Liczba nauczycieli, którzy uzyskali kwalifikacje lub nabyli kompetencje po opuszczeniu programu. 3. Liczba szkół i placówek systemu oświaty wykorzystujących sprzęt TIK do

	<p>prowadzenia zajęć edukacyjnych.</p> <p>4. Liczba szkół, w których pracownie przedmiotowe wykorzystują doposażenie do prowadzenia zajęć edukacyjnych.</p>
9. Lista wskaźników produktu	<p>1. Liczba uczniów objętych wsparciem w zakresie rozwijania kompetencji kluczowych w programie.</p> <p>2. Liczba nauczycieli objętych wsparciem w programie.</p> <p>3. Liczba szkół i placówek systemu oświaty wyposażonych w ramach programu w sprzęt TIK do prowadzenia zajęć edukacyjnych.</p> <p>4. Liczba szkół, których pracownie przedmiotowe zostały doposażone w programie.</p> <p>5. Liczba nauczycieli objętych wsparciem z zakresu TIK w programie.</p>
10. Typy projektów	<p>1. Projekty w zakresie</p> <p>a) organizacji zajęć przyczyniających się do rozwoju kompetencji kluczowych na rynku pracy¹²⁹ (ICT, matematyczno-przyrodniczych, języki obce), z uwzględnieniem rozwoju właściwych postaw (kreatywność, innowacyjność oraz praca zespołowa)¹³⁰,</p> <p>b) podnoszenia kompetencji bądź kwalifikacji nauczycieli wszystkich przedmiotów w zakresie korzystania z nowoczesnych metod, technologii i sprzętu,</p> <p>c) organizowania i udzielania doradztwa edukacyjno-zawodowego oraz pomocy psychologiczno– pedagogicznej,</p> <p>d) tworzenia warunków uczenia się, adekwatnych do potrzeb rynku pracy i zmian zachodzących w gospodarce: wyposażenie pracowni dla przedmiotów matematyczno – przyrodniczych oraz pracowni ICT¹³¹;</p> <p>2. Programy pomocy stypendialnej dla uczniów zdolnych.</p>
11. Typ beneficjenta	<p>Typ projektu nr 1:</p> <p>1. W zakresie działań mających na celu poprawę jakości kształcenia ogólnego - szkoły i placówki oświatowe realizujące kształcenie ogólne, specjalistyczne, w tym szkoły artystyczne I i II stopnia realizujące kształcenie w oparciu o dwie podstawy programowe,</p> <p>2. organy prowadzące podmiotów wymienionych w pkt 1 lub</p> <p>3. inne podmioty (z wyłączeniem osób fizycznych <nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych>) we współpracy z ww.;</p> <p>Typ projektu nr 2: Instytucja Zarządzająca RPO WL.</p>
12. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	<p>Typ projektu nr 1:</p> <p>1. Nauczyciele i pracownicy pedagogiczni szkół i placówek oświatowych prowadzących kształcenie ogólne (z wyłączeniem szkół dla dorosłych).</p>

¹²⁹ Jako kompetencje kluczowe na rynku pracy należy rozumieć następujące kompetencje spośród katalogu określonego w Zaleceniach Parlamentu Europejskiego i Rady (2006/962/WE z dnia 18 grudnia 2006 r.) w sprawie kompetencji kluczowych w procesie uczenia się przez całe życie, tj.: porozumiewanie się w językach obcych, kompetencje matematyczne i podstawowe kompetencje naukowo – techniczne, kompetencje informatyczne, umiejętności uczenia się, kompetencje społeczne, inicjatywność i przedsiębiorczość.

¹³⁰ W tym tworzenie w szkołach warunków do nauczania eksperymentalnego i indywidualizacja pracy z uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych.

¹³¹ Typy działań wymienione w lit. d mogą być realizowane wyłącznie, jako działania komplementarne z działaniami wymienionymi w lit. a-c.

	<p>2. W zakresie działań mających na celu poprawę jakości kształcenia ogólnego – nauczyciele i pracownicy pedagogiczni szkół i placówek oświatowych prowadzących kształcenie specjalistyczne, w tym szkoły artystyczne I i II stopnia realizujące kształcenie w oparciu o dwie podstawy programowe.</p> <p>3. Uczniowie, wychowankowie i słuchacze szkół i placówek prowadzących kształcenie ogólne (z wyłączeniem szkół dla dorosłych).</p> <p>4. W zakresie działań mających na celu poprawę jakości kształcenia ogólnego - uczniowie, wychowankowie i słuchacze szkół i placówek oświatowych prowadzących kształcenie specjalistyczne, w tym szkoły artystyczne I i II stopnia, realizujące kształcenie w oparciu o dwie podstawy programowe.</p> <p>5. Rodzice (opiekunowie prawni) uczniów, wychowanków i słuchaczy szkół i placówek prowadzących kształcenie ogólne (z wyłączeniem szkół dla dorosłych).</p> <p>Typ projektu nr 2: Uczniowie, wychowankowie i słuchacze szkół i placówek prowadzących kształcenie ogólne (z wyłączeniem szkół dla dorosłych) spełniający warunki udziału w programie stypendialnym zgodnie z Wytycznymi w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze edukacji na lata 2014-2020.</p> <p>z terenu woj. lubelskiego¹³².</p>
13. Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy
14. Instytucja wdrażająca (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy
15. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	Region Słabiej Rozwinięty 29 979 450
16. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO (jeśli dotyczy)	<p>Mechanizmy zapewniające koordynację udzielanego wsparcia z innymi działaniami i osiami priorytetowymi RPO WL 2014-2020,</p> <ul style="list-style-type: none"> – harmonogram naborów wniosków, – KM RPO WL 2014-2020, – finansowanie krzyżowe, – mapa projektów, – kryteria wyboru projektów – wspólne działania informacyjno – promocyjne, – wspólne rozwiązania informatyczne dla beneficjentów. <p>Mechanizmy zapewniające koordynację udzielanego wsparcia z innymi Programami Operacyjnymi.</p>

¹³² Projekt jest skierowany do grup docelowych z obszaru województwa lubelskiego (w przypadku osób fizycznych uczą się, pracują lub zamieszkują one na obszarze województwa lubelskiego w rozumieniu przepisów Kodeksu Cywilnego, w przypadku innych podmiotów posiadają one jednostkę organizacyjną na obszarze województwa lubelskiego).

	<ul style="list-style-type: none"> – Komitet ds. Umowy Partnerstwa, – Kontrakt Terytorialny dla Województwa Lubelskiego, – wytyczne horyzontalne ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego, – Wspólna Lista Wskaźników Kluczowych, – mapa projektów, – linia demarkacyjna określająca podział interwencji pomiędzy poziomem krajowym i regionalnym.
17. Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)	<p><i>Do ustalenia zakres wsparcia:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – realizacji zintegrowanych działań w postaci zintegrowanych inwestycji terytorialnych (ZIT) na obszarze strategicznej interwencji (Lubelski Obszar Funkcjonalny) <p>oraz</p> <ul style="list-style-type: none"> – w ramach przedsięwzięć z zakresu zrównoważonego rozwoju obszarów miejskich innych niż obszar funkcjonalny miasta wojewódzkiego poprzez realizację projektów zintegrowanych na obszarach strategicznej interwencji (miasta subregionalne) wyznaczonych w Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego.
18. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	<p>Typ konkursowy – typ projektu nr 1. Typ pozakonkursowy – typ projektu nr 2.</p> <p>Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie, Departament Wdrażania Europejskiego Funduszu Społecznego.</p>
19. Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)	<p>1. Zgodnie z:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w zakresie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020. – Wytycznymi w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze edukacji na lata 2014-2020. – Wytycznymi w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami i zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020. – Wytycznymi w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020. – Wytycznymi programowymi w ramach RPO WL na lata 2014-2020. <p>2. Dofinansowanie z EFS nie może zastępować obowiązkowego finansowania krajowego przewidzianego w krajowych przepisach prawnych.</p> <p>3. Działania w zakresie wyposażenia/doposażenia szkół w nowoczesny sprzęt i materiały dydaktyczne będą uzależnione od diagnozy zapotrzebowania odbiorców wsparcia na tego typu działania.</p> <p>4. Projekty związane z zakupem sprzętu lub infrastruktury (w ramach cross – financingu) w szkołach i placówkach edukacyjnych będą finansowane wyłącznie jeżeli zostanie zagwarantowana trwałość inwestycji z EFS.</p>

	<p>5. Beneficjent w okresie realizacji projektu prowadzi biuro projektu (lub posiada siedzibę, filię, delegaturę, oddział czy inną prawnie dozwoloną formę organizacyjną działalności podmiotu) na terenie województwa lubelskiego z możliwością udostępnienia pełnej dokumentacji wdrażanego projektu oraz zapewniające uczestnikom projektu możliwość osobistego kontaktu z kadrą projektu.</p> <p>6. Wsparcie w ramach Działania nie może być udzielone w zakresie w jakim jest wykluczone w art. 1 ust. 2 - 5 Rozporządzenia Komisji (UE) NR 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającym niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu.</p>
<p>20. Warunki i planowany zakres stosowania <i>cross-financingu</i> (%) (jeśli dotyczy)</p>	<p>10% współfinansowania unijnego, o ile inny limit nie został wskazany w załączniku Nr 4 do SZOOP</p> <p>Zgodnie z:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w zakresie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020. – Wytycznymi w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami i zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020 – Wytycznymi programowymi w ramach RPO WL na lata 2014-2020.
<p>21. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych</p>	<p>30% alokacji na cały PI 10i (włączając <i>cross – financing</i>)</p>
<p>22. Warunki uwzględnienia dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)</p>	<p>Pomniejszenie dochodu (na podstawie art. 65 ust. 8 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r.)</p>
<p>23. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek</p>	<p>Płatności dokonywane na rzecz beneficjenta mogą przyjmować formę płatności zaliczkowych bądź zwrotu poniesionych przez beneficjenta wydatków. Przy określaniu zasad udzielania płatności oraz zasad w zakresie uproszczonych form rozliczania wydatków IZ będzie kierowała się zapisami obowiązujących aktów prawnych i obowiązujących wytycznych.</p>
<p>24. Pomoc publiczna i pomoc <i>de minimis</i> (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)</p>	<p>W przypadku wystąpienia pomocy publicznej zastosowanie ma program pomocowy przygotowany przez ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego w zakresie udzielania pomocy <i>de minimis</i> oraz pomocy publicznej w ramach programów operacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020 (na podstawie Rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu oraz Rozporządzenia Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy <i>de minimis</i>).</p>
<p>25. Maksymalny</p>	

% poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)	85%
26. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję) (jeśli dotyczy)	95%
27. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	Projekty nieobjęte pomocą publiczną: 5%. Projekty objęte pomocą publiczną: zgodnie z programem pomocowym pomocy publicznej. Projekty objęte pomocą de minimis: 5%.
28. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Minimalna wartość projektu: 100 000 PLN. Maksymalna wartość projektu: brak ograniczeń kwotowych.
29. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Brak ograniczeń kwotowych
30. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR) (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy
31. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	Nie dotyczy
32. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	Nie dotyczy
33. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	Nie dotyczy

OPIS DZIAŁANIA 12.3 Kształcenie ustawiczne w zakresie ICT i języków obcych

OPIS DZIAŁANIA 12.3 Kształcenie ustawiczne w zakresie ICT i języków obcych	
6. Nazwa działania/ poddziałania	<i>Kształcenie ustawiczne w zakresie ICT i języków obcych</i>
7. Cel/e szczegóły/ działania/ poddziałania	<p>Cel szczegółowy Priorytetu Inwestycyjnego 10iii: Zwiększenie liczby osób dorosłych, które uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencje adekwatnie do wymagań regionalnego i krajowego rynku pracy</p> <p>Celem Działania jest wzmocnienie kompetencji kluczowych osób dorosłych w zakresie ICT i języków obcych. Oferta edukacyjna dla osób dorosłych pozwoli rozwinąć ich umiejętności podstawowe oraz kompetencje przekrojowe.</p>
8. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba osób o niskich kwalifikacjach, które uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencje po opuszczeniu programu. 2. Liczba osób w wieku 50 lat i więcej, które uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencje po opuszczeniu programu. 3. Liczba osób w wieku 25 lat i więcej, które uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencje po opuszczeniu programu.
9. Lista wskaźników produktu	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba osób o niskich kwalifikacjach objętych wsparciem w programie. 2. Liczba osób w wieku 50 lat i więcej objętych wsparciem w programie. 3. Liczba osób w wieku 25 lat i więcej objętych wsparciem w programie.
10. Typy projektów	<ol style="list-style-type: none"> 1. Szkolenia z zakresu ICT zakończone procesem certyfikacji. 2. Szkolenia językowe¹³³ zakończone procesem certyfikacji.
11. Typ beneficjenta	<ol style="list-style-type: none"> 1. Wszystkie podmioty, które mają możliwość prowadzenia oferty edukacyjnej dla osób dorosłych, w zakresie ICT bądź języków obcych. 2. Podmioty uprawnione do potwierdzania umiejętności z zakresu ICT bądź języków obcych.
12. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Osoby w wieku 25 lat i więcej oraz osoby nieuczące się - od 18 roku życia - ze szczególną preferencją osób w wieku 50 lat i więcej oraz osób o niskich kwalifikacjach ¹³⁴ i zgłaszające z własnej inicjatywy chęć podnoszenia, uzupełniania potwierdzenia umiejętności z zakresu ICT bądź języków obcych z terenu woj. lubelskiego ¹³⁵ .
13. Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy
14. Instytucja wdrażająca	Nie dotyczy

¹³³ W zakresie języków obcych.

¹³⁴ Zgodnie ze *Wspólną Listą Wskaźników Kluczowych 2014-2020 – EFS*, stanowiącą Załącznik nr 2 do *Wytycznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020: osoby o niskich kwalifikacjach* to osoby posiadające wykształcenie na poziomie do ISCED 3 włącznie.

ISCED 3: wykształcenie ponadgimnazjalne: ma na celu uzupełnienie wykształcenia średniego i przygotowanie do podjęcia studiów wyższych lub umożliwienie osobom uczącym się nabycia umiejętności istotnych dla podjęcia zatrudnienia. Uczniowie przystępują do nauki na tym poziomie zwykle pomiędzy 15 a 16 rokiem życia. Programy na poziomie ISCED 3 z reguły kończą się 12 lub 13 lat po rozpoczęciu nauki na poziomie ISCED 1 (lub mniej więcej w wieku 18 lat), przy czym najczęściej jest to okres 12 lat.

¹³⁵ Projekt jest skierowany do grup docelowych z obszaru województwa lubelskiego (w przypadku osób fizycznych pracują lub zamieszkuje one na obszarze województwa lubelskiego w rozumieniu przepisów Kodeksu Cywilnego).

(jeśli dotyczy)	
15. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	Region Słabiej Rozwinięty 6 278 093
16. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO (jeśli dotyczy)	<p>Mechanizmy zapewniające koordynację udzielanego wsparcia z innymi działaniami i osiami priorytetowymi RPO WL 2014-2020,</p> <ul style="list-style-type: none"> – harmonogram naborów wniosków, – KM RPO WL 2014-2020, – finansowanie krzyżowe, – mapa projektów, – kryteria wyboru projektów – wspólne działania informacyjno – promocyjne, – wspólne rozwiązania informatyczne dla beneficjentów. <p>Mechanizmy zapewniające koordynację udzielanego wsparcia z innymi Programami Operacyjnymi.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Komitet ds. Umowy Partnerstwa, – Kontrakt Terytorialny dla Województwa Lubelskiego, – wytyczne horyzontalne ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego, – Wspólna Lista Wskaźników Kluczowych, – mapa projektów, – linia demarkacyjna określająca podział interwencji pomiędzy poziomem krajowym i regionalnym,
17. Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)	<p><i>Do ustalenia zakres wsparcia:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>realizacji zintegrowanych działań w postaci zintegrowanych inwestycji terytorialnych (ZIT) na obszarze strategicznej interwencji (Lubelski Obszar Funkcjonalny)</i> <p><i>oraz</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>w ramach przedsięwzięć z zakresu zrównoważonego rozwoju obszarów miejskich innych niż obszar funkcjonalny miasta wojewódzkiego poprzez realizację projektów zintegrowanych na obszarach strategicznej interwencji (miasta subregionalne) wyznaczonych w Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego.</i>
18. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	<p>Tryb konkursowy</p> <p>Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie, Departament Wdrażania Europejskiego Funduszu Społecznego</p>
19. Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)	<p>1. Zgodnie z:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w zakresie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020. – Wytycznymi w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków

	<p>Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze edukacji na lata 2014-2020.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Wytycznymi w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami i zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020. – Wytycznymi w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020. – Wytycznymi programowymi w ramach RPO WL na lata 2014-2020. <p>2. Oferowane wsparcie projektowe uwzględnia odejście od traktowania dorosłych jak uczniów w tradycyjnych szkołach, w tym:</p> <ul style="list-style-type: none"> – odpowiadanie na udowodnione potrzeby dorosłych w zakresie podnoszenia ich kompetencji i kwalifikacji, w tym sposoby identyfikowania osób z niskimi kompetencjami kluczowymi, – stosowanie różnorodnych, w tym aktywnych form rekrutacji uczestników, – kompleksowe, zintegrowane podejście do usług na rzecz osób potrzebujących wsparcia, – zorientowanie na efekty uczenia się, w tym zintegrowanie z procedurami uznawania wcześniej nabytego doświadczenia, – zapewnianie elastyczności organizacyjnej ofert edukacyjnych. <p>3. Beneficjent w okresie realizacji projektu prowadzi biuro projektu (lub posiada siedzibę, filię, delegaturę, oddział czy inną prawnie dozwoloną formę organizacyjną działalności podmiotu) na terenie województwa lubelskiego z możliwością udostępnienia pełnej dokumentacji wdrażanego projektu oraz zapewniające uczestnikom projektu możliwość osobistego kontaktu z kadrą projektu.</p> <p>4. Wsparcie w ramach Działania nie może być udzielone w zakresie w jakim jest wykluczone w art. 1 ust. 2 - 5 Rozporządzenia Komisji (UE) NR 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającym niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu.</p>
<p>20. Warunki i planowany zakres stosowania <i>cross-financingu</i> (%) (jeśli dotyczy)</p>	<p>10% współfinansowania unijnego, o ile inny limit nie został wskazany w załączniku Nr 4 do SZOOP</p> <p>Zgodnie z:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w zakresie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020. – Wytycznymi w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami i zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020. – Wytycznymi programowymi w ramach RPO WL na lata 2014-2020.
<p>21. Dopuszczalna maksymalna wartość</p>	<p>Wartość wydatków poniesionych na zakup środków trwałych o wartości jednostkowej równej i wyższej niż 350 PLN netto w ramach kosztów bezpo-</p>

zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	średnich projektu oraz wydatków w ramach <i>cross-financingu</i> nie może przekroczyć 10% wydatków projektu.
22. Warunki uwzględnienia dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)	Pomniejszenie dochodu (na podstawie art. 65 ust. 8 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r.)
23. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	Płatności dokonywane na rzecz beneficjenta mogą przyjmować formę płatności zaliczkowych bądź zwrotu poniesionych przez beneficjenta wydatków. Przy określaniu zasad udzielania płatności oraz zasad w zakresie uproszczonych form rozliczania wydatków IZ będzie kierowała się zapisami obowiązujących aktów prawnych i obowiązujących wytycznych.
24. Pomoc publiczna i pomoc <i>de minimis</i> (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	Nie dotyczy
25. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)	85%
26. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję) (jeśli dotyczy)	90%
27. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	10%
28. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Minimalna wartość projektu: 100 000 PLN. Maksymalna wartość projektu: brak ograniczeń kwotowych.
29. Minimalna i maksymalna wartość	Brak ograniczeń kwotowych

wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	
30. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR) (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy
31. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	Nie dotyczy
32. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	Nie dotyczy
33. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	Nie dotyczy

OPIS DZIAŁANIA 12.4 Kształcenie zawodowe

OPIS DZIAŁANIA 12.4 Kształcenie zawodowe	
6. Nazwa działania/poddziałania	<i>Kształcenie zawodowe</i>
7. Cel/e szczegółowe/działania/poddziałania	<p>Cel szczegółowy Priorytetu Inwestycyjnego 10iv</p> <ol style="list-style-type: none"> Zwiększenie szans na zatrudnienie uczniów szkół zawodowych poprzez poprawę efektywności kształcenia zawodowego w regionie. Podniesienie kompetencji i kwalifikacji zawodowych osób dorosłych, adekwatnie do wymagań regionalnego i krajowego rynku pracy. <p>Celem Działania jest z jednej strony podniesienie jakości i atrakcyjności kształcenia zawodowego, z drugiej zaś strony – zwiększenie upowszechnienia uczestnictwa w zawodowym kształceniu ustawicznym i nabywaniu kwalifikacji zawodowych przez osoby dorosłe. Działanie przewiduje m.in. inicjowanie i wspieranie współpracy szkół i placówek oświatowych prowadzących kształcenie zawodowe z ich otoczeniem społeczno – gospodarczym (w szczególności z pracodawcami i szkołami wyższymi). Osoby dorosłe uzyskują zaś możliwość nabywania lub uzupełniania kwalifikacji zawodowych w formach pozaszkolnych, w elastycznym systemie kształcenia ustawicznego wpisanego w system oświaty i ściśle powiązanego ze szkolnictwem zawodowym.</p>
8. Lista wskaźników rezultatu bezpośrednie-	1. Liczba nauczycieli kształcenia zawodowego oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu, którzy uzyskali kwalifikacje lub nabyli kompetencje po

go	<p>opuszczeniu programu.</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Liczba szkół i placówek kształcenia zawodowego wykorzystujących wyposażenie zakupione dzięki EFS. 3. Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje w ramach pozaszkolnych form kształcenia.
9. Lista wskaźników produktu	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba osób uczestniczących w pozaszkolnych formach kształcenia w programie. 2. Liczba nauczycieli kształcenia zawodowego oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu objętych wsparciem w programie. 3. Liczba szkół i placówek kształcenia zawodowego wyposażonych w programie w sprzęt i materiały dydaktyczne niezbędne do realizacji kształcenia zawodowego. 4. Liczba uczniów szkół i placówek kształcenia zawodowego uczestniczących w stażach i praktykach u pracodawcy.
10. Typy projektów	<ol style="list-style-type: none"> 1. Projekty w zakresie: <ol style="list-style-type: none"> a) zwiększenia współpracy szkół i placówek kształcenia zawodowego z pracodawcami m. in. poprzez realizację działań ukierunkowanych na wspólne przygotowywanie programów nauczania, organizację wysokiej jakości zajęć praktycznych, praktyk zawodowych i staży zarówno dla uczniów, jak i dla nauczycieli kształcenia zawodowego oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu, jak również wspólne prowadzenie kwalifikacyjnych kursów zawodowych, b) współpracy szkół i placówek kształcenia zawodowego ze szkołami wyższymi w celu zwiększenia dostępu uczniów i nauczycieli do nowoczesnych technik i technologii oraz możliwość aktualizowania przez nauczycieli zawodu swojej wiedzy, nabycia możliwości uczestniczenia w zajęciach prowadzonych w szkole wyższej, w tym w zajęciach laboratoryjnych, kołach i obozach naukowych, c) wdrażania nowych, innowacyjnych form nauczania zawodowego, d) dodatkowych zajęć specjalistyczne umożliwiające uczniom uzyskiwanie i uzupełnianie wiedzy i umiejętności zawodowych, e) wsparcia uczniów w zakresie zdobywania dodatkowych uprawnień zwiększających ich szanse na rynku pracy, f) wyposażenia pracowni przedmiotów zawodowych¹³⁶, g) programów pomocy stypendialnej dla uczniów szczególnie uzdolnionych w zakresie przedmiotów zawodowych; 2. organizacja i prowadzenie dla osób dorosłych: <ol style="list-style-type: none"> a) kwalifikacyjnych kursów zawodowych, b) kursów umiejętności zawodowych oraz innych kursów umożliwiające uzyskiwanie i uzupełnianie wiedzy, umiejętności i kwalifikacji zawodowych; 3. możliwość potwierdzania kwalifikacji w zawodzie poprzez odpowiednie egzaminy.
11. Typ beneficjenta	Typ projektu nr 1 lit. a-f:

¹³⁶ Typ działań wymieniony w pkt 1 lit. f może być realizowany wyłącznie, jako działanie komplementarne z działaniami wymienionymi w pkt 1 lit. a-e.

	<p>1. Podmioty, które mogą realizować kształcenie zawodowe:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) szkoły i placówki oświatowe realizujące kształcenie zawodowe, b) publiczne i niepubliczne placówki kształcenia ustawicznego, kształcenia praktycznego oraz ośrodki doskonalenia i doskonalenia zawodowego, c) Ochotnicze Hufce Pracy w zakresie wspomagania systemu oświaty poprzez aktywizację zawodową młodzieży i podejmowania działań zmierzających do podwyższania kwalifikacji zawodowych lub przekwalifikowania w zakresie nieobjętym interwencją PO WER; <p>oraz</p> <p>2. ich organy prowadzące</p> <p>lub</p> <p>3. inne podmioty (z wyłączeniem osób fizycznych <nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych>) we współpracy z ww.</p> <p>Typ projektu nr 1 lit. g: Instytucja Zarządzająca RPO WL.</p> <p>Typ projektu nr 2-3:</p> <p>1. Podmioty, które mogą organizować i prowadzić kwalifikacyjne kursy zawodowe, zgodnie z ustawą o systemie oświaty:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) publiczne szkoły prowadzące kształcenie zawodowe w zakresie zawodów, w których kształcą, b) niepubliczne szkoły posiadające uprawnienia szkół publicznych, prowadzące kształcenie zawodowe w zakresie zawodów, w których kształcą, c) publicznych i niepublicznych placówkach kształcenia ustawicznego, placówkach kształcenia praktycznego, ośrodkach doskonalenia i doskonalenia zawodowego, d) instytucje rynku pracy, o których mowa w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, prowadzące działalność edukacyjno-szkoleniową, e) podmioty prowadzące działalność oświatową, tj. osoby prawne i fizyczne prowadzące działalność oświatową, nieobejmującą prowadzenia szkół, placówek lub zespołu, podejmowaną na zasadach określonych w przepisach ustawy o swobodzie działalności gospodarczej; <p>oraz</p> <p>2. ich organy prowadzące lub</p> <p>3. inne podmioty (z wyłączeniem osób fizycznych <nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych>) we współpracy z ww.</p>
<p>12. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia</p>	<p>Typ projektu nr 1 lit. a-f:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Uczniowie, wychowankowie i słuchacze szkół i placówek prowadzących kształcenie zawodowe (z wyłączeniem szkół dla dorosłych). 2. Młodociani pracownicy. 3. Nauczyciele zawodu. 4. Instruktorzy praktycznej nauki zawodu.

	<p>5. Pracodawcy.</p> <p>Typ projektu nr 1 lit. g: Uczniowie, wychowankowie i słuchacze szkół i placówek prowadzących kształcenie zawodowe (z wyłączeniem szkół dla dorosłych) szczególnie uzdolnieni w zakresie przedmiotów zawodowych, spełniający warunki udziału w programie stypendialnym zgodnie z <i>Wytycznymi w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze edukacji na lata 2014-2020.</i></p> <p>Typ projektu nr 2-3: 1. Słuchacze kwalifikacyjnych kursów zawodowych, kursów umiejętności zawodowych oraz innych kursów umożliwiające uzyskiwanie i uzupełnianie wiedzy, umiejętności i kwalifikacji zawodowych, 2. Osoby uprawnione do przystąpienia do egzaminu zawodowego. z terenu woj. lubelskiego¹³⁷.</p>
13. Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy
14. Instytucja wdrażająca (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy
15. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	Region Słabiej Rozwinięty 74 629 216
16. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO (jeśli dotyczy)	<p>Mechanizmy zapewniające koordynację udzielanego wsparcia z innymi działaniami i osiami priorytetowymi RPO WL 2014-2020,</p> <ul style="list-style-type: none"> – harmonogram naborów wniosków, – KM RPO WL 2014-2020, – finansowanie krzyżowe, – mapa projektów, – kryteria wyboru projektów – wspólne działania informacyjno – promocyjne, – wspólne rozwiązania informatyczne dla beneficjentów. <p>Mechanizmy zapewniające koordynację udzielanego wsparcia z innymi Programami Operacyjnymi.</p> <ul style="list-style-type: none"> – Komitet ds. Umowy Partnerstwa; – Kontrakt Terytorialny dla Województwa Lubelskiego, – wytyczne horyzontalne ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego, – Wspólna Lista Wskaźników Kluczowych, – mapa projektów, – linia demarkacyjna określająca podział interwencji pomiędzy pozio-

¹³⁷ Projekt jest skierowany do grup docelowych z obszaru województwa lubelskiego (w przypadku osób fizycznych uczą się, pracują lub zamieszkują one na obszarze województwa lubelskiego w rozumieniu przepisów Kodeksu Cywilnego, w przypadku innych podmiotów posiadają one jednostkę organizacyjną na obszarze województwa lubelskiego).

	mem krajowym i regionalnym.
17. Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)	<i>Do ustalenia zakres wsparcia w ramach przedsięwzięć z zakresu zrównoważonego rozwoju obszarów miejskich innych niż obszar funkcjonalny miasta wojewódzkiego poprzez realizację projektów zintegrowanych na obszarach strategicznej interwencji (miasta subregionalne) wyznaczonych w Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego.</i>
18. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	<p>Tryb konkursowy – typ projektu nr 1 lit. a-f oraz typ projektu nr 2-3 Tryb pozakonkursowy – typ projektu nr 1 lit. g</p> <p>Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie, Departament Wdrażania Europejskiego Funduszu Społecznego</p>
19. Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)	<p>1. Zgodnie z:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w zakresie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 – Wytycznymi w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze edukacji na lata 2014-2020 – Wytycznymi w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami i zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020 – Wytycznymi w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020 – Wytycznymi programowymi w ramach RPO WL na lata 2014-2020 – Regionalną Strategią Innowacji Województwa Lubelskiego do 2020 r. <p>2. Dofinansowanie z EFS nie może zastępować obowiązkowego finansowania krajowego przewidzianego w krajowych przepisach prawnych.</p> <p>3. Priorytetowo będzie traktowane wsparcie powiązane z inteligentnymi specjalizacjami regionu wskazanymi w Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Lubelskiego czy z sektorami szybkiego wzrostu.</p> <p>4. Realizacja wsparcia w postaci kwalifikacyjnych kursów zawodowych oraz innych kursów umożliwiających uzyskiwanie oraz uzupełnianie kwalifikacji zawodowych musi być połączona z potwierdzeniem kwalifikacji w zawodzie poprzez odpowiednie egzaminy.</p> <p>5. Beneficjent w okresie realizacji projektu prowadzi biuro projektu (lub posiada siedzibę, filię, delegaturę, oddział czy inną prawnie dozwoloną formę organizacyjną działalności podmiotu) na terenie województwa lubelskiego z możliwością udostępnienia pełnej dokumentacji wdrażanego projektu oraz zapewniające uczestnikom projektu możliwość osobistego kontaktu z kadrą projektu.</p> <p>6. Wsparcie w ramach Działania nie może być udzielone w zakresie w jakim jest wykluczone w art. 1 ust. 2 - 5 Rozporządzenia Komisji (UE) NR 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającym niektóre rodzaje pomocy</p>

	za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu.
20. Warunki i planowany zakres stosowania <i>cross-financingu</i> (%) (jeśli dotyczy)	10% współfinansowania unijnego, o ile inny limit nie został wskazany w załączniku Nr 4 do SZOOP Zgodnie z: <ul style="list-style-type: none"> – Wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków w zakresie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020. – Wytycznymi w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami i zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020. – Wytycznymi programowymi w ramach RPO WL na lata 2014-2020.
21. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	20% alokacji na cały PI 10iv (włączając <i>cross – financing</i>)
22. Warunki uwzględnienia dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)	Pomniejszenie dochodu (na podstawie art. 65 ust. 8 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r.)
23. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	Płatności dokonywane na rzecz beneficjenta mogą przyjmować formę płatności zaliczkowych bądź zwrotu poniesionych przez beneficjenta wydatków. Przy określaniu zasad udzielania płatności oraz zasad w zakresie uproszczonych form rozliczania wydatków IZ będzie kierowała się zapisami obowiązujących aktów prawnych i obowiązujących wytycznych.
24. Pomoc publiczna i pomoc <i>de minimis</i> (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	W przypadku wystąpienia pomocy publicznej zastosowanie ma program pomocowy przygotowany przez ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego w zakresie udzielania pomocy <i>de minimis</i> oraz pomocy publicznej w ramach programów operacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020 (na podstawie Rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu oraz Rozporządzenia Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy <i>de minimis</i>).
25. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)	85%
26. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego	Typ projektu nr 1: 95% Typy projektów nr 2-3: 90%

wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję) (jeśli dotyczy)	
27. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	<p>Projekty nieobjęte pomocą publiczną:</p> <ul style="list-style-type: none"> – 5% (typ projektu nr 1) – 10% (typ projektów nr 2-3). <p>Projekty objęte pomocą publiczną: zgodnie z programem pomocowym pomocy publicznej.</p> <p>Projekty objęte pomocą de minimis:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 5% w przypadku typu projektu nr 1 - 10% w przypadku typów projektów nr 2-3.
28. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	<p>Minimalna wartość projektu: 100 000 PLN</p> <p>Maksymalna wartość projektu: brak ograniczeń kwotowych</p>
29. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Brak ograniczeń kwotowych
30. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR) (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy
31. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	Nie dotyczy
32. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	Nie dotyczy
33. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	Nie dotyczy

II.13 Oś priorytetowa 13 Infrastruktura społeczna

1. Numer i nazwa osi priorytetowej

Oś Priorytetowa 13 Infrastruktura społeczna

2. Cele szczegółowe osi priorytetowej

Cel szczegółowy 1: Zwiększona dostępność usług zdrowotnych

Cel szczegółowy 2: Zwiększona dostępność usług społecznych

Cel szczegółowy 3: Wyprowadzenie obszarów zdegradowanych ze stanu kryzysowego ukierunkowane na ograniczenie ubóstwa w regionie

Cel szczegółowy 4: Zwiększona dostępność edukacji przedszkolnej

Cel szczegółowy 5: Lepsze warunki kształcenia zawodowego i ustawicznego

Cel szczegółowy 6: Lepsze warunki edukacji ogólnej

3. Charakter osi	Nie dotyczy	
4. Fundusz (nazwa i kwota w EUR)	Nazwa Funduszu	Ogółem
	EFRR	232 928 490
5. Instytucja zarządzająca	Zarząd Województwa Lubelskiego	

OPIS DZIAŁANIA 13.1 Infrastruktura ochrony zdrowia

OPIS DZIAŁANIA 13.1 Infrastruktura ochrony zdrowia	
6. Nazwa działania/ poddziałania	<i>Infrastruktura ochrony zdrowia</i>
7. Cel/e szczegóły/ działania/ poddziałania	<p>Celem działania jest zwiększona dostępność usług zdrowotnych poprzez wsparcie infrastruktury ochrony zdrowia przyczyniające do poprawy jakości usług i zmniejszenia dysproporcji terytorialnych w ich dostępie.</p> <p>Zakres interwencji w obszarze usług zdrowotnych odzwierciedla kierunki i priorytety strategiczne określone w Krajowych ramach strategicznych polityki w obszarze ochrony zdrowia (tzw. Policy Paper dla ochrony zdrowia na lata 2014-2020). Dokument ten stanowi krajowe ramy strategiczne dla wszystkich przedsięwzięć realizowanych w obszarze zdrowia w perspektywie 2014-2020.</p> <p>W związku z powyższym podstawowym warunkiem realizacji inwestycji w ramach Działania jest ich ukierunkowanie na:</p> <p>a) 5 grup chorób, które zostały zidentyfikowane jako istotne przyczyny dezaktywacji zawodowej (choroby układu krążenia, nowotworowe,</p>

	<p>układu kostno–stawowo–mięśniowego, układu oddechowego, psychiczne) oraz na schorzenia specyficzne dla obszaru województwa¹³⁸ (zdiagnozowane na poziomie regionu, jako zjawiska szczególnie niekorzystne, a także choroby uznawane jako cywilizacyjne),</p> <p>b) opiekę nad matką i dzieckiem (położnictwo i ginekologia, neonatologia, pediatria, kardiologia i kardiochirurgia dziecięca, chirurgia dziecięca, neurologia dziecięca, psychiatria dziecięca, hematologia i onkologia dziecięca),</p> <p>c) osoby starsze (zwłaszcza w kontekście trendów demograficznych i społecznych oraz niedoborów infrastruktury ambulatoryjnej i szpitalnej, świadczeń zdrowotnych w zakresie geriatry, niewystarczającej liczby zakładów opiekuńczo – leczniczych i opiekuńczo – pielęgnacyjnych, a także ograniczonej sieci opieki paliatywnej i terminalnej).</p> <p>d) inwestycje prowadzone w ramach działania mogą być ukierunkowane na wszystkie problemy zdrowotne dorosłych i dzieci rozwiązywane w ramach świadczeń gwarantowanych z zakresu podstawowej opieki zdrowotnej, przy czym powinny one przyczynić się do rozwoju opieki koordynowanej, z uwzględnieniem zintegrowanych form opieki środowiskowej. Zakres interwencji powinien wynikać z diagnozy lub danych ujętych w dostępnych rejestrach, wskazujących na potrzeby.</p>
8. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	1. Ludność objęta ulepszonymi usługami zdrowotnymi (CI36).
9. Lista wskaźników produktu	1. Liczba wspartych podmiotów leczniczych. 2. Nakłady inwestycyjne na zakup aparatury medycznej. 3. Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.
10. Typy projektów	Na zasadach i w zakresie zgodnym z Policy Paper wspierane będą między innymi projekty polegające na przeprowadzeniu niezbędnych, z punktu widzenia udzielania świadczeń zdrowotnych, prac remontowo-budowlanych, w tym w zakresie dostosowania infrastruktury do potrzeb osób starszych i niepełnosprawnych, a także wyposażeniu w sprzęt medyczny oraz – jako element projektu – rozwiązaniach w zakresie IT (oprogramowanie, sprzęt).
11. Typ beneficjenta	Podmioty lecznicze wykonujące działalność leczniczą ¹³⁹ udzielające świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych: <ul style="list-style-type: none"> - samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej, - jednostki budżetowe, samorządowe zakłady budżetowe albo instytucje gospodarki budżetowej, - fundacje, stowarzyszenia, których celem statutowym jest wykonywanie zadań z zakresu ochrony zdrowia, - kościoły i związki wyznaniowe, - przedsiębiorcy w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2010 r. Nr 220, poz. 1447, z późn. zm.2)) we wszelkich formach przewidzianych dla wykonywania działalności gospodarczej, jeżeli ustawa nie stanowi inaczej, - Uniwersytecki Szpital Dziecięcy w Lublinie.

¹³⁸ Zgodnie z Programem Strategicznym Ochrony Zdrowia Województwa Lubelskiego na lata 2014 –2020, czerwiec 2014 r.

¹³⁹ W rozumieniu Ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz.U. 2011 nr 112 poz. 654 z późn. zm.).

12. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Mieszkańcy województwa lubelskiego, w tym społeczności lokalne, osoby zagrożone wykluczeniem społecznym lub ubóstwem, otoczenie osób wykluczonych społecznie, pacjenci podmiotów leczniczych, a także podmioty gospodarcze i instytucje korzystające z rezultatów projektu.
13. Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy
14. Instytucja wdrażająca (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy
15. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	Region Słabiej Rozwinięty 61 257 020
16. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO (jeśli dotyczy)	<p><i>Mechanizmy zapewniające koordynację udzielanego wsparcia z innymi działaniami i osiami priorytetowymi RPO WL 2014-2020:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Harmonogram naborów wniosków, – KM RPO WL 2014-2020, – Mapa projektów, – Kryteria wyboru projektów, – Wspólne działania informacyjno – promocyjne. <p><i>Mechanizmy zapewniające koordynację udzielanego wsparcia z innymi Programami Operacyjnymi:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Komitet ds. Umowy Partnerstwa, – Kontrakt Terytorialny dla Województwa Lubelskiego, – Ukierunkowanie interwencji na realizację celów Strategii Europa 2020, – Wytyczne horyzontalne ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego, – Wspólna Lista Wskaźników Kluczowych, – Komitet Sterujący ds. koordynacji interwencji EFSI w sektorze zdrowia, – Mapa projektów, – Linia demarkacyjna określająca podział interwencji pomiędzy poziomem krajowym i regionalnym.
17. Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy
18. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	<p>Tryb konkursowy Tryb pozakonkursowy</p> <p>Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie, Departament Wdrażania Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego</p>
19. Limity	1. Szczegółowe zasady kwalifikowalności wydatków określone zostaną w Wy-

i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)	<p>tycznych programowych w ramach RPO WL na lata 2014 – 2020.</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Wyłączeniu z dofinansowania podlegają podmioty, które kwalifikują się do otrzymania wsparcia w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko, z wyłączeniem Uniwersyteckiego Szpitala Dziecięcego w Lublinie. 3. Wyłączeniu z dofinansowania podlegają podmioty działające w systemie Państwowego Ratownictwa Medycznego. 4. Wykluczone ze wsparcia w ramach Działania będą duże instytucje o charakterze opiekuńczopobytowym, zdefiniowane zgodnie z polskim prawem, świadczące usługi długoterminowej pomocy dla osób niepełnosprawnych, dzieci, osób starszych i chorych psychicznie 5. Inwestycje będą realizowane wyłącznie przez podmioty wykonujące działalność leczniczą (publiczne i prywatne) udzielające świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. W przypadku poszerzenia działalności podmiotu wykonującego działalność leczniczą, wymagane będzie zobowiązanie do posiadania umowy na udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych najpóźniej w kolejnym okresie kontraktowania świadczeń po zakończeniu realizacji projektu. 6. Warunkiem koniecznym dla podejmowania interwencji w sektorze zdrowia w ramach Działania jest ich zgodność z uzgodnionym przez Komitet Sterujący ds. koordynacji interwencji EFSI w sektorze zdrowia Planem działań w sektorze zdrowia (Plan działań)¹⁴⁰, i jeśli zasadność ich realizacji wynika z map potrzeb. Projekty będą wybierane zgodnie z kryteriami wyboru opartymi na rekomendacjach określonych w Planie Działań. 7. Podejmowane będą wyłącznie inwestycje zweryfikowane zidentyfikowanymi deficytami i potrzebami uwzględniającymi sytuację demograficzną i epidemiologiczną (odpowiednio identyfikowaną na poziomie województwa – w zależności od specyfiki podmiotu leczniczego i oferowanych przez niego usług) oraz faktycznym zapotrzebowaniem i dostępnością infrastruktury ochrony zdrowia na danym obszarze z wykorzystaniem map zdrowotnych w opracowaniu przez Ministerstwo Zdrowia. 8. Rozwój usług zdrowotnych na rzecz osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym, wspierany ze środków EFRR, jest zgodny z założeniami europejskich zasad przejścia z opieki instytucjonalnej do opieki środowiskowej oraz z kierunkami wskazanymi w Programie Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu 2020. 9. Wydatki ponoszone w ramach projektów dotyczących infrastruktury w zakresie opieki szpitalnej (w tym przygotowanie i ponoszenie w ich ramach wydatków) mogą być certyfikowane po wprowadzeniu map potrzeb w dziedzinie medycyny oraz rodzaju świadczeń zbieżnym tematycznie z zakresem danego projektu. 10. W drodze wyjątku od warunku określonego w punkcie 9, inwestycje dotyczące infrastruktury w kontekście opieki koordynowanej mające na celu
---	--

¹⁴⁰ Plan działań w sektorze zdrowia – bezpośrednio powiązany z Umową Partnerstwa oraz uwzględniający inwestycje podejmowane ze środków krajowych (w tym w ramach konkursów na zadania finansowane ze środków publicznych oraz kontraktów na świadczone usługi) – zawiera m.in. listę potencjalnych projektów realizowanych na poziomie krajowym i regionalnym utworzoną po analizie pod kątem komplementarności i efektywności kosztowej propozycji przedstawionych przez IZ, zasady dotyczące trybów i kryteriów wyboru projektów w ramach naborów ogłaszanych w ramach programów centralnych i regionalnych.

	<p>wzmocnienie podstawowej opieki zdrowotnej, ambulatoryjnej opieki specjalistycznej oraz środowiskowych form opieki (w kontekście deinstytucjonalizacji oraz tworzenia środowiskowych form opieki) mogą być współfinansowane od razu po przyjęciu przez Komitet Sterujący Planu działań, pod warunkiem, że diagnoza lub dane w dostępnych rejestrach umożliwiają weryfikację zasadności ich realizacji. Preferencyjnie traktowane będą projekty wspierające przeniesienie akcentów z usług wymagających hospitalizacji na rzecz POZ i AOS, jak również wspierające rozwój opieki koordynowanej, z uwzględnieniem środowiskowych form opieki.</p> <p>11. Inwestycje polegające na dostosowaniu istniejącej infrastruktury do obowiązujących przepisów są niekwalifikowalne chyba że ich realizacja jest uzasadniona z punktu widzenia poprawy efektywności (w tym kosztowej) i dostępu doświadczeń opieki zdrowotnej.</p> <p>12. Promowane będą projekty:</p> <p>a) efektywne kosztowo i realizowane przez podmioty, które wykazują największą efektywność finansową,</p> <p>b) przewidujące działania konsolidacyjne i inne formy współpracy podmiotów leczniczych,</p> <p>c) a także działania w zakresie reorganizacji i restrukturyzacji wewnątrz podmiotów leczniczych, w celu maksymalizacji wykorzystania infrastruktury, w tym sąsiadującej, oraz stopnia jej dostosowania do istniejących deficytów.</p> <p>11. Wsparcie infrastrukturalne ze środków EFRR w ramach Działania co do zasady może zostać skierowane na finansowanie projektów realizowanych w oparciu o istniejącą bazę lokalową. W wyjątkowych sytuacjach, w przypadku braku możliwości adaptacji istniejących budynków możliwa będzie budowa nowych obiektów lub rozbudowa istniejących przy zachowaniu wszystkich ww. zasad.</p> <p>12. Wszystkie wspierane przedsięwzięcia muszą uwzględniać konieczność dostosowania infrastruktury i wyposażenia do potrzeb osób niepełnosprawnych.</p>
<p>20. Warunki i planowany zakres stosowania cross-finansingu (%) (jeśli dotyczy)</p>	<p>Nie dotyczy</p>
<p>21. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych</p>	<p>Nie dotyczy</p>
<p>22. Warunki uwzględnienia dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)</p>	<p>Luka w finansowaniu (na podstawie art. 61 ust. 3 lit. b oraz ust. 8 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r.)</p>
<p>23. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków</p>	<p>Dofinansowanie przekazywane jest jako refundacja poniesionych i udokumentowanych wydatków kwalifikowalnych lub jako zaliczka na poczet przyszłych wydatków kwalifikowalnych. Możliwość udzielenia dofinansowania w formie</p>

i planowany zakres systemu zaliczek	zaliczki oraz zasady w zakresie uproszczonych form rozliczania wydatków będą rozpatrywane przez IZ. Przy określaniu zasad udzielania zaliczki oraz zasad w zakresie uproszczonych form rozliczania wydatków IZ będzie kierowała się zapisami obowiązujących aktów prawnych i obowiązujących wytycznych.
24. Pomoc publiczna i pomoc de minimis (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	Nie dotyczy
25. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)	85% Projekty generujące dochód: zgodnie z luką w finansowaniu
26. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję) (jeśli dotyczy)	95% Projekty generujące dochód: zgodnie z luką w finansowaniu Zgodnie z uchwałą Nr XIV/244/2015 Zarządu Województwa Lubelskiego z dnia 3 lutego 2015 r. w sprawie przyjęcia „Stanowiska negocjacyjnego Samorządu Województwa Lubelskiego dotyczącego zmian do Kontraktu Terytorialnego” inwestycje na terenach rewitalizowanych oraz projekt „Doposażenie Centrum Onkologii Ziemi Lubelskiej im. św. Jana z Dukli w Lulinie, zwiększenie jakości dostępności do specjalistycznych świadczeń onkologicznych”: 95%
27. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	5 % Projekty generujące dochód: zgodnie z luką w finansowaniu (Zgodnie z uchwałą Nr XIV/244/2015 Zarządu Województwa Lubelskiego z dnia 3 lutego 2015 r. w sprawie przyjęcia „Stanowiska negocjacyjnego Samorządu Województwa Lubelskiego dotyczącego zmian do Kontraktu Terytorialnego” inwestycje na terenach rewitalizowanych oraz projekt „Doposażenie Centrum Onkologii Ziemi Lubelskiej im. św. Jana z Dukli w Lulinie, zwiększenie jakości dostępności do specjalistycznych świadczeń onkologicznych”: 5%)
28. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Brak ograniczeń kwotowych
29. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu – brak ograniczeń kwotowych. Maksymalna kwota wsparcia dla inwestycji z zakresu POZ – 100 000 PLN.
30. Kwota alokacji UE na instrumenty finanso-	Nie dotyczy

we (EUR) (jeśli dotyczy)	
31. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	Nie dotyczy
32. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	Nie dotyczy
33. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	Nie dotyczy

OPIS DZIAŁANIA 13.2 Infrastruktura usług społecznych

OPIS DZIAŁANIA 13.2 Infrastruktura usług społecznych	
6. Nazwa działania/poddziałania	<i>Infrastruktura usług społecznych</i>
7. Cel/e szczegółowy/e działania/poddziałania	Celem interwencji jest upowszechnienie dostępu do usług społecznych poprzez wsparcie infrastruktury niezbędnej do jej sprawnego świadczenia oraz zwiększenie aktywności zawodowej mieszkańców regionu, m.in. poprzez wzrost dostępności usług opieki nad dzieckiem w wieku do lat 3.
8. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	<i>Wskaźniki zostaną określone na dalszym etapie</i>
9. Lista wskaźników produktu	<ol style="list-style-type: none"> Liczba przebudowanych obiektów, w których realizowane są usługi aktywizacji społeczno – zawodowej. Liczba wybudowanych obiektów, w których realizowane są usługi aktywizacji społeczno-zawodowej. Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Liczba utworzonych obiektów opieki nad dziećmi do 3 roku życia. Liczba przebudowanych obiektów infrastruktury opieki nad dziećmi do 3 roku życia. Potencjał objętej wsparciem infrastruktury w zakresie opieki nad dziećmi lub infrastruktury edukacyjnej (CI35). Potencjalna liczba użytkowników usług aktywizacji społeczno-zawodowej świadczonych we wspartych obiektach.
10. Typy projektów	<ol style="list-style-type: none"> Budowa, rozbudowa, nadbudowa¹⁴¹, przebudowa,, adaptacja, remont, modernizacja, wyposażenie infrastruktury usług społecznych (bezpośrednio wykorzystywanej przez osoby wykluczone lub zagrożone wyklucze-

¹⁴¹ Budowa nowych obiektów jak również rozbudowa i nadbudowa istniejących możliwa jedynie w przypadku udokumentowania braku możliwości wykorzystania/adaptacji istniejących budynków.

	<p>niem społecznym), w tym :</p> <ol style="list-style-type: none"> a) ośrodków wsparcia, w tym m.in. środowiskowych instytucji aktywizujących osoby niepełnosprawne, dziennych i rodzinnych domów pomocy dla osób starszych, b) placówek środowiskowych i dziennego wsparcia dla dzieci i młodzieży, c) pieczy zastępczej, d) ośrodków wsparcia w tym specjalistycznych ośrodków wsparcia, e) placówek środowiskowych form wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi, środowiskowych domów samopomocy, f) ośrodków interwencji kryzysowej, g) podmiotów reintegracyjnych, h) placówek DPS i DPR w celu przejścia od form instytucjonalnych do deinstytucjonalizacji¹⁴² świadczenia usług, i) placówek instytucjonalnych form pomocy społecznej – warunkowo jedynie w przypadku objęcia wsparciem grupy osób, wobec której nie jest możliwe świadczenie usług w innej formie niż instytucjonalna ze względu na stan zdrowia lub inne istotne przesłanki. <ol style="list-style-type: none"> 2. Modernizacja, adaptacja (do potrzeb osób potrzebujących) oraz zakup wyposażenia infrastruktury niezbędnej do świadczenia środowiskowych form wsparcia w miejscu zamieszkania. 3. Remont, przebudowa, modernizacja i wyposażenie infrastruktury szkół przysposabiających do pracy. 4. Remont, przebudowa, adaptacja (w uzasadnionych przypadkach także zakup lokali mieszkalnych) i wyposażenie infrastruktury mieszkalnictwa chronionego, wspomaganego i treningowego¹⁴³. 5. Remont przebudowa, adaptacja i wyposażenie infrastruktury mieszkalnictwa socjalnego¹⁴⁴. 6. Budowa¹⁴⁵, rozbudowa, nadbudowa, przebudowa, adaptacja, remont, modernizacja i wyposażenie infrastruktury usług opieki nad dziećmi do lat 3, w tym żłobków, klubów dziecięcych i oddziałów żłobkowych m.in. w celu zwiększenia liczby miejsc w istniejących instytucjach.
<p>11. Typ beneficjenta</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia, – Samorządowe jednostki organizacyjne sektora finansów publicznych posiadające osobowość prawną, – Kościoły i związki wyznaniowe oraz osoby prawne kościołów i związków wyznaniowych, – Organizacje pozarządowe, – Organy prowadzące szkół przysposabiających do pracy:

¹⁴² Instytucjonalizacja i deinstytucjonalizacja w rozumieniu „Ogólnoeuropejskich wytycznych dotyczących przejścia od opieki instytucjonalnej do opieki świadczonej na poziomie lokalnych społeczności” (<http://deinstitutionalisationguide.eu/>).

¹⁴³ Interwencja może wykraczać poza części wspólne budynków. Zakup lokali mieszkalnych możliwy jedynie w przypadku udokumentowania braku możliwości wykorzystania/adaptacji istniejących budynków.

¹⁴⁴ Interwencja może wykraczać poza części wspólne budynków.

¹⁴⁵ Budowa nowych obiektów jedynie w przypadku udokumentowania braku możliwości wykorzystania/adaptacji istniejących budynków. Dodatkowo niezbędne jest przedstawienie diagnozy potrzeb i deficytów w obszarze interwencji z uwzględnieniem analizy trendów demograficznych i kompleksowych planów wykorzystania powstałej infrastruktury (potwierdzających zasadność realizacji inwestycji).

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia ▪ Samorządowe jednostki organizacyjne sektora finansów publicznych posiadające osobowość prawną, ▪ Kościoły i związki wyznaniowe oraz osoby prawne kościołów i związków wyznaniowych, ▪ Organizacje pozarządowe, <p>– Organy prowadzące żłobki, kluby dziecięce i oddziały żłobkowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia ▪ Samorządowe jednostki organizacyjne sektora finansów publicznych posiadające osobowość prawną, ▪ Kościoły i związki wyznaniowe oraz osoby prawne kościołów i związków wyznaniowych, ▪ Organizacje pozarządowe.
12. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Mieszkańcy województwa lubelskiego, w tym społeczności lokalne, osoby zagrożone wykluczeniem społecznym lub ubóstwem, otoczenie osób wykluczonych społecznie, a także podmioty gospodarcze i instytucje korzystające z rezultatów projektu.
13. Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy
14. Instytucja wdrażająca (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy
15. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	Region słabiej Rozwinięty 29 793 182
16. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO (jeśli dotyczy)	<p><i>Mechanizmy zapewniające koordynację udzielanego wsparcia z innymi działaniami i osiami priorytetowymi RPO WL 2014-2020:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Harmonogram naborów wniosków, – KM RPO WL 2014-2020, – Mapa projektów, – Kryteria wyboru projektów, – Regionalne Obserwatorium Terytorialne, – Wspólne działania informacyjno – promocyjne. <p><i>Mechanizmy zapewniające koordynację udzielanego wsparcia z innymi Programami Operacyjnymi:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Komitet ds. Umowy Partnerstwa, – Kontrakt Terytorialny dla Województwa Lubelskiego, – Ukierunkowanie interwencji na realizację celów Strategii Europa 2020, – Wytyczne horyzontalne ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego, – Wspólna Lista Wskaźników Kluczowych,

	<ul style="list-style-type: none"> – Mapa projektów, – Linia demarkacyjna określająca podział interwencji pomiędzy poziomem krajowym i regionalnym.
17. Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy
18. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	<p>Tryb konkursowy</p> <p>Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie, Departament Wdrażania Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego</p>
19. Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Szczegółowe zasady kwalifikowalności wydatków określone zostaną w Wytycznych programowych w ramach RPO WL na lata 2014 – 2020. 2. Wsparcie infrastruktury sektora usług społecznych możliwe jest w zakresie, w jakim będzie ona wykorzystywana przez osoby zagrożone wykluczeniem społecznym i powiązana z procesem aktywizacji społecznej oraz społeczno-zawodowej jak również deinstytucjonalizacją usług (nie wykluczając stacjonarnych form opieki gdy objęcie wsparciem danej grupy osób nie jest możliwe w innej formie ze względu na stan zdrowia lub inne istotne przesłanki). Możliwe będzie również wsparcie dla form instytucjonalnych w celu przekształcenia ich w formy zdeinstytucjonalizowane. 3. Ze względu na zróżnicowanie potrzeb poszczególnych grup docelowych dla zapewnienia efektywności wsparcia, podejmowane interwencje muszą mieć charakter zindywidualizowany, kompleksowy i długofalowy. Oznacza to, iż projekty finansowane z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego będą realizowane w ścisłym połączeniu z działaniami podejmowanymi w ramach wsparcia Europejskiego Funduszu Społecznego, który pełni funkcję wiodącą w tym obszarze. 4. Decyzja o realizacji danej inwestycji w sektorze usług społecznych powinna zostać poprzedzona wnikliwą analizą uwarunkowań demograficznych, terytorialnych jak również potrzeb osób stanowiących grupę docelową inwestycji (ocena prawidłowości danej formy opieki i wsparcia). 5. Rozwój usług społecznych na rzecz osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym, wspierany ze środków EFRR, jest zgodny z założeniami europejskich zasad przejścia z opieki instytucjonalnej do opieki środowiskowej¹⁴⁶ oraz z kierunkami wskazanymi w KPPUIWS. 6. Preferencyjnie traktowane będą projekty z zakresu środowiskowych form wsparcia. 7. Wsparcie infrastrukturalne ze środków EFRR w ramach Działania co do zasady może zostać skierowane na finansowane projektów realizowanych w oparciu o istniejącą bazę lokalową. W wyjątkowych sytuacjach, w przypadku braku możliwości adaptacji istniejących budynków możliwa będzie budowa nowych obiektów lub rozbudowa (nadbudowa) istniejących przy za-

¹⁴⁶ Ogólnoeuropejskie wytyczne dotyczące przejścia od opieki instytucjonalnej do opieki świadczonej na poziomie lokalnych społeczności.

	<p>chowaniu wszystkich ww. zasad. W tym przypadku niezbędne jest przedstawienie diagnozy potrzeb i deficytów w obszarze interwencji z uwzględnieniem analizy trendów demograficznych i kompleksowych planów wykorzystania powstałej infrastruktury (potwierdzających zasadność realizacji inwestycji). Powyższe zapisy znajdują zastosowanie w przypadku zakupu lokali mieszkalnych w ramach projektów z zakresu wsparcia mieszkalnictwa wspomaganego, chronionego i treningowego.</p> <p>8. Inwestycje dotyczące mieszkalnictwa socjalnego, wspomaganego, chronionego i treningowego powinny być realizowane w oparciu o istniejącą infrastrukturę, w powiązaniu z procesem aktywizacji zawodowej, mając na celu usamodzielnienie ekonomiczne osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. W powyższym zakresie preferencyjnie traktowane będą projekty dotyczące mieszkalnictwa wspomaganego, chronionego i treningowego.</p> <p>9. Inwestycje dotyczące mieszkalnictwa socjalnego, wspomaganego, chronionego i treningowego mogą obejmować części wspólne budynku, w którym znajdują się przedmiotowe lokale tylko pod warunkiem, że powierzchnia użytkowa ww. lokali będzie większa niż 50% powierzchni użytkowej danego budynku.</p> <p>10. Wszystkie wspierane przedsięwzięcia muszą uwzględniać konieczność dostosowania infrastruktury i wyposażenia do potrzeb osób niepełnosprawnych.</p> <p>11. Wsparcie w ramach Działania nie może być udzielone w zakresie w jakim jest wykluczone w art. 1 ust. 2 - 5 Rozporządzenia Komisji (UE) NR 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającym niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu.</p>
20. Warunki i planowany zakres stosowania cross-financingu (%) (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy
21. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	Nie dotyczy
22. Warunki uwzględnienia dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)	Luka w finansowaniu (na podstawie art. 61 ust. 3 lit. b oraz ust. 8 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r.)
23. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	Dofinansowanie przekazywane jest jako refundacja poniesionych i udokumentowanych wydatków kwalifikowalnych lub jako zaliczka na poczet przyszłych wydatków kwalifikowalnych. Możliwość udzielenia dofinansowania w formie zaliczki oraz zasady w zakresie uproszczonych form rozliczania wydatków będą rozpatrywane przez IZ. Przy określaniu zasad udzielania zaliczki oraz zasad w zakresie uproszczonych form rozliczania wydatków IZ będzie kierowała się zapisami obowiązujących aktów prawnych i obowiązujących wytycznych.
24. Pomoc publiczna	W przypadku wystąpienia pomocy publicznej zastosowanie mają:

i pomoc de minimis (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	<ul style="list-style-type: none"> - Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020 - program pomocowy przygotowany przez ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego w zakresie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach regionalnych programów operacyjnych – poza CT 3 (na podstawie Rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu).
25. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)	<p>Projekty nieobjęte pomocą publiczną: 85%</p> <p>Projekty objęte pomocą publiczną: zgodnie z programami pomocy publicznej.</p> <p>Projekty generujące dochód: zgodnie z luką w finansowaniu</p>
26. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję) (jeśli dotyczy)	<p>Projekty nieobjęte pomocą publiczną: 95%</p> <p>Projekty objęte pomocą publiczną: zgodnie z programami pomocy publicznej.</p> <p>Projekty generujące dochód: zgodnie z luką w finansowaniu</p> <p>Zgodnie z uchwałą Nr XIV/244/2015 Zarządu Województwa Lubelskiego z dnia 3 lutego 2015 r. w sprawie przyjęcia „Stanowiska negocjacyjnego Samorządu Województwa Lubelskiego dotyczącego zmian do Kontraktu Terytorialnego” inwestycje na terenach rewitalizowanych, nieobjęte pomocą publiczną i nie generujące dochodu: 95%</p>
27. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	<p>Projekty nieobjęte pomocą publiczną: 5%</p> <p>Projekty objęte pomocą publiczną: zgodnie z programami pomocy publicznej</p> <p>Projekty generujące dochód: zgodnie z luką w finansowaniu</p> <p>Zgodnie z uchwałą Nr XIV/244/2015 Zarządu Województwa Lubelskiego z dnia 3 lutego 2015 r. w sprawie przyjęcia „Stanowiska negocjacyjnego Samorządu Województwa Lubelskiego dotyczącego zmian do Kontraktu Terytorialnego” inwestycje na terenach rewitalizowanych, nieobjęte pomocą publiczną i nie generujące dochodu: 5%</p>
28. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Brak ograniczeń kwotowych
29. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Brak ograniczeń kwotowych
30. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe	Nie dotyczy

(EUR) (jeśli dotyczy)	
31. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	Nie dotyczy
32. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	Nie dotyczy
33. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	Nie dotyczy

OPIS DZIAŁANIA 13.3 Rewitalizacja obszarów miejskich

OPIS DZIAŁANIA 13.3 Rewitalizacja ¹⁴⁷ obszarów miejskich ¹⁴⁸	
6. Nazwa działania/poddziałania	<i>Rewitalizacja obszarów miejskich</i>
7. Cel/e szczegółowy/e działania/poddziałania	Celem Działania jest odnowa zdegradowanych przestrzeni miejskich prowadząca do rozwiązywania zdiagnozowanych problemów społecznych tych obszarów. Cel ten zostanie osiągnięty poprzez wsparcie przedsięwzięć rewitalizacyjnych obejmujących m.in. zadania w zakresie głębokiej przebudowy i adaptacji zdegradowanych obiektów i obszarów, ukierunkowane w szczególności na poprawę jakości korzystania z przestrzeni, likwidację izolacji obszarów problemowych oraz poprawę jakości życia mieszkańców obszarów zdegradowanych. Inwestycje infrastrukturalne w zakresie rewitalizacji ukierunkowane na rozwiązywanie zdiagnozowanych problemów społecznych wzmocnią wysiłki na rzecz ograniczenia koncentracji ubóstwa oraz wykluczenia społecznego mieszkańców obszarów rewitalizowanych. Pozwolą także na odnowę zdegradowanych przestrzeni miejskich przyczyniając się do wzmocnienia ich potencjałów rozwojowych.
8. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba osób korzystających z obiektów infrastruktury społeczno-kulturalnej/turystycznej będącej przedmiotem projektu. 2. Powierzchnia terenów przygotowanych pod działalność gospodarczą. 3. Powierzchnia użytkowa budynków przygotowanych pod działalność gospodarczą.
9. Lista wskaźników produktu	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach. 2. Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie (CI1). 3. Budynki publiczne lub komercyjne wybudowane lub wyremontowane na obszarach miejskich (CI39).

¹⁴⁷ Przez **rewitalizację** należy proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych poprzez działania integrujące interwencję na rzecz społeczności lokalnej, przestrzeni i lokalnej gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez interesariuszy tego procesu, na podstawie LPR.

¹⁴⁸ Działanie 13.3 skierowane jest do miast powiatowych oraz gmin miejskich i miejsko-wiejskich powyżej 5 000 mieszkańców.

	<ol style="list-style-type: none"> 4. Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją. 5. Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. 6. Liczba przedsiębiorstw ulokowanych na zrewitalizowanych obszarach. 7. Otwarta przestrzeń utworzona lub rekultywowana na obszarach miejskich (CI 38).
<p>10. Typy projektów</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przebudowa, remont lub modernizacja¹⁴⁹ zdegradowanych budynków, w tym m.in. budynków przemysłowych, powojkowych w celu przywrócenia lub nadania im nowych funkcji użytkowych, np. społecznych, gospodarczych, turystycznych lub kulturalnych wraz z zagospodarowaniem terenu funkcjonalnie związanego z obiektem. 2. Kompleksowe projekty obejmujące rekultywację / remediację zdegradowanych obszarów wraz z przebudową oraz adaptacją obiektów zdegradowanych, w tym obiektów przemysłowych i powojkowych zlokalizowanych na tych terenach, mające na celu przywrócenie lub nadanie danemu obszarowi nowych funkcji użytkowych, tj. np. gospodarczych, turystycznych, kulturalnych lub społecznych. 3. Roboty restauratorskie i konserwatorskie budynków znajdujących się w rejestrze zabytków, budynków położonych w strefie ochrony konserwatorskiej oraz budynków o wartości architektonicznej i znaczeniu historycznym nie będących w rejestrze zabytków i ich wyposażenia niezbędnego dla wprowadzenia funkcji, jaką będzie pełnić będzie budynek po realizacji projektu w celu przywrócenia lub nadania im nowych funkcji użytkowych, np. społecznych, gospodarczych, turystycznych lub kulturalnych wraz z zagospodarowaniem terenu funkcjonalnie związanego z obiektem. 4. Uporządkowanie i zagospodarowanie zdegradowanych przestrzeni publicznych (przebudowa, remont lub modernizacja) w celu przywrócenia lub nadania im nowych funkcji użytkowych, np. społecznych, gospodarczych, turystycznych lub kulturalnych wyłącznie jako element zapewniający spójność kompleksowych projektów rewitalizacyjnych. 5. Zakup wyposażenia - wyłącznie jako element projektów dotyczących adaptacji budynków na cele np. gospodarcze, społeczne, turystyczne lub kulturalne i bezpośrednio związanego z funkcją, jaką będzie pełnić będzie budynek po realizacji projektu. 6. Roboty budowlane i modernizacyjne infrastruktury technicznej (wodno-kanalizacyjna, energetyczna oraz infrastruktura z zakresu gospodarki odpadami). Przedmiotowe prace dopuszczalne są wyłącznie jako element zapewniający spójność kompleksowych projektów rewitalizacyjnych będący uzupełnieniem szerszego projektu oraz w przypadku, kiedy są niezbędne do realizacji celów projektu. 7. Roboty budowlane i modernizacyjne dróg lokalnych (gminnych i powiatowych). Przedmiotowe prace dopuszczalne są wyłącznie jako element zapewniający spójność kompleksowych projektów rewitalizacyjnych będący uzupełnieniem szerszego projektu oraz w przypadku, kiedy są niezbędne do rea-

¹⁴⁹ **Modernizacja** – na potrzeby działania 13.3 poprzez modernizację rozumie się trwałe ulepszenie istniejącego obiektu budowlanego prowadzące do zwiększenia jego wartości użytkowej.

	<p>lizacji celów projektu.</p> <p>8. Tworzenie stref bezpieczeństwa¹⁵⁰ i zapobieganie przestępczości w zagrożonych patologiami społecznymi obszarach miast m.in.: budowa lub przebudowa oświetlenia, zakup i instalacja systemów monitoringu, wyposażenie centrum monitoringu oraz koszty robót budowlanych mających na celu przystosowanie pomieszczeń do pełnienia funkcji centrum monitoringu, itp. wyłącznie jako element zapewniający spójność kompleksowych projektów rewitalizacyjnych będący uzupełnieniem szerszego projektu.</p> <p>9. Rozwój miejskich terenów zielonych - wyłącznie jako element zapewniający spójność kompleksowych projektów rewitalizacyjnych będący uzupełnieniem szerszego projektu.</p> <p>10. Przebudowa, remont lub modernizacja budynków w celu adaptacji na działalność przedsiębiorstw, w tym przedsiębiorstw społecznych wraz z zakupem wyposażenia niezbędnego do prowadzenia niniejszej działalności, z wyłączeniem prac dot. wsparcia działalności administracyjno-biurowej.</p>
11. Typ beneficjenta	<ul style="list-style-type: none"> – Jednostki samorządu terytorialnego oraz ich związki, porozumienia i stowarzyszenia – Samorządowe jednostki organizacyjne sektora finansów publicznych posiadające osobowość prawną – Służby ratownicze i bezpieczeństwa publicznego – przedsiębiorstwa społeczne, zgodnie definicją Krajowego Programu Rozwoju Ekonomii Społecznej – Podmioty działające w oparciu o partnerstwo publiczno-prywatne – Spółki prawa handlowego, w których większość udziałów lub akcji posiadają jednostki samorządu terytorialnego lub ich związki – Organizacje pozarządowe – Jednostki zaliczane do sektora finansów publicznych posiadające osobowość prawną nie wymienione wyżej – MŚP (przedsiębiorstwa muszą prowadzić działalność na terenie województwa lubelskiego) – Podmioty wdrażające instrument finansowy, które spełniają kryteria wymienione w rozporządzeniu delegowanym nr 480/2014
12. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Mieszkańcy województwa lubelskiego, w tym społeczności lokalne, osoby zagrożone wykluczeniem społecznym lub ubóstwem, otoczenie osób wykluczonych społecznie, zamieszkujące obszar zdegradowany, a także podmioty gospodarcze i instytucje korzystające z rezultatów projektu
13. Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy
14. Instytucja wdrażająca (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy

¹⁵⁰ **Strefa bezpieczeństwa** - przestrzeń publiczna, z wyłączeniem budynków, zagrożona przed realizacją projektu patologiami społecznymi, wyposażona i obsługiwana w wyniku realizacji projektu przez m.in. nowy lub zmodernizowany system monitoringu lub inny system służący zwiększeniu bezpieczeństwa mieszkańców.

<p>15. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)</p>	<p>Region Słabiej Rozwinięty 57 471 796</p>
<p>16. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO (jeśli dotyczy)</p>	<p><i>Mechanizmy zapewniające koordynację udzielanego wsparcia z innymi działaniami i osiami priorytetowymi RPO WL 2014-2020:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Dwufunduszowość programu, – Harmonogram naborów wniosków, – KM RPO WL 2014-2020, – Kryteria wyboru projektów, – Instrumenty terytorialne ułatwiające komplementarność w sensie geograficznym, – Finansowanie krzyżowe, – Mapa projektów, – Wspólne działania informacyjno-promocyjne. <p><i>Mechanizmy zapewniające koordynację udzielanego wsparcia z innymi Programami Operacyjnymi:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Komitet ds. Umowy Partnerstwa, – Kontrakt Terytorialny dla Województwa Lubelskiego, – ukierunkowanie interwencji na realizację celów Strategii Europa 2020, – Wytyczne horyzontalne ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego, – Wspólna Lista Wskaźników Kluczowych, – Mapa projektów.
<p>17. Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)</p>	<p><i>Do ustalenia zakres wsparcia w ramach przedsięwzięć z zakresu zrównoważonego rozwoju obszarów miejskich innych niż obszar funkcjonalny miasta wojewódzkiego poprzez realizację projektów zintegrowanych na obszarach strategicznej interwencji (miasta subregionalne) wyznaczonych w Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego.</i></p>
<p>18. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów</p>	<p>Tryb konkursowy Tryb pozakonkursowy</p> <p>Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie, Departament Wdrażania Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego</p>
<p>19. Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Szczegółowe zasady kwalifikowalności wydatków określone zostaną w Wytycznych programowych w ramach RPO WL na lata 2014 – 2020. 2. Warunkiem uzyskania wsparcia w ramach Działania będzie ujęcie projektu w LPR i jego realizacja na obszarze zdegradowanym, prawidłowo zidentyfikowanym na podstawie wybranego zestawu wskaźników odnoszących się do sytuacji społeczno-gospodarczej danej jednostki terytorialnej (w szczególności uwzględnione powinny być wskaźniki dotyczące ubóstwa, wykluczenia społecznego, stanu zdrowia i poziomu edukacji, np. lokalny wskaźnik rozwoju społecznego (Local Human Development Index).

	<ol style="list-style-type: none"> 3. Niezbędnym warunkiem realizacji działań inwestycyjnych w ramach Działania będzie ich podporządkowanie i ukierunkowanie na rozwiązywanie zdiagnozowanych problemów społecznych – działania te powinny służyć głównie spełnieniu założeń Osi Priorytetowej 11 i koncentrować się m.in. na przeciwdziałaniu koncentracji ubóstwa, eliminacji czynników prowadzących do wykluczenia społecznego. 4. Wszystkie wspierane przedsięwzięcia muszą uwzględniać konieczność dostosowania infrastruktury i wyposażenia do potrzeb osób niepełnosprawnych. 5. Działania mające na celu poprawę dostępności do usług społecznych muszą wykazywać zgodność z założeniami europejskich zasad odejścia od form opieki instytucjonalnej na rzecz opieki środowiskowej (nie wykluczając stacjonarnych form opieki) oraz z kierunkami wskazanymi w Programie Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu 2020. 6. Projekty z zakresu kultury muszą wynikać z LPR i powinny koncentrować się na marginalizowanych społecznościach. Muszą to być projekty o mniejszej skali, których wysokość kosztów kwalifikowalnych nie będzie przekraczać 2 mln euro. 7. Wydatki na konserwację/restaurację wyposażenia budynków znajdujących się w rejestrze zabytków, budynków położonych w strefie ochrony konserwatorskiej oraz budynków o wartości architektonicznej i znaczeniu historycznym nie będących w rejestrze zabytków kwalifikowalne będą wyłącznie w przypadku, gdy prace te będą niezbędne, by nadać bądź przywrócić funkcje użytkowe (np. społeczne, gospodarcze, turystyczne lub kulturalne) ni-niejszym budynkom. Wyposażenie to musi być bezpośrednio związane z funkcją, jaką będzie pełnić będzie budynek po realizacji projektu. 8. Prace w zakresie wyposażenia centrum monitoringu oraz w zakresie przystosowania pomieszczeń do pełnienia funkcji centrum monitoringu kwalifikowalne będą wyłącznie w przypadku, gdy w ramach projektu przewidziany jest zakup i instalacja systemów monitoringu. Prace w przedmiotowym zakresie kwalifikowalne będą wyłącznie w zakresie związanym bezpośrednio z systemem monitoringu, jaki instalowany jest w ramach projektu. 9. Inwestycje dotyczące zewnętrznej infrastruktury technicznej oraz w zakresie dróg lokalnych (gminnych i powiatowych) dopuszczalne będą jedynie w sytuacjach uzasadnionych spójnością realizowanej operacji, w tym brakiem możliwości osiągnięcia założonych rezultatów bez realizacji danego elementu. Ponadto, inwestycje w drogi lokalne możliwe będą wyłącznie w sytuacji, gdy przyczynią się do fizycznej, gospodarczej i społecznej rewitalizacji i regeneracji obszarów miejskich lub miejskich obszarów funkcjonalnych. Inwestycje w zakresie dróg lokalnych muszą stanowić element LPR. Wydatki na drogi lokalne mogą stanowić maksymalnie 15% kosztów kwalifikowalnych projektu. Wydatki na pozostałą zewnętrzną infrastrukturę techniczną (infrastruktura wodno-kanalizacyjna, energetyczna oraz infrastruktura z zakresu gospodarki odpadami) nie mogą przekroczyć 25% kosztów kwalifikowalnych projektu. 10. Budowa nowych budynków, co do zasady, nie może być realizowana w ramach tego Działania. Wyjątek stanowią projekty polegające na odtworze-
--	---

	<p>niu zabudowy zdegradowanej w stopniu uniemożliwiającym jej regenerację/renowację (zastąpienie starego budynku nowym). W takim przypadku, wnioskodawca zobowiązany będzie do przedstawienia wiarygodnych analiz potwierdzających, iż stopień zdegradowania budynku uniemożliwia jego regenerację/renowację, w tym analiz potwierdzających efektywność kosztową takiego rozwiązania.</p> <p>11. Priorytetowo traktowane będą projekty:</p> <ul style="list-style-type: none"> – generujące nowe miejsca pracy, – przyczyniające się do poprawy efektywności energetycznej, – zapewniające kompleksowe rozwiązanie problemu obszaru zdegradowanego¹⁵¹, – wykazujące jak największą komplementarność z inwestycjami współfinansowanymi z EFS, w szczególności z realizowanymi w ramach Działań: 9.2, 11.1, 11.2, 11.3 – <u>których całość lub elementy/moduły całości zostały przygotowane</u> w oparciu o formułę konkursu architektonicznego, architektoniczno-urbanistycznego lub urbanistycznego. <p>12. Zgodnie z art. 7 ustawy z dnia 8 grudnia 2006 r. o finansowym wsparciu tworzenia lokali socjalnych, mieszkań chronionych, noclegowni i domów dla bezdomnych (Dz. U. z 2006 r. Nr 251, poz. 1844 z późn. zm.) wyklucza się uzyskanie jednoczesnego wsparcia na to samo przedsięwzięcie ze środków EFRR i krajowych środków o specjalnym przeznaczeniu. Ponadto, zgodnie z art. 4 i 8 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów (Dz. U. 2014 poz. 712) wyklucza się uzyskanie jednoczesnego wsparcia na to samo przedsięwzięcie ze środków pochodzących z budżetu UE oraz z kredytu, do którego beneficjentowi przysługuje premia, o której mowa we wskazanych artykułach.</p> <p>13. Wsparcie w ramach Działania nie może być udzielone w zakresie w jakim jest wykluczone w art. 1 ust. 2 - 5 Rozporządzenia Komisji (UE) NR 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającym niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu.</p>
<p>20. Warunki i planowany zakres stosowania cross-finansingu (%) (jeśli dotyczy)</p>	<p>10 % współfinansowania unijnego</p> <p>Możliwość stosowania cross-finansingu ograniczona jest jedynie do działań, które są niezbędne dla pomyślnej realizacji projektu oraz są bezpośrednio powiązane z projektem. Przedmiotowe finansowanie powinno być powiązane wprost z głównymi zadaniami realizowanymi w ramach danego projektu.</p> <p>Działania społeczne finansowane w ramach działania będą obejmować m.in. inwestycje na rzecz aktywizacji środowisk zagrożonych wykluczeniem społecznym i ubogich. Dla przedmiotowych zadań stosuje się zasady kwalifikowalności dla EFS.</p>
<p>21. Dopuszczalna maksymalna wartość zaku-</p>	<p>Nie dotyczy</p>

¹⁵¹ Kompleksowość działań rewitalizacyjnych wyraża się w integrowaniu różnych wielowątkowych, wzajemnie uzupełniających się i wzmacniających działań mających na celu wywołanie jakościowej pozytywnej zmiany na zidentyfikowanym obszarze. Efektem podejmowanych działań ma być trwała gospodarcza, fizyczna, społeczna i środowiskowa poprawa sytuacji na obszarze zdegradowanym.

<p>pionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych</p>	
<p>22. Warunki uwzględnienia dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)</p>	<p>Luka w finansowaniu (na podstawie art. 61 ust. 3 lit. b oraz ust. 8 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r.)</p>
<p>23. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek</p>	<p>Dofinansowanie przekazywane jest jako refundacja poniesionych i udokumentowanych wydatków kwalifikowalnych lub jako zaliczka na poczet przyszłych wydatków kwalifikowalnych. Możliwość udzielenia dofinansowania w formie zaliczki oraz zasady w zakresie uproszczonych form rozliczania wydatków będą rozpatrywane przez IZ. Przy określaniu zasad udzielania zaliczki oraz zasad w zakresie uproszczonych form rozliczania wydatków IZ będzie kierowała się zapisami obowiązujących aktów prawnych i obowiązujących wytycznych.</p>
<p>24. Pomoc publiczna i pomoc de minimis (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)</p>	<p>W przypadku wystąpienia pomocy publicznej zastosowanie mają:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Program pomocowy przygotowany przez ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego w zakresie udzielania pomocy przez fundusze rozwoju na rzecz rozwoju obszarów miejskich w ramach regionalnych programów operacyjnych (na podstawie art. 16 <i>Pomoc regionalna na rzecz rozwoju obszarów miejskich</i> Rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu). 2. Program pomocowy przygotowany przez ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego w zakresie udzielania pomocy inwestycyjnej na wcześniejsze dostosowanie do przyszłych norm unijnych, na zastosowanie norm surowszych niż normy unijne w zakresie ochrony środowiska lub podniesienie poziomu ochrony środowiska w przypadku braku norm unijnych w ramach regionalnych programów operacyjnych (na podstawie art. 36 <i>Pomoc inwestycyjna umożliwiająca przedsiębiorstwom zastosowanie norm surowszych niż normy unijne w zakresie ochrony środowiska lub podniesienie poziomu ochrony środowiska w przypadku braku norm unijnych</i>, art. 37 <i>Pomoc inwestycyjna na wcześniejsze dostosowanie do przyszłych norm unijnych</i> Rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu). 3. Program pomocowy przygotowany przez ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego w zakresie udzielania pomocy inwestycyjnej w infrastrukturę lokalną w ramach regionalnych programów operacyjnych (na podstawie art. 56 <i>Pomoc inwestycyjna na infrastrukturę lokalną</i> Rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu). 4. Program pomocowy przygotowany przez ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego w zakresie udzielania pomocy na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego

	<p>(na podstawie art. 53 Pomoc na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego Rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu).</p> <p>5. Program pomocowy przygotowany przez ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego w zakresie udzielania pomocy inwestycyjnej na efektywny energetycznie system ciepłowniczy, chłodniczy w ramach regionalnych programów operacyjnych (na podstawie art. 46 Pomoc inwestycyjna na efektywny energetycznie system ciepłowniczy i chłodniczy Rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu).</p> <p>6. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020</p> <p>7. Program pomocowy przygotowany przez ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego w zakresie udzielania pomocy na infrastrukturę sportową i wielofunkcyjną infrastrukturę rekreacyjną (na podstawie art. 55 Pomoc na infrastrukturę sportową i wielofunkcyjną infrastrukturę rekreacyjną Rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu).</p>
<p>25. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Projekty nieobjęte pomocą publiczną: 85% – Projekty objęte pomocą publiczną: zgodnie z programami pomocy publicznej. – Projekty generujące dochód: zgodnie z luką w finansowaniu
<p>26. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję) (jeśli dotyczy)</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Projekty nieobjęte pomocą publiczną: 95% – Projekty objęte pomocą publiczną: zgodnie z programami pomocy publicznej. – Projekty generujące dochód: zgodnie z luką w finansowaniu <p>Zgodnie z uchwałą Nr XIV/244/2015 Zarządu Województwa Lubelskiego z dnia 3 lutego 2015 r. w sprawie przyjęcia „Stanowiska negocjacyjnego Samorządu Województwa Lubelskiego dotyczącego zmian do Kontraktu Terytorialnego” projekty niegenerujące dochodu i nieobjęte pomocą publiczną: 95%</p>
<p>27. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych</p>	<p>Projekty nieobjęte pomocą publiczną: 5%</p> <p>Projekty objęte pomocą publiczną: zgodnie z programami pomocy publicznej</p> <p>Projekty generujące dochód: zgodnie z luką w finansowaniu</p> <p>(Zgodnie z uchwałą Nr XIV/244/2015 Zarządu Województwa Lubelskiego z dnia 3 lutego 2015 r. w sprawie przyjęcia „Stanowiska negocjacyjnego Samorządu Województwa Lubelskiego dotyczącego zmian do Kontraktu Terytorialnego” projekty niegenerujące dochodu i nieobjęte pomocą publiczną: 5%)</p>

28. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Brak ograniczeń kwotowych
29. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Minimalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu: brak ograniczeń kwotowych. Maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektów z zakresu kultury: 2 mln euro ¹⁵² .
30. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR) (jeśli dotyczy)	Ewentualne zastosowanie instrumentów finansowych w ramach Działania, w tym zakres i forma wsparcia zostaną określone na podstawie analizy ex-ante.
31. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych w przypadku ich zastosowania w ramach Działania zostanie określony na podstawie analizy ex-ante.
32. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych w przypadku ich zastosowania w ramach Działania zostanie określony na podstawie analizy ex-ante.
33. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych w przypadku ich zastosowania w ramach Działania, zostanie określony na podstawie analizy ex-ante.

OPIS DZIAŁANIA 13.4 Rewitalizacja obszarów wiejskich

OPIS DZIAŁANIA 13.4 Rewitalizacja ¹⁵³ obszarów wiejskich ¹⁵⁴	
6. Nazwa działania/ poddziałania	<i>Rewitalizacja obszarów wiejskich</i>
7. Cel/e szczegółowy/e działania/ poddziałania	Celem Działania jest rozwój infrastruktury obszarów zdegradowanych małych miast a także obszarów wiejskich przyczyniający się do rozwiązywania zdiagnozowanych problemów społecznych tych obszarów. Cel ten zostanie osiągnięty poprzez wsparcie przedsięwzięć rewitalizacyjnych obejmujących m.in. zadania w zakresie głębokiej przebudowy i adaptacji zdegradowanych obiektów i obszarów, ukierunkowane w szczególności na poprawę jakości korzystania z przestrzeni, likwidację izolacji obszarów problemowych oraz poprawę jakości życia mieszkańców obszarów zdegradowanych. Inwestycje infrastrukturalne w zakresie rewitalizacji ukierunkowane na rozwiązywanie zdiagnozowanych problemów społecznych wzmocnią wysiłki na rzecz ograniczania koncentracji ubóstwa oraz

¹⁵² Kwota w PLN przeliczona będzie wg kursu EBC z przedostatniego dnia miesiąca poprzedzającego miesiąc, w którym został ogłoszony nabór projektów w trybie konkursowym lub w którym nastąpiło złożenie wniosku w trybie pozakonkursowym.

¹⁵³ Przez **rewitalizację** należy rozumieć proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych poprzez działania integrujące interwencję na rzecz społeczności lokalnej, przestrzeni i lokalnej gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez interesariuszy tego procesu, na podstawie LPR.

¹⁵⁴ Na potrzeby Działania 13.4 poprzez obszary wiejskie rozumie się gminy wiejskie a także gminy miejskie i miejsko-wiejskie do 5000 mieszkańców.

	wykluczenia społecznych mieszkańców obszarów rewitalizowanych. Pozwolą także na odnowę zdegradowanych przestrzeni małych miast i wiejskich przyczyniając się do wzmocnienia ich potencjałów rozwojowych.
8. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	1. Liczba osób korzystających z obiektów infrastruktury społeczno-kulturalnej/turystycznej będącej przedmiotem projektu.
9. Lista wskaźników produktu	1. Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach. 2. Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie (CI1). 3. Budynki publiczne lub komercyjne budynki wybudowane lub wyremontowane na obszarach miejskich (CI39). 4. Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją. 5. Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. 6. Liczba przedsiębiorstw ulokowanych na zrewitalizowanych obszarach. 7. Otwarta przestrzeń utworzona lub rekultywowana na obszarach miejskich (CI 38).
10. Typy projektów	1. Przebudowa, remont lub modernizacja ¹⁵⁵ zdegradowanych budynków, w tym m.in. budynków przemysłowych, powojennych w celu przywrócenia lub nadania im nowych funkcji użytkowych, np. społecznych, gospodarczych, turystycznych lub kulturalnych wraz z zagospodarowaniem terenu funkcjonalnie związanego z obiektem. 2. Kompleksowe projekty obejmujące rekultywację / remediację zdegradowanych obszarów wraz z przebudową oraz adaptacją obiektów zdegradowanych, w tym obiektów przemysłowych i powojennych zlokalizowanych na tych terenach, mające na celu przywrócenie lub nadanie danemu obszarowi nowych funkcji użytkowych, tj. np. gospodarczych, turystycznych, kulturalnych lub społecznych. 3. Roboty restauratorskie i konserwatorskie budynków znajdujących się w rejestrze zabytków, budynków położonych w strefie ochrony konserwatorskiej oraz budynków o wartości architektonicznej i znaczeniu historycznym nie będących w rejestrze zabytków i ich wyposażenia niezbędnego dla wprowadzenia funkcji, jaką będzie pełnić budynek po realizacji projektu w celu przywrócenia lub nadania im nowych funkcji użytkowych, np. społecznych, gospodarczych, turystycznych lub kulturalnych wraz z zagospodarowaniem terenu funkcjonalnie związanego z obiektem. 4. Uporządkowanie i zagospodarowanie zdegradowanych przestrzeni publicznych (przebudowa, remont lub modernizacja) w celu przywrócenia lub nadania im nowych funkcji użytkowych, np. społecznych, gospodarczych, turystycznych lub kulturalnych wyłącznie jako element zapewniający spójność kompleksowych projektów rewitalizacyjnych. 5. Zakup wyposażenia - wyłącznie jako element projektów dotyczących adaptacji budynków na cele np. gospodarcze, społeczne, turystyczne lub kulturalne i bezpośrednio związanego z funkcją, jaką będzie pełnić budynek po realizacji projektu. 6. Roboty budowlane i modernizacyjne infrastruktury technicznej (wodno-

¹⁵⁵ **Modernizacja** – na potrzeby działania 13.4 poprzez modernizację rozumie się trwałe ulepszenie istniejącego obiektu budowlanego prowadzące do zwiększenia jego wartości użytkowej.

	<p>kanalizacyjna, energetyczna oraz infrastruktura z zakresu gospodarki odpadami). Przedmiotowe prace dopuszczalne są wyłącznie jako element zapewniający spójność kompleksowych projektów rewitalizacyjnych będący uzupełnieniem szerszego projektu oraz w przypadku, kiedy są niezbędne do realizacji celów projektu.</p> <p>7. Roboty budowlane i modernizacyjne dróg lokalnych (gminnych i powiatowych). Przedmiotowe prace dopuszczalne są wyłącznie jako element zapewniający spójność kompleksowych projektów rewitalizacyjnych będący uzupełnieniem szerszego projektu oraz w przypadku, kiedy są niezbędne do realizacji celów projektu.</p> <p>8. Tworzenie stref bezpieczeństwa¹⁵⁶ i zapobieganie przestępczości w zagrożonych patologiami społecznymi obszarach m.in.: budowa lub przebudowa oświetlenia, zakup i instalacja systemów monitoringu, wyposażenie centrum monitoringu oraz koszty robót budowlanych mających na celu przystosowanie pomieszczeń do pełnienia funkcji centrum monitoringu, itp. wyłącznie jako element zapewniający spójność kompleksowych projektów rewitalizacyjnych będący uzupełnieniem szerszego projektu.</p> <p>9. Rozwój terenów zielonych - wyłącznie jako element zapewniający spójność kompleksowych projektów rewitalizacyjnych będący uzupełnieniem szerszego projektu.</p> <p>10. Przebudowa, remont lub modernizacja budynków w celu adaptacji na działalność przedsiębiorstw, w tym przedsiębiorstw społecznych wraz z zakupem wyposażenia niezbędnego do prowadzenia niniejszej działalności, z wyłączeniem prac dot. wsparcia działalności administracyjno-biurowej.</p>
<p>11. Typ beneficjenta</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Jednostki samorządu terytorialnego oraz ich związki, porozumienia i stowarzyszenia, – Samorządowe jednostki organizacyjne sektora finansów publicznych posiadające osobowość prawną, – Służby ratownicze i bezpieczeństwa publicznego, – Przedsiębiorstwa społeczne, zgodnie definicją Krajowego Programu Rozwoju Ekonomii Społecznej, – Podmioty działające w oparciu o partnerstwo publiczno-privatne, – Spółki prawa handlowego, w których większość udziałów lub akcji posiadają jednostki samorządu terytorialnego lub ich związki, – Organizacje pozarządowe, – Jednostki zaliczane do sektora finansów publicznych posiadające osobowość prawną nie wymienione wyżej, – MŚP (przedsiębiorstwa muszą prowadzić działalność na terenie województwa lubelskiego).
<p>12. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia</p>	<p>Mieszkańcy województwa lubelskiego, w tym społeczności lokalne, osoby zagrożone wykluczeniem społecznym lub ubóstwem, otoczenie osób wykluczonych społecznie, zamieszkujące obszar zdegradowany, a także podmioty gospodarcze i instytucje korzystające z rezultatów projektu.</p>

¹⁵⁶ **Strefa bezpieczeństwa** - przestrzeń publiczna, z wyłączeniem budynków, zagrożona przed realizacją projektu patologiami społecznymi, wyposażona i obsługiwana w wyniku realizacji projektu przez m.in. nowy lub zmodernizowany system monitoringu lub inny system służący zwiększeniu bezpieczeństwa mieszkańców.

13. Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy
14. Instytucja wdrażająca (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy
15. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	Region Słabiej Rozwinięty 41 230 484
16. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO (jeśli dotyczy)	<p><i>Mechanizmy zapewniające koordynację udzielanego wsparcia z innymi działaniami i osiami priorytetowymi RPO WL 2014-2020:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Dwufunduszowość programu, – Harmonogram naborów wniosków, – KM RPO WL 2014-2020, – Kryteria wyboru projektów, – Instrumenty terytorialne ułatwiające komplementarność w sensie geograficznym, – Finansowanie krzyżowe, – Mapa projektów, – Wspólne działania informacyjno-promocyjne. <p><i>Mechanizmy zapewniające koordynację udzielanego wsparcia z innymi Programami Operacyjnymi:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Komitet ds. Umowy Partnerstwa, – Kontrakt Terytorialny dla Województwa Lubelskiego, – ukierunkowanie interwencji na realizację celów Strategii Europa 2020, – Wytyczne horyzontalne ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego, – Wspólna Lista Wskaźników Kluczowych, – Mapa projektów.
17. Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)	<p><i>Do ustalenia zakres wsparcia w ramach przedsięwzięć z zakresu zrównoważonego rozwoju obszarów miejskich innych niż obszar funkcjonalny miasta wojewódzkiego poprzez realizację projektów zintegrowanych na obszarach strategicznej interwencji (miasta subregionalne) wyznaczonych w Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego.</i></p> <p>W ramach Działania przewiduje się terytorializację poprzez dedykowane wsparcie obszarów wiejskich.</p>
18. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	<p>Tryb konkursowy Tryb pozakonkursowy</p> <p>Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie, Departament Wdrażania Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego</p>
19. Limity i ograniczenia w realizacji projektów	1. Szczegółowe zasady kwalifikowalności wydatków określone zostaną w Wytycznych programowych w ramach RPO WL na lata 2014 – 2020.

(jeśli dotyczy)	<ol style="list-style-type: none"> 2. Warunkiem uzyskania wsparcia w ramach Działania będzie ujęcie projektu w LPR i jego realizacja na obszarze zdegradowanym, prawidłowo zidentyfikowanym na podstawie wybranego zestawu wskaźników odnoszących się do sytuacji społeczno-gospodarczej danej jednostki terytorialnej (w szczególności uwzględnione powinny być wskaźniki dotyczące ubóstwa, wykluczenia społecznego, stanu zdrowia i poziomu edukacji, np. lokalny wskaźnik rozwoju społecznego (Local Human Development Index). 3. Niezbędnym warunkiem realizacji działań inwestycyjnych w ramach Działania będzie ich podporządkowanie i ukierunkowanie na rozwiązywanie zdiagnozowanych problemów społecznych – działania te powinny służyć głównie spełnieniu założeń Osi Priorytetowej 11 i koncentrować się na zagadnieniach tj. np. przeciwdziałanie koncentracji ubóstwa, eliminacja czynników prowadzących do wykluczenia społecznego. 4. Wszystkie wspierane przedsięwzięcia muszą uwzględniać konieczność dostosowania infrastruktury i wyposażenia do potrzeb osób niepełnosprawnych. 5. Działania mające na celu poprawę dostępności do usług społecznych muszą wykazywać zgodność z założeniami europejskich zasad odejścia od form opieki instytucjonalnej na rzecz opieki środowiskowej (nie wykluczając stacjonarnych form opieki) oraz z kierunkami wskazanymi w Programie Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu 2020. 6. Projekty z zakresu kultury muszą wynikać z LPR i powinny koncentrować się na marginalizowanych społecznościach. Muszą to być projekty o mniejszej skali, których wysokość kosztów kwalifikowalnych nie będzie przekraczać 2 mln euro. 7. Wydatki na konserwację/restaurację wyposażenia budynków znajdujących się w rejestrze zabytków, budynków położonych w strefie ochrony konserwatorskiej oraz budynków o wartości architektonicznej i znaczeniu historycznym nie będących w rejestrze zabytków kwalifikowalne będą wyłącznie w przypadku, gdy prace te będą niezbędne, by nadać bądź przywrócić funkcje użytkowe (np. społeczne, gospodarcze, turystyczne lub kulturalne) niniejszym budynkom. Wyposażenie to musi być bezpośrednio związane z funkcją, jaką będzie pełnił budynek po realizacji projektu. 8. Prace w zakresie wyposażenia centrum monitoringu oraz w zakresie przystosowanie pomieszczeń do pełnienia funkcji centrum monitoringu kwalifikowalne będą wyłącznie w przypadku, gdy w ramach projektu przewidziany jest zakup i instalacja systemów monitoringu. Prace w przedmiotowym zakresie kwalifikowalne będą wyłącznie w zakresie związanym bezpośrednio z systemem monitoringu, jaki instalowany jest w ramach projektu. 9. Inwestycje dotyczące zewnętrznej infrastruktury technicznej oraz w zakresie dróg lokalnych (gminnych i powiatowych) dopuszczalne będą jedynie w sytuacjach uzasadnionych spójnością realizowanej operacji, w tym brakiem możliwości osiągnięcia założonych rezultatów bez realizacji danego elementu. Ponadto, inwestycje w drogi lokalne możliwe będą wyłącznie w sytuacji, gdy przyczynią się do fizycznej, gospodarczej i społecznej rewitalizacji i regeneracji obszarów miejskich lub miejskich obszarów funkcjonalnych.
-----------------	--

	<p>Inwestycje w zakresie dróg lokalnych muszą stanowić element LPR. Wydatki na drogi lokalne mogą stanowić maksymalnie 15% kosztów kwalifikowalnych projektu. Wydatki na pozostałą zewnętrzną infrastrukturę techniczną (infrastruktura wodno-kanalizacyjna, energetyczna oraz infrastruktura z zakresu gospodarki odpadami) nie mogą przekroczyć 25% kosztów kwalifikowalnych projektu.</p> <p>10. Budowa nowych budynków, co do zasady, nie może być realizowana w ramach tego Działania. Wyjątek stanowią projekty polegające na odtworzeniu zabudowy zdegradowanej w stopniu uniemożliwiającym jej regenerację/renowację (zastąpienie starego budynku nowym). W takim przypadku, wnioskodawca zobowiązany będzie do przedstawienia wiarygodnych analiz potwierdzających, iż stopień zdegradowania budynku uniemożliwia jego regenerację/renowację, w tym analiz potwierdzających efektywność kosztową takiego rozwiązania.</p> <p>11. Priorytetowo traktowane będą projekty:</p> <ul style="list-style-type: none"> – generujące nowe miejsca pracy, – przyczyniające się do poprawy efektywności energetycznej, – zapewniające kompleksowe rozwiązanie problemu obszaru zdegradowanego¹⁵⁷, – wykazujące jak największą komplementarność z inwestycjami współfinansowanymi z EFS, w szczególności z realizowanymi w ramach Działań: 9.2, 11.1, 11.2, 11.3 – <u>których całość lub elementy/moduły całości zostały przygotowane w oparciu o formułę konkursu architektonicznego, architektoniczno-urbanistycznego lub urbanistycznego.</u> <p>12. Zgodnie z art. 7 ustawy z dnia 8 grudnia 2006 r. o finansowym wsparciu tworzenia lokali socjalnych, mieszkań chronionych, noclegowni i domów dla bezdomnych (Dz. U. z 2006 r. Nr 251, poz. 1844 z późn. zm.) wyklucza się uzyskanie jednoczesnego wsparcia na to samo przedsięwzięcie ze środków EFRR i krajowych środków o specjalnym przeznaczeniu. Ponadto, zgodnie z art. 4 i 8 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów (Dz. U. 2014 poz. 712) wyklucza się uzyskanie jednoczesnego wsparcia na to samo przedsięwzięcie ze środków pochodzących z budżetu UE oraz z kredytu, do którego beneficjentowi przysługuje premia, o której mowa we wskazanych artykułach.</p> <p>13. Wsparcie w ramach Działania nie może być udzielone w zakresie w jakim jest wykluczone w art. 1 ust. 2 - 5 Rozporządzenia Komisji (UE) NR 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającym niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu.</p>
<p>20. Warunki i planowany zakres stosowania cross-financingu (%) (jeśli dotyczy)</p>	<p>10 % współfinansowania unijnego</p> <p>Możliwość stosowania cross-financingu ograniczona jest jedynie do działań, które są niezbędne dla pomyślnej realizacji projektu oraz są bezpośrednio powiązane z projektem. Przedmiotowe finansowanie powinno być powiązane wprost z głównymi zadaniami realizowanymi w ramach danego projektu.</p>

¹⁵⁷ Kompleksowość działań rewitalizacyjnych wyraża się w integrowaniu różnych wielowątkowych, wzajemnie uzupełniających się i wzmacniających działań mających na celu wywołanie jakościowej pozytywnej zmiany na zidentyfikowanym obszarze. Efektem podejmowanych działań ma być trwała gospodarcza, fizyczna, społeczna i środowiskowa poprawa sytuacji na obszarze zdegradowanym.

	Działania społeczne finansowane w ramach działania będą obejmować m.in. inwestycje na rzecz aktywizacji środowisk zagrożonych wykluczeniem społecznym i ubogich. Dla przedmiotowych zadań stosuje się zasady kwalifikowalności dla EFS.
21. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	Nie dotyczy
22. Warunki uwzględniania dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)	Luka w finansowaniu (na podstawie art. 61 ust. 3 lit. b oraz ust. 8 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r.)
23. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	Dofinansowanie przekazywane jest jako refundacja poniesionych i udokumentowanych wydatków kwalifikowalnych lub jako zaliczka na poczet przyszłych wydatków kwalifikowalnych. Możliwość udzielenia dofinansowania w formie zaliczki oraz zasady w zakresie uproszczonych form rozliczania wydatków będą rozpatrywane przez IZ. Przy określaniu zasad udzielania zaliczki oraz zasad w zakresie uproszczonych form rozliczania wydatków IZ będzie kierowała się zapisami obowiązujących aktów prawnych i obowiązujących wytycznych.
24. Pomoc publiczna i pomoc <i>de minimis</i> (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	<p>W przypadku wystąpienia pomocy publicznej zastosowanie mają:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Program pomocowy przygotowany przez ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego w zakresie udzielania pomocy inwestycyjnej na wcześniejsze dostosowanie do przyszłych norm unijnych, na zastosowanie norm surowszych niż normy unijne w zakresie ochrony środowiska lub podniesienie poziomu ochrony środowiska w przypadku braku norm unijnych w ramach regionalnych programów operacyjnych (na podstawie art. 36 <i>Pomoc inwestycyjna umożliwiająca przedsiębiorstwom zastosowanie norm surowszych niż normy unijne w zakresie ochrony środowiska lub podniesienie poziomu ochrony środowiska w przypadku braku norm unijnych</i>, art. 37. <i>Pomoc inwestycyjna na wcześniejsze dostosowanie do przyszłych norm unijnych</i> Rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu). 2. Program pomocowy przygotowany przez ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego w zakresie udzielania pomocy inwestycyjnej w infrastrukturę lokalną w ramach regionalnych programów operacyjnych (na podstawie art. 56 <i>Pomoc inwestycyjna na infrastrukturę lokalną</i> Rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu). 3. Program pomocowy przygotowany przez ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego w zakresie udzielania pomocy na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego (na podstawie art. 53 <i>Pomoc na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego</i> Rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu).

	<p>4. Program pomocowy przygotowany przez ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego w zakresie udzielania pomocy inwestycyjnej na efektywny energetycznie system ciepłowniczy, chłodniczy w ramach regionalnych programów operacyjnych (na podstawie art. 46 <i>Pomoc inwestycyjna na efektywny energetycznie system ciepłowniczy i chłodniczy</i> Rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu). Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020</p> <p>6. Program pomocowy przygotowany przez ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego w zakresie udzielania pomocy na infrastrukturę sportową i wielofunkcyjną infrastrukturę rekreacyjną (na podstawie art. 55 <i>Pomoc na infrastrukturę sportową i wielofunkcyjną infrastrukturę rekreacyjną</i> Rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu).</p>
<p>25. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Projekty nieobjęte pomocą publiczną: 85% – Projekty objęte pomocą publiczną: zgodnie z programami pomocy publicznej – Projekty generujące dochód: zgodnie z luką w finansowaniu
<p>26. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję) (jeśli dotyczy)</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Projekty nieobjęte pomocą publiczną: 95% – Projekty objęte pomocą publiczną: zgodnie z programami pomocy publicznej – Projekty generujące dochód: zgodnie z luką w finansowaniu <p>Zgodnie z uchwałą Nr XIV/244/2015 Zarządu Województwa Lubelskiego z dnia 3 lutego 2015 r. w sprawie przyjęcia „Stanowiska negocjacyjnego Samorządu Województwa Lubelskiego dotyczącego zmian do Kontraktu Terytorialnego” projekty niegenerujące dochodu i nieobjęte pomocą publiczną: 95%</p>
<p>27. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Projekty nieobjęte pomocą publiczną: 5% – Projekty objęte pomocą publiczną: zgodnie z programami pomocy publicznej – Projekty generujące dochód: zgodnie z luką w finansowaniu <p>Zgodnie z uchwałą Nr XIV/244/2015 Zarządu Województwa Lubelskiego z dnia 3 lutego 2015 r. w sprawie przyjęcia „Stanowiska negocjacyjnego Samorządu Województwa Lubelskiego dotyczącego zmian do Kontraktu Terytorialnego” projekty niegenerujące dochodu i nieobjęte pomocą publiczną: 5%</p>
<p>28. Minimalna i maksymalna wartość</p>	<p>Brak ograniczeń kwotowych</p>

projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	
29. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Minimalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektów: brak ograniczeń kwotowych Maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektów z zakresu kultury: 2 mln euro ¹⁵⁸ .
30. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR) (jeśli dotyczy)	Ewentualne zastosowanie instrumentów finansowych w ramach Działania, w tym zakres i forma wsparcia zostaną określone na podstawie analizy ex-ante.
31. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych w przypadku ich zastosowania w ramach Działania zostanie określony na podstawie analizy ex-ante.
32. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych w przypadku ich zastosowania w ramach Działania zostanie określony na podstawie analizy ex-ante.
33. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych w przypadku ich zastosowania w ramach Działania, zostanie określony na podstawie analizy ex-ante.

OPIS DZIAŁANIA 13.5 Infrastruktura przedszkolna

OPIS DZIAŁANIA 13.5 <i>Infrastruktura przedszkolna</i>	
6. Nazwa działania/poddziałania	<i>Infrastruktura przedszkolna</i>
7. Cel/e szczegółowy/e działania/poddziałania	Celem interwencji jest zwiększenie dostępności do edukacji przedszkolnej oraz wyrównywanie terytorialnych dysproporcji w tym zakresie (wsparcie kierowane w głównej mierze na obszary deficytowe). Zapewnienie lepszego dostępu do ww. usług pozwoli na wzrost liczby dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym, co w konsekwencji powinno doprowadzić do wyrównywania szans edukacyjnych dzieci z obszarów wiejskich. Pośrednio interwencja przyczyni się do poprawy aktywności zawodowej osób wychowujących dzieci, poprzez stworzenie możliwości godzenia życia prywatnego i zawodowego.
8. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	<i>Wskaźniki zostaną określone na dalszym etapie</i>
9. Lista wskaźników produktu	1. Liczba wspartych obiektów infrastruktury przedszkolnej. 2. Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

¹⁵⁸ Kwota w PLN przeliczona będzie wg kursu EBC z przedostatniego dnia miesiąca poprzedzającego miesiąc, w którym został ogłoszony nabór projektów w trybie konkursowym lub w którym nastąpiło złożenie wniosku w trybie pozakonkursowym.

	3. Potencjał objętej wsparciem infrastruktury w zakresie opieki nad dziećmi lub infrastruktury edukacyjnej (CI35).
10. Typy projektów	Wsparcie działań na rzecz poprawy dostępności do edukacji przedszkolnej (celem utworzenia nowych miejsc w przedszkolach lub innych form edukacji przedszkolnej dla dzieci w wieku 3-4 lata ¹⁵⁹) na obszarach deficytowych w tym m.in. poprzez: <ul style="list-style-type: none"> – budowę¹⁶⁰, rozbudowę, adaptację i modernizację obiektów na potrzeby prowadzenia działalności edukacyjnej wraz z zapleczem socjalnym (m.in. place zabaw), – zakup niezbędnego wyposażenia¹⁶¹ gwarantującego wysoką jakość kształcenia.
11. Typ beneficjenta	Organy prowadzące przedszkola lub inne formy wychowania przedszkolnego: <ul style="list-style-type: none"> – Jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia; – Inne państwowe lub samorządowe jednostki sektora finansów publicznych, których ustawowym lub statutowym zadaniem jest pełnienie zadań publicznych w zakresie edukacji; – Organizacje pozarządowe; – Osoby prawne i fizyczne będące organami prowadzącymi przedszkola, oddziały przedszkolne; – Kościoły i związki wyznaniowe oraz osoby prawne kościołów i innych związków wyznaniowych; – Inne podmioty (z wyłączeniem osób fizycznych <nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych>).
12. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Mieszkańcy województwa lubelskiego, wychowankowie placówek oświatowych, a także podmioty gospodarcze i instytucje korzystające z rezultatów projektu.
13. Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy
14. Instytucja wdrażająca (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy
15. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	Region Słabiej Rozwinięty 5 291 202
16. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/	<i>Mechanizmy zapewniające koordynację udzielanego wsparcia z innymi działaniami i osiami priorytetowymi RPO WL 2014-2020:</i>

¹⁵⁹ Nie dotyczy przedszkoli specjalnych oraz inwestycji mających na celu utrzymanie dotychczasowej ilości miejsc dla dzieci uczestniczących w edukacji przedszkolnej, w przypadku gdy zaniechanie realizacji danego projektu będzie skutkowało obniżeniem współczynnika uczestnictwa w tej formie edukacji na obszarze danej gminy poniżej 20%.

¹⁶⁰ Budowa nowych obiektów jedynie w przypadku udokumentowania braku możliwości wykorzystania/adaptacji istniejących budynków. W takich przypadkach wnioskodawca będzie musiał przedstawić szerokie uzasadnienie wskazujące, że zaproponowane rozwiązania stanowią element strategicznego podejścia do obszaru edukacji przedszkolnej na terenie danej jednostki samorządu terytorialnego.

¹⁶¹ W ramach Działania kwalifikowane będą środki trwałe powyżej 3500 zł.

<p>poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO (jeśli dotyczy)</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Dwufunduszowość programu, – Harmonogram naborów wniosków, – KM RPO WL 2014-2020, – Kryteria wyboru projektów, – Mapa projektów, – Wspólne działania informacyjno-promocyjne, – Instrumenty terytorialne ułatwiające komplementarność w sensie geograficznym. <p><i>Mechanizmy zapewniające koordynację udzielanego wsparcia z innymi Programami Operacyjnymi:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Komitet ds. Umowy Partnerstwa, – ukierunkowanie interwencji na realizację celów Strategii Europa 2020, – Wytyczne horyzontalne ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego, – Wspólna Lista Wskaźników Kluczowych, – Mapa projektów.
<p>17. Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)</p>	<p><i>Do ustalenia zakres wsparcia w ramach przedsięwzięć z zakresu zrównoważonego rozwoju obszarów miejskich innych niż obszar funkcjonalny miasta wojewódzkiego poprzez realizację projektów zintegrowanych na obszarach strategicznej interwencji (miasta subregionalne) wyznaczonych w Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego.</i></p>
<p>18. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów</p>	<p>Tryb konkursowy</p> <p>Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie, Departament Wdrażania Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego</p>
<p>19. Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Szczegółowe zasady kwalifikowalności wydatków określone zostaną w Wytycznych programowych w ramach RPO WL na lata 2014 – 2020. 2. Wsparcie infrastrukturalne ze środków EFRR w ramach Działania co do zasady może zostać skierowane na finansowane projektów realizowanych w oparciu o istniejącą bazę lokalową. W wyjątkowych sytuacjach, w przypadku braku możliwości adaptacji istniejących budynków możliwa będzie budowa nowych obiektów lub rozbudowa istniejących związanych bezpośrednio z prowadzeniem działalności edukacyjnej w deficytowych obszarach. W takich przypadkach wnioskodawca będzie musiał przedstawić szerokie uzasadnienie wskazujące, że zaproponowane rozwiązania stanowią element strategicznego podejścia do obszaru edukacji przedszkolnej na terenie danej jednostki samorządu terytorialnego. Drugi wyjątek od powyższej zasady dotyczy odtworzenia zabudowy zdegradowanej w stopniu uniemożliwiającym jej regenerację/renowację (zastąpienie starego budynku nowym). W takim przypadku, wnioskodawca zobowiązany będzie do przedstawienia wiarygodnych analiz potwierdzających, iż stopień zdegradowania budynku uniemożliwia jego regenerację/renowację, w tym analiz potwierdzających efektywność kosztową takiego rozwiązania.

	<p>3. Koniecznym warunkiem realizacji inwestycji w ramach Działania jest posiadanie przez wnioskodawcę jasnej wizji, w tym diagnozy potrzeb i deficytów w obszarze interwencji z uwzględnieniem analizy pod kątem trendów demograficznych i kompleksowych planów wykorzystania powstałej infrastruktury. Wsparcie infrastrukturalne ze środków EFRR powinno być realizowane jako uzupełnienie działań realizowanych z EFS w sytuacji gdy jest to niezbędne do osiągnięcia celów odnoszących się do całego CT10, realizowanego poprzez Działania w ramach Osi 12.</p> <p>4. Działania finansowane z EFRR w obszarze edukacji przedszkolnej mają charakter pomocniczy w stosunku do działań EFS. Wsparcie infrastrukturalne będzie ukierunkowane na tworzenie nowych miejsc w przedszkolach lub innych formach edukacji przedszkolnej, w szczególności na obszarach charakteryzujących się słabym dostępem do edukacji przedszkolnej. Działania te (zwłaszcza dotyczące budowy nowej infrastruktury) muszą uwzględniać trendy demograficzne zachodzące na danym obszarze, a kryteria wyboru projektów będą obejmowały m.in terytorialne deficyty w dostępie do placówek przedszkolnych.</p> <p>5. Inwestycje realizowane w ramach Działania muszą uwzględniać konieczność dostosowania wspartej infrastruktury i wyposażenia do potrzeb osób niepełnosprawnych.</p> <p>6. Wsparcie w ramach Działania nie może być udzielone w zakresie w jakim jest wykluczone w art. 1 ust. 2 - 5 Rozporządzenia Komisji (UE) NR 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającym niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu.</p>
20. Warunki i planowany zakres stosowania <i>cross-financingu</i> (%) (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy
21. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	Nie dotyczy
22. Warunki uwzględnienia dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)	Luka w finansowaniu (na podstawie art. 61 ust. 3 lit. b oraz ust. 8 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r.)
23. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	Dofinansowanie przekazywane jest jako refundacja poniesionych i udokumentowanych wydatków kwalifikowalnych lub jako zaliczka na poczet przyszłych wydatków kwalifikowalnych. Możliwość udzielenia dofinansowania w formie zaliczki oraz zasady w zakresie uproszczonych form rozliczania wydatków będą rozpatrywane przez IZ. Przy określaniu zasad udzielania zaliczki oraz zasad w zakresie uproszczonych form rozliczania wydatków IZ będzie kierowała się zapisami obowiązujących aktów prawnych i obowiązujących wytycznych.
24. Pomoc publiczna i pomoc <i>de minimis</i>	W przypadku wystąpienia pomocy zastosowanie mają: - Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015

(rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020 - program pomocowy przygotowany przez ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego w zakresie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach regionalnych programów operacyjnych – poza CT 3 (na podstawie Rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu)
25. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)	Projekty nieobjęte pomocą publiczną: 85% Projekty objęte pomocą publiczną: zgodnie z programami pomocy publicznej. Projekty generujące dochód: zgodnie z luką w finansowaniu
26. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję) (jeśli dotyczy)	Projekty nieobjęte pomocą publiczną: 95% Projekty objęte pomocą publiczną: zgodnie z programami pomocy publicznej. Projekty generujące dochód: zgodnie z luką w finansowaniu
27. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	Projekty nieobjęte pomocą publiczną: 5% Projekty objęte pomocą publiczną: zgodnie z programami pomocy publicznej. Projekty generujące dochód: zgodnie z luką w finansowaniu
28. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Brak ograniczeń kwotowych
29. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Minimalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu: brak ograniczeń kwotowych. Maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu: 1 mln PLN.
30. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR) (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy
31. Mechanizm wdrażania instrumentów fi-	Nie dotyczy

nansowych	
32. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	Nie dotyczy
33. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	Nie dotyczy

OPIS DZIAŁANIA 13.6 Infrastruktura kształcenia zawodowego i ustawicznego

OPIS DZIAŁANIA 13.6 Infrastruktura kształcenia zawodowego i ustawicznego	
6. Nazwa działania/poddziałania	<i>Infrastruktura kształcenia zawodowego i ustawicznego</i>
7. Cel/e szczegółowy/e działania/poddziałania	Celem interwencji jest poprawa warunków kształcenia zawodowego poprzez prace modernizacyjne i zakup wyposażenie ukierunkowany na realizację ww. założeń. Działania te powinny zaowocować zwiększeniem zainteresowania podejmowaniem edukacji w szkolnictwie zawodowym.
8. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	<i>Wskaźniki zostaną określone na dalszym etapie prac</i>
9. Lista wskaźników produktu	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba wspartych obiektów infrastruktury kształcenia zawodowego. 2. Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. 3. Potencjał objętej wsparciem infrastruktury w zakresie opieki nad dziećmi lub infrastruktury edukacyjnej (CI35).
10. Typy projektów	<ul style="list-style-type: none"> – Prace modernizacyjne i dostosowawcze istniejącej infrastruktury, w szczególności rozbudowa lub przebudowa (w uzasadnionych przypadkach także budowa¹⁶²) pracowni/warsztatów kształcenia praktycznego jak również pracowni wykorzystywanych w procesie kształcenia i rozwoju kompetencji kluczowych zorientowanych na potrzeby regionalnego rynku pracy, – zakup wyposażenia¹⁶³ pracowni i warsztatów.
11. Typ beneficjenta	<p>Organy prowadzące szkół i placówek oświatowych:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia; – Inne państwowe lub samorządowe jednostki sektora finansów publicznych, których ustawowym lub statutowym zadaniem jest pełnienie zadań publicznych w zakresie edukacji; – Organizacje pozarządowe; – Osoby prawne i fizyczne będące organami prowadzącymi szkół i placówek oświatowych; – Kościoły i związki wyznaniowe oraz osoby prawne kościołów i innych związków wyznaniowych;

¹⁶² Zgodnie z zasadami określonymi w pkt. 19 *Limity i ograniczenia w realizacji projektów*.

¹⁶³ Przez wyposażenie pracowni i warsztatów szkolnych należy rozumieć wyposażenie rekomendowane przez Krajowy Ośrodek Wspierania Edukacji Zawodowej i Ustawicznej (KOWEŻiU). W ramach Działania kwalifikowane będą środki trwałe powyżej 3500 zł.

	<ul style="list-style-type: none"> – Ochotnicze Hufce Pracy w zakresie wspomaganie systemu oświaty poprzez aktywizację zawodową młodzieży i podejmowania działań zmierzających do podwyższania kwalifikacji zawodowych lub przekwalifikowania w zakresie nieobjętym interwencją PO WER; – Inne podmioty (z wyłączeniem osób fizycznych <nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych>).
12. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Mieszkańcy województwa lubelskiego, uczniowie i wychowankowie placówek oświatowych i doskonalenia zawodowego, a także podmioty gospodarcze i instytucje korzystające z rezultatów projektu.
13. Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy
14. Instytucja wdrażająca (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy
15. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	Region Słabiej Rozwinięty 15 873 604
16. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO (jeśli dotyczy)	<p><i>Mechanizmy zapewniające koordynację udzielanego wsparcia z innymi działaniami i osiami priorytetowymi RPO WL 2014-2020:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Dwufunduszowość programu, – Harmonogram naborów wniosków, – KM RPO WL 2014-2020, – Kryteria wyboru projektów, – Mapa projektów, – Wspólne działania informacyjno-promocyjne, – Instrumenty terytorialne ułatwiające komplementarność w sensie geograficznym. <p><i>Mechanizmy zapewniające koordynację udzielanego wsparcia z innymi Programami Operacyjnymi:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Komitet ds. Umowy Partnerstwa, – ukierunkowanie interwencji na realizację celów Strategii Europa 2020, – Wytyczne horyzontalne ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego, – Wspólna Lista Wskaźników Kluczowych, – Mapa projektów.
17. Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)	<i>Do ustalenia zakres wsparcia w ramach przedsięwzięć z zakresu zrównoważonego rozwoju obszarów miejskich innych niż obszar funkcjonalny miasta wojewódzkiego poprzez realizację projektów zintegrowanych na obszarach strategicznej interwencji (miasta subregionalne) wyznaczonych w Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego.</i>
18. Tryb(y) wyboru	Tryb konkursowy

projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Tryb pozakonkursowy Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie, Departament Wdrażania Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego
19. Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Szczegółowe zasady kwalifikowalności wydatków określone zostaną w Wytocznych programowych w ramach RPO WL na lata 2014 – 2020. 2. Wsparcie infrastrukturalne ze środków EFRR w ramach Działania co do zasady może zostać skierowane na finansowane projektów realizowanych w oparciu o istniejącą bazę lokalową. W wyjątkowych sytuacjach, w przypadku braku możliwości adaptacji istniejących budynków możliwa będzie budowa nowych obiektów lub rozbudowa istniejących związanych bezpośrednio z prowadzeniem działalności edukacyjnej w deficytowych obszarach. W takich przypadkach wnioskodawca będzie musiał przedstawić szerokie uzasadnienie wskazujące, że zaproponowane rozwiązania stanowią element strategicznego podejścia do obszaru edukacji szkolnej na terenie danej jednostki samorządu terytorialnego. Drugi wyjątek od powyższej zasady dotyczy odtworzenia zabudowy zdegradowanej w stopniu uniemożliwiającym jej regenerację/renowację (zastąpienie starego budynku nowym). W takim przypadku, wnioskodawca zobowiązany będzie do przedstawienia wiarygodnych analiz potwierdzających, iż stopień zdegradowania budynku uniemożliwia jego regenerację/renowację, w tym analiz potwierdzających efektywność kosztową takiego rozwiązania. 3. Koniecznym warunkiem realizacji inwestycji w ramach Działania jest posiadanie przez wnioskodawcę jasnej wizji (w tym diagnozy potrzeb i deficytów w obszarze interwencji z uwzględnieniem analizy pod kątem trendów demograficznych) oraz kompleksowych planów wykorzystania powstałej infrastruktury i jej powiązania z interwencją EFS w ramach Działań 12.3 i 12.4. Należy pamiętać, iż ww. wsparcie infrastrukturalne ze środków EFRR powinno być realizowane jako uzupełnienie działań realizowanych z EFS w sytuacji gdy jest to niezbędne do osiągnięcia celów odnoszących się do całego CT10, realizowanego poprzez Działania w ramach Osi 12. 4. Inwestycje realizowane w ramach Działania muszą uwzględniać konieczność dostosowania wspartej infrastruktury i wyposażenia do potrzeb osób niepełnosprawnych. 5. Preferencyjnie traktowane będą projekty wspierające rozwój kształcenia zawodowego przy aktywnym udziale pracodawców, gwarantującym rzeczywisty kontakt ze środowiskiem pracy w danym zawodzie. 6. Inwestycje w infrastrukturę kształcenia zawodowego, szkoleń zawodowych oraz uczenia się przez całe życie powinny być skoncentrowane na dostosowaniu szkolnictwa do wymogów, jakie stawia regionalny rynek pracy oraz tworzeniu warunków zbliżonych do rzeczywistego środowiska pracy zawodowej. 7. Interwencja realizowana w ramach działań związanych ze wsparciem infrastruktury kształcenia ustawicznego musi być wykorzystywana w procesie organizacji i prowadzenia dla osób dorosłych: <ol style="list-style-type: none"> a) kwalifikacyjnych kursów zawodowych,

	<p>b) kursów umiejętności zawodowych oraz innych kursów umożliwiające uzyskiwanie i uzupełnianie wiedzy, umiejętności i kwalifikacji zawodowych;</p> <p>8. Priorytetowo będzie traktowane wsparcie powiązane z inteligentnymi specjalizacjami regionu wskazanymi w Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Lubelskiego czy z sektorami szybkiego wzrostu.</p> <p>9. Wsparcie w ramach Działania nie może być udzielone w zakresie w jakim jest wykluczone w art. 1 ust. 2 - 5 Rozporządzenia Komisji (UE) NR 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającym niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu.</p>
<p>20. Warunki i planowany zakres stosowania <i>cross-financingu</i> (%) (jeśli dotyczy)</p>	Nie dotyczy
<p>21. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych</p>	Nie dotyczy
<p>22. Warunki uwzględnienia dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)</p>	Luka w finansowaniu (na podstawie art. 61 ust. 3 lit. b oraz ust. 8 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r.)
<p>23. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek</p>	Dofinansowanie przekazywane jest jako refundacja poniesionych i udokumentowanych wydatków kwalifikowalnych lub jako zaliczka na poczet przyszłych wydatków kwalifikowalnych. Możliwość udzielenia dofinansowania w formie zaliczki oraz zasady w zakresie uproszczonych form rozliczania wydatków będą rozpatrywane przez IZ. Przy określaniu zasad udzielania zaliczki oraz zasad w zakresie uproszczonych form rozliczania wydatków IZ będzie kierowała się zapisami obowiązujących aktów prawnych i obowiązujących wytycznych.
<p>24. Pomoc publiczna i pomoc <i>de minimis</i> (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)</p>	<p>W przypadku wystąpienia pomocy zastosowanie mają:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020 - program pomocowy przygotowany przez ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego w zakresie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach regionalnych programów operacyjnych – poza CT 3 (na podstawie Rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu).
<p>25. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)</p>	<p>Projekty nie objęte pomocą publiczną: 85%</p> <p>Projekty objęte pomocą publiczną: zgodnie z programami pomocy publicznej</p> <p>Projekty generujące dochód: zgodnie z luką w finansowaniu</p>

<p>26. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję) (jeśli dotyczy)</p>	<p>Projekty nie objęte pomocą publiczną: 95% Projekty objęte pomocą publiczną: zgodnie z programami pomocy publicznej Projekty generujące dochód: zgodnie z luką w finansowaniu</p>
<p>27. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych</p>	<p>Projekty nieobjęte pomocą publiczną: 5% Projekty objęte pomocą publiczną: zgodnie z programami pomocy publicznej Projekty generujące dochód: zgodnie z luką w finansowaniu</p>
<p>28. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) (jeśli dotyczy)</p>	<p>Brak ograniczeń kwotowych</p>
<p>29. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)</p>	<p>Brak ograniczeń kwotowych</p>
<p>30. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR) (jeśli dotyczy)</p>	<p>Nie dotyczy</p>
<p>31. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych</p>	<p>Nie dotyczy</p>
<p>32. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania</p>	<p>Nie dotyczy</p>
<p>33. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych</p>	<p>Nie dotyczy</p>

OPIS DZIAŁANIA 13.7 Infrastruktura szkolna

OPIS DZIAŁANIA 13.7 Infrastruktura szkolna	
6. Nazwa działania/poddziałania	Infrastruktura szkolna
7. Cel/e szczegółowy/e działania/poddziałania	Celem działania jest poprawa warunków edukacji ogólnej przyczyniająca się do rozwoju kompetencji kluczowych na rynku pracy (ICT, matematyczno-przyrodniczych, języki obce), z uwzględnieniem rozwoju właściwych postaw (kreatywność, innowacyjność oraz praca zespołowa).
8. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	Wskaźniki zostaną określone na dalszym etapie prac
9. Lista wskaźników produktu	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba wspartych obiektów infrastruktury edukacji ogólnej. 2. Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. 3. Potencjał objętej wsparciem infrastruktury w zakresie opieki nad dziećmi lub infrastruktury edukacyjnej (CI35).
10. Typy projektów	<ul style="list-style-type: none"> – modernizacja obiektów dydaktycznych, w których realizowany jest proces rozwoju kompetencji kluczowych na rynku pracy, nauczania eksperymentalnego, indywidualizacji pracy z uczniem o specjalnych potrzebach edukacyjnych oraz kreowania właściwych postaw (kreatywności, innowacyjności, pracy zespołowej), – zakup niezbędnego wyposażenia¹⁶⁴ gwarantującego wysoką jakość kształcenia.
11. Typ beneficjenta	<p>Organy prowadzące szkół i placówek oświatowych:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Jednostki samorządu terytorialnego, ich związki i stowarzyszenia; – Inne państwowe lub samorządowe jednostki sektora finansów publicznych, których ustawowym lub statutowym zadaniem jest pełnienie zadań publicznych w zakresie edukacji; – Organizacje pozarządowe; – Osoby prawne i fizyczne będące organami prowadzącymi szkół i placówek oświatowych; – Kościoły i związki wyznaniowe oraz osoby prawne kościołów i innych związków wyznaniowych; – Inne podmioty (z wyłączeniem osób fizycznych <nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych>).
12. Grupa docelowa/ostateczni odbiorcy wsparcia	Mieszkańcy województwa lubelskiego, lubelskiego, uczniowie i wychowankowie placówek oświatowych, a także podmioty gospodarcze i instytucje korzystające z rezultatów projektu.
13. Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy

¹⁶⁴ Szczegółowy katalog wyposażenia pracowni szkolnych zostanie określony przez MEN i będzie udostępniany za pośrednictwem strony internetowej www.men.gov.pl. W ramach Działania kwalifikowane będą środki trwałe powyżej 3500 zł.

14. Instytucja wdrażająca (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy
15. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	Region Słabiej Rozwinięty 5 291 202
16. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO (jeśli dotyczy)	<p><i>Mechanizmy zapewniające koordynację udzielanego wsparcia z innymi działaniami i osiami priorytetowymi RPO WL 2014-2020:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Dwufunduszowość programu, – Harmonogram naborów wniosków, – KM RPO WL 2014-2020, – Kryteria wyboru projektów, – Mapa projektów, – Wspólne działania informacyjno-promocyjne, – Instrumenty terytorialne ułatwiające komplementarność w sensie geograficznym. <p><i>Mechanizmy zapewniające koordynację udzielanego wsparcia z innymi Programami Operacyjnymi:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Komitet ds. Umowy Partnerstwa, – ukierunkowanie interwencji na realizację celów Strategii Europa 2020, – Wytyczne horyzontalne ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego, – Wspólna Lista Wskaźników Kluczowych, – Mapa projektów.
17. Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)	<i>Do ustalenia zakres wsparcia w ramach przedsięwzięć z zakresu zrównoważonego rozwoju obszarów miejskich innych niż obszar funkcjonalny miasta wojewódzkiego poprzez realizację projektów zintegrowanych na obszarach strategicznej interwencji (miasta subregionalne) wyznaczonych w Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego.</i>
18. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Tryb konkursowy Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie, Departament Wdrażania Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego
19. Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Szczegółowe zasady kwalifikowalności wydatków określone zostaną w Wytycznych programowych w ramach RPO WL na lata 2014 – 2020. 2. Wsparcie infrastrukturalne ze środków EFRR w ramach Działania może zostać skierowane na finansowane projektów realizowanych w oparciu o istniejącą bazę lokalową. 3. Koniecznym warunkiem realizacji inwestycji w ramach Działania jest posiadanie przez wnioskodawcę jasnej wizji (w tym diagnozy potrzeb i deficytów w obszarze interwencji z uwzględnieniem analizy pod kątem

	<p>trendów demograficznych) oraz kompleksowych planów wykorzystania powstałej infrastruktury i jej powiązania z interwencją EFS w ramach Działania 12.2.</p> <p>4. Należy pamiętać, iż ww. wsparcie infrastrukturalne ze środków EFRR powinno być realizowane jako uzupełnienie działań realizowanych z EFS w sytuacji gdy jest to niezbędne do osiągnięcia celów odnoszących się do całego CT10, realizowanego poprzez Działania w ramach Osi 12.</p> <p>5. Inwestycje realizowane w ramach Działania muszą uwzględniać konieczność dostosowania wspartej infrastruktury i wyposażenia do potrzeb osób niepełnosprawnych.</p> <p>6. Preferowane będą projekty przewidujące zastosowanie technologii informacyjno-komunikacyjnych.</p> <p>7. Wsparcie w ramach Działania nie może być udzielone w zakresie w jakim jest wykluczone w art. 1 ust. 2 - 5 Rozporządzenia Komisji (UE) NR 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającym niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu.</p>
<p>20. Warunki i planowany zakres stosowania <i>cross-financingu</i> (%) (jeśli dotyczy)</p>	Nie dotyczy
<p>21. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych</p>	Nie dotyczy
<p>22. Warunki uwzględnienia dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)</p>	Luka w finansowaniu (na podstawie art. 61 ust. 3 lit. b oraz ust. 8 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r.)
<p>23. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek</p>	Dofinansowanie przekazywane jest jako refundacja poniesionych i udokumentowanych wydatków kwalifikowalnych lub jako zaliczka na poczet przyszłych wydatków kwalifikowalnych. Możliwość udzielenia dofinansowania w formie zaliczki oraz zasady w zakresie uproszczonych form rozliczania wydatków będą rozpatrywane przez IZ. Przy określaniu zasad udzielania zaliczki oraz zasad w zakresie uproszczonych form rozliczania wydatków IZ będzie kierowała się zapisami obowiązujących aktów prawnych i obowiązujących wytycznych.
<p>24. Pomoc publiczna i pomoc <i>de minimis</i> (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)</p>	<p>W przypadku wystąpienia pomocy publicznej zastosowanie mają:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy <i>de minimis</i> w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020 - program pomocowy przygotowany przez ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego w zakresie udzielania regionalnej pomocy inwestycyjnej w ramach regionalnych programów operacyjnych – poza CT 3 (na podstawie Rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca

	2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu).
25. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)	Projekty nie objęte pomocą publiczną: 85% Projekty objęte pomocą publiczną: zgodnie z programami pomocy publicznej Projekty generujące dochód: zgodnie z luką w finansowaniu
26. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję) (jeśli dotyczy)	Projekty nie objęte pomocą publiczną: 95% Projekty objęte pomocą publiczną: zgodnie z programami pomocy publicznej Projekty generujące dochód: zgodnie z luką w finansowaniu
27. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych	Projekty nie objęte pomocą publiczną: 5% Projekty objęte pomocą publiczną: zgodnie z programami pomocy publicznej Projekty generujące dochód: zgodnie z luką w finansowaniu
28. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Brak ograniczeń kwotowych
29. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)	Brak ograniczeń kwotowych
30. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR) (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy
31. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	Nie dotyczy
32. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	Nie dotyczy
33. Katalog ostatecz-	Nie dotyczy

ných odbiorców instrumentów finansowych	
---	--

OPIS DZIAŁANIA 13.8 Rewitalizacja Lubelskiego Obszaru Funkcjonalnego w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych

OPIS DZIAŁANIA 13.8 <i>Rewitalizacja Lubelskiego Obszaru Funkcjonalnego w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych</i>	
6. Nazwa działania/ poddziałania	<i>Rewitalizacja Lubelskiego Obszaru Funkcjonalnego w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych</i>
7. Cele szczegółowe/e działania/ poddziałania	<p>Celem Działania jest odnowa zdegradowanych przestrzeni położonych na terenie Lubelskiego Obszaru Funkcjonalnego prowadząca do rozwiązywania zdiagnozowanych problemów społecznych tych obszarów.</p> <p>Cel ten zostanie osiągnięty poprzez wsparcie przedsięwzięć rewitalizacyjnych obejmujących m. in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zadania w zakresie głębokiej przebudowy i adaptacji zdegradowanych obszarów, ukierunkowane w szczególności na poprawę jakości korzystania z przestrzeni, – likwidację izolacji obszarów problemowych, – poprawę jakości życia mieszkańców obszarów zdegradowanych. <p>Inwestycje infrastrukturalne w zakresie rewitalizacji ukierunkowane na rozwiązywanie zdiagnozowanych problemów społecznych wzmocnią wysiłki na rzecz ograniczania koncentracji ubóstwa oraz wykluczenia społecznego mieszkańców obszarów rewitalizowanych. Pozwolą także na odnowę zdegradowanych przestrzeni przyczyniając się do wzmocnienia ich potencjałów rozwojowych.</p>
8. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba osób korzystających z obiektów infrastruktury społeczno-kulturalnej/turystycznej będącej przedmiotem projektu. 2. Powierzchnia terenów przygotowanych pod działalność gospodarczą, kulturalną, społeczną, turystyczną. 3. Powierzchnia użytkowa budynków przygotowanych pod działalność gospodarczą, kulturalną, społeczną, turystyczną.
9. Lista wskaźników produktu	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach. 2. Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie (CI1). 3. Budynki publiczne lub komercyjne wybudowane lub wyremontowane na obszarach miejskich (CI39). 4. Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją. 5. Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawno-

	<p>ściami.</p> <p>6. Liczba przedsiębiorstw ulokowanych na zrewitalizowanych obszarach.</p> <p>7. Otwarta przestrzeń utworzona lub rekultywowana na obszarach miejskich (CI 38).</p>
<p>10. Typy projektów</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Przebudowa, remont lub modernizacja¹⁶⁵ zdegradowanych budynków, w tym m.in. budynków przemysłowych, powojkowych w celu przywrócenia lub nadania im nowych funkcji użytkowych, np. społecznych, gospodarczych, turystycznych lub kulturalnych wraz z zagospodarowaniem terenu funkcjonalnie związanego z obiektem. 2. Kompleksowe projekty obejmujące rekultywację / remediację zdegradowanych obszarów wraz z przebudową oraz adaptacją obiektów zdegradowanych, w tym obiektów przemysłowych i powojkowych zlokalizowanych na tych terenach, mające na celu przywrócenie lub nadanie danemu obszarowi nowych funkcji użytkowych, tj. np. gospodarczych, turystycznych, kulturalnych lub społecznych. 3. Roboty restauratorskie i konserwatorskie budynków znajdujących się w rejestrze zabytków, budynków położonych w strefie ochrony konserwatorskiej oraz budynków o wartości architektonicznej i znaczeniu historycznym nie będących w rejestrze zabytków i ich wyposażenia niezbędnego dla wprowadzenia funkcji, jaką będzie pełnił budynek po realizacji projektu w celu przywrócenia lub nadania im nowych funkcji użytkowych np.: społecznych, gospodarczych, turystycznych lub kulturalnych wraz z zagospodarowaniem terenu funkcjonalnie związanego z obiektem. 4. Uporządkowanie i zagospodarowanie zdegradowanych przestrzeni publicznych (przebudowa, remont lub modernizacja) w celu przywrócenia lub nadania im nowych funkcji użytkowych, np.: społecznych, gospodarczych, turystycznych lub kulturalnych wyłącznie jako element zapewniający spójność kompleksowych projektów rewitalizacyjnych. 5. Roboty budowlane i modernizacyjne infrastruktury technicznej (m.in. wodno-kanalizacyjna, energetyczna oraz infrastruktura z zakresu gospodarki odpadami). Przedmiotowe prace dopuszczalne są wyłącznie jako element zapewniający spójność kompleksowych projektów rewitalizacyjnych będący uzupełnieniem szerszego projektu oraz w przypadku, kiedy są niezbędne do realizacji celów projektu. 6. Roboty budowlane i modernizacyjne dróg lokalnych (gminnych i powiatowych). Przedmiotowe prace dopuszczalne są wyłącznie jako element zapewniający spójność kompleksowych projektów rewitalizacyjnych będący uzupełnieniem szerszego projektu oraz w przypadku, kiedy są

¹⁶⁵ **Modernizacja** – na potrzeby działania poprzez modernizację rozumie się trwałe ulepszenie istniejącego obiektu budowlanego prowadzące do zwiększenia jego wartości użytkowej.

	<p>niezbędne do realizacji celów projektu.</p> <p>7. Tworzenie stref bezpieczeństwa¹⁶⁶ i zapobieganie przestępczości w zagrożonych patologiami społecznymi obszarach miast m.in.: budowa lub przebudowa oświetlenia, zakup i instalacja systemów monitoringu itp. wyłącznie jako element zapewniający spójność kompleksowych projektów rewitalizacyjnych będący uzupełnieniem szerszego projektu.</p> <p>8. Rozwój miejskich terenów zielonych - wyłącznie jako element zapewniający spójność kompleksowych projektów rewitalizacyjnych będący uzupełnieniem szerszego projektu.</p>
11. Typ beneficjenta	Jednostki samorządu terytorialnego z obszaru Lubelskiego Obszaru Funkcjonalnego będące stroną Porozumienia Gmin LOF o współpracy w zakresie realizacji Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych w perspektywie finansowej UE 2014-2020 zawartego dnia 30 marca 2015 r.
12. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia	Mieszkańcy Lubelskiego Obszaru Funkcjonalnego, osoby zagrożone wykluczeniem społecznym lub ubóstwem, otoczenie osób wykluczonych społecznie, zamieszkujące obszar zdegradowany, a także podmioty gospodarcze i instytucje korzystające z rezultatów projektu
13. Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)	Miasto Lublin
14. Instytucja wdrażająca (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy
15. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	Region Słabiej Rozwinięty 16 720 000
16. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO (jeśli dotyczy)	<p><i>Mechanizmy zapewniające koordynację udzielanego wsparcia z innymi działaniami i osiami priorytetowymi RPO WL 2014-2020:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Dwufunduszowość programu, – Harmonogram naborów wniosków, – KM RPO WL 2014-2020, – Kryteria wyboru projektów, – Instrumenty terytorialne ułatwiające komplementarność w sensie geograficznym, – Finansowanie krzyżowe, – Mapa projektów, – Wspólne działania informacyjno-promocyjne. <p><i>Mechanizmy zapewniające koordynację udzielanego wsparcia z innymi</i></p>

¹⁶⁶ **Strefa bezpieczeństwa** - przestrzeń publiczna, z wyłączeniem budynków, zagrożona przed realizacją projektu patologiami społecznymi, wyposażona i obsługiwana w wyniku realizacji projektu przez m.in. nowy lub zmodernizowany system monitoringu lub inny system służący zwiększeniu bezpieczeństwa mieszkańców.

	<p><i>Programami Operacyjnymi:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Komitet ds. Umowy Partnerstwa, – Kontrakt Terytorialny dla Województwa Lubelskiego, – Ukierunkowanie interwencji na realizację celów Strategii Europa 2020, – Wytyczne horyzontalne ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego, – Wspólna Lista Wskaźników Kluczowych, – Mapa projektów.
17. Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)	Zintegrowane Inwestycje Terytorialne
18. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	<p>Tryb pozakonkursowy</p> <p>Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie, Departament Wdrażania Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego</p>
19. Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Szczegółowe zasady kwalifikowalności wydatków określone zostaną w Wytycznych programowych w ramach RPO WL na lata 2014 – 2020. 2. Wnioskodawcą w ramach niniejszego działania może być wyłącznie jednostka samorządu terytorialnego należąca do Lubelskiego Obszaru Funkcjonalnego, która podpisała porozumienie międzygminne z dnia 30 marca 2015 r. 3. Do wsparcia kwalifikują się projekty znajdujące się na terenie miast lub obszarów powiązanych z nimi funkcjonalnie ujętych w Strategii ZIT LOF. 4. Warunkiem uzyskania wsparcia w ramach Działania będzie ujęcie projektu w LPR i jego realizacja na obszarze zdegradowanym, prawidłowo zidentyfikowanym na podstawie wybranego zestawu wskaźników odnoszących się do sytuacji społeczno-gospodarczej danej jednostki terytorialnej (w szczególności uwzględnione powinny być wskaźniki dotyczące ubóstwa, wykluczenia społecznego, stanu zdrowia i poziomu edukacji, np. lokalny wskaźnik rozwoju społecznego (Local Human Development Index). 5. Niezbędnym warunkiem realizacji działań inwestycyjnych w ramach Działania będzie ich podporządkowanie i ukierunkowanie na rozwiązywanie zdiagnozowanych problemów społecznych – działania te powinny służyć głównie spełnieniu założeń Osi Priorytetowej 11 i koncentrować się m.in. na przeciwdziałaniu koncentracji ubóstwa, elimi-

	<p>nacji czynników prowadzących do wykluczenia społecznego.</p> <ol style="list-style-type: none"> 6. Wszystkie wspierane przedsięwzięcia muszą uwzględniać konieczność dostosowania infrastruktury i wyposażenia do potrzeb osób niepełnosprawnych. 7. Działania mające na celu poprawę dostępności do usług społecznych muszą wykazywać zgodność z założeniami europejskich zasad odejścia od form opieki instytucjonalnej na rzecz opieki środowiskowej (nie wykluczając stacjonarnych form opieki) oraz z kierunkami wskazanymi w Programie Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu 2020. 8. Wydatki na konserwację/restaurację wyposażenia budynków znajdujących się w rejestrze zabytków, budynków położonych w strefie ochrony konserwatorskiej oraz budynków o wartości architektonicznej i znaczeniu historycznym nie będących w rejestrze zabytków kwalifikowalne będą wyłącznie w przypadku, gdy prace te będą niezbędne, by nadać bądź przywrócić funkcje użytkowe (np. społeczne, gospodarcze, turystyczne lub kulturalne) niniejszym budynkom. Wyposażenie to musi być bezpośrednio związane z funkcją, jaką będzie pełnić będzie budynek po realizacji projektu. 9. Prace w zakresie wyposażenia centrum monitoringu oraz w zakresie przystosowania pomieszczeń do pełnienia funkcji centrum monitoringu kwalifikowalne będą wyłącznie w przypadku, gdy w ramach projektu przewidziany jest zakup i instalacja systemów monitoringu. Prace w przedmiotowym zakresie kwalifikowalne będą wyłącznie w zakresie związanym bezpośrednio z systemem monitoringu, jaki instalowany jest w ramach projektu. 10. Inwestycje dotyczące zewnętrznej infrastruktury technicznej oraz w zakresie dróg lokalnych (gminnych i powiatowych) dopuszczalne będą jedynie w sytuacjach uzasadnionych spójnością realizowanej operacji, w tym brakiem możliwości osiągnięcia założonych rezultatów bez realizacji danego elementu. Ponadto, inwestycje w drogi lokalne możliwe będą wyłącznie w sytuacji, gdy przyczynią się do fizycznej, gospodarczej i społecznej rewitalizacji i regeneracji obszarów miejskich lub miejskich obszarów funkcjonalnych. Inwestycje w zakresie dróg lokalnych muszą stanowić element LPR. Wydatki na drogi lokalne mogą stanowić maksymalnie 15% kosztów kwalifikowalnych projektu. Wydatki na pozostałą zewnętrzną infrastrukturę techniczną (infrastruktura wodno-kanalizacyjna, energetyczna oraz infrastruktura z zakresu gospodarki odpadami) nie mogą przekroczyć 25% kosztów kwalifikowalnych projektu. 11. Budowa nowych budynków, co do zasady, nie może być realizowana w ramach tego Działania. Wyjątek stanowią projekty polegające na odnowieniu zabudowy zdegradowanej w stopniu uniemożliwiającym jej regenerację/renowację (zastąpienie starego budynku nowym). W ta-
--	--

	<p>kim przypadku, wnioskodawca zobowiązany będzie do przedstawienia wiarygodnych analiz potwierdzających, iż stopień zdegradowania budynku uniemożliwia jego regenerację/renowację, w tym analiz potwierdzających efektywność kosztową takiego rozwiązania.</p> <p>12. Projekty z zakresu kultury muszą wynikać z LPR i powinny koncentrować się na marginalizowanych społecznościach. Muszą to być projekty o mniejszej skali, których wysokość kosztów kwalifikowalnych nie będzie przekraczać 2 mln euro.</p> <p>13. Projekty powinny przyczyniać się do:</p> <ul style="list-style-type: none"> – generowania nowych miejsc pracy, – poprawy efektywności energetycznej, – kompleksowego rozwiązania problemu obszaru zdegradowanego, – osiągnięcia komplementarności z inwestycjami współfinansowanymi z EFS, w szczególności realizowanymi w ramach Działań: 9.2, 11.1, 11.2, 11.3 <p>14. Preferowane będą projekty, których całość lub element/moduł, przygotowane będą w oparciu o formułę konkursu architektonicznego, architektoniczno-urbanistycznego lub urbanistycznego.</p> <p>15. Zgodnie z art. 7 ustawy z dnia 8 grudnia 2006 r. o finansowym wsparciu tworzenia lokali socjalnych, mieszkań chronionych, noclegowni i domów dla bezdomnych (Dz. U. z 2006 r. Nr 251, poz. 1844 z późn. zm.) wyklucza się uzyskanie jednoczesnego wsparcia na to samo przedsięwzięcie ze środków EFRR i krajowych środków o specjalnym przeznaczeniu. Ponadto, zgodnie z art. 4 i 8 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów (Dz. U. 2014 poz. 712) wyklucza się uzyskanie jednoczesnego wsparcia na to samo przedsięwzięcie ze środków pochodzących z budżetu UE oraz z kredytu, do którego beneficjentowi przysługuje premia, o której mowa we wskazanych artykułach.</p> <p>16. Wsparcie w ramach Działania nie może być udzielone w zakresie w jakim jest wykluczone w art. 1 ust. 2 - 5 Rozporządzenia Komisji (UE) NR 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającym niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu.</p>
<p>20. Warunki i planowany zakres stosowania cross-financingu (%) (jeśli dotyczy)</p>	<p>10% współfinansowania unijnego.</p> <p>Możliwość stosowania cross-financingu ograniczona jest jedynie do działań, które są niezbędne dla pomyślnej realizacji projektu oraz są bezpośrednio powiązane z projektem. Przedmiotowe finansowanie powinno być powiązane wprost z głównymi zadaniami realizowanymi w ramach danego projektu.</p> <p>Działania społeczne finansowane w ramach działania będą obejmować m. in. inwestycje na rzecz aktywizacji środowisk zagrożonych wyklucze-</p>

	niem społecznym i ubogich. Dla przedmiotowych zadań stosuje się zasady kwalifikowalności dla EFS.
21. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	Nie dotyczy
22. Warunki uwzględnienia dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)	Luka w finansowaniu (na podstawie art. 61 ust. 3 lit. b oraz ust. 8 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r.)
23. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek	Dofinansowanie przekazywane jest jako refundacja poniesionych i udokumentowanych wydatków kwalifikowalnych lub jako zaliczka na poczet przyszłych wydatków kwalifikowalnych. Możliwość udzielenia dofinansowania w formie zaliczki oraz zasady w zakresie uproszczonych form rozliczania wydatków będą rozpatrywane przez IZ. Przy określaniu zasad udzielenia zaliczki oraz zasad w zakresie uproszczonych form rozliczania wydatków IZ będzie kierowała się zapisami obowiązujących aktów prawnych i obowiązujących wytycznych.
24. Pomoc publiczna i pomoc de minimis (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)	<p>W przypadku wystąpienia pomocy publicznej zastosowanie mają:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Program pomocowy przygotowany przez ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego w zakresie udzielania pomocy przez fundusze rozwoju na rzecz rozwoju obszarów miejskich w ramach regionalnych programów operacyjnych (na podstawie <i>art. 16 Pomoc regionalna na rzecz rozwoju obszarów miejskich</i> Rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu). 2. Program pomocowy przygotowany przez ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego w zakresie udzielania pomocy inwestycyjnej na wcześniejsze dostosowanie do przyszłych norm unijnych, na zastosowanie norm surowszych niż normy unijne w zakresie ochrony środowiska lub podniesienie poziomu ochrony środowiska w przypadku braku norm unijnych w ramach regionalnych programów operacyjnych (na podstawie <i>art. 36 Pomoc inwestycyjna umożliwiająca przedsiębiorstwom zastosowanie norm surowszych niż normy unijne w zakresie ochrony środowiska lub podniesienie poziomu ochrony środowiska w przypadku braku norm unijnych</i>, <i>art. 37. Pomoc inwestycyjna na wcześniejsze dostosowanie do przyszłych norm unijnych</i> Rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu

	<p>waniu art. 107 i 108 Traktatu).</p> <p>3. Program pomocowy przygotowany przez ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego w zakresie udzielania pomocy inwestycyjnej w infrastrukturę lokalną w ramach regionalnych programów operacyjnych (na podstawie art. 56 <i>Pomoc inwestycyjna na infrastrukturę lokalną</i> Rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu).</p> <p>4. Program pomocowy przygotowany przez ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego w zakresie udzielania pomocy na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego (na podstawie art. 53 <i>Pomoc na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego</i> Rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu).</p> <p>5. Program pomocowy przygotowany przez ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego w zakresie udzielania pomocy inwestycyjnej na efektywny energetycznie system ciepłowniczy, chłodniczy w ramach regionalnych programów operacyjnych (na podstawie art. 46 <i>Pomoc inwestycyjna na efektywny energetycznie system ciepłowniczy i chłodniczy</i> Rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu).</p> <p>6. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020</p> <p>7. Program pomocowy przygotowany przez ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego w zakresie udzielania pomocy na infrastrukturę sportową i wielofunkcyjną infrastrukturę rekreacyjną (na podstawie art. 55 <i>Pomoc na infrastrukturę sportową i wielofunkcyjną infrastrukturę rekreacyjną</i> Rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu).</p>
<p>25. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)</p>	<p>Projekty nieobjęte pomocą publiczną: 85%</p> <p>Projekty objęte pomocą publiczną: zgodnie z programami pomocy publicznej.</p> <p>Projekty generujące dochód: zgodnie z luką w finansowaniu</p>
<p>26. Maksymalny</p>	<p>Projekty nieobjęte pomocą publiczną: 95%</p>

<p>% poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję) (jeśli dotyczy)</p>	<p>Zgodnie z uchwałą Nr XIV/244/2015 Zarządu Województwa Lubelskiego z dnia 3 lutego 2015 r. w sprawie przyjęcia „Stanowiska negocjacyjnego Samorządu Województwa Lubelskiego dotyczącego zmian do Kontraktu Terytorialnego” projekty niegenerujące dochodu i nieobjęte pomocą publiczną: 95%</p> <p>Projekty objęte pomocą publiczną: zgodnie z programami pomocy publicznej.</p> <p>Projekty generujące dochód: zgodnie z luką w finansowaniu</p>
<p>27. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych</p>	<p>Projekty nieobjęte pomocą publiczną: 5%</p> <p>(Zgodnie z uchwałą Nr XIV/244/2015 Zarządu Województwa Lubelskiego z dnia 3 lutego 2015 r. w sprawie przyjęcia „Stanowiska negocjacyjnego Samorządu Województwa Lubelskiego dotyczącego zmian do Kontraktu Terytorialnego” projekty niegenerujące dochodu i nieobjęte pomocą publiczną: 5%)</p> <p>Projekty objęte pomocą publiczną: zgodnie z programami pomocy publicznej</p> <p>Projekty generujące dochód: zgodnie z luką w finansowaniu</p>
<p>28. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) (jeśli dotyczy)</p>	<p>Brak ograniczeń kwotowych</p>
<p>29. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)</p>	<p>Minimalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu: brak ograniczeń kwotowych.</p> <p>Maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektów z zakresu kultury: 2 mln euro¹⁶⁷.</p>
<p>30. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR) (jeśli dotyczy)</p>	<p>Ewentualne zastosowanie instrumentów finansowych w ramach Działania, w tym zakres i forma wsparcia zostaną określone na podstawie analizy ex-ante.</p>
<p>31. Mechanizm wdrażania instrumentów fi-</p>	<p>Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych w przypadku ich zastosowania w ramach Działania zostanie określony na podstawie analizy ex-ante.</p>

¹⁶⁷ Kwota w PLN przeliczona będzie wg kursu EBC z przedostatniego dnia miesiąca poprzedzającego miesiąc, w którym został ogłoszony nabór projektów w trybie konkursowym lub w którym nastąpiło złożenie wniosku w trybie pozakonkursowym.

nansowych	
32. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych w przypadku ich zastosowania w ramach Działania zostanie określony na podstawie analizy ex-ante.
33. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych w przypadku ich zastosowania w ramach Działania, zostanie określony na podstawie analizy ex-ante.

II.14 Oś priorytetowa 14 Pomoc techniczna**1. Numer i nazwa osi priorytetowej****Oś Priorytetowa 14 Pomoc techniczna****2. Cele szczegółowe osi priorytetowej**

Cel 1: Zapewnienie niezbędnych zasobów ludzkich oraz warunków zapewniających sprawne działanie instytucji wdrażających RPO WL 2014 - 2020

Cel 2: Sprawny system wdrażania RPO WL 2014-2020

Cel 3: Rozwój potencjału beneficjentów

Cel 4: Skuteczna i efektywna informacja i promocja FE w ramach Programu

3. Charakter osi	Nie dotyczy	
4. Fundusz (nazwa i kwota w EUR)	Nazwa Funduszu	Ogółem
	EFS	69 424 084
5. Instytucja zarządzająca	Zarząd Województwa Lubelskiego	

OPIS DZIAŁANIA 14.1 Pomoc techniczna

OPIS DZIAŁANIA 14.1 Pomoc techniczna	
6. Nazwa działania/ poddziałania	<i>Pomoc techniczna</i>
7. Cel/e szczegóły/ działania/ poddzia- łania	Zadania prowadzone w ramach Działania mają na celu zapewnić niezbędne warunki pracy oraz poziom zatrudnienia w instytucjach zaangażowanych w RPO WL gwarantujące skuteczną realizację Programu. Do szczegółowych celów tego Działania należy również zabezpieczenie realizacji kluczowych procesów systemu zarządzania i wdrażania RPO WL, a także wysoko wykwalifikowanej kadry pracowniczej zaangażowanej w te procesy. Dodatkowo, zadania prowadzone w ramach niniejszego Działania mają umożliwić aktywizację mieszkańców województwa lubelskiego w ubieganiu się o wsparcie z Funduszy Europejskich w ramach Programu i pomoc beneficjentom w zakresie przygotowania i realizacji projektów, a także zapewnić ogółowi społeczeństwa informację na temat efektów wdrażania programu oraz przyczynić się do uzyskania ich szerokiej akceptacji dla działań rozwojowych realizowanych przy pomocy Funduszy Europejskich w województwie lubelskim.
8. Lista wskaźników rezultatu bezpośredniego	<ol style="list-style-type: none"> 1. 2. Liczba odwiedzin portalu informacyjnego/serwisu internetowego 3.

<p>9. Lista wskaźników produktu</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Liczba etatomiesięcy finansowanych ze środków pomocy technicznej 2. Liczba uczestników form szkoleniowych dla instytucji 3. Liczba przeprowadzonych ewaluacji 4. Liczba zorganizowanych spotkań, konferencji, seminariów 5. Liczba projektów objętych wsparciem 6. Liczba uczestników form szkoleniowych dla beneficjentów 7. Liczba działań informacyjno - promocyjnych o szerokim zasięgu
<p>10. Typy projektów</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Zatrudnienie pracowników zaangażowanych w RPO WL - w ramach tego typu projektu będą finansowane wynagrodzenia personelu zaangażowanego w zarządzanie i wdrażanie RPO WL 2014-2020, zamykanie RPO WL 2007-2013 oraz przygotowanie okresu programowania po roku 2020. – Wsparcie wdrażania RPO WL - w ramach tego typu projektu będą finansowane, m. in. następujące działania potrzebne do wsparcia wdrażania RPO WL 2014 - 2020: <ul style="list-style-type: none"> • podnoszenie kwalifikacji zawodowych personelu zaangażowanego w realizację Programu; • zapewnienie warunków technicznych potrzebnych do realizacji Programu; • zapewnienie wsparcia eksperckiego, analiz, badań itp. oraz ewaluacji na potrzeby Programu. <p>Powyższe przedsięwzięcia mogą dotyczyć bieżącego, a także poprzednich i kolejnych okresów programowania.</p> – Informacja i promocja Funduszy Europejskich - w ramach tego typu projektu będą finansowane, m. in. następujące działania: <ul style="list-style-type: none"> • publikacje i materiały informacyjno-promocyjne, • działania informacyjno-promocyjne o szerokim zasięgu oraz działania je wspierające, • działania informacyjno-promocyjne prowadzone w Internecie, • imprezy otwarte i inne, • działania edukacyjne dla potencjalnych beneficjentów i beneficjentów, • wymiana doświadczeń. <p>Powyższe przedsięwzięcia mogą dotyczyć bieżącego, a także poprzednich i kolejnych okresów programowania.</p>
<p>11. Typ beneficjenta</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Instytucja Zarządzająca – Instytucje Pośredniczące (z wyłączeniem związku ZIT)
<p>12. Grupa docelowa/ ostateczni odbiorcy wsparcia</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Faktyczni i potencjalni beneficjenci Programu – Faktyczni i potencjalni uczestnicy projektów realizowanych w ramach Programu – Ogół mieszkańców województwa lubelskiego

13. Instytucja pośrednicząca (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy
14. Instytucja wdrażająca (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy
15. Kategoria(e) regionu(ów) wraz z przypisaniem kwot UE (EUR)	Region Słabiej Rozwinięty 69 424 084
16. Mechanizmy powiązania interwencji z innymi działaniami/ poddziałaniami w ramach PO lub z innymi PO (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy
17. Instrumenty terytorialne (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy
18. Tryb(y) wyboru projektów oraz wskazanie podmiotu odpowiedzialnego za nabór i ocenę wniosków oraz przyjmowanie protestów	Tryb pozakonkursowy Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie, Departament Zarządzania Regionalnym Programem Operacyjnym
19. Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy
20. Warunki i planowany zakres stosowania cross-finansingu (%) (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy
21. Dopuszczalna maksymalna wartość zakupionych środków trwałych jako % wydatków kwalifikowalnych	Nie dotyczy
22. Warunki uwzględnienia dochodu w projekcie (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy

<p>23. Warunki stosowania uproszczonych form rozliczania wydatków i planowany zakres systemu zaliczek</p>	<p>Dofinansowanie przekazywane jest jako refundacja poniesionych i udokumentowanych wydatków kwalifikowalnych lub jako zaliczka na poczet przyszłych wydatków kwalifikowalnych. Przy określaniu zasad udzielania zaliczki IZ będzie kierowała się zapisami obowiązujących aktów prawnych oraz wytycznych.</p>
<p>24. Pomoc publiczna i pomoc de minimis (rodzaj i przeznaczenie pomocy, unijna lub krajowa podstawa prawna)</p>	<p>Nie dotyczy</p>
<p>25. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (jeśli dotyczy)</p>	<p>85%</p>
<p>26. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu (środki UE + ewentualne współfinansowanie z budżetu państwa lub innych źródeł przyznawane beneficjentowi przez właściwą instytucję) (jeśli dotyczy)</p>	<p>85%</p>
<p>27. Minimalny wkład własny beneficjenta jako % wydatków kwalifikowalnych</p>	<p>15%</p>
<p>28. Minimalna i maksymalna wartość projektu (PLN) (jeśli dotyczy)</p>	<p>Nie dotyczy</p>
<p>29. Minimalna i maksymalna wartość wydatków kwalifikowalnych projektu (PLN) (jeśli dotyczy)</p>	<p>Nie dotyczy</p>

30. Kwota alokacji UE na instrumenty finansowe (EUR) (jeśli dotyczy)	Nie dotyczy
31. Mechanizm wdrażania instrumentów finansowych	Nie dotyczy
32. Rodzaj wsparcia instrumentów finansowych oraz najważniejsze warunki przyznawania	Nie dotyczy
33. Katalog ostatecznych odbiorców instrumentów finansowych	Nie dotyczy

III. Indykatory plan finansowy (wydatki kwalifikowalne w EUR)

	Priorytet inwestycyjny	Kategoria regionu	Wsparcie UE				Wkład krajowy	Krajowe środki publiczne					Krajowe środki prywatne	Finansowanie ogółem	Szacowany poziom cross-financingu %	Główna alokacja	Rezerwa wykonania	Udział rezerwy wykonania w stos. do całkowitej kwoty wsparcia UE	Wkład EBI					
			Ogółem	FS	EFRR	EFS		Ogółem	budget państwa	budget województwa	budget pozostałych jst	inne				Wsparcie UE	Wsparcie UE							
			a	b	c	d		e	f	g	h	i				j	k	l		m	n	o	p	q
			=b+c+d					=f+k										=a+e					=o/a*100%	
Oś priorytetowa 1			100 416 755	0	100 416 755	0	17 720 604	3 544 121	0	0	0	3 544 121	14 176 483	118 137 359	0,00%	94 391 750	6 025 005	6,00%	0					
1.1 Regionalna infrastruktura badawczo – rozwojowa	1.a		10 041 676	0	10 041 676	0	1 772 061	531 618	0	0	0	531 618	1 240 443	11 813 737	0,00%				0					
1.2 Badania celowe	1.b		39 732 176	0	39 732 176	0	7 011 560	1 402 312	0	0	0	1 402 312	5 609 248	46 743 736	0,00%				0					
1.3 Infrastruktura badawczo-rozwojowa w przedsiębiorstwach	1.b		37 732 177	0	37 732 177	0	6 658 619	1 183 352	0	0	0	1 183 352	5 475 267	44 390 796	0,00%				0					
1.4 Transfer technologii i komercjalizacja badań	1.b		6 910 726	0	6 910 726	0	1 219 540	426 839	0	0	0	426 839	792 701	8 130 266	0,00%				0					
1.5 Bon na patent	1.b		6 000 000	0	6 000 000	0	1 058 824	0	0	0	0	1 058 824	7 058 824	0,00%				0						
Oś priorytetowa 2			72 255 674	0	72 255 674	0	12 751 002	6 375 501	3 863 397	508 288	1 091 493	912 323	6 375 501	85 006 676	2,60%	67 920 334	4 335 340	6,00%	0					
2.1 Cyfrowe Lubelskie	2.c		71 394 674	0	71 394 674	0	12 599 061	6 261 545	3 863 397	508 288	1 007 925	881 935	6 337 516	83 993 735	2,60%				0					
2.2 Cyfryzacja Lubelskiego Obszaru Funkcjonalnego w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych	2.c		861 000	0	861 000	0	151 941	113 956	0	0	83 568	30 388	37 985	1 012 941	2,60%				0					

Szczegółowy Opis Osi Priorytetowych RPO WL 2014 – 2020

Oś priorytetowa 3			291 639 451	0	291 639 451	0	51 465 786	10 293 158	4 000 000	1 560 582	4 732 576	0	41 172 628	343 105 237	0,00%	274 141 084	17 498 367	6,00%	0
3.1 Tereny inwestycyjne	3.a		49 484 594	0	49 484 594	0	8 732 576	8 732 576	4 000 000	0	4 732 576	0	0	58 217 170	0,00%				0
3.2 Instrumenty kapitałowe	3.a		11 500 000	0	11 500 000	0	2 029 412	0	0	0	0	0	2 029 412	13 529 412	0,00%				0
3.3 Przedsiębiorstwa odpryskowe	3.a		5 000 000	0	5 000 000	0	882 353	0	0	0	0	0	882 353	5 882 353	0,00%				0
3.4 Dostosowanie oferty IOB do potrzeb rynku	3.a		13 500 000	0	13 500 000	0	2 382 353	0	0	0	0	0	2 382 353	15 882 353	0,00%				0
3.5 Bon na doradztwo	3.a		6 072 608	0	6 072 608	0	1 071 636	0	0	0	0	0	1 071 636	7 144 244	0,00%				0
3.6 Marketing gospodarczy	3.b		20 000 000	0	20 000 000	0	3 529 412	1 560 582	0	1 560 582	0	0	1 968 830	23 529 412	0,00%				0
3.7 Wzrost konkurencyjności MŚP	3.c		186 082 249	0	186 082 249	0	32 838 044	0	0	0	0	0	32 838 044	218 920 293	0,00%				0
13.8 Rewitalizacja Lubelskiego Obszaru Funkcjonalnego w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych	3.a		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0				0
Oś priorytetowa 4			150 866 891	0	150 866 891	0	26 623 570	13 311 785	0	0	13 311 785	0	13 311 785	177 490 461	0,00%	141 814 878	9 052 013	6,00%	0
4.1 Wsparcie wykorzystania OZE	4.a		100 000 000		100 000 000		17 647 059	13 311 785	0	0	13 311 785	0	4 335 274	117 647 059	0,00%				0
4.2 Produkcja energii z OZE w przedsiębiorstwach	4.a		50 866 891		50 866 891		8 976 511	0	0	0	0	0	8 976 511	59 843 402	0,00%				0
Oś priorytetowa 5			258 939 368	0	258 939 368	0	45 695 183	22 847 592	3 988 924	2 074 386	14 774 748	2 009 534	22 847 591	304 634 551	0,00%	243 403 006	15 536 362	6,00%	0
5.1 Poprawa efektywności energetycznej przedsiębiorstw	4.b		45 787 659	0	45 787 659	0	8 080 175	0	0	0	0	0	8 080 175	53 867 834	0,00%				0
5.2 Efektywność energetyczna sektora publicznego	4.c		97 970 663	0	97 970 663	0	17 288 941	9 286 888	3 377 896	2 074 386	2 580 254	1 254 352	8 002 053	115 259 604	0,00%				0
5.3 Efektywność energetyczna sektora mieszkaniowego	4.c		25 444 737	0	25 444 737	0	4 490 248	449 025	449 025	0	0	0	4 041 223	29 934 985	0,00%				0

Szczegółowy Opis Osi Priorytetowych RPO WL 2014 – 2020

5.4 Transport niskoemisyjny	4.e		12 216 678	0	12 216 678	0	2 155 884	646 765	0	0	215 588	431 177	1 509 119	14 372 562	0,00%				0
5.5 Promocja niskoemisyjności	4.e		13 770 238	0	13 770 238	0	2 430 042	1 215 021	162 003	0	729 013	324 005	1 215 021	16 200 280	0,00%				0
5.6 Efektywność energetyczna i gospodarka niskoemisyjna dla Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Lubelskiego Obszaru Funkcjonalnego	4.e		63 749 393	0	63 749 393	0	11 249 893	11 249 893	0	0	11 249 893	0	0	74 999 286	0,00%				0
Oś priorytetowa 6			154 615 611	0	154 615 611	0	27 285 108	13 642 554	0	0	11 879 789	1 762 765	13 642 554	181 900 719	0,00%	145 338 674	9 276 937	6,00%	0
6.1 Bezpieczeństwo ekologiczne	5.b		4 427 784	0	4 427 784	0	781 373	781 373	0	0	586 030	195 343	0	5 209 157	0,00%				0
6.2 Mała retencja	5.b		39 850 053	0	39 850 053	0	7 032 363	7 032 363	0	0	7 032 363	0	0	46 882 416	0,00%				0
6.3 Gospodarka odpadami	6.a		34 365 345	0	34 365 345	0	6 064 473	1 212 895	0	0	909 671	303 224	4 851 578	40 429 818	0,00%				0
6.4 Gospodarka wodno-ściekowa	6.b		75 972 429	0	75 972 429	0	13 406 899	4 615 923	0	0	3 351 725	1 264 198	8 790 976	89 379 328	0,00%				0
Oś priorytetowa 7			70 707 126	0	70 707 126	0	12 477 729	8 734 411	765 124	0	4 649 498	3 319 789	3 743 318	83 184 855	0,00%	66 464 698	4 242 428	6,00%	0
7.1 Dziedzictwo kulturowe	6.c		39 527 977	0	39 527 977	0	6 975 525	5 058 971	765 124	0	2 201 190	2 092 657	1 916 554	46 503 502	0,00%				0
7.2 Dziedzictwo naturalne	6.c		10 740 231	0	10 740 231	0	1 895 336	1 043 198	0	0	474 597	568 601	852 138	12 635 567	0,00%				0
7.3 Ochrona różnorodności przyrodniczej	6.d		4 975 567	0	4 975 567	0	878 041	482 922	0	0	219 510	263 412	395 119	5 853 608	0,00%				0
7.4 Turystyka przyrodnicza	6.d		7 463 351	0	7 463 351	0	1 317 062	737 555	0	0	342 436	395 119	579 507	8 780 413	0,00%				0
7.5 Ochrona bioróżnorodności dla Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Lubelskiego Obszaru Funkcjonalnego	6.d		8 000 000	0	8 000 000	0	1 411 765	1 411 765	0	0	1 411 765	0	0	9 411 765	0,00%				0
Oś priorytetowa 8			271 031 040	0	271 031 040	0	47 829 008	38 263 207	10 096 344	22 194 720	5 972 143	0	9 565 801	318 860 048	0,00%	254 769 178	16 261 862	6,00%	0
8.1 Regionalny układ transportowy	7.b		191 772 142	0	191 772 142	0	33 842 144	31 489 593	10 096 344	21 393 249	0	0	2 352 551	225 614 286	0,00%				0
8.2 Lokalny układ transpor-	7.b		29 842	0	29 842	0	5 266	5 266	0	0	5 266	0	0	35 108	0,00%				0

Szczegółowy Opis Osi Priorytetowych RPO WL 2014 – 2020

towy			143		143		261	261		261		404						
8.3 Transport kolejowy	7.d		45 416 755	0	45 416 755	0	8 014 721	801 471	0	801 471	0	0	7 213 250	53 431 476	0,00%			0
8.4 Transport dla Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Lubelskiego Obszaru Funkcjonalnego	7.b		4 000 000	0	4 000 000	0	705 882	705 882	0	0	705 882	0	0	4 705 882	0,00%			0
Oś priorytetowa 9			197 944 462	0	197 944 462	34 931 376	30 390 297	13 093 944	0	4 955 896	12 340 457	4 541 079	232 875 838	10,00%	184 321 203	13 623 259	6,88%	0
9.1 Aktywizacja zawodowa	8i		23 309 752	0	23 309 752	4 113 486	3 121 917	2 742 324	0	379 593	0	991 569	27 423 238	10,00%				0
9.2 Aktywizacja zawodowa – projekty PUP	8i		69 929 257	0	69 929 257	12 340 457	12 340 457	0	0	0	12 340 457	0	82 269 714	10,00%				0
9.3 Rozwój przedsiębiorczości	8iii		55 943 406	0	55 943 406	9 872 366	7 362 570	6 417 037	0	945 533	0	2 509 796	65 815 772	10,00%				0
9.4 Godzenie życia zawodowego i prywatnego	8iv		48 762 047	0	48 762 047	8 605 067	7 565 353	3 934 583	0	3 630 770	0	1 039 714	57 367 114	10,00%				0
Oś priorytetowa 10			55 943 406	0	55 943 406	9 872 366	3 554 052	3 554 052	0	0	0	6 318 314	65 815 772	10,00%	52 438 585	3 504 821	6,26%	0
10.1 Usługi rozwojowe dla MŚP	8v		20 885 538	0	20 885 538	3 685 683	0	0	0	0	0	3 685 683	24 571 221	10,00%				0
10.2 Programy typu outplacementu	8v		16 410 066	0	16 410 066	2 895 894	1 751 797	1 751 797	0	0	0	1 144 097	19 305 960	10,00%				0
10.3 Programy polityki zdrowotnej	8vi		18 647 802	0	18 647 802	3 290 789	1 802 255	1 802 255	0	0	0	1 488 534	21 938 591	10,00%				0
Oś priorytetowa 11			180 510 722	0	180 510 722	31 854 834	31 536 286	14 358 891	291 681	15 673 324	1 212 390	318 548	212 365 556	10,00%	168 332 897	12 177 825	6,75%	0
11.1 Aktywne włączenie	9i		112 135 449	0	112 135 449	19 788 610	19 591 819	7 915 443	0	10 463 986	1 212 390	196 791	131 924 059	10,00%				0
11.2 Usługi społeczne i zdrowotne	9iv		49 727 472	0	49 727 472	8 775 436	8 693 469	4 593 291	0	4 100 178	0	81 967	58 502 908	10,00%				0
11.3 Ekonomia społeczna	9v		18 647 801	0	18 647 801	3 290 788	3 250 998	1 850 157	291 681	1 109 160	0	39 790	21 938 589	10,00%				0
Oś priorytetowa 12			123 735 094	0	123 735 094	21 835 605	21 180 537	8 286 248	597 501	12 296 788	0	655 068	145 570 699	10,00%	115 387 533	8 347 561	6,75%	0
12.1 Edukacja przedszkolna	10i		12 848 336	0	12 848 336	2 267 353	2 267 353	0	0	2 267 353	0	0	15 115 689	10,00%				0

Szczegółowy Opis Osi Priorytetowych RPO WL 2014 – 2020

12.2 Kształcenie ogólne	10i		29 979 450	0	0	29 979 450	5 290 491	5 290 491	3 526 994	240 761	1 522 736	0	0	35 269 941	10,00%				0
12.3 Kształcenie ustawiczne w zakresie ICT i języków obcych	10iii		6 278 093	0	0	6 278 093	1 107 899	452 831	369 300	0	83 531	0	655 068	7 385 992	10,00%				0
12.4 Kształcenie zawodowe	10iv		74 629 216	0	0	74 629 216	13 169 862	13 169 862	4 389 954	356 740	8 423 168	0	0	87 799 078	10,00%				0
Oś priorytetowa 13			232 928 490	0	232 928 490	0	41 105 029	20 552 515	18 963 309	108 101	1 243 200	237 905	20 552 514	274 033 519	4,96%	218 952 780	13 975 710	6,00%	0
13.1 Infrastruktura ochrony zdrowia	9.a		61 257 020	0	61 257 020	0	10 810 063	6 269 837	6 035 880	108 101	0	125 856	4 540 226	72 067 083	0,00%				0
13.2 Infrastruktura usług społecznych	9.a		29 793 182	0	29 793 182	0	5 257 621	3 522 606	3 479 000	0	43 606	0	1 735 015	35 050 803	0,00%				0
13.3 Rewitalizacja obszarów miejskich	9.b		57 471 796	0	57 471 796	0	10 142 081	4 335 236	4 183 106	0	152 130	0	5 806 845	67 613 877	10,00%				0
13.4 Rewitalizacja obszarów wiejskich	9.b		41 230 484	0	41 230 484	0	7 275 969	4 492 550	4 383 410	0	109 140	0	2 783 419	48 506 453	10,00%				0
13.5 Infrastruktura przedszkolna	10.a		5 291 202	0	5 291 202	0	933 742	112 049	0	0	84 037	28 012	821 693	6 224 944	0,00%				0
13.6 Infrastruktura kształcenia zawodowego i ustawicznego	10.a		15 873 604	0	15 873 604	0	2 801 224	252 110	0	0	168 073	84 037	2 549 114	18 674 828	0,00%				0
13.7 Infrastruktura szkolna	10.a		5 291 202	0	5 291 202	0	933 741	186 749	0	0	186 749	0	746 992	6 224 943	0,00%				0
13.8 Rewitalizacja Lubelskiego Obszaru Funkcjonalnego w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych	9.b		16 720 000	0	16 720 000	0	2 950 588	1 381 378	881 913	0	499 465	0	1 569 210	19 670 588	10,00%				0
Oś priorytetowa 14	nd		69 424 084	0	0	69 424 084	12 251 309	12 251 309	0	12 251 309	0	0	0	81 675 393	85,00%	69 424 084	0	0,00%	0
Ogółem EFRR			1 603 400 406	0	1 603 400 406	0	282 953 019	137 564 844	41 677 098	26 446 077	57 655 232	11 786 437	145 388 175	1 886 353 425	85,00%	1 507 196 382	96 204 024	6,00%	0
Ogółem EFS			627 557 768	0	0	627 557 768	110 745 490	98 912 481	39 293 135	13 140 491	32 926 008	13 552 847	11 833 009	738 303 258	85,00%	589 904 302	37 653 466	6,00%	0
Suma całkowita			2 230 958 174	0	1 603 400 406	627 557 768	393 698 509	236 477 325	80 970 233	39 586 568	90 581 240	25 339 284	157 221 184	2 624 656 683	85,00%	2 097 100 684	133 857 490	6,00%	0

IV. Wymiar terytorialny prowadzonej interwencji

A. Wymiar terytorialny - formy obligatoryjne

A.1 Planowane wsparcie rewitalizacji w ramach PO

A.1.1 Krótki opis zakresu i zasad funkcjonowania instrumentu terytorialnego

Wobec postępującej, wieloaspektowej degradacji obszarów miejskich, jak i wiejskich województwa lubelskiego pojawia się potrzeba podjęcia kompleksowych, zintegrowanych działań rewitalizacyjnych przeciwdziałających procesom degradacji związanym z kumulacją negatywnych zjawisk gospodarczych (tj. np. niski poziom przedsiębiorczości, wysokie bezrobocie, niska jakość infrastruktury technicznej) i społecznych (tj. np. niski dostęp do usług publicznych, depopulacja, ubóstwo, natężenie zjawisk patologicznych).

Działania rewitalizacyjne planowane do realizacji w ramach RPO WL 2014-2020 ukierunkowane będą na wyprowadzanie obszarów zdegradowanych ze stanu kryzysowego, celem ograniczenia ubóstwa w regionie. Działania te prowadzić mają m.in. do poprawy jakości życia mieszkańców oraz ożywienia gospodarczego i społecznego obszaru zdegradowanego. Warunkiem powodzenia działań rewitalizacyjnych jest konieczność zwiększenia ich kompleksowości. Kompleksowość przedsięwzięć rewitalizacyjnych wyrazi się w integrowaniu działań w ramach różnych Osi Priorytetowych.

System wdrażania Programu zapewni warunki, umożliwiające skuteczną realizację projektów rewitalizacyjnych poprzez:

- dedykowane rewitalizacji działania,
- premiowanie projektów realizowanych na obszarach zdegradowanych,
- realizację wsparcia dedykowanego społecznościom i osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym na obszarach rewitalizowanych.

Działaniami dedykowanymi obszarom wymagającym rewitalizacji będą Działania 13.3 *Rewitalizacja obszarów miejskich* oraz 13.4 *Rewitalizacja obszarów wiejskich*. W ramach przedmiotowych działań zaplanowano realizację przedsięwzięć infrastrukturalnych, mających na celu przywracanie bądź nadawanie nowych funkcji zdegradowanym społecznie, gospodarczo, środowiskowo obszarom, podporządkowanych i ukierunkowanych na rozwiązywanie zdiagnozowanych problemów społecznych.

W ramach Programu przewidziano także preferencje dla inwestycji niezbędnych dla kompleksowej rewitalizacji danego obszaru realizowanych w ramach następujących Działań:

- Działanie 3.1 *Tereny inwestycyjne*
- Działanie 5.2 *Efektywność energetyczna sektora publicznego*
- Działanie 5.3 *Efektywność energetyczna sektora mieszkaniowego*
- Działanie 5.5 *Promocja niskoemisyjności*
- Działanie 7.1 *Dziedzictwo kulturowe*
- Działanie 7.2 *Dziedzictwo naturalne*
- Działanie 9.1 *Aktywizacja zawodowa*
- Działanie 9.3 *Rozwój przedsiębiorczości*
- Działanie 11.1 *Aktywne włączenie*
- Działanie 11.2 *Usługi społeczne i zdrowotne*
- Działanie 12.2 *Kształcenie ogólne*
- Działanie 13.2 *Infrastruktura usług społecznych*.

Dodatkowo w ramach Działania 11.1 *Aktywne włączenie* zaplanowano realizację programów ukierunkowanych na aktywizację oraz reintegrację społeczno-zawodową społeczności marginalizowanych na

obszarach objętych działaniami rewitalizacyjnymi, w celu zwiększenia aktywności społecznej oraz gotowości do podejmowania pracy uczestników tych programów.

A.1.2 Indykatoryna alokacja UE planowana na projekty rewitalizacyjne

Oś priorytetowa	Działanie/ poddziałanie	Fundusz	Indyka- tywna alo- kacja UE (EUR)	Metoda preferencji
3 Konkurencyjność przedsiębiorstw	3.1 Tereny inwestycyjne	EFRR	34 000 000	Kryteria wyboru projektów
5 Efektywność energetyczna i gospodarka niskoemisyjna	5.2 Efektywność energetyczna sektora publicznego	EFRR	28 712 116	Kryteria wyboru projektów
5 Efektywność energetyczna i gospodarka niskoemisyjna	5.3 Efektywność energetyczna sektora mieszkaniowego	EFRR	3 816 713	Kryteria wyboru projektów
5 Efektywność energetyczna i gospodarka niskoemisyjna	5.5 Promocja niskoemisyjności	EFRR	1 377 024	Kryteria wyboru projektów
7 Ochrona dziedzictwa kulturowego i naturalnego	7.1 Dziedzictwo kulturowe	EFRR	5 429 531	Kryteria wyboru projektów
7 Ochrona dziedzictwa kulturowego i naturalnego	7.2 Dziedzictwo naturalne	EFRR	1 074 023	Kryteria wyboru projektów
9 Rynek pracy	9.1 Aktywizacja zawodowa	EFS	1 165 488	Kryteria wyboru projektów
9 Rynek pracy	9.3 Rozwój przedsiębiorczości	EFS	2 797 170	Kryteria wyboru projektów
11 Włączenie społeczne	11.1 Aktywne włączenie	EFS	5 606 772	Kryteria wyboru projektów, wyodrębniona alokacja
11 Włączenie społeczne	11.2 Usługi społeczne i zdrowotne	EFS	2 486 374	Kryteria wyboru projektów
12. Edukacja, kwalifikacje i kompetencje	12.2 Kształcenie ogólne	EFS	1 498 972	Kryteria wyboru projektów
13 Infrastruktura społeczna	13.1 Infrastruktura ochrony zdrowia	EFRR	30 778 500	Kryteria wyboru projektów
13 Infrastruktura społeczna	13.2 Infrastruktura usług społecznych	EFRR	29 571 500	Kryteria wyboru projektów
13 Infrastruktura społeczna	13.3 Rewitalizacja obszarów miejskich	EFRR	59 811 403	Działanie dedykowane rewitalizacji
13 Infrastruktura społeczna	13.4 Rewitalizacja obszarów wiejskich	EFRR	41 230 484	Działanie dedykowane rewitalizacji

A.2 Wsparcie przedsięwzięć z zakresu zrównoważonego rozwoju obszarów funkcjonalnych miast wojewódzkich w ramach ZIT

A.2.1 Krótki opis zakresu i zasad funkcjonowania instrumentu terytorialnego

ZIT w województwie lubelskim realizowany będzie na obszarze miasta Lublin i jego obszarze funkcjonalnym. W skład Związku ZIT wchodzić będą następujące gminy: Lublin, Świdnik, Nałęczów, Konopnica, Wólka, Jastków, Niemce, Strzyżewice, Niedrzwica Duża, Lubartów, Miasto Lubartów, Głusk, Mełgiew, Piaski, Jabłonna, Spiczyn.

Celem nadrzędnym realizacji ZIT będzie poprawa spójności społecznej i gospodarczej, wzmocnienie istniejących powiązań i wykorzystanie ich dla stworzenia wspólnej zintegrowanej przestrzeni LOFu, zachowując odrębność poszczególnych gmin, wchodzących w jego skład i wykorzystując lokalne mocne strony i szanse.

Zakres powierzenia władzom miejskim zadań związanych z realizacją programu w ramach ZIT określa pisemne porozumienie pomiędzy władzami miejskimi i IZ RPO. Zgodnie z art. 123 ust. 6 rozporządzenia 1303/2013 władze miejskie realizują zadania związane przynajmniej z wyborem projektów do dofinansowania. Minimalny zakres powierzenia zadań oznacza, że władze miejskie przedkładają IZ RPO listy projektów wyłonionych w konkursie bądź -w przypadku trybu pozakonkursowego – zidentyfikowanych w ramach Strategii ZIT, spriorytetyzowanych w oparciu o kryteria zatwierdzone przez KM RPO dotyczące stopnia zgodności z celami strategii ZIT. IZ RPO dokonuje ostatecznego sprawdzenia kwalifikowalności projektów do dofinansowania, zgodnie z art. 7 ust 5 rozporządzenia 1301/2013, chyba że porozumienie przewiduje inaczej. Techniczna organizacja naboru i pełna ocena projektów pod względem formalnym i merytorycznym może być dokonywana przez władze miejskie lub IZ RPO, z udziałem w stosownych przypadkach ekspertów zewnętrznych, zgodnie z postanowieniami porozumienia.

Ponadto zostaną zapewnione przejrzyste procedury wyboru projektów (m.in. w wytycznych w sprawie zasad wyboru projektów). Kryteria dotyczące niedyskryminacji będą każdorazowo brane pod uwagę.

Zakłada się komplementarny wkład EFRR i EFS w realizację projektów w ramach ZIT z wydzieloną alokacją ok. 5% programu. ZIT dla miasta Lublina będzie uzupełniony projektami komplementarnymi w zakresie transportu, realizowanymi w ramach PO PW oraz innymi projektami współfinansowanymi w zakresie POiŚ.

A.2.2 Alokacja UE przeznaczona na ZIT wojewódzki

Podrozdział zostanie uzupełniony na jednym z kolejnych etapów aktualizacji SZOOP RPO WL.

A.3. Obszary wiejskie

A.3.1 Krótki opis zakresu i zasad funkcjonowania instrumentu terytorialnego

Podrozdział zostanie uzupełniony na jednym z kolejnych etapów aktualizacji SZOOP RPO WL.

A.3.2 Indykatywna alokacja UE planowana na projekty realizowane na obszarach wiejskich lub projekty, których ostatecznymi odbiorcami są podmioty/osoby z obszarów wiejskich lub realizowana infrastruktura obejmuje obszary wiejskie¹⁶⁸

Podrozdział zostanie uzupełniony na jednym z kolejnych etapów aktualizacji SZOOP RPO WL.

¹⁶⁸ W tabeli należy wskazać działania, dla których przewidziano metody preferencji projektów z obszarów wiejskich.

B. Wymiar terytorialny - formy fakultatywne

B.1 RLKS

W ramach RPO nie będzie zastosowany instrument RLKS w formule bezpośredniej. W ramach programu planuje się wsparcie Lokalnych Grup Działania (LGD) jako potencjalnych beneficjentów. Interwencja RPO będzie stanowiła uzupełnienie wsparcia EFRROW i EFMR na terytorium danej LGD i będzie realizowana w oparciu o Lokalną Strategię Rozwoju. Koszty przygotowawcze, bieżące oraz koszty animacji LGD nie będą wspierane środkami EFS w ramach RPO.

B.2 Wsparcie przedsięwzięć z zakresu zrównoważonego rozwoju innych obszarów miejskich niż obszary funkcjonalne miast wojewódzkich (w tym ZIT, instrumenty spełniające kryteria art. 36 rozporządzenia 1303/2013 oraz art. 7 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1301/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i przepisów szczególnych dotyczących celu „Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia” oraz w sprawie uchylenia rozporządzenia (WE) nr 1080/2006 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 289), zwanego dalej „rozporządzeniem 1301/2013”)

Nie dotyczy

B.3 Wsparcie ZIT poza zintegrowanymi przedsięwzięciami z zakresu zrównoważonego rozwoju obszarów miejskich (instrumenty spełniające kryteria art. 36 rozporządzenia 1303/2013 inne niż obszary miejskie)

B.3.1 Krótki opis zakresu i zasad funkcjonowania instrumentu terytorialnego

W ramach RPO WL 2014-2020 realizowane będą na terenie 4 miast subregionalnych (Biała Podlaska, Chełm, Puławy, Zamość) projekty zintegrowane¹⁶⁹, tzw. Strategiczne Inwestycje Terytorialne, które wpisywać się będą w obszary strategicznej interwencji określone w „Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020”. Realizacja SIT na wyodrębnionych obszarach będzie możliwa jedynie w oparciu o opracowane dokumenty strategiczne, o których mowa w art. 36 rozporządzenia ramowego. IZ nie przewiduje przekazywania funkcji zarządczych związanych z wdrażaniem funduszy UE miastom subregionalnym, które realizować będą instrument SIT.

Miasta subregionalne pełnią ważną rolę jako ośrodki koncentrujące funkcje gospodarcze i społeczne, będące ważnym miejscem dostarczania usług oraz uzupełnienia oferty i funkcji miasta Lublina w świadczeniu usług publicznych istotnych z perspektywy ich mieszkańców, jak również mieszkańców otaczających obszarów wiejskich. Planowana interwencja służyć będzie wzmocnieniu zróżnicowanych funkcji ponadlokalnych i wykorzystaniu wewnętrznego potencjału, rozbudowie wewnętrznych i zewnętrznych powiązań funkcjonalnych, kompleksowej rewitalizacji oraz zwiększeniu i poprawie dostępności do podstawowych usług publicznych. W związku z powyższym interwencja będzie koncentrować się m.in. na pobudzeniu aktywności gospodarczej, wsparciu rozwoju MŚP, poprawie stanu środowiska przyrodniczego oraz adaptacji do zmian klimatycznych, a także na działaniach z zakresu podnoszenia jakości zasobów ludzkich i włączenia społecznego.

Zakłada się komplementarny wkład EFRR i EFS w realizację projektów składających się na SIT (ok. 2,9% ogólnej alokacji Programu).

¹⁶⁹ Projekty zintegrowane to wiązka projektów wzajemnie powiązanych, których realizacja prowadzi do osiągnięcia celów wskazanych w dokumentach strategicznych miast subregionalnych.

B.3.2 Alokacja i wkład krajowy

Oś priorytetowa	Fundusz	Alokacja UE (EUR)
2 Cyfrowe Lubelskie	EFRR	160 000,00
3 Konkurencyjność przedsiębiorstw	EFRR	32 710 000,00
4 Energia przyjazna środowisku	EFRR	220 000,00
5 Efektywność energetyczna i gospodarka niskoemisyjna	EFRR	12 910 000,00
6 Ochrona środowiska i efektywne wykorzystanie zasobów	EFRR	1 070 000,00
7 Ochrona dziedzictwa kulturowego i naturalnego	EFRR	6 350 000,00
9 Rynek pracy	EFS	1 350 000,00
10 Adaptacyjność przedsiębiorstw i pracowników do zmian	EFS	1 110 000,00
11 Włączenie społeczne	EFS	2 830 000,00
12 Edukacja, kwalifikacje i kompetencje	EFS	1 477 000,00
13 Infrastruktura społeczna	EFRR	3 020 000,00

B.4 Inne instrumenty terytorialne

W procesie realizacji RPO WL 2014-2020 wykorzystany zostanie mechanizm **przedsięwzięć zintegrowanych**, mający na celu wyłonienie i uporządkowanie oddolnych inicjatyw, dla innych obszarów wymagających strategicznej interwencji (m.in. miasta powiatowe). Dla tego typu przedsięwzięć zorganizowane zostaną dedykowane konkursy i/lub stosowane będą preferencje na etapie oceny projektów konkursowych.

V. Wykaz najważniejszych dokumentów służących realizacji PO

1. Wykaz rozporządzeń krajowych i UE oraz krajowych ustaw

1.1 Rozporządzenia UE

- a) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013 r., str. 320),
- b) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1301/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i przepisów szczególnych dotyczących celu „Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia” oraz w sprawie uchylenia rozporządzenia (WE) nr 1080/200 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013 r., str. 289),
- c) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1304/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Społecznego i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1081/2006 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013 r., str. 470),
- d) Rozporządzenie delegowane KE (UE) nr 240/2014 z dnia 7 stycznia 2014 r. w sprawie europejskiego kodeksu postępowania w zakresie partnerstwa w ramach europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych (Dz. Urz. UE L 74 z 14.03.2014 r., str. 1),
- e) Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) NR 288/2014 z dnia 25 lutego 2014 r. ustanawiające zasady, zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 1303/2013 Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającym wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającym przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego, w odniesieniu do wzoru dla programów operacyjnych w ramach celu „Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia” oraz zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 1299/2013 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie przepisów szczegółowych dotyczących wsparcia z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach celu „Europejska współpraca terytorialna” w odniesieniu do wzoru dla programów EWT w ramach celu „Europejska współpraca terytorialna” (Dz. Urz. UE L 87 z 22.03.2014 r., str. 1),
- f) Rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2014 r., str. 1),
- g) Rozporządzenie Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 28 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art.107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE L 352 z 24.12.2013 r., str. 1),
- h) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, EURATOM) NR 966/2012 z dnia 25 października 2012 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002 (Dz. Urz. UE L 298 z 26.10.2012 r., str. 1),
- i) Rozporządzenie delegowane KE (UE) nr 240/2014 z dnia 7 stycznia 2014 r. w sprawie europejskiego kodeksu postępowania w zakresie partnerstwa w ramach europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych (Dz. Urz. UE L 74 z 14.03.2014 r., str. 1),
- j) Rozporządzenie delegowane KE (UE) nr 480/2014 z dnia 3 marca 2014 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego (Dz. Urz. UE L 138 z 13.05.2014 r., str. 5),

- k) Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 964/2014 z dnia 11 września 2014 r. ustanawiające zasady stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 w odniesieniu do standardowych warunków dotyczących instrumentów finansowych (Dz.U. UE L 271 z 12.09.2014, str. 16),
- l) Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 821/2014 z dnia 28 lipca 2014 r. ustanawiające zasady stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 w zakresie szczegółowych uregulowań dotyczących transferu wkładów z programów i zarządzania nimi, przekazywania sprawozdań z wdrażania instrumentów finansowych, charakterystyki technicznej działań informacyjnych i komunikacyjnych w odniesieniu do operacji oraz systemu rejestracji i przechowywania danych (Dz.U. UE L 223 z 29.07.2014, str. 7),
- m) Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 215/2014 z dnia 7 marca 2014 r. ustanawiające zasady wykonania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego w zakresie metod wsparcia w odniesieniu do zmian klimatu, określania celów pośrednich i końcowych na potrzeby ram wykonania oraz klasyfikacji kategorii interwencji w odniesieniu do europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych (Dz.U. UE L 69 z 8.03.2014, str. 65),
- n) Rozporządzenie wykonawcze KE nr 184/2014 z dnia 25 lutego 2014 ustanawiające, zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 ustanawiającym wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającym przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego, warunki mające zastosowanie do systemu elektronicznej wymiany danych między państwami członkowskimi a Komisją oraz przyjmujące, zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1299/2013 w sprawie przepisów szczegółowych dotyczących wsparcia z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach celu „Europejska współpraca terytorialna”, klasyfikację kategorii interwencji dla wsparcia z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach celu „Europejska współpraca terytorialna” (Dz.U. UE L 57 z 27.02.2014, str. 7),
- o) Rozporządzenie wykonawcze KE nr 1011/2014 z dnia 22 września 2014 r. ustanawiające szczegółowe przepisy wykonawcze do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 w odniesieniu do wzorów służących do przekazywania Komisji określonych informacji oraz szczegółowe przepisy dotyczące wymiany informacji między beneficjentami a instytucjami zarządzającymi, certyfikującymi, audytowymi i pośredniczącymi (Dz.U. UE L 286 z 30.09.2014, str. 1),
- p) Decyzja wykonawcza KE z 18 lutego 2014 nr 2014/99/EU ustanawiająca wykaz regionów kwalifikujących się do finansowania z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego i Europejskiego Funduszu Społecznego oraz państw członkowskich kwalifikujących się do finansowania z Funduszu Spójności (Dz.U. UE L 50 z 20.02.2014, str. 22),
- q) Decyzja wykonawcza Komisji z dnia 3 kwietnia 2014 r. w sprawie rocznego podziału między państwa członkowskie zasobów ogólnych przydzielonych na Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, Europejski Fundusz Społeczny oraz Fundusz Spójności w ramach celu „Inwestycje na rzecz wzrostu i zatrudnienia” i celu „Europejska współpraca terytorialna”, a także rocznego podziału między państwa członkowskie zasobów ze szczególnej alokacji na Inicjatywę na rzecz zatrudnienia ludzi młodych, wraz z wykazem kwalifikujących się regionów oraz kwotami, które mają zostać przeniesione z alokacji Funduszu Spójności i funduszy strukturalnych dla każdego państwa członkowskiego do instrumentu „Łącząc Europę” oraz na pomoc najbardziej potrzebującym na okres 2014–2020 (notyfikowana jako dokument nr C(2014) 2082) (2014/190/UE).

1.2 Ustawy krajowe

- a) Ustawa z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. 2014, poz. 1649),
- b) Ustawa z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (Dz.U. 2014 poz. 1146 z późn. zm.),
- c) Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. 2013, poz. 885 z późn. zm.),
- d) Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. Przepisy wprowadzające ustawę o finansach publicznych (Dz. U. z 2009 r., Nr 157, poz. 1241),

- e) Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 907 z późn. zm.),
- f) Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r., Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.), (Dz. U. z 2013 r., poz. 330 z późn. zm.),
- g) Ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2004 Nr 54 poz. 535). (Dz. U. z 2011 r. Nr 177, poz. 1054 z późn. zm.),
- h) Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2013 r., poz. 1235 z późn. zm.),
- i) Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. 2010 r., nr 113, poz. 759 z późn. zm.),
- j) Ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. 2011 r., nr 177, poz. 1054 z późn. zm.),
- k) Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. 2013 r., poz. 1232 z późn. zm.),
- l) Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. 2002 r., nr 101, poz. 926 z późn. zm.) (Dz. U. z 2014 r. poz. 1182),
- m) Ustawa z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2007 r., Nr 59, poz. 404 z późn. zm.),
- n) Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2013 r. poz. 596 z późn. zm.),
- o) Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. 2012 poz. 749),
- p) Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013 r. poz. 267 z późn. zm.),
- q) Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2013 r. poz. 674, z późn. zm.),
- r) Ustawa z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2014 r., poz. 782),
- s) Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r., Nr 256, poz. 2572 z późn. zm.),
- t) Ustawa z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2013 r., poz. 672 z późn. zm.),
- u) Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2014 r. poz. 1118, z późn. zm.),
- v) Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. Nr 64, poz. 593, z późn. zm.),
- w) Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. Nr 123 poz. 776, z późn. zm.),
- x) Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. Nr 111 poz. 535 z późn. zm.),
- y) Ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. 2003 nr 122 poz. 1143 z późn. zm.),
- z) Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2006 r., Nr 97, poz. 674 z późn. zm.).

1.3 Rozporządzenia krajowe

- a) Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2013 r. w sprawie średniego kursu złotego w stosunku do euro stanowiącego podstawę przeliczania wartości zamówień publicznych (Dz. U. poz. 1692),
- b) Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 23 czerwca 2010 r. w sprawie rejestru podmiotów wykluczonych z możliwości otrzymania środków przeznaczonych na realizację programów finansowanych z udziałem środków europejskich (Dz. U. z 2010 r., Nr 125, poz. 846),
- c) Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 12 kwietnia 2012 r. w sprawie Krajowych Ram Interoperacyjności, minimalnych wymagań dla rejestrów publicznych i wymiany informacji w postaci elektronicznej oraz minimalnych wymagań dla systemów teleinformatycznych (Dz. U. z 2012 r., poz. 526),
- d) Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 listopada 2010 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w przedszkolach, szkołach i oddziałach ogólnodostępnych lub integracyjnych (Dz. U. z 2014 r., poz. 414),
- e) Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 17 listopada 2010 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowywania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych oraz niedostosowanych społecznie w specjalnych przedszkolach, szkołach i oddziałach oraz w ośrodkach (Dz. U. z 2014 r., poz. 392),
- f) Rozporządzenie Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 18 grudnia 2009 r. w sprawie warunków i trybu udzielania i rozliczania zaliczek oraz zakresu i terminów składania wniosków o płatność w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich (Dz. U. Nr 223, poz. 1786),
- g) Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 21 grudnia 2012 r. w sprawie płatności w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz przekazywania informacji dotyczących tych płatności (Dz. U. z 2012 r. poz. 1539),

- h) Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 marca 2009 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli oraz określenia szkół i wypadków, w których można zatrudnić nauczycieli niemających wyższego wykształcenia lub ukończonego zakładu kształcenia nauczycieli (Dz. U. Nr 50, poz. 400 z późn. zm.),
- i) Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U., poz. 532),
- j) Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 11 stycznia 2012 r. w sprawie kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych (Dz. U., poz. 186),
- k) Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 15 grudnia 2010 r. w sprawie praktycznej nauki zawodu (Dz. U., Nr 244, poz. 1626),
- l) Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U., poz. 977),
- m) Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 lutego 2012 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia w zawodach (Dz. U., poz. 184),
- n) Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020 (Dz.U., poz. 488).

2. Wykaz krajowych wytycznych horyzontalnych¹⁷⁰

Zatwierdzone przez Ministra Infrastruktury i Rozwoju:

- Wytyczne w zakresie trybów wyboru projektów na lata 2014-2020,
- Wytyczne w zakresie realizacji zasady partnerstwa na lata 2014-2020,
- Wytyczne w zakresie warunków certyfikacji oraz przygotowania prognoz wniosków o płatność do Komisji Europejskiej w ramach programów operacyjnych na lata 2014-2020,
- Wytyczne w zakresie gromadzenia i przekazywania danych w postaci elektronicznej na lata 2014-2020,
- Wytyczne w zakresie wykorzystania środków pomocy technicznej na lata 2014-2020,
- Wytyczne w zakresie procesu desygnacji na lata 2014-2020,
- Wytyczne w zakresie realizacji projektów finansowanych ze środków Funduszu Pracy w ramach programów operacyjnych współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020,
- Wytyczne w zakresie szczegółowego opisu osi priorytetowych krajowych i regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020,
- Wytyczne w zakresie komitetów monitorujących na lata 2014-2020,
- Wytyczne w zakresie zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych, w tym projektów generujących dochód i projektów hybrydowych na lata 2014-2020,
- Wytyczne w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020,
- Wytyczne w zakresie informacji i promocji programów operacyjnych polityki spójności na lata 2014-2020,
- Wytyczne w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020,
- Wytyczne w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze przystosowania przedsiębiorców i pracowników do zmian na lata 2014-2020,
- Wytyczne w zakresie kontroli realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020,
- Wytyczne w zakresie sprawozdawczości na lata 2014-2020.

3. Wykaz wytycznych programowych - planowane

- a) Wytyczne tematyczne do opracowania studiów wykonalności dla projektów w ramach RPO WL na lata 2014-2020,
- b) Wytyczne w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach RPO WL na lata 2014 – 2020,

¹⁷⁰ W rozumieniu art. 5 Ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020.

- c) Wytyczne w zakresie organizacji systemu naboru, oceny i wyboru projektów konkursowych w ramach RPO WL na lata 2014-2020,
- d) Wytyczne w zakresie zasad zgłaszania projektów pozakonkursowych w ramach RPO WL 2014-2020 oraz systemu oceny i zatwierdzania projektów pozakonkursowych do dofinansowania,
- e) Wytyczne dla beneficjentów przy zawieraniu umów partnerskich dla projektów w ramach RPO WL na lata 2014 – 2020,
- f) Wytyczne dla opracowania Lokalnych Programów Rewitalizacji,
- g) Wytyczne w zakresie neutralności technologicznej ramach RPO WL na lata 2014-2020,
- h) Wytyczne dla beneficjentów w zakresie kontroli prawidłowości realizacji projektów współfinansowanych z EFRR w ramach RPO WL na lata 2014-2020,
- i) Wytyczne dla beneficjentów w zakresie rozliczania i sprawozdawczości projektów współfinansowanych z EFRR w ramach RPO WL na lata 2014-2020,
- j) Wytyczne programowe w zakresie procedury wyboru projektów w ramach EFS,
- k) Wytyczne programowe w zakresie finansowania i rozliczania projektów w ramach EFS.

4. Indykatorywny wykaz dokumentów towarzyszących realizacji projektu (dla beneficjentów)

- a) Formularz wniosku o dofinansowanie projektu w ramach RPO WL 2014-2020,
- b) Instrukcja do wypełnienia formularza wniosku o dofinansowanie projektu w ramach RPO WL 2014-2020,
- c) Wzór umowy o dofinansowanie projektu w ramach RPO WL 2014-2020,
- d) Wzór wniosku beneficjenta o płatność w ramach RPO WL 2014-2020,
- e) Instrukcja wypełniania wniosku beneficjenta o płatność w ramach RPO WL 2014-2020,
- f) Karty oceny oraz weryfikacji wniosku/fiszki projektowej,
- g) Wzór Roczego Planu Działań Pomocy Technicznej,
- h) Strategia komunikacji Polityki Spójności na lata 2014-2020,
- i) Strategia komunikacji RPO WL na lata 2014-2020,
- j) Wzór Roczego planu działań informacyjnych i promocyjnych RPO WL na lata 2014-2020,
- k) Poradnik beneficjenta programów polityki spójności 2014-2020 w zakresie informacji i promocji.

5. Inne dokumenty

- a) Regionalny Program Operacyjny Województwa Lubelskiego na lata 2014 – 2020,
- b) Strategia Rozwoju Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020 (z perspektywą do 2030 r.),
- c) Regionalna Strategia Innowacji Województwa Lubelskiego do 2020 roku,
- d) Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubelskiego na lata 2015-2030.

VI. Spis skrótów

Spis skrótów	
CT	cel tematyczny
EFRR	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego
EFS	Europejski Fundusz Społeczny
EFSI	Europejskie Fundusze Strukturalne i Inwestycyjne
IK UP	Instytucja Koordynująca Umowę Partnerstwa
IZ	instytucja zarządzająca
JST	Jednostki samorządu terytorialnego
KE	Komisja Europejska
KM	komitet monitorujący
KOP	komisja oceny projektów
KPPUiWS	Krajowy Program Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu 2020
LPR	Lokalny Program Rewitalizacji
MŚP	mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa
MUP	Miejski Urząd Pracy
OZE	Odnawialne źródła energii
PI	priorytet inwestycyjny
PO	program operacyjny
PO IR	Program Operacyjny Inteligentny Rozwój
PO IŚ	Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko
PO PC	Program Operacyjny Polska Cyfrowa
PO WER	Program Operacyjny Wiedza, Edukacja, Rozwój
PUP	Powiatowy Urząd Pracy
RDW	Ramowa Dyrektywa Wodna tj. Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej
RLKS	rozwój lokalny kierowany przez społeczność
RPO WL 2014 - 2020	Regionalny Program Operacyjny Województwa Lubelskiego na lata 2014 - 2020
RSI	Regionalna Strategia Innowacji Województwa Lubelskiego do 2020 roku
SRWL	Strategia Rozwoju Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020 (z perspektywą do 2030 r.)
SUE RMB	Strategia Unii Europejskiej dla Regionu Morza Bałtyckiego
SZOOP	Szczegółowy Opis Osi Priorytetowych
TIK	Technologie informacyjno-komunikacyjne
UMWL	Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie
UP	Umowa Partnerstwa
WLWK	Wspólna Lista Wskaźników Kluczowych
ZIT	zintegrowane inwestycje terytorialne

VII. Załączniki

- Załącznik 1 – Tabela transpozycji PI na działania/ poddziałania w poszczególnych osiach priorytetowych
- Załącznik 2 – Tabela wskaźników rezultatu bezpośredniego i produktu dla działań i poddziałań
- Załącznik 3 - Kryteria wyboru projektów dla poszczególnych osi priorytetowych, działań i poddziałań
- Załącznik 4 - Ramowe Plany Działań w części dotyczącej kryteriów wyboru projektów
- Załącznik 5 - Wykaz projektów zidentyfikowanych przez właściwą instytucję w ramach trybu pozakonkursowego wraz informacją o projekcie i podmiocie, który będzie wnioskodawcą
- Załącznik 6 – Zakres interwencji realizowany w poszczególnych Działaniach RPO WL 2014-2020

Załącznik 1 – Tabela transpozycji PI na działania/ poddziałania w poszczególnych osiach priorytetowych

Oś Priorytetowa	Cel Tematyczny	Priorytet inwestycyjny	Działania	Poddziałania (jeśli dotyczy)
Oś Priorytetowa 1 Badania i innowacje	1 Wzmacnianie badań naukowych, rozwoju technologicznego i innowacji	1a Udoskonalanie infrastruktury badań i innowacji i zwiększanie zdolności do osiągnięcia doskonałości w zakresie badań i innowacji oraz wspieranie ośrodków kompetencji, w szczególności tych, które leżą w interesie Europy	Działanie 1.1 <i>Regionalna infrastruktura badawczo – rozwojowa</i>	Nie dotyczy
			Działanie 1.2 <i>Badania celowe</i>	Nie dotyczy
			Działanie 1.3 <i>Infrastruktura badawczo-rozwojowa w przedsiębiorstwach</i>	Nie dotyczy
			Działanie 1.4 <i>Transfer technologii i komercjalizacja badań</i>	Nie dotyczy
			Działanie 1.5 <i>Bon na patent</i>	Nie dotyczy
		1b Promowanie inwestycji przedsiębiorstw w badania i innowacje, rozwijanie powiązań i synergii między przedsiębiorstwami, ośrodkami badawczo-rozwojowymi i sektorem szkolnictwa wyższego, w szczególności promowanie inwestycji w zakresie rozwoju produktów i usług, transferu technologii, innowacji społecznych, ekoinnowacji, zastosowań w dziedzinie usług publicznych, tworzenia sieci, pobudzania popytu, klastrów i otwartych innowacji poprzez inteligentną specjalizację, oraz wspieranie badań technologicznych i stosowanych, linii pilotażowych, działań w zakresie wczesnej walidacji produktów, zaawansowanych zdolności produkcyjnych i pierwszej produkcji, w szczególności w dziedzinie kluczowych technologii wspomagających, oraz rozpowszechnianie tech-		

		nologii o ogólnym przeznaczeniu		
Oś Priorytetowa 2 Cyfrowe Lubelskie	2 Zwiększanie dostępności, stopnia wykorzystania i jakości TIK	2c Wzmocnienie zastosowań TIK dla e-administracji, e-uczenia się, e-włączenia społecznego, e-kultury i e-zdrowia	Działanie 2.1 Cyfrowe Lubelskie	Nie dotyczy
			Działanie 2.2 Cyfryzacja Lubelskiego Obszaru Funkcjonalnego w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych	Nie dotyczy
Oś Priorytetowa 3 Konkurencyjność przedsiębiorstw	3 Wzmacnianie konkurencyjności MŚP	3a Promowanie przedsiębiorczości, w szczególności poprzez ułatwianie gospodarczego wykorzystywania nowych pomysłów oraz sprzyjanie tworzeniu nowych firm, w tym również poprzez inkubatory przedsiębiorczości	Działanie 3.1 Tereny inwestycyjne	Nie dotyczy
			Działanie 3.2 Instrumenty kapitałowe	Nie dotyczy
			Działanie 3.3 Przedsiębiorstwa odpryskowe	Nie dotyczy
			Działanie 3.4 Dostosowanie oferty IOB do potrzeb rynku	Nie dotyczy
			Działanie 3.5 Bon na doradztwo	Nie dotyczy
			Działanie 3.8 Tereny inwestycyjne w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Lubelskiego Obszaru Funkcjonalnego	Nie dotyczy
		3b Opracowanie i wdrożenie nowych modeli biznesowych dla MŚP, w szczególności w celu umiędzynarodowienia	Działanie 3.6 Marketing gospodarczy	Nie dotyczy
		3c Wspieranie tworzenia i poszerzania zaawansowanych zdolności w zakresie rozwoju produktów i usług	Działanie 3.7 Wzrost konkurencyjności MŚP	Nie dotyczy
Oś Priorytetowa 4 Energia przyjazna środowisku	4 Wspieranie przejścia na gospodarkę niskoemisyjną we wszystkich sektorach	4a Wspieranie wytwarzania i dystrybucji energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych	Działanie 4.1 Wsparcie wykorzystania OZE	Nie dotyczy
			Działanie 4.2 Produkcja energii z OZE w przedsiębiorstwach	Nie dotyczy
Oś Priorytetowa	4 Wspieranie przej-	4b Promowanie efektywno-	Działanie 5.1 Poprawa efektywności	Nie dotyczy

<p>5 <u>Efektywność energetyczna i gospodarka niskoemisyjna</u></p>	<p>ścia na gospodarkę niskoemisyjną we wszystkich sektorach</p>	<p>ści energetycznej i korzyści z odnawialnych źródeł energii w przedsiębiorstwach</p>	<p>energetycznej przedsiębiorstw</p>	
		<p>4c Wspieranie efektywności energetycznej, inteligentnego zarządzania energią i wykorzystania odnawialnych źródeł energii w infrastrukturze publicznej, w tym w budynkach publicznych, i w sektorze mieszkaniowym</p>	<p>Działanie 5.2 Efektywność energetyczna sektora publicznego</p>	<p>Nie dotyczy</p>
			<p>Działanie 5.3 Efektywność energetyczna sektora mieszkaniowego</p>	<p>Nie dotyczy</p>
			<p>Działanie 5.4 Transport niskoemisyjny</p>	<p>Nie dotyczy</p>
			<p>Działanie 5.5 Promocja niskoemisyjności</p>	<p>Nie dotyczy</p>
			<p>Działanie 5.6 Efektywność energetyczna i gospodarka niskoemisyjna dla Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Lubelskiego Obszaru Funkcjonalnego</p>	<p>Nie dotyczy</p>
<p>Oś Priorytetowa 6 <u>Ochrona środowiska i efektywne wykorzystanie zasobów</u></p>	<p>5 Promowanie dostosowania do zmian klimatu, zapobiegania ryzyku i zarządzania ryzykiem</p>	<p>5b Wspieranie inwestycji ukierunkowanych na konkretne rodzaje zagrożeń przy jednoczesnym zwiększeniu odporności na klęski i katastrofy i rozwijaniu systemów zarządzania klęskami i katastrofami</p>	<p>Działanie 6.1 Bezpieczeństwo ekologiczne</p>	<p>Nie dotyczy</p>
			<p>Działanie 6.2 Mała retencja</p>	<p>Nie dotyczy</p>
	<p>6 Zachowanie i ochrona środowiska oraz promowanie efektywnego gospodarowania zasobami</p>	<p>6a Inwestowanie w sektor gospodarki odpadami celem wypełnienia zobowiązań określonych w dorobku prawnym Unii w zakresie środowiska oraz zaspokojenia wykraczających poza te zobowiązania potrzeb inwestycyjnych określonych przez państwa członkowskie</p>	<p>Działanie 6.3 Gospodarka odpadami</p>	<p>Nie dotyczy</p>
		<p>6b Inwestowanie w sektor gospodarki wodnej celem wypełnienia zobowiązań</p>	<p>Działanie 6.4 Gospodarka wodno-ściekowa</p>	<p>Nie dotyczy</p>

		określonych w dorobku prawnym Unii w zakresie środowiska oraz zaspokojenia wykraczających poza te zobowiązania potrzeb inwestycyjnych, określonych przez państwa członkowskie		
Oś Priorytetowa 7 Ochrona dziedzictwa kulturowego i naturalnego	6 Zachowanie i ochrona środowiska oraz promowanie efektywnego gospodarowania zasobami	6c Zachowanie, ochrona, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego i kulturowego	Działanie 7.1 Dziedzictwo kulturowe	Nie dotyczy
			Działanie 7.2 Dziedzictwo naturalne	Nie dotyczy
		6d Ochrona i przywrócenie różnorodności biologicznej, ochrona i rekultywacja gleby oraz wspieranie usług ekosystemowych, także poprzez program „Natura 2000” i zieloną infrastrukturę	Działanie 7.3 Ochrona różnorodności przyrodniczej	Nie dotyczy
			Działanie 7.4 Turystyka przyrodnicza	Nie dotyczy
			Działanie 7.5 Ochrona bioróżnorodności dla Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Lubelskiego Obszaru Funkcjonalnego	Nie dotyczy
Oś Priorytetowa 8 Mobilność regionalna i ekologiczny transport	7 Promowanie zrównoważonego transportu i usuwanie niedoborów przepustowości w działaniu najważniejszej infrastruktury sieciowej	7b Zwiększanie mobilności regionalnej poprzez łączenie węzłów drugorzędnych i trzeciorzędnych z infrastrukturą TEN-T, w tym z węzłami multimodalnymi	Działanie 8.1 Regionalny układ transportowy	Nie dotyczy
			Działanie 8.2 Lokalny układ transportowy	Nie dotyczy
			Działanie 8.4 Transport w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Lubelskiego Obszaru Funkcjonalnego	Nie dotyczy
		7d Rozwój i rehabilitacja kompleksowych, wysokiej jakości i interoperacyjnych systemów transportu kolejowego oraz propagowanie działań służących zmniejszeniu hałasu	Działanie 8.3 Transport kolejowy	Nie dotyczy
Oś Priorytetowa 9 Rynek pracy	8 Promowanie trwałego i wysokiej jakości zatrudnienia oraz wsparcie mobilności pracowni-	8i Dostęp do zatrudnienia dla osób poszukujących pracy i osób biernych zawodowo, w tym długotrwale bezrobotnych oraz oddalonych od rynku	Działanie 9.1 Aktywizacja zawodowa	Nie dotyczy
			Działanie 9.2 Aktywizacja zawodowa – projekty PUP	Nie dotyczy

	ków	pracy, także poprzez lokalne inicjatywy na rzecz zatrudnienia oraz wspieranie mobilności pracowników		
	8iii	Praca na własny rachunek, przedsiębiorczość i tworzenie przedsiębiorstw, w tym innowacyjnych mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Działanie 9.3 Rozwój przedsiębiorczości	Nie dotyczy
	8iv	Równość mężczyzn i kobiet we wszystkich dziedzinach, w tym dostęp do zatrudnienia, rozwój kariery, godzenie życia zawodowego i prywatnego oraz promowanie równości wynagrodzeń za taką samą pracę	Działanie 9.4 Godzenie życia zawodowego i prywatnego	Nie dotyczy
Oś Priorytetowa 10 Adaptacyjność przedsiębiorstw i pracowników do zmian	8 Promowanie trwałego i wysokiej jakości zatrudnienia oraz wsparcie mobilności pracowników	8v Przystosowanie pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian	Działanie 10.1 Usługi rozwojowe dla MŚP	Nie dotyczy
		8vi Aktywne i zdrowe starzenie się	Działanie 10.2 Programy typu outplacement	Nie dotyczy
		9i Aktywne włączenie, w tym z myślą o promowaniu równych szans oraz aktywnego uczestnictwa i zwiększaniu szans na zatrudnienie	Działanie 10.3 Programy polityki zdrowotnej	Nie dotyczy
Oś Priorytetowa 11 Włączenie społeczne	9 Promowanie włączenia społecznego, walka z ubóstwem i wszelką dyskryminacją	9i Aktywne włączenie, w tym z myślą o promowaniu równych szans oraz aktywnego uczestnictwa i zwiększaniu szans na zatrudnienie	Działanie 11.1 Aktywne włączenie	Nie dotyczy
		9iv Ułatwianie dostępu do przystępnych cenowo, trwałych oraz wysokiej jakości usług, w tym opieki zdrowotnej i usług socjalnych świadczonych w interesie ogólnym	Działanie 11.2 Usługi społeczne i zdrowotne	Nie dotyczy
		9v Wspieranie przedsiębiorczości społecznej i integracji zawodowej w przedsiębiorstwach społecznych oraz ekonomii społecznej i solidarnej w	Działanie 11.3 Ekonomia społeczna	Nie dotyczy

		celu ułatwienia dostępu do zatrudnienia		
Oś Priorytetowa 12 Edukacja, kwalifikacje i kompetencje	10 Inwestowanie w kształcenie, szkolenie oraz szkolenie zawodowe na rzecz zdobywania umiejętności i uczenia się przez całe życie	10i Ograniczenie i zapobieganie przedwczesnemu kończeniu nauki szkolnej oraz zapewnianie równego dostępu do dobrej jakości wczesnej edukacji elementarnej oraz kształcenia podstawowego, gimnazjalnego i ponadgimnazjalnego, z uwzględnieniem formalnych, nieformalnych i pozaformalnych ścieżek kształcenia umożliwiających ponowne podjęcie kształcenia i szkolenia	Działanie 12.1 Edukacja przedszkolna	Nie dotyczy
			Działanie 12.2 Kształcenie ogólne	Nie dotyczy
		10iii Wyrównywanie dostępu do uczenia się przez całe życie o charakterze formalnym, nieformalnym i pozaformalnym wszystkich grup wiekowych, poszerzanie wiedzy, podnoszenie umiejętności i kompetencji siły roboczej oraz promowanie elastycznych ścieżek kształcenia, w tym poprzez doradztwo zawodowe i potwierdzanie nabytych kompetencji	Działanie 12.3 Kształcenie ustawiczne w zakresie ICT i języków obcych	Nie dotyczy
		10iv Lepsze dostosowanie systemów kształcenia i szkolenia do potrzeb rynku pracy, ułatwianie przechodzenia z etapu kształcenia do etapu zatrudnienia oraz wzmocnienie systemów kształcenia i szkolenia zawodowego i ich jakości, w tym poprzez mechanizmy prognozowania umiejętności, dostosowania programów nauczania oraz tworzenia i rozwoju systemów ucze-	Działanie 12.4 Kształcenie zawodowe	Nie dotyczy

		nia się poprzez praktyczną naukę zawodu realizowaną w ścisłej współpracy z pracodawcami		
Oś Priorytetowa 13 Infrastruktura społeczna	9 Promowanie włączenia społecznego, walka z ubóstwem i wszelką dyskryminacją	9a Inwestycje w infrastrukturę zdrowotną i społeczną, które przyczyniają się do rozwoju krajowego, regionalnego i lokalnego, zmniejszania nierówności w zakresie stanu zdrowia, promowanie włączenia społecznego poprzez lepszy dostęp do usług społecznych, kulturalnych i rekreacyjnych, oraz przejścia z usług instytucjonalnych na usługi na poziomie społeczności lokalnych	Działanie 13.1 Infrastruktura ochrony zdrowia	Nie dotyczy
			Działanie 13.2 Infrastruktura usług społecznych	Nie dotyczy
			Działanie 13.3 Rewitalizacja obszarów miejskich	Nie dotyczy
	10 Inwestowanie w kształcenie, szkolenie oraz szkolenie zawodowe na rzecz zdobywania umiejętności i uczenia się przez całe życie	10a Inwestowanie w kształcenie, szkolenie oraz szkolenie zawodowe na rzecz zdobywania umiejętności i uczenia się przez całe życie poprzez rozwój infrastruktury edukacyjnej i szkoleniowej	Działanie 13.4 Rewitalizacja obszarów wiejskich	Nie dotyczy
			Działanie 13.8 Rewitalizacja Lubelskiego Obszaru Funkcjonalnego w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych	Nie dotyczy
			Działanie 13.5 Infrastruktura przedszkolna	Nie dotyczy
			Działanie 13.6 Infrastruktura kształcenia zawodowego i ustawicznego	Nie dotyczy
			Działanie 13.7 Infrastruktura szkolna	Nie dotyczy
Oś Priorytetowa 14 Pomoc techniczna	Nie dotyczy	Nie dotyczy	Działanie 14.1 Pomoc techniczna	Nie dotyczy

Załącznik 2 – Tabela wskaźników rezultatu bezpośredniego i produktu dla działań i poddziałań

WSKAŹNIKI REZULTATU BEZPOŚREDNIEGO							
	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Kategoria regionu	Wartość bazowa	Rok bazowy	Szacowana wartość docelowa (2023)	Źródło
Nazwa osi priorytetowej:	Oś Priorytetowa 1 Badania i innowacje						
Działanie 1.1 Regionalna infrastruktura badawczo – rozwojowa	Liczba naukowców pracujących w ulepszonych obiektach infrastruktury badawczej (CI25)	EPC	słabiej rozwinięty	0	2014	12	system SL/LS I
	Liczba przedsiębiorstw korzystających ze wspartej infrastruktury badawczej	szt.	słabiej rozwinięty	0	2014		system SL/LS I
	Liczba projektów B+R realizowanych przy wykorzystaniu wspartej infrastruktury badawczej	szt.	słabiej rozwinięty	0	2014		system SL/LS I
	Liczba nowych naukowców we wspieranych jednostkach (CI24)	EPC	słabiej rozwinięty	0	2014		system SL/LS I
	Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne w projekty w zakresie innowacji lub badań i rozwoju (CI27)	zł	słabiej rozwinięty	0	2014	2200462	system SL/LS I
Działanie 1.2 Badania celowe	Liczba dokonanych zgłoszeń patentowych	szt.	słabiej rozwinięty	0	2014		system SL/LS I
	Przychody ze sprzedaży nowych lub udoskonalonych produktów/procesów	zł	słabiej rozwinięty	0	2014		system SL/LS I
Działanie 1.3 Infrastruktura badawczo-rozwojowa w przedsiębiorstwach	Liczba przedsiębiorstw korzystających ze wspartej infrastruktury badawczej	szt.	słabiej rozwinięty	0	2014		system SL/LS I
Działanie 1.4 Transfer technologii i komercjalizacja badań	Liczba przedsiębiorstw, które podjęły współpracę z jednostkami naukowymi	szt.	słabiej rozwinięty	0	2014		system SL/LS I
	Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie niefinansowe (CI4)	szt.	słabiej rozwinięty	0	2014		system SL/LS I

Szczegółowy Opis Osi Priorytetowych RPO WL 2014 – 2020

Działanie 1.5 Bon na patent	Liczba dokonanych zgłoszeń patentowych	szt.	słabiej rozwi- nięty	0	2014		sys- tem SL/LS I
Nazwa osi priorytetowej:	Oś Priorytetowa 2 Cyfrowe Lubelskie						
Działanie 2.1 Cyfrowe Lubelskie	Powierzchnia obszaru województwa objęta cyfrową ewidencją gruntów i budynków	%	słabiej rozwi- nięty	30	2014	100	sys- tem SL/LS I
	Liczba pobrań/odtworzeń dokumentów zawierających informacje sektora publicznego	szt.	słabiej rozwi- nięty	0	2014		sys- tem SL/LS I
	Liczba pobrań/uruchomień aplikacji opartych na ponownym wykorzystaniu informacji sektora publicznego i e-usług publicznych	szt.	słabiej rozwi- nięty	0	2014		sys- tem SL/LS I
Działanie 2.2 Cyfryzacja Lubelskiego Obszaru Funkcjonalnego w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych	Powierzchnia obszaru województwa objęta cyfrową ewidencją gruntów i budynków	%	słabiej rozwi- nięty	30	2014	-	sys- tem SL/LS I
	Liczba pobrań/odtworzeń dokumentów zawierających informacje sektora publicznego	szt.	słabiej rozwi- nięty	0	2014	-	sys- tem SL/LS I
	Liczba pobrań/uruchomień aplikacji opartych na ponownym wykorzystaniu informacji sektora publicznego i e-usług publicznych	szt.	słabiej rozwi- nięty	0	2014	-	sys- tem SL/LS I
Nazwa osi priorytetowej:	Oś Priorytetowa 3 Konkurencyjność przedsiębiorstw						
Działanie 3.1 Tereny inwestycyjne	Liczba inwestycji zlokalizowanych na przygotowanych terenach inwestycyjnych	szt.	słabiej rozwi- nięty	0	2014		sys- tem SL/LS I
	Poziom wykorzystania wspartych terenów inwestycyjnych	%	słabiej rozwi- nięty	0	2014		sys- tem SL/LS I
Działanie 3.2 Instrumenty kapitałowe	Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach (CI8)	EPC	słabiej rozwi- nięty	0	2014		sys- tem SL/LS I
	Liczba przedsiębiorstw dokapitalizowanych na etapie inkubacji	szt.	słabiej rozwi- nięty	0	2014	36	sys- tem SL/LS I
Działanie 3.3 Przedsiębiorstwa odpryskowe	Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach (CI8)	EPC	słabiej rozwi- nięty	0	2014		sys- tem SL/LS I
Działanie 3.4 Dostosowanie oferty IOB do potrzeb rynku	Liczba przedsiębiorstw korzystających z zaawansowanych usług (nowych i/lub ulepszonych) świadczonych przez instytucje otoczenia biznesu	szt.	słabiej rozwi- nięty	0	2014	1203	sys- tem SL/LS I
	Liczba przedsiębiorstw wspartych w zakresie doradztwa specjalistycznego	szt.	słabiej rozwi- nięty	0	2014	178	sys- tem SL/LS I
Działanie 3.5 Bon na doradztwo							

Szczegółowy Opis Osi Priorytetowych RPO WL 2014 – 2020

Działanie 3.6 Marketing gospodarczy	Liczba przedsiębiorstw, które weszły na nowe zagraniczne rynki w wyniku otrzymanego wsparcia	szt.	słabiej rozwinięty	0	2014	241	system SL/LS I
	Liczba kontraktów handlowych zagranicznych podpisanych przez przedsiębiorstwa wsparte w zakresie internacjonalizacji	szt.	słabiej rozwinięty	0	2014		system SL/LS I
	Przychody ze sprzedaży produktów na eksport	zł	słabiej rozwinięty	0	2014		system SL/LS I
Działanie 3.7 Wzrost konkurencyjności MŚP	Wzrost zatrudnienia we wspieranych przedsiębiorstwach (CI8)	EPC	słabiej rozwinięty	0	2014	303	system SL/LS I
	Liczba wprowadzonych innowacji produktowych	szt.	słabiej rozwinięty	0	2014		system SL/LS I
	Liczba wprowadzonych innowacji procesowych	szt.	słabiej rozwinięty	0	2014		system SL/LS I
	Liczba wprowadzonych innowacji nietechnologicznych	szt.	słabiej rozwinięty	0	2014		system SL/LS I
	Przychody ze sprzedaży nowych lub udoskonalonych produktów/procesów	zł	słabiej rozwinięty	0	2014		system SL/LS I
	Liczba przedsiębiorstw wspartych w zakresie wdrożenia wyników prac B+R	szt.	słabiej rozwinięty	0	2014		system SL/LS I
	Liczba wdrożonych wyników prac B+R	szt.	słabiej rozwinięty	0	2014		system SL/LS I
Działanie 3.8 Tereny inwestycyjne w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Lubelskiego Obszaru Funkcjonalnego	Liczba inwestycji zlokalizowanych na przygotowanych terenach inwestycyjnych	szt.	słabiej rozwinięty	0	2014		system SL/LS I
	Poziom wykorzystania wspartych terenów inwestycyjnych	%	słabiej rozwinięty	0	2014		system SL/LS I
Nazwa osi priorytetowej:	Oś Priorytetowa 4 Energia przyjazna środowisku						
Działanie 4.1 Wsparcie wykorzystania OZE	Dodatkowa zdolność wytwarzania energii odnawialnej (CI30)	MW	słabiej rozwinięty	0	2014	67	system SL/LS I
	Szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych (CI34)	tony równoważnika CO2/rok	słabiej rozwinięty	0	2014	196564	system SL/LS I

Szczegółowy Opis Osi Priorytetowych RPO WL 2014 – 2020

	Produkcja energii elektrycznej z nowo wybudowanych/nowych mocy wytwórczych instalacji wykorzystujących OZE	MWhe/rok	słabiej rozwinięty	0	2014		system SL/LS I
	Produkcja energii cieplnej z nowo wybudowanych/nowych mocy wytwórczych instalacji wykorzystujących OZE	MWht/rok	słabiej rozwinięty	0	2014		system SL/LS I
	Dodatkowa zdolność wytwarzania energii elektrycznej w warunkach wysokosprawnej kogeneracji	MWhe	słabiej rozwinięty	0	2014		system SL/LS I
	Dodatkowa zdolność wytwarzania energii cieplnej w warunkach wysokosprawnej kogeneracji	MWht	słabiej rozwinięty	0	2014		system SL/LS I
Działanie 4.2 Produkcja energii z OZE w przedsiębiorstwach	Dodatkowa zdolność wytwarzania energii odnawialnej (CI30)	MW	słabiej rozwinięty	0	2014	16	system SL/LS I
	Szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych (CI34)	tony równoważnika CO2/rok	słabiej rozwinięty	0	2014	49140	system SL/LS I
	Produkcja energii elektrycznej z nowo wybudowanych/nowych mocy wytwórczych instalacji wykorzystujących OZE	MWhe/rok	słabiej rozwinięty	0	2014		system SL/LS I
	Produkcja energii cieplnej z nowo wybudowanych/nowych mocy wytwórczych instalacji wykorzystujących OZE	MWht/rok	słabiej rozwinięty	0	2014		system SL/LS I
	Dodatkowa zdolność wytwarzania energii elektrycznej w warunkach wysokosprawnej kogeneracji	MWhe	słabiej rozwinięty	0	2014		system SL/LS I
	Dodatkowa zdolność wytwarzania energii cieplnej w warunkach wysokosprawnej kogeneracji	MWht	słabiej rozwinięty	0	2014		system SL/LS I
	Objętość wyprodukowanych biokomponentów II i III generacji	m ³	słabiej rozwinięty	0	2014		system SL/LS I
	Objętość wyprodukowanych biopaliw II i III generacji	m ³	słabiej rozwinięty	0	2014		system SL/LS I
Nazwa osi priorytetowej:	Oś Priorytetowa 5 Efektywność energetyczna i gospodarka niskoemisyjna						
Działanie 5.1 Poprawa efektywności energetycznej przedsiębiorstw	Ilość zaoszczędzonej energii elektrycznej	MWh/rok	słabiej rozwinięty	0	2014	20412	system SL/LS I
	Dodatkowa zdolność wytwarzania energii odnawialnej (CI30)	MW	słabiej rozwinięty	0	2014	18	system SL/LS I

	Szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych (CI34)	tony równoważnika CO2/rok	słabiej rozwinięty	0	2014	36863	system SL/LS I
	Produkcja energii elektrycznej z nowo wybudowanych/nowych mocy wytwórczych instalacji wykorzystujących OZE	MWhe/rok	słabiej rozwinięty	0	2014		system SL/LS I
	Produkcja energii ciepłej z nowo wybudowanych/nowych mocy wytwórczych instalacji wykorzystujących OZE	MWht/rok	słabiej rozwinięty	0	2014		system SL/LS I
	Ilość zaoszczędzonej energii ciepłej	GJ/rok	słabiej rozwinięty	0	2014		system SL/LS I
	Zmniejszenie zużycia energii końcowej w wyniku realizacji projektów	GJ/rok	słabiej rozwinięty	0	2014		system SL/LS I
Działanie 5.2 Efektywność energetyczna sektora publicznego	Ilość zaoszczędzonej energii ciepłej	GJ/rok	słabiej rozwinięty	0	2014	305038	system SL/LS I
	Dodatkowa zdolność wytwarzania energii odnawialnej (CI30)	MW	słabiej rozwinięty	0	2014	2,33	system SL/LS I
	Zmniejszenie rocznego zużycia energii pierwotnej w budynkach publicznych (CI32)	kWh/rok	słabiej rozwinięty	0	2014	21990420	system SL/LS I
	Szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych (CI34)	tony równoważnika CO2/rok	słabiej rozwinięty	0	2014	35513	system SL/LS I
	Produkcja energii elektrycznej z nowo wybudowanych/nowych mocy wytwórczych instalacji wykorzystujących OZE	MWhe/rok	słabiej rozwinięty	0	2014		system SL/LS I
	Produkcja energii ciepłej z nowo wybudowanych/nowych mocy wytwórczych instalacji wykorzystujących OZE	MWht/rok	słabiej rozwinięty	0	2014		system SL/LS I
	Ilość zaoszczędzonej energii elektrycznej	MWh/rok	słabiej rozwinięty	0	2014		system SL/LS I
	Dodatkowa zdolność wytwarzania energii elektrycznej w warunkach wysokosprawnej kogeneracji	MWhe	słabiej rozwinięty	0	2014		system SL/LS I

	Dodatkowa zdolność wytwarzania energii cieplnej w warunkach wysokosprawnej kogeneracji	MWht	słabiej rozwinięty	0	2014		system SL/LS I
Działanie 5.3 Efektywność energetyczna sektora mieszkaniowego	Ilość zaoszczędzonej energii cieplnej	GJ/rok	słabiej rozwinięty	0	2014	15317	system SL/LS I
	Dodatkowa zdolność wytwarzania energii odnawialnej (CI30)	MW	słabiej rozwinięty	0	2014	2,33	system SL/LS I
	Szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych (CI34)	tony równoważnika CO2/rok	słabiej rozwinięty	0	2014	8878	system SL/LS I
	Produkcja energii elektrycznej z nowo wybudowanych/nowych mocy wytwórczych instalacji wykorzystujących OZE	MWhe/rok	słabiej rozwinięty	0	2014		system SL/LS I
	Produkcja energii cieplnej z nowo wybudowanych/nowych mocy wytwórczych instalacji wykorzystujących OZE	MWht/rok	słabiej rozwinięty	0	2014		system SL/LS I
	Ilość zaoszczędzonej energii elektrycznej	MWh/rok	słabiej rozwinięty	0	2014		system SL/LS I
	Dodatkowa zdolność wytwarzania energii elektrycznej w warunkach wysokosprawnej kogeneracji	MWhe	słabiej rozwinięty	0	2014		system SL/LS I
	Dodatkowa zdolność wytwarzania energii cieplnej w warunkach wysokosprawnej kogeneracji	MWht	słabiej rozwinięty	0	2014		system SL/LS I
	Działanie 5.4 Transport niskoemisyjny	Szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych (CI34)	tony równoważnika CO2/rok	słabiej rozwinięty	0	2014	
Liczba przewozów komunikacją miejską na przebudowanych i nowych liniach komunikacji miejskiej		szt./rok	słabiej rozwinięty	0	2014		system SL/LS I
Liczba samochodów korzystających z miejsc postojowych w wybudowanych obiektach "parkuj i jedź"		szt.	słabiej rozwinięty	0	2014		system SL/LS I

Szczegółowy Opis Osi Priorytetowych RPO WL 2014 – 2020

Działanie 5.5 Promocja niskoemisyjności	Szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych (CI34)	tony równoważnika CO2/rok	słabiej rozwinięty	0	2014	7383	system SL/LS I
	Ilość zaoszczędzonej energii cieplnej	GJ/rok	słabiej rozwinięty	0	2014		system SL/LS I
Działanie 5.6 Efektywność energetyczna i gospodarka niskoemisyjna dla Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Lubelskiego Obszaru Funkcjonalnego	Szacowany roczny spadek emisji gazów cieplarnianych (CI34)	tony równoważnika CO2/rok	słabiej rozwinięty	0	2014	-	system SL/LS I
	Liczba przewozów komunikacją miejską na przebudowanych i nowych liniach komunikacji miejskiej	szt./rok	słabiej rozwinięty	0	2014	-	system SL/LS I
	Liczba samochodów korzystających z miejsc postojowych w wybudowanych obiektach "parkuj i jedź"	szt.	słabiej rozwinięty	0	2014	-	system SL/LS I
	Liczba rowerzystów korzystających z miejsc postojowych w wybudowanych obiektach „Bike&Ride”.	szt.	słabiej rozwinięty	0	2014	-	system SL/LS I
Nazwa osi priorytetowej:	Oś Priorytetowa 6 Ochrona środowiska i efektywne wykorzystanie zasobów						
Działanie 6.1 Bezpieczeństwo ekologiczne	Liczba ludności odnoszących korzyści ze środków ochrony przed pożarami lasów (CI21)	osoby	słabiej rozwinięty	0	2014		system SL/LS I
Działanie 6.2 Mała retencja	Liczba ludności odnoszących korzyści ze środków ochrony przeciwpowodziowej (CI20)	osoby	słabiej rozwinięty	0	2014	59868	system SL/LS I
	Objętość retencjonowanej wody	m3	słabiej rozwinięty	0	2014		system SL/LS I
Działanie 6.3 Gospodarka odpadami	Dodatkowe możliwości przerobowe w zakresie recyklingu odpadów (CI17)	tony/rok	słabiej rozwinięty	0	2014	17826	system SL/LS I
	Liczba osób objętych selektywnym zbieraniem odpadów	osoby	słabiej rozwinięty	0	2014	439776	system SL/LS I
	Moc przerobowa zakładu zagospodarowania odpadów	Mg/rok	słabiej rozwinięty	0	2014		system SL/LS I
	Liczba osób objętych systemem zagospodarowania odpadów	osoby	słabiej rozwinięty	0	2014		system SL/LS I

Szczegółowy Opis Osi Priorytetowych RPO WL 2014 – 2020

Działanie 6.4 Gospodarka wodno-ściekowa	Liczba dodatkowych osób korzystających z ulepszonych oczyszczania ścieków (CI19)	RLM	słabiej rozwinięty	0	2014	30518	system SL/LS I
	Przewidywana liczba dodatkowych osób korzystających z ulepszonych oczyszczania ścieków	RLM	słabiej rozwinięty	0	2014	40691	system SL/LS I
	Przewidywana liczba dodatkowych osób korzystających z ulepszonych zaopatrzenia w wodę	osoby	słabiej rozwinięty	0	2014	9809	system SL/LS I
	Liczba dodatkowych osób korzystających z ulepszonych zaopatrzenia w wodę (CI18)	osoby	słabiej rozwinięty	0	2014	7357	system SL/LS I
	Wielkość ładunku ścieków poddanych ulepszonemu oczyszczaniu		słabiej rozwinięty	0	2014		system SL/LS I
	Wydajność dobową wybudowanych ujęć wody	m3/dobę	słabiej rozwinięty	0	2014		system SL/LS I
Nazwa osi priorytetowej:	Oś Priorytetowa 7 Ochrona dziedzictwa kulturowego i naturalnego						
Działanie 7.1 Dziedzictwo kulturowe	Wzrost oczekiwanej liczby odwiedzin w objętych wsparciem miejscach należących do dziedzictwa kulturalnego i naturalnego oraz stanowiących atrakcje turystyczne (CI9)	odwiedziny /rok	słabiej rozwinięty	0	2014	72729	system SL/LS I
	Liczba osób korzystających z obiektów zasobów kultury objętych wsparciem	osoby/rok	słabiej rozwinięty	0	2014		system SL/LS I
Działanie 7.2 Dziedzictwo naturalne	Wzrost oczekiwanej liczby odwiedzin w objętych wsparciem miejscach należących do dziedzictwa kulturalnego i naturalnego oraz stanowiących atrakcje turystyczne (CI9)	odwiedziny /rok	słabiej rozwinięty	0	2014	24242	system SL/LS I
	Liczba osób korzystających z obiektów zasobów kultury objętych wsparciem	osoby/rok	słabiej rozwinięty	0	2014		system SL/LS I
Działanie 7.3 Ochrona różnorodności przyrodniczej	Powierzchnia siedlisk wspartych w celu uzyskania lepszego statusu ochrony (CI23)	ha	słabiej rozwinięty	0	2014	340286	system SL/LS I
Działanie 7.4 Turystyka przyrodnicza	Wzrost oczekiwanej liczby odwiedzin w objętych wsparciem miejscach należących do dziedzictwa kulturalnego i naturalnego oraz stanowiących atrakcje turystyczne (CI9)	odwiedziny /rok	słabiej rozwinięty	0	2014		system SL/LS I
Działanie 7.5 Ochrona bioróżnorodności dla Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Lubelskiego Obszaru Funkcjonalnego	Powierzchnia siedlisk wspartych w celu uzyskania lepszego statusu ochrony (CI23)	ha	słabiej rozwinięty	0	2014	-	system SL/LS I
	Wzrost oczekiwanej liczby odwiedzin w objętych wsparciem miejscach należących do dziedzictwa kulturalnego i naturalnego oraz stanowiących atrakcje turystyczne (CI9)	odwiedziny /rok	słabiej rozwinięty	0	2014		system SL/LS I
Nazwa osi priorytetowej:	Oś Priorytetowa 8 Mobilność regionalna i ekologiczny transport						

Szczegółowy Opis Osi Priorytetowych RPO WL 2014 – 2020

Działanie 8.1 Regionalny układ transportowy							
Działanie 8.2 Lokalny układ transportowy							
Działanie 8.3 Transport kolejowy	Liczba przewozów pasażerskich na przebudowanych lub zmodernizowanych liniach kolejowych	szt.	słabiej rozwinięty	0	2014		system SL/LS I
Działanie 8.4 Transport w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Lubelskiego Obszaru Funkcjonalnego							
Nazwa osi priorytetowej:	Oś Priorytetowa 9 Rynek pracy						
Działanie 9.1 Aktywizacja zawodowa	Liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, po opuszczeniu programu dla: Liczba osób bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych, objętych wsparciem w programie	osoba	Słabiej rozwinięty	42%	2012	45%	SL 2014
	Liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, po opuszczeniu programu) dla: Liczba osób długotrwale bezrobotnych objętych wsparciem w programie	osoba	Słabiej rozwinięty	27%	2012	28%	SL 2014
	Liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, po opuszczeniu programu dla: Liczba osób biernych zawodowo objętych wsparciem w programie	osoba	Słabiej rozwinięty	40%	2014	30%	SL 2014
	Liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, po opuszczeniu programu dla: Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie	osoba	Słabiej rozwinięty	18%	2012	19%	SL 2014
	Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu dla: Liczba osób bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych, objętych wsparciem w programie	osoba	Słabiej rozwinięty	32%	2014	32%	SL 2014
	Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu dla: Liczba osób biernych zawodowo objętych wsparciem w programie	osoba	Słabiej rozwinięty	32%	2014	32%	SL 2014
	Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu dla: Liczba osób długotrwale bezrobotnych objętych wsparciem w programie	osoba	Słabiej rozwinięty	32%	2014	32%	SL 2014
	Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu dla: Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie	osoba	Słabiej rozwinięty	27%	2014	27%	SL 2014
	Liczba osób pracujących w sektorze pozarolniczym po opuszczeniu programu	osoba	Słabiej rozwinięty	8%	2014	22%	SL 2014

Działanie 9.2 Aktywizacja zawodowa - projekty PUP	Liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, po opuszczeniu programu dla: Liczba osób bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych, objętych wsparciem w programie	osoba	Słabiej rozwinięte	42%	2012	45%	SL 2014
	Liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, po opuszczeniu programu dla: Liczba osób długotrwale bezrobotnych objętych wsparciem w programie	osoba	Słabiej rozwinięte	27%	2012	28%	SL 2014
	Liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, po opuszczeniu programu dla: Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie	osoba	Słabiej rozwinięte	18%	2012	19%	SL 2014
	Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu dla: Liczba osób bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych, objętych wsparciem w programie	osoba	Słabiej rozwinięte	32%	2014	32%	SL 2014
	Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu dla: Liczba osób długotrwale bezrobotnych objętych wsparciem w programie	osoba	Słabiej rozwinięte	32%	2014	32%	SL 2014
	Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu dla: Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie	osoba	Słabiej rozwinięte	27%	2014	27%	SL 2014
	Liczba osób pracujących w sektorze pozarolniczym po opuszczeniu programu	osoba	Słabiej rozwinięte	8%	2014	22%	SL 2014
Działanie 9.3 Rozwój przedsiębiorczości	Liczba utworzonych miejsc pracy w ramach udzielonych z EFS środków na podjęcie działalności gospodarczej	sztuka	Słabiej rozwinięte	1784	2014	4774	SL 2014
Działanie 9.4 Godzenie życia zawodowego i prywatnego	Liczba osób, które powróciły na rynek pracy po przerwie związanej z urodzeniem/wychowaniem dziecka, po opuszczeniu programu	osoba	Słabiej rozwinięte	9,48%	2014	95%	SL 2014
	Liczba osób pozostających bez pracy, które znalazły pracę lub poszukują pracy po opuszczeniu programu	osoba	Słabiej rozwinięte	9,48%	2014	80%	SL 2014
Nazwa osi priorytetowej:	Oś Priorytetowa 10 Adaptacyjność przedsiębiorstw i pracowników do zmian						
Działanie 10.1 Usługi rozwojowe dla MŚP	Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencje po opuszczeniu programu	osoba	Słabiej rozwinięte	86%	2012	90%	SL 2014
	Liczba mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw, które zrealizowały swój cel rozwojowy dzięki udziałowi w programie	sztuka	Słabiej rozwinięte	72%	2013	40%	SL 2014
Działanie 10.2 Programy typu outplacement	Liczba osób, które po opuszczeniu programu podjęły pracę lub kontynuowały zatrudnienie	osoba	Słabiej rozwinięte	38%	2013	55%	SL 2014
Działanie 10.3 Programy polityki zdrowotnej	Liczba osób, które dzięki interwencji EFS zgłosiły się na badanie profilaktyczne	osoba	Słabiej rozwinięte	32,8%	2013	38%	SL 2014

Szczegółowy Opis Osi Priorytetowych RPO WL 2014 – 2020

	Liczba osób, które po opuszczeniu programu podjęły pracę lub kontynuowały zatrudnienie	osoba	Słabiej rozwinięte	90%	2014	95%	SL 2014
Nazwa osi priorytetowej:	Oś Priorytetowa 11 Włączenie społeczne						
Działanie 11.1 Aktywne włączenie	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu	osoba	Słabiej rozwinięte	32%	2014	32%	SL 2014
	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym poszukujących pracy po opuszczeniu programu	osoba	Słabiej rozwinięte	45%	2014	45%	SL 2014
	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym pracujących po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek)	osoba	Słabiej rozwinięte	25%	2014	25%	SL 2014
Działanie 11.2 Usługi społeczne i zdrowotne	Liczba wspartych w programie miejsc świadczenia usług społecznych, istniejących po zakończeniu projektu	sztuka	Słabiej rozwinięte	100%	2013	90%	SL 2014
	Liczba wspartych w programie miejsc świadczenia usług zdrowotnych, istniejących po zakończeniu projektu	sztuka	Słabiej rozwinięte	100%	2013	90%	SL 2014
	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym poszukujących pracy, uczestniczących w kształceniu lub szkoleniu, zdobywających kwalifikacje, pracujących (łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek) po opuszczeniu programu	osoba	Słabiej rozwinięte	2%	2014	2%	SL 2014
Działanie 11.3 Ekonomia społeczna	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym pracujących po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek)	osoba	Słabiej rozwinięte	20%	2012	20%	SL 2014
	Liczba miejsc pracy utworzonych w przedsiębiorstwach społecznych	sztuka	Słabiej rozwinięte	100	2014	302	SL 2014
Nazwa osi priorytetowej:	Oś Priorytetowa 12 Edukacja, kwalifikacje i kompetencje						
Działanie 12.1 Edukacja przedszkolna	Nie dotyczy						
Działanie 12.2 Kształcenie ogólne	Liczba uczniów, którzy nabyli kompetencje kluczowe po opuszczeniu programu	osoba	Słabiej rozwinięte	80%	2013	85%	SL 2014
	Liczba nauczycieli, którzy uzyskali kwalifikacje lub nabyli kompetencje po opuszczeniu programu	osoba	Słabiej rozwinięte	86%	2014	90%	SL 2014
	Liczba szkół i placówek systemu oświaty wykorzystujących sprzęt TIK do prowadzenia zajęć edukacyjnych	sztuka	Słabiej rozwinięte	91%	2013	97%	SL 2014
	Liczba szkół, w których pracownie przedmiotowe wykorzystują wyposażenie do prowadzenia zajęć edukacyjnych	sztuka	Słabiej rozwinięte	91%	2013	97%	SL 2014
Działanie 12.3 Kształcenie ustawiczne w zakresie ICT i języków	Liczba osób o niskich kwalifikacjach, które uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencje po opuszczeniu programu	osoba	Słabiej rozwinięte	89%	2012	90%	SL 2014

Szczegółowy Opis Osi Priorytetowych RPO WL 2014 – 2020

obcych	Liczba osób w wieku 50 lat i więcej, które uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencje po opuszczeniu programu	osoba	Słabiej rozwinięte	89%	2012	90%	SL 2014
	Liczba osób w wieku 25 lat i więcej, które uzyskały kwalifikacje lub nabyły kompetencje po opuszczeniu programu	osoba	Słabiej rozwinięte	89%	2012	90%	SL 2014
Działanie 12.4 Kształcenie zawodowe	Liczba nauczycieli kształcenia zawodowego oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu, którzy uzyskali kwalifikacje lub nabyli kompetencje po opuszczeniu programu	osoba	Słabiej rozwinięte	86%	2012	90%	SL 2014
	Liczba szkół i placówek kształcenia zawodowego wykorzystujących wyposażenie zakupione dzięki EFS	sztuka	Słabiej rozwinięte	98%	2014	95%	SL 2014
	Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje w ramach pozaszkolnych form kształcenia	osoba	Słabiej rozwinięte	36%	2012	75%	SL 2014
Nazwa osi priorytetowej:	Oś Priorytetowa 13 Infrastruktura społeczna						
Działanie 13.1 Infrastruktura ochrony zdrowia	Ludność objęta ulepszonymi usługami zdrowotnymi (CI36)	osoby	słabiej rozwinięty	0	2014	2034080	system SL/LS I
Działanie 13.2 Infrastruktura usług społecznych							
Działanie 13.3 Rewitalizacja obszarów miejskich	Liczba osób korzystających z obiektów infrastruktury społeczno-kulturalnej/turystycznej będącej przedmiotem projektu	szt.	słabiej rozwinięty	0	2014		system SL/LS I
	Powierzchnia terenów przygotowanych pod działalność gospodarczą	m2	słabiej rozwinięty	0	2014		system SL/LS I
	Powierzchnia użytkowa budynków przygotowanych pod działalność gospodarczą	m2	słabiej rozwinięty	0	2014		system SL/LS I
Działanie 13.4 Rewitalizacja obszarów wiejskich	Liczba osób korzystających z obiektów infrastruktury społeczno-kulturalnej/turystycznej będącej przedmiotem projektu	szt.	słabiej rozwinięty	0	2014		system SL/LS I
Działanie 13.5 Infrastruktura przedszkolna							
Działanie 13.6 Infrastruktura kształcenia zawodowego i ustawicznego							
Działanie 13.7 Infrastruktura szkolna							
Działanie 13.8 Rewitalizacja Lubelskiego Obszaru Funkcjonalnego w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych	Liczba osób korzystających z obiektów infrastruktury społeczno-kulturalnej/turystycznej będącej przedmiotem projektu	szt.	słabiej rozwinięty	0	2014		system SL/LS I
	Powierzchnia terenów przygotowanych pod działalność gospodarczą, kulturalną, społeczną, turystyczną	m2	słabiej rozwinięty	0	2014		system SL/LS I

Szczegółowy Opis Osi Priorytetowych RPO WL 2014 – 2020

	Powierzchnia użytkowa budynków przygotowanych pod działalność gospodarczą, kulturalną, społeczną, turystyczną	m2	słabiej rozwinięty	0	2014		system SL/LS I
Nazwa osi priorytetowej:	Oś Priorytetowa 14 Pomoc techniczna						
Działanie 14.1 Pomoc techniczna	Liczba odwiedzin portalu informacyjnego/serwisu internetowego	szt.	słabiej rozwinięty	0	2014	6 800 000	IZ

WSKAŹNIKI PRODUKTU							
	Nazwa wskaźnika	Jednostka miary	Kategoria regionu	Wartość pośrednia (2018)	Szacowana wartość docelowa (2023)		Źródło
Nazwa osi priorytetowej:	Oś Priorytetowa 1 Badania i innowacje						
Działanie 1.1 Regionalna infrastruktura badawczo – rozwojowa	Liczba jednostek naukowych ponoszących nakłady inwestycyjne na działalność B+R	szt.	słabiej rozwinięty	-	2		system SL/LSI
	Nakłady inwestycyjne na zakup aparatury naukowo – badawczej	zł	słabiej rozwinięty	-			system SL/LSI
	Liczba wspartych laboratoriów badawczych	szt.	słabiej rozwinięty	-			system SL/LSI
	Liczba przedsiębiorstw współpracujących z ośrodkami badawczymi (CI26)	szt.	słabiej rozwinięty	-			system SL/LSI
Działanie 1.2 Badania celowe	Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie (CI1)	szt.	słabiej rozwinięty		112		system SL/LSI
	Liczba przedsiębiorstw otrzymujących dotacje (CI2)	szt.	słabiej rozwinięty	-	112		system SL/LSI
	Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne dla przedsiębiorstw (dotacje) (CI6)	zł	słabiej rozwinięty	-	18615905		system SL/LSI
	Liczba przedsiębiorstw współpracujących z ośrodkami badawczymi (CI26)	szt.	słabiej rozwinięty	-	32		system SL/LSI
	Liczba przedsiębiorstw ponoszących nakłady inwestycyjne na działalność B+R	szt.	słabiej rozwinięty	-			system SL/LSI
	Liczba realizowanych projektów B+R	szt.	słabiej rozwinięty	-			system SL/LSI
	Nakłady inwestycyjne na zakup aparatury naukowo – badawczej	zł	słabiej rozwinięty	-			system SL/LSI
	Liczba przedsiębiorstw wspartych w zakresie prowadzenia prac B+R	szt.	słabiej rozwinięty	-			system SL/LSI
Działanie 1.3 Infrastruktura badawczo-rozwojowa w przedsiębiorstwach	Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie (CI1)	szt.	słabiej rozwinięty		106		system SL/LSI

Szczegółowy Opis Osi Priorytetowych RPO WL 2014 – 2020

biorstwach	Liczba przedsiębiorstw otrzymujących dotacje (CI2)	szt.	słabiej rozwinięty	-	106	system SL/LSI
	Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne dla przedsiębiorstw (dotacje) (CI6)	zł	słabiej rozwinięty	-	18615906	system SL/LSI
	Liczba przedsiębiorstw współpracujących z ośrodkami badawczymi (CI26)	szt.	słabiej rozwinięty	-	32	system SL/LSI
	Nakłady inwestycyjne na zakup aparatury naukowo – badawczej	zł	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Liczba przedsiębiorstw ponoszących nakłady inwestycyjne na działalność B+R	szt.	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
Działanie 1.4 Transfer technologii i komercjalizacja badań	Liczba wspartych podmiotów oferujących usługi w obszarze komercjalizacji wiedzy	szt.	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
Działanie 1.5 Bon na patent	Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie (CI1)	szt.	słabiej rozwinięty		37	system SL/LSI
Nazwa osi priorytetowej:	Oś Priorytetowa 2 Cyfrowe Lubelskie					
Działanie 2.1 Cyfrowe Lubelskie	Liczba usług publicznych udostępnionych on-line o stopniu dojrzałości 3-dwustronna interakcja	szt.	słabiej rozwinięty	-	51	system SL/LSI
	Liczba podmiotów, które udostępniły on-line informacje sektora publicznego	szt.	słabiej rozwinięty	0	20	system SL/LSI
	Liczba aplikacji opartych na ponownym wykorzystaniu informacji sektora publicznego i e-usług publicznych	szt.	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Liczba udostępnionych usług wewnątrzadministracyjnych (A2A)	szt.	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Przeźródliwość serwerowni	TB	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Liczba usług publicznych udostępnionych on-line o stopniu dojrzałości co najmniej 4-transakcja	szt.	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Liczba zdigitalizowanych dokumentów zawierających informacje sektora publicznego	szt.	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Liczba udostępnionych on-line dokumentów zawierających informacje sektora publicznego	szt.	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Liczba uruchomionych systemów teleinformatycznych w podmiotach wykonujących zadania publiczne	szt.	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Liczba urzędów, które wdrożyły katalog rekomendacji dotyczących awansu cyfrowego	szt.	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Liczba utworzonych API	szt.	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Liczba baz danych udostępnionych on-line poprzez API	szt.	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI

	Liczba podmiotów udostępniających usługi wewnątrzadministracyjne (A2A)	szt.	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Liczba udostępnionych on-line rejestrów i baz danych przestrzennych	szt.	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
Działanie 2.2 Cyfryzacja Lubelskiego Obszaru Funkcjonalnego w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych	Liczba usług publicznych udostępnionych on-line o stopniu dojrzałości 3-dwustronna interakcja	szt.	słabiej rozwinięty	-	-	system SL/LSI
	Liczba podmiotów, które udostępniły on-line informacje sektora publicznego	szt.	słabiej rozwinięty	-	-	system SL/LSI
	Liczba aplikacji opartych na ponownym wykorzystaniu informacji sektora publicznego i e-usług publicznych	szt.	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Liczba udostępnionych usług wewnątrzadministracyjnych (A2A)	szt.	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Przebieg dyskowy serwerowni	TB	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Liczba usług publicznych udostępnionych on-line o stopniu dojrzałości co najmniej 4-transakcja	szt.	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Liczba zdigitalizowanych dokumentów zawierających informacje sektora publicznego	szt.	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Liczba udostępnionych on-line dokumentów zawierających informacje sektora publicznego	szt.	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Liczba uruchomionych systemów teleinformatycznych w podmiotach wykonujących zadania publiczne	szt.	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Liczba urzędów, które wdrożyły katalog rekomendacji dotyczących awansu cyfrowego	szt.	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Liczba utworzonych API	szt.	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Liczba baz danych udostępnionych on-line poprzez API	szt.	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Liczba podmiotów udostępniających usługi wewnątrzadministracyjne (A2A)	szt.	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
Liczba udostępnionych on-line rejestrów i baz danych przestrzennych	szt.	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI	
Nazwa osi priorytetowej:	Oś Priorytetowa 3 Konkurencyjność przedsiębiorstw					
Działanie 3.1 Tereny inwestycyjne	Powierzchnia przygotowanych terenów inwestycyjnych	ha	słabiej rozwinięty	-	293	system SL/LSI
Działanie 3.2 Instrumenty kapitałowe	Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie (CI1)	Szt.	słabiej rozwinięty	-	36	system SL/LSI
	Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie finansowe inne niż dotacje (CI3)	szt.	słabiej rozwinięty	-	36	system SL/LSI

Działanie 3.3 Przedsiębiorstwa odpry- skowe	Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie (CI1)	Szt.	słabiej rozwinięty	-	17	system SL/LSI
	Liczba przedsiębiorstw otrzymujących dotacje (CI2)	szt.	słabiej rozwinięty	-	17	system SL/LSI
	Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne dla przedsiębiorstw (dotacje) (CI6)	zł	słabiej rozwinięty	-	1878282	system SL/LSI
	Liczba wspieranych nowych przedsiębiorstw (CI5)	szt.	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
Działanie 3.4 Dostosowanie oferty IOB do potrzeb rynku	Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie (CI1)	Szt.	słabiej rozwinięty	-	1381	system SL/LSI
	Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie niefinansowe (CI4)	szt.	słabiej rozwinięty	-	1381	system SL/LSI
	Liczba instytucji otoczenia biznesu wspartych w zakresie profesjonalizacji usług	szt.	słabiej rozwinięty	-	25	system SL/LSI
	Liczba zaawansowanych usług (nowych lub ulepszonych) świadczonych przez instytucje otoczenia biznesu	szt.	słabiej rozwinięty	-	50	system SL/LSI
Działanie 3.5 Bon na doradztwo	Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie (CI1)	Szt.	słabiej rozwinięty	-	332	system SL/LSI
	Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie niefinansowe (CI4)	szt.	słabiej rozwinięty	-	332	system SL/LSI
	Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne dla przedsiębiorstw (inne niż dotacje) (CI7)	zł	słabiej rozwinięty	-	3773308	system SL/LSI
	Liczba przedsiębiorstw wspartych w zakresie doradztwa specjalistycznego	szt.	słabiej rozwinięty	-	332	system SL/LSI
Działanie 3.6 Marketing gospodarczy	Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie (CI1)	szt.	słabiej rozwinięty	-	831	system SL/LSI
	Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie niefinansowe (CI4)	szt.	słabiej rozwinięty	-	831	system SL/LSI
	Liczba przedsiębiorstw, które wprowadziły zmiany organizacyjno-procesowe	szt.	słabiej rozwinięty	-	83	system SL/LSI
	Liczba wspartych przedsięwzięć informacyjno-promocyjnych o charakterze międzynarodowym	szt.	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Liczba wspartych przedsięwzięć informacyjno-promocyjnych o charakterze krajowym	szt.	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Liczba przedsiębiorstw wspartych w zakresie internacjonalizacji działalności	szt.	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Liczba projektów międzynarodowych	szt.	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
Działanie 3.7 Wzrost konkurencyjności MŚP	Liczba przedsiębiorstw objętych wsparciem w celu wprowadzenia produktów nowych dla firmy (CI29)	Szt.	słabiej rozwinięty	211	918	system SL/LSI

	Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie (CI1)	szt.	słabiej rozwinięty	-	918	system SL/LSI
	Liczba przedsiębiorstw otrzymujących dotacje (CI2)	szt.	słabiej rozwinięty	-	408	system SL/LSI
	Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie finansowe inne niż dotacje (CI3)	szt.	słabiej rozwinięty	-	510	system SL/LSI
	Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne dla przedsiębiorstw (dotacje) (CI6)	zł	słabiej rozwinięty	-	96877282	system SL/LSI
	Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne dla przedsiębiorstw (inne niż dotacje) (CI7)	zł	słabiej rozwinięty	-	5830577	system SL/LSI
	Liczba przedsiębiorstw objętych wsparciem w celu wprowadzenia produktów nowych dla rynku (CI28)	szt.	słabiej rozwinięty	-	101	system SL/LSI
	Liczba przedsiębiorstw wspartych w zakresie inwestycji	szt.	słabiej rozwinięty	-	918	system SL/LSI
Działanie 3.8 Tereny inwestycyjne w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Lubelskiego Obszaru Funkcjonalnego	Powierzchnia przygotowanych terenów inwestycyjnych	ha	słabiej rozwinięty	-	-	system SL/LSI
Nazwa osi priorytetowej:	Oś Priorytetowa 4 Energia przyjazna środowisku					
Działanie 4.1 Wsparcie wykorzystania OZE	Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej z OZE	szt.	słabiej rozwinięty		9879	system SL/LSI
	Liczba przebudowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej z OZE	szt.	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii cieplnej z OZE	szt.	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Liczba przebudowanych jednostek wytwarzania energii cieplnej z OZE	szt.	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii cieplnej i elektrycznej z OZE w ramach kogeneracji	szt.	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Liczba przebudowanych jednostek wytwarzania energii cieplnej i elektrycznej z OZE w ramach kogeneracji	szt.	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej i cieplnej w ramach kogeneracji	szt.	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Liczba przebudowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej i cieplnej w ramach kogeneracji	szt.	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Długość nowo wybudowanych lub zmodernizowanych sieci elektroenergetycznych dla odnawialnych źródeł energii	km	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
Działanie 4.2 Produkcja energii z OZE w przedsiębiorstwach	Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej z OZE	szt.	słabiej rozwinięty		5024	system SL/LSI

	Liczba przebudowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej z OZE	szt.	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii cieplnej z OZE	szt.	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Liczba przebudowanych jednostek wytwarzania energii cieplnej z OZE	szt.	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii cieplnej i elektrycznej z OZE w ramach kogeneracji	szt.	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Liczba przebudowanych jednostek wytwarzania energii cieplnej i elektrycznej z OZE w ramach kogeneracji	szt.	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej i cieplnej w ramach kogeneracji	szt.	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Liczba przebudowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej i cieplnej w ramach kogeneracji	szt.	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie (CI1)	szt.	słabiej rozwinięty	-	70	system SL/LSI
	Liczba wybudowanych instalacji do produkcji biokomponentów	szt.	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Liczba wybudowanych instalacji do produkcji biopaliw	szt.	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
Nazwa osi priorytetowej:	Oś Priorytetowa 5 Efektywność energetyczna i gospodarka niskoemisyjna					
Działanie 5.1 Poprawa efektywności energetycznej przedsiębiorstw	Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie (CI1)	szt.	słabiej rozwinięty	-	674	system SL/LSI
	Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej z OZE	szt.	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Liczba przebudowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej z OZE	szt.	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii cieplnej z OZE	szt.	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Liczba przebudowanych jednostek wytwarzania energii cieplnej z OZE	szt.	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Liczba przedsiębiorstw, które w wyniku wsparcia poprawiły swoją efektywność energetyczną	szt.	słabiej rozwinięty	-	674	system SL/LSI
	Liczba zmodernizowanych energetycznie budynków	szt.	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Powierzchnia użytkowa budynków poddanych termomodernizacji	m2	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
Działanie 5.2 Efektywność energetyczna sektora publicznego	Liczba zmodernizowanych energetycznie budynków	szt.	słabiej rozwinięty	-	138	system SL/LSI

	Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej i ciepłej w ramach kogeneracji	szt.	słabiej rozwinięty	-	4	system SL/LSI
	Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej z OZE	szt.	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Liczba przebudowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej z OZE	szt.	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii ciepłej z OZE	szt.	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Liczba przebudowanych jednostek wytwarzania energii ciepłej z OZE	szt.	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Powierzchnia użytkowa budynków poddanych termomodernizacji	m2	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Liczba przebudowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej i ciepłej w ramach kogeneracji	szt.	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
Działanie 5.3 Efektywność energetyczna sektora mieszkaniowego	Liczba zmodernizowanych energetycznie budynków	szt.	słabiej rozwinięty		103	system SL/LSI
	Liczba gospodarstw domowych z lepszą klasą zużycia energii (CI31)	szt.	słabiej rozwinięty	-	3270	system SL/LSI
	Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej i ciepłej w ramach kogeneracji	szt.	słabiej rozwinięty	-	4	system SL/LSI
	Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej z OZE	szt.	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Liczba przebudowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej z OZE	szt.	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii ciepłej z OZE	szt.	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Liczba przebudowanych jednostek wytwarzania energii ciepłej z OZE	szt.	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Powierzchnia użytkowa budynków poddanych termomodernizacji	m2	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Liczba przebudowanych jednostek wytwarzania energii elektrycznej i ciepłej w ramach kogeneracji	szt.	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
Działanie 5.4 Transport niskoemisyjny	Liczba zakupionych jednostek taboru pasażerskiego w publicznym transporcie zbiorowym komunikacji miejskiej	szt.	słabiej rozwinięty	-	100	system SL/LSI
	Pojemność taboru pasażerskiego w publicznym transporcie zbiorowym komunikacji miejskiej	osoby	słabiej rozwinięty	-	10500	system SL/LSI
	Liczba wybudowanych zintegrowanych węzłów przesiadkowych	szt.	słabiej rozwinięty	-	8	system SL/LSI

	Liczba zainstalowanych inteligentnych systemów transportowych	szt.	słabiej rozwinięty	-	1	system SL/LSI
	Długość wybudowanych lub przebudowanych linii trolejbusowych	km	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Liczba zmodernizowanych jednostek taboru pasażerskiego w publicznym transporcie zbiorowym komunikacji miejskiej	szt.	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Pojemność zakupionego taboru pasażerskiego w publicznym transporcie zbiorowym komunikacji miejskiej	osoby	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Pojemność zmodernizowanego taboru pasażerskiego w publicznym transporcie zbiorowym komunikacji miejskiej	osoby	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Całkowita długość nowych lub przebudowanych linii komunikacji miejskiej	km	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Liczba wybudowanych obiektów "parkuj i jedź"	szt.	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Liczba miejsc postojowych w wybudowanych obiektach "parkuj i jedź"	szt.	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Liczba miejsc postojowych dla osób niepełnosprawnych w wybudowanych obiektach "parkuj i jedź"	szt.	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Liczba wybudowanych obiektów "Bike&Ride"	szt.	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Liczba stanowisk postojowych w wybudowanych obiektach "Bike&Ride"	szt.	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Długość dróg, na których zainstalowano inteligentne systemy transportowe	km	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Długość wybudowanych dróg dla rowerów	km	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Długość przebudowanych dróg dla rowerów	km	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Długość wyznaczonych dróg dla rowerów	km	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
Działanie 5.5 Promocja niskoemisyjności	Liczba zmodernizowanych źródeł ciepła	szt.	słabiej rozwinięty	-	359	system SL/LSI
	Liczba wybudowanych budynków z uwzględnieniem standardów budownictwa pasywnego	szt.	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Liczba przebudowanych budynków z uwzględnieniem standardów budownictwa pasywnego	szt.	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
Działanie 5.6 Efektywność energetyczna i gospodarka niskoemisyjna dla Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Lubelskiego Obszaru Funkcyjnego	Liczba zakupionych jednostek taboru pasażerskiego w publicznym transporcie zbiorowym komunikacji miejskiej	szt.	słabiej rozwinięty	-	-	system SL/LSI
	Pojemność taboru pasażerskiego w publicznym transporcie zbiorowym komunikacji miejskiej	osoby	słabiej rozwinięty	-	-	system SL/LSI

nalnego	Liczba wybudowanych zintegrowanych węzłów przesiadkowych	szt.	słabiej rozwinięty	-	-	system SL/LSI
	Liczba zainstalowanych inteligentnych systemów transportowych	szt.	słabiej rozwinięty	-	-	system SL/LSI
	Długość wybudowanych lub przebudowanych linii trolejbusowych	km	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Liczba zmodernizowanych jednostek taboru pasażerskiego w publicznym transporcie zbiorowym komunikacji miejskiej	szt.	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Pojemność zakupionego taboru pasażerskiego w publicznym transporcie zbiorowym komunikacji miejskiej	osoby	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Pojemność zmodernizowanego taboru pasażerskiego w publicznym transporcie zbiorowym komunikacji miejskiej	osoby	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Całkowita długość nowych lub przebudowanych linii komunikacji miejskiej	km	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Liczba wybudowanych obiektów "parkuj i jedź"	szt.	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Liczba miejsc postojowych w wybudowanych obiektach "parkuj i jedź"	szt.	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Liczba miejsc postojowych dla osób niepełnosprawnych w wybudowanych obiektach "parkuj i jedź"	szt.	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Liczba wybudowanych obiektów "Bike&Ride"	szt.	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Liczba stanowisk postojowych w wybudowanych obiektach "Bike&Ride"	szt.	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Długość dróg, na których zainstalowano inteligentne systemy transportowe	km	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Długość wybudowanych dróg dla rowerów	km	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Długość przebudowanych dróg dla rowerów	km	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Długość wyznaczonych dróg dla rowerów	km	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
Nazwa osi priorytetowej:	Oś Priorytetowa 6 Ochrona środowiska i efektywne wykorzystanie zasobów					
Działanie 6.1 Bezpieczeństwo ekologiczne	Liczba jednostek służb ratowniczych wyposażonych w sprzęt do prowadzenia akcji ratowniczych i usuwania skutków katastrof	szt.	słabiej rozwinięty	-	16	system SL/LSI
	Liczba zakupionych wozów pożarniczych wyposażonych w sprzęt do prowadzenia akcji ratowniczych i usuwania skutków katastrof	szt.	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
Działanie 6.2 Mała retencja	Pojemność obiektów małej retencji	m3	słabiej rozwinięty	-	2458095	system SL/LSI

	Liczba wprowadzonych do użycia systemów monitorowania zagrożeń i systemów wczesnego ostrzegania	szt.	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Liczba wybudowanych urządzeń dla celów ochrony przeciwpowodziowej	szt.	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Liczba przebudowanych urządzeń dla celów ochrony przeciwpowodziowej	szt.	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Liczba wyremontowanych urządzeń dla celów ochrony przeciwpowodziowej	szt.	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Liczba wybudowanych urządzeń dla celów ochrony przed pożarami lasów	szt.	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Liczba przebudowanych urządzeń dla celów ochrony przed pożarami lasów	szt.	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Liczba wyremontowanych urządzeń dla celów ochrony przed pożarami lasów	szt.	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Liczba nowych stanowisk pomiarowych na potrzeby monitoringu stanu środowiska	szt.	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Liczba zmodernizowanych stanowisk pomiarowych na potrzeby monitoringu stanu środowiska	szt.	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
Działanie 6.3 Gospodarka odpadami	Liczba wspartych zakładów zagospodarowania odpadów	szt.	słabiej rozwinięty	0	8	system SL/LSI
	Liczba wybudowanych zakładów zagospodarowania odpadów	szt.	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Liczba przebudowanych zakładów zagospodarowania odpadów	szt.	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Pojemność wybudowanych składowisk odpadów niebezpiecznych	m2	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Dodatkowa pojemność przebudowanych składowisk odpadów niebezpiecznych	m3	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Masa unieszkodliwionych odpadów niebezpiecznych	Mg	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Masa wycofanych z użytkowania i unieszkodliwionych wyrobów zawierających azbest	Mg	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Masa odpadów zebranych z likwidowanych dzikich wysypisk	Mg	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Liczba przebudowanych składowisk odpadów	szt.	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Liczba zamkniętych lub zrehabilitowanych składowisk odpadów	szt.	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Liczba wspartych Punktów Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych	szt.	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI

	Spadek ilości odpadów wytwarzanych przez wsparte przedsiębiorstwa	Mg/rok	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Liczba kampanii informacyjno-edukacyjnych związanych z gospodarką odpadami	szt.	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
Działanie 6.4 Gospodarka wodno-ściekowa	Długość wybudowanej kanalizacji sanitarnej	km	słabiej rozwinięty	0	409	system SL/LSI
	Długość wybudowanej sieci wodociągowej	km	słabiej rozwinięty	0	323	system SL/LSI
	Liczba wybudowanych oczyszczalni ścieków komunalnych	szt.	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Liczba przebudowanych oczyszczalni ścieków komunalnych	szt.	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Liczba wyremontowanych oczyszczalni ścieków komunalnych	szt.	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Długość przebudowanej kanalizacji sanitarnej	km	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Długość wyremontowanej kanalizacji sanitarnej	km	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Liczba nowych przydomowych oczyszczalni ścieków	szt.	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Długość przebudowanej sieci wodociągowej	km	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Długość wyremontowanej sieci wodociągowej	km	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Liczba wybudowanych ujęć wody	szt.	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Liczba wspartych stacji uzdatniania wody	szt.	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Długość wybudowanej sieci kanalizacji deszczowej	km	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Długość przebudowanej sieci kanalizacji deszczowej	km	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Nazwa osi priorytetowej:	Oś Priorytetowa 7 Ochrona dziedzictwa kulturowego i naturalnego				
Działanie 7.1 Dziedzictwo kulturowe	Liczba obiektów zasobów kultury objętych wsparciem	szt.	słabiej rozwinięty	0	25	system SL/LSI
	Liczba instytucji kultury objętych wsparciem	szt.	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Liczba zabytków nieruchomości objętych wsparciem	szt.	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI

	Liczba zabytków ruchomych objętych wsparciem	szt.	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami	szt.	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
Działanie 7.2 Dziedzictwo naturalne	Liczba wspartych obiektów w miejscach dziedzictwa naturalnego	szt.	słabiej rozwinięty	0	9	system SL/LSI
	Liczba wspartych instytucji paramuzealnych	szt.	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami	szt.	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Łączna powierzchnia zrekultywowanych gruntów (CI22)	ha	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
Działanie 7.3 Ochrona różnorodności przyrodniczej	Liczba wspartych obiektów związanych z ochroną przyrody	szt.	słabiej rozwinięty	-	30	system SL/LSI
	Liczba wspartych form ochrony przyrody	szt.	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Łączna powierzchnia zrekultywowanych gruntów (CI22)	ha	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Liczba opracowanych dokumentów planistycznych z zakresu ochrony przyrody	szt.	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Liczba ośrodków prowadzących działalność w zakresie edukacji ekologicznej objętych wsparciem	szt.	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Liczba przeprowadzonych kampanii informacyjno - edukacyjnych związanych z edukacją ekologiczną	szt.	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami	szt.	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Liczba siedlisk/zbiorowisk roślinnych objętych projektem	szt.	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
Działanie 7.4 Turystyka przyrodnicza	Liczba wybudowanych obiektów turystycznych i rekreacyjnych	szt.	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Liczba przebudowanych obiektów turystycznych i rekreacyjnych	szt.	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Długość utworzonych szlaków turystycznych	km	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Długość odnowionych szlaków turystycznych	km	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Liczba utworzonych punktów informacji turystycznej i infokiosków zapewniających obsługę w min. 2 językach obcych	szt.	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami	szt.	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI

Działanie 7.5 Ochrona bioróżnorodności dla Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Lubelskiego Obszaru Funkcjonalnego	Liczba wspartych obiektów związanych z ochroną przyrody	szt.	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Liczba wspartych form ochrony przyrody	szt.	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Łączna powierzchnia zrekultywowanych gruntów (CI22)	ha	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Liczba opracowanych dokumentów planistycznych z zakresu ochrony przyrody	szt.	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Liczba ośrodków prowadzących działalność w zakresie edukacji ekologicznej objętych wsparciem	szt.	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Liczba przeprowadzonych kampanii informacyjno - edukacyjnych związanych z edukacją ekologiczną	szt.	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami	szt.	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Liczba siedlisk/zbiorowisk roślinnych objętych projektem	szt.	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Liczba wybudowanych obiektów turystycznych i rekreacyjnych	szt.	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Liczba przebudowanych obiektów turystycznych i rekreacyjnych	szt.	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Długość utworzonych szlaków turystycznych	km	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Długość odnowionych szlaków turystycznych	km	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Liczba utworzonych punktów informacji turystycznej i infokiosków zapewniających obsługę w min. 2 językach obcych	szt.	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
Nazwa osi priorytetowej:	Oś Priorytetowa 8 Mobilność regionalna i ekologiczny transport					
Działanie 8.1 Regionalny układ transportowy	Całkowita długość przebudowanych lub zmodernizowanych dróg (CI14)	km	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Liczba wybudowanych/zmodernizowanych urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego	szt.	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Całkowita długość nowych dróg (CI13)	km	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Długość wybudowanych dróg wojewódzkich	km	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Długość przebudowanych dróg wojewódzkich	km	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Liczba przejazdów kolejowych, na których poprawiono bezpieczeństwo	szt.	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI

	Liczba zakupionego sprzętu/systemów służących poprawie bezpieczeństwa/ochrony uczestników ruchu drogowego	szt.	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Liczba wybudowanych obwodnic	szt.	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Długość wybudowanych dróg dla rowerów	km	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Długość przebudowanych dróg dla rowerów	km	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
Działanie 8.2 Lokalny układ transportowy	Całkowita długość przebudowanych lub zmodernizowanych dróg (CI14)	km	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Liczba wybudowanych/zmodernizowanych urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego	szt.	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Całkowita długość nowych dróg (CI13)	km	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Długość wybudowanych dróg powiatowych	km	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Długość przebudowanych dróg powiatowych	km	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Liczba przejazdów kolejowych, na których poprawiono bezpieczeństwo	szt.	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Liczba zakupionego sprzętu/systemów służących poprawie bezpieczeństwa/ochrony uczestników ruchu drogowego	szt.	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Liczba wybudowanych obwodnic	szt.	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Długość wybudowanych dróg dla rowerów	km	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Długość przebudowanych dróg dla rowerów	km	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
Działanie 8.3 Transport kolejowy	Całkowita długość przebudowanych lub zmodernizowanych linii kolejowych (CI12)	km	słabiej rozwinięty	-	54	system SL/LSI
	Liczba zakupionych pojazdów kolejowych	szt.	słabiej rozwinięty	-	11	system SL/LSI
	Liczba przebudowanych/odnowionych dworców kolejowych	szt.	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Liczba zmodernizowanych pojazdów kolejowych	szt.	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Pojemność zakupionych wagonów osobowych	osoby	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI

	Pojemność zmodernizowanych wagonów osobowych	osoby	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Długość linii kolejowych wyposażonych w system ERTMS	km	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Liczba przejść kolejowych przystosowanych do potrzeb osób o ograniczonej możliwości poruszania się	szt.	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Długość zrehabilitowanych linii kolejowych	km	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Liczba przejazdów kolejowych, na których poprawiono bezpieczeństwo	szt.	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
Działanie 8.4 Transport w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Lubelskiego Obszaru Funkcjonalnego	Całkowita długość przebudowanych lub zmodernizowanych dróg (CI14)	km	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Liczba wybudowanych/zmodernizowanych urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego	szt.	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Całkowita długość nowych dróg (CI13)	km	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Długość wybudowanych dróg powiatowych	km	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Długość przebudowanych dróg powiatowych	km	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Liczba przejazdów kolejowych, na których poprawiono bezpieczeństwo	szt.	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Liczba zakupionego sprzętu/systemów służących poprawie bezpieczeństwa/ochrony uczestników ruchu drogowego	szt.	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Liczba wybudowanych obwodnic	szt.	słabiej rozwinięty	-	-	system SL/LSI
	Długość wybudowanych dróg dla rowerów	km	słabiej rozwinięty	-	-	system SL/LSI
	Długość przebudowanych dróg dla rowerów	km	słabiej rozwinięty	-	-	system SL/LSI
	Długość wybudowanych dróg wojewódzkich	km	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Długość przebudowanych dróg wojewódzkich	km	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
Nazwa osi priorytetowej:	Oś Priorytetowa 9 Rynek pracy					
Działanie 9.1 Aktywizacja zawodowa	Liczba osób bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych, objętych wsparciem w programie	osoba	Słabiej rozwinięte	2 224 K – 1 334 M - 890	5 003 K – 3 002 M - 2 001	SL 2014

Szczegółowy Opis Osi Priorytetowych RPO WL 2014 – 2020

	Liczba osób długotrwale bezrobotnych objętych wsparciem w programie	osoba	Słabiej rozwinięte		3 002 K – 1 801 M - 1 201	SL 2014
	Liczba osób biernych zawodowo objętych wsparciem w programie	osoba	Słabiej rozwinięte		1 053 K – 632 M - 421	SL 2014
	Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie	osoba	Słabiej rozwinięte		250 K – 150 M - 100	SL 2014
	Liczba osób w wieku 50 lat i więcej objętych wsparciem w programie	osoba	Słabiej rozwinięte		750	SL 2014
	Liczba osób o niskich kwalifikacjach objętych wsparciem w programie	osoba	Słabiej rozwinięte		1 001	SL 2014
	Liczba osób odchodzących z rolnictwa objętych wsparciem w programie	osoba	Słabiej rozwinięte		807	SL 2014
Działanie 9.2 Aktywizacja zawodowa - projekty PUP	Liczba osób bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych, objętych wsparciem w programie	osoba	Słabiej rozwinięte	6 672 K – 4 004 M - 2 668	15 011 K – 9 006 M - 6 005	SL 2014
	Liczba osób długotrwale bezrobotnych objętych wsparciem w programie	osoba	Słabiej rozwinięte		9 006 K – 5 404 M - 3 602	SL 2014
	Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie	osoba	Słabiej rozwinięte		751 K – 451 M - 300	SL 2014
	Liczba osób w wieku 50 lat i więcej objętych wsparciem w programie	osoba	Słabiej rozwinięte		2 252	SL 2014
	Liczba osób o niskich kwalifikacjach objętych wsparciem w programie	osoba	Słabiej rozwinięte		3 002	SL 2014
	Liczba osób odchodzących z rolnictwa objętych wsparciem w programie	osoba	Słabiej rozwinięte		2 422	SL 2014
Działanie 9.3 Rozwój przedsiębiorczości	Liczba osób pozostających bez pracy, które otrzymały bezzwrotne środki na podjęcie działalności gospodarczej w programie	osoba	Słabiej rozwinięte	1 768	3 978	SL 2014
	Liczba osób pozostających bez pracy, które skorzystały z instrumentów zwrotnych na podjęcie działalności gospodarczej w programie	osoba	Słabiej rozwinięte		112	SL 2014
Działanie 9.4 Godzenie życia zawodowego i prywatnego	Liczba utworzonych miejsc opieki nad dziećmi do lat 3	sztuka	Słabiej rozwinięte		5 300	SL 2014
	Liczba osób opiekujących się dziećmi w wieku do lat 3 objętych wsparciem w programie	osoba	Słabiej rozwinięte		5 048	SL 2014
Nazwa osi priorytetowej:	Oś Priorytetowa 10 Adaptacyjność przedsiębiorstw i pracowników do zmian					
Działanie 10.1 Usługi rozwojowe dla MŚP	Liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, objętych wsparciem w programie	osoba	Słabiej rozwinięte	5 348 K – 2 888 M - 2 460	12 032 K – 6 498 M - 5 534	SL 2014

Szczegółowy Opis Osi Priorytetowych RPO WL 2014 – 2020

	Liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek w wieku 50 lat i więcej objętych wsparciem w programie	osoba	Stabiej rozwinięte		2 406	SL 2014
	Liczba osób pracujących o niskich kwalifikacjach objętych wsparciem w programie	osoba	Stabiej rozwinięte		4 693	SL 2014
	Liczba mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw objętych usługami rozwojowymi w programie	sztuka	Stabiej rozwinięte		5 121	SL 2014
Działanie 10.2 Programy typu outplacement	Liczba pracowników zagrożonych zwolnieniem z pracy oraz osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy objętych wsparciem w programie	osoba	Stabiej rozwinięte		4 893	SL 2014
Działanie 10.3 Programy polityki zdrowotnej	Liczba osób objętych programem zdrowotnym dzięki EFS	osoba	Stabiej rozwinięte	17 256	38 828	SL 2014
	Liczba wdrożonych programów zdrowotnych istotnych z punktu widzenia potrzeb zdrowotnych regionu, w tym pracodawców	sztuka	Stabiej rozwinięte		3	SL 2014
Nazwa osi priorytetowej:	Oś Priorytetowa 11 Włączenie społeczne					
Działanie 11.1 Aktywne włączenie	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie	osoba	Stabiej rozwinięte	12 009	27 018	SL 2014
	Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie	osoba	Stabiej rozwinięte		2 432 K – 1 459 M 973	SL 2014
Działanie 11.2 Usługi społeczne i zdrowotne	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych usługami społecznymi świadczonymi w interesie ogólnym w programie	osoba	Stabiej rozwinięte		5 578	SL 2014
	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych usługami zdrowotnymi w programie	osoba	Stabiej rozwinięte		662	SL 2014
	Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie	osoba	Stabiej rozwinięte		1 373 K – 755 M - 618	SL 2014
	Liczba osób pochodzących z obszarów wiejskich	osoba	Stabiej rozwinięte		3 432 K – 2 334 M - 1 098	SL 2014
Działanie 11.3 Ekonomia społeczna	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie	osoba	Stabiej rozwinięte	683	1 535	SL 2014
	Liczba podmiotów ekonomii społecznej objętych wsparciem	sztuka	Stabiej rozwinięte	292	653	SL 2014
Nazwa osi priorytetowej:	Oś Priorytetowa 12 Edukacja, kwalifikacje i kompetencje					
Działanie 12.1 Edukacja przedszkolna	Liczba dzieci objętych w ramach programu dodatkowymi zajęciami zwiększającymi ich szanse edukacyjne w edukacji przedszkolnej	osoba	Stabiej rozwinięte	780	1 758	SL 2014
	Liczba miejsc wychowania przedszkolnego dofinansowanych w programie	sztuka	Stabiej rozwinięte		4284	SL 2014

Działanie 12.2 Kształcenie ogólne	Liczba uczniów objętych wsparciem w zakresie rozwijania kompetencji kluczowych w programie	osoba	Słabiej rozwinięte		30 111	SL 2014
	Liczba nauczycieli objętych wsparciem w programie	osoba	Słabiej rozwinięte		642	SL 2014
	Liczba szkół i placówek systemu oświaty wyposażonych w ramach programu w sprzęt TIK do prowadzenia zajęć edukacyjnych	sztuka	Słabiej rozwinięte		214	SL 2014
	Liczba szkół, których pracownie przedmiotowe zostały doposażone w programie	sztuka	Słabiej rozwinięte		214	SL 2014
	Liczba nauczycieli objętych wsparciem z zakresu TIK w programie	osoba	Słabiej rozwinięte		214	SL 2014
Działanie 12.3 Kształcenie ustawiczne w zakresie ICT i języków obcych	Liczba osób o niskich kwalifikacjach objętych wsparciem w programie	osoba	Słabiej rozwinięte		3270	SL 2014
	Liczba osób w wieku 50 lat i więcej objętych wsparciem w programie	osoba	Słabiej rozwinięte		2180	SL 2014
	Liczba osób w wieku 25 lat i więcej objętych wsparciem w programie	osoba	Słabiej rozwinięte		7785	SL 2014
Działanie 12.4 Kształcenie zawodowe	Liczba osób uczestniczących w pozaszkolnych formach kształcenia w programie	osoba	Słabiej rozwinięte		5 330	SL 2014
	Liczba nauczycieli kształcenia zawodowego oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu objętych wsparciem w programie	osoba	Słabiej rozwinięte		4 705	SL 2014
	Liczba szkół i placówek kształcenia zawodowego wyposażonych w programie w sprzęt i materiały dydaktyczne niezbędne do realizacji kształcenia zawodowego	sztuka	Słabiej rozwinięte		109	SL 2014
	Liczba uczniów szkół i placówek kształcenia zawodowego uczestniczących w stażach i praktykach u pracodawcy	osoba	Słabiej rozwinięte	6828	15 360	SL 2014
Nazwa osi priorytetowej:	Oś Priorytetowa 13 Infrastruktura społeczna					
Działanie 13.1 Infrastruktura ochrony zdrowia	Liczba wspartych podmiotów leczniczych	szt.	słabiej rozwinięty	19	25	system SL/LSI
	Nakłady inwestycyjne na zakup aparatury medycznej	zł	słabiej rozwinięty	-	9151056	system SL/LSI
	Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami	szt.	słabiej rozwinięty	-	25	system SL/LSI
Działanie 13.2 Infrastruktura usług społecznych	Liczba przebudowanych obiektów, w których realizowane są usługi aktywizacji społeczno - zawodowej	szt.	słabiej rozwinięty	-	41	system SL/LSI
	Liczba wybudowanych obiektów, w których realizowane są usługi aktywizacji społeczno-zawodowej	szt.	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami	szt.	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Liczba utworzonych obiektów opieki nad dziećmi do 3 roku życia	szt.	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI

	Liczba przebudowanych obiektów infrastruktury opieki nad dziećmi do 3 roku życia	szt.	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Potencjał objętej wsparciem infrastruktury w zakresie opieki nad dziećmi lub infrastruktury edukacyjnej (CI35)	osoby	słabiej rozwinięty	-	979	system SL/LSI
	Potencjalna liczba użytkowników usług aktywizacji społeczno-zawodowej świadczonych we wspartych obiektach	osoby	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
Działanie 13.3 Rewitalizacja obszarów miejskich	Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach	szt.	słabiej rozwinięty	-	20	system SL/LSI
	Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie (CI1)	szt.	słabiej rozwinięty	-	5	system SL/LSI
	Budynki publiczne lub komercyjne wybudowane lub wyremontowane na obszarach miejskich (CI39)	m2	słabiej rozwinięty	-	6288	system SL/LSI
	Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją	ha	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami	szt.	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Liczba przedsiębiorstw ulokowanych na zrewitalizowanych obszarach	szt.	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Otwarta przestrzeń utworzona lub rekultywowana na obszarach miejskich (CI 38)	m2	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
Działanie 13.4 Rewitalizacja obszarów wiejskich	Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach	szt.	słabiej rozwinięty	-	13	system SL/LSI
	Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie (CI1)	szt.	słabiej rozwinięty	-	1	system SL/LSI
	Budynki publiczne lub komercyjne wybudowane lub wyremontowane na obszarach miejskich (CI39)	m2	słabiej rozwinięty	-	4192	system SL/LSI
	Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją	ha	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami	szt.	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Liczba przedsiębiorstw ulokowanych na zrewitalizowanych obszarach	szt.	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
	Otwarta przestrzeń utworzona lub rekultywowana na obszarach miejskich (CI 38)	m2	słabiej rozwinięty	-		system SL/LSI
Działanie 13.5 Infrastruktura przedszkolna	Liczba wspartych obiektów infrastruktury przedszkolnej	szt.	słabiej rozwinięty	-	19	system SL/LSI
	Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami	szt.	słabiej rozwinięty	-	19	system SL/LSI

	Potencjał objętej wsparciem infrastruktury w zakresie opieki nad dziećmi lub infrastruktury edukacyjnej (CI35)	osoby	słabiej rozwinięty	-	1729	system SL/LSI
Działanie 13.6 Infrastruktura kształcenia zawodowego i ustawicznego	Liczba wspartych obiektów infrastruktury kształcenia zawodowego	szt.	słabiej rozwinięty	-	12	system SL/LSI
	Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami	szt.	słabiej rozwinięty	-	12	system SL/LSI
	Potencjał objętej wsparciem infrastruktury w zakresie opieki nad dziećmi lub infrastruktury edukacyjnej (CI35)	osoby	słabiej rozwinięty	-	12087	system SL/LSI
Działanie 13.7 Infrastruktura szkolna	Liczba wspartych obiektów infrastruktury edukacji ogólnej	szt.	słabiej rozwinięty	-	7	system SL/LSI
	Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami	szt.	słabiej rozwinięty	-	7	system SL/LSI
	Potencjał objętej wsparciem infrastruktury w zakresie opieki nad dziećmi lub infrastruktury edukacyjnej (CI35)	osoby	słabiej rozwinięty	-	2080	system SL/LSI
Działanie 13.8 Rewitalizacja Lubelskiego Obszaru Funkcjonalnego w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych	Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach	szt.	słabiej rozwinięty	-	-	system SL/LSI
	Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie (CI1)	szt.	słabiej rozwinięty	-	-	system SL/LSI
	Budynki publiczne lub komercyjne wybudowane lub wyremontowane na obszarach miejskich (CI39)	m2	słabiej rozwinięty	-	-	system SL/LSI
	Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją	ha	słabiej rozwinięty	-	-	system SL/LSI
	Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami	szt.	słabiej rozwinięty	-	-	system SL/LSI
	Liczba przedsiębiorstw ulokowanych na zrewitalizowanych obszarach	szt.	słabiej rozwinięty	-	-	system SL/LSI
	Otwarta przestrzeń utworzona lub rekultywowana na obszarach miejskich (CI 38)	m2	słabiej rozwinięty	-	-	system SL/LSI
Nazwa osi priorytetowej:	Oś Priorytetowa 14 Pomoc techniczna					
Działanie 14.1 Pomoc techniczna	Liczba etatomiesięcy finansowanych ze środków pomocy technicznej	szt.	słabiej rozwinięty	-	-	IZ
	Liczba uczestników form szkoleniowych dla instytucji	osoba	słabiej rozwinięty	-	-	IZ
	Liczba przeprowadzonych ewaluacji	szt.	słabiej rozwinięty	-	-	IZ
	Liczba zorganizowanych spotkań, konferencji, seminariów	szt.	słabiej rozwinięty	-	-	IZ
	Liczba projektów objętych wsparciem	szt.	słabiej rozwinięty	-	-	IZ

Szczegółowy Opis Osi Priorytetowych RPO WL 2014 – 2020

Liczba uczestników form szkoleniowych dla beneficjentów	osoba	słabiej rozwinięty	-		IZ
Liczba działań informacyjno - promocyjnych o szerokim zasięgu	szt.	słabiej rozwinięty	-		IZ

Załącznik 3 – Kryteria wyboru projektów dla poszczególnych osi priorytetowych, działań i poddziałań

Załącznik 3a - Kryteria wyboru projektów dla wszystkich Działań współfinansowanych z EFS w ramach RPO WL 2014-2020

I. OCENA FORMALNA			
WSZYSTKIE DZIAŁANIA WSPÓLFINANSOWANE Z EFS			
A. KRYTERIA FORMALNE <u>DOSTĘPU</u> ¹⁷¹			
Lp.	Nazwa kryterium (treść)	Definicja kryterium ¹⁷²	Opis znaczenia kryterium
1	<i>Wniosek został złożony w terminie określonym w ogłoszeniu o naborze</i>	Kryterium zerojedynkowe. Ocena spełnienia kryterium będzie polegała na przyznaniu wartości logicznych „TAK”, „NIE”. Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie daty wpływu wniosku do właściwej instytucji.	Kryterium obligatoryjne – spełnienie kryterium jest niezbędne do przyznania dofinansowania.
2	<i>Wnioskodawca jest uprawniony do aplikowania w ramach danego naboru wniosków</i>	Kryterium zerojedynkowe. Ocena spełnienia kryterium będzie polegała na przyznaniu wartości logicznych „TAK”, „NIE”. Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie zapisów we wniosku o dofinansowanie projektu i ich zgodności z regulami-	Kryterium obligatoryjne – spełnienie kryterium jest niezbędne do przyznania dofinansowania.

¹⁷¹ Kryteria indywidualne – weryfikowane w odniesieniu do danego projektu.¹⁷² Informacja o zasadach oceny kryterium.

		nem konkursu.	
3	Wnioskodawca i partnerzy (o ile dotyczy nie podlega/ją wykluczeniu z możliwości otrzymania dofinansowania na podstawie odrębnych przepisów)	<p>Kryterium zerojedynkowe.</p> <p>Ocena spełnienia kryterium będzie polegała na przyznaniu wartości logicznych „TAK”, „NIE”.</p> <p>W kryterium mowa o wykluczeniu, na podstawie art. 207 ust. 4 ustawy o finansach publicznych, art. 12 ust. 1 pkt. 1 ustawy o skutkach powierzenia wykonywania pracy cudzoziemcom przebywającym wbrew przepisom na terenie RP, art. 9 ust. 1 pkt. 2a ustawy o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary.</p> <p>Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie oświadczenia wnioskodawcy zawartego we wniosku o dofinansowanie projektu.</p>	Kryterium obligatoryjne – spełnienie kryterium jest niezbędne do przyznania dofinansowania.
4	Termin realizacji projektu, rozumiany jako daty brzegowe rozpoczęcia i zakończenia projektu, jest zgodny z zasadami przewidzianymi w rozporządzeniu ogólnym	<p>Kryterium zerojedynkowe.</p> <p>Ocena spełnienia kryterium będzie polegała na przyznaniu wartości logicznych „TAK”, „NIE”.</p> <p>Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie zapisów we wniosku o dofinansowanie projektu i ich zgodności z art. 65 ust. 6 rozporządzenia ogólnego nr. 1303/2014, wykluczającego możliwość dofinansowania projektów zrealizowanych.</p>	Kryterium obligatoryjne – spełnienie kryterium jest niezbędne do przyznania dofinansowania.
5	Okres realizacji projektu jest zgodny z zasadą n+3	<p>Kryterium zerojedynkowe.</p> <p>Ocena spełnienia kryterium będzie polegała na przyznaniu wartości logicznych „TAK”, „NIE”.</p> <p>Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie zapisów we wniosku o dofinansowanie projektu. Realizacja projektu nie może trwać dłużej niż okres n+3, gdzie n rozumiane jest jako rok, w którym została podpisana umowa o dofinansowanie.</p>	Kryterium obligatoryjne – spełnienie kryterium jest niezbędne do przyznania dofinansowania.
6	Roczny obrót wnioskodawcy i partnerów (o ile budżet projektu uwzględnia wydatki)	<p>Kryterium zerojedynkowe.</p> <p>Ocena spełnienia kryterium będzie polegała na przyznaniu</p>	Kryterium obligatoryjne – spełnienie kryterium jest niezbędne

	<i>partnera) jest równy lub wyższy od rocznych wydatków w projekcie</i>	wartości logicznych „TAK”, „NIE”. Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie zapisów w wniosku o dofinansowanie projektu.	do przyznania dofinansowania.
7	<i>Wydatki przewidziane w projekcie nie są jednocześnie współfinansowane z innych źródeł (zakaz podwójnego finansowania).</i>	Kryterium zerojedynkowe. Ocena spełnienia kryterium będzie polegała na przyznaniu wartości logicznych „TAK”, „NIE”. Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie oświadczenia wnioskodawcy we wniosku o dofinansowanie projektu.	Kryterium obligatoryjne – spełnienie kryterium jest niezbędne do przyznania dofinansowania.
8	<i>W projekcie założono rozliczenie kosztów w oparciu o kwoty ryczałtowe zgodnie z zapisami Wytycznych horyzontalnych w zakresie kwalifikowalności wydatków i wytycznych programowych IZ.</i>	Kryterium zerojedynkowe. Ocena spełnienia kryterium będzie polegała na przyznaniu wartości logicznych „TAK”, „NIE”, „NIE DOTYCZY”. Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie zapisów we wniosku o dofinansowanie projektu i ich zgodności z wytycznymi horyzontalnymi w zakresie kwalifikowalności i wytycznymi programowymi IZ.	Kryterium obligatoryjne – spełnienie kryterium jest niezbędne do przyznania dofinansowania.
9	<i>W projekcie zastosowano stawki jednostkowe zgodnie z zapisami Wytycznych horyzontalnych w zakresie kwalifikowalności wydatków i wytycznych programowych IZ.</i>	Kryterium zerojedynkowe. Ocena spełnienia kryterium będzie polegała na przyznaniu wartości logicznych „TAK”, „NIE”, „NIE DOTYCZY”. Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie zapisów we wniosku o dofinansowanie projektu i ich zgodności z wytycznymi horyzontalnymi w zakresie kwalifikowalności i wytycznymi programowymi IZ.	Kryterium obligatoryjne – spełnienie kryterium jest niezbędne do przyznania dofinansowania.
10	<i>W projekcie wskazano poziom kosztów pośrednich zgodnie z zapisami Wytycznych horyzontalnych w zakresie kwalifikowalności wydatków i wytycznych programowych IZ.</i>	Kryterium zerojedynkowe. Ocena spełnienia kryterium będzie polegała na przyznaniu wartości logicznych „TAK”, „NIE”, „NIE DOTYCZY”. Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie zapisów we wniosku o dofinansowanie projektu i ich zgodności z wytycznymi horyzontalnymi w zakresie kwalifikowalności i wytycznymi	Kryterium obligatoryjne – spełnienie kryterium jest niezbędne do przyznania dofinansowania.

		programowymi IZ.	
11	Założony w projekcie poziom zadań zleconych jest zgodny z limitem określonym w Wytycznych horyzontalnych w zakresie kwalifikowalności wydatków i wytycznych programowych IZ.	Kryterium zerojedynkowe. Ocena spełnienia kryterium będzie polegała na przyznaniu wartości logicznych „TAK”, „NIE”, „NIE DOTYCZY”. Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie zapisów w wniosku o dofinansowanie projektu i ich zgodności z wytycznymi horyzontalnymi w zakresie kwalifikowalności i wytycznymi programowymi IZ.	Kryterium obligatoryjne – spełnienie kryterium jest niezbędne do przyznania dofinansowania.
12	Założony w projekcie poziom środków trwałych jest zgodny z limitem określonym w Wytycznych horyzontalnych w zakresie kwalifikowalności wydatków i wytycznych programowych IZ.	Kryterium zerojedynkowe. Ocena spełnienia kryterium będzie polegała na przyznaniu wartości logicznych „TAK”, „NIE”, „NIE DOTYCZY”. Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie zapisów w wniosku o dofinansowanie projektu i ich zgodności z wytycznymi horyzontalnymi w zakresie kwalifikowalności i wytycznymi programowymi IZ.	Kryterium obligatoryjne – spełnienie kryterium jest niezbędne do przyznania dofinansowania.

WYBRANE DZIAŁANIA (TYPY PROJEKTÓW) WSPÓLFINANSOWANE Z EFS¹⁷³

B. KRYTERIA FORMALNE SPECYFICZNE

Lp.	Nazwa kryterium (treść)	Definicja kryterium	Opis znaczenia kryterium
1	Kryteria formalne specyficzne dla poszczególnych działań/typów projektów, zarówno dla projektów konkursowych,	Kryteria zerojedynkowe. Ocena spełnienia kryterium będzie polegała na przyznaniu	Kryterium obligatoryjne – spełnienie kryterium jest niezbędne do przyznania dofinansowania.

¹⁷³ Zgodnie z Załącznikiem nr 4 do Szczegółowego Opisu Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020 - Ramowy Plan Działań w części dotyczącej kryteriów wyboru projektów.

	jak i pozakonkursowych, wskazane w <i>Załączniku nr 4 do Szczegółowego Opisu Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020 - Ramowy Plan Działań w części dotyczącej kryteriów wyboru projektów</i>	wartości logicznych „TAK”, „NIE”. Kryteria indywidualne - weryfikowane w odniesieniu do danego projektu. Kryteria będą oceniane na etapie oceny formalnej. Kryteria zostaną zweryfikowane na podstawie zapisów we wniosku o dofinansowanie projektu. Wnioskodawca może zostać zobowiązany do uzasadnienia w treści wniosku spełnienia wybranych kryteriów.	
II. OCENA MERYTORYCZNA			
WSZYSTKIE DZIAŁANIA WSPÓŁFINANSOWANE Z EFS			
A. KRYTERIA OGÓLNE ZEROJEDYNKOWE¹⁷⁴			
Lp.	Nazwa kryterium (treść)	Definicja kryterium	Opis znaczenia kryterium
1	Zgodność projektu z przepisami ustawy Prawo zamówień publicznych i innym właściwym prawodawstwem krajowym	Kryterium zerojedynkowe. Ocena spełnienia kryterium będzie polegała na przyznaniu wartości logicznych „TAK”, „NIE”. Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie zapisów we wniosku o dofinansowanie projektu i zgodności założeń projektu z przepisami ustawy PZP i innym właściwym prawodaw-	Kryterium obligatoryjne – spełnienie kryterium jest niezbędne do przyznania dofinansowania.

¹⁷⁴ Kryteria indywidualne – weryfikowane w odniesieniu do danego projektu.

Warunkowość oceny kryteriów ma zastosowanie wyłącznie w trybie konkursowym. Oprócz tego, w przypadku projektów konkursowych niespełnienie któregokolwiek z kryteriów ogólnych zerojedynkowych skutkuje odrzuceniem wniosku. W takim przypadku projekt nie podlega ocenie pod kątem spełniania kryteriów ogólnych punktowych oraz premiujących. Powyższe nie ma zastosowania do projektów składanych w trybie pozakonkursowym.

		stwem krajowym,.	
2	Zgodność projektu z zasadami dotyczącymi pomocy publicznej	<p>Kryterium zerojedynkowe warunkowe.</p> <p>Ocena spełnienia kryterium będzie polegała na przyznaniu wartości logicznych „TAK”, „TAK WARUNKOWO” „NIE”,</p> <p>Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie zapisów we wniosku o dofinansowanie projektu i ich zgodności z zasadami przyznawania pomocy publicznej określonymi w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury i Rozwoju w sprawie udzielania pomocy <i>de minimis</i> oraz pomocy publicznej w ramach programów operacyjnych finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020</p>	<p>Kryterium obligatoryjne – spełnienie kryterium jest niezbędne do przyznania dofinansowania.</p> <p>Kryterium oceniane warunkowo.</p>
3	Zgodność projektu z zasadą równości szans kobiet i mężczyzn (na podstawie standardu minimum)	<p>Kryterium zerojedynkowe warunkowe oceniane na podstawie standardu minimum określonego w Załączniku do Wytycznych w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020.</p> <p>Ocena spełnienia kryterium będzie polegała na przyznaniu wartości logicznych „1 (TAK)”, „1 (TAK WARUNKOWO)” „0 (NIE)”.</p> <p>Standard minimum będzie oceniany z zastosowaniem wag punktowych 0 – 1 – 2. Brak uzyskania co najmniej 3 punktów¹⁷⁵ w standardzie minimum jest równoznaczny z odrzuceniem wniosku.</p> <p>Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie zapisów we wniosku o dofinansowanie projektu.</p>	<p>Kryterium obligatoryjne – spełnienie kryterium jest niezbędne do przyznania dofinansowania.</p> <p>Kryterium oceniane warunkowo.</p>

¹⁷⁵ W przypadku projektów pozakonkursowych PUP w ramach Działanie 9.2 RPO WL 2014-2020 spełnienie standardu jest równoznaczne z uzyskaniem co najmniej 2 punktów w standardzie minimum.

4	Zgodność projektu z pozostałymi politykami i zasadami wspólnotowymi (w szczególności: z zasadą równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami, oraz z koncepcją zrównoważonego rozwoju)	Kryterium zerojedynkowe. Ocena spełnienia kryterium będzie polegała na przyznaniu wartości logicznych „TAK”, „NIE”. Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie zapisów we wniosku o dofinansowanie projektu.	Kryterium obligatoryjne – spełnienie kryterium jest niezbędne do przyznania dofinansowania.
5	Zgodność projektu z zapisami Szczegółowego Opisu Osi Priorytetowych RPO WL na lata 2014-2020	Kryterium zerojedynkowe warunkowe. Ocena spełnienia kryterium będzie polegała na przyznaniu wartości logicznych „TAK”, „TAK WARUNKOWO” „NIE”. Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie zapisów we wniosku o dofinansowanie projektu i ich zgodności z zapisami SZOOP.	Kryterium obligatoryjne – spełnienie kryterium jest niezbędne do przyznania dofinansowania. Kryterium oceniane warunkowo.
6	Zgodność projektu z zapisami właściwych wytycznych horyzontalnych i wytycznych programowych IZ obowiązujących w okresie programowania 2014-2020	Kryterium zerojedynkowe. Ocena spełnienia kryterium będzie polegała na przyznaniu wartości logicznych „TAK”, „NIE”. Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie zapisów we wniosku o dofinansowanie projektu ich zgodności z zapisami właściwych wytycznych horyzontalnych i programowych IZ.	Kryterium obligatoryjne – spełnienie kryterium jest niezbędne do przyznania dofinansowania.
7	Zasadność i kwalifikowalność wydatków: • <i>Niezbędność poniesienia wydatków do realizacji projektu (m.in. niezbędność ponoszenia wydatków, biorąc pod uwagę deklarowany przez beneficjenta we wniosku o dofinansowanie potencjał</i>	Kryterium zerojedynkowe warunkowe. Ocena spełnienia kryterium będzie polegała na przyznaniu wartości logicznych „TAK”, „TAK WARUNKOWO” „NIE”. Kryterium zostanie zweryfikowane w zakresie zgodności założonych w projekcie rodzajów kosztów z zapisami właściwych wytycznych horyzontalnych i programowych IZ .	Kryterium obligatoryjne – spełnienie kryterium jest niezbędne do przyznania dofinansowania. Kryterium oceniane warunkowo.

	<p>techniczny) i osiągnięcia jego celów oraz</p> <ul style="list-style-type: none"> • zgodność wydatków z wytycznymi horyzontalnymi w zakresie kwalifikowalności wydatków oraz wytycznymi programowymi IZ. 		
8	<p>Efektywność wydatków:</p> <p>Zgodność ze stawkami rynkowymi oraz regulaminem konkursu¹⁷⁶/ informacją o naborze¹⁷⁷, zarówno w odniesieniu do pojedynczych pozycji wydatków w szczegółowym budżecie projektu, ale również do łącznej wartości danej usługi/ zadania przewidzianej do realizacji w ramach projektu.</p>	<p>Kryterium zerojedynkowe warunkowe.</p> <p>Ocena spełnienia kryterium będzie polegała na przyznaniu wartości logicznych „TAK”, „TAK WARUNKOWO” „NIE”.</p> <p>Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie zapisów we wniosku o dofinansowanie projektu.</p>	<p>Kryterium obligatoryjne – spełnienie kryterium jest niezbędne do przyznania dofinansowania.</p> <p>Kryterium oceniane warunkowo.</p>
9	<p>Prawidłowość sporządzenia budżetu:</p> <p>Prawidłowość sporządzenia budżetu projektu o charakterze metodologicznym, rachunkowym oraz w zakresie uzasadnienia kosztów.</p>	<p>Kryterium zerojedynkowe warunkowe.</p> <p>Ocena spełnienia kryterium będzie polegała na przyznaniu wartości logicznych „TAK”, „TAK WARUNKOWO” „NIE”.</p> <p>Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie zapisów we wniosku o dofinansowanie projektu.</p>	<p>Kryterium obligatoryjne – spełnienie kryterium jest niezbędne do przyznania dofinansowania.</p> <p>Kryterium oceniane warunkowo.</p>
B. <u>KRYTERIA OGÓLNE PUNKTOWE</u>¹⁷⁸			
• maksymalnie 60 punktów ogółem¹⁷⁹			

¹⁷⁶ Dot. projektów w trybie konkursowym.

¹⁷⁷ Dot. projektów w trybie pozakonkursowym.

¹⁷⁸ Kryteria indywidualne – weryfikowane w odniesieniu do danego projektu.

W przypadku projektów składanych w trybie pozakonkursowym kryteria wskazane w tej części są kryteriami ogólnymi zerojedynkowymi.

¹⁷⁹ Warunkowość oceny kryteriów ma zastosowanie wyłącznie w trybie konkursowym.

Aby projekt mógł uzyskać dofinansowanie musi zdobyć za ogólne kryteria punktowe:

- minimum 36 punktów ogółem oraz minimum 60% punktów za każdą z części B.I, B.II, B.III karty oceny merytorycznej

Lp.	Nazwa kryterium (treść)	Definicja kryterium	Opis znaczenia kryterium
1	<p>Adekwatność celów projektu :</p> <p>a) Wybór właściwego celu szczegółowego RPO WL.</p> <p>b) Zgodność celu głównego projektu z wybranym celem szczegółowym RPO WL.</p> <p>c) Adekwatność celów projektu do wskazanych problemów (rozwiązanie lub zminimalizowanie zdiagnozowanego problemu/ów poprzez osiągnięcie celów projektu).</p> <p>d) Zgodność celów z koncepcją SMART.</p>	<p>Kryterium punktowe.</p> <p>Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie zapisów we wniosku o dofinansowanie projektu.</p> <p>Dotyczy części B.I karty oceny merytorycznej (Charakterystyka projektu).</p> <p>W sytuacji, gdy więcej niż jeden wniosek o dofinansowanie otrzyma taką samą liczbę punktów w ramach oceny merytorycznej, kryterium to będzie brane pod uwagę w szóstej kolejności przy umieszczaniu projektu na liście ocenionych projektów i podejmowaniu decyzji o przyznaniu dofinansowania.</p>	<p>Kryterium obligatoryjne – spełnienie kryterium jest niezbędne do przyznania dofinansowania.</p> <p>Ocena spełnienia kryterium będzie polegała na przyznaniu uznaniowej liczby punktów w ramach dopuszczalnych limitów wyznaczonych minimalną i maksymalną liczbą punktów, które można uzyskać za dane kryterium.</p> <p>Liczba punktów możliwych do uzyskania: 0-7, w tym:</p> <p>a) 0-1,</p> <p>b) 0-2</p> <p>c) 0-2</p> <p>d) 0-2.</p>
2	<p>Prawidłowość opisu grupy docelowej:</p> <p>a) <i>Charakterystyka grupy docelowej, tj. instytucji i/lub osób objętych wsparciem (liczebność, cechy specyficzne, status uczestników).</i></p>	<p>Kryterium punktowe.</p> <p>Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie zapisów we wniosku o dofinansowanie projektu.</p> <p>Dotyczy części B.I karty oceny merytorycznej (Charakterystyka projektu).</p>	<p>Kryterium obligatoryjne – spełnienie kryterium jest niezbędne do przyznania dofinansowania.</p> <p>Ocena spełnienia kryterium będzie polegała na przyznaniu uznaniowej liczby punktów w ramach dopuszczal-</p>

	<p>b) <i>Uzasadnienie wyboru grupy docelowej w kontekście zdiagnozowanych problemów.</i></p> <p>c) <i>Sposób rekrutacji (w tym kryteria i narzędzia rekrutacji, zasadność i dostępność wsparcia zgodnie z zasadą równości szans).</i></p>	<p>W sytuacji, gdy więcej niż jeden wniosek o dofinansowanie otrzyma taką samą liczbę punktów w ramach oceny merytorycznej, kryterium to będzie brane pod uwagę w siódmej kolejności przy umieszczaniu projektu na liście ocenionych projektów i podejmowaniu decyzji o przyznaniu dofinansowania.</p>	<p>nych limitów wyznaczonych minimalną i maksymalną liczbą punktów, które można uzyskać za dane kryterium.</p> <p>Liczba punktów możliwych do uzyskania: 0-8, w tym:</p> <p>a) 0-2,</p> <p>b) 0-4,</p> <p>c) 0-2.</p>
3	<p>Trafność doboru i opis zadań:</p> <p>a) <i>Opis zadań, ich adekwatność i efektywność do zakresu problemów.</i></p> <p>b) <i>Zgodność zadań z celami projektu.</i></p> <p>c) <i>Opis uproszczonych metod rozliczania kosztów bezpośrednich projektu (o ile dotyczy).</i></p>	<p>Kryterium punktowe warunkowe.</p> <p>Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie zapisów we wniosku o dofinansowanie projektu. Wnioskodawca zobowiązany jest uzasadnić w treści wniosku spełnianie kryterium.</p> <p>Dotyczy części B.II karty oceny merytorycznej (Sposób realizacji projektu).</p> <p>W sytuacji, gdy więcej niż jeden wniosek o dofinansowanie otrzyma taką samą liczbę punktów w ramach oceny merytorycznej, kryterium to będzie brane pod uwagę w trzeciej kolejności przy umieszczaniu projektu na liście ocenionych projektów i podejmowaniu decyzji o przyznaniu dofinansowania.</p>	<p>Kryterium obligatoryjne – spełnienie kryterium jest niezbędne do przyznania dofinansowania.</p> <p>Ocena spełnienia kryterium będzie polegała na przyznaniu uznaniowej liczby punktów w ramach dopuszczalnych limitów wyznaczonych minimalną i maksymalną liczbą punktów, które można uzyskać za dane kryterium.</p> <p>Liczba punktów możliwych do uzyskania: 0-9,* w tym:</p> <p>a) 0-4,</p> <p>b) 0-2,</p> <p>c) 0-3.</p> <p>*w przypadku projektów zawierających opis ryzyka w projekcie: 0-6, w tym:</p>

			<p>a) 0-3,</p> <p>b) 0-1,</p> <p>c) 0-2.</p> <p>Kryterium oceniane warunkowo.</p>
4	<p>Racjonalność harmonogramu realizacji projektu</p>	<p>Kryterium punktowe warunkowe.</p> <p>Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie zapisów we wniosku o dofinansowanie projektu. Wnioskodawca zobowiązany jest uzasadnić w treści wniosku spełnianie kryterium.</p> <p>Dotyczy części B.II karty oceny merytorycznej (Sposób realizacji projektu).</p> <p>W sytuacji, gdy więcej niż jeden wniosek o dofinansowanie otrzyma taką samą liczbę punktów w ramach oceny merytorycznej, kryterium to będzie brane pod uwagę w piątej kolejności przy umieszczaniu projektu na liście ocenionych projektów i podejmowaniu decyzji o przyznaniu dofinansowania.</p>	<p>Kryterium obligatoryjne – spełnienie kryterium jest niezbędne do przyznania dofinansowania.</p> <p>Ocena spełnienia kryterium będzie polegała na przyznaniu uznaniowej liczby punktów w ramach dopuszczalnych limitów wyznaczonych minimalną i maksymalną liczbą punktów, które można uzyskać za dane kryterium.</p> <p>Liczba punktów możliwych do uzyskania: 0-3.</p> <p>Kryterium oceniane warunkowo.</p>
5	<p>Prawidłowość założonych wskaźników i trwałość rezultatów:</p> <p>a) Adekwatność wskaźników do za-</p>	<p>Kryterium punktowe warunkowe.</p> <p>Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie zapisów we wniosku o dofinansowanie projektu. Wnioskodawca zobowiązany jest uzasadnić w treści wniosku spełnianie kryterium.</p>	<p>Kryterium obligatoryjne – spełnienie kryterium jest niezbędne do przyznania dofinansowania.</p> <p>Ocena spełnienia kryterium będzie</p>

	<p>dań i celów projektu.</p> <p>b) Ocena założonej wartości wskaźników pomiaru celów (wskaźników rezultatu i produktu) oraz źródeł weryfikacji/pozyskania danych do pomiaru wskaźników i częstotliwości pomiaru).</p> <p>c) Trwałość rezultatów.</p>	<p>zany jest uzasadnić w treści wniosku spełnianie kryterium.</p> <p>Dotyczy części B.II karty oceny merytorycznej (Sposób realizacji projektu).</p> <p>W sytuacji, gdy więcej niż jeden wniosek o dofinansowanie otrzyma taką samą liczbę punktów w ramach oceny merytorycznej, kryterium to będzie brane pod uwagę w czwartej kolejności przy umieszczaniu projektu na liście ocenionych projektów i podejmowaniu decyzji o przyznaniu dofinansowania.</p>	<p>polegała na przyznaniu uznaniowej liczby punktów w ramach dopuszczalnych limitów wyznaczonych minimalną i maksymalną liczbą punktów, które można uzyskać za dane kryterium.</p> <p>Liczba punktów możliwych do uzyskania: 0-8, w tym:</p> <p>a) 0-3,</p> <p>b) 0-2,</p> <p>c) 0-3.</p> <p>Kryterium oceniane warunkowo.</p>
6	Prawidłowość opisu ryzyka w projekcie*	<p>Kryterium punktowe warunkowe.</p> <p>Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie zapisów we wniosku o dofinansowanie projektu. Wnioskodawca zobowiązany jest uzasadnić w treści wniosku spełnianie kryterium.</p> <p>Dotyczy części B.II karty oceny merytorycznej (Sposób realizacji projektu).</p> <p>W sytuacji, gdy więcej niż jeden wniosek o dofinansowanie otrzyma taką samą liczbę punktów w ramach oceny merytorycznej, kryterium to będzie brane pod uwagę w dziewiątej kolejności przy umieszczaniu projektu na liście ocenionych projektów i podejmowaniu decyzji o przyznaniu dofinansowania¹⁸⁰.</p>	<p>Kryterium obligatoryjne – spełnienie kryterium jest niezbędne do przyznania dofinansowania.</p> <p>Ocena spełnienia kryterium będzie polegała na przyznaniu uznaniowej liczby punktów w ramach dopuszczalnych limitów wyznaczonych minimalną i maksymalną liczbą punktów, które można uzyskać za dane kryterium.</p> <p>Liczba punktów możliwych do uzyskania: 0-3* (jeżeli dotyczy)</p> <p>*w przypadku projektów nie zawierających opisu ryzyka</p>

¹⁸⁰ W sytuacji, gdy więcej niż jeden wniosek o dofinansowanie otrzyma taką samą liczbę punktów we wszystkich dziewięciu kryteriach ogólnych punktowych w ramach oceny merytorycznej, miejsce na liście rankingowej zależy od wyników komisijnego losowania, w którym uczestniczą: przewodniczący KOP, zastępca przewodniczącego KOP oraz sekretarz KOP. W losowaniu w charakterze obserwatorów mogą wziąć udział projektodawcy, których losowanie dotyczy.

			w projekcie: 0. Kryterium oceniane warunkowo.
7	<p>Efektywność sposobu zarządzania projektem:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sposób zarządzania projektem. • Sposób zarządzania partnerstwem i racjonalność podziału zadań między partnerami i/lub podwykonawcami, o ile dotyczy. • Monitoring projektu. • Udział realizatorów w realizacji zadań w projekcie, o ile dotyczy. 	<p>Kryterium punktowe.</p> <p>Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie zapisów we wniosku o dofinansowanie projektu. Wnioskodawca zobowiązany jest uzasadnić w treści wniosku spełnianie kryterium.</p> <p>Dotyczy części B.III karty oceny merytorycznej (Potencjał i doświadczenie projektodawcy (w tym partnerów)).</p> <p>W sytuacji, gdy więcej niż jeden wniosek o dofinansowanie otrzyma taką samą liczbę punktów w ramach oceny merytorycznej, kryterium to będzie brane pod uwagę w ósmej kolejności przy umieszczaniu projektu na liście ocenionych projektów i podejmowaniu decyzji o przyznaniu dofinansowania.</p>	<p>Kryterium obligatoryjne – spełnienie kryterium jest niezbędne do przyznania dofinansowania.</p> <p>Ocena spełnienia kryterium będzie polegała na przyznaniu uznaniowej liczby punktów w ramach dopuszczalnych limitów wyznaczonych minimalną i maksymalną liczbą punktów, które można uzyskać za dane kryterium.</p> <p>Liczba punktów możliwych do uzyskania: 0-7.</p>
8	<p>Doświadczenie wnioskodawcy:</p> <p><i>Doświadczenie wnioskodawcy w realizacji zadań określonych w projekcie (w tym doświadczenie partnerów i innych podmiotów, o ile dotyczy) w kontekście dotychczasowej działalności i możliwości weryfikacji rezultatów tej działalności, która była i jest prowadzona:</i></p> <p>a) w obszarze, w którym udzielane będzie wsparcie przewidziane w ramach projektu;</p> <p>b) na rzecz grupy docelowej, do której kierowane będzie wsparcie przewidziane w ramach projektu;</p> <p>c) na określonym terytorium, którego dotyczyć będzie realizacja projektu.</p>	<p>Kryterium punktowe.</p> <p>Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie zapisów we wniosku o dofinansowanie projektu. Wnioskodawca zobowiązany jest uzasadnić w treści wniosku spełnianie kryterium.</p> <p>Dotyczy części B.III karty oceny merytorycznej (Potencjał i doświadczenie projektodawcy (w tym partnerów)).</p> <p>W sytuacji, gdy więcej niż jeden wniosek o dofinansowanie otrzyma taką samą liczbę punktów w ramach oceny merytorycznej, kryterium to będzie brane pod uwagę w drugiej kolejności przy umieszczaniu projektu na liście ocenionych projektów i podejmowaniu decyzji o przyznaniu dofinansowania.</p>	<p>Kryterium obligatoryjne – spełnienie kryterium jest niezbędne do przyznania dofinansowania.</p> <p>Ocena spełnienia kryterium będzie polegała na przyznaniu uznaniowej liczby punktów w ramach dopuszczalnych limitów wyznaczonych minimalną i maksymalną liczbą punktów, które można uzyskać za dane kryterium.</p> <p>Liczba punktów możliwych do uzyskania: 0-9, w tym:</p> <p>a) 0-3,</p> <p>b) 0-3</p>

			c) 0-3
9	Potencjał wnioskodawcy: <i>Potencjał finansowy, kadrowy, techniczny wnioskodawcy (w tym uzasadnienie udziału, potencjał i rola w projekcie innych podmiotów, o ile dotyczy)</i>	Kryterium punktowe. Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie zapisów w wniosku o dofinansowanie projektu. Wnioskodawca zobowiązany jest uzasadnić w treści wniosku spełnianie kryterium. Dotyczy części B.III karty oceny merytorycznej (Potencjał i doświadczenie projektodawcy (w tym partnerów)). W sytuacji, gdy więcej niż jeden wniosek o dofinansowanie otrzyma taką samą liczbę punktów w ramach oceny merytorycznej, kryterium to będzie brane pod uwagę w pierwszej kolejności przy umieszczaniu projektu na liście ocenionych projektów i podejmowaniu decyzji o przyznaniu dofinansowania.	Kryterium obligatoryjne – spełnienie kryterium jest niezbędne do przyznania dofinansowania. Ocena spełnienia kryterium będzie polegała na przyznaniu uznaniowej liczby punktów w ramach dopuszczalnych limitów wyznaczonych minimalną i maksymalną liczbą punktów, które można uzyskać za dane kryterium. Liczba punktów możliwych do uzyskania: 0-9.

WYBRANE DZIAŁANIA (TYPY PROJEKTÓW) WSPÓŁFINANSOWANE Z EFS¹⁸¹

C. KRYTERIA PREMIUJĄCE¹⁸²

- maksymalnie 40 punktów ogółem

Lp.	Nazwa kryterium (treść)	Definicja kryterium	Opis znaczenia kryterium
-----	-------------------------	---------------------	--------------------------

¹⁸¹ Zgodnie z Załącznikiem nr 4 do Szczegółowego Opisu Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020 - Ramowy Plan Działań w części dotyczącej kryteriów wyboru projektów.

¹⁸² Kryteria premiujące dotyczą wyłącznie projektów w trybie konkursowym.

<p>1</p>	<p>Kryteria premiujące dla poszczególnych działań/typów projektów konkursowych zostały wskazane w <i>Załączniku nr 4 do Szczegółowego Opisu Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020 - Ramowy Plan Działań w części dotyczącej kryteriów wyboru projektów</i></p>	<p>Kryteria punktowe.</p> <p>Kryteria indywidualne - weryfikowane w odniesieniu do danego projektu.</p> <p>Kryteria będą oceniane na etapie oceny merytorycznej.</p> <p>Kryteria zostaną zweryfikowane na podstawie zapisów we wniosku o dofinansowanie projektu. Wnioskodawca może zostać zobowiązany do uzasadnienia w treści wniosku spełnienia wybranych kryteriów.</p>	<p>Kryteria fakultatywne – spełnienie kryterium nie jest konieczne do przyznania dofinansowania (tj. przyznanie 0 punktów nie dyskwalifikuje z możliwości uzyskania dofinansowania).</p> <p>Ocena kryterium będzie polegała na:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) przyznaniu zdefiniowanej z góry liczby punktów zgodnej z Załącznikiem nr 4 do SZO-OP – w przypadku spełnienia kryterium albo b) przyznaniu 0 punktów – w przypadku niespełnienia kryterium.
----------	--	---	---

Załącznik 3b - Kryteria wyboru Rocznych Planów Działań Pomocy Technicznej w ramach 14 Osi RPO WL 2014 – 2020 – Pomoc Techniczna

OCENA MERYTORYCZNA			
Kryteria merytoryczne			
Lp.	Nazwa kryterium	Definicja kryterium	Opis znaczenia kryterium
1.	Zdolność beneficjenta do realizacji RPD PT.	<p>Kryterium zerojedynkowe.</p> <p>Ocena spełnienia kryterium będzie polegała na przyznaniu wartości logicznych „TAK”, „NIE”.</p> <p>Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie oświadczenia zawartego we wniosku o dofinansowanie.</p> <p>W ramach kryterium ocenie podlegać będzie, czy beneficjent projektów zawartych w RPD PT posiada kadrę i zaplecze techniczne gwarantujące wykonalność projektów pod względem technicznym i finansowym.</p>	Kryterium obligatoryjne – spełnienie kryterium jest niezbędne do przyznania dofinansowania.
2.	Zgodność RPD PT z przepisami prawa w sytuacji gdy jego realizacja rozpoczęła się przed dniem złożenia wniosku o dofinansowanie.	<p>Kryterium zerojedynkowe.</p> <p>Ocena spełnienia kryterium będzie polegała na przyznaniu wartości logicznych „TAK”, „NIE” lub „NIE DOTYCZY”.</p> <p>Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie informacji oraz oświadczenia zawartych we wniosku o dofinansowanie.</p> <p>Jeżeli projekt/y objęte RPD PT rozpoczął/-ęły się przed dniem złożenia wniosku o dofinansowanie, ocenie podlegać będzie, czy od początku jego/ich realizacji przestrzegano obowiązujących przepisów prawa dotyczących tego/tych projektu/ów.</p>	Kryterium obligatoryjne – spełnienie kryterium jest niezbędne do przyznania dofinansowania.
3.	Zgodność RPD PT z zasadami równości szans i niedyskryminacji, a także równości szans kobiet i mężczyzn oraz zrównoważonego rozwoju.	<p>Kryterium zerojedynkowe.</p> <p>Ocena spełnienia kryterium będzie polegała na przyznaniu wartości logicznych „TAK”, „NIE”.</p> <p>Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie oświadczenia zawartego we wniosku o dofinansowanie.</p>	Kryterium obligatoryjne – spełnienie kryterium jest niezbędne do przyznania dofinansowania.

		W ramach kryterium ocenie podlegać będzie, czy zawarte w RPD PT projekty są niedyskryminacyjne i przejrzyste oraz zgodne z zasadami równości szans i niedyskryminacji, a także równości szans kobiet i mężczyzn oraz zrównoważonego rozwoju	
4.	Zgodność RPD PT z prawodawstwem unijnym i krajowym oraz dokumentami programowymi.	<p>Kryterium zerojedynkowe.</p> <p>Ocena spełnienia kryterium będzie polegała na przyznaniu wartości logicznych „TAK”, „NIE”.</p> <p>Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie informacji i oświadczenia zawartych we wniosku o dofinansowanie.</p> <p>W ramach kryterium ocenie podlegać będzie, czy zawarte w RPD PT projekty są zgodne z prawodawstwem unijnym i krajowym oraz dokumentami programowymi.</p>	Kryterium obligatoryjne – spełnienie kryterium jest niezbędne do przyznania dofinansowania.
5.	Wkład RPD PT w osiągnięcie celów i rezultatów 14 Osi Priorytetowej RPO WL 2014-2020 – Pomoc Techniczna.	<p>Kryterium zerojedynkowe.</p> <p>Ocena spełnienia kryterium będzie polegała na przyznaniu wartości logicznych „TAK”, „NIE”.</p> <p>Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie informacji i oświadczenia zawartych we wniosku o dofinansowanie.</p> <p>W ramach kryterium ocenie podlegać będzie, czy zawarte w RPD PT projekty wniosą wkład w osiągnięcie celów i rezultatów 14 Osi Priorytetowej RPO WL 2014-2020 – Pomoc Techniczna wyrażony za pomocą wskaźników ustalonych w SZOOP (czy w RPD PT zostały przewidziane wskaźniki adekwatne do rodzajów projektów)</p>	Kryterium obligatoryjne – spełnienie kryterium jest niezbędne do przyznania dofinansowania.
6.	Prawidłowość kategorii interwencji.	<p>Kryterium zerojedynkowe.</p> <p>Ocena spełnienia kryterium będzie polegała na przyznaniu wartości logicznych „TAK”, „NIE”.</p> <p>Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie informacji zawartych we wniosku o dofinansowanie.</p> <p>W ramach kryteriów ocenie podlegać będzie, czy projekty objęte RPD PT są zgodne z właściwymi kategoriami interwencji określonymi w RPO WL 2014-2020 dla 14 Osi Priorytetowej.</p>	Kryterium obligatoryjne – spełnienie kryterium jest niezbędne do przyznania dofinansowania.

7.	Kwalifikowalność wydatków przewidzianych w RPD PT zgodnie z <i>Wytocznymi w zakresie wykorzystania środków pomocy technicznej na lata 2014-2020</i> wydanymi przez Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju.	<p>Kryterium zerojedynkowe.</p> <p>Ocena spełnienia kryterium będzie polegała na przyznaniu wartości logicznych „TAK”, „NIE”.</p> <p>Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie informacji zawartych we wniosku o dofinansowanie.</p> <p>W ramach kryterium ocenie podlegać będzie zgodność wydatków z zapisami wytycznych horyzontalnych w zakresie kwalifikowalności wydatków.</p>	Kryterium obligatoryjne – spełnienie kryterium jest niezbędne do przyznania dofinansowania.
8.	Racjonalność rodzaju i wysokości wydatków zaplanowanych w RPD PT.	<p>Kryterium zerojedynkowe.</p> <p>Ocena spełnienia kryterium będzie polegała na przyznaniu wartości logicznych „TAK”, „NIE”.</p> <p>Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie informacji zawartych we wniosku o dofinansowanie. W ramach kryterium ocenie będzie podlegać, czy rodzaje i wysokość wydatków zaplanowanych w projektach zawartych w RPD PT są racjonalne, biorąc pod uwagę działania w ramach projektów, którym te wydatki służą</p>	Kryterium obligatoryjne – spełnienie kryterium jest niezbędne do przyznania dofinansowania.

Załącznik 3c - Kryteria oceny strategicznej zgodności ze Strategią Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Lubelskiego Obszaru Funkcjonalnego (projekty pozakonkursowe dla wszystkich Działań Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014 – 2020 współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego realizowane w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Lubelskiego Obszaru Funkcjonalnego)

I. OCENA STRATEGICZNA¹⁸³			
WSZYSTKIE DZIAŁANIA PRZEWIDZIANE W TRYBIE POZAKONKURSOWYM WSPÓLFINANSOWANE Z EFRR			
A. KRYTERIA OCENY STRATEGICZNEJ ZGODNOŚCI ZE STRATEGIĄ ZIT LOF¹⁸⁴			
Lp.	Nazwa kryterium	Definicja kryterium ¹⁸⁵	Opis znaczenia kryterium

¹⁸³ Dokonywana w oparciu o przedmiotowe kryteria przez IP ZIT, zgodnie z zasadami oceny strategicznej zgodności ze Strategią ZIT LOF.

¹⁸⁴ Kryteria indywidualne – weryfikowane w odniesieniu do danego projektu. Niespełnienie któregokolwiek z kryteriów oceny strategicznej zgodności ze Strategią ZIT skutkuje odrzuceniem złożonej uproszczonej fiszki projektowej.

¹⁸⁵ Informacja o zasadach oceny kryterium.

1	Czy Wnioskodawca kwalifikuje się do wsparcia w ramach Lubelskiego Obszaru Funkcjonalnego?	<p>Kryterium zerojedynkowe.</p> <p>Ocena spełnienia kryterium będzie polegała na przyznaniu wartości logicznych „TAK”, „NIE”.</p> <p>Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie zapisów <i>Fiszki Zgłoszeniowej dla projektu planowanego do realizacji w ramach ZIT</i> i ich zgodności z zapisami Strategii ZIT LOF¹⁸⁶.</p> <p>Kryterium uznaje się za spełnione, jeżeli wnioskodawcą jest Jednostka Samorządu Terytorialnego wchodząca w skład Lubelskiego Obszaru Funkcjonalnego i będąca stroną porozumienia o współpracy w zakresie realizacji ZIT z dn. 30 marca 2015 r.</p>	Kryterium obligatoryjne – spełnienie kryterium jest niezbędne do uznania za projekt wybierany w trybie pozakonkursowym, a co za tym idzie wpisaniem projektu na listę projektów strategicznych.
2	Czy projekt będzie realizowany na terenie Lubelskiego Obszaru Funkcjonalnego?	<p>Kryterium zerojedynkowe.</p> <p>Ocena spełnienia kryterium będzie polegała na przyznaniu wartości logicznych „TAK”, „NIE”.</p> <p>Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie zapisów <i>Fiszki Zgłoszeniowej dla projektu planowanego do realizacji w ramach ZIT</i> i ich zgodności z zapisami Strategii ZIT LOF.</p> <p>Kryterium uznaje się za spełnione, jeżeli obszar realizacji przedsięwzięcia znajduje się na terenie gmin/y leżących/ej na obszarze Lubelskiego Obszaru Funkcjonalnego ZIT.</p>	Kryterium obligatoryjne – spełnienie kryterium jest niezbędne do uznania za projekt wybierany w trybie pozakonkursowym, a co za tym idzie wpisaniem projektu na listę projektów strategicznych.
3	Czy projekt wynika ze zdiagnozowanych potrzeb Lubelskiego Obszaru Funkcjonalnego?	<p>Kryterium zerojedynkowe.</p> <p>Ocena spełnienia kryterium będzie polegała na przyznaniu wartości logicznych „TAK”, „NIE”.</p> <p>Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie zapisów <i>Fiszki Zgłoszeniowej dla projektu planowanego do realizacji w ramach ZIT</i> i ich zgodności z</p>	Kryterium obligatoryjne – spełnienie kryterium jest niezbędne do uznania za projekt wybierany w trybie pozakonkursowym, a co za tym idzie wpisaniem projektu na listę projektów strategicznych.

		<p>zapisami Strategii ZIT LOF.</p> <p>Kryterium uznaje się za spełnione, jeżeli projekt wynika ze zdiagnozowanych potrzeb i jest odpowiedzią na główne i istotne problemy określone w Strategii ZIT, wpisując się w działania realizowane w ramach Priorytetów Rozwojowych.</p>	
4	Czy projekt ma charakter ponadlokalny i jest zgodny z celami strategii terytorialnych?	<p>Kryterium zerojedynkowe.</p> <p>Ocena spełnienia kryterium będzie polegała na przyznaniu wartości logicznych „TAK”, „NIE”.</p> <p>Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie zapisów <i>Fiszki Zgłoszeniowej dla projektu planowanego do realizacji w ramach ZIT</i> i ich zgodności z zapisami Strategii ZIT LOF.</p> <p>Kryterium uznaje się za spełnione, jeżeli projekt jest spójny oraz przyczynia się do osiągnięcia Priorytetów Rozwojowych zdefiniowanych w ramach Celów Rozwojowych Strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych LOF oraz celów Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020 (z perspektywą do 2030r.).</p> <p>Potrzeba realizacji projektu wynikać powinna ze wskazanych określonych kierunków działań w ww. dokumentach.</p>	Kryterium obligatoryjne – spełnienie kryterium jest niezbędne do uznania za projekt wybierany w trybie pozakonkursowym, a co za tym idzie wpisaniem projektu na listę projektów strategicznych.
5	Czy projekt charakteryzuje zintegrowany charakter?	<p>Kryterium zerojedynkowe.</p> <p>Ocena spełnienia kryterium będzie polegała na przyznaniu wartości logicznych „TAK”, „NIE”.</p> <p>Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie zapisów <i>Fiszki Zgłoszeniowej dla projektu planowanego do realizacji w ramach ZIT</i> i ich zgodności z</p>	Kryterium obligatoryjne – spełnienie kryterium jest niezbędne do uznania za projekt wybierany w trybie pozakonkursowym, a co za tym idzie wpisaniem projektu na listę projektów strategicznych.

		<p>zapisami Strategii ZIT LOF.</p> <p>Kryterium uznaje się za spełnione, jeżeli projekt jest powiązany tematycznie co najmniej z jednym innym projektem¹⁸⁷ w ramach wspólnego celu jaki ma zostać osiągnięty.</p>	
7	Czy projekt jest zgodny z obszarami wsparcia RPO WL na lata 2014-2020?	<p>Kryterium zerojedynkowe.</p> <p>Ocena spełnienia kryterium będzie polegała na przyznaniu wartości logicznych „TAK”, „NIE”.</p> <p>Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie zapisów <i>Fiszki Zgłoszeniowej dla projektu planowanego do realizacji w ramach ZIT</i> i ich zgodności z zapisami Regionalnego Programu Operacyjnego i Szczegółowego Opisu Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014 – 2020.</p> <p>Kryterium uznaje się za spełnione, jeżeli projekt jest zgodny z celem/ami szczegółowym/mi i typem/ami projektów określonymi w kartach opisu działań dedykowanych Zintegrowanym Inwestycjom Terytorialnym ze Szczegółowego Opisu Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014 – 2020.</p>	Kryterium obligatoryjne – spełnienie kryterium jest niezbędne do uznania za projekt wybierany w trybie pozakonkursowym, a co za tym idzie wpisaniem projektu na listę projektów strategicznych.
8	Czy projekt przyczynia się do osiągnięcia wskaźników monitoringu określonych w Strategii ZIT LOF?	<p>Kryterium zerojedynkowe.</p> <p>Ocena spełnienia kryterium będzie polegała na przyznaniu wartości logicznych „TAK”, „NIE”.</p> <p>Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie zapisów <i>Fiszki Zgłoszeniowej dla projektu planowanego do realizacji w ramach ZIT</i> i ich zgodności z zapisami Strategii ZIT LOF.</p> <p>Kryterium uznaje się za spełnione, jeżeli projekt przyczynia się do osiągnięcia wskaźników monitoringu określonych w Strategii ZIT LOF. Projekt powinien</p>	Kryterium obligatoryjne – spełnienie kryterium jest niezbędne do uznania za projekt wybierany w trybie pozakonkursowym, a co za tym idzie wpisaniem projektu na listę projektów strategicznych.

¹⁸⁷ Projekt w rozumieniu art. 2 pkt. 18 ustawy o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (Dz. U. 2014, poz. 1146)

		pokazać wpływ na realizację wskaźników i celów Strategii.	
9	Czy projekt przyczynia się do realizacji wskaźników określonych w RPO WL 2014-2020?	<p>Kryterium zerojedynkowe.</p> <p>Ocena spełnienia kryterium będzie polegała na przyznaniu wartości logicznych „TAK”, „NIE”.</p> <p>Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie zapisów <i>Fiszki Zgłoszeniowej dla projektu planowanego do realizacji w ramach ZIT</i> i ich zgodności z zapisami Regionalnego Programu Operacyjnego i Szczegółowego Opisu Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014 – 2020.</p> <p>Kryterium uznaje się za spełnione, jeżeli projekt przyczynia się do osiągnięcia wskaźników określonych w RPO WL 2014-2020.</p>	Kryterium obligatoryjne – spełnienie kryterium jest niezbędne do uznania za projekt wybierany w trybie pozakonkursowym, a co za tym idzie wpisaniem projektu na listę projektów strategicznych.

Załącznik 3d - Kryteria formalne oraz kryteria merytoryczne wyboru projektów dla Działań współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego wdrażanych przez DW EFRR

I. OCENA FORMALNA

DZIAŁANIA WSPÓŁFINANSOWANE Z EFRR

WDRAŻANE PRZEZ DW EFRR

A. KRYTERIA FORMALNE DOSTĘPU¹⁸⁸

Lp.	Nazwa kryterium	Definicja kryterium ¹⁸⁹	Opis znaczenia kryterium
1.	Termin złożenia wniosku jest zgodny z terminem określonym w ogłoszeniu o naborze	Kryterium zerojedynkowe. Ocena spełnienia kryterium będzie polegała na przyznaniu wartości logicznych „TAK”, „NIE”. Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie daty wpływu wniosku do właściwej instytucji (data wpływu w systemie teleinformatycznym).	Kryterium obligatoryjne – spełnienie kryterium jest niezbędne do przyznania dofinansowania.
2.	Wnioskodawca jest uprawniony do aplikowania w ramach danego naboru wniosków	Kryterium zerojedynkowe. Ocena spełnienia kryterium będzie polegała na przyznaniu wartości	Kryterium obligatoryjne – spełnienie kryterium jest niezbędne do przyznania dofinansowania.

¹⁸⁸ Kryteria indywidualne – weryfikowane w odniesieniu do danego projektu.

¹⁸⁹ Informacja o zasadach oceny kryterium.

		<p>logicznych „TAK”, „NIE”.</p> <p>W kryterium weryfikowana będzie zgodność statusu wnioskodawcy z typami potencjalnych beneficjentów określonych w "Szczegółowym opisie osi priorytetowych RPO WL 2014-2020" lub w Regulaminie konkursu.</p> <p>Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie zapisów we wniosku o dofinansowanie projektu i dokumentów potwierdzających status wnioskodawcy.</p>	
3.	Każdy z partnerów, o ile dotyczy, jest uprawniony do aplikowania w ramach danego naboru wniosków	<p>Kryterium zerojedynkowe.</p> <p>Ocena spełnienia kryterium będzie polegała na przyznaniu wartości logicznych „TAK”, „NIE”.</p> <p>W kryterium weryfikowana będzie zgodność statusu partnera projektu z typami potencjalnych beneficjentów określonych w "Szczegółowym opisie osi priorytetowych RPO WL 2014-2020" lub w Regulaminie konkursu.</p> <p>Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie zapisów we wniosku o dofinansowanie projektu i dokumentów potwierdzających status partnera.</p>	Kryterium obligatoryjne – spełnienie kryterium jest niezbędne do przyznania dofinansowania.
4.	Wnioskodawca ani żaden z partnerów nie zostali wykluczeni z możliwości ubiegania się o wsparcie z funduszy strukturalnych w trybie określonym w przepisach o finansach publicznych i/lub wobec wnioskodawcy ani żadnego z partnerów nie orzeczono zakazu dostępu do środków funduszy europejskich na podstawie ustawy o skutkach powierzania wykonywania pracy cudzoziemcom przebywającym wbrew przepisom na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i/lub ustawy o odpowiedzialności podmiotów	<p>Kryterium zerojedynkowe.</p> <p>Ocena spełnienia kryterium będzie polegała na przyznaniu wartości logicznych „TAK”, „NIE”.</p> <p>W tym kryterium mowa jest o wykluczeniu, na podstawie art. 207 ust. 4 ustawy o finansach publicznych, art. 12 ust. 1 pkt. 1 ustawy o skutkach powierzania wykonywania pracy cudzoziemcom przebywającym wbrew przepisom na terenie RP, art. 9 ust. 1 pkt. 2a ustawy o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary.</p> <p>Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie oświadczenia</p>	Kryterium obligatoryjne – spełnienie kryterium jest niezbędne do przyznania dofinansowania.

	zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary	wnioskodawcy/partnera projektu zawartego we wniosku o dofinansowanie projektu oraz na podstawie informacji pisemnej z Ministerstwa Finansów (w odniesieniu do możliwości wykluczenia z możliwości ubiegania się o wsparcie z funduszy strukturalnych w trybie określonym w przepisach o finansach publicznych).	
5.	Projekt został złożony w odpowiedzi na właściwy ogłoszony konkurs	<p>Kryterium zerojedynkowe.</p> <p>Ocena spełnienia kryterium będzie polegała na przyznaniu wartości logicznych „TAK”, „NIE”.</p> <p>W ramach kryterium badane jest, czy projekt wpisuje się w założenia określone w Regulaminie konkursu, czy przyjęte założenia projektu kwalifikują go do wsparcia w ramach konkursu, do którego został on złożony.</p> <p>Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie zapisów we wniosku o dofinansowanie projektu i ich zgodności z regulaminem konkursu.</p>	Kryterium obligatoryjne – spełnienie kryterium jest niezbędne do przyznania dofinansowania.
6.	Typ projektu jest zgodny z listą typów projektów w danym Działaniu określonych w Regulaminie konkursu	<p>Kryterium zerojedynkowe.</p> <p>Ocena spełnienia kryterium będzie polegała na przyznaniu wartości logicznych „TAK”, „NIE”.</p> <p>W ramach kryterium badane jest, czy projekt mieści się w katalogu możliwych do realizacji typów projektów w danym działaniu, wskazanych w Regulaminie konkursu.</p> <p>Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie zapisów we wniosku o dofinansowanie projektu i ich zgodności z regulaminem konkursu.</p>	Kryterium obligatoryjne – spełnienie kryterium jest niezbędne do przyznania dofinansowania.
7.	Projekt realizowany jest na obszarze województwa lubelskiego, w szczególności na terenie określonym w Regulaminie konkursu	<p>Kryterium zerojedynkowe.</p> <p>Ocena spełnienia kryterium będzie polegała na przyznaniu wartości logicznych „TAK”, „NIE”.</p>	Kryterium obligatoryjne – spełnienie kryterium jest niezbędne do przyznania dofinansowania.

		Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie zapisów we wniosku o dofinansowanie projektu i ich zgodności z regulaminem konkursu.	
8.	Całkowita wartość projektu jest zgodna z przedziałem kwotowym minimalnej i maksymalnej wartości projektu, przewidzianym dla danego Działania/typu projektów.	Kryterium zerojedynkowe. Ocena spełnienia kryterium będzie polegała na przyznaniu wartości logicznych „TAK”, „NIE”, „NIE DOTYCZY”. Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie zapisów we wniosku o dofinansowanie projektu i ich zgodności z regulaminem konkursu.	Kryterium obligatoryjne – spełnienie kryterium jest niezbędne do przyznania dofinansowania.
9.	Kwota dofinansowania jest zgodna z przedziałem kwotowym minimalnej i maksymalnej kwoty dofinansowania, przewidzianym dla danego Działania/typu projektu	Kryterium zerojedynkowe. Ocena spełnienia kryterium będzie polegała na przyznaniu wartości logicznych „TAK”, „NIE”, „NIE DOTYCZY”. Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie zapisów we wniosku o dofinansowanie projektu i ich zgodności z regulaminem konkursu.	Kryterium obligatoryjne – spełnienie kryterium jest niezbędne do przyznania dofinansowania.
10.	Termin realizacji projektu, rozumiany jako daty brzegowe rozpoczęcia i zakończenia projektu, jest zgodny z zasadami przewidzianymi w rozporządzeniu ogólnym (art. 65 ust. 6) oraz właściwym dla danego konkursu rozporządzeniem dotyczącym udzielania pomocy publicznej	Kryterium zerojedynkowe. Ocena spełnienia kryterium będzie polegała na przyznaniu wartości logicznych „TAK”, „NIE”. Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie zapisów we wniosku o dofinansowanie projektu i ich zgodności z art. 65 ust. 6 rozporządzenia ogólnego nr 1303/2013, wykluczającego możliwość dofinansowania projektów zrealizowanych oraz z właściwym dla danego konkursu rozporządzeniem dotyczącym udzielania pomocy publicznej.	Kryterium obligatoryjne – spełnienie kryterium jest niezbędne do przyznania dofinansowania.
11.	Okres realizacji projektu nie wykracza poza okres zgodny z zasadą n+3	Kryterium zerojedynkowe. Ocena spełnienia kryterium będzie polegała na przyznaniu wartości logicznych „TAK”, „NIE”, „NIE DOTYCZY”.	Kryterium obligatoryjne – spełnienie kryterium jest niezbędne do przyznania dofinansowania.

		<p>Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie zapisów we wniosku o dofinansowanie projektu. Realizacja projektu nie może trwać dłużej niż okres n+3, gdzie n rozumiane jest jako rok, w którym została podpisana umowa o dofinansowanie. Okres realizacji projektu rozumiany jest jako czas od zawarcia umowy/porozumienia/zobowiązania o dofinansowanie projektu (czas zawarcia umowy/porozumienia oszacowany przez wnioskodawcę w oparciu o terminy wynikające z regulaminu konkursu) do daty zakończenia rzeczowej realizacji projektu (data podpisania ostatniego protokołu odbioru lub innego dokumentu równoważnego w ramach projektu) nie może przekroczyć 36 miesięcy.</p> <p>Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie zapisów we wniosku o dofinansowanie projektu.</p>	
12.	Projekt składany jako strategiczny jest umieszczony w wykazie projektów pozakonkursowych w ramach danego Działania RPO WL.	<p>Kryterium zerojedynkowe.</p> <p>Ocena spełnienia kryterium będzie polegała na przyznaniu wartości logicznych „TAK”, „NIE”, „NIE DOTYCZY”.</p> <p>Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie aktualnego Wykazu projektów zidentyfikowanych przez właściwą instytucję w ramach trybu pozakonkursowego, stanowiącego załącznik nr 5 do SZOOP.</p>	Kryterium obligatoryjne – spełnienie kryterium jest niezbędne do przyznania dofinansowania.

WYBRANE DZIAŁANIA (TYPY PROJEKTÓW) WSPÓŁFINANSOWANE Z EFRR

B. KRYTERIA FORMALNE SPECYFICZNE

DZIAŁANIE 6.4 GOSPODARKA WODNO -ŚCIEKOWA

Lp.	Nazwa kryterium	Definicja kryterium	Opis znaczenia kryterium
1.	Projekt w zakresie gospodarki ściekowej realizowany jest w aglomeracji od 2 do 10 tys.	<p>Kryteria zerojedynkowe.</p> <p>Ocena spełnienia kryterium będzie polegała na przyznaniu wartości</p>	Kryterium obligatoryjne – spełnienie kryterium jest niezbędne do przyznania dofinansowania.

RLM	<p>logicznych „TAK”, „NIE”.</p> <p>Kryteria indywidualne - weryfikowane w odniesieniu do danego projektu.</p> <p>Kryteria będą oceniane na etapie oceny formalnej. Kryteria zostaną zweryfikowane na podstawie zapisów we wniosku o dofinansowanie projektu. Wnioskodawca może zostać zobowiązany do uzasadnienia w treści wniosku spełnienia wybranych kryteriów.</p>	
-----	--	--

C. KRYTERIA FORMALNE POPRAWNOŚCI

Lp.	Nazwa kryterium	Definicja kryterium	Opis znaczenia kryterium
1.	Informacje we wniosku i załącznikach są spójne, poprawne i zgodne z obowiązującymi dokumentami składającymi się na Regulamin konkursu/zasady naboru wniosków o dofinansowanie projektów pozakonkursowych	<p>Kryterium zerojedynkowe.</p> <p>Ocena spełnienia kryterium będzie polegała na przyznaniu wartości logicznych „TAK”, „NIE”.</p> <p>Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie wniosku o dofinansowanie i załączników. W ramach kryterium ocenie podlegać będzie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Czy przewidziane w projekcie wydatki są zgodne z katalogiem kosztów kwalifikowanych zawartym w wytycznych do kwalifikowalności (w tym kwalifikowalności podatku VAT w projekcie) oraz właściwym schematem pomocy publicznej? 2. Czy wysokość kosztów w poszczególnych kategoriach jest zgodna z Regulaminem konkursu, SZOOP i właściwym schematem pomocy publicznej? 3. Czy poziom dofinansowania został właściwie wyliczony? 4. Czy projekt zakłada wskaźniki adekwatne do zakresu rzeczowego i czy wybrano wszystkie adekwatne wskaźniki (w tym wskaźniki z ram wykonania)? 	<p>Kryterium obligatoryjne – spełnienie kryterium jest niezbędne do przyznania dofinansowania.</p> <p>Kryterium jest zdefiniowane poprzez zestaw pytań pomocniczych (częstkowych). Kryterium uznaje się za spełnione, jeżeli odpowiedź na wszystkie (adekwatne) cząstkowe pytania będzie pozytywna. W trakcie oceny kryterium wnioskodawca może zostać poproszony o uzupełnienie, poprawę i wyjaśnienie.</p>

		<p>5. Czy projekt ma zapewnioną trwałość organizacyjną, finansową i instytucjonalną?</p> <p>6. Czy przedłożone dokumenty są zgodne z obowiązującymi wytycznymi?</p> <p>7. Czy informacje zawarte we wniosku oraz w przedłożonych dokumentach są spójne i poprawne?</p> <p>8. Czy dokumenty składające się na zezwolenie na realizację inwestycji są zgodne z wymogami OOŚ tj.?</p> <p>a) w przypadku, gdy przedłożono pełną dokumentację i zezwolenie na realizację inwestycji – czy przedłożona dokumentacja i zezwolenie na realizację inwestycji są zgodne z wymogami OOŚ? lub</p> <p>b) w przypadku, gdy na etapie składania wniosku o dofinansowanie nie przedłożono pełnej dokumentacji technicznej i zezwolenia na realizację inwestycji (pozwolenia na budowę) - czy dokumentacja środowiskowa przedłożona wraz z wnioskiem o dofinansowanie jest zgodna z wymogami OOŚ oraz czy do wniosku o dofinansowanie dołączono zobowiązanie do przedłożenia pełnej dokumentacji technicznej i zezwolenia na realizację inwestycji (pozwolenia na budowę) zgodnych z wymogami OOŚ przed podpisaniem umowy o dofinansowanie (dotyczy wyłącznie konkursów ogłaszanych w 2015 r.)¹⁹⁰ ?</p> <p>9. Czy przewidziane w projekcie narzędzia informacji i promocji są zgodne z wytycznymi w tym zakresie?</p> <p>10. Czy realizacja projektu jest zgodna z właściwymi przepisami</p>	
--	--	--	--

¹⁹⁰ W przypadku wariantu 8 lit b, na podstawie art. 52 ust. 2 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (DZ. U. z 2014 r., poz. 1146 z późn. zm.) przed podpisaniem umowy o dofinansowanie zostanie dokonana weryfikacja spełnienia kryterium, w oparciu o przedstawioną pełną dokumentację techniczną i zezwolenie na realizację inwestycji (pozwolenie na budowę). Nieprzedstawienie dokumentacji lub niezgodność z wymogami OOŚ stanowić będzie podstawę do odmowy zawarcia umowy o dofinansowanie.

		<p>prawa w przypadku projektów, których realizacja rozpoczęła się przed dniem założenia wniosku o dofinansowanie? (weryfikowane na podstawie oświadczenia)</p> <p>11. Czy właściwie wybrano kategorie interwencji, działy gospodarki, formy finansowania i miejsca realizacji?</p> <p>12. Czy projekt zakłada prawidłowe sposoby zarządzania projektem?</p>	
II. OCENA MERYTORYCZNA			
DZIAŁANIA WSPÓŁFINANSOWANE Z EFRR			
WDRAŻANE PRZEZ DW EFRR (Z WYŁĄCZENIEM DZIAŁANIA 3.6)			
D. KRYTERIA TECHNICZNE			
<i>CELEM OCENY WYKONALNOŚCI JEST ODRZUCENIE PROJEKTÓW NIETYKALNYCH LUB W KTÓRYCH ZAPROPONOWANO NIEEFEKTYWNE ROZWIĄZANIA. KRYTERIA TECHNICZNE WERYFIKUJĄ POPRAWNOŚĆ ROZWIĄZAŃ ZAPROPONOWANYCH W PROJEKCIE, A TAKŻE WYBÓR NAJKORZYSTNIEJSZEGO WARIANTU ORAZ OCENIAJĄ WYKONALNOŚĆ TECHNICZNĄ WYBRANEGO WARIANTU REALIZACJI CELÓW PROJEKTU.</i>			
Lp.	Nazwa kryterium	Definicja kryterium	Opis znaczenia kryterium
1.	Adekwatność założeń realizacji projektu do potrzeb projektodawcy /interesariuszy	<p>Kryterium zerojedynkowe.</p> <p>Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie zapisów we wniosku o dofinansowanie projektu.</p> <p>Ocena spełnienia kryterium będzie polegała na przyznaniu wartości logicznych: „TAK”, „NIE”, „NIE DOTYCZY”.</p> <p>W ramach kryterium ocenie podlegać będzie :</p> <ul style="list-style-type: none"> • Czy projekt odpowiada na potrzeby projektodawcy /interesariuszy tzn. czy potrzeba realizacji danego projektu jest 	<p>Kryterium obligatoryjne – spełnienie kryterium jest niezbędne do przyznania dofinansowania.</p> <p>Kryterium jest zdefiniowane poprzez zestaw pytań pomocniczych (częstkowych). Kryterium uznaje się za spełnione, jeżeli odpowiedź na wszystkie (adekwatne) cząstkowe pytania będzie pozytywna.</p>

		<p>zrozumiała i jasno wynika z problemów i niedogodności?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Czy faktycznie istniejąca funkcjonalność infrastruktury może powodować niedogodności dla projektodawcy /interesariuszy? (kryterium nie jest spełnione, jeżeli braki i niedogodności dla beneficjentów wynikają z nieodpowiedniego zagospodarowania i wykorzystania istniejącej infrastruktury) • Czy wybrano wszystkie kluczowe dla realizacji projektu grupy interesariuszy? • Czy wszystkie grupy interesariuszy są przychylnie realizacji projektu i/lub projektodawca zapewnił działania mające na celu zmianę negatywnego nastawienia niektórych grup do projektu? • Czy wybrano odpowiednie (kluczowe, najbardziej naglące, pierwotne) problemy do rozwiązania przez projekt? (nie dotyczy, jeżeli projekt rozwiązuje wszystkie zdiagnozowane problemy) 	
2.	Trafność realizacji przez projekt celów istotnych dla projektodawcy /interesariuszy, zgodnych z RPO WL	<p>Kryterium zerojedynkowe.</p> <p>Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie zapisów we wniosku o dofinansowanie projektu.</p> <p>Ocena spełnienia kryterium będzie polegała na przyznaniu wartości logicznych: „TAK”, „NIE”, „NIE DOTYCZY”.</p> <p>W ramach kryterium ocenie podlegać będzie :</p> <ul style="list-style-type: none"> • Czy cele są pożądane przez projektodawcę i interesariuszy (wynikają z analizy potrzeb) i czy są one spójne z celami Działania? • Czy projekt zakłada cele wykonalne w kontekście analizy potrzeb? Czy wartości docelowe wskaźników zapisane w projekcie są realne do osiągnięcia? 	<p>Kryterium obligatoryjne – spełnienie kryterium jest niezbędne do przyznania dofinansowania.</p> <p>Kryterium jest zdefiniowane poprzez zestaw pytań pomocniczych (częstkowych). Kryterium uznaje się za spełnione, jeżeli odpowiedź na wszystkie (adekwatne) cząstkowe pytania będzie pozytywna.</p>

3.	Trafność wyboru właściwego wariantu inwestycyjnego realizacji projektu	<p>Kryterium zerojedynkowe.</p> <p>Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie zapisów we wniosku o dofinansowanie projektu.</p> <p>Ocena spełnienia kryterium będzie polegała na przyznaniu wartości logicznych: „TAK”, „NIE”, „NIE DOTYCZY”.</p> <p>W ramach kryterium ocenie podlegać będzie :</p> <ul style="list-style-type: none"> • Czy zidentyfikowano wszystkie możliwe do wdrożenia warianty inwestycyjne, które można uznać za wykonalne pod względem technicznym (czy projektodawca posiada niezbędne prawa, pozwolenia lub możliwość uzyskania tych praw, pozwoleń została odpowiednio opisana), ekonomicznym (czy wnioskodawca dysponuje środkami na realizację projektu lub ma możliwość ich pozyskania, czy wskazano źródła finansowania danego wariantu), środowiskowym (czy dokumentacja oceny oddziaływania na środowisko lub sposób uzyskania odpowiednich decyzji składających się na zezwolenie realizacji inwestycji został opisany) i instytucjonalnym (czy kadra, doświadczenie, struktura organizacyjna projektodawcy zapewnią poprawną realizację danego wariantu)? • Czy wybrano najbardziej osiągalne pod względem technicznym, ekonomicznym, środowiskowym i instytucjonalnym warianty inwestycyjne do analizy oraz czy wybrane warianty zrealizują wszystkie cele projektu? Czy wybrane warianty uwzględniają ewentualne różnice w popycie? • Czy wybrano wariant inwestycyjny zgodnie z wynikiem przeprowadzonej analizy? 	<p>Kryterium obligatoryjne – spełnienie kryterium jest niezbędne do przyznania dofinansowania.</p> <p>Kryterium jest zdefiniowane poprzez zestaw pytań pomocniczych (częstkowych). Kryterium uznaje się za spełnione, jeżeli odpowiedź na wszystkie (adekwatne) częstkowe pytania będzie pozytywna.</p>
4.	Wykonalność wybranego wariantu inwestycyjnego realizacji projektu	<p>Kryterium zerojedynkowe.</p> <p>Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie zapisów we wniosku o dofinansowanie projektu.</p>	<p>Kryterium obligatoryjne – spełnienie kryterium jest niezbędne do przyznania dofinansowania.</p> <p>Kryterium jest zdefiniowane poprzez zestaw pytań</p>

		<p>Ocena spełnienia kryterium będzie polegała na przyznaniu wartości logicznych: „TAK”, „NIE”, „NIE DOTYCZY”.</p> <p>W ramach kryterium ocenie podlegać będzie :</p> <ul style="list-style-type: none"> • Czy rozwiązania zastosowane w ramach wybranego wariantu inwestycyjnego realizacji projektu będą dostępne, funkcjonalne (użyteczne) dla projektodawcy /interesariuszy, w tym m.in. opisano sposób spełniania potrzeb beneficjentów przez infrastrukturę zrealizowaną w projekcie? • Czy rozwiązania zastosowane w ramach wybranego wariantu inwestycyjnego realizacji projektu wpisują się w istniejącą infrastrukturę (są w stosunku do niej komplementarne, rozwijające i/lub tworzące synergię)? • Czy rozwiązania zastosowane w ramach wybranego wariantu inwestycyjnego realizacji projektu mogą być ulepszone, udoskonalane i mogą realizować cele projektu w całym okresie referencyjnym? • Czy wybrany wariant inwestycyjny realizacji projektu jest wykonalny organizacyjnie i technicznie tzn. czy projektodawca posiada odpowiednie zasoby techniczne/organizacyjne (lub plan ich pozyskania) umożliwiające realizację projektu zgodnie z proponowanym harmonogramem? • Czy czynniki ryzyka - opóźnienia lub utrudnienia realizacji rozwiązań zastosowanych w ramach wybranego wariantu inwestycyjnego realizacji projektu - są nieistotne lub prawdopodobieństwo ich negatywnego wpływu na projekt zostało zminimalizowane? 	<p>pomocniczych (częstkowych). Kryterium uznaje się za spełnione, jeżeli odpowiedź na wszystkie (adekwatne) cząstkowe pytania będzie pozytywna.</p>
5.	Zgodność wybranego wariantu inwestycyjnego realizacji projektu z przepisami prawa i politykami horyzontalnymi	<p>Kryterium zerojedynkowe.</p> <p>Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie zapisów we</p>	<p>Kryterium obligatoryjne – spełnienie kryterium jest niezbędne do przyznania dofinansowania.</p>

	<p>wniosku o dofinansowanie projektu.</p> <p>Ocena spełnienia kryterium będzie polegała na przyznaniu wartości logicznych: „TAK”, „NIE”, „NIE DOTYCZY”.</p> <p>W ramach kryterium ocenie podlegać będzie :</p> <ul style="list-style-type: none"> • Czy wybrany wariant ma pozytywny lub neutralny wpływ na politykę horyzontalną UE zrównoważonego rozwoju lub jeżeli ma wpływ negatywny, czy założono odpowiednie rekompensaty za szkody wyrządzone środowisku? • Czy wybrany wariant ma pozytywny lub neutralny wpływ na politykę horyzontalną UE promowania równości mężczyzn i kobiet oraz niedyskryminacji, w tym zgodność z zasadami uniwersalnego projektowania w rozumieniu Umowy Partnerstwa? • Czy wybrany wariant jest zgodny z przepisami prawa polskiego, szczególnie w zakresie prawa budowlanego, ochrony środowiska i innych adekwatnych przepisów? Czy projektodawca posiada wszystkie niezbędne decyzje administracyjne lub będzie w stanie je zdobyć? • Czy projekt jest zgodny z regulacjami dotyczącymi pomocy publicznej w danym Działaniu RPO WL, w tym czy wystąpi efekt zachęty? • Czy projekt będzie realizowany na terenie województwa lubelskiego? (jeżeli dotyczy) 	<p>Kryterium jest zdefiniowane poprzez zestaw pytań pomocniczych (częstkowych). Kryterium uznaje się za spełnione, jeżeli odpowiedź na wszystkie (adekwatne) cząstkowe pytania będzie pozytywna.</p>
--	---	--

E. KRYTERIA FINANSOWO - EKONOMICZNE

CELEM OCENY WYKONALNOŚCI JEST ODRZUCENIE PROJEKTÓW NIWYKONALNYCH LUB W KTÓRYCH ZAPROPONOWANO NIEEFEKTYWNE ROZWIĄZANIA. KRYTERIA FINANSOWO-EKONOMICZNE WERYFIKUJĄ POPRAWNOŚĆ ANALIZ FINANSOWYCH U I EKONOMICZNYCH W PROJEKCIE I KONIECZNOŚĆ WSPÓŁFINANSOWANIA PROJEKTU ZE ŚRODKÓW EFRR.

Lp.	Nazwa kryterium (treść)	Definicja kryterium	Opis znaczenia kryterium
-----	-------------------------	---------------------	--------------------------

1.	<p>Poprawność założeń, w tym przychodów i kosztów przyjętych do analizy finansowo-ekonomicznej</p>	<p>Kryterium zerojedynkowe.</p> <p>Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie zapisów we wniosku o dofinansowanie projektu.</p> <p>Ocena spełnienia kryterium będzie polegała na przyznaniu wartości logicznych: „TAK”, „NIE”, „NIE DOTYCZY”.</p> <p>W ramach kryterium ocenie podlegać będzie :</p> <ul style="list-style-type: none"> • Czy przedstawiony harmonogram rzeczowo-finansowy jest wykonalny czasowo i technicznie tzn. czy przewidziano wystarczający termin na poszczególne etapy realizacji projektu, a także czy przewidziano odpowiedni czas na przerwy technologiczne inne przerwy związane z pogodą lub działaniami powiązanimi? Czy oprócz nakładów inwestycyjnych na realizację projektu współfinansowanego ze środków UE, określono nakłady odtworzeniowe? Czy harmonogram zawiera najważniejsze elementy składowe procesu inwestycyjnego? Czy wszystkie etapy przedstawione w harmonogramie rzeczowo-finansowym wynikają z procesu inwestycyjnego? Czy są logicznie powiązane? • Czy właściwie określono kwalifikowalność podatku VAT tzn. czy określono VAT jako kwalifikowalny kiedy nie może zostać odzyskany w oparciu o przepisy krajowe lub niekwalifikowalny w przeciwnym przypadku? Czy wobec powyższego analizy przeprowadzono w cenach netto, gdy podatek VAT nie stanowi wydatku kwalifikowalnego lub brutto, gdy podatek VAT stanowi wydatek kwalifikowalny lub gdy jest on niekwalifikowalny, ale stanowi rzeczywisty nieodzyskiwalny wydatek podmiotu ponoszącego wydatki? • Czy rodzaje i wysokość przedstawionych w projekcie kosztów kwalifikowalnych jest zasadna i odpowiednia tzn. czy koszty są niezbędne do osiągnięcia założonych celów w projekcie, a ich 	<p>Kryterium obligatoryjne – spełnienie kryterium jest niezbędne do przyznania dofinansowania</p> <p>Kryterium jest zdefiniowane poprzez zestaw pytań pomocniczych (częstkowych). Kryterium uznaje się za spełnione, jeżeli odpowiedź na wszystkie (adekwatne) częstkowe pytania będzie pozytywna.</p>
----	---	---	--

		<p>wysokość nie została przeszacowana?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Czy wybrano metodę złożoną tylko w przypadku, gdy niemożliwe jest oddzielenie strumienia przychodów projektu od ogólnego strumienia przychodów beneficjenta i/lub niemożliwe jest oddzielenie strumienia kosztów operacyjnych i nakładów inwestycyjnych na realizację projektu od ogólnego strumienia kosztów operacyjnych i nakładów inwestycyjnych projektodawcy? (metoda standardowa nie wymaga uzasadnienia) • Czy wzięto pod uwagę wszystkie elementy, etapy projektu? Czy właściwie określono oddziaływanie projektu i wykorzystano je zarówno do wyliczenia przychodów, jak i kosztów? Czy analiza jest prowadzona z punktu widzenia właściciela i/lub operatora? • Czy założenia przychodów i taryf w projekcie są wiarygodne, realne i możliwe do osiągnięcia tzn. czy w obu wariantach założono ten sam sposób wyliczania taryf / cen oraz ten sam wskaźnik ściągłości opłat? Czy przyjęto realne założenia? Czy uwzględniono wszystkie przychody z działalności? Czy kalkulację przychodów oparto na poprawnej, zrozumiałej, rzetelnej i wiarygodnej kalkulacji cen za oferowane w wyniku realizacji projektu produkty lub usługi? Czy wzięto pod uwagę: 1) zasadę „zanieczyszczający płaci”; 2) zasadę pełnego zwrotu kosztów; 3) kryterium dostępności cenowej (ang. affordability) (jeżeli dotyczy)? Czy ceny odzwierciedlają społeczne koszty krańcowe? Czy ceny są oparte o rzeczywiste spożycie zasobów? Czy wariant ‘bez realizacji projektu’ zakłada taką samą lub niższą marżę zysku operacyjnego jak wariant ‘z realizacją projektu’? • Czy założenia prognozy kosztów, w tym amortyzacji są wiarygodne, realistyczne i mają uzasadnienie w opisie założeń projektu tzn. czy wielkość kosztów przyjęto na podstawie danych historycznych lub innych źródeł? Czy poziom kosztów odpowiada wielkości, skali i zakresowi infrastruktury i urządzeń? Czy wiel- 	
--	--	---	--

		<p>kość kosztów związanych z samym projektem wynika z opisu zakresu prac inwestycyjnych i funkcjonowania infrastruktury po zrealizowaniu projektu? Czy uwzględniono wszystkie koszty? Czy przyjęto poprawną stawkę amortyzacji?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Czy poprawnie przyjęto założenia i dane do analizy CBA tzn. czy wzięto pod uwagę odpowiednie i poprawnie wyliczone efekty fiskalne, efekty zewnętrzne projektu oraz ceny rozrachunkowe? 	
2.	Spełnienie warunków dofinansowania przez projekt uzyskania	<p>Kryterium zerojedynkowe.</p> <p>Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie zapisów we wniosku o dofinansowanie projektu.</p> <p>Ocena spełnienia kryterium będzie polegała na przyznaniu wartości logicznych: „TAK”, „NIE”, „NIE DOTYCZY”.</p> <p>W ramach kryterium ocenie podlegać będzie :</p> <ul style="list-style-type: none"> • Czy FNPV/C jest ujemna oraz czy FRR/C jest niższe niż ustalona stopa dyskonta? • Czy ENPV jest większe od 0 oraz EIRR jest wyższe niż społeczna stopa dyskontowa, oraz współczynnik B/C jest wyższy niż 1? 	<p>Kryterium obligatoryjne – spełnienie kryterium jest niezbędne do przyznania dofinansowania</p> <p>Kryterium nie dotyczy działań RPO WL, których wdrażanie zostało powierzone Lubelskiej Agencji Wspierania Przedsiębiorczości w Lublinie.</p> <p>Kryterium jest zdefiniowane poprzez zestaw pytań pomocniczych (częstkowych). Kryterium uznaje się za spełnione, jeżeli odpowiedź na wszystkie (adekwatne) częstkowe pytania będzie pozytywna.</p>
3.	Poprawność ustalenia poziomu dofinansowania projektu z EFRR	<p>Kryterium zerojedynkowe.</p> <p>Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie zapisów we wniosku o dofinansowanie projektu.</p> <p>Ocena spełnienia kryterium będzie polegała na przyznaniu wartości logicznych: „TAK”, „NIE”, „NIE DOTYCZY”.</p> <p>W ramach kryterium ocenie podlegać będzie :</p> <ul style="list-style-type: none"> • Czy projektodawca właściwie uzasadnił brak możliwości obiektywnego określenia przychodów projektu z wyprzedzeniem lub wskazał możliwość obiektywnego określenia przychodów z wyprzedzeniem? dotyczy projektów, dla których nie można z wy- 	<p>Kryterium obligatoryjne – spełnienie kryterium jest niezbędne do przyznania dofinansowania</p> <p>Kryterium jest zdefiniowane poprzez zestaw pytań pomocniczych (częstkowych). Kryterium uznaje się za spełnione, jeżeli odpowiedź na wszystkie (adekwatne) częstkowe pytania będzie pozytywna.</p>

		<p>przedzeniem określić przychodów</p> <ul style="list-style-type: none"> • Czy projekt jest projektem generującym dochód? dotyczy projektów, dla których istnieje możliwość obiektywnego określenia przychodu z wyprzedzeniem (Projekt jest projektem generującym dochód, jeżeli zdyskontowane przychody przewyższają zdyskontowane koszty operacyjne i koszty odtworzenia wyposażenia krótkotrwałego poniesione w okresie odniesienia, bez uwzględnienia wartości rezydualnej) • Czy poprawnie wyliczono intensywność wsparcia biorąc pod uwagę wszystkie adekwatne przesłanki? 	
4.	Zapewnienie trwałości finansowej projektu i projektodawcy	<p>Kryterium zerojedynkowe.</p> <p>Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie zapisów we wniosku o dofinansowanie projektu.</p> <p>Ocena spełnienia kryterium będzie polegała na przyznaniu wartości logicznych: „TAK”, „NIE”, „NIE DOTYCZY”.</p> <p>W ramach kryterium ocenie podlegać będzie :</p> <ul style="list-style-type: none"> • Czy wnioskodawca wyczerpująco opisał i uzasadnił źródła finansowania własnego oraz czy są one wystarczające do sfinansowania kosztów projektu podczas jego realizacji, a następnie eksploatacji? Jeżeli nie, czy podano źródła pokrycia deficytu? • Czy projekt jest trwały finansowo? (czy salda niezdykontowanych skumulowanych przepływów pieniężnych generowanych przez projekt są nieujemne we wszystkich latach objętych analizą) • Czy projektodawca wraz z projektem ma dodatnie roczne saldo skumulowanych przepływów pieniężnych na koniec każdego roku, we wszystkich latach objętych analizą? 	<p>Kryterium obligatoryjne – spełnienie kryterium jest niezbędne do przyznania dofinansowania</p> <p>Kryterium jest zdefiniowane poprzez zestaw pytań pomocniczych (częstkowych). Kryterium uznaje się za spełnione, jeżeli odpowiedź na wszystkie (adekwatne) częstkowe pytania będzie pozytywna.</p>

WYBRANE DZIAŁANIA (TYPY PROJEKTÓW) WSPÓŁFINANSOWANE Z EFRR

F. KRYTERIA TRAFNOŚCI MERYTORYCZNEJ

MAKSYMALNIE 100 PUNKTÓW OGÓŁEM

DZIAŁANIE 6.4 GOSPODARKA WODNO - ŚCIEKOWA

KRYTERIA TRAFNOŚCI

Lp.	Nazwa kryterium	Definicja kryterium	Opis znaczenia kryterium
1.	Miejsce realizacji projektu na obszarach wiejskich, w tym o niekorzystnym poziomie skanalizowania / zwodociągowania	<p>Kryterium punktowe.</p> <p>Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie zapisów we wniosku o dofinansowanie projektu.</p> <p>Kryterium punktuje przynależność miejsca realizacji projektu do gmin wiejskich lub miejsko-wiejskich o niekorzystnym poziomie skanalizowania / zwodociągowania (według GUS, kategoria: Gospodarka mieszkaniowa i komunalna, grupa: Urządzenia sieciowe, podgrupa: Korzystający z instalacji w % ogółu ludności).</p> <p>Punkty są przyznawane jednokrotnie.</p> <p>Jeżeli projekt dotyczy TYLKO wodociągów lub TYLKO kanalizacji, należy stosować TYLKO odpowiedni współczynnik adekwatny do zakresu projektu. Jeżeli projekt dotyczy obu typów projektu - należy stosować współczynnik korzystniejszy.</p> <p>Jeżeli projekt jest realizowany na obszarze kilku gmin, należy wybrać najkorzystniejszy współczynnik dla całego obszaru.</p> <p>Współczynnik skanalizowania należy brać pod uwagę również w przypadku budowy sieci kanalizacji deszczowej.</p>	<p>Kryterium fakultatywne – spełnienie kryterium nie jest konieczne do przyznania dofinansowania (tj. przyznanie 0 punktów nie dyskwalifikuje z możliwości uzyskania dofinansowania).</p> <p>Ocena kryterium będzie polegała na:</p> <p>a) przyznaniu zdefiniowanej z góry liczby punktów oraz ich wagi (maksymalnie można przyznać 5 pkt o wadze 4 tj. 20 pkt),</p> <p>b) przyznaniu 0 punktów – w przypadku niespełnienia kryterium.</p>

		Metoda pomiaru	Możliwe punkty	Waga
		Projekt realizowany na obszarze gmin wiejskich o współczynniku zwodociągowania niższym niż 78,4% / skanalizowania niższym niż 17,8%	5	4
		Projekt realizowany na obszarze gmin wiejskich o współczynniku zwodociągowania wyższym lub równym 78,4% / skanalizowania wyższym lub równym 17,8%	4	
		Projekt realizowany na obszarze gmin miejsko-wiejskich o współczynniku zwodociągowania niższym niż 84,3% / skanalizowania niższym niż 30,4%	3	
		Projekt realizowany na obszarze gmin miejsko-wiejskich o współczynniku zwodociągowania wyższym lub równym 84,3% / skanalizowania wyższym lub równym 30,4%	2	
		Projekt realizowany na obszarze gmin miejskich	0	
		Projekt realizowany na obszarze gmin wiejskich	0	
2.	Miejsce realizacji projektu na terenach szczególnie istotnych z punktu widzenia celów RPO WL	<p>Kryterium punktowe.</p> <p>Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie zapisów we wniosku o dofinansowanie projektu.</p> <p>Kryterium punktuje przynależność miejsca realizacji projektu do gmin objętych obszarem strategicznej interwencji (OSI) i/lub obszarem NATURA 2000.</p> <p>Punkty są przyznawane za realizację projektu na poszczególnych obszarach wskazanych w metodach pomiaru (niezależnie od pozostałych).</p> <p>Punktowane są poszczególne miejsca realizacji projektu, projekt może uzyskać punkty zarówno za przynależność do kilku OSI, jak i do obszaru NATURA 2000.</p>	<p>Kryterium fakultatywne – spełnienie kryterium nie jest konieczne do przyznania dofinansowania (tj. przyznanie 0 punktów nie dyskwalifikuje z możliwości uzyskania dofinansowania).</p> <p>Ocena kryterium będzie polegała na:</p> <p>a) przyznaniu zdefiniowanej z góry liczby punktów oraz ich wagi (maksymalnie można przyznać 5 pkt o wadze 4 tj. 20 pkt),</p> <p>b) przyznaniu 0 punktów – w przypadku niespełnienia kryterium.</p>	
		Metoda pomiaru	Możliwe punkty	Waga
		Projekt realizowany na obszarze strategicznej interwencji (OSI) nr 4: gospodarczego wykorzystania walorów przyrodniczych i kulturowych	2	4

		Projekt realizowany na obszarze strategicznej interwencji (OSI) nr 6: ochrony i kształtowania zasobów wodnych	2	
		Projekt realizowany na obszarze strategicznej interwencji (OSI) nr 7: nowoczesna wieś	1	
		Projekt realizowany na obszarach sieci NATURA 2000 (zgodnie z zaświadczeniem dołączonym do wniosku)	2	
		Projekt realizowany na innych obszarach ochrony przyrody (parki narodowe, rezerваты przyrody, parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu) oraz w ich otulinach	1	
KRYTERIA SKUTECZNOŚCI / EFEKTYWNOŚCI				
Lp.	Nazwa kryterium	Definicja kryterium	Opis znaczenia kryterium	
1.	Efektywność kosztowa wybudowania 1 km sieci wodociągowej	<p>Kryterium punktowe.</p> <p>Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie zapisów we wniosku o dofinansowanie projektu.</p> <p>Kryterium ocenia średni umowny koszt jednostkowy uzyskania 1 jednostki wskaźnika produktu w projekcie w porównaniu z analogicznym kosztem jednostkowym zaplanowanym w Programie. Umowny koszt jednostkowy wykorzystany do wyliczenia wartości wskaźnika w Programie wyniósł 229637 zł/km i będzie on stanowił punkt odniesienia podczas oceny projektów tym kryterium.</p>	<p>Kryterium fakultatywne – spełnienie kryterium nie jest konieczne do przyznania dofinansowania (tj. przyznanie 0 punktów nie dyskwalifikuje z możliwości uzyskania dofinansowania).</p> <p>Ocena kryterium będzie polegała na:</p> <p>a) wyliczeniu dla projektu wartości umownego kosztu jednostkowego dla danego wskaźnika poprzez podzielenie dofinansowania z EFRR dla projektu przez poziom wskaźnika produktu osiąganego w projekcie (i zaokrąglenia do pełnych złotych), a następnie sprawdzeniu, w którym przedziale mieści się wyliczony wskaźnik i przyznaniu odpowiedniej liczby punktów,</p> <p>b) wyliczeniu umownych kosztów jednostkowych dla danego projektu dla pozostałych wskaźników, które wystąpiły w projekcie oraz przyznaniu odpowiedniej liczby punktów (jeżeli wskaźnik nie występuje w projekcie, umownego kosztu jednostkowego nie wylicza się i nie przyznaje się za niego punktów),</p>	

			c) wyliczeniu średniej ze wszystkich przyznanych punktów dla wypełnionych wskaźników, a następnie przemożeniu jej przez wagę, d) przyznaniu 0 punktów - kiedy projekt nie realizuje żadnego ze wskaźników."	
		Metoda pomiaru	Możliwe punkty	Waga
		Efektywność kosztowa na poziomie poniżej 75% średniego kosztu (do 172227 zł/km włącznie)	5	5
		Efektywność kosztowa na poziomie wyższym lub równym 75% i niższym niż 100% średniego kosztu (od 172228 do 229636 zł/km włącznie)	4	
		Efektywność kosztowa na poziomie wyższym lub równym 100% i niższym niż 125% średniego kosztu (od 229637 do 287045 zł/km włącznie)	2	
		Efektywność kosztowa na poziomie wyższym lub równym 125% średniego kosztu (287046 zł/km i więcej)	0	
2.	Efektywność kosztowa uzyskania 1 potencjalnej dodatkowej osoby korzystającej z ulepszanego zaopatrzenia w wodę	<p>Kryterium punktowe.</p> <p>Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie zapisów we wniosku o dofinansowanie projektu.</p> <p>Kryterium ocenia średni umowny koszt jednostkowy uzyskania 1 jednostki wskaźnika produktu w projekcie w porównaniu z analogicznym kosztem jednostkowym zaplanowanym w Programie. Umowny koszt jednostkowy wykorzystany do wyliczenia wartości wskaźnika w Programie wyniósł 7551 zł/os. i będzie on stanowił punkt odniesienia podczas oceny projektów tym kryterium.</p>	<p>Kryterium fakultatywne – spełnienie kryterium nie jest konieczne do przyznania dofinansowania (tj. przyznanie 0 punktów nie dyskwalifikuje z możliwości uzyskania dofinansowania).</p> <p>Ocena kryterium będzie polegała na:</p> <p>a) wyliczeniu dla projektu wartości umownego kosztu jednostkowego dla danego wskaźnika poprzez podzielenie dofinansowania z EFRR dla projektu przez poziom wskaźnika produktu osiąganego w projekcie (i zaokrąglenia do pełnych złotych), a następnie sprawdzeniu, w którym przedziale mieści się wyliczony wskaźnik i przyznaniu odpowiedniej liczby punktów,</p> <p>b) wyliczeniu umownych kosztów jednostkowych dla danego projektu dla pozostałych wskaźników, które wy-</p>	

			<p>stąpiły w projekcie oraz przyznaniu odpowiedniej liczby punktów (jeżeli wskaźnik nie występuje w projekcie, umownego kosztu jednostkowego nie wylicza się i nie przyznaje się za niego punktów),</p> <p>c) wyliczeniu średniej ze wszystkich przyznaczonych punktów dla wypełnionych wskaźników, a następnie przemożeniu jej przez wagę,</p> <p>d) przyznaniu 0 punktów - kiedy projekt nie realizuje żadnego ze wskaźników.</p>										
		Metoda pomiaru	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Możliwe punkty</th> <th>Waga</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Efektywność kosztowa na poziomie poniżej 75% średniego kosztu (do 5662 zł/os. włącznie)</td> <td>5</td> </tr> <tr> <td>Efektywność kosztowa na poziomie wyższym lub równym 75% i niższym niż 100% średniego kosztu (od 5663 do 7550 zł/os. włącznie)</td> <td>4</td> </tr> <tr> <td>Efektywność kosztowa na poziomie wyższym lub równym 100% i niższym niż 125% średniego kosztu (od 7551 do 9438 zł/os. włącznie)</td> <td>2</td> </tr> <tr> <td>Efektywność kosztowa na poziomie wyższym lub równym 125% średniego kosztu (9439 zł/os. i więcej)</td> <td>0</td> </tr> </tbody> </table>	Możliwe punkty	Waga	Efektywność kosztowa na poziomie poniżej 75% średniego kosztu (do 5662 zł/os. włącznie)	5	Efektywność kosztowa na poziomie wyższym lub równym 75% i niższym niż 100% średniego kosztu (od 5663 do 7550 zł/os. włącznie)	4	Efektywność kosztowa na poziomie wyższym lub równym 100% i niższym niż 125% średniego kosztu (od 7551 do 9438 zł/os. włącznie)	2	Efektywność kosztowa na poziomie wyższym lub równym 125% średniego kosztu (9439 zł/os. i więcej)	0
Możliwe punkty	Waga												
Efektywność kosztowa na poziomie poniżej 75% średniego kosztu (do 5662 zł/os. włącznie)	5												
Efektywność kosztowa na poziomie wyższym lub równym 75% i niższym niż 100% średniego kosztu (od 5663 do 7550 zł/os. włącznie)	4												
Efektywność kosztowa na poziomie wyższym lub równym 100% i niższym niż 125% średniego kosztu (od 7551 do 9438 zł/os. włącznie)	2												
Efektywność kosztowa na poziomie wyższym lub równym 125% średniego kosztu (9439 zł/os. i więcej)	0												
3.	Efektywność kosztowa wybudowania 1 km kanalizacji sanitarnej	<p>Kryterium punktowe.</p> <p>Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie zapisów we wniosku o dofinansowanie projektu.</p> <p>Kryterium ocenia średni umowny koszt jednostkowy uzyskania 1 jednostki wskaźnika produktu w projekcie w porównaniu z analogicznym kosztem jednostkowym zaplanowanym w Programie. Umowny koszt jednostkowy wykorzystany do wyliczenia wartości wskaźnika w Programie wyniósł 358020 zł/km i będzie</p>	<p>Kryterium fakultatywne – spełnienie kryterium nie jest konieczne do przyznania dofinansowania (tj. przyznanie 0 punktów nie dyskwalifikuje z możliwości uzyskania dofinansowania).</p> <p>Ocena kryterium będzie polegała na:</p> <p>a) wyliczeniu dla projektu wartości umownego kosztu jednostkowego dla danego wskaźnika poprzez podzielenie dofinansowania z EFRR dla projektu przez poziom wskaźnika produktu osiąganego w projekcie (i zaokrąglenia do pełnych złotych), a następnie sprawdzeniu, w którym przedziale mieści się wyliczony wskaźnik i przy-</p>										

		on stanowił punkt odniesienia podczas oceny projektów tym kryterium.	<p>znaniu odpowiedniej liczby punktów,</p> <p>b) wyliczeniu umownych kosztów jednostkowych dla danego projektu dla pozostałych wskaźników, które wystąpiły w projekcie oraz przyznaniu odpowiedniej liczby punktów (jeżeli wskaźnik nie występuje w projekcie, umownego kosztu jednostkowego nie wylicza się i nie przyznaje się za niego punktów),</p> <p>c) wyliczeniu średniej ze wszystkich przyznanych punktów dla wypełnionych wskaźników, a następnie przemożeniu jej przez wagę,</p> <p>d) przyznaniu 0 punktów - kiedy projekt nie realizuje żadnego ze wskaźników.</p>	
		Metoda pomiaru	Możliwe punkty	Waga
		Efektywność kosztowa na poziomie poniżej 75% średniego kosztu (do 268514 zł/km włącznie)	5	5
		Efektywność kosztowa na poziomie wyższym lub równym 75% i niższym niż 100% średniego kosztu (od 268515 do 358019 zł/km włącznie)	4	
		Efektywność kosztowa na poziomie wyższym lub równym 100% i niższym niż 125% średniego kosztu (od 358020 do 447524 zł/km włącznie)	2	
		Efektywność kosztowa na poziomie wyższym lub równym 125% średniego kosztu (447525 zł/km i więcej)	0	
4.	Efektywność kosztowa uzyskania 1 potencjalnej dodatkowej osoby korzystającej z ulepszonych oczyszczania ścieków	<p>Kryterium punktowe.</p> <p>Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie zapisów we wniosku o dofinansowanie projektu.</p> <p>Kryterium ocenia średni umowny koszt jednostkowy uzyskania 1 jednostki wskaźnika produktu w projekcie w</p>	<p>Kryterium fakultatywne – spełnienie kryterium nie jest konieczne do przyznania dofinansowania (tj. przyznanie 0 punktów nie dyskwalifikuje z możliwości uzyskania dofinansowania).</p> <p>Ocena kryterium będzie polegała na:</p> <p>a) wyliczeniu dla projektu wartości umownego kosztu jednostkowego dla danego wskaźnika poprzez podzielenie</p>	

		porównaniu z analogicznym kosztem jednostkowym zaplanowanym w Programie. Umowny koszt jednostkowy wykorzystany do wyliczenia wartości wskaźnika w Programie wyniósł 3596 zł/os. i będzie on stanowił punkt odniesienia podczas oceny projektów tym kryterium.	dofinansowania z EFRR dla projektu przez poziom wskaźnika produktu osiąganego w projekcie (i zaokrąglenia do pełnych złotych), a następnie sprawdzeniu, w którym przedziale mieści się wyliczony wskaźnik i przyznaniu odpowiedniej liczby punktów, b) wyliczeniu umownych kosztów jednostkowych dla danego projektu dla pozostałych wskaźników, które wystąpiły w projekcie oraz przyznaniu odpowiedniej liczby punktów (jeżeli wskaźnik nie występuje w projekcie, umownego kosztu jednostkowego nie wylicza się i nie przyznaje się za niego punktów), c) wyliczeniu średniej ze wszystkich przyznaczonych punktów dla wypełnionych wskaźników, a następnie przemożeniu jej przez wagę, d) przyznaniu 0 punktów - kiedy projekt nie realizuje żadnego ze wskaźników.	
		Metoda pomiaru	Możliwe punkty	Waga
		Efektywność kosztowa na poziomie poniżej 75% średniego kosztu (do 2696 zł/os. włącznie)	5	5
		Efektywność kosztowa na poziomie wyższym lub równym 75% i niższym niż 100% średniego kosztu (od 2697 do 3595 zł/os. włącznie)	4	
		Efektywność kosztowa na poziomie wyższym lub równym 100% i niższym niż 125% średniego kosztu (od 3596 do 4494 zł/os. włącznie)	2	
		Efektywność kosztowa na poziomie wyższym lub równym 125% średniego kosztu (4495 zł/os. i więcej)	0	
KRYTERIA UŻYTECZNOŚCI				
Lp.	Nazwa kryterium	Definicja kryterium	Opis znaczenia kryterium	

1.	Wpływ na bezpieczeństwo użytkowników, oszczędność zasobów oraz jakość użytkowania	Kryterium punktowe. Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie zapisów we wniosku o dofinansowanie projektu. Kryterium punktuje rozwiązania zwiększające bezpieczeństwo obiektów i użytkowników, także rozwiązania wpływające na poprawę jakości: wszelkie ułatwienia / udogodnienia dla użytkowników, analizę jakości świadczonych usług / użyteczności dla użytkowników itp.	Kryterium fakultatywne – spełnienie kryterium nie jest konieczne do przyznania dofinansowania (tj. przyznanie 0 punktów nie dyskwalifikuje z możliwości uzyskania dofinansowania). Ocena kryterium będzie polegała na: a) przyznaniu zdefiniowanej z góry liczby punktów oraz ich wagi za każde z zastosowanych w projekcie rozwiązań (przy czym maksymalnie można przyznać 5 pkt o wadze 3 tj. 15 pkt), b) przyznaniu 0 punktów – w przypadku niespełnienia kryterium.	
		Metoda pomiaru	Możliwe punkty	Waga
		Wykorzystanie nowoczesnych systemów oczyszczających o niskim oddziaływaniu na środowisko (np. nowoczesne rozwiązania technologiczne, nowoczesne procesy technologiczno-organizacyjne)	2	3
		Instalacja nowoczesnych systemów monitoringowych (za pomocą metod chemicznych i fizycznych) ilości i jakości ścieków oczyszczonych	1	
		Instalacja nowoczesnych systemów monitoringowych (za pomocą metod chemicznych i fizycznych) ilości i jakości wód, do których ścieki są doprowadzane	1	
		Budowa nowoczesnych systemów oczyszczania ścieków innych niż systemy zbiorcze na obszarach, gdzie jest to uzasadnione technicznie i ekonomicznie	2	
		Budowa elementów oczyszczalni wykorzystujących biogaz	1	
		Uruchomienie serwisów, za pośrednictwem których użytkownicy będą mogli dokonywać transakcji on-line (w tym zawieranie umów, odczyty liczników, pobieranie opłat, stan rozliczeń, uwagi i skargi, zapytania, dostępność dotychczasowych i nowych usług itp.)	1	
Wykorzystanie ICT do automatycznego przesyłania stanów licznika	1			

		do działu sprzedaży		
		Wykorzystanie serwisu internetowego lub innych narzędzi ICT w celu oceny poziomu satysfakcji użytkowników z otrzymanych usług	1	
2.	Komplementarność projektu	Kryterium punktowe.	Kryterium fakultatywne – spełnienie kryterium nie jest konieczne do przyznania dofinansowania (tj. przyznanie 0 punktów nie dyskwalifikuje z możliwości uzyskania dofinansowania).	
		Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie zapisów we wniosku o dofinansowanie projektu.	Ocena kryterium będzie polegała na:	
		Kryterium punktuje projekty poprawiające spójność programową, będące elementem szerszej strategii realizowanej przez szereg projektów komplementarnych lub też powiązane z projektami już zrealizowanymi, w trakcie realizacji lub wybranych do realizacji i współfinansowanych ze środków zagranicznych i polskich m.in. funduszy europejskich, kontraktów wojewódzkich, dotacji celowych itp. od 2007 roku. Premiowane będą tutaj również projekty realizowane w partnerstwach, a także projekty kompleksowe (w osiągnięciu celu w pełni i całkowitej likwidacji problemu na danym obszarze).	a) przyznaniu zdefiniowanej z góry liczby punktów oraz ich wagi za każde z zastosowanych w projekcie rozwiązań (przy czym maksymalnie można przyznać 5 pkt o wadze 2 tj. 10 pkt), b) przyznaniu 0 punktów – w przypadku niespełnienia kryterium.	
		Metoda pomiaru	Możliwe punkty	Waga
		Projekt współtworzy kompleksowe rozwiązania obszarowe – projekt jest końcowym elementem wypełniającym ostatnią lukę w istniejącej infrastrukturze na danym obszarze lub projekt jest centralnym rozwiązaniem, którego realizacja umożliwi realizację kolejnych projektów sferycznie umiejscowionych wobec danego projektu lub projekt poprawia spójność danego układu obiektów, infrastruktury, sieci itp.	4	2
Projekt bezpośrednio wykorzystuje produkty bądź rezultaty innego projektu	3			
Projekt pełni łącznie z innymi projektami tę samą funkcję, dzięki czemu w pełni wykorzystywane są możliwości istniejącej infrastruktury	3			

		Projekt łącznie z innymi projektami jest wykorzystywany przez tych samych użytkowników	2		
		Projekt jest finansowany przez produkty / rezultaty innego projektu	1		
		Projekt wykorzystuje wiedzę / kompetencje powstałe w innym projekcie	1		
		Projekt znajduje się w bezpośrednim sąsiedztwie innych projektów, niekoniecznie pełniących tę samą funkcję lub użytkowanych przez tych samych użytkowników	1		
3.	Oddziaływanie na ochronę środowiska i inne polityki horyzontalne	Kryterium punktowe. Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie zapisów we wniosku o dofinansowanie projektu. Kryterium punktuje konkretne działania podjęte na rzecz realizacji polityk horyzontalnych: zrównoważonego rozwoju oraz promowanie równości mężczyzn i kobiet oraz niedyskryminacji, w tym w szczególności wykorzystanie nowoczesnych, energooszczędnych rozwiązań technicznych i technologicznych, zastosowanie technologii przyjaznych środowisku przyrodniczemu lub korzystne oddziaływanie projektu na środowisko przyrodnicze, a także rozwój odnawialnych źródeł energii.	Kryterium fakultatywne – spełnienie kryterium nie jest konieczne do przyznania dofinansowania (tj. przyznanie 0 punktów nie dyskwalifikuje z możliwości uzyskania dofinansowania). Ocena kryterium będzie polegała na: a) przyznaniu zdefiniowanej z góry liczby punktów oraz ich wagi za każde z zastosowanych w projekcie rozwiązań (przy czym maksymalnie można przyznać 5 pkt o wadze 2 tj. 10 pkt), b) przyznaniu 0 punktów – w przypadku niespełnienia kryterium.		
		Metoda pomiaru	Możliwe punkty	Waga	
		Wpływ na zrównoważony rozwój:			
		Powiązanie z projektami / rozwiązaniami mającymi na celu wprowadzenie i wykorzystanie odnawialnych źródeł energii	3	2	
		Zastosowanie rozwiązań umożliwiających podwyższone usuwanie związków biogenych (tylko azotu i fosforu)	2		
		Projekt zawiera nowoczesne, energooszczędne rozwiązania techniczne i technologiczne	1		
Projekt zakłada działania mające na celu zmniejszenie zużycia wody,	2				

	w szczególności dotyczy to projektów z zakresu dostarczania wody		
	Wpływ na promowanie równości mężczyzn i kobiet oraz niedyskryminacji:		
	Zatrudnienie kobiet lub osób z marginalizowanych grup społecznych lub outsourcing usług uzupełniających obsługę powstałej infrastruktury przedsiębiorstwem zatrudniającym osoby z marginalizowanych grup społecznych (np. niepełnosprawnych)	1	
	Wprowadzenie polityki cenowej korzystnej dla osób ze zmarginalizowanych grup społecznych (np. dla różnych grup niepełnosprawnych) oraz obszarów słabo rozwiniętych gospodarczo	1	

DZIAŁANIE 13.2 INFRASTRUKTURA USŁUG SPOŁECZNYCH (żłobki)

KRYTERIA TRAFNOŚCI

Lp.	Nazwa kryterium	Definicja kryterium	Opis znaczenia kryterium	
1.	Miejsce realizacji projektu w gminach o najniższym odsetku dzieci objętych opieką żłobkową	<p>Kryterium punktowe.</p> <p>Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie zapisów we wniosku o dofinansowanie projektu.</p> <p>Kryterium punktuje przynależność miejsca realizacji projektu do gmin o najniższym odsetku dzieci objętych opieką żłobkową (według GUS, kategoria: Ochrona zdrowia i opieka społeczna, grupa: Żłobki, podgrupa: Dzieci objęte opieką w żłobkach i w wieku żłobkowym). Ponieważ w województwie jest wiele gmin, w których nie ma żłobków, gminy te uzyskują najwięcej punktów. Pozostałe gminy podzielono na trzy równoliczne grupy według odsetka dzieci objętych opieką w żłobkach. Do oceny będzie stosowany najbardziej aktualny wskaźnik GUS dostępny w Banku Danych Lokalnych.</p>	<p>Kryterium fakultatywne – spełnienie kryterium nie jest konieczne do przyznania dofinansowania (tj. przyznanie 0 punktów nie dyskwalifikuje z możliwości uzyskania dofinansowania).</p> <p>Ocena kryterium będzie polegała na:</p> <p>a) przyznaniu zdefiniowanej z góry liczby punktów oraz ich wagi (maksymalnie można przyznać 5 pkt o wadze 5 tj. 25 pkt),</p> <p>b) przyznaniu 0 punktów – w przypadku niespełnienia kryterium.</p>	
		Metoda pomiaru	Możliwe punkty	Waga
		Projekt realizowany na obszarze gminy o odsetku dzieci objętych	5	5

	opieką w żłobkach na poziomie 0%		
	Projekt realizowany na obszarze gminy o odsetku dzieci objętych opieką w żłobkach na poziomie powyżej 0% do 4,2%	4	
	Projekt realizowany na obszarze gminy o odsetku dzieci objętych opieką w żłobkach na poziomie od powyżej 4,2% do 7,7%	2	
	Projekt realizowany na obszarze gminy o odsetku dzieci objętych opieką w żłobkach na poziomie powyżej 7,7%	0	

KRYTERIA SKUTECZNOŚCI / EFEKTYWNOŚCI

Lp.	Nazwa kryterium	Definicja kryterium	Opis znaczenia kryterium
1.	Efektywność kosztowa pozyskania 1 potencjalnego użytkownika infrastruktury opieki nad dziećmi lub edukacyjnej wspartej w programie	<p>Kryterium punktowe.</p> <p>Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie zapisów we wniosku o dofinansowanie projektu.</p> <p>Kryterium ocenia średni umowny koszt jednostkowy uzyskania 1 jednostki wskaźnika produktu w projekcie w porównaniu z analogicznym kosztem jednostkowym zaplanowanym w Programie. Umowny koszt jednostkowy wykorzystany do wyliczenia wartości wskaźnika w Programie wyniósł 4478 zł/os. i będzie on stanowił punkt odniesienia podczas oceny projektów tym kryterium.</p>	<p>Kryterium fakultatywne – spełnienie kryterium nie jest konieczne do przyznania dofinansowania (tj. przyznanie 0 punktów nie dyskwalifikuje z możliwości uzyskania dofinansowania).</p> <p>Ocena kryterium będzie polegała na:</p> <ol style="list-style-type: none"> wyliczeniu dla projektu wartości umownego kosztu jednostkowego dla danego wskaźnika poprzez podzielenie dofinansowania z EFRR dla projektu przez poziom wskaźnika produktu osiąganego w projekcie (i zaokrąglenia do pełnych złotych), a następnie sprawdzeniu, w którym przedziale mieści się wyliczony wskaźnik i przyznaniu odpowiedniej liczby punktów, wyliczeniu umownych kosztów jednostkowych dla danego projektu dla pozostałych wskaźników, które wystąpiły w projekcie oraz przyznaniu odpowiedniej liczby punktów (jeżeli wskaźnik nie występuje w projekcie, umownego kosztu jednostkowego nie wylicza się i nie przyznaje się za niego punktów), wyliczeniu średniej ze wszystkich przyznanych punktów dla wypełnionych wskaźników, a następnie przemożeniu

			jej przez wagę, d) przyznaniu 0 punktów - kiedy projekt nie realizuje żadnego ze wskaźników.	
		Metoda pomiaru	Możliwe punkty	Waga
		Efektywność kosztowa na poziomie poniżej 75% średniego kosztu (do 3358 zł/os. włącznie)	5	5
		Efektywność kosztowa na poziomie wyższym lub równym 75% i niższym niż 100% średniego kosztu (od 3359 do 4477 zł/os. włącznie)	4	
		Efektywność kosztowa na poziomie wyższym lub równym 100% i niższym niż 125% średniego kosztu (od 4478 do 5597 zł/os. włącznie)	2	
		Efektywność kosztowa na poziomie wyższym lub równym 125% średniego kosztu (5598 zł/os. i więcej)	0	

KRYTERIA UŻYTECZNOŚCI

Lp.	Nazwa kryterium	Definicja kryterium	Opis znaczenia kryterium	
1.	Wpływ na bezpieczeństwo użytkowników, oszczędność zasobów oraz jakość użytkowania	<p>Kryterium punktowe.</p> <p>Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie zapisów we wniosku o dofinansowanie projektu.</p> <p>Kryterium punktuje rozwiązania zwiększające bezpieczeństwo obiektów i użytkowników, także rozwiązania wpływające na poprawę jakości: wszelkie ułatwienia / udogodnienia dla użytkowników, analizę jakości świadczonych usług / użyteczności dla użytkowników itp.</p>	<p>Kryterium fakultatywne – spełnienie kryterium nie jest konieczne do przyznania dofinansowania (tj. przyznanie 0 punktów nie dyskwalifikuje z możliwości uzyskania dofinansowania).</p> <p>Ocena kryterium będzie polegała na:</p> <p>a) przyznaniu zdefiniowanej z góry liczby punktów oraz ich wagi za każde z zastosowanych w projekcie rozwiązań (przy czym maksymalnie można przyznać 5 pkt o wadze 5 tj. 25 pkt),</p> <p>b) przyznaniu 0 punktów – w przypadku niespełnienia kryterium.</p>	
		Metoda pomiaru	Możliwe punkty	Waga

Szczegółowy Opis Osi Priorytetowych RPO WL 2014 – 2020

		Rozwiązania w infrastrukturze ułatwiające stosowanie podejścia zindywidualizowanego do użytkowników, w szczególności dzieci uzdolnionych, ale również z chorobą przewlekłą, będące w sytuacji kryzysowej, traumatycznej, mające trudności w nawiązywaniu relacji interpersonalnych itp.	4	5
		Instalacja systemów monitoringu i zabezpieczenia infrastruktury wraz z otoczeniem na wypadek zagrożeń	1	

		Zakup wyposażenia wpływającego na zwiększenie atrakcyjności opieki nad dziećmi, odnoszący się wprost do działań zaplanowanych w projekcie, uzupełniający istniejące wyposażenie i adekwatny do liczby dzieci w żłobku	1	
2.	Komplementarność projektu	<p>Kryterium punktowe.</p> <p>Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie zapisów we wniosku o dofinansowanie projektu.</p> <p>Kryterium punktuje projekty poprawiające spójność programową, będące elementem szerszej strategii realizowanej przez szereg projektów komplementarnych lub też powiązane z projektami już zrealizowanymi, w trakcie realizacji lub wybranych do realizacji i</p>	<p>Kryterium fakultatywne – spełnienie kryterium nie jest konieczne do przyznania dofinansowania (tj. przyznanie 0 punktów nie dyskwalifikuje z możliwości uzyskania dofinansowania).</p> <p>Ocena kryterium będzie polegała na:</p> <p>a) przyznaniu zdefiniowanej z góry liczby punktów oraz ich wagi za każde z zastosowanych w projekcie rozwiązań (przy czym maksymalnie można przyznać 5 pkt o wadze</p>	

	współfinansowanych ze środków zagranicznych i polskich m.in. funduszy europejskich, kontraktów wojewódzkich, dotacji celowych itp. od 2007 roku. Premiowane będą tutaj również projekty realizowane w partnerstwach, a także projekty kompleksowe (w osiąganiu celu w pełni i całkowitej likwidacji problemu na danym obszarze).	3 tj. 15 pkt), b) przyznaniu 0 punktów – w przypadku niespełnienia kryterium.	
	Metoda pomiaru	Możliwe punkty	Waga
	Projekt współtworzy kompleksowe rozwiązania obszarowe – projekt jest końcowym elementem wypełniającym ostatnią lukę w istniejącej infrastrukturze na danym obszarze lub projekt jest centralnym rozwiązaniem, którego realizacja umożliwi realizację kolejnych projektów sferycznie umiejscowionych wobec danego projektu lub projekt poprawia spójność danego układu obiektów, infrastruktury, sieci itp.	4	3
	Projekt jest realizowany w porozumieniu (1 pkt za każdego dodatkowego partnera, max. 3 pkt)	3	
	Projekt bezpośrednio wykorzystuje produkty bądź rezultaty innego projektu ze szczególnym uwzględnieniem projektów współfinansowanych z EFS	3	
	Projekt pełni łącznie z innymi projektami tę samą funkcję, dzięki czemu w pełni wykorzystywane są możliwości istniejącej infrastruktury	3	
	Projekt łącznie z innymi projektami jest wykorzystywany przez tych samych użytkowników	2	
	Projekt jest finansowany przez produkty / rezultaty innego projektu	1	
	Projekt wykorzystuje wiedzę / kompetencje powstałe w innym projekcie	1	
	Projekt znajduje się w bezpośrednim sąsiedztwie innych projektów, niekoniecznie pełniących tę samą funkcję lub użytkowanych przez tych samych użytkowników	1	

3.	Oddziaływanie na ochronę środowiska i inne polityki horyzontalne	Kryterium punktowe. Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie zapisów we wniosku o dofinansowanie projektu. Kryterium punktuje konkretne działania podjęte na rzecz realizacji polityk horyzontalnych: zrównoważonego rozwoju oraz promowanie równości mężczyzn i kobiet oraz niedyskryminacji, w tym w szczególności wykorzystanie nowoczesnych, energooszczędnych rozwiązań technicznych i technologicznych, zastosowanie technologii przyjaznych środowisku przyrodniczemu lub korzystne oddziaływanie projektu na środowisko przyrodnicze, a także rozwój odnawialnych źródeł energii.	Kryterium fakultatywne – spełnienie kryterium nie jest konieczne do przyznania dofinansowania (tj. przyznanie 0 punktów nie dyskwalifikuje z możliwości uzyskania dofinansowania). Ocena kryterium będzie polegała na: a) przyznaniu zdefiniowanej z góry liczby punktów oraz ich wagi za każde z zastosowanych w projekcie rozwiązań (przy czym maksymalnie można przyznać 5 pkt o wadze 2 tj. 10 pkt), b) przyznaniu 0 punktów – w przypadku niespełnienia kryterium.		
		Metoda pomiaru	Możliwe punkty	Waga	
		Wpływ na zrównoważony rozwój:			2
		Powiązanie z projektami / rozwiązaniami mającymi na celu wprowadzenie i wykorzystanie odnawialnych źródeł energii	3		
		Projekt zawiera nowoczesne, energooszczędne rozwiązania techniczne i technologiczne zmniejszające koszty eksploatacyjne i wpływ na środowisko	2		
		Wpływ na promowanie równości mężczyzn i kobiet oraz niedyskryminacji			
Zatrudnienie kobiet lub osób z marginalizowanych grup społecznych lub outsourcing usług uzupełniających obsługę powstałej infrastruktury przedsiębiorstwom zatrudniającym osoby ze zmarginalizowanych grup społecznych (np. niepełnosprawnych)	1				
Wprowadzenie polityki cenowej korzystnej dla osób ze zmarginalizowanych grup społecznych (np. dla różnych grup niepełnosprawnych) oraz obszarów słabo rozwiniętych gospodarczo	1				

		Stworzenie systemu mobilności wykorzystującego różne urządzenia (np. wózki do transportu wewnątrz budynków) w celu umożliwienia korzystania z usług osobom zależnym lub mającym problemy z poruszaniem się (matki z małymi dziećmi, osoby starsze itp.)	1	
DZIAŁANIE 13.5 INFRASTRUKTURA PRZEDSZKOLNA				
KRYTERIA TRAFNOŚCI				
Lp.	Nazwa kryterium	Definicja kryterium	Opis znaczenia kryterium	
1.	Miejsce realizacji projektu na obszarach o najniższym odsetku dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego w ogóle dzieci w wieku 3-5 lat	<p>Kryterium punktowe.</p> <p>Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie zapisów we wniosku o dofinansowanie projektu.</p> <p>Celem interwencji jest zwiększenie dostępności do edukacji przedszkolnej oraz wyrównywanie terytorialnych dysproporcji w tym zakresie (wsparcie kierowane w głównej mierze na obszary deficytowe).</p> <p>Kryterium punktuje miejsce realizacji projektu na obszarach o najniższym odsetku dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego w ogóle dzieci w wieku 3-5 lat (według GUS, kategoria: Wychowanie przedszkolne, grupa: Dzieci objęte wychowaniem przedszkolnym, podgrupa: Dzieci objęte wychowaniem przedszkolnym - wskaźniki, wskaźnik: dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego na 1 tys. dzieci w wieku 3-5 lat wyrażony procentowo). Punkty są przyznawane jednokrotnie. Punktację określono dzieląc gminy na cztery równoliczne grupy według odsetka dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego w</p>	<p>Kryterium fakultatywne – spełnienie kryterium nie jest konieczne do przyznania dofinansowania (tj. przyznanie 0 punktów nie dyskwalifikuje z możliwości uzyskania dofinansowania).</p> <p>Ocena kryterium będzie polegała na:</p> <p>a) przyznaniu zdefiniowanej z góry liczby punktów oraz ich wagi (maksymalnie można przyznać 5 pkt o wadze 5 tj. 25 pkt),</p> <p>b) przyznaniu 0 punktów – w przypadku niespełnienia kryterium</p>	

		ogóle dzieci w wieku 3-5 lat. Do oceny będzie stosowany najbardziej aktualny wskaźnik GUS dostępny w Banku Danych Lokalnych.	
		Metoda pomiaru	Możliwe punkty
		Projekt realizowany na obszarze gminy o odsetku dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego na poziomie niższym niż 48,4% włącznie	5
		Projekt realizowany na obszarze gminy o odsetku dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego na poziomie powyżej 48,4 % a poniżej 59,1% włącznie	4
		Projekt realizowany na obszarze gminy o odsetku dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego na poziomie powyżej 59,1% a poniżej 72,0% włącznie	2
		Projekt realizowany na obszarze gminy o odsetku dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego na poziomie powyżej 72,0% i więcej	0
			5

KRYTERIA SKUTECZNOŚCI / EFEKTYWNOŚCI

Lp.	Nazwa kryterium	Definicja kryterium	Opis znaczenia kryterium
1.	Efektywność kosztowa wsparcia 1 obiektu infrastruktury przedszkolnej	Kryterium punktowe. Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie zapisów we wniosku o dofinansowanie projektu.	Kryterium fakultatywne – spełnienie kryterium nie jest konieczne do przyznania dofinansowania (tj. przyznanie 0 punktów nie dyskwalifikuje z możliwości uzyskania dofinansowania).

		Kryterium ocenia średni umowny koszt jednostkowy uzyskania 1 jednostki wskaźnika produktu w projekcie w porównaniu z analogicznym kosztem jednostkowym zaplanowanym w Programie. Umowny koszt jednostkowy wykorzystany do wyliczenia wartości wskaźnika w Programie wyniósł 797131 zł/szt. i będzie on stanowił punkt odniesienia podczas oceny projektów tym kryterium.	Ocena kryterium będzie polegała na:	
			a) wyliczeniu dla projektu wartości umownego kosztu jednostkowego dla danego wskaźnika poprzez podzielenie dofinansowania z EFRR dla projektu przez poziom wskaźnika produktu osiąganego w projekcie (i zaokrąglenia do pełnych złotych), a następnie sprawdzeniu, w którym przedziale mieści się wyliczony wskaźnik i przyznaniu odpowiedniej liczby punktów,	
			b) wyliczeniu umownych kosztów jednostkowych dla danego projektu dla pozostałych wskaźników, które wystąpiły w projekcie oraz przyznaniu odpowiedniej liczby punktów (jeżeli wskaźnik nie występuje w projekcie, umownego kosztu jednostkowego nie wylicza się i nie przyznaje się za niego punktów),	
			c) wyliczeniu średniej ze wszystkich przyznanych punktów dla wypełnionych wskaźników, a następnie przemożeniu jej przez wagę,	
			d) przyznaniu 0 punktów - kiedy projekt nie realizuje żadnego ze wskaźników.	
		Metoda pomiaru	Możliwe punkty	Waga
		Efektywność kosztowa na poziomie poniżej 75% średniego kosztu (do 597847 zł/szt. włącznie)	5	5
		Efektywność kosztowa na poziomie wyższym lub równym 75% i niższym niż 100% średniego kosztu (od 597848 do 797130 zł/szt. włącznie)	4	
		Efektywność kosztowa na poziomie wyższym lub równym 100% i niższym niż 125% średniego kosztu (od 797131 do 996413 zł/szt. włącznie)	2	
		Efektywność kosztowa na poziomie wyższym lub równym 125% średniego kosztu (996414 zł/szt. i więcej)	0	

2.	Efektywność kosztowa pozyskania 1 potencjalnego użytkownika infrastruktury opieki nad dziećmi lub edukacyjnej wspartej w programie	Kryterium punktowe.	Kryterium fakultatywne – spełnienie kryterium nie jest konieczne do przyznania dofinansowania (tj. przyznanie 0 punktów nie dyskwalifikuje z możliwości uzyskania dofinansowania). Ocena kryterium będzie polegała na: a) wyliczeniu dla projektu wartości umownego kosztu jednostkowego dla danego wskaźnika poprzez podzielenie dofinansowania z EFRR dla projektu przez poziom wskaźnika produktu osiąganego w projekcie, a następnie sprawdzeniu, w którym przedziale mieści się wyliczony wskaźnik i przyznaniu odpowiedniej liczby punktów, b) wyliczeniu umownych kosztów jednostkowych dla danego projektu dla pozostałych wskaźników, które wystąpiły w projekcie oraz przyznaniu odpowiedniej liczby punktów (jeżeli wskaźnik nie występuje w projekcie, umownego kosztu jednostkowego nie wylicza się i nie przyznaje się za niego punktów), c) wyliczeniu średniej ze wszystkich przyznanych punktów dla wypełnionych wskaźników, a następnie przemożeniu jej przez wagę, d) przyznaniu 0 punktów - kiedy projekt nie realizuje żadnego ze wskaźników.	
		Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie zapisów we wniosku o dofinansowanie projektu.		
		Kryterium ocenia średni umowny koszt jednostkowy uzyskania 1 jednostki wskaźnika produktu w projekcie w porównaniu z analogicznym kosztem jednostkowym zaplanowanym w Programie. Umowny koszt jednostkowy wykorzystany do wyliczenia wartości wskaźnika w Programie wyniósł 8760 zł/szt. i będzie on stanowił punkt odniesienia podczas oceny projektów tym kryterium.		
		Metoda pomiaru	Możliwe punkty	Waga
		Efektywność kosztowa na poziomie poniżej 75% średniego kosztu (do 6569 zł/szt. włącznie)	5	5
		Efektywność kosztowa na poziomie wyższym lub równym 75% i niższym niż 100% średniego kosztu (od 6570 do 8759 zł/szt. włącznie)	4	
		Efektywność kosztowa na poziomie wyższym lub równym 100% i	2	

		niższym niż 125% średniego kosztu (od 8760 do 10949 zł/szt. włącznie)		
		Efektywność kosztowa na poziomie wyższym lub równym 125% średniego kosztu (10950 zł/szt. i więcej)	0	
KRYTERIA UŻYTECZNOŚCI				
Lp.	Nazwa kryterium	Definicja kryterium	Opis znaczenia kryterium	
1.	Wpływ na bezpieczeństwo użytkowników, oszczędność zasobów oraz jakość użytkowania	<p>Kryterium punktowe.</p> <p>Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie zapisów we wniosku o dofinansowanie projektu.</p> <p>Kryterium punktuje rozwiązania zwiększające bezpieczeństwo obiektów i użytkowników, także rozwiązania wpływające na poprawę jakości: wszelkie ułatwienia / udogodnienia dla użytkowników, analizę jakości świadczonych usług / użyteczności dla użytkowników itp.</p>	<p>Kryterium fakultatywne – spełnienie kryterium nie jest konieczne do przyznania dofinansowania (tj. przyznanie 0 punktów nie dyskwalifikuje z możliwości uzyskania dofinansowania).</p> <p>Ocena kryterium będzie polegała na:</p> <p>a) przyznaniu zdefiniowanej z góry liczby punktów oraz ich wagi za każde z zastosowanych w projekcie rozwiązań (przy czym maksymalnie można przyznać 5 pkt o wadze 5 tj. 25 pkt),</p> <p>b) przyznaniu 0 punktów – w przypadku niespełnienia kryterium.</p>	
		Metoda pomiaru	Możliwe punkty	Waga
		Rozwiązania mające na celu przygotowanie przedszkola do świadczenia usług w zakresie co najmniej dwóch z ośmiu kluczowych kompetencji: 1) Porozumiewanie się w języku ojczystym; 2) Porozumiewanie się w językach obcych; 3) Kompetencje matematyczne i podstawowe kompetencje naukowo-techniczne; 4) Kompetencje informatyczne; 5) Umiejętność uczenia się; 6) Kompetencje społeczne i obywatelskie; 7) Poczucie inicjatywy i przedsiębiorczość; 8) Świadomość i ekspresja kulturowa	4	5
		Rozwiązania w infrastrukturze ułatwiające stosowanie podejścia zindywidualizowanego do użytkowników, w szczególności dzieci	1	

		uzdolnionych, ale również z chorobą przewlekłą, będące w sytuacji kryzysowej, traumatycznej, mające trudności w nauce i nawiązywaniu relacji interpersonalnych		
		Wprowadzenie rozwiązań innych niż wynikających z prawa budowlanego, ułatwiających opiekę nad dziećmi z niepełnosprawnościami i uczestniczenie w zajęciach razem z innymi dziećmi np. dostosowanie infrastruktury do korzystania w pełni przez osoby z niepełnosprawnościami, zakup wyposażenia lub pomocy dydaktycznych	1	
		Instalacja systemów monitoringu i zabezpieczenia infrastruktury edukacyjnej wraz z otoczeniem na wypadek zagrożeń	1	
		Zakup wyposażenia wpływającego na zwiększenie atrakcyjności procesu edukacyjnego, odnoszący się wprost do działań zaplanowanych w projekcie i wynikający planu edukacyjnego przedszkola, uzupełniający istniejące wyposażenie i adekwatny do liczby dzieci w przedszkolu	1	
2.	Komplementarność projektu	<p>Kryterium punktowe.</p> <p>Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie zapisów we wniosku o dofinansowanie projektu.</p> <p>Kryterium punktuje projekty poprawiające spójność programową, będące elementem szerszej strategii realizowanej przez szereg projektów komplementarnych lub też powiązane z projektami już zrealizowanymi, w trakcie realizacji lub wybranych do realizacji i współfinansowanych ze środków zagranicznych i polskich m.in. funduszy europejskich, kontraktów wojewódzkich, dotacji celowych itp. od 2007 roku. Premiowane będą tutaj również projekty realizowane w partnerstwach, a także projekty kompleksowe (w osiągnięciu celu w pełni i całkowitej likwidacji problemu na danym obszarze).</p>	<p>Kryterium fakultatywne – spełnienie kryterium nie jest konieczne do przyznania dofinansowania (tj. przyznanie 0 punktów nie dyskwalifikuje z możliwości uzyskania dofinansowania).</p> <p>Ocena kryterium będzie polegała na:</p> <p>a) przyznaniu zdefiniowanej z góry liczby punktów oraz ich wagi za każde z zastosowanych w projekcie rozwiązań (przy czym maksymalnie można przyznać 5 pkt o wadze 3 tj. 15 pkt),</p> <p>b) przyznaniu 0 punktów – w przypadku niespełnienia kryterium.</p>	
		Metoda pomiaru	Możliwe punkty	Waga

		Projekt współtworzy kompleksowe rozwiązania obszarowe – projekt jest końcowym elementem wypełniającym ostatnią lukę w istniejącej infrastrukturze na danym obszarze lub projekt jest centralnym rozwiązaniem, którego realizacja umożliwi realizację kolejnych projektów sferycznie umiejscowionych wobec danego projektu lub projekt poprawia spójność danego układu obiektów, infrastruktury, sieci itp.	4	3
		Projekt jest realizowany w porozumieniu (1 pkt za każdego dodatkowego partnera, max. 3 pkt)	3	
		Projekt bezpośrednio wykorzystuje produkty bądź rezultaty innego projektu ze szczególnym uwzględnieniem projektów współfinansowanych z EFS	3	
		Projekt pełni łącznie z innymi projektami tę samą funkcję, dzięki czemu w pełni wykorzystywane są możliwości istniejącej infrastruktury	3	
		Projekt łącznie z innymi projektami jest wykorzystywany przez tych samych użytkowników	2	
		Projekt jest finansowany przez produkty / rezultaty innego projektu	1	
		Projekt wykorzystuje wiedzę / kompetencje powstałe w innym projekcie	1	
		Projekt znajduje się w bezpośrednim sąsiedztwie innych projektów, niekoniecznie pełniących tę samą funkcję lub użytkowanych przez tych samych użytkowników	1	
3.	Oddziaływanie na ochronę środowiska i inne polityki horyzontalne	<p>Kryterium punktowe.</p> <p>Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie zapisów we wniosku o dofinansowanie projektu.</p> <p>Kryterium punktuje konkretne działania podjęte na rzecz realizacji polityk horyzontalnych: zrównoważonego rozwoju oraz promowanie równości mężczyzn i kobiet oraz niedyskryminacji, w tym w szczególności wykorzystanie nowoczesnych, energooszczędnych rozwiązań technicznych i technologicznych, zastosowanie</p>		<p>Kryterium fakultatywne – spełnienie kryterium nie jest konieczne do przyznania dofinansowania (tj. przyznanie 0 punktów nie dyskwalifikuje z możliwości uzyskania dofinansowania).</p> <p>Ocena kryterium będzie polegała na:</p> <p>a) przyznaniu zdefiniowanej z góry liczby punktów oraz ich wagi za każde z zastosowanych w projekcie rozwiązań (przy czym maksymalnie można przyznać 5 pkt o wadze</p>

	technologii przyjaznych środowisku przyrodniczemu lub korzystne oddziaływanie projektu na środowisko przyrodnicze, a także rozwój odnawialnych źródeł energii.	2 tj. 10 pkt), b) przyznaniu 0 punktów – w przypadku niespełnienia kryterium.		
	Metoda pomiaru	Możliwe punkty	Waga	
	Wpływ na zrównoważony rozwój:			
	Powiązanie z projektami / rozwiązaniami mającymi na celu wprowadzenie i wykorzystanie odnawialnych źródeł energii	3	2	
	Projekt zawiera nowoczesne, energooszczędne rozwiązania techniczne i technologiczne zmniejszające koszty eksploatacyjne i wpływ na środowisko	2		
	Wpływ na promowanie równości mężczyzn i kobiet oraz niedyskryminacji			
	Zatrudnienie kobiet lub osób z marginalizowanych grup społecznych lub outsourcing usług uzupełniających obsługę powstałej infrastruktury przedsiębiorstwom zatrudniającym osoby z marginalizowanych grup społecznych (np. niepełnosprawnych)	1		
	Wprowadzenie polityki cenowej korzystnej dla osób ze zmarginalizowanych grup społecznych (np. dla różnych grup niepełnosprawnych) oraz obszarów słabo rozwiniętych gospodarczo	1		

460 / 507

Załącznik 4 – Ramowe Plany Działań w części dotyczącej kryteriów wyboru projektów

Załącznik 4a – Ramowy Plan Działań w części dotyczącej kryteriów wyboru projektów dla Osi Priorytetowej 9 Rynek pracy

OŚ PRIORYTETOWA 9 RYNEK PRACY	
KARTA DZIAŁANIA 9.1 AKTYWIZACJA ZAWODOWA	
PRIORYTET INWESTYCYJNY 8I <i>Dostęp do zatrudnienia dla osób poszukujących pracy i osób biernych zawodowo, w tym długotrwale bezrobotnych oraz oddalonych od rynku pracy, także poprzez lokalne inicjatywy na rzecz zatrudnienia oraz wspieranie mobilności pracowników</i>	
NR KARTY¹⁹¹: 1/9.1/2015	TRYB WYBORU PROJEKTÓW: ☒ konkursowy ☐ pozakonkursowy
Termin ogłoszenia naboru wniosków:	III. KWARTAŁ 2015
TYPY PROJEKTÓW PRZEWDZIANE DO REALIZACJI W RAMACH NABORU: 1. Programy aktywizacji zawodowej obejmujące jedną lub kilka z następujących form wsparcia: <ol style="list-style-type: none"> poradnictwo zawodowe lub/i pośrednictwo pracy, staże i/lub praktyki zawodowe, szkolenia prowadzące do nabycia, podniesienia, uzupełnienia lub zmiany kwalifikacji zawodowych (w tym organizacja szkoleń połączona z praktyką zawodową u pracodawcy), subsydiowane zatrudnienie z możliwością połączenia z refundacją wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy, wsparcie adaptacyjne¹⁹² pracownika, który uzyskał zatrudnienie w ramach zatrudnienia subsydiowanego, jak również dla osoby odbywającej staż, praktykę zawodową, w zakresie dostosowania kompeten- 	

¹⁹¹ W formacie: nr porządkowy/nr działania/rok. Nr karty nie jest równoznaczny z numerem konkursu/naboru projektów pozakonkursowych.

¹⁹² Wsparcie adaptacyjne może obejmować doradztwo, szkolenia oraz wsparcie indywidualnego opiekuna, w przypadku osób niepełnosprawnych finansowanie pracy asystenta osoby niepełnosprawnej oraz doposażenie stanowiska pracy do potrzeb osób niepełnosprawnych.

- cji i kwalifikacji pracownika/ stażysty/praktykanta do potrzeb pracodawcy oraz profilu wykonywanej pracy,
- f) wspieranie mobilności zawodowej poprzez pokrycie kosztów dojazdu do pracy lub wstępnego zagospodarowania w nowym miejscu zamieszkania, w tym poprzez finansowanie kosztów dojazdu, zapewnienie środków na zasiedlenie.

KRYTERIA FORMALNE SPECYFICZNE¹⁹³

Nazwa kryterium (treść)	Uzasadnienie kryterium	Zastosowanie kryterium do typów projektów w ramach naboru
<p>Kryterium 1:</p> <p>Struktura grupy docelowej:</p> <p><i>Grupę docelową w projekcie stanowią w co najmniej 80% osoby bezrobotne, w tym:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>osoby odchodzące z rolnictwa – co najmniej 15%,</i> • <i>osoby długotrwale bezrobotne - co najmniej 60%.</i> 	<p>Z diagnozy województwa lubelskiego wynika, iż w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy znajdują się m.in. osoby długotrwale bezrobotne oraz osoby odchodzące z rolnictwa. W związku z powyższym wsparcie oferowane w ramach RPO WL na lata 2014-2020 skoncentrowane będzie na ww. grupach. Realizacja wyznaczonego celu w bezpośredni sposób przyczyni się do zmniejszenia bierności zawodowej, zwiększenia aktualizacji posiadanych umiejętności i kwalifikacji zawodowych oraz poprawy sytuacji zatrudnieniowej osób z ww. grup.</p> <p>Wymagania dotyczące udziału w projektach poszczególnych grup uczestników są uzasadnione również wartościami wskaźników, do osiągnięcia których jest zobligowane Województwo Lubelskie w ramach RPO WL.</p> <p>Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie zapisów we wniosku o dofinansowanie projektu.</p>	1
<p>Kryterium 2:</p> <p>Skuteczność realizacji projektu:</p> <p><i>W ramach projektu po opuszczeniu programu:</i></p> <p>a) pracę podejmie (łącznie z pracującymi na własny rachunek) co najmniej:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 45% osób bezrobotnych, - 28% osób długotrwale bezrobotnych, - 30% osób biernych zawodowo (o ile dotyczy), - 19% osób z niepełnosprawnościami (o ile dotyczy); 	<p>Z diagnozy województwa lubelskiego wynika, że w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy znajdują się osoby bezrobotne, długotrwale bezrobotne oraz osoby z niepełnosprawnościami. Ponadto, z założeń przyjętych w RPO WL na lata 2014-2020 wyrażonych w wartościach docelowych wskaźników wynika konieczność zapewnienia trwałego zatrudnienia ww. grup osób.</p> <p>Zastosowanie kryterium przyczyni się do zmniejszenia poziomu bezrobocia, poprzez zwiększenie wskaźnika zatrudnienia w odniesieniu do osób bezrobotnych, długotrwale bezrobotnych, biernych zawodowo oraz osób z niepełnosprawnościami.</p> <p>Osoby odchodzące z rolnictwa są grupą będącą</p>	1

¹⁹³ **Definicja kryterium:** Kryteria zerojedynkowe. Ocena spełnienia kryterium będzie polegała na przyznaniu wartości logicznych „TAK”, „NIE”. Kryteria indywidualne - weryfikowane w odniesieniu do danego projektu. Kryteria będą oceniane na etapie oceny formalnej. Kryteria zostaną zweryfikowane na podstawie zapisów we wniosku o dofinansowanie projektu. Wnioskodawca może zostać zobowiązany do uzasadnienia w treści wniosku spełnienia wybranych kryteriów.

Opis znaczenia kryterium: Kryteria obligatoryjne – ich spełnienie jest **niezbędne do przyznania dofinansowania**.

<p>b) co najmniej 22% uczestników spośród osób odchodzących z rolnictwa podejmie zatrudnienie w sektorze pozarolniczym (odejście z KRUS do ZUS)</p>	<p>w szczególnej sytuacji na lubelskim rynku pracy, co w kontekście struktury zawodowej w województwie powoduje konieczność adresowania wsparcia do rolników chcących odejść z rolnictwa. Zastosowanie kryterium przyczyni się do zmniejszenia poziomu bezrobocia osób odchodzących z rolnictwa.</p> <p>Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie zapisów we wniosku o dofinansowanie projektu.</p>	
<p>Kryterium 3:</p> <p><u>Obowiązek stosowania Indywidualnych Planów Działania (IPD):</u></p> <p><i>Projekt zakłada objęcie wszystkich uczestników Indywidualnymi Planami Działania (IPD), zgodnie ze standardem określonym w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.</i></p>	<p>Z danych zawartych w badaniach ewaluacyjnych zrealizowanych na zlecenie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubelskiego w Lublinie wynika, iż indywidualne podejście do uczestników wpływa na dopasowanie wsparcia do potrzeb uczestników projektów i na skuteczność pomocy.</p> <p>Konkretna propozycja powinna być poprzedzona indywidualną diagnozą, tak aby wsparcie było skuteczne i zasadne. Stąd koniecznym jest objęcie Indywidualnymi Planami Działania (IPD) wszystkich uczestników projektów.</p> <p>Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie zapisów we wniosku o dofinansowanie projektu.</p>	1
<p>Kryterium 4:</p> <p><u>Kompleksowość wsparcia:</u></p> <p><i>W ramach projektu co najmniej 50% uczestników zostanie objętych co najmniej 2 formami wsparcia (poza IPD).</i></p>	<p>Z danych zawartych w badaniach ewaluacyjnych zrealizowanych na zlecenie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubelskiego w Lublinie wynika, że zastosowanie co najmniej dwóch form wsparcia (kompleksowość wsparcia) wpływa na zwiększenie skuteczności zaplanowanych działań w ramach projektu. Z praktyki wynika, że należy oferować możliwie najszerszy dostępny zakres form pomocy na rynku pracy przy założeniu ich celowości, a także w odpowiedni sposób łączyć oferowane metody wsparcia.</p> <p>Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie zapisów we wniosku o dofinansowanie projektu.</p>	1
<p>Kryterium 5:</p> <p><u>Wkład własny:</u></p> <p><i>Wnioskodawca lub Partner wnosi wkład własny w wysokości minimum 5% wartości projektu.</i></p>	<p>Kryterium wynika z <i>Kontraktu terytorialnego dla Województwa Lubelskiego</i> oraz z dokumentu wydanego przez Ministra Infrastruktury i Rozwoju, tj. <i>Założenia dotyczące źródeł finansowania krajowego dla środków EFS w ramach RPO na lata 2014-2020</i>. Obowiązek wniesienia wkładu własnego jest niezbędny do zapewnienia wymaganego poziomu wkładu własnego w ramach wdrażanych Działań RPO WL 2014-2020.</p> <p>Umowa Partnerstwa określa poziom współfinansowania m.in. ze środków EFS w wysokości 85% na poziomie osi priorytetowej, co oznacza konieczności wniesienia 15% wkładu krajowego. Wysokość wkładu własnego wymaganego od beneficjentów będzie uzależniona od poziomu współfinansowania ze środków budżetu państwa. Współfinansowanie ze środków budżetu państwa na poziomie</p>	1

	<p>do 10%, oznacza konieczność wymagania od beneficjentów projektów współfinansowanych z EFS w ramach Działania 9.1 wniesienia wkładu własnego w wysokości co najmniej 5% wartości projektu w zależności od typów projektów i beneficjentów w ramach poszczególnych priorytetów inwestycyjnych. Wymaganie wkładu własnego od beneficjentów na poziomie 5% jest konieczne dla zagwarantowania wniesienia wkładu krajowego na poziomie wynikającym z Umowy Partnerstwa (15%).</p> <p>Kryterium ma również na celu zapewnienie odpowiedniej jakości wniosków o dofinansowanie projektów, adekwatnych do potrzeb jednostek odpowiedzialnych za kreowanie polityki edukacyjnej oraz potencjału finansowego Wnioskodawcy. Wkład własny jest obligatoryjny dla każdego Wnioskodawcy (bez względu na formę prawną).</p> <p>Partycypacja beneficjenta w finansowaniu projektu zwiększy odpowiedzialność beneficjentów i dbałość o jakość realizowanych działań, jak również pozwoli na zapewnienie większej trwałości działań finansowanych z EFS. Wprowadzenie takiego rozwiązania – w powiązaniu z oceną potencjału projektodawcy – powinno doprowadzić w efekcie do wzmocnienia roli podmiotów obecnych w lokalnej społeczności i ograniczyć liczbę podmiotów realizujących projekty w obszarach niezwiązanych z ich podstawową działalnością.</p> <p>Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie zapisów we wniosku o dofinansowanie projektu.</p>	
<p>Kryterium 6:</p> <p><u>Sposób realizacji szkoleń:</u></p> <p><i>Wszystkie szkolenia w ramach projektu:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - są szkoleniami zawodowymi, - kończą się uzyskaniem dokumentu potwierdzającego kwalifikacje uczestników, - kończą się egzaminem zewnętrznym mającym na celu weryfikację kwalifikacji zawodowych - co najmniej 70% uczestników szkoleń uzyska kwalifikacje zawodowe. 	<p>Kryterium przyczyni się do podniesienia jakości szkoleń oferowanych w ramach RPO WL.</p> <p>Kryterium zakłada podejście kompetencyjne. Koncentruje się ono na uzyskaniu przez uczestników szkoleń konkretnej wiedzy, kompetencji i kwalifikacji, potwierdzonych standardową procedurą oceny. Wydawane dokumenty powinny potwierdzać kwalifikacje do wykonywania określonych czynności i zadań zawodowych oraz posiadane umiejętności, kompetencje i wiedzę we wskazanym zakresie, a nie potwierdzać jedynie uczestnictwo w szkoleniu. Dokumenty te (świadectwa, zaświadczenia, certyfikaty, itp.) muszą zawierać informacje o zakresie szkolenia/kursu, o liczbie godzin szkoleniowych oraz wynikach egzaminu i być zgodne z właściwym rozporządzeniem MEN.</p> <p>Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie zapisów we wniosku o dofinansowanie projektu.</p>	1
<p>Kryterium 7:</p> <p><u>Sposób realizacji staży/ praktyk zawodowych:</u></p> <p><i>Założone w ramach projektu staże / praktyki zawodowe muszą być powiązane</i></p>	<p>Z danych zawartych w badaniach ewaluacyjnych zrealizowanych na zlecenie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubelskiego w Lublinie wynika, że staże i praktyki zawodowe oferują największą szansę nabycia praktycznych umiejętności oraz zdobycia doświadczenia zawodowego.</p>	1

<p>ze szkoleniami zawodowymi w ramach projektu, w których uczestniczył wybrany uczestnik projektu.</p>	<p>Z dotychczasowych doświadczeń wynika, że powiązanie staży / praktyk zawodowych ze szkoleniami zawodowymi w ramach projektu stanowi istotny warunek ich skuteczności, o ile ww. formy wsparcia wynikają z IPD.</p> <p>Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie zapisów we wniosku o dofinansowanie projektu.</p>	
<p>Kryterium 8:</p> <p><u>Ograniczenia czasowe staży/ praktyk zawodowych:</u></p> <p><i>Założone w ramach projektu staże / praktyki zawodowe będą trwały przez okres nie krótszy niż 3 m-ce oraz nie dłuższy niż 6 m-cy.</i></p>	<p>Z danych zawartych w badaniach ewaluacyjnych zrealizowanych na zlecenie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubelskiego w Lublinie wynika, iż staże i praktyki zawodowe oferują największą szansę nabycia praktycznych umiejętności oraz zdobycia doświadczenia zawodowego.</p> <p>Z dotychczasowych doświadczeń wynika, że zaproponowany okres realizacji form wsparcia wskazanych w treści kryterium jest optymalny do nabycia umiejętności praktycznych.</p> <p>Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie zapisów we wniosku o dofinansowanie projektu.</p>	1
<p>Kryterium 9:</p> <p><u>Cross – financing:</u></p> <p><i>Wydatki objęte zakresem pomocy z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (cross-financingu) może dotyczyć wyłącznie kategorii wydatków związanych z zapewnieniem realizacji zasady równości szans osób z niepełnosprawnościami.</i></p>	<p>Kryterium wynika z charakteru wsparcia oferowanego w ramach Działania 9.1. Projekty będą uwzględniały wsparcie o określonym standardzie dostosowanym do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.</p> <p>Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie zapisów we wniosku o dofinansowanie projektu.</p>	1
<p>Kryterium 10:</p> <p><u>Liczebność grupy docelowej:</u></p> <p><i>Projekt zakłada objęcie wsparciem minimum 50 osób.</i></p>	<p>Kryterium ma na celu stworzenie warunków umożliwiających korzystanie z dofinansowania projektów większej liczbie osób.</p> <p>Kryterium ograniczy koszty zarządzania projektami, które w przypadku objęcia wsparciem większej liczby osób przez jednego Wnioskodawcę zostaną znacznie ograniczone niż przy realizacji kilku projektów obejmujących tę samą liczbę osób.</p> <p>Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie zapisów we wniosku o dofinansowanie projektu.</p>	1
<p>Kryterium 11:</p> <p><u>Liczba wniosków:</u></p> <p><i>Projektodawca składa nie więcej niż dwa wnioski o dofinansowanie projektu w ramach danej rundy konkursowej.</i></p>	<p>Kryterium ma na celu stworzenie warunków umożliwiających korzystanie z dofinansowania projektów większej liczbie Wnioskodawców. Umożliwia precyzyjne zaplanowanie przedsięwzięcia, co pozytywnie wpłynie na zwiększenie efektywności projektów oraz jakości składanych wniosków o dofinansowanie. Ma ono również za zadanie ograniczyć koszty zarządzania projektami w przypadku większej liczby wniosków od jednego Wnioskodawcy. Kryterium w przedmiotowym brzmieniu odnosi się wyłącznie do występowania danego podmiotu w charakterze Wnioskodawcy, a nie partnera. Oznacza to, że niezależnie od maksymalnie dwóch wniosków,</p>	1

	<p>w których dany podmiot występuje jako Wnioskodawca, może występować w innych wnioskach złożonych w tym samym konkursie w charakterze partnera.</p> <p>W przypadku złożenia więcej niż dwóch wniosków przez jednego projektodawcę Instytucja Organizująca Konkurs odrzuca na etapie oceny formalnej wszystkie złożone w odpowiedzi na daną rundę konkursową wnioski, w związku z niespełnieniem przez projektodawcę kryterium formalnego specyficznego.</p> <p>Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie zestawienia wniosków zgłoszonych na konkurs.</p>		
<p>Kryterium 12:</p> <p><u>Efektywność zatrudnieniowa:</u></p> <p><i>Wnioskodawca dokona weryfikacji oraz przedłoży Instytucji Pośredniczącej wyniki pomiaru efektywności zatrudnieniowej uzyskanej przez uczestników projektu, zgodnie z wytycznymi horyzontalnymi w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze rynku pracy.</i></p>	<p>Zgodnie z RPO WL 2014-2020.</p> <p>Zgodnie z wytycznymi horyzontalnymi w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze rynku pracy beneficjent ma obowiązek pomiaru efektów realizacji projektu w wymiarze zatrudnieniowym.</p> <p>Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie zapisów we wniosku o dofinansowanie projektu.</p>	1	
<p>KRYTERIA PREMIUJĄCE¹⁹⁴</p> <p>NIE DOTYCZY PROJEKTÓW POZAKONKURSOWYCH</p>			
Treść kryterium	Uzasadnienie kryterium	Liczba punktów	Zastosowanie kryterium do typów projektów w ramach naboru
<p>Kryterium 1:</p> <p><u>Zakres wsparcia:</u></p> <p><i>Projekt zakłada organizację form wsparcia prowadzących do nabycia, podniesienia, uzupełnienia lub zmiany kwalifikacji zawodowych/ doświadczenia zawodowego</i></p>	<p>Kryterium jest uzasadnione charakterem wsparcia zgodnie z zapisami <i>Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014 – 2020</i>. Jednocześnie wskazane w kryterium sektory wpisują się w obszary inteligentnych specjalizacji wynikających z Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Lubelskiego do 2020 r.</p> <p>Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie zapisów</p>	10	1

¹⁹⁴ **Definicja kryterium:** Kryteria punktowe. Kryteria indywidualne - weryfikowane w odniesieniu do danego projektu. Kryteria będą oceniane na etapie oceny merytorycznej. Kryteria zostaną zweryfikowane na podstawie zapisów we wniosku o dofinansowanie projektu. Wnioskodawca może zostać zobowiązany do uzasadnienia w treści wniosku spełnienia wybranych kryteriów. **Opis znaczenia kryterium:** Kryteria fakultatywne – spełnienie kryterium nie jest konieczne do przyznania dofinansowania (tj. przyznanie 0 punktów nie dyskwalifikuje z możliwości uzyskania dofinansowania). Ocena kryterium będzie polegała na:

- a) przyznaniu zdefiniowanej z góry liczby punktów zgodnej z Załącznikiem nr 4 do SZOOP – w przypadku spełnienia kryterium albo
- b) przyznaniu 0 punktów – w przypadku niespełnienia kryterium.

Maksymalna liczba punktów możliwych do uzyskania za kryteria premiujące: 40 punktów ogółem

<p>zgodnych ze zidentyfikowanymi potrzebami pracodawców z regionu w sektorach:</p> <ul style="list-style-type: none"> - białej gospodarki (tj. sektory związane z lecznictwem, ochroną zdrowia, farmaceutyczne, usługami medyczo-opiekuńczymi oraz przemysłem produktów medycznych) i/lub, - zielonej gospodarki (poza rolnictwem), tj. sektory związane z transportem zbiorowym, odnawialnymi źródłami energii, budownictwem oraz gospodarką odpadami. 	<p>we wniosku o dofinansowanie projektu.</p>		
<p>Kryterium 2:</p> <p>Skuteczność realizacji projektu:</p> <p>W ramach projektu po opuszczeniu programu pracę podejmie (łącznie z pracującymi na własny rachunek) co najmniej 24% osób z niepełnosprawnościami (o ile dotyczy).</p>	<p>Kryterium uwzględnia kwestię wartości wskaźników założonych do osiągnięcia w Programie. Aby założona struktura wskaźników była realna do osiągnięcia, musi mieć przełożenie na wymogi dotyczące struktury grupy docelowej. Premiowanie wyższej efektywności zatrudnieniowej niż wymogi minimalne wynika z zapisów RPO WL.</p> <p>Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie zapisów we wniosku o dofinansowanie projektu.</p>	10	1
<p>Kryterium 3:</p> <p>Skuteczność realizacji projektu:</p> <p>W ramach projektu po opuszczeniu programu kwalifikacje zawodowe uzyska co najmniej 80% uczestników szkoleń.</p>	<p>Kryterium uwzględnia kwestię wartości wskaźników założonych do osiągnięcia w Programie.</p> <p>Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie zapisów we wniosku o dofinansowanie projektu.</p>	10	1
<p>Kryterium 4:</p> <p>Grupa docelowa:</p> <p>Co najmniej 50% uczestników projektu stanowią osoby z niepełnosprawnościami.</p>	<p>Z diagnozy województwa lubelskiego wynika, iż osoby z niepełnosprawnościami znajdują się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy.</p> <p>Zastosowane kryterium ma na celu zwiększenie szans na zatrudnienie osób z niepełnosprawnościami.</p> <p>Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie zapisów we wniosku o dofinansowanie projektu.</p>	5	1

OŚ PRIORYTETOWA 9 RYNEK PRACY

KARTA DZIAŁANIA 9.2 AKTYWIZACJA ZAWODOWA - PROJEKTY PUP

PRIORYTET INWESTYCYJNY 8I <i>Dostęp do zatrudnienia dla osób poszukujących pracy i osób biernych zawodowo, w tym długotrwale bezrobotnych oraz oddalonych od rynku pracy, także poprzez lokalne inicjatywy na rzecz zatrudnienia oraz wspieranie mobilności pracowników</i>		
NR KARTY¹⁹⁵: 1/9.2/2015	TRYB WYBORU PROJEKTÓW:	
	☐	konkursowy
	☒	pozakonkursowy
Termin ogłoszenia naboru wniosków:	II. KWARTAŁ 2015	
TYPY PROJEKTÓW PRZEWDZIANE DO REALIZACJI W RAMACH NABORU:		
1) Instrumenty i usługi rynku pracy , wymienione w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, z wyłączeniem robót publicznych.		
KRYTERIA FORMALNE SPECYFICZNE¹⁹⁶		
Nazwa kryterium (treść)	Uzasadnienie kryterium	Zastosowanie kryterium do typów projektów w ramach naboru
Kryterium 1: <u>Struktura grupy docelowej:</u> Grupę docelową w projekcie stanowi w 100% osoby bezrobotne, w tym co najmniej: - osoby długotrwale bezrobotne, - osoby o niskich kwalifikacjach, - osoby w wieku 50 lat i więcej w proporcji co najmniej takiej samej jak proporcja odpowiednio: osób długotrwale bezrobotnych, osób o niskich kwalifikacjach, osób w wieku 50 lat i więcej, będących osobami zarejestrowanymi w urzędzie pracy zakwalifikowanymi do I. lub II. profilu pomocy w stosunku do ogólnej liczby osób zarejestrowanych w danym urzędzie pracy (wg stanu na dzień 31.12.2014 r.) zakwalifikowanych do I. lub II. profilu pomocy,	Z diagnozy województwa lubelskiego wynika, iż w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy znajdują się osoby długotrwale bezrobotne, o niskich kwalifikacjach, w wieku 50 lat i więcej, z niepełnosprawnościami oraz osoby odchodzące z rolnictwa. W związku z powyższym wsparcie oferowane w ramach RPO WL na lata 2014-2020 skoncentrowane będzie na ww. grupach. Realizacja wyznaczonego celu w bezpośredni sposób przyczyni się do zmniejszenia bierności zawodowej, zwiększenia aktualizacji posiadanych umiejętności i kwalifikacji zawodowych oraz poprawy sytuacji zatrudnieniowej osób z ww. grup. Wymagania dotyczące udziału w projektach poszczególnych grup uczestników są uzasadnione również wartościami wskaźników, do osiągnięcia których jest zobligowane Województwo Lubelskie w ramach RPO WL.	1

¹⁹⁵ W formacie: nr porządkowy/nr działania/rok. Nr karty nie jest równoznaczny z numerem konkursu/naboru projektów pozakonkursowych.

¹⁹⁶ **Definicja kryterium:** Kryteria zerojedynkowe. Ocena spełnienia kryterium będzie polegała na przyznaniu wartości logicznych „TAK”, „NIE”. Kryteria indywidualne - weryfikowane w odniesieniu do danego projektu. Kryteria będą oceniane na etapie oceny formalnej. Kryteria zostaną zweryfikowane na podstawie zapisów we wniosku o dofinansowanie projektu. Wnioskodawca może zostać zobowiązany do uzasadnienia w treści wniosku spełnienia wybranych kryteriów.

Opis znaczenia kryterium: Kryteria obligatoryjne – ich spełnienie jest **niezbędne do przyznania dofinansowania**.

<p>- osoby z niepełnosprawnościami w proporcji co najmniej takiej samej jak proporcja osób niepełnosprawnych będących osobami zarejestrowanymi w urzędzie pracy zakwalifikowanymi do I. lub II. profilu pomocy w stosunku do ogólnej liczby osób zarejestrowanych w danym urzędzie pracy (wg stanu na dzień 31.12.2014 r.) zakwalifikowanych do I. lub II. profilu pomocy,</p> <p>- osoby odchodzące z rolnictwa (rolnicy i członkowie ich rodzin, prowadzący indywidualne gospodarstwo rolne do wielkości 2 ha przeliczeniowych) w proporcji co najmniej takiej samej jak proporcja wskazanych osób (rolnicy) zarejestrowanych w rejestrze danego PUP zakwalifikowanych do I. lub II. profilu pomocy w stosunku do ogólnej liczby zarejestrowanych osób bezrobotnych (wg stanu na dzień 31.12.2014 r.) zakwalifikowanych do I. lub II. profilu pomocy i jednocześnie należące do jednej z poniżej wymienionych grup:</p> <ul style="list-style-type: none"> - osób długotrwale bezrobotnych, - osób o niskich kwalifikacjach, - osób w wieku 50 lat i więcej, - osób z niepełnosprawnościami, - kobiet. 		
<p>Kryterium 2:</p> <p><u>Skuteczność realizacji projektu:</u></p> <p>W ramach projektu po opuszczeniu programu:</p> <p>a) pracę podejmie (łącznie z pracującymi na własny rachunek) co najmniej:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 45% osób bezrobotnych, - 28% osób długotrwale bezrobotnych, - 19% osób z niepełnosprawnościami; <p>b) kwalifikacje zawodowe uzyska co najmniej:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 32% osób bezrobotnych, - 32% osób długotrwale bezrobotnych, - 27% osób z niepełnosprawnościami; <p>c) co najmniej 22% uczestników spośród osób odchodzących z rolnictwa podejmie zatrudnienie w sektorze pozarolniczym (odejście z KRUS do ZUS).</p>	<p>Z diagnozy województwa lubelskiego wynika, iż w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy znajdują się osoby bezrobotne, długotrwale bezrobotne oraz osoby z niepełnosprawnościami. Ponadto z założeń przyjętych w RPO WL na lata 2014-2020 wyrażonych w wartościach docelowych wskaźników wynika konieczność zapewnienia trwałego zatrudnienia ww. grup osób.</p> <p>Zastosowanie kryterium przyczyni się do zmniejszenia poziomu bezrobocia, poprzez zwiększenie wskaźnika zatrudnienia w odniesieniu do osób bezrobotnych, długotrwale bezrobotnych oraz osób z niepełnosprawnościami i tym samym podniesienia ich kwalifikacji zawodowych.</p> <p>Osoby odchodzące z rolnictwa są grupą będącą w szczególnej sytuacji na lubelskim rynku pracy, co w kontekście struktury zawodowej w województwie powoduje konieczność adresowania wsparcia do rolników chcących odejść z rolnictwa. Zastosowanie kryterium przyczyni się do zmniejszenia poziomu bezrobocia osób odchodzących z rolnictwa.</p>	1
<p>Kryterium 3:</p> <p><u>Obowiązek stosowania Indywidual-</u></p>	<p>Z danych zawartych w badaniach ewaluacyjnych zrealizowanych na zlecenie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubelskiego w Lublinie wynika,</p>	1

<p><u>nnych Planów Działania (IPD):</u></p> <p><i>Projekt zakłada objęcie wszystkich uczestników Indywidualnymi Planami Działania (IPD).</i></p>	<p> iż indywidualne podejście do uczestników wpływa na dopasowanie wsparcia do potrzeb uczestników projektów i na skuteczność pomocy.</p> <p>Konkretna propozycja powinna być poprzedzona indywidualną diagnozą, tak aby wsparcie było skuteczne i zasadne. Stąd koniecznym jest objęcie Indywidualnymi Planami Działania (IPD) wszystkich uczestników projektów.</p>	
<p>Kryterium 4:</p> <p><u>Kompleksowość wsparcia:</u></p> <p><i>W ramach projektu co najmniej 50% uczestników zostanie objętych co najmniej 2 formami wsparcia.</i></p>	<p>Z danych zawartych w badaniach ewaluacyjnych zrealizowanych na zlecenie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubelskiego w Lublinie wynika, że zastosowanie co najmniej dwóch form wsparcia (kompleksowość wsparcia) wpływa na zwiększenie skuteczności zaplanowanych działań w ramach projektu. Z praktyki wynika, że należy oferować możliwie najszerszy dostępny zakres form pomocy na rynku pracy przy założeniu ich celowości, a także w odpowiedni sposób łączyć oferowane metody wsparcia.</p>	1
<p>Kryterium 5:</p> <p><u>Sposób realizacji szkoleń:</u></p> <p><i>Wszystkie szkolenia w ramach projektu:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - są szkoleniami zawodowymi, - kończą się uzyskaniem dokumentu potwierdzającego kwalifikacje uczestników, - kończą się egzaminem zewnętrznym mającym na celu weryfikację kwalifikacji zawodowych. 	<p>Kryterium przyczyni się do podniesienia jakości szkoleń oferowanych w ramach RPO WL.</p> <p>Kryterium zakłada podejście kompetencyjne. Koncentruje się ono na uzyskaniu przez uczestników szkoleń konkretnej wiedzy, kompetencji i kwalifikacji, potwierdzonych standardową procedurą oceny. Wydawane dokumenty powinny potwierdzać kwalifikacje do wykonywania określonych czynności i zadań zawodowych oraz posiadane umiejętności, kompetencje i wiedzę we wskazanym zakresie, a nie potwierdzać jedynie uczestnictwo w szkoleniu. Dokumenty te (świadczenia, zaświadczenia, certyfikaty, itp.) muszą zawierać informacje o zakresie szkolenia/kursu, o liczbie godzin szkoleniowych oraz wynikach egzaminu i być zgodne z właściwym rozporządzeniem MEN.</p>	1
<p>Kryterium 6:</p> <p><u>Sposób realizacji staży/ praktyk zawodowych:</u></p> <p><i>Założone w ramach projektu staże / praktyki zawodowe muszą być powiązane ze szkoleniami zawodowymi w ramach projektu.</i></p>	<p>Z danych zawartych w badaniach ewaluacyjnych zrealizowanych na zlecenie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubelskiego w Lublinie wynika, że staże i praktyki zawodowe oferują największą szansę nabycia praktycznych umiejętności oraz zdobycia doświadczenia zawodowego.</p> <p>Z dotychczasowych doświadczeń wynika, że powiązanie staży / praktyk zawodowych ze szkoleniami zawodowymi w ramach projektu stanowi istotny warunek ich skuteczności.</p>	1

<p>Kryterium 7:</p> <p><u>Ograniczenia czasowe staży/ praktyk zawodowych/ subsydiowanego zatrudnienia:</u></p> <p><i>Założone w ramach projektu staże / praktyki zawodowe lub subsydiowane zatrudnienie będą trwały przez okres nie krótszy niż 3 m-ce oraz nie dłuższy niż 6 m-cy.</i></p>	<p>Z danych zawartych w badaniach ewaluacyjnych zrealizowanych na zlecenie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubelskiego w Lublinie wynika, iż staże, praktyki zawodowe lub subsydiowane zatrudnienie oferują największą szansę nabycia praktycznych umiejętności oraz zdobycia doświadczenia zawodowego.</p> <p>Z dotychczasowych doświadczeń wynika, że zaproponowany okres realizacji form wsparcia wskazanych w treści kryterium jest optymalny do nabycia umiejętności praktycznych.</p>	1
<p>Kryterium 8:</p> <p><u>Okres realizacji projektu:</u></p> <p><i>Realizacja projektów PUP/MUP zakończy się najpóźniej 31 marca 2016 r.</i></p>	<p>Kryterium wynika z rocznej perspektywy planistycznej, uwzględniającej wydatkowanie środków z Funduszu Pracy oraz konieczność elastycznego podejścia do programowania i zachowania możliwości odpowiedniego reagowania na zmieniającą się sytuację społeczno-gospodarczą w regionie.</p>	1

KRYTERIA PREMIUJĄCE¹⁹⁷

NIE DOTYCZY PROJEKTÓW POZAKONKURSOWYCH

Treść kryterium	Uzasadnienie kryterium	Liczba punktów	Zastosowanie kryterium do typów projektów w ramach naboru
<p>Kryterium 1:</p> <p>.....</p>			

WYKAZ PROJEKTÓW ZIDENTYFIKOWANYCH¹⁹⁸ PRZEZ WŁAŚCIWĄ INSTYTUCJĘ W RAMACH TRYBU POZAKONKURSOWEGO:

OŚ PRIORYTETOWA 9 RYNEK PRACY - Priorytet inwestycyjny 8.i

DZIAŁANIE 9.2 AKTYWIZACJA ZAWODOWA - PROJEKTY PUP

PRIORYTET INWESTYCYJNY 8i

Dostęp do zatrudnienia dla osób poszukujących pracy i osób biernych zawodowo, w tym długotrwale bezrobotnych oraz oddalonych od rynku pracy, także poprzez lokalne inicjatywy na rzecz zatrudnienia oraz wspieranie

¹⁹⁷ **Definicja kryterium:** Kryteria punktowe. Kryteria indywidualne - weryfikowane w odniesieniu do danego projektu. Kryteria będą oceniane na etapie oceny merytorycznej. Kryteria zostaną zweryfikowane na podstawie zapisów we wniosku o dofinansowanie projektu. Wnioskodawca może zostać zobowiązany do uzasadnienia w treści wniosku spełnienia wybranych kryteriów.

Opis znaczenia kryterium: Kryteria fakultatywne – spełnienie kryterium nie jest konieczne do przyznania dofinansowania. Ocena spełnienia kryterium będzie polegała na przyznaniu zdefiniowanej z góry liczby punktów.

¹⁹⁸ Zidentyfikowanych w znaczeniu art. 48 ust. 3 Ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020.

mobilności pracowników	
Tytuł lub zakres projektu ¹⁹⁹ :	Realizacja instrumentów i usług rynku pracy ²⁰⁰
podmiot zgłaszający ²⁰¹	ZWL
data identyfikacji ²⁰²	12.02.2015
podmiot, który będzie wnioskodawcą ²⁰³	20 PUP i MUP z województwa lubelskiego
szacowana całkowita wartość projektu (PLN)	341 707 257
szacowana wartość kosztów kwalifikowalnych (PLN)	341 707 257
duży projekt (T/N/ND) ²⁰⁴	ND
szacowany wkład UE (PLN)	290 451 169
przewidywany w dniu identyfikacji termin złożenia wniosku o dofinansowanie (kwartał/miesiąc oraz rok) ²⁰⁵	II kwartał 2015 r.
przewidywany w dniu identyfikacji termin rozpoczęcia realizacji projektu (kwartał/miesiąc oraz rok)	II kwartał 2015 r.
przewidywany w dniu identyfikacji termin zakończenia realizacji projektu (kwartał/miesiąc oraz rok)	IV kwartał 2023 r.
ZAKŁADANE EFEKTY PROJEKTU WYRAŻONE WSKAŹNIKAMI ²⁰⁶	
wskaźnik	wartość docelowa
WSKAŹNIKI REZULTATU:	
Liczba osób pracujących po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek) <u>dla:</u> Liczba osób bezrobotnych (łącznie z długotrwale bezrobotnymi) objętych wsparciem w programie	45%
Liczba osób pracujących po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek) <u>dla:</u> Liczba osób długotrwale bezrobotnych objętych wsparciem w programie	28%
Liczba osób pracujących po opuszczeniu programu (łącznie z pracującymi na własny rachunek) <u>dla:</u> Liczba osób z	19%

¹⁹⁹ Należy wskazać roboczą nazwę projektu albo skrótowo opisać istotę, zakres przedmiotowy projektu.

²⁰⁰ Wymienionych w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, z wyłączeniem robót publicznych.

²⁰¹ Należy podać nazwę podmiotu, który dokonał zgłoszenia na podstawie przyjętej przez IZ procedury identyfikacji projektów pozakonkursowych zgodnie z Wytycznymi Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie trybów wyboru projektów na lata 2014-2020.

²⁰² Data identyfikacji nie może być późniejsza niż data zamieszczenia projektu w niniejszym wykazie.

²⁰³ Jednoznacznie określony podmiot, który zostanie wezwany przez właściwą instytucję do złożenia wniosku o dofinansowanie danego projektu.

²⁰⁴ Należy wybrać odpowiednie oznaczenie tzn. T – duży projekt transportowy (koszty kwalifikowalne większe niż 75 mln €), I – inne/pozostałe projekty duże (koszty kwalifikowalne większe niż 50 mln €), ND – nie dotyczy, gdyż nie spełnia definicji dużego projektu.

²⁰⁵ Zakładana przez IZ data złożenia przez wnioskodawcę wniosku o dofinansowanie projektu – data ta nie jest równoznaczna z datą wezwania, o którym mowa w art. 48 ust.1 Ustawy.

²⁰⁶ Przewidywana wartość wskaźnika lub wskaźników, z katalogu wskaźników przypisanych do danego działania lub poddziałania, która zostanie osiągnięta dzięki realizacji projektu.

niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie	
Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu dla: Liczba osób bezrobotnych (łącznie z długotrwale bezrobotnymi) objętych wsparciem w programie	32%
Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu dla: Liczba osób długotrwale bezrobotnych objętych wsparciem w programie	32%
Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu dla: Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie	27%
Liczba osób pracujących w sektorze pozarolniczym po opuszczeniu programu	22%
WSKAŹNIKI PRODUKTU:	
Liczba osób bezrobotnych (łącznie z długotrwale bezrobotnymi) objętych wsparciem w programie	15011
Liczba osób długotrwale bezrobotnych objętych wsparciem w programie	9006
Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie	751
Liczba osób w wieku 50 lat i więcej objętych wsparciem w programie	2252
Liczba osób o niskich kwalifikacjach objętych wsparciem w programie	3002
Liczba osób odchodzących z rolnictwa objętych wsparciem w programie	2422

Załącznik 4b – Ramowy Plan Działań w części dotyczącej kryteriów wyboru projektów dla Osi Priorytetowej 10 *Adaptacyjność pracowników i przedsiębiorstw do zmian*

OŚ PRIORYTETOWA 10 ADAPTACYJNOŚĆ PRACOWNIKÓW I PRZEDSIĘBIORSTW DO ZMIAN		
KARTA DZIAŁANIA 10.2 PROGRAMY TYPU OUTPLACEMENT		
PRIORYTET INWESTYCYJNY 8V <i>Przystosowanie pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian</i>		
NR KARTY²⁰⁷: 1/10.2/2015	TRYB WYBORU PROJEKTÓW: ☒ konkursowy ☐ pozakonkursowy	
Termin ogłoszenia naboru wniosków:	III. KWARTAŁ 2015	
TYPY PROJEKTÓW PRZEWDZIANE DO REALIZACJI W RAMACH NABORU: <ol style="list-style-type: none"> 1. Programy typu <i>outplacement</i> obejmujące: <ol style="list-style-type: none"> a) doradztwo zawodowe, b) poradnictwo psychologiczne, c) pośrednictwo pracy, d) szkolenia, kursy, studia podyplomowe, e) staże i/lub praktyki zawodowe, f) subsydiowane zatrudnienie, g) bony na zasiedlenie, dodatek relokacyjny. 		
KRYTERIA FORMALNE SPECYFICZNE²⁰⁸		
Nazwa kryterium (treść)	Uzasadnienie kryterium	Zastosowanie kryterium do

²⁰⁷ W formacie: nr porządkowy/nr działania/rok. Nr karty nie jest równoznaczny z numerem konkursu/naboru projektów pozakonkursowych.

²⁰⁸ **Definicja kryterium:** Kryteria zerojedynkowe. Ocena spełnienia kryterium będzie polegała na przyznaniu wartości logicznych „TAK”, „NIE”. Kryteria indywidualne - weryfikowane w odniesieniu do danego projektu. Kryteria będą oceniane na etapie oceny formalnej. Kryteria zostaną zweryfikowane na podstawie zapisów we wniosku o dofinansowanie projektu. Wnioskodawca może zostać zobowiązany do uzasadnienia w treści wniosku spełnienia wybranych kryteriów.

Opis znaczenia kryterium: Kryteria obligatoryjne – ich spełnienie jest **niezbędne do przyznania dofinansowania**.

		typów projektów w ramach naboru
<p>Kryterium 1:</p> <p>Struktura grupy docelowej:</p> <p>Grupę docelową w projekcie stanowią:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pracownicy przewidziani do zwolnienia i/lub zagrożeni zwolnieniem z pracy z przyczyn dotyczących zakładu pracy, - osoby zwolnione z przyczyn dotyczących zakładu pracy w okresie nie dłuższym niż 6 miesięcy przed dniem przystąpienia do projektu. <p>Jednocześnie pracownicy przewidziani do zwolnienia mogą stanowić maksymalnie 10% grupy docelowej.</p>	<p>Kryterium wynika z zapisów RPO WL oraz typów działań przewidzianych do realizacji w ramach konkursu.</p> <p>Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie zapisów we wniosku o dofinansowanie projektu.</p>	1
<p>Kryterium 2:</p> <p>Skuteczność realizacji projektu:</p> <p>W ramach projektu po opuszczeniu programu co najmniej 50% osób, które zakończyły udział w projekcie, podejmie lub będzie kontynuować zatrudnienie.</p> <p>Zatrudnienie oznacza:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) stosunek pracy (zatrudnienie na nieprzerwany okres co najmniej trzech miesięcy, przynajmniej na ¼ etatu), b) stosunek cywilnoprawny (umowa zawarta na minimum trzy miesiące oraz wartość umowy jest równa lub wyższa od trzykrotności minimalnego wynagrodzenia za pracę ustalanego na podstawie przepisów o minimalnym wynagrodzeniu za pracę), c) samozatrudnienie. 	<p>Kryterium wynika z zapisów RPO WL oraz bezpośrednio przekłada się na osiągnięcie wskaźników rezultatu dla priorytetu inwestycyjnego 8v.</p> <p>Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie zapisów we wniosku o dofinansowanie projektu.</p>	1
<p>Kryterium 3:</p> <p>Obowiązek stosowania Indywidualnych Planów Działania (IPD):</p> <p>Projekt zakłada objęcie wszystkich uczestników Indywidualnymi Planami Działania (IPD), zgodnie ze standardem</p>	<p>Z danych zawartych w badaniach ewaluacyjnych zrealizowanych na zlecenie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubelskiego w Lublinie wynika, iż indywidualne podejście do uczestników wpływa na dopasowanie wsparcia do potrzeb uczestników projektów i na skuteczność pomocy.</p> <p>Konkretna propozycja powinna być poprzedzona indywidualną</p>	1

określonym w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.	diagnozą, tak aby wsparcie było skuteczne i zasadne. Stąd koniecznym jest objęcie Indywidualnymi Planami Działania (IPD) wszystkich uczestników projektów. Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie zapisów we wniosku o dofinansowanie projektu.	
<p>Kryterium 4:</p> <p><u>Kompleksowość wsparcia:</u></p> <p><i>W ramach projektu uczestnicy zostaną objęci co najmniej 2 formami wsparcia dostosowanymi do indywidualnych potrzeb odbiorców (poza IPD).</i></p>	<p>Z danych zawartych w badaniach ewaluacyjnych zrealizowanych na zlecenie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubelskiego w Lublinie wynika, że zastosowanie co najmniej dwóch form wsparcia (kompleksowość wsparcia) wpływa na zwiększenie skuteczności zaplanowanych działań w ramach projektu. Z praktyki wynika, że należy oferować możliwie najszerszy dostępny zakres form pomocy na rynku pracy przy założeniu ich celowości, a także w odpowiedni sposób łączyć oferowane metody wsparcia.</p> <p>Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie zapisów we wniosku o dofinansowanie projektu.</p>	1
<p>Kryterium 5:</p> <p><u>Wkład własny:</u></p> <p><i>Wnioskodawca lub Partner wnosi wkład własny w wysokości minimum 5% wartości projektu.</i></p>	<p>Kryterium wynika z <i>Kontraktu terytorialnego dla Województwa Lubelskiego</i> oraz z dokumentu wydanego przez Ministra Infrastruktury i Rozwoju, tj. <i>Założenia dotyczące źródeł finansowania krajowego dla środków EFS w ramach RPO na lata 2014-2020</i>. Obowiązek wniesienia wkładu własnego jest niezbędny do zapewnienia wymaganego poziomu wkładu własnego w ramach wdrażanych Działań RPO WL 2014-2020.</p> <p>Umowa Partnerstwa określa poziom współfinansowania m.in. ze środków EFS w wysokości 85% na poziomie osi priorytetowej, co oznacza konieczność wniesienia 15% wkładu krajowego. Wysokość wkładu własnego wymaganego od beneficjentów będzie uzależniona od poziomu współfinansowania ze środków budżetu państwa. Współfinansowanie ze środków budżetu państwa na poziomie do 10%, oznacza konieczność wymagania od beneficjentów projektów współfinansowanych z EFS w ramach Działania 10.2 wniesienia wkładu własnego w wysokości co najmniej 5% wartości projektu w zależności od typów projektów i beneficjentów w ramach poszczególnych priorytetów inwestycyjnych. Wymaganie wkładu własnego od beneficjentów na poziomie 5% jest konieczne dla zagwarantowania wniesienia wkładu krajowego na poziomie wynikającym z Umowy Partnerstwa (15%).</p> <p>Kryterium ma również na celu zapewnienie odpowiedniej jakości wniosków o dofinansowanie projektów, adekwatnych do potrzeb jednostek odpowiedzialnych za kreowanie polityki edukacyjnej oraz potencjału finansowego Wnioskodawcy. Wkład własny jest obligatoryjny dla każdego Wnioskodawcy (bez względu na formę prawną).</p> <p>Partycypacja beneficjenta w finansowaniu projektu zwiększy odpowiedzialność beneficjentów i dbałość</p>	1

	<p>o jakość realizowanych działań, jak również pozwoli na zapewnienie większej trwałości działań finansowanych z EFS. Wprowadzenie takiego rozwiązania – w powiązaniu z oceną potencjału projektodawcy – powinno doprowadzić w efekcie do wzmocnienia roli podmiotów obecnych w lokalnej społeczności i ograniczyć liczbę podmiotów realizujących projekty w obszarach niezwiązanych z ich podstawową działalnością.</p> <p>Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie zapisów we wniosku o dofinansowanie projektu.</p>	
<p>Kryterium 6:</p> <p><u>Sposób realizacji szkoleń:</u></p> <p><i>Wszystkie szkolenia w ramach projektu kończą się uzyskaniem dokumentu potwierdzającego kompetencje i/lub kwalifikacje uczestników.</i></p>	<p>Kryterium przyczyni się do podniesienia jakości szkoleń oferowanych w ramach RPO WL.</p> <p>Kryterium zakłada podejście kompetencyjne. Koncentruje się ono na uzyskaniu przez uczestników szkoleń konkretnej wiedzy, kompetencji i kwalifikacji, potwierdzonych standardową procedurą oceny. Wydawane dokumenty powinny potwierdzać kwalifikacje do wykonywania określonych czynności i zadań zawodowych oraz posiadane umiejętności, kompetencje i wiedzę we wskazanym zakresie, a nie potwierdzać jedynie uczestnictwo w szkoleniu. Dokumenty te (świadectwa, zaświadczenia, certyfikaty, itp.) muszą zawierać informacje o zakresie szkolenia/kursu, o liczbie godzin szkoleniowych oraz wynikach egzaminu i być zgodne z właściwym rozporządzeniem MEN.</p> <p>Kryterium ma zapewnić, że uczestnicy szkolenia nabędą kompetencje lub kwalifikacje rozumiane zgodnie z definicjami zawartymi w <i>Wytocznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020</i>.</p> <p>Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie zapisów we wniosku o dofinansowanie projektu.</p>	1
<p>Kryterium 7:</p> <p><u>Sposób realizacji staży/ praktyk zawodowych:</u></p> <p><i>Założone w ramach projektu staże /praktyki zawodowe muszą być powiązane ze szkoleniami w ramach projektu.</i></p>	<p>Z danych zawartych w badaniach ewaluacyjnych zrealizowanych na zlecenie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubelskiego w Lublinie wynika, że staże i praktyki zawodowe oferują największą szansę nabycia praktycznych umiejętności oraz zdobycia doświadczenia zawodowego.</p> <p>Z dotychczasowych doświadczeń wynika, że powiązanie staży /praktyk zawodowych ze szkoleniami w ramach projektu stanowi istotny warunek ich skuteczności, o ile ww. formy wsparcia wynikają z IPD.</p> <p>Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie zapisów we wniosku o dofinansowanie projektu.</p>	1
<p>Kryterium 8:</p> <p><u>Ograniczenia czasowe staży/ praktyk zawodowych:</u></p>	<p>Z danych zawartych w badaniach ewaluacyjnych zrealizowanych na zlecenie Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubelskiego w Lublinie wynika, iż staże, praktyki zawodowe oferują największą szansę nabycia praktycznych umiejętności oraz zdobycia doświadczenia zawodowego.</p>	1

<p>Założone w ramach projektu staże /praktyki zawodowe będą trwałe przez okres nie dłuższy niż 6 miesięcy.</p>	<p>Z dotychczasowych doświadczeń wynika, że zaproponowany okres realizacji form wsparcia wskazanych w treści kryterium jest optymalny do nabycia umiejętności praktycznych.</p> <p>Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie zapisów we wniosku o dofinansowanie projektu.</p>	
<p>Kryterium 9:</p> <p><u>Cross – financing i zakup środków trwałych:</u></p> <p>a) projekt nie uwzględnia wydatków objętych zakresem pomocy z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (cross-financingu);</p> <p>b) zakup środków trwałych w projekcie może dotyczyć wyłącznie kategorii wydatków związanych z zapewnieniem realizacji zasady równości szans osób z niepełnosprawnościami.</p>	<p>Kryterium wynika z charakteru wsparcia oferowanego w ramach Działania 10.2. Projekty będą uwzględniały wsparcie o określonym standardzie dostosowanym do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, natomiast projekty będą oceniane również pod kątem potencjału wnioskodawcy (i partnerów, o ile dotyczy). Kryterium zakłada realizację projektów przez podmioty posiadające potencjał niezbędny do realizacji projektu, co powoduje, że niezasadne są zakupy środków trwałych niezwiązane z realizacją zasady równości szans osób z niepełnosprawnościami.</p> <p>Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie zapisów we wniosku o dofinansowanie projektu.</p>	1
<p>Kryterium 10:</p> <p><u>Liczba wniosków:</u></p> <p>Projektodawca składa nie więcej niż dwa wnioski o dofinansowanie projektu w ramach danej rundy konkursowej.</p>	<p>Kryterium ma na celu stworzenie warunków umożliwiających korzystanie z dofinansowania projektów większej liczbie Wnioskodawców. Umożliwia precyzyjne zaplanowanie przedsięwzięcia, co pozytywnie wpłynie na zwiększenie efektywności projektów oraz jakości składanych wniosków o dofinansowanie. Ma ono również za zadanie ograniczyć koszty zarządzania projektami w przypadku większej liczby wniosków od jednego Wnioskodawcy. Kryterium w przedmiotowym brzmieniu odnosi się wyłącznie do występowania danego podmiotu w charakterze Wnioskodawcy, a nie partnera. Oznacza to, że niezależnie od maksymalnie dwóch wniosków, w których dany podmiot występuje jako Wnioskodawca, może występować w innych wnioskach złożonych w tym samym konkursie w charakterze partnera.</p> <p>W przypadku złożenia więcej niż dwóch wniosków przez jednego projektodawcę Instytucja Organizująca Konkurs odrzuca na etapie oceny formalnej wszystkie złożone w odpowiedzi na daną rundę konkursową wnioski, w związku z niespełnieniem przez projektodawcę kryterium formalnego specyficznego.</p> <p>Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie zestawienia wniosków zgłoszonych na konkurs.</p>	1
KRYTERIA PREMIUJĄCE²⁰⁹		

²⁰⁹ **Definicja kryterium:** Kryteria punktowe. Kryteria indywidualne - weryfikowane w odniesieniu do danego projektu. Kryteria będą oceniane na etapie oceny merytorycznej. Kryteria zostaną zweryfikowane na podstawie zapisów we wniosku

NIE DOTYCZY PROJEKTÓW POZAKONKURSOWYCH			
Treść kryterium	Uzasadnienie kryterium	Liczba punktów	Zastosowanie kryterium do typów projektów w ramach naboru
<p>Kryterium 1:</p> <p>Zakres wsparcia:</p> <p>Projekt zakłada organizację form wsparcia prowadzących do nabycia, podniesienia, uzupełnienia lub zmiany kwalifikacji zawodowych/ doświadczenia zawodowego zgodnych ze zidentyfikowanymi potrzebami pracodawców z regionu działających w sektorze zielonej gospodarki (poza rolnictwem), tj. sektory związane z transportem zbiorowym, odnawialnymi źródłami energii, budownictwem oraz gospodarką odpadami.</p>	<p>Konieczność uwzględniania zapisów <i>Komunikatu w sprawie zielonej inicjatywy na rzecz zatrudnienia z 2 lipca 2014 r.</i> wynika z zapisów RPO WL. Jednocześnie wskazane sektory wpisują się w obszary inteligentnych specjalizacji wynikających z <i>Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Lubelskiego do 2020 r.</i></p> <p>Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie zapisów we wniosku o dofinansowanie projektu.</p>	10	1
<p>Kryterium 2:</p> <p>Skuteczność realizacji projektu:</p> <p>W ramach projektu po opuszczeniu programu co najmniej 55% osób, które zakończyły udział w projekcie, podejmie lub będzie kontynuować zatrudnienie.</p> <p>Zatrudnienie oznacza:</p> <p>a) stosunek pracy (zatrudnienie na nieprzerwany okres co najmniej trzech miesięcy, przy najmniej na ¼ etatu),</p> <p>b) stosunek cywilnoprawny (umowa zawarta na minimum trzy miesiące oraz wartość</p>	<p>Premiowanie wyższej efektywności zatrudnieniowej niż wymogi minimalne wynika z zapisów RPO WL.</p> <p>Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie zapisów we wniosku o dofinansowanie projektu.</p>	10	1

o dofinansowanie projektu. Wnioskodawca może zostać zobowiązany do uzasadnienia w treści wniosku spełnienia wybranych kryteriów. **Opis znaczenia kryterium:** Kryteria fakultatywne – spełnienie kryterium nie jest konieczne do przyznania dofinansowania (tj. przyznanie 0 punktów nie dyskwalifikuje z możliwości uzyskania dofinansowania). Ocena kryterium będzie polegała na:

- c) przyznaniu zdefiniowanej z góry liczby punktów zgodnej z Załącznikiem nr 4 do SZOOP – w przypadku spełnienia kryterium albo
- d) przyznaniu 0 punktów – w przypadku niespełnienia kryterium.

Maksymalna liczba punktów możliwych do uzyskania za kryteria premiujące: 40 punktów ogółem

<p>umowy jest równa lub wyższa od trzykrotności minimalnego wynagrodzenia za pracę ustanowionego na podstawie przepisów o minimalnym wynagrodzeniu za pracę),</p> <p>c) samozatrudnienie.</p>			
<p>Kryterium 3:</p> <p>Struktura grupy docelowej:</p> <p>Grupę w projekcie stanowią co najmniej 40% osoby o niskich kwalifikacjach i/lub osoby w wieku 50 lat i więcej.</p>	<p>Kryterium uwzględnia kwestię wartości wskaźników założonych do osiągnięcia w RPO WL. Aby założona struktura wskaźników była realna do osiągnięcia, musi mieć przełożenie na wymogi dotyczące struktury grupy docelowej.</p> <p>Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie zapisów we wniosku o dofinansowanie projektu.</p>	20	1

Załącznik 4c – Ramowy Plan Działań w części dotyczącej kryteriów wyboru projektów dla Osi Priorytetowej 11 *Włączenie społeczne*

OŚ PRIORYTETOWA 11 WŁĄCZENIE SPOŁECZNE	
KARTA DZIAŁANIA 11.1 AKTYWNE WŁĄCZENIE	
PRIORYTET INWESTYCYJNY 9I <i>Aktywne włączenie, w tym z myślą o promowaniu równych szans oraz aktywnego uczestnictwa i zwiększaniu szans na zatrudnienie</i>	
NR KARTY²¹⁰: 1/11.1/2015	TRYB WYBORU PROJEKTÓW: ☒ konkursowy ☐ pozakonkursowy
Termin ogłoszenia naboru wniosków:	III. KWARTAŁ 2015
TYPY PROJEKTÓW PRZEWDZIANE DO REALIZACJI W RAMACH NABORU: 1. Programy ²¹¹ na rzecz integracji osób i rodzin wykluczonych bądź zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym ukierunkowane na aktywizację oraz reintegrację społeczno-zawodową, w tym: <ol style="list-style-type: none"> programy integracji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych, programy wychodzenia z bezdomności, programy aktywizacji społecznej i zawodowej wychowanków, m.in. placówek opiekuńczo – wychowawczych, młodzieżowych ośrodków wychowawczych i socjoterapeutycznych, zakładów poprawczych i schronisk dla nieletnich oraz podopiecznych jednostek o charakterze opiekuńczo - wychowawczym prowadzonych przez Ochotnicze Hufce Pracy, programy usamodzielniania wychowanków opuszczających instytucjonalne oraz rodzinne formy pieczy zastępczej, w tym działania profilaktyczne przeciwdziałające wykluczeniu mieszkaniowemu i bezdomności; 2. Kompleksowe programy reintegracji i rehabilitacji społeczno-zawodowej realizowane głównie przez Zakłady Aktywizacji Zawodowej, Warsztaty Terapii Zajęciowej, Centra Integracji Społecznej, Kluby Integracji Społecznej, w tym rozwój i upowszechnianie zatrudnienia wspieranego oraz prac społecznie użytecznych.	

²¹⁰ W formacie: *nr porządkowy/nr działania/rok*. Nr karty nie jest równoznaczny z numerem konkursu/naboru projektów pozakonkursowych.

²¹¹ Każdy projekt zakłada kompleksowe wsparcie grupy docelowej z wykorzystywaniem zróżnicowanych form i metod aktywizacji społeczno-zawodowej, w tym stosowanie instrumentów aktywizacji edukacyjnej, społecznej i zawodowej, jak również realizację działań z zakresu aktywnych technik poszukiwania pracy oraz nabywania kompetencji kluczowych.

Wszystkie działania dostosowane będą do zdiagnozowanych specyficznych potrzeb grup docelowych, w tym m.in. poprzez zastosowanie indywidualnych planów (ścieżek) działania (wsparcia).

KRYTERIA FORMALNE SPECYFICZNE ²¹²		
Treść kryterium (nazwa)	Uzasadnienie kryterium	Zastosowanie kryterium do typów projektów w ramach naboru
<p>Kryterium 1:</p> <p>Skuteczność realizacji projektu:</p> <p>W ramach projektu po opuszczeniu programu:</p> <p>a) co najmniej 32% osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym uzyska kwalifikacje zawodowe,</p> <p>b) co najmniej 45% osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym będzie poszukiwać pracy.</p>	<p>Zastosowanie kryterium przyczyni się do zmniejszenia poziomu bezrobocia, poprzez zwiększenie wskaźnika zatrudnienia w odniesieniu do osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym i tym samym podniesienia ich kwalifikacji zawodowych.</p> <p>Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie zapisów we wniosku o dofinansowanie projektu.</p>	1, 2
<p>Kryterium 2:</p> <p>Efektywność społeczno- zatrudnieniowa:</p> <p>Wnioskodawca dokona weryfikacji oraz przedłoży Instytucji Pośredniczącej wyniki pomiaru efektywności społeczno-zatrudnieniowej uzyskanej przez uczestników projektu, zgodnie z Wytycznymi w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków EFS i EFRR na lata 2014-2020.</p> <ul style="list-style-type: none"> w odniesieniu do osób lub środowisk zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym minimalny poziom efektywności społeczno-zatrudnieniowej wynosi 56%, w tym minimalny poziom efektywności zatrudnieniowej – 22%. 	<p>Zgodnie z RPO WL 2014-2020.</p> <p>Zgodnie z Wytycznymi w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków EFS i EFRR na lata 2014-2020 beneficjent ma obowiązek pomiaru efektów reintegracji uczestników projektu w wyniku realizacji ścieżki udziału w projekcie w wymiarze społecznym i wymiarze zatrudnieniowym (efektywność społeczno-zatrudnieniowa), z uwzględnieniem włączy wskazanych w ww. Wytycznych. Wskazane w kryterium minimalne poziomy efektywności społeczno-zatrudnieniowej (w tym efektywności zatrudnieniowej) wynika z minimalnych poziomów określonych przez Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju.</p> <p>Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie zapisów we wniosku o dofinansowanie projektu</p>	1 lit. a), b) i c), 2

²¹² **Definicja kryterium:** Kryteria zerojedynkowe. Ocena spełnienia kryterium będzie polegała na przyznaniu wartości logicznych „TAK”, „NIE”. Kryteria indywidualne - weryfikowane w odniesieniu do danego projektu. Kryteria będą oceniane na etapie oceny formalnej w ramach oceny formalno-merytorycznej. Kryteria zostaną zweryfikowane na podstawie zapisów we wniosku o dofinansowanie projektu. Wnioskodawca może zostać zobowiązany do uzasadnienia w treści wniosku spełnienia wybranych kryteriów.

Opis znaczenia kryterium: Kryteria obligatoryjne – ich spełnienie jest **niezbędne do przyznania dofinansowania**.

<ul style="list-style-type: none"> w odniesieniu do osób o znacznym stopniu niepełnosprawności, osób z niepełnosprawnością intelektualną oraz osób z niepełnosprawnościami sprzężonymi minimalny poziom efektywności społeczno-zatrudnieniowej wynosi 46%, w tym minimalny poziom efektywności zatrudnieniowej – 12%. 		
<p>Kryterium 3:</p> <p>Diagnoza potrzeb uczestników:</p> <p>Projekt zakłada przeprowadzenie w ramach projektu diagnozy potrzeb uczestników projektu (w przypadku projektów dotyczących stosowania instrumentów aktywizacji zawodowej w przygotowaniu diagnozy musi uczestniczyć doradca zawodowy) oraz stworzenie dla każdego uczestnika projektu indywidualnej ścieżki reintegracyjnej/ indywidualnego planu działania (IPD).</p>	<p>Zgodnie z RPO WL 2014-2020.</p> <p>Zgodnie z Wytycznymi w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków EFS i EFRR na lata 2014-2020.</p> <p>Przeprowadzenie diagnozy potrzeb uczestników projektu umożliwi Wnioskodawcy dostosowanie form i tematyki wsparcia zgodnie ze zdiagnozowanymi potrzebami uczestników, którzy w pierwszej kolejności instrumentów aktywnej integracji o charakterze społecznym.</p> <p>Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie zapisów we wniosku o dofinansowanie projektu.</p>	1,2
<p>Kryterium 4:</p> <p>Kompleksowość wsparcia:</p> <p>W ramach projektu wszyscy uczestnicy zostaną objęci co najmniej 2 formami wsparcia (poza IPD), w tym co najmniej jedna forma wsparcia prowadzi do zdobycia/uzupełnienia kwalifikacji/kompetencji społecznych lub zawodowych i/lub zdobycia doświadczenia zawodowego.</p>	<p>Zgodnie z RPO WL 2014-2020.</p> <p>Zgodnie z Wytycznymi w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków EFS i EFRR na lata 2014-2020.</p> <p>Integracja społeczno-zawodowa jest procesem złożonym, obejmującym oddziaływanie w różnych sferach funkcjonowania człowieka i wymagającym trwałego, zintegrowanego podejścia w sferze aktywizacji. Dotychczasowe doświadczenia jednoznacznie wskazują, że skuteczność projektów integracyjnych wzrasta wraz z większą liczbą zastosowanych instrumentów wsparcia. Zatem uzasadnione jest stosowanie możliwie szerokiego wachlarza usług aktywizacyjnych i reintegracyjnych w odniesieniu do uczestników projektu.</p> <p>Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie zapisów we wniosku o dofinansowanie projektu.</p>	1, 2
<p>Kryterium 5:</p> <p>Wsparcie w zakresie usług aktywnej integracji:</p> <p>a) Wsparcie grup docelowych odbywa się z wykorzystaniem usług aktywnej inte-</p>	<p>Zgodnie z Wytycznymi w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków EFS i EFRR na lata 2014-2020.</p> <p>Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie zapisów we wniosku o dofinansowanie projektu.</p>	1

<p>gracji o charakterze społecznym, zawodowym, edukacyjnym i zdrowotnym,</p> <p>b) Usługi aktywnej integracji o charakterze zawodowym nie mogą stanowić pierwszego elementu wsparcia w ramach ścieżki reintegracyjnej.</p> <p>c) Projekty obejmujące wyłącznie pracę socjalną nie są wybierane do dofinansowania.</p>		
<p>Kryterium 6:</p> <p>Wymogi w zakresie szkoleń:</p> <p>a) Szkolenia realizowane w ramach projektu kończą się procesem walidacji i certyfikacji, tj. egzaminem i uzyskaniem dokumentu potwierdzającego umiejętności i/lub kompetencje i/lub kwalifikacje uczestników.</p> <p>b) Warunkiem zakończenia udziału w projekcie jest udział w egzaminie mającym na celu weryfikację umiejętności i/lub kompetencji i/lub kwalifikacji zawodowych nabytych podczas projektu.</p>	<p>Kryterium ma zapewnić, że szkolenia realizowane w ramach projektu zakończą się uzyskaniem dokumentu potwierdzającego nabycie, uzupełnienie lub podwyższenie poziomu kwalifikacji/kompetencji, a nie potwierdzającego uczestnictwo w szkoleniu lub kursie.</p> <p>Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie zapisów we wniosku o dofinansowanie projektu.</p>	1,2
<p>Kryterium 7:</p> <p>Zakres wsparcia:</p> <p>Na zasadach określonych w Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków EFS i EFRR na lata 2014-2020 projekt zakłada:</p> <p>a) realizację kompleksowych programów reintegracji społeczno-zawodowej przez podmioty, o których mowa w ustawie z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (tj. CIS i KIS) poprzez stworzenie nowych miejsc reintegracji społecznej i zawodowej w istniejących ww. podmiotach, i/lub</p> <p>b) wsparcie w ramach Zakładów Aktywności Zawodowej (ZAZ) poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zwiększenie liczby osób z niepełnościami zatrudnionych w 	<p>Zgodnie z RPO WL 2014-2020.</p> <p>Zgodnie z Wytycznymi w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków EFS i EFRR na lata 2014-2020.</p> <p>Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie zapisów we wniosku o dofinansowanie projektu.</p>	2

<p>istniejących ZAZ, z możliwością objęcia tych osób usługami aktywnej integracji i/lub</p> <ul style="list-style-type: none"> wsparcie osób z niepełnosprawnościami dotychczas zatrudnionych w ZAZ nową ofertą usług aktywnej integracji ukierunkowaną na przygotowanie osób zatrudnionych w ZAZ do podjęcia zatrudnienia poza ZAZ i/lub <p>c) wsparcie w ramach Warsztatów Terapii Zajęciowej (WTZ) poprzez:</p> <ul style="list-style-type: none"> wsparcie usługami aktywnej integracji nowych osób w istniejących WTZ i/lub wsparcie dotychczasowych uczestników WTZ nową ofertą w postaci usług aktywnej integracji, ukierunkowaną na przygotowanie do podjęcia zatrudnienia i ich zatrudnienie. 		
<p>Kryterium 8:</p> <p><u>Doświadczenie Beneficjenta:</u></p> <p>Beneficjent posiada co najmniej 2 letnie doświadczenie:</p> <ul style="list-style-type: none"> w pracy z grupą docelową, którą zamierza objąć wsparciem oraz w zakresie merytorycznym, którego dotyczy projekt. <p>W przypadku projektów partnerskich powyższe warunki muszą zostać spełnione przez co najmniej jednego z partnerów w projekcie.</p>	<p>Kryterium ma na celu zapewnienie prawidłowej realizacji projektu poprzez podmioty posiadające niezbędne doświadczenie. Specyfika projektów będących przedmiotem konkursu powoduje, że ich realizacja w dużym stopniu zależy od doświadczenia Beneficjenta.</p> <p>Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie zapisów we wniosku o dofinansowanie projektu.</p>	1, 2
<p>Kryterium 9:</p> <p><u>Wkład własny:</u></p> <p>Wnioskodawca lub Partner wnosi wkład własny w wysokości:</p> <p>a) projekty ośrodków pomocy społecznej/powiatowych centrów pomocy rodzinie – 15 %,</p> <p>b) pozostałe projekty - minimum 5%</p>	<p>Kryterium wynika z <i>Kontraktu terytorialnego dla Województwa Lubelskiego</i> oraz z dokumentu wydanego przez Ministra Infrastruktury i Rozwoju, tj. <i>Założenia dotyczące źródeł finansowania krajowego dla środków EFS w ramach RPO na lata 2014-2020</i>. Obowiązek wniesienia wkładu własnego jest niezbędny do zapewnienia wymaganego poziomu wkładu własnego w ramach wdrażanych Działań RPO WL 2014-2020.</p> <p>Umowa Partnerstwa określa poziom współfinansowania m.in. ze środków EFS w wysokości 85% na poziomie osi priorytetowej, co oznacza konieczności wniesienia 15% wkładu krajowego. Wysokość wkładu własnego wymaganego od</p>	1,2

wartości projektu.	<p>beneficjentów będzie uzależniona od poziomu współfinansowania ze środków budżetu państwa. Współfinansowanie ze środków budżetu państwa w zależności od typu beneficjenta na poziomie do 10%, oznacza konieczność wymagania od beneficjentów projektów współfinansowanych z EFS w ramach Działania 11.1 wniesienia wkładu własnego we wskazanej w treści kryterium wysokości.</p> <p>Kryterium ma również na celu zapewnienie odpowiedniej jakości wniosków o dofinansowanie projektów, adekwatnych do potrzeb jednostek odpowiedzialnych za kreowanie polityki edukacyjnej oraz potencjału finansowego Wnioskodawcy. Wkład własny jest obligatoryjny dla każdego Wnioskodawcy (bez względu na formę prawną).</p> <p>Partycypacja beneficjenta w finansowaniu projektu zwiększy odpowiedzialność beneficjentów i dbałość o jakość realizowanych działań, jak również pozwoli na zapewnienie większej trwałości działań finansowanych z EFS. Wprowadzenie takiego rozwiązania – w powiązaniu z oceną potencjału projektodawcy – powinno doprowadzić w efekcie do wzmocnienia roli podmiotów obecnych w lokalnej społeczności i ograniczyć liczbę podmiotów realizujących projekty w obszarach niezwiązanych z ich podstawową działalnością.</p> <p>Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie zapisów we wniosku o dofinansowanie projektu.</p>	
<p>Kryterium 10:</p> <p>Liczba wniosków:</p> <p><i>Projektodawca składa nie więcej niż dwa wnioski o dofinansowanie projektu w ramach danej rundy konkursowej.</i></p>	<p>Kryterium ma na celu stworzenie warunków umożliwiających korzystanie z dofinansowania projektów większej liczbie Wnioskodawców. Umożliwia precyzyjne zaplanowanie przedsięwzięcia, co pozytywnie wpłynie na zwiększenie efektywności projektów oraz jakości składanych wniosków o dofinansowanie. Ma ono również za zadanie ograniczyć koszty zarządzania projektami w przypadku większej liczby wniosków od jednego Wnioskodawcy. Kryterium w przedmiotowym brzmieniu odnosi się wyłącznie do występowania danego podmiotu w charakterze Wnioskodawcy, a nie partnera. Oznacza to, że niezależnie od maksymalnie dwóch wniosków, w których dany podmiot występuje jako Wnioskodawca, może występować w innych wnioskach złożonych w tym samym konkursie w charakterze partnera.</p> <p>W przypadku złożenia więcej niż dwóch wniosków przez jednego projektodawcę Instytucja Organizująca Konkurs odrzuca na etapie oceny formalnej wszystkie złożone w odpowiedzi na daną rundę konkursową wnioski, w związku z niespełnieniem przez projektodawcę kryterium formalnego specyficznego.</p> <p>Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie zestawienia wniosków zgłoszonych na konkurs.</p>	1,2

KRYTERIA PREMIUJĄCE²¹³			
NIE DOTYCZY PROJEKTÓW POZAKONKURSOWYCH			
Treść kryterium	Uzasadnienie kryterium	Liczba punktów	Zastosowanie kryterium do typów projektów w ramach naboru
<p>Kryterium 1:</p> <p><u>Grupa docelowa:</u></p> <p><i>Grupę docelową w projekcie stanowią mieszkańcy co najmniej dwóch gmin, na terenie których odsetek osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej z powodu ubóstwa jest wyższy niż średnia dla województwa lubelskiego (Sprawozdanie MPiPS, wg stanu na dzień 31.12.2014 r.).</i></p>	<p>Zgodnie z RPO WL 2014-2020.</p> <p>Jednym z problemów mających wpływ na występowanie zjawiska marginalizacji społecznej jest występujące zjawisko ubóstwa, które charakteryzuje się wysokim stopniem dziedziczenia. Potrzeby tej grupy docelowej wymagają dostosowania zarówno zastosowanych instrumentów wsparcia jak i sposobu jego realizacji.</p> <p>Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie zapisów we wniosku o dofinansowanie projektu.</p>	10	1, 2
<p>Kryterium 2:</p> <p><u>Komplementarność z Programem Operacyjnym Pomoc Żywnościowa 2014-2020:</u></p> <p><i>Projekt obejmuje wsparciem co najmniej 50% uczestników korzystających z Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 (PO PŻ), a zakres wsparcia w ramach projektu jest komplementarny i uzupełnia działania współfinansowane z PO PŻ w ramach działań towarzyszących.</i></p>	<p>Zgodnie z RPO WL 2014-2020.</p> <p>Zgodnie z Wytycznymi w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków EFS i EFRR na lata 2014-2020.</p> <p>Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie zapisów we wniosku o dofinansowanie projektu.</p>	5	1,2
<p>Kryterium 3:</p> <p><u>Skuteczność realizacji projektu:</u></p> <p><i>Projekt zakłada osiągnięcie wskaźnika efektywności zatrudnieniowej grupy docelowej po opuszczeniu programu (łącznie</i></p>	<p>Zgodnie z Wytycznymi w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków EFS i EFRR na lata 2014-2020.</p> <p>Kryterium wynika ze wskaźników założonych do</p>	20	1,2

²¹³ **Definicja kryterium:** Kryteria punktowe. Kryteria indywidualne - weryfikowane w odniesieniu do danego projektu. Kryteria będą oceniane na etapie oceny merytorycznej. Kryteria zostaną zweryfikowane na podstawie zapisów we wniosku o dofinansowanie projektu. Wnioskodawca może zostać zobowiązany do uzasadnienia w treści wniosku spełnienia wybranych kryteriów.

Opis znaczenia kryterium: Kryteria fakultatywne – spełnienie kryterium nie jest konieczne do przyznania dofinansowania. Ocena spełnienia kryterium będzie polegała na przyznaniu zdefiniowanej z góry liczby punktów.

z pracującymi na własny rachunek) na poziomie co najmniej 25%.	osiągnięcia w ramach RPO WL 2014-2020. Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie zapisów we wniosku o dofinansowanie projektu.		
Kryterium 4: Struktura grupy docelowej: <i>W ramach grupy docelowej osoby z niepełnosprawnościami stanowią co najmniej 9% ogółu uczestników.</i>	<p>Z diagnozy województwa lubelskiego wynika, iż w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy znajdują się osoby zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w tym osoby z niepełnosprawnościami. W związku z powyższym wsparcie oferowane w ramach Działania 11.1 RPO WL na lata 2014-2020 skoncentrowane będzie na ww. grupach. Realizacja wyznaczonego celu w bezpośredni sposób przyczyni się do zmniejszenia bierności zawodowej, zwiększenia aktualizacji posiadanych umiejętności i kwalifikacji zawodowych oraz poprawy sytuacji zatrudnieniowej i życiowej osób z ww. grup.</p> <p>Wymagania dotyczące udziału w projektach poszczególnych grup uczestników są uzasadnione również wartościami wskaźników, do osiągnięcia których jest zobligowane Województwo Lubelskie w ramach RPO WL 2014 - 2020.</p> <p>Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie zapisów we wniosku o dofinansowanie projektu.</p>	5	1 lit. b)

OŚ PRIORYTETOWA 11 WŁĄCZENIE SPOŁECZNE

KARTA DZIAŁANIA 11.3 EKONOMIA SPOŁECZNA

PRIORYTET INWESTYCYJNY 9V:

Wspieranie przedsiębiorczości społecznej i integracji zawodowej w przedsiębiorstwach społecznych oraz ekonomii społecznej i solidarnej w celu ułatwiania dostępu do zatrudnienia

NR KARTY²¹⁴: 1/11.3/2015

TRYB WYBORU PROJEKTÓW:

konkursowy

pozakonkursowy

Termin ogłoszenia naboru wniosków:

II. KWARTAŁ 2015

TYPY PROJEKTÓW PRZEWDZIANE DO REALIZACJI W RAMACH NABORU:

1. Koordynacja obszaru ekonomii społecznej w regionie²¹⁵ (Typ projektu nr 5 w SZOOP)

²¹⁴ W formacie: nr porządkowy/nr działania/rok. Nr karty nie jest równoznaczny z numerem konkursu/naboru projektów pozakonkursowych.

KRYTERIA FORMALNE SPECYFICZNE²¹⁶		
Nazwa kryterium (treść)	Uzasadnienie kryterium	Zastosowanie kryterium do typów projektów w ramach naboru
<p>Kryterium 1:</p> <p><u>Minimalny zakres wsparcia:</u></p> <p>a) realizacja działań w projekcie wynika z zapisów ustawowych oraz dokumentów strategicznych o zasięgu krajowym i regionalnym;</p> <p>b) projekt zakłada aktualizację i monitoring Wieloletniego regionalnego planu na rzecz promocji i upowszechniania ekonomii społecznej oraz rozwoju instytucji sektora ekonomii społecznej na lata 2014-2020 (Programu) oraz koordynację jego wdrażania w regionie;</p> <p>c) projekt zapewnia koordynację działań dotyczących rozwoju ekonomii społecznej w regionie we współpracy z akredytowanymi Ośrodkami Wsparcia Ekonomii Społecznej działającymi na obszarze województwa lubelskiego (OWES), w szczególności w zakresie realizacji wspólnych inicjatyw;</p> <p>d) projekt zakłada utworzenie oraz efektywne funkcjonowanie regionalnego komitetu rozwoju ekonomii społecznej, w szczególności poprzez zapewnienie możliwości współpracy kluczowych interesariuszy w zakresie kreowania rozwoju ekonomii społecznej w regionie.</p>	<p>Kryterium wynika z opisu interwencji Priorytetu inwestycyjnego 9.v RPO WL 2014-2020.</p> <p>Minimalny zakres wsparcia wynikający z kryterium, wskazuje na główne aspekty w zakresie koordynacji obszaru ekonomii społecznej w regionie. W ramach projektu zrealizowane zostaną działania o znaczeniu kluczowym dla rozwoju ekonomii społecznej w województwie, mające na celu analizę i wyznaczenie jej kierunków rozwoju. Priorytetowo zostanie potraktowane zadanie aktualizacji <i>Wieloletniego regionalnego planu na rzecz promocji i upowszechniania ekonomii społecznej oraz rozwoju instytucji sektora ekonomii społecznej na lata 2013-2020</i>.</p> <p>Kryterium zapewnia zgodność kluczowego zakresu wsparcia z zapisami ustawy o pomocy społecznej, <i>Krajowym Programem Rozwoju Ekonomii Społecznej, Wieloletnim regionalnym planem na rzecz promocji i upowszechniania ekonomii społecznej oraz rozwoju instytucji sektora ekonomii społecznej na lata 2013-2020</i> oraz z <i>Wytycznymi w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków EFS i EFRR na lata 2014-2020</i>.</p>	1
<p>Kryterium 2:</p> <p><u>Spójność systemu wsparcia ekonomii społecznej:</u></p>	<p>Kryterium wynika z opisu interwencji Priorytetu inwestycyjnego 9.v RPO WL 2014-2020.</p> <p>Kryterium ma na celu zapewnienie synergii systemu wspar-</p>	1

²¹⁵ Zakres działań koordynacyjnych zgodny z *Wytycznymi w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków Europejskiego Funduszu Społecznego i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego na lata 2014-2020*.

²¹⁶ **Definicja kryterium:** Kryteria zerojedynkowe. Ocena spełnienia kryterium będzie polegała na przyznaniu wartości logicznych „TAK”, „NIE”. Kryteria indywidualne - weryfikowane w odniesieniu do danego projektu. Kryteria będą oceniane na etapie oceny formalnej. Kryteria zostaną zweryfikowane na podstawie zapisów we wniosku o dofinansowanie projektu. Wnioskodawca może zostać zobowiązany do uzasadnienia w treści wniosku spełnienia wybranych kryteriów.

Opis znaczenia kryterium: Kryteria obligatoryjne – ich spełnienie jest **niezbędne do przyznania dofinansowania**.

<p>Projekt uwzględni założenia podziału zadań i kompetencji między beneficjentem projektu, a akredytowanymi Ośrodkami Wsparcia Ekonomii Społecznej działającymi na obszarze województwa lubelskiego, w tym w zakresie działań animacyjnych adresowanych do jednostek samorządu terytorialnego.</p>	<p>cia ekonomii społecznej w regionie oraz przyczyni się do komplementarności interwencji w ramach Działania 11.3 RPO WL 2014-2020. Kryterium zapewnia podział kompetencji pomiędzy działaniami koordynacyjnymi w obszarze ekonomii społecznej realizowanymi przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Lublinie, a usługami Ośrodków Wsparcia Ekonomii Społecznej, które będą współfinansowane w ramach projektów konkursowych. Kryterium zabezpieczy przed nakładaniem się i podwójnym finansowaniem tych działań.</p>	
<p>Kryterium 3:</p> <p><u>Komplementarność wsparcia:</u></p> <p>Projekt zakłada komplementarność działań z kierunkami wynikającymi z dokumentów strategicznych o zasięgu krajowym i regionalnym, w tym, Krajowym Programem Rozwoju Ekonomii Społecznej, Strategią Rozwoju Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020, Wieloletnim regionalnym planem na rzecz promocji i upowszechniania ekonomii społecznej oraz rozwoju instytucji sektora ekonomii społecznej na lata 2013-2020, Strategią Polityki Społecznej Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020.</p>	<p>Kryterium wynika z opisu interwencji Priorytetu inwestycyjnego 9.v RPO WL 2014-2020.</p> <p>Kryterium ma na celu zapewnienie zgodności z <i>Krajowym Programem Rozwoju Ekonomii Społecznej, Wieloletnim regionalnym planem na rzecz promocji i upowszechniania ekonomii społecznej oraz rozwoju instytucji sektora ekonomii społecznej na lata 2013-2020, Strategią Polityki Społecznej Województwa Lubelskiego na lata 2014-2020.</i></p>	1
<p>Kryterium 4:</p> <p><u>Okres realizacji projektu:</u></p> <p>Realizacja projektu zakończy się najpóźniej 31 grudnia 2016 r.</p>	<p>Kryterium zakłada optymalny okres realizacji kluczowych działań, wynikających z konieczności weryfikacji kierunków rozwoju ekonomii społecznej w regionie w ramach Działania 11.3. RPO WL 2014-2020.</p> <p>Okres wskazany w kryterium wynika z założonej etapowości działań koordynacyjnych w obszarze ekonomii społecznej współfinansowanych z Działania 11.3 RPO WL 2014-2020. Wypracowane rezultaty będą miały również bezpośrednie przełożenie na kształt kryteriów wyboru projektów oraz inne wymogi dla wsparcia konkursowego w zakresie ekonomii społecznej.</p>	1
<p>Kryterium 5:</p> <p><u>Wartość projektu:</u></p> <p>Maksymalna wartość projektu nie przekracza kwoty 1 440 000 zł.</p>	<p>Kryterium wynika z <i>Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków EFS i EFRR na lata 2014-2020.</i></p>	1
<p>Kryterium 6:</p> <p><u>Wkład własny:</u></p> <p>Wnioskodawca wnosi wkład własny w wysokości 15 % wartości projektu.</p>	<p>Kryterium wynika z <i>Kontraktu terytorialnego dla Województwa Lubelskiego</i> oraz z dokumentu wydanego przez Ministra Infrastruktury i Rozwoju, tj. <i>Założenia dotyczące źródeł finansowania krajowego dla środków EFS w ramach RPO na lata 2014-2020.</i></p> <p>Obowiązek wniesienia wkładu własnego jest niezbędny do</p>	1

	zapewnienia wymaganego poziomu wkładu własnego w ramach wdrażanych Działań PRO WL 2014-2020.		
KRYTERIA PREMIUJĄCE ²¹⁷ NIE DOTYCZY PROJEKTÓW POZAKONKURSOWYCH			
Treść kryterium	Uzasadnienie kryterium	Liczba punktów	Zastosowanie kryterium do typów projektów w ramach naboru
Kryterium 1:			
WYKAZ PROJEKTÓW ZIDENTYFIKOWANYCH ²¹⁸ PRZEZ WŁAŚCIWĄ INSTYTUCJĘ W RAMACH TRYBU POZAKONKURSOWEGO:			
OŚ PRIORYTETOWA 11 Włączenie społeczne - Priorytet inwestycyjny 9.v DZIAŁANIE 11.3 EKONOMIA SPOŁECZNA PRIORYTET INWESTYCYJNY 9V: <i>Wspieranie przedsiębiorczości społecznej i integracji zawodowej w przedsiębiorstwach społecznych oraz ekonomii społecznej i solidarnej w celu ułatwiania dostępu do zatrudnienia</i>			
Tytuł lub zakres projektu ²¹⁹ :		Koordynacja obszaru ekonomii społecznej w regionie	
podmiot zgłaszający ²²⁰		ZWL	
data identyfikacji ²²¹		12.02.2015	
podmiot, który będzie wnioskodawcą ²²²		Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Lublinie	
szacowana całkowita wartość projektu (PLN)		1 440 000	
szacowana wartość kosztów kwalifikowalnych (PLN)		1 440 000	
duży projekt (T/N/ND) ²²³		ND	
szacowany wkład UE (PLN)		1 224 000	

²¹⁷ **Definicja kryterium:** Kryteria punktowe. Kryteria indywidualne - weryfikowane w odniesieniu do danego projektu. Kryteria będą oceniane na etapie oceny merytorycznej. Kryteria zostaną zweryfikowane na podstawie zapisów we wniosku o dofinansowanie projektu. Wnioskodawca może zostać zobowiązany do uzasadnienia w treści wniosku spełnienia wybranych kryteriów.

Opis znaczenia kryterium: Kryteria fakultatywne – spełnienie kryterium nie jest konieczne do przyznania dofinansowania. Ocena spełnienia kryterium będzie polegała na przyznaniu zdefiniowanej z góry liczby punktów.

²¹⁸ Zidentyfikowanych w znaczeniu art. 48 ust. 3 Ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020.

²¹⁹ Należy wskazać roboczą nazwę projektu albo skrótkowo opisać istotę, zakres przedmiotowy projektu.

²²⁰ Należy podać nazwę podmiotu, który dokonał zgłoszenia na podstawie przyjętej przez IZ procedury identyfikacji projektów pozakonkursowych zgodnie z Wytycznymi Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie trybów wyboru projektów na lata 2014-2020.

²²¹ Data identyfikacji nie może być późniejsza niż data zamieszczenia projektu w niniejszym wykazie.

²²² Jednoznacznie określony podmiot, który zostanie wezwany przez właściwą instytucję do złożenia wniosku o dofinansowanie danego projektu.

²²³ Należy wybrać odpowiednie oznaczenie tzn. T – duży projekt transportowy (koszty kwalifikowalne większe niż 75 mln €), I – inne/pozostałe projekty duże (koszty kwalifikowalne większe niż 50 mln €), ND – nie dotyczy, gdyż nie spełnia definicji dużego projektu.

przewidywany w dniu identyfikacji termin złożenia wniosku o dofinansowanie (kwartał/miesiąc oraz rok) ²²⁴	II kwartał 2015 r.
przewidywany w dniu identyfikacji termin rozpoczęcia realizacji projektu (kwartał/miesiąc oraz rok)	III kwartał 2015 r.
przewidywany w dniu identyfikacji termin zakończenia realizacji projektu (kwartał/miesiąc oraz rok)	IV kwartał 2016 r.

ZAKŁADANE EFEKTY PROJEKTU WYRAŻONE WSKAŹNIKAMI²²⁵

wskaźnik	wartość docelowa
WSKAŹNIKI REZULTATU:	
Liczba działających regionalnych sieci współpracy OWES po zakończeniu realizacji projektu	100%
Liczba działających regionalnych sieci podmiotów ekonomii społecznej po zakończeniu realizacji projektu	100%
Liczba działających regionalnych sieci kooperacji podmiotów ekonomii społecznej o charakterze reintegracyjnym po zakończeniu realizacji projektu	100%
Liczba podmiotów, w tym podmiotów ekonomii społecznej, które kontynuują współpracę na poziomie regionalnym po zakończeniu realizacji projektu	75 %
Liczba podmiotów, w tym podmiotów ekonomii społecznej, które kontynuują przedsięwzięcia służące zwiększeniu widoczności podmiotów ekonomii społecznej na poziomie regionalnym po zakończeniu realizacji projektu	100 %
Liczba wdrożonych lokalnych planów rozwoju ekonomii społecznej po zakończeniu realizacji projektu	80 %
Liczba funkcjonujących regionalnych komitetów do spraw ekonomii społecznej po zakończeniu realizacji projektu	100%
Liczba wdrożonych regionalnych wieloletnich planów rozwoju ekonomii społecznej po zakończeniu realizacji projektu	100%
WSKAŹNIKI PRODUKTU:	
Liczba podmiotów, w tym podmiotów ekonomii społecznej objętych wsparciem	300
Liczba utworzonych regionalnych komitetów do spraw ekonomii społecznej	1
Liczba zaktualizowanych regionalnych wieloletnich planów rozwoju ekonomii społecznej	1

²²⁴ Zakładana przez IZ data złożenia przez wnioskodawcę wniosku o dofinansowanie projektu – data ta nie jest równoznaczna z datą wezwania, o którym mowa w art. 48 ust.1 Ustawy.

²²⁵ Przewidywana wartość wskaźnika lub wskaźników, z katalogu wskaźników przypisanych do danego działania lub poddziałania, która zostanie osiągnięta dzięki realizacji projektu.

Załącznik 4d – Ramowy Plan Działań w części dotyczącej kryteriów wyboru projektów dla Osi Priorytetowej 12 Edukacja, kwalifikacje i kompetencje

OŚ PRIORYTETOWA 12 EDUKACJA, KWALIFIKACJE I KOMPETENCJE		
KARTA DZIAŁANIA 12.3 KSZTAŁCENIE USTAWICZNE W ZAKRESIE ICT I JĘZYKÓW OBCYCH		
PRIORYTET INWESTYCYJNY 10III		
<i>Wyrównywanie dostępu do uczenia się przez całe życie o charakterze formalnym, nieformalnym i pozaformalnym wszystkich grup wiekowych, poszerzanie wiedzy, podnoszenie umiejętności i kompetencji siły roboczej oraz promowanie elastycznych ścieżek kształcenia, w tym poprzez doradztwo zawodowe i potwierdzanie nabytych kompetencji</i>		
NR KARTY²²⁶: 1/12.3/2015	TRYB WYBORU PROJEKTÓW:	
	☒	konkursowy
	☐	poza konkursowy
Termin ogłoszenia naboru wniosków:	III. KWARTAŁ 2015	
TYPY PROJEKTÓW PRZEWDZIANE DO REALIZACJI W RAMACH NABORU:		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Szkolenia z zakresu ICT zakończone procesem certyfikacji. 2. Szkolenia językowe²²⁷ zakończone procesem certyfikacji. 		
KRYTERIA FORMALNE SPECYFICZNE²²⁸		
Nazwa kryterium (treść)	Uzasadnienie kryterium	Zastosowanie kryterium do typów projektów w ramach naboru
Kryterium 1:	Kryterium wynika z założeń Regionalnego Programu	1, 2

²²⁶ W formacie: nr porządkowy/nr działania/rok. Nr karty nie jest równoznaczny z numerem konkursu/naboru projektów pozakonkursowych.

²²⁷ W zakresie języków obcych.

²²⁸ **Definicja kryterium:** Kryteria zerojedynkowe. Ocena spełnienia kryterium będzie polegała na przyznaniu wartości logicznych „TAK”, „NIE”. Kryteria indywidualne - weryfikowane w odniesieniu do danego projektu. Kryteria będą oceniane na etapie oceny formalnej. Kryteria zostaną zweryfikowane na podstawie zapisów we wniosku o dofinansowanie projektu. Wnioskodawca może zostać zobowiązany do uzasadnienia w treści wniosku spełnienia wybranych kryteriów.

Opis znaczenia kryterium: Kryteria obligatoryjne – ich spełnienie jest **niezbędne do przyznania dofinansowania**.

<p>Struktura grupy docelowej:</p> <p>Grupę docelową w projekcie stanowią wyłącznie osoby w wieku 25 lat i więcej o niskich kwalifikacjach.</p>	<p>Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014 – 2020 (RPO WL), przewidującego preferencje dla osób z grup defaworyzowanych: <i>Niezwykle istotne jest wsparcie osób dorosłych przede wszystkim z grup defaworyzowanych, tj. osób starszych i o niskich kwalifikacjach, które z własnej inicjatywy zainteresowane są zdobyciem, uzupełnieniem lub podwyższeniem wykształcenia ogólnego lub kompetencji i kwalifikacji zawodowych.</i> Ponadto, kryterium uwzględnia strukturę wartości wskaźników założonych do osiągnięcia w Programie. Aby założona struktura wskaźników była realna do osiągnięcia, musi mieć przełożenie na wymogi dotyczące struktury grupy docelowej.</p> <p>Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie zapisów we wniosku o dofinansowanie projektu.</p>	
<p>Kryterium 2:</p> <p>Zakres wsparcia:</p> <p>Zakres wsparcia obejmuje wyłącznie szkolenia w zakresie języków obcych, które spełniają łącznie następujące warunki:</p> <p>a) są realizowane i rozliczane stawkami jednostkowymi zgodnie z zakresem określonym w Załączniku nr 1 do Wytucznych w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze edukacji na lata 2014-2020. Poza stawkami jednostkowymi istnieje możliwość sfinansowania wyłącznie kosztów związanych z zakupem podręcznika, przeprowadzeniem egzaminu zewnętrznego i wydaniem zewnętrznego certyfikatu, o którym mowa w lit. b,</p> <p>b) kończą się certyfikatem zewnętrznym potwierdzającym zdobycie przez uczestników projektu określonego poziomu biegłości językowej (zgodnie z Europejskim Systemem Opisu Kształcenia Językowego).</p>	<p>Kryterium wynika z zapisów RPO WL, gdzie wskazano: <i>Wsparcie udzielane w ramach RPO zakończone będzie procesem certyfikacji umiejętności i kompetencji.</i></p> <p>Kryterium ma zapewnić, że szkolenia językowe kończą się uzyskaniem dokumentu potwierdzającego nabycie, uzupełnienie lub podwyższenie poziomu biegłości językowej, a nie potwierdzającego uczestnictwo w szkoleniu. Projekt musi zakładać przeprowadzenie działań zmierzających do formalnego potwierdzenia kompetencji uzyskanych przez uczestników projektów, tj. walidacji i zewnętrznej certyfikacji. Obowiązek ten wynika z Wytucznych w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze edukacji na lata 2014-2020. Formalne potwierdzenie osiągniętych kompetencji polega na wydaniu przez uprawnioną instytucję odpowiedniego dokumentu (certyfikatu) po dokonaniu oceny osiągniętych efektów uczenia się i stwierdzeniu, że odpowiadają one standardom określonym dla zakresu przeprowadzonego szkolenia.</p> <p>Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie zapisów we wniosku o dofinansowanie projektu.</p>	2
<p>Kryterium 3:</p> <p>Zakres wsparcia:</p> <p>a) Zakres wsparcia obejmuje szkolenia kończące się certyfikatem zewnętrznym potwierdzającym zdobycie przez uczestników projektu kompetencji cyfrowych, zgodnie z zaplanowanymi we</p>	<p>Kryterium wynika z zapisów RPO WL, gdzie wskazano: <i>Wsparcie udzielane w ramach RPO zakończone będzie procesem certyfikacji umiejętności i kompetencji.</i></p> <p>Kryterium ma zapewnić, że szkolenia w zakresie ICT kończą się uzyskaniem dokumentu potwierdzającego nabycie, uzupełnienie lub podwyższenie poziomu kompetencji. Projekt musi zakładać przeprowadzenie działań zmierzających do formalnego potwierdzenia kompetencji uzyskanych przez</p>	1

<p>wniosku o dofinansowanie projektu etapami, o których mowa w Wytycznych Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014 – 2020 oraz zgodnie ze standardem wymagań określonym w Załączniku nr 2 do Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze edukacji na lata 2014-2020.</p> <p>b) Beneficjent opracuje kryteria oceny oraz przeprowadzi weryfikację osiągnięcia przez uczestników projektu efektów uczenia zdefiniowanych w standardzie wymagań dla kompetencji cyfrowych.</p>	<p>uczestników projektów, tj. walidacji i certyfikacji.</p> <p>Formalne potwierdzenie osiągniętych kompetencji polega na wydaniu przez uprawnioną instytucję odpowiedniego dokumentu (certyfikatu) po dokonaniu oceny osiągniętych efektów uczenia się i stwierdzeniu, że odpowiadają one standardom określonym dla zakresu przeprowadzonego szkolenia.</p> <p>Konieczne jest wyznaczenie jednolitego punktu odniesienia dla powszechnych umiejętności w zakresie technik informatycznych. Wymóg sformułowany w lit. b kryterium wynika z Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze edukacji na lata 2014-2020.</p> <p>Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie zapisów we wniosku o dofinansowanie projektu.</p>	
<p>Kryterium 4:</p> <p>Identyfikacja potrzeb uczestników:</p> <p>Rekrutacja obejmuje diagnozę potrzeb szkoleniowych uczestników projektu pod kątem ich stanu wiedzy/ kompetencji/ umiejętności w zakresie ICT i języków obcych.</p>	<p>Kryterium wynika z zapisów RPO WL.</p> <p>Kryterium zapewni elastyczność oferty edukacyjnej w odniesieniu do zidentyfikowanych potrzeb osób dorosłych w zakresie podnoszenia ich kompetencji i kwalifikacji, a także kompleksowe podejście do usług na rzecz osób potrzebujących wsparcia z uwzględnieniem wcześniej nabytego doświadczenia. Ponadto, kryterium uwzględnia postulat, aby działania dotyczące kształcenia ustawicznego wynikały z realnych i rzeczywistych potrzeb odbiorców wsparcia.</p> <p>Kryterium przyczyni się również do podniesienia jakości udzielanego wsparcia. Wyniki przeprowadzonej diagnozy deficytów wiedzy, kompetencji, czy umiejętności uczestników w zakresie ICT/języków obcych pozwolą na dostosowanie proponowanego wsparcia do indywidualnych potrzeb uczestników projektu. Zastosowane na etapie rekrutacji narzędzia pozwolą na określenie bazowego stanu i poziomu wiedzy, kompetencji, czy umiejętności uczestników. Wyniki diagnozy umożliwią zrekrutowanie uczestników (w tym formowanie grup szkoleniowych) o podobnych deficytach, co zwiększy efektywność proponowanych szkoleń.</p> <p>Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie zapisów we wniosku o dofinansowanie projektu.</p>	1, 2
<p>Kryterium 5:</p> <p>Wkład własny:</p> <p>Wnioskodawca lub Partner wnosi wkład własny w wysokości minimum 10% wartości projektu.</p>	<p>Kryterium wynika z <i>Kontraktu terytorialnego dla Województwa Lubelskiego</i> oraz z dokumentu wydanego przez Ministra Infrastruktury i Rozwoju, tj. <i>Założenia dotyczące źródeł finansowania krajowego dla środków EFS w ramach RPO na lata 2014-2020</i>. Obowiązek wniesienia wkładu własnego jest niezbędny do zapewnienia wymaganego poziomu wkładu własnego w ramach wdrażanych Działań PRO WL 2014-2020.</p>	1, 2

	<p>Umowa Partnerstwa określa poziom współfinansowania m.in. ze środków EFS w wysokości 85% na poziomie osi priorytetowej, co oznacza konieczności wniesienia 15% wkładu krajowego. Wysokość wkładu własnego wymaganego od beneficjentów będzie uzależniona od poziomu współfinansowania ze środków budżetu państwa. Współfinansowanie ze środków budżetu państwa na poziomie do 5%, oznacza konieczność wymagania od beneficjentów projektów współfinansowanych z EFS w ramach Działania 12.3 wniesienia wkładu własnego w wysokości co najmniej 10% wartości projektu w zależności od typów projektów i beneficjentów w ramach poszczególnych priorytetów inwestycyjnych. Wymaganie wkładu własnego od beneficjentów na poziomie 10% jest konieczne dla zagwarantowania wniesienia wkładu krajowego na poziomie wynikającym z Umowy Partnerstwa (15%).</p> <p>Kryterium ma również na celu zapewnienie odpowiedniej jakości wniosków o dofinansowanie projektów, adekwatnych do potrzeb jednostek odpowiedzialnych za kreowanie polityki edukacyjnej oraz potencjału finansowego Wnioskodawcy. Wkład własny jest obligatoryjny dla każdego Wnioskodawcy (bez względu na formę prawną).</p> <p>Partycypacja beneficjenta w finansowaniu projektu zwiększy odpowiedzialność beneficjentów i dbałość o jakość realizowanych działań, jak również pozwoli na zapewnienie większej trwałości działań finansowanych z EFS. Wprowadzenie takiego rozwiązania – w powiązaniu z oceną potencjału projektodawcy – powinno doprowadzić w efekcie do wzmocnienia roli podmiotów obecnych w lokalnej społeczności i ograniczyć liczbę podmiotów realizujących projekty w obszarach niezwiązanych z ich podstawową działalnością.</p> <p>Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie zapisów we wniosku o dofinansowanie projektu.</p>	
<p>Kryterium 6:</p> <p><u>Skuteczność szkoleń językowych:</u></p> <p><i>W wyniku realizacji projektu co najmniej 70% osób objętych wsparciem osiągnie pełen poziom kompetencji językowych, zgodny z Europejskim Systemem Opisu Kształcenia Językowego (tj. A, B, C).</i></p>	<p>Kryterium ma zapewnić, że uczestnicy szkolenia nabędą kompetencje lub kwalifikacje rozumiane zgodnie z definicjami zawartymi w <i>Wytycznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020.</i></p> <p>Szkolenia językowe kończą się uzyskaniem dokumentu (na podstawie przeprowadzonych formalnych egzaminów) potwierdzającego nabycie, uzupełnienie lub podwyższenie poziomu biegłości językowej, a nie potwierdzającego uczestnictwo w szkoleniu.</p> <p>Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie zapisów we wniosku o dofinansowanie projektu.</p>	2
<p>Kryterium 7:</p> <p><u>Skuteczność szkoleń w zakresie ICT:</u></p>	<p>Kryterium ma zapewnić, że uczestnicy szkolenia nabędą kompetencje lub kwalifikacje rozumiane zgodnie z definicjami zawartymi w <i>Wytycznych w zakresie monitorowania postępu</i></p>	1

<p>W wyniku realizacji projektu co najmniej 70% osób objętych wsparciem uzyska certyfikat zewnętrzny potwierdzający kompetencje cyfrowe, zgodnie ze standardem wymagań określonym Załączniku nr 2 do Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze edukacji na lata 2014-2020.</p>	<p>rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020.</p> <p>Szkolenia w zakresie ICT kończą się uzyskaniem dokumentu (na podstawie przeprowadzonych formalnych egzaminów) potwierdzającego nabycie, uzupełnienie lub podwyższenie poziomu kwalifikacji, a nie potwierdzającego uczestnictwo w szkoleniu.</p> <p>Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie zapisów we wniosku o dofinansowanie projektu.</p>	
<p>Kryterium 8:</p> <p><u>Cross – financing i zakup środków trwałych:</u></p> <p>a) projekt nie uwzględnia wydatków objętych zakresem pomocy z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (cross-financingu);</p> <p>b) typ projektu nr 2 (szkolenia w zakresie języków obcych zakończone procesem certyfikacji) nie uwzględnia zakupu środków trwałych;</p> <p>c) w projekcie obejmującym zakresem wsparcia szkolenia w zakresie ICT (typ projektu nr 1) zakup środków trwałych może dotyczyć wyłącznie kategorii wydatków związanych z zapewnieniem realizacji zasady równości szans osób z niepełnosprawnościami.</p>	<p>Kryterium wynika z charakteru wsparcia oferowanego w ramach Działania 12.3. Projekty będą uwzględniały szkolenia o określonym standardzie, natomiast projekty będą oceniane również pod kątem potencjału wnioskodawcy (i partnerów, o ile dotyczy). Kryterium zakłada realizację projektów przez podmioty posiadające potencjał niezbędny do realizacji projektu.</p> <p>Wyłączenie możliwości zakupu środków trwałych w typie projektu nr 2 wynika z Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze edukacji na lata 2014-2020.</p> <p>Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie zapisów we wniosku o dofinansowanie projektu.</p>	1, 2
<p>Kryterium 9:</p> <p><u>Liczebność grupy docelowej:</u></p> <p>Projekt zakłada objęcie wsparciem minimum 100 osób.</p>	<p>Kryterium ma na celu stworzenie warunków umożliwiających korzystanie z dofinansowania projektów większej liczbie osób. Kryterium ograniczy koszty zarządzania projektami, które w przypadku objęcia wsparciem większej liczby osób przez jednego Wnioskodawcę zostaną znacznie ograniczone niż przy realizacji kilku projektów obejmujących tę samą liczbę osób. Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie zapisów we wniosku o dofinansowanie projektu.</p>	1, 2
<p>Kryterium 10:</p> <p><u>Liczba wniosków:</u></p> <p>Projektodawca składa nie więcej niż dwa wnioski o dofinansowanie projektu w ramach danej rundy konkursowej.</p>	<p>Kryterium ma na celu stworzenie warunków umożliwiających korzystanie z dofinansowania projektów większej liczbie Wnioskodawców. Umożliwia precyzyjne zaplanowanie przedsięwzięcia, co pozytywnie wpłynie na zwiększenie efektywności projektów oraz jakości składanych wniosków o dofinansowanie. Ma ono również za zadanie ograniczyć koszty zarządzania projektami w przypadku większej liczby wniosków od jednego Wnioskodawcy. Kryterium w przedmiotowym brzmieniu odnosi się wyłącznie do występowania danego podmiotu w</p>	1, 2

	<p>charakterze Wnioskodawcy, a nie partnera. Oznacza to, że niezależnie od maksymalnie dwóch wniosków, w których dany podmiot występuje jako Wnioskodawca, może występować w innych wnioskach złożonych w tym samym konkursie w charakterze partnera.</p> <p>W przypadku złożenia więcej niż dwóch wniosków przez jednego projektodawcę Instytucja Organizująca Konkurs odrzuca na etapie oceny formalnej wszystkie złożone w odpowiedzi na daną rundę konkursową wnioski, w związku z niespełnieniem przez projektodawcę kryterium formalnego specyficznego.</p> <p>Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie zestawienia wniosków zgłoszonych na konkurs.</p>		
KRYTERIA PREMIUJĄCE²²⁹			
NIE DOTYCZY PROJEKTÓW POZAKONKURSOWYCH			
Treść kryterium	Uzasadnienie kryterium	Liczba punktów	Zastosowanie kryterium do typów projektów w ramach naboru
<p>Kryterium 1:</p> <p>Struktura grupy docelowej:</p> <p><i>Grupę docelową stanowią w co najmniej 20% osoby z niepełnosprawnościami.</i></p>	<p>Z diagnozy województwa lubelskiego wynika, iż osoby z niepełnosprawnościami znajdują się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy.</p> <p>Zastosowane kryterium ma na celu zwiększenie szans na zatrudnienie osób z niepełnosprawnościami poprzez wzrost udziału tych osób w kształceniu ustawicznym.</p> <p>Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie zapisów we wniosku o dofinansowanie projektu.</p>	10	1,2
<p>Kryterium 2:</p> <p>Struktura grupy docelowej:</p> <p><i>Grupę docelową stanowią w co najmniej 30% osoby w wieku 50 lat i więcej.</i></p>	<p>Kryterium uwzględnia kwestię wartości wskaźników założonych do osiągnięcia w Programie. Aby założona struktura wskaźników była realna do osiągnięcia, musi mieć przełożenie na wymogi dotyczące struktury grupy docelowej.</p> <p>Kryterium zostanie zweryfikowane na podstawie zapisów we wniosku o dofinansowanie projektu.</p>	30	1,2

²²⁹ **Definicja kryterium:** Kryteria punktowe. Kryteria indywidualne - weryfikowane w odniesieniu do danego projektu. Kryteria będą oceniane na etapie oceny merytorycznej. Kryteria zostaną zweryfikowane na podstawie zapisów we wniosku o dofinansowanie projektu. Wnioskodawca może zostać zobowiązany do uzasadnienia w treści wniosku spełnienia wybranych kryteriów. **Opis znaczenia kryterium:** Kryteria fakultatywne – spełnienie kryterium nie jest konieczne do przyznania dofinansowania (tj. przyznanie 0 punktów nie dyskwalifikuje z możliwości uzyskania dofinansowania). Ocena kryterium będzie polegała na:

- e) przyznaniu zdefiniowanej z góry liczby punktów zgodnej z Załącznikiem nr 4 do SZOOP – w przypadku spełnienia kryterium albo
- f) przyznaniu 0 punktów – w przypadku niespełnienia kryterium.

Maksymalna liczba punktów możliwych do uzyskania za kryteria premiujące: 40 punktów ogółem

Załącznik 5 – Wykaz projektów zidentyfikowanych przez właściwą instytucję w ramach trybu pozakonkursowego wraz z informacją o projekcie i podmiocie, który będzie wnioskodawcą

Załącznik, w zakresie obejmującym projekty zidentyfikowane w ramach trybu pozakonkursowego, finansowane z EFRR, zostanie opracowany na dalszym etapie prac nad SZOOP RPO WL. W zakresie projektów finansowanych z EFS, analogiczne informacje zawiera załącznik nr 4.

Załącznik 6 – Zakres interwencji realizowany w poszczególnych Działaniach RPO WL 2014-2020

Osie Priorytetowe i Działania RPO WL 2014 - 2020	Zakres interwencji ²³⁰
Oś priorytetowa 1 Badania i innowacje	2; 56; 57; 58; 59; 61; 62; 64
1.1 Regionalna infrastruktura badawczo – rozwojowa	58 Infrastruktura na rzecz badań naukowych i innowacji (publiczna) 59 Infrastruktura na rzecz badań naukowych i innowacji (prywatna, w tym parki nauki)
1.2 Badania celowe	2 Procesy badawcze i innowacyjne w dużych przedsiębiorstwach 61 Działania badawcze i innowacyjne w prywatnych ośrodkach badawczych, w tym tworzenie sieci 64 Procesy badawcze i innowacyjne w MŚP (w tym systemy bonów, innowacje procesowe, projektowe, innowacje w obszarze usług i innowacje społeczne)
1.3 Infrastruktura badawczo-rozwojowa w przedsiębiorstwach	56 Inwestycje w infrastrukturę, zdolności i wyposażenie w MŚP, związane bezpośrednio z działaniami badawczymi i innowacyjnymi 57 Inwestycje w infrastrukturę, zdolności i wyposażenie w dużych przedsiębiorstwach, związane bezpośrednio z działaniami badawczymi i innowacyjnymi
1.4 Transfer technologii i komercjalizacja badań	62 Transfer technologii i współpraca między uczelniami a przedsiębiorstwami, z korzyścią głównie dla MŚP
1.5 Bon na patent	62 Transfer technologii i współpraca między uczelniami a przedsiębiorstwami, z korzyścią głównie dla MŚP
Oś priorytetowa 2 Cyfrowe Lubelskie	78; 79; 81; 101
2.1 Cyfrowe Lubelskie	78 Usługi i aplikacje w zakresie e-administracji (w tym elektronicznych zamówień publicznych, informatycznych środków wsparcia reformy administracji publicznej, bezpieczeństwa cybernetycznego, środków na rzecz zaufania i ochrony prywatności, e-sprawiedliwości i demokracji elektronicznej) 79 Dostęp do informacji sektora publicznego (w tym otwartych danych w zakresie e- kultury, bibliotek cyfrowych, zasobów cyfrowych i turystyki elektronicznej) 81 Rozwiązania informatyczne na rzecz aktywnego i zdrowego starzenia się oraz usługi i aplikacje w zakresie e-zdrowia (w tym e-opieka i nowoczesne technologie w służbie osobom starszym) 101 Finansowanie krzyżowe w ramach EFRR (wsparcie dla przedsięwzięć typowych dla EFS, koniecznych dla zadowalającego wdrożenia części przedsięwzięć związanej bezpośrednio z EFRR)

²³⁰ Wg Rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) nr 215/2014 z dnia 7 marca 2014 r. ustanawiającego zasady wykonania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego w zakresie metod wsparcia w odniesieniu do zmian klimatu, określania celów pośrednich i końcowych na potrzeby ram wykonania oraz klasyfikacji kategorii interwencji w odniesieniu do europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych.

2.2 Cyfryzacja Lubelskiego Obszaru Funkcjonalnego w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych	78 Usługi i aplikacje w zakresie e-administracji (w tym elektronicznych zamówień publicznych, informatycznych środków wsparcia reformy administracji publicznej, bezpieczeństwa cybernetycznego, środków na rzecz zaufania i ochrony prywatności, e-sprawiedliwości i demokracji elektronicznej)
	79 Dostęp do informacji sektora publicznego (w tym otwartych danych w zakresie e- kultury, bibliotek cyfrowych, zasobów cyfrowych i turystyki elektronicznej)
	81 Rozwiązania informatyczne na rzecz aktywnego i zdrowego starzenia się oraz usługi i aplikacje w zakresie e-zdrowia (w tym e-opieka i nowoczesne technologie w służbie osobom starszym)
	101 Finansowanie krzyżowe w ramach EFRR (wsparcie dla przedsięwzięć typowych dla EFS, koniecznych dla zadowalającego wdrożenia części przedsięwzięć związanej bezpośrednio z EFRR)
Oś priorytetowa 3 Konkurencyjność przedsiębiorstw	1; 62; 63; 66; 67; 72; 76; 82
3.1 Tereny inwestycyjne	72 Infrastruktura biznesowa dla MŚP (w tym parki przemysłowe i obiekty)
3.2 Instrumenty kapitałowe	67 Rozwój działalności MŚP, wsparcia przedsiębiorczości i tworzenia przedsiębiorstw (w tym wsparcie dla przedsiębiorstw typu spin-off i spin-out)
	72 Infrastruktura biznesowa dla MŚP (w tym parki przemysłowe i obiekty)
3.3 Przedsiębiorstwa odpryskowe	67 Rozwój działalności MŚP, wsparcia przedsiębiorczości i tworzenia przedsiębiorstw (w tym wsparcie dla przedsiębiorstw typu spin-off i spin-out)
3.4 Dostosowanie oferty IOB do potrzeb rynku	66 Zaawansowane usługi wsparcia dla MŚP i grup MŚP (w tym usługi w zakresie zarządzania, marketingu i projektowania)
	72 Infrastruktura biznesowa dla MŚP (w tym parki przemysłowe i obiekty)
3.5 Bon na doradztwo	66 Zaawansowane usługi wsparcia dla MŚP i grup MŚP (w tym usługi w zakresie zarządzania, marketingu i projektowania)
3.6 Marketing gospodarczy	66 Zaawansowane usługi wsparcia dla MŚP i grup MŚP (w tym usługi w zakresie zarządzania, marketingu i projektowania)
3.7 Wzrost konkurencyjności MŚP	1 Ogólne inwestycje produkcyjne w MŚP
	62 Transfer technologii i współpraca między uczelniami a przedsiębiorstwami, z korzyścią głównie dla MŚP
	63 Wsparcie dla klastrów i sieci przedsiębiorstw, z korzyścią głównie dla MŚP
	76 Rozwój i promowanie komercyjnych dóbr w dziedzinie kultury i kreatywności w MŚP
	82 Usługi i aplikacje TIK dla MŚP (w tym handel elektroniczny, e-biznes i sieciowe procesy biznesowe), żywych laboratoriów, przedsiębiorstw internetowych i nowych przedsiębiorstw TIK (...)
3.8 Tereny inwestycyjne w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Lubelskiego Obszaru Funkcjonalnego	72 Infrastruktura biznesowa dla MŚP (w tym parki przemysłowe i obiekty)
Oś priorytetowa 4 Energia przyjazna środowisku	5; 9; 10; 11; 12; 16
4.1 Wsparcie wykorzystania OZE	5 Energia elektryczna (magazynowanie i przesył)
	9 Energia odnawialna: wiatrowa

	<p>10 Energia odnawialna: słoneczna</p> <p>11 Energia odnawialna: z biomasy</p> <p>12 Pozostałe rodzaje energii odnawialnej (w tym hydroelektryczna, geotermalna i morska) oraz integracja energii odnawialnej (w tym magazynowanie, zamiana energii elektrycznej na gaz oraz infrastruktura wytwarzania energii odnawialnej z wodoru)</p> <p>16 Wysokosprawna kogeneracja i centralne ogrzewanie</p>
4.2 Produkcja energii z OZE w przedsiębiorstwach	<p>5 Energia elektryczna (magazynowanie i przesył)</p> <p>9 Energia odnawialna: wiatrowa</p> <p>10 Energia odnawialna: słoneczna</p> <p>11 Energia odnawialna: z biomasy</p> <p>12 Pozostałe rodzaje energii odnawialnej (w tym hydroelektryczna, geotermalna i morska) oraz integracja energii odnawialnej (w tym magazynowanie, zamiana energii elektrycznej na gaz oraz infrastruktura wytwarzania energii odnawialnej z wodoru)</p> <p>16 Wysokosprawna kogeneracja i centralne ogrzewanie</p>
Oś priorytetowa 5 Efektywność energetyczna i gospodarka niskoemisyjna	13; 14; 16; 43; 44; 68; 69; 70
5.1 Poprawa efektywności energetycznej przedsiębiorstw	<p>68 Projekty w zakresie efektywności energetycznej i projekty demonstracyjne w MŚP oraz środki wsparcia</p> <p>69 Wsparcie ekologicznych procesów produkcyjnych oraz efektywnego wykorzystania zasobów w MŚP</p> <p>70 Promowanie efektywności energetycznej w dużych przedsiębiorstwach</p>
5.2 Efektywność energetyczna sektora publicznego	<p>13 Renowacja infrastruktury publicznej dla celów efektywności energetycznej, projekty demonstracyjne i środki wsparcia</p> <p>16 Wysokosprawna kogeneracja i centralne ogrzewanie</p>
5.3 Efektywność energetyczna sektora mieszkaniowego	<p>14 Renowacja istniejących budynków mieszkalnych dla celów efektywności energetycznej, projekty demonstracyjne i środki wsparcia</p> <p>16 Wysokosprawna kogeneracja i centralne ogrzewanie</p>
5.4 Transport niskoemisyjny	<p>43 Infrastruktura na potrzeby czystego transportu miejskiego i jego promocja (w tym wyposażenie i tabor)</p> <p>44 Inteligentne systemy transportowe (w tym wprowadzenie zarządzania popytem, systemy poboru opłat, informatyczne systemy monitorowania, kontroli i informacji)</p>
5.5 Promocja niskoemisyjności	13 Renowacja infrastruktury publicznej dla celów efektywności energetycznej, projekty demonstracyjne i środki wsparcia
5.6 Efektywność energetyczna i gospodarka niskoemisyjna dla Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Lubelskiego Obszaru Funkcjonalnego	<p>43 Infrastruktura na potrzeby czystego transportu miejskiego i jego promocja (w tym wyposażenie i tabor)</p> <p>44 Inteligentne systemy transportowe (w tym wprowadzenie zarządzania popytem, systemy poboru opłat, informatyczne systemy monitorowania, kontroli i informacji)</p> <p>13 Renowacja infrastruktury publicznej dla celów efektywności energetycznej, projekty demonstracyjne i środki wsparcia</p>
Oś priorytetowa 6 Ochrona środowiska i efektywne wykorzystanie zasobów	17; 18; 19; 20; 21; 22; 23; 87; 88

6.1 Bezpieczeństwo ekologiczne	87 Środki w zakresie dostosowania do zmiany klimatu oraz ochrona przed zagrożeniami związanymi z klimatem, np. erozją, pożarami, powodziami, burzami, suszami, oraz zarządzanie ryzykiem w tym zakresie, w tym zwiększanie świadomości, ochrona ludności oraz systemy i infrastruktura do celów zarządzania klęskami i katastrofami
	88 Zapobieganie zagrożeniom naturalnym niezwiązanym z klimatem (np. trzęsieniami ziemi) oraz wywołanym działalnością człowieka, np. awariami przemysłowymi, oraz zarządzanie ryzykiem w tym zakresie, w tym zwiększanie świadomości, ochrona ludności oraz systemy i infrastruktura do celów zarządzania klęskami i katastrofami
6.2 Mała retencja	87 Środki w zakresie dostosowania do zmiany klimatu oraz ochrona przed zagrożeniami związanymi z klimatem, np. erozją, pożarami, powodziami, burzami, suszami, oraz zarządzanie ryzykiem w tym zakresie, w tym zwiększanie świadomości, ochrona ludności oraz systemy i infrastruktura do celów zarządzania klęskami i katastrofami
6.3 Gospodarka odpadami	17 Gospodarowanie odpadami z gospodarstw domowych (w tym działania w zakresie: minimalizacji, segregacji, recyklingu)
	18 Gospodarowanie odpadami z gospodarstw domowych (w tym działania w zakresie: mechaniczno-biologicznego przetwarzania odpadów, przetwarzania termicznego, przekształcania termicznego i składowania na składowiskach)
	19 Gospodarowanie odpadami: komercyjnymi, przemysłowymi lub niebezpiecznymi
	23 Środki ochrony środowiska służące ograniczeniu i/lub uniknięciu emisji gazów cieplarnianych (w tym obróbka i magazynowanie metanu oraz kompostowanie)
6.4 Gospodarka wodno-ściekowa	20 Dostarczanie wody do spożycia przez ludzi (infrastruktura do celów ujęcia, uzdatniania, magazynowania i dystrybucji)
	21 Gospodarka wodna i ochrona wody pitnej (w tym gospodarowanie wodami w dorzeczu, dostarczanie wody, konkretne środki dostosowania do zmian klimatu, pomiary zużycia wody w wydzielonych obszarach sieci wodociągowej i u konsumentów, systemy naliczania opłat, ograniczanie wycieków)
	22 Oczyszczanie ścieków
	23 Środki ochrony środowiska służące ograniczeniu i/lub uniknięciu emisji gazów cieplarnianych (w tym obróbka i magazynowanie metanu oraz kompostowanie)
Oś priorytetowa 7 Ochrona dziedzictwa kulturowego i naturalnego	85; 86; 90; 91; 92; 94
7.1 Dziedzictwo kulturowe	94 Ochrona, rozwój i promowanie dóbr publicznych w dziedzinie kultury i dziedzictwa
	92 Ochrona, rozwój i promowanie publicznych walorów turystycznych
7.2 Dziedzictwo naturalne	85 Ochrona i zwiększenie różnorodności biologicznej, ochrona przyrody i zielona infrastruktura
7.3 Ochrona różnorodności przyrodniczej	85 Ochrona i zwiększenie różnorodności biologicznej, ochrona przyrody i zielona infrastruktura
	86 Ochrona , regeneracja i zrównoważone wykorzystanie obszarów Natura 2000
7.4 Turystyka przyrodnicza	91 Rozwój i promowanie potencjału turystycznego obszarów przyrodniczych
	90 Ścieżki rowerowe i piesze

7.5 Ochrona bioróżnorodności dla Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Lubelskiego Obszaru Funkcjonalnego	91 Rozwój i promowanie potencjału turystycznego obszarów przyrodniczych
	85 Ochrona i zwiększenie różnorodności biologicznej, ochrona przyrody i zielona infrastruktura
	86 Ochrona , regeneracja i zrównoważone wykorzystanie obszarów Natura 2000
	90 Ścieżki rowerowe i piesze
Oś priorytetowa 8 Mobilność regionalna i ekologiczny transport	26; 27; 34
8.1 Regionalny układ transportowy	34 Inne drogi przebudowane lub zmodernizowane (w tym autostrady, drogi krajowe, regionalne, lokalne)
8.2 Lokalny układ transportowy	34 Inne drogi przebudowane lub zmodernizowane (w tym autostrady, drogi krajowe, regionalne, lokalne)
8.3 Transport kolejowy	26 Inne koleje
	27 Tabor kolejowy
8.4 Transport dla Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Lubelskiego Obszaru Funkcjonalnego	34 Inne drogi przebudowane lub zmodernizowane (w tym autostrady, drogi krajowe, regionalne, lokalne)
Oś priorytetowa 9 Rynek pracy	102; 104; 105
9.1 Aktywizacja zawodowa	102 Dostęp do zatrudnienia dla osób poszukujących pracy i osób biernych zawodowo, w tym długotrwale bezrobotnych i oddalonych od rynku pracy, m.in. poprzez lokalne inicjatywy na rzecz zatrudnienia i wspieranie mobilności pracowników
9.2 Aktywizacja zawodowa – projekty PUP	102 Dostęp do zatrudnienia dla osób poszukujących pracy i osób biernych zawodowo, w tym długotrwale bezrobotnych i oddalonych od rynku pracy, m.in. poprzez lokalne inicjatywy na rzecz zatrudnienia i wspieranie mobilności pracowników
9.3 Rozwój przedsiębiorczości	104 Praca na własny rachunek, przedsiębiorczość i tworzenie przedsiębiorstw, w tym innowacyjnych mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw
9.4 Godzenie życia zawodowego i prywatnego	105 Równość kobiet i mężczyzn we wszystkich dziedzinach, w tym pod względem dostępu do zatrudnienia, rozwoju kariery zawodowej, godzenia życia zawodowego i prywatnego, a także promowanie równego wynagrodzenia za taką samą pracę
Oś priorytetowa 10 Adaptacyjność przedsiębiorstw i pracowników do zmian	106; 107
10.1 Usługi rozwojowe dla MŚP	106 Przystosowywanie pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian
10.2 Programy typu outplacement	106 Przystosowywanie pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian
10.3 Programy polityki zdrowotnej	107 Aktywne i zdrowe starzenie się
Oś priorytetowa 11 Włączenie społeczne	109; 112; 113
11.1 Aktywne włączenie	109 Aktywne włączenie, w tym w celu promowania równości szans i aktywnego uczestnictwa, oraz zwiększanie szans na zatrudnienie
11.2 Usługi społeczne i zdrowotne	112 Ułatwienie dostępu do przystępnych cenowo, trwałych oraz wysokiej jakości usług w tym opieki zdrowotnej i usług socjalnych świadczonych w interesie ogólnym

11.3 Ekonomia społeczna	113 Promowanie przedsiębiorczości społecznej i integracji zawodowej w przedsiębiorstwach społecznych oraz gospodarki społecznej i gospodarki solidarnej w celu ułatwienia dostępu do zatrudnienia
Oś priorytetowa 12 Edukacja, kwalifikacje i kompetencje	115; 117; 118
12.1 Edukacja przedszkolna	115 Ograniczenie i zapobieganie przedwczesnemu kończeniu nauki, zapewnienie równego dostępu do dobrej jakości wczesnej edukacji elementarnej oraz kształcenia podstawowego, gimnazjalnego i ponadgimnazjalnego, z uwzględnieniem formalnych, nieformalnych i pozaformalnych ścieżek kształcenia umożliwiających ponowne podjęcie kształcenia i szkolenia
12.2 Kształcenie ogólne	115 Ograniczenie i zapobieganie przedwczesnemu kończeniu nauki, zapewnienie równego dostępu do dobrej jakości wczesnej edukacji elementarnej oraz kształcenia podstawowego, gimnazjalnego i ponadgimnazjalnego, z uwzględnieniem formalnych, nieformalnych i pozaformalnych ścieżek kształcenia umożliwiających ponowne podjęcie kształcenia i szkolenia
12.3 Kształcenie ustawiczne w zakresie ICT i języków obcych	117 Wyrównywanie dostępu do uczenia się przez całe życie o charakterze formalnym, nieformalnym i pozaformalnym wszystkich grup wiekowych, poszerzanie wiedzy, podnoszenie umiejętności i kompetencji siły roboczej oraz promowanie elastycznych ścieżek kształcenia, w tym poprzez doradztwo zawodowe i potwierdzanie nabytych kompetencji
12.4 Kształcenie zawodowe	118 Lepsze dopasowywanie systemów kształcenia i szkolenia do potrzeb rynku pracy, ułatwianie przechodzenia z etapu kształcenia do etapu zatrudnienia oraz wzmacnianie systemów kształcenia i szkolenia zawodowego i ich jakości, w tym poprzez mechanizmy prognozowania umiejętności, dostosowania programów nauczania oraz tworzenia i rozwoju systemów uczenia się poprzez praktyczną naukę zawodu realizowaną w ścisłej współpracy z pracodawcami
Oś priorytetowa 13 Infrastruktura społeczna	34; 50; 51; 52; 53; 55; 73; 89; 101
13.1 Infrastruktura ochrony zdrowia	53 Infrastruktura ochrony zdrowia
13.2 Infrastruktura usług społecznych	55 Pozostała infrastruktura społeczna przyczyniająca się do rozwoju regionalnego i lokalnego
13.3 Rewitalizacja obszarów miejskich	34 Inne drogi przebudowane lub zmodernizowane (w tym autostrady, drogi krajowe, regionalne, lokalne) 55 Pozostała infrastruktura społeczna przyczyniająca się do rozwoju regionalnego i lokalnego 73 Wsparcie na rzecz przedsiębiorstw społecznych (MŚP) 89 Rewaloryzacja obszarów przemysłowych i rekultywacja skażonych gruntów 101 Finansowanie krzyżowe w ramach EFRR (wsparcie dla przedsięwzięć typowych dla EFS, koniecznych dla zadowalającego wdrożenia części przedsięwzięć związanej bezpośrednio z EFRR)
13.4 Rewitalizacja obszarów wiejskich	34 Inne drogi przebudowane lub zmodernizowane (w tym autostrady, drogi krajowe, regionalne, lokalne) 55 Pozostała infrastruktura społeczna przyczyniająca się do rozwoju regionalnego i lokalnego 73 Wsparcie na rzecz przedsiębiorstw społecznych (MŚP) 89 Rewaloryzacja obszarów przemysłowych i rekultywacja skażonych gruntów

	101 Finansowanie krzyżowe w ramach EFRR (wsparcie dla przedsięwzięć typowych dla EFS, koniecznych dla zadowalającego wdrożenia części przedsięwzięć związanej bezpośrednio z EFRR)
13.5 Infrastruktura przedszkolna	52 Infrastruktura na potrzeby wczesnej edukacji elementarnej i opieki nad dzieckiem
13.6 Infrastruktura kształcenia zawodowego i ustawicznego	50 Infrastruktura edukacyjna na potrzeby kształcenia i szkolenia zawodowego oraz kształcenia osób dorosłych
13.7 Infrastruktura szkolna	51 Infrastruktura edukacyjna na potrzeby edukacji szkolnej (na poziomie podstawowym i średnim ogólnokształcącym)
13.8 Rewitalizacja Lubelskiego Obszaru Funkcjonalnego w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych	34 Inne drogi przebudowane lub zmodernizowane (w tym autostrady, drogi krajowe, regionalne, lokalne)
	55 Pozostała infrastruktura społeczna przyczyniająca się do rozwoju regionalnego i lokalnego
	73 Wsparcie na rzecz przedsiębiorstw społecznych (MŚP)
	89 Rewaloryzacja obszarów przemysłowych i rekultywacja skażonych gruntów
	101 Finansowanie krzyżowe w ramach EFRR (wsparcie dla przedsięwzięć typowych dla EFS, koniecznych dla zadowalającego wdrożenia części przedsięwzięć związanej bezpośrednio z EFRR)
Oś priorytetowa 14 Pomoc techniczna	121; 122; 123
Działanie 14.1 Pomoc techniczna	121 Przygotowanie, wdrażanie, monitorowanie i kontrola
	122 Ewaluacja i badania
	123 Informacja i komunikacja

Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie
Departament Zarządzania Regionalnym Programem Operacyjnym
ul. Stefczyka 3b, 20-151 Lublin
email: drpo@lubelskie.pl, tel. 81 44 16 738, fax. 81 44 16 740
www.rpo.lubelskie.pl

Fundusze Europejskie
Program Regionalny

lubelskie
Smakuj życie!

Unia Europejska
Europejskie Fundusze
Strukturalne i Inwestycyjne

